ມຊ຺ຌິມນິກາຍສ຺ສ

ອຸປຣິປຓ຺ຓາສປາຬິ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ.

໑. ເທວທຫວຄ຺ໂຄ

໑. ເທວທຫສຸຕ຺ຕໍ

໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ເທວທຫໍ ນາມ ສກ຺ຍານໍ ນິຄໂມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວໍວາທິໂນ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ.

“ເອວໍວາທາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ເຐ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ ‘ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ, ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? ເຕ ຈ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ ເອວໍ ປຸຏ຺ຐາ ‘ອາມາຕິ ປຏິຊານນ຺ຕິ.

“ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ ‘ກິໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຊານາຖ “ອຫຸວມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ, ນ ນາຫຸວມ຺ຫາຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ’.

“‘ກິໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຊານາຖ “ອກຣມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ປາປກມ຺ມໍ, ນ ນາກຣມ຺ຫາຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ’.

“‘ກິໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຊານາຖ “ເອວຣູປໍ ວາ ເອວຣູປໍ ວາ ປາປກມ຺ມໍ ອກຣມ຺ຫາຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ’.

“‘ກິໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຊານາຖ “ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊີເຣຕພ຺ພໍ, ເອຕ຺ຕກມ຺ຫິ ວາ ທຸກ຺ເຂ ນິຊ຺ຊິຓ຺ເຓ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ’.

“‘ກິໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຊານາຖ “ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ? ‘ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ’.

໔. “ອິຕິ ກິຣ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ນ ຊານາຖ “ອຫຸວມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ, ນ ນາຫຸວມ຺ຫາຕິ, ນ ຊານາຖ “ອກຣມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ປາປກມ຺ມໍ, ນ ນາກຣມ຺ຫາຕິ, ນ ຊານາຖ “ເອວຣູປໍ ວາ ເອວຣູປໍ ວາ ປາປກມ຺ມໍ ອກຣມ຺ຫາຕິ, ນ ຊານາຖ “ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊີເຣຕພ຺ພໍ, ເອຕ຺ຕກມ຺ຫິ ວາ ທຸກ຺ເຂ ນິຊ຺ຊິຓ຺ເຓ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ, ນ ຊານາຖ “ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທໍ; ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ນ ກລ຺ລມສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ, ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

“ສເຈ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ ‘ອຫຸວມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ, ນ ນາຫຸວມ຺ຫາຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ ‘ອກຣມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ປາປກມ຺ມໍ, ນ ນາກຣມ຺ຫາຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ ‘ເອວຣູປໍ ວາ ເອວຣູປໍ ວາ ປາປກມ຺ມໍ ອກຣມ຺ຫາຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ ‘ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊີເຣຕພ຺ພໍ, ເອຕ຺ຕກມ຺ຫິ ວາ ທຸກ຺ເຂ ນິຊ຺ຊິຓ຺ເຓ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ “ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທໍ;

ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ກລ຺ລມສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ, "ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

໓. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ປຸຣິໂສ ສລ຺ເລນ ວິທ຺ໂຘ ອສ຺ສ ສວິເສນ ຄາຬ຺ຫູປເລປເນນ[໑]. ໂສ ສລ຺ລສ຺ສປິ ເວຘນເຫຕຸ[໒] ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ[໓] ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ຠິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ສຕ຺ເຖນ ວຓມຸຂໍ ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ; ໂສ ສຕ຺ເຖນປິ ວຓມຸຂສ຺ສ ປຣິກນ຺ຕນເຫຕຸ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ເອສນິຍາ ສລ຺ລໍ ເອເສຍ຺ຍ; ໂສ ເອສນິຍາປິ ສລ຺ລສ຺ສ ເອສນາເຫຕຸ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ສລ຺ລໍ ອພ຺ພຸເຫຍ຺ຍ[໔], ໂສ ສລ຺ລສ຺ສປິ ອພ຺ພຸຫນເຫຕຸ[໕] ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ອຄທງ຺ຄາຣໍ ວຓມຸເຂ ໂອທເຫຍ຺ຍ; ໂສ ອຄທງ຺ຄາຣສ຺ສປິ ວຓມຸເຂ ໂອທຫນເຫຕຸ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຍ຺ຍ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ຣູຬ຺ເຫນ ວເຓນ ສຎ຺ຉວິນາ ອໂຣໂຄ ອສ຺ສ ສຸຂີ ເສຣີ ສຍໍວສີ ເຍນ ກາມງ຺ຄໂມ. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ, "ອຫໍ ໂຂ ປຸພ຺ເພ ສລ຺ເລນ ວິທ຺ໂຘ ອໂຫສິໍ ສວິເສນ ຄາຬ຺ຫູປເລປເນນ. ໂສຫໍ ສລ຺ລສ຺ສປິ ເວຘນເຫຕຸ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ຠິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐເປສຸໍ. ຕສ຺ສ ເມ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ສຕ຺ເຖນ ວຓມຸຂໍ ປຣິກນ຺ຕິ; ໂສຫໍ ສຕ຺ເຖນປິ ວຓມຸຂສ຺ສ ປຣິກນ຺ຕນເຫຕຸ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ເອສນິຍາ ສລ຺ລໍ ເອສິ; ໂສ ອຫໍ ເອສນິຍາປິ ສລ຺ລສ຺ສ ເອສນາເຫຕຸ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ

---

໑. ຄາຬ຺ຫປເລປເນນ (ກ)　໒. ເວທນາເຫຕຸ (ສີ, ອິ, ກ)　໓. ຕິປ຺ປາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ອພ຺ພຸຍ຺ເຫຍ຺ຍ (ສີ), ອພ຺ຠູຕ຺ເຫຍ຺ຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)　໕. ອພ຺ຠຸຍ຺ຫນເຫຕຸ (ສີ), ອພ຺ຠູຕ຺ຫນເຫຕຸ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ສລ຺ລໍ ອພ຺ພຸຫິ[1]; ໂສຫໍ ສລ຺ລສ຺ສປິ ອພ຺ພຸຫນເຫຕຸ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ອຄທງ຺ຄາຣໍ ວຓມຸເຂ ໂອທຫິ; ໂສຫໍ ອຄທງ຺ຄາຣສ຺ສປິ ວຓມຸເຂ ໂອທຫນເຫຕຸ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍິໍ. ໂສມ຺ຫິ ເອຕຣຫິ ຣູຬ຺ເຫນ ວເຓນ ສຎ຺ຉວິນາ ອໂຣໂຄ ສຸຂີ ເສຣີ ສຍໍວສີ ເຍນ ກາມງ຺ຄໂມ.

“ເອວເມວ ໂຂ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ສເຈ ຕຸມ຺ເຫ ຊາເນຍ຺ຍາຖ ‘ອຫຸວມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ, ນ ນາຫຸວມ຺ຫາຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ, ‘ອກຣມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ປາປກມ຺ມໍ, ນ ນາກຣມ຺ຫາຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ, “ເອວຣູປໍ ວາ ເອວຣູປໍ ວາ ປາປກມ຺ມໍ ອກຣມ຺ຫາຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ, ‘ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊີເຣຕພ຺ພໍ, ເອຕ຺ຕກມ຺ຫິ ວາ ທຸກ຺ເຂ ນິຊ຺ຊິຓ຺ເຓ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ, ຊາເນຍ຺ຍາຖ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທໍ; ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ກລ຺ລມສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ “ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

“ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ນ ຊານາຖ, ‘ອຫຸວມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ, ນ ນາຫຸວມ຺ຫາຕິ, ນ ຊານາຖ, ‘ອກຣມ຺ເຫວ ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ປາປກມ຺ມໍ, ນ ນາກຣມ຺ຫາຕິ, ນ ຊານາຖ, ‘ເອວຣູປໍ ວາ ເອວຣູປໍ ວາ ປາປກມ຺ມໍ ອກຣມ຺ຫາຕິ, ນ ຊານາຖ, ‘ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊີເຣຕພ຺ພໍ, ເອຕ຺ຕກມ຺ຫິ ວາ ທຸກ຺ເຂ ນິຊ຺ຊິຓ຺ເຓ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ, ນ ຊານາຖ, ‘ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານໍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທໍ; ຕສ຺ມາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ນ ກລ຺ລມສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ, “ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

---

໑. ອພ຺ພຸຍ຺ຫິ (ສີ), ອພ຺ຠູຬ຺ຫິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. “ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຕ ນິຄຓ຺ຐາ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ນິຄຓ຺ໂຐ, ອາວຸໂສ, ນາຏປຸຕ຺ໂຕ[1] ສພ຺ພຎ຺ຎູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ, ອປຣິເສສໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຏິຊານາຕິ, ‘ຈຣໂຕ ຈ ເມ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ. ໂສ ເອວມາຫ ‘ອຕ຺ຖິ ໂຂ ໂວ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ປຸພ຺ເພວ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ, ຕໍ ອິມາຍ ກຏຸກາຍ ທຸກ຺ກຣກາຣິກາຍ ນິຊ຺ຊີເຣຖ, ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ເອຕຣຫິ ກາເຍນ ສໍວຸຕາ ວາຈາຍ ສໍວຸຕາ ມນສາ ສໍວຸຕາ, ຕໍ ອາຍຕິໍ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ອກຣຓໍ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ຕຎ຺ຈ ປນມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເຈວ ຂມຕິ ຈ, ເຕນ ຈມ຺ຫາ ອຕ຺ຕມນາຕິ.

໕. “ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຕ ນິຄຓ຺ເຐ ເອຕທໂວຈໍ ‘ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຘມ຺ມາ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ທ຺ວິຘາວິປາກາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ສທ຺ຘາ, ຣຸຈິ, ອນຸສ຺ສໂວ, ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ໂກ, ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິ ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ທ຺ວິຘາວິປາກາ. ຕຕ຺ຣາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ກາ ອຕີຕໍເສ ສຕ຺ຖຣິ ສທ຺ຘາ, ກາ ຣຸຈິ, ໂກ ອນຸສ຺ສໂວ, ໂກ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ໂກ, ກາ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. ເອວໍວາທີ[2] ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ເຐສຸ ນ ກຎ຺ຈິ[3] ສຫຘມ຺ມິກໍ ວາທປຏິຫາຣໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ.

“ປຸນ ຈປຣາຫໍ[4] ຠິກ຺ຂເວ, ເຕ ນິຄຓ຺ເຐ ເອວໍ ວທາມິ ‘ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ. ຍສ຺ມິໍ ໂວ ສມເຍ ຕິພ຺ໂພ[5] ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຖ; ຍສ຺ມິໍ ປນ ໂວ ສມເຍ ນ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ນ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ນ ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຖາຕິ? ‘ຍສ຺ມິໍ ໂນ, ອາວຸໂສ ໂຄຕມ, ສມເຍ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍາມ; ຍສ຺ມິໍ ປນ ໂນ ສມເຍ ນ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ນ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ນ ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍາມາຕິ.

---

໑. ນາຖປຸຕ຺ໂຕ (ສີ) ໒. ເອວໍວາທີສຸ (ກ) ໓. ກິຎ຺ຈິ (ສີ, ອິ, ກ)
໔. ປຸນ ຈ ປນາຫໍ (ສີ, ອິ, ກ) ໕. ຕິປ຺ໂປ (ອິ)

໖. "ອິຕິ ກິຣ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍສ຺ມິໍ ໂວ ສມເຍ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຖ; ຍສ຺ມິໍ ປນ ໂວ ສມເຍ ນ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ນ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ນ ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຖ. ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ນ ກລ຺ລມສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ, "ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ສເຈ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍສ຺ມິໍ ໂວ ສມເຍ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ນ ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຖ; ຍສ຺ມິໍ ປນ ໂວ ສມເຍ ນ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ນ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຖ[1], ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ກລ຺ລມສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ, "ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ; ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

"'ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍສ຺ມິໍ ໂວ ສມເຍ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຖ; ຍສ຺ມິໍ ປນ ໂວ ສມເຍ ນ ຕິພ຺ໂພ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ ນ ຕິພ຺ພໍ ປຘານໍ, ນ ຕິພ຺ພາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິເຍຖ; ເຕ ຕຸມ຺ເຫ ສາມໍເຍວ ໂອປກ຺ກມິກາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທຍມານາ ອວິຊ຺ຊາ ອຎ຺ຎາຓາ ສມ຺ໂມຫາ ວິປຈ຺ເຈຖ ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ. ອິຕິ ປຸຣາຓານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີຠາວາ, ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຓາ, ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ; ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາ ກມ຺ມກ຺ຂໂຍ; ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ;

---

໑. ປຘານໍ, ຕິພ຺ພາຍ຺ເຍວ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ... ເວທນາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ; ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວໍວາທີປິ[1] ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ເຐສຸ ນ ກຎ຺ຈິ ສຫຘມ຺ມິກໍ ວາທປຏິຫາຣໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ.

໓. "ປຸນ ຈປຣາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຕ ນິຄຓ຺ເຐ ເອວໍ ວທາມິ 'ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີຍໍ, ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ສມ຺ປຣາຍເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ. 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຍໍ ປນິທໍ ກມ຺ມໍ ສມ຺ປຣາຍເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ສຸຂເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຍໍ ປນິທໍ ກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ສຸຂເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ປຣິປກ຺ກເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ອປຣິປກ຺ກເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຍໍ ປນິທໍ ກມ຺ມໍ ອປຣິປກ຺ກເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ປຣິປກ຺ກເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ພຫຸເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ອປ຺ປເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຍໍ ປນິທໍ ກມ຺ມໍ ອປ຺ປເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ພຫຸເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ສເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ອເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'. 'ຍໍ ປນິທໍ ກມ຺ມໍ ອເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ສເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ລພ຺ຠເມຕນ຺ຕິ? 'ໂນ ຫິທໍ, ອາວຸໂສ'.

໔. "ອິຕິ ກິຣ, ອາວຸໂສ ນິຄຓ຺ຐາ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ສມ຺ປຣາຍເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍໍ ປນິທໍ ກມ຺ມໍ ສມ຺ປຣາຍເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ສຸຂເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ

---

໑. ເອວໍວາທີສຸປິ (ກ)

ວາ ປຘາເນນ ວາ ‘ສຸຂເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ປຣິປກ຺ກເວທນີຍໍ, ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ “ອປຣິປກ຺ກເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ອປຣິປກ຺ກເວທນີຍໍ, ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ປຣິປກ຺ກເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ພຫຸເວທນີຍໍ, ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ອປ຺ປເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ, ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ອປ຺ປເວທນີຍໍ, ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ພຫຸເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ, ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ສເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ອເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ ອລພ຺ຠເມຕໍ, ຍມິທໍ ກມ຺ມໍ ອເວທນີຍໍ ຕໍ ອຸປກ຺ກເມນ ວາ ປຘາເນນ ວາ ‘ສເວທນີຍໍ ໂຫຕູຕິ, ອລພ຺ຠເມຕໍ; ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ນິຄຓ຺ຐານໍ ອຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ອຜລໍ ປຘານໍ”. “ເອວໍວາທີ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ. ເອວໍວາທີນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐານໍ ທສ ສຫຘມ຺ມິກາ ວາທານຸວາທາ ຄາຣຍ຺ຫໍ ຐານໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ.

໘. “ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ; ອທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ ປຸພ຺ເພ ທຸກ຺ກຏກມ຺ມກາຣິໂນ ຍໍ ເອຕຣຫິ ເອວຣູປາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍນ຺ຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ອິສ຺ສຣ-ນິມ຺ມານເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ; ອທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ ປາປເກນ ອິສ຺ສເຣນ ນິມ຺ມິຕາ ຍໍ ເອຕຣຫິ ເອວຣູປາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍນ຺ຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ສງ຺ຄຕິຠາວເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ; ອທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ ປາປສງ຺ຄຕິກາ ຍໍ ເອຕຣຫິ ເອວຣູປາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍນ຺ຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ອຠິຊາຕິເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ; ອທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ ປາປາຠິຊາຕິກາ ຍໍ ເອຕຣຫິ ເອວຣູປາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍນ຺ຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມູປກ຺ກມເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ; ອທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ ເອວຣູປາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມູປກ຺ກມາ ຍໍ ເອຕຣຫິ ເອວຣູປາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍນ຺ຕິ.

“ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ; ໂນ ເຈ ສຕ຺ຕາ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ; ໂນ ເຈ ສຕ຺ຕາ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ສງ຺ຄຕິຠາວເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ

ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ; ໂນ ເຈ ສຕ຺ຕາ ສງ຺ຄຕິຠາວເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ອຠິຊາຕິເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ; ໂນ ເຈ ສຕ຺ຕາ ອຠິຊາຕິເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐທມ຺ມູປກ຺ກມເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ; ໂນ ເຈ ສຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐທມ຺ມູປກ຺ກມເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຄາຣຍ຺ຫາ ນິຄຓ຺ຐາ. ເອວໍວາທີ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐາ. ເອວໍວາທີນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຄຓ຺ຐານໍ ອິເມ ທສ ສຫທມ຺ມິກາ ວາທານຸວາທາ ຄາຣຍ຺ຫໍ ຐານໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ອຜລໍ ປຘານໍ.

໑໐. "ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ສຜລໍ ປຘານໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ນ ເຫວ ອນທ຺ຘຠູຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ທຸກ຺ເຂນ ອທ຺ຘຠາເວຕິ, ຘມ຺ມິກຎ຺ຈ ສຸຂໍ ນ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ, ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ສຸເຂ ອນຘິມຸຈ຺ຉິໂຕ ໂຫຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອິມສ຺ສ ໂຂ ເມ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ສງ຺ຂາຣໍ ປທຫໂຕ ສງ຺ຂາຣປ຺ປຘານາ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສ ປນ ເມ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂໂຕ ອຸເປກ຺ຂໍ ຠາວຍໂຕ ວິຣາໂຄ ໂຫຕີຕິ. ໂສ ຍສ຺ສ ຫິ ຂ຺ວາສ຺ສ[1] ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ສງ຺ຂາຣໍ ປທຫໂຕ ສງ຺ຂາຣປ຺ປຘານາ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ, ສງ຺ຂາຣໍ ຕຕ຺ຖ ປທຫຕິ. ຍສ຺ສ ປນສ຺ສ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂໂຕ ອຸເປກ຺ຂໍ ຠາວຍໂຕ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ, ອຸເປກ຺ຂໍ ຕຕ຺ຖ ຠາເວຕິ. ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ສງ຺ຂາຣໍ ປທຫໂຕ ສງ຺ຂາຣປ຺ປຘານາ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ ເອວມ຺ປິສ຺ສ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂໂຕ ອຸເປກ຺ຂໍ ຠາວຍໂຕ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ໂຫຕິ.

໑໑. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິຍາ ສາຣຕ຺ໂຕ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ຕິພ຺ພຈ຺ຉນ຺ໂທ ຕິພ຺ພາເປກ຺ໂຂ. ໂສ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ອຎ຺ເຎນ ປຸຣິເສນ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິໍ ສລ຺ລປນ຺ຕິໍ ສຎ຺ຊຄ຺ຆນ຺ຕິໍ ສໍຫສນ຺ຕິໍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອມຸໍ ອິຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ອຎ຺ເຎນ ປຸຣິເສນ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິໍ ສລ຺ລປນ຺ຕິໍ ສຎ຺ຊຄ຺ຆນ຺ຕິໍ ສໍຫສນ຺ຕິໍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສູປາຍາສາຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ອມຸ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຣິໂສ ອມຸສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ສາຣຕ຺ໂຕ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ຕິພ຺ພຈ຺ຉນ຺ໂທ ຕິພ຺ພາເປກ຺ໂຂ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ອຎ຺ເຎນ ປຸຣິເສນ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິໍ ສລ຺ລປນ຺ຕິໍ

໑. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນສ຺ສ (ສີ), ຍສ຺ສ ຂ຺ວາສ຺ສ (ອິ)

ສລ຺ຊຊ຺ຌພນ຺ຕິ ສໍຫສນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສູປາຍາສາຕິ “ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອຫໍ ໂຂ ອມຸສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ສາຣຕ຺ໂຕ ປຝິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ຕິພ຺ພຈ຺ຌນ຺ໂທ ຕິພ຺ພາເປກ຺ໂຂ. ຕສ຺ສ ເມ ອມຸໍ ອິຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ອລ຺ເລນ ປຸຣິເສນ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຠ຺ຖນ຺ຕິໍ ສລ຺ລປນ຺ຕິ ສລ຺ຊຊ຺ຌພນ຺ຕິ ສໍຫສນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສູປາຍາສາ. ຍໍນູນາຫໍ ໂຍ ເມ ອມຸສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ຌນ຺ທຣາໂຄ ຕໍ ປຊເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຍ ອມຸສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ຌນ຺ທຣາໂຄ ຕໍ ປຊເຫຍ຺ຍ. ໂສ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ອປເຣນ ສມເຍນ ອລ຺ເລນ ປຸຣິເສນ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຠ຺ຖນ຺ຕິໍ ສລ຺ລປນ຺ຕິໍ ສລ຺ຊຊ຺ຌພນ຺ຕິໍ ສໍຫສນ຺ຕິໍ. ຕໍ ກິໍ ມລ຺ລຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອມຸໍ ອິຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ອລ຺ເລນ ປຸຣິເສນ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຠ຺ຖນ຺ຕິໍ ສລ຺ລປນ຺ຕິໍ ສລ຺ຊຊ຺ຌພນ຺ຕິໍ ສໍຫສນ຺ຕິໍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂ-ໂທມນສ຺ສູປາຍາສາຕິ?” “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ອມຸ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຣິໂສ ອມຸສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ວິຣາໂຄ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ອລ຺ເລນ ປຸຣິເສນ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຠ຺ຖນ຺ຕິໍ ສລ຺ລປນ຺ຕິໍ ສລ຺ຊຊ຺ຌພນ຺ຕິໍ ສໍຫສນ຺ຕິໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສູປາຍາສາຕິ.

“ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ນ ເຫວ ອນທ຺ຘຠູຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ທຸກ຺ເຂນ ອທ຺ຘພາເວຕິ, ຘມ຺ມິກລ຺ຈ ສຸຂໍ ນ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ, ຕສ຺ມິລ຺ຈ ສຸເຂ ອນຘິມຸຈ຺ຌິໂຕ ໂຫຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ ‘ອິມສ຺ສ ໂຂ ເມ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ສງ຺ຂາຣໍ ປທຫໂຕ ສງ຺ຂາຣປ຺ປຘານາ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສ ປນ ເມ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂໂຕ ອຸເປກ຺ຂໍ ຠາວຍໂຕ ວິຣາໂຄ ໂຫຕີຕິ. ໂສ ຍສ຺ສ ຫິ ຂ຺ວາສ຺ສ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ສງ຺ຂາຣໍ ປທຫໂຕ ສງ຺ຂາຣປ຺ປຘານາ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ, ສງ຺ຂາຣໍ ຕຕ຺ຖ ປທຫຕິ; ຍສ຺ສ ປນສ຺ສ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂໂຕ ອຸເປກ຺ຂໍ ຠາວຍໂຕ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ, ອຸເປກ຺ຂໍ ຕຕ຺ຖ ຠາເວຕິ. ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ສງ຺ຂາຣໍ ປທຫໂຕ ສງ຺ຂາຣປ຺ປຘານາ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ ເອວມ຺ປິສ຺ສ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂນິທານສ຺ສ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂໂຕ ອຸເປກ຺ຂໍ ຠາວຍໂຕ ວິຣາໂຄ ໂຫຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓໍ ໂຫຕິ. ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ສຜລໍ ປຘານໍ.

໑໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ຍຖາສຸຂໍ ໂຂ ເມ ວິຫຣໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ; ທຸກ຺ຂາຍ ປນ ເມ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຍນ຺ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ

ປທຫຕິ. ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ໂສ ນ ອປເຣຓ ສມເຍນ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍສ຺ສ ຫິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຖາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທເຫຍ຺ຍ, ສ຺ວາສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ອຠິນິປ຺ຜນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ນ ອປເຣຓ ສມເຍນ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸສຸກາໂຣ ເຕຊນໍ ທ຺ວີສຸ ອລາເຕສຸ ອາຕາເປຕິ ປຣິຕາເປຕິ ອຸຊຸໍ ກໂຣຕິ ກມ຺ມນິຍໍ. ຍໂຕ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸສຸກາຣສ຺ສ ເຕຊນໍ ທ຺ວີສຸ ອລາເຕສຸ ອາຕາປິຕໍ ໂຫຕິ ປຣິຕາປິຕໍ ອຸຊຸໍ ກຕໍ[1] ກມ຺ມນິຍໍ, ນ ໂສ ຕໍ ອປເຣຓ ສມເຍນ ອຸສຸກາໂຣ ເຕຊນໍ ທ຺ວີສຸ ອລາເຕສຸ ອາຕາເປຕິ ປຣິຕາເປຕິ ອຸຊຸໍ ກໂຣຕິ ກມ຺ມນິຍໍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍສ຺ສ ຫິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖາຍ ອຸສຸກາໂຣ ເຕຊນໍ ທ຺ວີສຸ ອລາເຕສຸ ອາຕາເປຍ຺ຍ ປຣິຕາເປຍ຺ຍ ອຸຊຸໍ ກເຣຍ຺ຍ ກມ຺ມນິຍໍ, ສ຺ວາສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ອຠິນິປ຺ຜນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ນ ອປເຣຓ ສມເຍນ ອຸສຸກາໂຣ ເຕຊນໍ ທ຺ວີສຸ ອລາເຕສຸ ອາຕາເປຕິ ປຣິຕາເປຕິ ອຸຊຸໍ ກໂຣຕິ ກມ຺ມນິຍໍ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ຍຖາສຸຂໍ ໂຂ ເມ ວິຫຣໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ; ທຸກ຺ຂາຍ ປນ ເມ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫຕິ. ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ໂສ ນ ອປເຣຓ ສມເຍນ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍສ຺ສ ຫິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຖາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທເຫຍ຺ຍ ສ຺ວາສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ອຠິນິປ຺ຜນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ນ ອປເຣຓ ສມເຍນ ທຸກ຺ຂາຍ ອຕ຺ຕານໍ ປທຫຕິ. ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ສຜລໍ ປຘານໍ.

໑໓. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຄິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠ຺ຄວາ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ

---

[1] ອຸຊຸໍ ກຕໍ ໂຫຕິ (ສີ)

ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ກຸເລ ປຈ຺ຈາຊາໂຕ. ໂສ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕ ສທ຺ຘໍ ປຏິລຠຕິ. ໂສ ເຕນ ສທ຺ຘາປຏິລາເຠນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ສມ຺ພາໂຘ ຆຣາວາໂສ ຣຊາປໂຖ, ອພ຺ໂຠກາໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ. ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຘໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປ຺ປໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ, ອປ຺ປໍ ວາ ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ.

໑໘. "ໂສ ເອວໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ຠິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ, ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣຕິ. ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ທິນ຺ນາທາຍີ ທິນ຺ນປາຏິກງ຺ຂີ, ອເຖເນນ ສຸຈິຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕິ. ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ໂຫຕິ ອາຣາຈາຣີ ວິຣໂຕ ເມຖຸນາ ຄາມຘມ຺ມາ. ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ສຈ຺ຈວາທີ ສຈ຺ຈສນ຺ໂຘ ເຖໂຕ ປຈ຺ຈຍິໂກ ອວິສໍວາທໂກ ໂລກສ຺ສ. ປິສຸຓໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ອິໂຕ ສຸຕ຺ວາ ນ ອມຸຕ຺ຣ ອກ຺ຂາຕາ ອິເມສໍ ເຠທາຍ, ອມຸຕ຺ຣ ວາ ສຸຕ຺ວາ ນ ອິເມສໍ ອກ຺ຂາຕາ ອມູສໍ ເຠທາຍ, ອິຕິ ຠິນ຺ນານໍ ວາ ສນ຺ຘາຕາ ສຫິຕານໍ ວາ ອນຸປ຺ປທາຕາ ສມຄ຺ຄາຣາໂມ ສມຄ຺ຄຣໂຕ ສມຄ຺ຄນນ຺ທີ ສມຄ຺ຄກຣຓີ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ. ຜຣຸສໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຓ຺ຓສຸຂາ ເປມນີຍາ ຫທຍງ຺ຄມາ ໂປຣີ ພຫຸຊນກນ຺ຕາ ພຫຸຊນມນາປາ ຕຖາຣູປີ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ. ສມ຺ຜປ຺ປລາປໍ ປຫາຍ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ກາລວາທີ ຠູຕວາທີ ອຕ຺ຖວາທີ ຘມ຺ມວາທີ ວິນຍວາທີ, ນິຘານວຕິໍ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ກາເລນ ສາປເທສໍ ປຣິຍນ຺ຕວຕິໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ. ໂສ ພີຊຄາມຠູຕຄາມສມາຣມ຺ຠາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເອກຠຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ ຣຕ຺ຕູປຣໂຕ ວິຣໂຕ ວິກາລໂຠຊນາ. ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕວິສູກ-ທສ຺ສນາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນຘາຣຓມຓ຺ຑນວິຠູສນຏ຺ຐານາ

ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ຊາຕຣູປຣຊຕ-ປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອາມກຘຎ຺ຎປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອາມກມໍສປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອິຕ຺ຖິກຸມາຣິກປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ທາສິທາສປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອເຊຬກປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ກຸກ຺ກຸຏສູກຣປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ຫຕ຺ຖິຄວສ຺ສວຬວປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ທູເຕຍ຺ຍປຫິຓຄມນາ-ນຸໂຍຄາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ກຍວິກ຺ກຍາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ຕຸລາກູຏກໍສກູຏມານກູຏາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຸກ຺ໂກຏນວຎ຺ຈນນິກຕິສາຈິໂຍຄາ[໑] ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເຉທນ-ວຘພນ຺ຘນວິປຣາໂມສອາໂລປສຫສາກາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ[໔].

“ໂສ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ, ກຸຈ຺ຉິປຣິຫາຣິເກນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ. ໂສ ເຍນ ເຍເນວ ປກ຺ກມຕິ ສມາທາເຍວ ປກ຺ກມຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ ເຍນ ເຍເນວ ເຑຕິ ສປຕ຺ຕຠາໂຣວ ເຑຕິ, ເອວເມວ ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ, ກຸຈ຺ຉິປຣິຫາຣິເກນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ; ໂສ ເຍນ ເຍເນວ ປກ຺ກມຕິ ສມາທາເຍວ ປກ຺ກມຕິ. ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອນວຊ຺ຊສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທຕິ.

໑໔.“ໂສ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ໆເປໆ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາໆເປໆ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາໆເປໆ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາໆເປໆ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ມນິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອພ຺ຍາເສກສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທຕິ.

---

໑. ສາວິໂຍຄາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ເອຕ຺ຖ ສາຈິສທ຺ໂທ ກຸຏິລປຣິຍາໂຍ.

໔. ປສ຺ສ ມ - ໑ - ຈູຬຫຕ຺ຖິປໂທປເມ (໔໓໘) ປິຏ຺ເຐ.

“ໂສ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕ ປຏິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສມິຎ຺ຊິເຕ[໑] ປສາຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕ-ຈີວຣຘາຣເຓ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວກມ຺ເມ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ຄເຕ ຐິເຕ ນິສິນ຺ເນ ສຸຕ຺ເຕ ຊາຄຣິເຕ ຠາສິເຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂຫຕິ.

໑໕. “ໂສ ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, (ອິມາຍ ຈ ອຣິຍາຍ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ)[໔] ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ຠຊຕິ ອຣຎ຺ຎໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂຠກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ. ໂສ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ, ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ, ປຣິມຸຂໍ ສຕິ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ອຠິຊ຺ຌໍ ໂລເກ ປຫາຍ ວິຄຕາຠິຊ຺ເຌນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ, ອຠິຊ຺ຌາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ. ພ຺ຍາປາທປໂທສໍ ປຫາຍ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ສພ຺ພປາຓຠູຕ-ຫິຕານຸກມ຺ປີ, ພ຺ຍາປາທປໂທສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ. ຖີນມິທ຺ຘໍ ປຫາຍ ວິຄຕຖີນມິທ຺ໂຘ ວິຫຣຕິ ອາໂລກສຎ຺ຎີ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ຖີນມິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ. ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫາຍ ອນຸທ຺ຘໂຕ ວິຫຣຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ. ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ປຫາຍ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ອກຖໍກຖີ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ. “ໂສ ອິເມ ປຎ຺ຈ ນີວຣເຓ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຎ຺ຎາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຓ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ສຜລໍ ປຘານໍ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ສຜລໍ ປຘານໍ.

---

໑. ສມິຎ຺ຊິເຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ປສ຺ສ ມ - ໑ - ຈູຬຫຕ຺ຖິປໂທປເມ (໔໓໙) ປິຏ຺ເຐ.

ປុນ ຈປຣំ, ភិក្ខເວ, ភិក្ខុ ປີຕິຍາ ຈ ວិຣາគາ ອុເປក្ខໂກ ຈ ວិຫຣຕិ ສໂຕ ຈ ສម្បຊາໂນ, ສុຂញ្ច ກາເຍນ ປដិສំເວເທຕិ. ຍំ ຕំ ອຣិຍາ ອາຈិក្ខន្តិ 'ອុເປក្ខໂກ ສຕិມາ ສុຂວិຫາຣີຕិ ຕຕិຍំ ឈານំ ອុປສម្បឝ្ឝ ວិຫຣຕិ. ເອວម្បិ, ភិក្ខເວ, ສផໂລ ອុປក្កໂມ ໂຫຕិ, ສផលំ ປធານំ.

ປុນ ຈປຣំ, ភិក្ខເວ, ភិក្ខុ ສុຂສ្ស ຈ ປຫານາ ທុក្ខស្ស ຈ ປຫານາ, ປុព្ពເວ ໂສມនស្សໂທមនស្សានំ ອត្ថង្គមា, ອທុក្ខមស្ុខំ ອុເປក្ខាសតិປາຣិសុទ្ធឹ ຈតុត្ថំ ឈានំ ອុປສម្បឝ្ឝ ວិຫຣຕិ. ເອວម្បិ, ភិក្ខເວ, ສផໂລ ອុປក្កໂມ ໂຫຕិ, ສផលំ ປធានំ.

១៧. "ໂສ ເອວំ ສមាហិເຕ ຈិត្ເຕ ປຣិសុទ្ធេ ປຣិໂຍທາເຕ ອនង្គណេ ວិគតូປក្កិលេសេ មុទុភូເຕ កម្មនិយេ ថិເຕ ອាເនញ្ជប្បត្ເຕ ປុព្ពេនិវាសានុស្សតិ ញាណាយ ຈិត្តំ ອភិនិន្នាមេតិ. ໂສ ອនេកវិហិតំ ປុព្ពេនិវាសំ ອនុស្សរតិ, ເសយ្យថីទំ[១] ເອកម្បិ ຊາតឹ ເទ្វបិ ຊាតិໂຍ ຕិស្សោបិ ຊាតិໂຍ ຈតស្សោបិ ຊាតិໂຍ ປញ្ចបិ ຊាតិໂຍ ທសបិ ຊាតិໂຍ វីសម្បិ ຊាតិໂຍ ຕឹសម្បិ ຊាតិໂຍ ຈត្តាលីសម្បិ ຊាតិໂຍ ປញ្ញាសម្បិ ຊាតិໂຍ ຊាតិសតម្បិ ຊាតិសហស្សម្បិ ຊាតិសតសហស្សម្បិ ອនេកេបិ សំវដ្ដកប្បេ ອនេកេបិ វិវដ្ដកប្បេ ອនេកេបិ សំវដ្ដវិវដ្ដកប្បេ 'ອមុត្រាសឹ ເອវំនាໂມ ເອវំໂគត្ໂຕ ເອវំវណ្ណោ ເອវមាហារោ ເອវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ເອវមាយុបរិយន្ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈុໂຕ ອមុត្រ ອុទបាទឹ; ຕត្រាបាសឹ ເອវំនាໂມ ເອវំໂគត្ໂຕ ເອវំវណ្ណោ ເອវមាហារោ ເອវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ເອវមាយុបរិយន្ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈុໂຕ ອិធូបបន្នោតិ. ອិតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ ອនេកវិហិតំ ປុព្ពេនិវាសំ ອនុស្សរតិ. ເອວម្បិ, ភិក្ខເວ, ສផໂລ ອុປក្កໂມ ໂຫຕិ, ສផលំ ປធានំ.

១៨. "ໂສ ເອວំ ສមាហិເຕ ຈិត្ເຕ ປຣិសុទ្ធេ ປຣិໂຍທາເຕ ອនង្គណេ ວិគតូປក្កិលេសេ មុទុភូເຕ កម្មនិយេ ថិເຕ ອាເនញ្ជប្បត្ເຕ សត្តានំ ຈុតូបបាតញាណាយ ຈិត្តំ ອភិនិន្នាមេតិ. ໂສ ទិព្វេន ຈក្ខុនា វិសុទ្ធេន ອតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ ປស្សតិ ຈវមានេ ອុបបឝ្ឝមានេ ហីនេ ປណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្វណ្ណេ, សុគតេ ទុគ្គតេ យថាកម្មូបគេ សត្តេ ປជានាតិ 'ອិមេ

---

១. ເសយ្យថីទំ (សី, ស្យា, កំ, ອិ)

ວຕ ໂພນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ ມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຊິກາ ມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຊິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນາ. ອິເມ ວາ ປນ ໂພນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ ສມ຺ມາທິຍ຺ຊິກາ ສມ຺ມາທິຍ຺ຊິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນາຕິ. ອິຕິ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ສໂຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ສຜລໍ ປທານໍ.

໑໙. "ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸພູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຌາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອພິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ພວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິງ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຌາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ສໂຜໂລ ອຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ສຜລໍ ປທານໍ. ເອວໍວາທີ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕາ. ເອວໍວາທີນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕານໍ[1] ທສ ສຫທ຺ມິກາ ປາສໍສຍ຺ຫານາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ.

໒໐. "ສເຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ; ອທ຺ຘາ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ປຸພ຺ເພ ສຸກຕກມ຺ມການີ ຍໍ ເອຕຣຫິ ເອວຣູປາ ອນາສວາ ສຸຂາ ເວທນາ ເວເທຕິ. ສເຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕິ; ອທ຺ຘາ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ພທ຺ທເກນ ອິສ຺ສເຣນ

໑. ຕຖາຄໂຕ, ເອວໍວາທີ ພິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ນិម្មិໂຕ, ຍំ ເອຕຣហិ ເອວຣູປາ ອນາສວາ ສុខາ ເວທນາ ເວເທຕិ. ສເຈ, ភិក្ខເວ, ສត្តາ ສង្គតិភាវເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ; ອទ្ធາ, ភិក្ខເວ, ຕថាគໂຕ ກល្យាណសង្គតិໂກ, ຍំ ເອຕຣហិ ເອວຣູປາ ອນາສວາ ສុខາ ເວທນາ ເວເທຕិ. ສເຈ, ភិក្ខເວ, ສត្តາ ອភិជាតិເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ; ອទ្ធາ, ភិក្ខເວ, ຕថាគໂຕ ກល្យាណាភិជាតិໂກ ຍំ ເອຕຣហិ ເອວຣູປາ ອນາສວາ ສុខາ ເວທນາ ເວເທຕិ. ສເຈ, ភិក្ខເວ, ສត្តາ ទិដ្ឋធម្មូបក្កមເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ; ອទ្ធາ, ភិក្ខເວ, ຕថាគໂຕ ກល្យាណទិដ្ឋធម្មូបក្កໂម, ຍំ ເອຕຣហិ ເອວຣູປາ ອນາສວາ ສុខາ ເວທນາ ເວເທຕិ.

"ສເຈ, ភិក្ខເວ, ສត្តາ ປុព្ពេកតເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ; ໂນ ເຈ ສត្តາ ປុព្ពេកតເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ. ສເຈ, ភិក្ខເວ, ສត្តາ ອិស្សរនិម្មានເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ; ໂນ ເຈ ສត្តາ ອិស្សរនិម្មានເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ. ສເຈ, ភិក្ខເວ, ສត្តາ ສង្គតិភាវເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ; ໂນ ເຈ ສត្តາ ສង្គតិភាវເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ. ສເຈ, ភិក្ខເວ, ສត្តາ ອភិជាតិເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ; ໂນ ເຈ ສត្តາ ອភិជាតិເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ. ສເຈ, ភិក្ខເວ, ສត្តາ ទិដ្ឋធម្មូបក្កមເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ; ໂນ ເຈ ສត្តາ ទិដ្ឋធម្មូបក្កម-ເຫតុ ສុខទុក្ខំ ປដិសំເວເທន្តិ, ປាសំໂສ ຕថាគໂຕ. ເອວំវាទី, ភិក្ខເວ, ຕថាគតា. ເອວំវាទីនំ, ភិក្ខເວ, ຕថាគតានំ ອិເម ទស ສហធម្មិកា ປាសំសដ្ឋានា ອាគច្ឆន្តីតិ.

ອិទមໂវຈ ភគវា. ອត្តមនា ເຕ ភិក្ខូ ភគវໂຕ ភាសិតំ ອភិនន្ទុន្តិ.

ເທວທຫສុត្តំ និដ្ឋិតំ ປឋមំ.

໔. ປຎ຺ຈຕ຺ຕຍສຸຕ຺ຕໍ[1]

໒໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກາ ອປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິໂນ ອປຣນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ອເນກວິຫິຕານິ ອຘິວຸຕ຺ຕິປທານິ[2] ອຠິວທນ຺ຕິ. ‘ສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອຠິວທນ຺ຕິ; ‘ອສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອຠິວທນ຺ຕິ; ‘ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອຠິວທນ຺ຕິ; ສໂຕ ວາ ປນ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວິນາສໍ ວິຠວໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ[3], ທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານໍ ວາ ປເນເກ ອຠິວທນ຺ຕິ. ອິຕິ ສນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ[4] ປຣໍ ມຣຓາ, ສໂຕ ວາ ປນ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວິນາສໍ ວິຠວໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານໍ ວາ ປເນເກ ອຠິວທນ຺ຕິ. ອິຕິ ອິມານິ ປຎ຺ຈ[4] ຫຸຕ຺ວາ ຕີຓິ ໂຫນ຺ຕິ, ຕີຓິ ຫຸຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ໂຫນ຺ຕິ. ອຍມຸທ຺ເທໂສ ປຎ຺ຈຕ຺ຕຍສ຺ສ.

໒໒. “ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປິໍ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ອຣູປິໍ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓ-ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປິຎ຺ຈ ອຣູປິຎ຺ຈ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເນວ ຣູປິໍ ນາຣູປິໍ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເອກຕ຺ຕສຎ຺ຎິໍ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎິໍ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ປຣິຕ຺ຕສຎ຺ຎິໍ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ອປ຺ປມາຓສຎ຺ຎິໍ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເອຕໍ[5] ວາ ປເນເກສໍ[6] ອຸປາຕິວຕ຺ຕຕໍ ວິຎ຺ຎາຓກສິຓເມເກ ອຠິວທນ຺ຕິ ອປ຺ປມາຓໍ ອາເນຎ຺ຊໍ

---

໑. ປຎ຺ຈາຍຕນສຸຕ຺ຕ (ກ)

໒. ອຘິມຸຕ຺ຕິປທານິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໓. ປຎ຺ຎາເປນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

໔-໔. ປຣໍ ມຣຓາ. ອິຕິ ອິມານິ (ກ)

໕. ເອວໍ (ກ)

໖. ປເນເຕສໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ຕຍິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອຠິຊານາຕິ[໑]. ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ອຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປິຎ຺ຈ ອຣູປິຎ຺ຈ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເນວຣູປຶ ນາຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເອກຕ຺ຕສຎ຺ຎຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ປຣິຕ຺ຕສຎ຺ຎຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ອປ຺ປມາຓສຎ຺ຎຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ[໔], ຍາ ວາ ປເນຕາສໍ ສຎ຺ຎານໍ ປຣິສຸທ຺ຘາ ປຣມາ ອຄ຺ຄາ ອນຸຕ຺ຕຣິຍາ ອກ຺ຂາຍຕິ ຍທິ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ຍທິ ອຣູປສຎ຺ຎານໍ ຍທິ ເອກຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ຍທິ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ‘ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນເມເກ ອຠິວທນ຺ຕິ ອປ຺ປມາຓໍ ອາເນຎ຺ຊໍ. ‘ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

໔໖. “ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ອຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປິຎ຺ຈ ອຣູປິຎ຺ຈ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເນວຣູປຶ ນາຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສເມເຕ ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສຎ຺ຎາ ໂຣໂຄ ສຎ຺ຎາ ຄຓ຺ໂຑ ສຎ຺ຎາ ສລ຺ລໍ ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ, ຍທິທໍ ‘ອສຎ຺ຎນ຺ຕິ. ຕຍິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອຠິຊານາຕິ ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຎ຺ຎຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ

໑. ປຊານາຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ອຏ຺ຐກຖາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.

໔. ມຣຓາຕິ (ກ)

ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ອຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປິຍ຺ຈ ອຣູປິຍ຺ຈ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເນວຣູປຶ ນາຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ. ໂຍ ຫິ ໂກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຫມຍ຺ຍຕ຺ຣ ຣູປາ, ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ເວທນາຍ, ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ສຍ຺ຍາຍ, ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ສງ຺ຂາເຣຫິ, ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ[1] ອາຄຕຶ ວາ ຄຕຶ ວາ ຈຸຕຶ ວາ ອຸປປຕ຺ຕຶ ວາ ວຸທ຺ຒຶ ວາ ວິຣູຬ຺ຫຶ ວາ ເວປຸລ຺ລໍ ວາ ປຍ຺ຍເປສ຺ສາມີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ‘ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ, ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

໔໘. “ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຍ຺ຍີນາສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຍ຺ຍີນາສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ອຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຍ຺ຍີນາສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປິຍ຺ຈ ອຣູປິຍ຺ຈ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຍ຺ຍີ-ນາສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເນວຣູປຶ ນາຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຍ຺ຍີນາສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ. ເຕສເມເຕ ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕິ, ເຍປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ. ເຕສເມເຕ ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສຍ຺ຍາ ໂຣໂຄ ສຍ຺ຍາ ຄຓ຺ໂຑ ສຍ຺ຍາ ສລ຺ລໍ, ອສຍ຺ຍາ ສມ຺ໂມໂຫ, ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ, ຍທິທໍ ‘ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍນ຺ຕິ’[4]. ຕຍິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອຠິຊານາຕິ. ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຍ຺ຍີນາສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຍ຺ຍີນາສຍ຺ຍຶ ອຕ຺ຕານໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ອຣູປຶ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຍ຺ຍີນາສຍ຺ຍຶ

---

໑. ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ວິຍ຺ຍາຓາ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ວິຍ຺ຍາເຓນ (ກ)

໔. ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ) ເອຕນ຺ຕິປທໍ ມນສິກາຕພ຺ພໍ.

ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ຣູປິຎ຺ຈ ອຣູປິຎ຺ຈ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ, ເນວຣູປິໍ ນາຣູປິໍ ວາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ[1] ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຎ຺ຎາຕພ຺ພສງ຺ຂາຣມຕ຺ເຕນ ເອຕສ຺ສ ອາຍຕນສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ພ຺ຍສນໍ ເຫຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອກ຺ຂາຍຕິ[2] ເອຕສ຺ສ ອາຍຕນສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາຍ. ນ ເຫຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຍຕນໍ ສງ຺ຂາຣສມາປຕ຺ຕິປຕ຺ຕພ຺ພມກ຺ຂາຍຕິ; ສງ຺ຂາຣາວເສສສມາປຕ຺ຕິປຕ຺ຕພ຺ພເມເຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຍຕນມກ຺ຂາຍຕິ. 'ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

໒໕. "ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສໂຕ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວິນາສໍ ວິຠວໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສເມເຕ ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕິ, ເຍປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສເມເຕ ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕິ, ເຍປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎິໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ອໂຣຄໍ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສເມເຕ ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສພ຺ເພປິເມ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸທ຺ຘໍ ສຣໍ[3] ອາສຕ຺ຕິເຍວ ອຠິວທນ຺ຕິ 'ອິຕິ ເປຈ຺ຈ ຠວິສ຺ສາມ, ອິຕິ ເປຈ຺ຈ ຠວິສ຺ສາມາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ວາຓິຊສ຺ສ ວາຓິຊ຺ຊາຍ ຄຈ຺ຉໂຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິໂຕ ເມ ອິທໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ອິມິນາ ອິທໍ ລຈ຺ຉາມີຕິ, ເອວເມວິເມ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາຓິຊູປມາ ມຎ຺ເຎ ປຏິຠນ຺ຕິ 'ອິຕິ ເປຈ຺ຈ ຠວິສ຺ສາມ, ອິຕິ ເປຈ຺ຈ ຠວິສ຺ສາມາຕິ. ຕຍິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອຠິຊານາຕິ. ເຍ ໂຂ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສໂຕ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວິນາສໍ ວິຠວໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ເຕ ສກ຺ກາຍຠຍາ ສກ຺ກາຍປຣິເຊຄຸຈ຺ຉາ ສກ຺ກາຍຎ຺ເຎວ ອນຸປຣິຘາວນ຺ຕິ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສາ ຄທ຺ທຸລພທ຺ໂຘ ທຬ຺ເຫ ຖມ຺ເຠ ວາ ຂີເລ[4] ວາ ອຸປນິພທ຺ໂຘ, ຕເມວ ຖມ຺ຠໍ ວາ ຂີລໍ ວາ ອນຸປຣິຘາວຕິ

---

໑. ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ (ສີ, ອີ)

໒. ອາຍຕນມກ຺ຂາຍຕິ (ກ)

໓. ອຸທ຺ຘໍສຣາ (ສີ, ກ), ອຸທ຺ຘໍປຣາມສນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ຂີເລ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ອນຸປຣິວຕ຺ຕຕິ; ເອວເມວິເມ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສກ຺ກາຍຠຍາ ສກ຺ກາຍ-ປຣິເຊຄຸຈ຺ຉາ ສກ຺ກາຍຎ຺ເຎວ ອນຸປຣິຘາວນ຺ຕິ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ. 'ຍທິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ, ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

໔໖. "ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກາ ອປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິໂນ ອປຣນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ອເນກວິຫິຕານິ ອຘິວຸຕ຺ຕິປທານິ ອຠິວທນ຺ຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ອິມາເນວ ປຎ຺ຈາຍຕນານິ ອຠິວທນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣໍ.

໔໗. "ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຸພ຺ພນ຺ຕກປ຺ປິກາ ປຸພ຺ພນ຺ຕາ-ນຸທິຏ຺ຐິໂນ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ອເນກວິຫິຕານິ ອຘິວຸຕ຺ຕິປທານິ ອຠິວທນ຺ຕິ. 'ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ອສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ສສ຺ສໂຕ ຈ ອສສ຺ສໂຕ ຈ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ເນວສ຺ສສ຺ສໂຕ ນາສ຺ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ອນ຺ຕວາ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ອນນ຺ຕວາ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ອນ຺ຕວາ ຈ ອນນ຺ຕວາ ຈ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ເນວນ຺ຕວາ ນານນ຺ຕວາ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ເອກຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ປຣິຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ອປ຺ປມາຓສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ເອກນ຺ຕສຸຂີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ສຸຂທຸກ຺ຂີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ, 'ອທຸກ຺ຂມສຸຂີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຍເກ ອຠິວທນ຺ຕິ.

໒໗. "ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວຕ ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ສທ຺ຘາຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຣຸຈິຍາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອນຸສ຺ສວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ກາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍເຍວ ຎາຓໍ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ປຣິໂຍທາຕນ຺ຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຎາເຓ ອສຕິ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ຍທປິ[໑] ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕຕ຺ຖ ຎາຓຠາຄມຕ຺ຕເມວ ປຣິໂຍທເປນ຺ຕິ, ຕທປິ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອຸປາທານມກ຺ຂາຍຕິ. 'ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ, ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

໒໘. "ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ອສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ໆເປໆ[໒] ສສ຺ສໂຕ ຈ ອສສ຺ສໂຕ ຈ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ເນວສສ຺ສໂຕ ນາສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ອນ຺ຕວາ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ອນນ຺ຕວາ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ອນ຺ຕວາ ຈ ອນນ຺ຕວາ ຈ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ເນວນ຺ຕວາ ນານນ຺ຕວາ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ເອກຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ປຣິຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ອປ຺ປມາຓສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ເອກນ຺ຕສຸຂີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ສຸຂທຸກ຺ຂີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ... ອທຸກ຺ຂມສຸຂີ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວຕ ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ສທ຺ຘາຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຣຸຈິຍາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອນຸສ຺ສວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ກາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍເຍວ ຎາຓໍ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ປຣິໂຍທາຕນ຺ຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຎາເຓ ອສຕິ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ຍທປິ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕຕ຺ຖ ຎາຓຠາຄມຕ຺ຕເມວ ປຣິໂຍທເປນ຺ຕິ, ຕທປິ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອຸປາທານມກ຺ຂາຍຕິ. 'ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ, ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ, ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

---

໑. ຍທິປິ (ກ)

໒. ຍຖາ ສສ຺ສຕວາເທ, ຕຖາ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ.

໓໐. "ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປ຺ພ຺ພນ຺ຕາ-ນ຺ທິຊ຺ຊິນລ຺ຈ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ອປຣນ຺ຕານ຺ທິຊ຺ຊິນລ຺ຈ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ສພ຺ພໂສ ກາມສໍໂຍຊນານໍ ອນຘິຊ຺ການາ, ປວິເວກໍ ປີຕິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ 'ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ, ຍທິທໍ ປວິເວກໍ ປີຕິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. ຕສ຺ສ ສາ ປວິເວກາ ປີຕິ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂທມນສ຺ສໍ, ໂທມນສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປວິເວກາ ປີຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໍ ຉາຍາ ຊຫຕິ, ຕໍ ອາຕໂປ ຜຣຕິ, ຍໍ ອາຕໂປ ຊຫຕິ, ຕໍ ຉາຍາ ຜຣຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂທມນສ຺ສໍ, ໂທມນສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປວິເວກາ ປີຕິ. ຕຍິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອພິຊານາຕິ. ອຍໍ ໂຂ ພວໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປ຺ພ຺ພນ຺ຕານ຺ທິຊ຺ຊິນລ຺ຈ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ອປຣນ຺ຕານ຺ທິຊ຺ຊິນລ຺ຈ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ສພ຺ພໂສ ກາມສໍໂຍຊນານໍ ອນຘິຊ຺ການາ, ປວິເວກໍ ປີຕິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ 'ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ປວິເວກໍ ປີຕິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. ຕສ຺ສ ສາ ປວິເວກາ ປີຕິ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂທມນສ຺ສໍ, ໂທມນສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປວິເວກາ ປີຕິ. 'ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ, ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ, ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທ຺ປາຕິວຕ຺ໂຕ.

໓໑. "ອິຘ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປ຺ພ຺ພນ຺ຕາ-ນ຺ທິຊ຺ຊິນລ຺ຈ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ອປຣນ຺ຕານ຺ທິຊ຺ຊິນລ຺ຈ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ສພ຺ພໂສ ກາມສໍໂຍຊນານໍ ອນຘິຊ຺ການາ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ສມຕິກ຺ກມາ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ 'ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ, ຍທິທໍ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປວິເວກາ ປີຕິ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໍ ຉາຍາ ຊຫຕິ, ຕໍ ອາຕໂປ ຜຣຕິ, ຍໍ ອາຕໂປ ຊຫຕິ, ຕໍ ຉາຍາ ຜຣຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປວິເວກາ ປີຕິ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ. ຕຍິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອພິຊານາຕິ. ອຍໍ ໂຂ ພວໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປ຺ພ຺ພນ຺ຕານ຺ທິຊ຺ຊິນລ຺ຈ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ອປຣນ຺ຕານ຺ທິຊ຺ຊິນລ຺ຈ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ສພ຺ພໂສ ກາມສໍໂຍຊນານໍ ອນຘິຊ຺ການາ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ສມຕິກ຺ກມາ, ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ 'ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ

ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປວິເວກາ ປີຕິ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ. 'ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ, ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ, ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

໕໔. "ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປຸພ຺ພນ຺ຕາ-ນຸທິຏ຺ຐິຍ຺ຈ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ອປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິຍ຺ຈ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ສພ຺ພໂສ ກາມສໍໂຍຊນານໍ ອນຘິຏ຺ຐານາ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ສມຕິກ຺ກມາ, ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ສມຕິກ຺ກມາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ 'ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ, ຍທິທໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ ຕສ຺ສ ສາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ, ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ຉາຍາ ຊຫຕິ ຕໍ ອາຕໂປ ຜຣຕິ, ຍໍ ອາຕໂປ ຊຫຕິ, ຕໍ ຉາຍາ ຜຣຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ, ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ຕຍິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອຠິຊານາຕິ. ອຍໍ ໂຂ ຠວໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປຸພ຺ພນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິຍ຺ຈ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ອປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິຍ຺ຈ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ສພ຺ພໂສ ກາມສໍໂຍຊນານໍ ອນຘິຏ຺ຐານາ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ສມຕິກ຺ກມາ, ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ສມຕິກ຺ກມາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ 'ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມີຕິ. ຕສ຺ສ ສາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ, ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. 'ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ, ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

໕໕. "ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປຸພ຺ພນ຺ຕາ-ນຸທິຏ຺ຐິຍ຺ຈ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ອປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິຍ຺ຈ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ສພ຺ພໂສ ກາມສໍໂຍຊນານໍ ອນຘິຏ຺ຐານາ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ສມຕິກ຺ກມາ, ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ສມຕິກ຺ກມາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ສມຕິກ຺ກມາ 'ສນ຺ໂຕຫມສ຺ມີ, ນິພ຺ພຸໂຕຫມສ຺ມີ, ອນຸປາທາໂນຫມສ຺ມີຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຕຍິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ

ອຠິຊານາຕິ. ອຍໍ ໂຂ ຠວໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປຸພ຺ພນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐີນຎ຺ຈ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ອປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐີນຎ຺ຈ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ສພ຺ພໂສ ກາມສໍໂຍຊນານໍ ອນຘິຏ຺ຐານາ, ປວິເວກາຍ ປີຕິຍາ ສມຕິກ຺ກມາ, ນິຣາມິສສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ສມຕິກ຺ກມາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ສມຕິກ຺ກມາ 'ສນ຺ໂຕຫມສ຺ມິ, ນິພ຺ພຸໂຕຫມສ຺ມິ, ອນຸປາທາໂນຫມສ຺ມີຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອທ຺ຘາ ອຍມາຍສ຺ມາ ນິພ຺ພານສປ຺ປາຍໍເຍວ ປຏິປທໍ ອຠິວທຕິ. ອຖ ຈ ປນາຍໍ ຠວໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ປຸພ຺ພນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິໍ ວາ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕິ, ອປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິໍ ວາ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕິ, ກາມສໍໂຍຊນໍ ວາ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕິ, ປວິເວກໍ ວາ ປີຕິໍ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕິ, ນິຣາມິສໍ ວາ ສຸຂໍ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕິ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ເວທນໍ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕິ. ຍຎ຺ຈ ໂຂ ອຍມາຍສ຺ມາ 'ສນ຺ໂຕຫມສ຺ມິ, ນິພ຺ພຸໂຕຫມສ຺ມິ, ອນຸປາທາໂນຫມສ຺ມີຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ ຕທປິ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ສມຓສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຸປາທານມກ຺ຂາຍຕິ. 'ຕຍິທໍ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ.

"ອິທໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄເຕນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕິວຣປທໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘ໌ ຍທິທໍ ຉນ຺ນໍ ຜສ຺ສາຍຕນານໍ ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອາທີນວຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ[໑] ອນຸປາທາວິໂມກ຺ໂຂຕິ[໑].

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ປຎ຺ຈຕ຺ຕຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ກິນ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໓໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ປິສິນາຣາຍໍ[໔] ວິຫຣຕິ ພລິຫຣເຓ ວນສຓ຺ເຑ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຠິກ຺ຂໂວຕິ. "ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ກິນ຺ຕິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍິ ໂຫຕິ,

---

໑-໑. ອນຸປາທາວິໂມກ຺ໂຂ. ຕຍິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ຕຖາຄເຕນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕິວຣປທໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘໍ, ຍທິທໍ ຉນ຺ນໍ ຜສ຺ສາຍຕນານໍ ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈ ອາທີນວຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ອນຸປາທາວິໂມກ຺ໂຂຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ກຸສິນາຣາຍໍ (ສີ)

‘ຈີວຣເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ປິຓ຺ຑປາຕເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເສນາສນເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອິຕິຠວາຠວເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ? “ນ ໂຂ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ເອວໍ ໂຫຕິ, ‘ຈີວຣເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ປິຓ຺ຑປາຕເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເສນາສນເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອິຕິຠວາຠວເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ.

“ນ ຈ ກິຣ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍິ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ຈີວຣເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ໆເປໆ ອິຕິຠວາຠວເຫຕຸ ວາ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ; ອຖ ກິນ຺ຕິ ຈຣຫິ ໂວ[1], ຠິກ຺ຂເວ, ມຍິ ໂຫຕີຕິ? “ເອວໍ ໂຂ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕິ ໂຫຕິ ‘ອນຸກມ຺ປໂກ ຠຄວາ ຫິເຕສີ; ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ. “ເອວຎ຺ຈ[2] ກິຣ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍິ ໂຫຕິ ‘ອນຸກມ຺ປໂກ ຠຄວາ ຫິເຕສີ; ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ.

໓໕. ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ໂວ[3] ມຍາ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ເທສິຕາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພເຫວ ສມຄ຺ເຄຫິ ສມ຺ໂມທມາເນຫິ ອວິວທມາເນຫິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ເຕສຎ຺ຈ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ໂມທມານານໍ ອວິວທມານານໍ ສິກ຺ຂຕໍ ສິຍໍສຸ[4] ເທ຺ວ ຠິກ຺ຂູ ອຠິຘມ຺ເມ ນານາວາທາ. ຕຕ຺ຣ ເຈ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອວມສ຺ສ ‘ອິເມສໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ນານໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ນານນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ[5] ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ. ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ນານໍ. ຕທມິນາເປຕໍ[6] ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຊານາຖ “ຍຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ນານໍ. ມາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ວິວາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ. ອຖາປເຣສໍ ເອກໂຕປກ຺ຂິການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ. ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ນານໍ. ຕທມິນາເປຕໍ

---

໑. ອຖ ກິນ຺ຕິ ໂວ (ສີ, ອີ), ອຖ ກິຎ຺ຈຣຫິ ໂວ (ກ)
໒. ເອວໍ (ສີ, ອີ)
໓. ເຍ ເຕ (ກ)
໔. ສິຍຸໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ) ສທ຺ທນີຕິ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.
໕. ສຸພ຺ພຈຕຣໍ (ກ)
໖. ຕທິມິນາເປຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຊານາຖ, "ຍຖາ ອຖ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ນານໍ. ມາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ວິວາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ. ອິຕິ ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕພ຺ພໍ, ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕພ຺ພໍ. ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕ຺ວາ ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕ຺ວາ[1] ໂຍ ຘມ຺ໂມ ໂຍ ວິນໂຍ ໂສ ຠາສິຕພ຺ໂພ.

໓໖. "ຕຕ຺ຣ ເຈ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອວມສ຺ສ 'ອິເມສໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ໂຂ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ສເມຕີຕິ, ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ 'ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ສເມຕິ. ຕທມິນາເປຕໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຊານາຖ, "ຍຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ໂຂ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ສເມຕິ. ມາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ວິວາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ. ອຖາປເຣສໍ ເອກໂຕປກ຺ຂິການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ 'ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ໂຂ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ສເມຕິ. ຕທມິນາເປຕໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຊານາຖ, "ຍຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ໂຂ ນານໍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ສເມຕິ. ມາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ວິວາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ. ອິຕິ ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕພ຺ພໍ, ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕພ຺ພໍ. ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕ຺ວາ ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕ຺ວາ ໂຍ ຘມ຺ໂມ ໂຍ ວິນໂຍ ໂສ ຠາສິຕພ຺ໂພ.

໓໗. "ຕຕ຺ຣ ເຈ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອວມສ຺ສ 'ອິເມສໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ໂຂ ສເມຕິ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ນານນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ 'ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ສເມຕິ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ນານໍ. ຕທມິນາເປຕໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຊານາຖ ຍຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ໂຂ ສເມຕິ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ນານໍ. ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໂຂ ປເນຕໍ ຍທິທໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ. ມາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອປ຺ປມຕ຺ຕເກ ວິວາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ. ອຖາປເຣສໍ ເອກໂຕປກ຺ຂິການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ 'ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ສເມຕິ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ນານໍ. ຕທມິນາເປຕໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຊານາຖ, "ຍຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ຫິ ໂຂ ສເມຕິ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ນານໍ.

---

໑. ອິຕິ ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕພ຺ພໍ, ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ອນນ຺ຕຣວາຣຕ຺ຕເຍ ປນ ອິທໍ ປາຐນານຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖິ.

ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໂຂ ປເນຕໍ ຍທິທໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ. ມາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອປ຺ປມຕ຺ຕເກ[໑] ວິວາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ. ອິຕິ ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕພ຺ພໍ, ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕພ຺ພໍ. ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕ຺ວາ ທຸຄ຺ຄຫິຕໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕ຺ວາ ໂຍ ຘມ຺ໂມ ໂຍ ວິນໂຍ ໂສ ຠາສິຕພ຺ໂພ.

໓໖. "ຕຕ຺ຣ ເຈ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອວມສ຺ສ 'ອິເມສໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ສເມຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ສເມຕີຕິ, ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ 'ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ສເມຕິ, ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ສເມຕິ. ຕທມິນາເປຕໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຊານາຖ ຍຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ສເມຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ສເມຕິ ມາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ວິວາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ ອຖາປເຣສໍ ເອກໂຕປກ຺ຂິການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ 'ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ໂຂ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ສເມຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ສເມຕິ. ຕທມິນາເປຕໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຊານາຖ ຍຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ເຈວ ສເມຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ສເມຕິ. ມາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ວິວາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ. ອິຕິ ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕພ຺ພໍ. ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໂຕ ຘາເຣຕ຺ວາ ໂຍ ຘມ຺ໂມ ໂຍ ວິນໂຍ ໂສ ຠາສິຕພ຺ໂພ.

໓໗. "ເຕສຎ຺ຈ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ໂມທມານານໍ ອວິວທມານານໍ ສິກ຺ຂຕໍ ສິຍາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາປຕ຺ຕິ ສິຍາ ວີຕິກ຺ກໂມ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ໂຈທນາຍ ຕຣິຕພ຺ພໍ[໔]. ປຸຄ຺ຄໂລ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ໂພ 'ອິຕິ ມຍ຺ຫຎ຺ຈ ອວິເຫສາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣສ຺ສ ຈ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອນຸປຆາໂຕ, ປໂຣ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ອກ຺ໂກຘໂນ ອນຸປນາຫີ ອທຬ຺ຫທິຏ຺ຐີ ສຸປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄີ, ສກ຺ໂກມິ ຈາຫໍ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອກຸສລາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກຸສເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸນ຺ຕິ. ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ ເອວມສ຺ສ, ກລ຺ລໍ ວຈນາຍ.

"ສເຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວມສ຺ສ 'ມຍ຺ຫໍ ໂຂ ອວິເຫສາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣສ຺ສ ຈ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປຆາໂຕ, ປໂຣ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຘໂນ ອຸປນາຫີ ອທຬ຺ຫທິຏ຺ຐີ ສຸປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄີ, ສກ຺ໂກມິ ຈາຫໍ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອກຸສລາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກຸສເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸໍ. ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໂຂ ປເນຕໍ ຍທິທໍ ປຣສ຺ສ[໕] ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປຆາໂຕ. ອຖ ໂຂ ເອຕເທວ ພຫຸຕຣໍ ສ຺ວາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອກຸສລາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ

---

໑. ອປ຺ປມຕ຺ຕເກຫິ (ສີ, ອິ)   ໔. ໂຈທິຕພ຺ພໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ຕຸຣິຕພ຺ພໍ (?)

໕. ຍທິທໍ ມຍ຺ຫຎ຺ຈ ວິເຫສາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣສ຺ສ ຈ (ກ)

ກຸສເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸນ຺ຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວມສ຺ສ, ກລ຺ລໍ ວຈນາຍ.

“ສເຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວມສ຺ສ ‘ມຍ຺ຫໍ ໄຂ ວິເຫສາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣສ຺ສ ຈ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອນຸປຆາໂຕ. ປໂຣ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ອກ຺ໂກຘໂນ ອນຸປນາຫີ ທຬ຺ຫທິຏ຺ຐີ ທຸປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄີ, ສກ຺ໂກມິ ຈາຫໍ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອກຸສລາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກຸສເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸໍ. ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໄຂ ປເນຕໍ ຍທິທໍ ມຍ຺ຫໍ ວິເຫສາ[໑]. ອຖ ໄຂ ເອຕເທວ ພຫຸຕຣໍ, ສ຺ວາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອກຸສລາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກຸສເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸນ຺ຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວມສ຺ສ, ກລ຺ລໍ ວຈນາຍ.

“ສເຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວມສ຺ສ ‘ມຍ຺ຫຎ຺ຈ ໄຂ ວິເຫສາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣສ຺ສ ຈ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປຆາໂຕ. ປໂຣ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຘໂນ ອຸປນາຫີ ທຬ຺ຫທິຏ຺ຐີ ທຸປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄີ, ສກ຺ໂກມິ ຈາຫໍ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອກຸສລາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກຸສເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸໍ. ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໄຂ ປເນຕໍ ຍທິທໍ ມຍ຺ຫຎ຺ຈ ວິເຫສາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣສ຺ສ ຈ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປຆາໂຕ. ອຖ ໄຂ ເອຕເທວ ພຫຸຕຣໍ ສ຺ວາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອກຸສລາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກຸສເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸນ຺ຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວມສ຺ສ, ກລ຺ລໍ ວຈນາຍ.

“ສເຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວມສ຺ສ ‘ມຍ຺ຫຎ຺ຈ ໄຂ ວິເຫສາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣສ຺ສ ຈ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປຆາໂຕ. ປໂຣ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຘໂນ ອຸປນາຫີ ທຬ຺ຫທິຏ຺ຐີ ທຸປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄີ, ນ ຈາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ເອຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອກຸສລາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ກຸສເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸນ຺ຕິ. ເອວຣູເປ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄເລ ອຸເປກ຺ຂາ ນາຕິມຎ຺ຎິຕພ຺ພາ.

໔໐. “ເຕສຎ຺ຈ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ໂມທມານານໍ ອວິວທມານານໍ ສິກ຺ຂຕໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ວຈີສໍຫາໂຣ[໒] ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ທິຏ຺ຐິປຬາໂສ[໓] ເຈຕໂສ ອາຆາໂຕ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ອນຠິຣທ຺ຘິ. ຕຕ຺ຖ ເອກໂຕປກ຺ຂິການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ສ຺ວຈຕຣໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຖ ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ຍໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ອມ຺ຫາກໍ ສມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ໂມທມານານໍ ອວິວທມານານໍ ສິກ຺ຂຕໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ວຈີສໍຫາໂຣ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ທິຏ຺ຐິປຬາໂສ ເຈຕໂສ ອາຆາໂຕ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ອນຠິຣທ຺ຘິ, ຕໍ ຊານມາໂນ ສມໂຓ[໔] ຄຣເຫຍ຺ຍາຕິ. ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ ‘ຍໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ອມ຺ຫາກໍ ສມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ໂມທມານານໍ

໑. ມຍ຺ຫຎ຺ຈ ວິເຫສາ ຠວິສ຺ສຕິ ປຣສ຺ສ ຈ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປຆາໂຕ (ກ)
໒. ວຈີສງ຺ຂາໂຣ (ສີ, ອິ) ໓. ທິຏ຺ຐິປລາໂສ (ສີ, ກ) ໔. ສມາໂນ (ສີ, ກ)

ອວິວທມານານໍ ສິກ຺ຂຕໍ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ວຈີສໍຫາໂຣ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ທິຝ຺ກິປອາໂສ ເຈຕໂສ ອາໜາໂຕ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ອນກິຣທ຺ຘິ, ຕໍ ຊານມາໂນ ສມໂຓ ຄຣເຫຍ຺ຍາຕິ. ເອຕໍ ປນາວຸໂສ, ຘມ຺ມໍ ອປ຺ປຫາຍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍາຕິ. ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ເອຕໍ, ອາວຸໂສ, ຘມ຺ມໍ ອປ຺ປຫາຍ ນ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍາຕິ.

"ອຖາປເຣສໍ ເອກໂຕປກ຺ຂິການໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຍໍ ກິກ຺ຂຸໍ ສຸວຈຕຣໍ ມລ຺ເລຍ຺ຍາຖ, ໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ 'ຍໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ອມ຺ຫາກໍ ສມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ໂມທມານານໍ ອວິວທມານານໍ ສິກ຺ຂຕໍ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ວຈີສໍຫາໂຣ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ທິຝ຺ກິປອາໂສ ເຈຕໂສ ອາໜາໂຕ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ອນກິຣທ຺ຘິ, ຕໍ ຊານມາໂນ ສມໂຓ ຄຣເຫຍ຺ຍາຕິ. ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ຍໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ອມ຺ຫາກໍ ສມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ໂມທມານານໍ ອວິວທມານານໍ ສິກ຺ຂຕໍ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ວຈີສໍຫາໂຣ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ທິຝ຺ກິປອາໂສ ເຈຕໂສ ອາໜາໂຕ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ອນກິຣທ຺ຘິ ຕໍ ຊານມາໂນ ສມໂຓ ຄຣເຫຍ຺ຍາຕິ. ເອຕໍ ປນາວຸໂສ, ຘມ຺ມໍ ອປ຺ປຫາຍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍາຕິ. ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ເອຕໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຘມ຺ມໍ ອປ຺ປຫາຍ ນ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍາຕິ.

"ຕໍ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸໍ ປເຣ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ 'ອາຍສ຺ມຕາ ໂນ ເອເຕ ກິກ຺ຂູ ອກຸສລາ ວຸຝ຺ຖາເປຕ຺ວາ ກຸສເລ ປຕິຝ຺ຖາປິຕາຕິ? ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ອິຘາຫໍ, ອາວຸໂສ, ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ, ຕສ຺ສ ເມ ກຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ, ຕາຫໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອກາສິໍ. ຕໍ ເຕ ກິກ຺ຂູ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ອກຸສລາ ວຸຝ຺ຖຫິໍສຸ, ກຸສເລ ປຕິຝ຺ຖຫິໍສູຕິ. ເອວໍ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ນ ເຈວ ອຕ຺ຕານໍ ອຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈານຸຘມ຺ມໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ນ ຈ ໂກຈິ ສຫຘມ຺ມິໂກ ວາທານຸວາໂທ ຄາຣຍ຺ຫໍ ຖານໍ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ການິຕໍ ອກິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ກິນ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ຖິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ສາມຄາມສຸຕ຺ຕໍ

໔໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ສາມຄາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ[໑] ປາວາຍໍ ອຘຸນາກາລງ຺ກໂຕ[໒] ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ກາລງ຺ກິຣິຍາຍ ຠິນ຺ນາ ນິຄຓ຺ຐາ ເທ຺ວຘິກຊາຕາ[໓] ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ “ນ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານາສິ, ອຫໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານາມິ. ກິໍ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ອາຊານິສ຺ສສິ, ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ໂນ ຕ຺ວມສິ, ອຫມສ຺ມິ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ໂນ. ສຫິຕໍ ເມ, ອສຫິຕໍ ເຕ. ປຸເຣວຈນີຍໍ ປຈ຺ຉາ ອວຈ, ປຈ຺ຉາວຈນີຍໍ ປຸເຣ ອວຈ. ອຘິຈິຓ຺ຓໍ[໔] ເຕ ວິປຣາວຕ຺ຕໍ. ອາໂຣປິໂຕ ເຕ ວາໂທ. ນິຄ຺ຄຫີໂຕສິ, ຈຣ ວາທປ຺ປໂມກ຺ຂາຍ; ນິພ຺ເພເຐຫິ ວາ ສເຈ ປໂຫສີຕິ. ວໂຘເຍວ ໂຂ[໕] ມຎ຺ເຎ ນິຄຓ຺ເຐສຸ ນາຏປຸຕ຺ຕິເຍສຸ ວຕ຺ຕຕິ. ເຍປິ ນິຄຓ຺ຐສ຺ສ ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສາວກາ ຄິຫີ ໂອທາຕວສນາ ເຕປິ ນິຄຓ຺ເຐສຸ ນາຏປຸຕ຺ຕິເຍສຸ ນິພ຺ພິນ຺ນຣູປາ[໖] ວິຣຕ຺ຕຣູປາ ປຏິວານຣູປາ, ຍຖາ ຕໍ ທຸຣກ຺ຂາເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ທຸປ຺ປເວທິເຕ ອນິຍ຺ຍານິເກ ອນຸປສມສໍວຕ຺ຕນິເກ ອສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປ຺ປເວທິເຕ ຠິນ຺ນຖູເປ ອປ຺ປຏິສຣເຓ.

໔໒. ອຖ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ປາວາຍໍ ວສ຺ສໍວຸຏ຺ໂຐ[໗] ເຍນ ສາມຄາໂມ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ນິຄຓ຺ໂຐ, ຠນ຺ເຕ, ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ປາວາຍໍ ອຘຸນາກາລງ຺ກໂຕ. ຕສ຺ສ ກາລງ຺ກິຣິຍາຍ ຠິນ຺ນາ ນິຄຓ຺ຐາ ເທ຺ວຘິກຊາຕາຯເປຯ ຠິນ຺ນຖູເປ ອປ຺ປຏິສຣເຓຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຈຸນ຺ທໍ ສມຓຸທ຺ເທສໍ ເອຕທໂວຈ “ອຕ຺ຖິ ໂຂ ອິທໍ, ອາວຸໂສ ຈຸນ຺ທ, ກຖາປາຠຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ອາຍາມ, ອາວຸໂສ ຈຸນ຺ທ, ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈສ຺ສາມາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

---

໑. ນາຖປຸຕ຺ໂຕ (ສີ, ອີ)
໒. ກາລກໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)
໓. ເທ຺ວຬ຺ຫກຊາຕາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໔. ອວິຈຓ຺ຓໍ (ສີ, ອີ)
໕. ວໂຘເຍເວໂກ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໖. ນິພ຺ພິນ຺ທຣູປາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໗. ວສ຺ສໍວຸຕ຺ໂຖ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ອານນ຺ໂທ ຈຸນ຺ໂທ ຈ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຈຸນ຺ໂທ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ເອວມາຫ, ‘ນິຄຓ຺ໂຐ, ຠນ຺ເຕ, ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ປາວາຍໍ ອຘຸນາກາລງ຺ກໂຕ. ຕສ຺ສ ກາລງ຺ກິຣິຍາຍ ຠິນ຺ນາ ນິຄຓ຺ຐາ ເທ຺ວຘິກຊາຕາໆເປໆ ຠິນ຺ນຖູເປ ອປ຺ປຏິສຣເຓ’ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ມາເຫວ ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຈເຍນ ສງ຺ເຆ ວິວາໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ; ສ຺ວາສ຺ສ[1] ວິວາໂທ ພຫຸຊນາຫິຕາຍ ພຫຸຊນາສຸຂາຍ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ.

໔໓. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອານນ຺ທ, ເຍ ໂວ ມຍາ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ເທສິຕາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ປສ຺ສສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ອິເມສຸ ຘມ຺ເມສຸ ເທ຺ວປິ ຠິກ຺ຂູ ນານາວາເທ”ຕິ? “ເຍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ ຠຄວຕາ ອຠິຎ຺ຎາ ເທສິຕາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ນາຫໍ ປສ຺ສາມິ ອິເມສຸ ຘມ຺ເມສຸ ເທ຺ວປິ ຠິກ຺ຂູ ນານາວາເທ. ເຍ ຈ ໂຂ[2], ຠນ຺ເຕ, ປຸຄ຺ຄລາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຕິສ຺ສຍມານຣູປາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ເຕປິ ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຈເຍນ ສງ຺ເຆ ວິວາທໍ ຊເນຍ຺ຍຸໍ ອຊ຺ຌາຊີເວ ວາ ອຘິປາຕິໂມກ຺ເຂ ວາ. ສ຺ວາສ຺ສ[3] ວິວາໂທ ພຫຸຊນາຫິຕາຍ ພຫຸຊນາສຸຂາຍ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ໂສ, ອານນ຺ທ, ວິວາໂທ ຍທິທໍ ອຊ຺ຌາຊີເວ ວາ ອຘິປາຕິໂມກ຺ເຂ ວາ. ມຄ຺ເຄ ວາ ຫິ, ອານນ຺ທ, ປຏິປທາຍ ວາ ສງ຺ເຆ ວິວາໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ; ສ຺ວາສ຺ສ ວິວາໂທ ພຫຸຊນາຫິຕາຍ ພຫຸຊນາສຸຂາຍ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ.

໔໔. “ຉຍິມານິ, ອານນ຺ທ, ວິວາທມູລານິ. ກຕມານິ ຉ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ໂກຘໂນ ໂຫຕິ ອຸປນາຫີ. ໂຍ ໂສ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ໂກຘໂນ ໂຫຕິ ອຸປນາຫີ, ໂສ ສຕ຺ຖຣິປິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ຘມ຺ເມປິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ,

---

໑. ໂສ (ສີ, ອິ), ສ຺ວາຍໍ (ກ) ໒. ສນ຺ຕິ ຈ ໂຂ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ສນ຺ຕິ ຈ (ກ)
໓. ໂສສ຺ສ (ສີ, ອິ), ສ຺ວາຍໍ (ກ)

ສງ຺ເຜປິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ສິກ຺ຂາຍປິ ນ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ. ໂຍ ໂສ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຣິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ຬມ຺ເມ. ສງ຺ເຜ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ສິກ຺ຂາຍ ນ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ, ໂສ ສງ຺ເຜ ວິວາທໍ ຊເນຕິ; ໂຍ ໂຫຕິ ວິວາໂທ ພຫຸຊນາຫິຕາຍ ພຫຸຊນາສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ເອວຣູປຍ຺ເຈ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ວິວາທມູລໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຬາ ວາ ສມນຸປສ຺ເສຍ຺ຍາຖ, ຕຕ຺ຣ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ຕສ຺ເສວ ປາປກສ຺ສ ວິວາທມູລສ຺ສ ປຫານາຍ ວາຍເມຍ຺ຍາຖ. ເອວຣູປຍ຺ເຈ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ວິວາທມູລໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຬາ ວາ ນ ສມນຸປສ຺ເສຍ຺ຍາຖ. ຕຕ຺ຣ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ຕສ຺ເສວ ປາປກສ຺ສ ວິວາທມູລສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາຍ ປຏິປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຖ. ເອວເມຕສ຺ສ ປາປກສ຺ສ ວິວາທມູລສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມຕສ຺ສ ປາປກສ຺ສ ວິວາທມູລສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ ໂຫຕິ.

໔໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ມກ຺ຂີ ໂຫຕິ ປຬາສີ ໆເປ ໆ ອິສ຺ສຸກີ ໂຫຕິ ມຈ຺ຉຣີ ໆເປ ໆ ສໂຐ ໂຫຕິ ມາຍາວີ ໆເປ ໆ ປາປິຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ[1] ໆເປ ໆ ສນ຺ທິຏ຺ຐິປຣາມາສີ ໂຫຕິ ອາຬານຄ຺ຄາຫີ ທຸປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄີ. ໂຍ ໂສ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ສນ຺ທິຏ຺ຐິປຣາມາສີ ໂຫຕິ ອາຬານຄ຺ຄາຫີ ທຸປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄີ ໂສ ສຕ຺ຖຣິປິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ຬມ຺ເມປິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ສງ຺ເຜປິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ສິກ຺ຂາຍປິ ນ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ. ໂຍ ໂສ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖຣິ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ, ຬມ຺ເມ... ສງ຺ເຜ... ສິກ຺ຂາຍ ນ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ, ໂສ ສງ຺ເຜ ວິວາທໍ ຊເນຕິ; ໂຍ ໂຫຕິ ວິວາໂທ ພຫຸຊນາຫິຕາຍ ພຫຸຊນາສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ເອວຣູປຍ຺ເຈ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ວິວາທມູລໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຬາ ວາ ສມນຸປສ຺ເສຍ຺ຍາຖ. ຕຕ຺ຣ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ຕສ຺ເສວ ປາປກສ຺ສ ວິວາທມູລສ຺ສ ປຫານາຍ ວາຍເມຍ຺ຍາຖ. ເອວຣູປຍ຺ເຈ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ວິວາທມູລໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຬາ ວາ ນ ສມນຸປສ຺ເສຍ຺ຍາຖ, ຕຕ຺ຣ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ຕສ຺ເສວ ປາປກສ຺ສ ວິວາທມູລສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສວາຍ ປຏິປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຖ. ເອວເມຕສ຺ສ ປາປກສ຺ສ ວິວາທມູລສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມຕສ຺ສ ປາປກສ຺ສ ວິວາທມູລສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນວສ຺ສໂວ ໂຫຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຉ ວິວາທມູລານິ.

---

໑. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

໔໖. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ອານນ຺ທ, ອຘິກຣຓານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ວິວາທາຘິກຣຓໍ, ອນຸວາທາຘິກຣຓໍ, ອາປຕ຺ຕາຘິກຣຓໍ, ກິຈ຺ຈາຘິກຣຓໍ. ອິມານິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕາຣິ ອຘິກຣຓານິ. ສຕ຺ຕ ໂຂ ປນິເມ, ອານນ຺ທ, ອຘິກຣຓສມຖາ ອຸປ຺ປນ຺ນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ອຘິກຣຓານໍ ສມຖາຍ ວູປສມາຍ ສມ຺ມຸຂາວິນໂຍ ທາຕພ຺ໂພ, ສຕິວິນໂຍ ທາຕພ຺ໂພ, ອມູຬ຺ຫວິນໂຍ ທາຕພ຺ໂພ, ປຏິຎ຺ຎາຍ ກາເຣຕພ຺ພໍ, ເຍຠຸຍ຺ຍສິກາ, ຕສ຺ສປາປິຍສິກາ, ຕິຓວຕ຺ຖາຣໂກ.

໔໗. “ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ສມ຺ມຸຂາວິນໂຍ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູ ວິວທນ຺ຕິ ຘມ຺ໂມຕິ ວາ ອຘມ຺ໂມຕິ ວາ ວິນໂຍຕິ ວາ ອວິນໂຍຕິ ວາ. ເຕຫານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູຫິ ສພ຺ເພເຫວ ສມຄ຺ເຄຫິ ສນ຺ນິປຕິຕພ຺ພໍ. ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິ ສມນຸມຊ຺ຊິຕພ຺ພາ. ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິ ສມນຸມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຍຖາ ຕຕ຺ຖ ສເມຕິ, ຕຖາ ຕໍ ອຘິກຣຓໍ ວູປສເມຕພ຺ພໍ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສມ຺ມຸຂາວິນໂຍ ໂຫຕິ; ເອວຎ຺ຈ ປນິເຘກຈ຺ຈານໍ ອຘິກຣຓານໍ ວູປສໂມ ໂຫຕິ ຍທິທໍ ສມ຺ມຸຂາວິນເຍນ.

໔໘. “ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ເຍຠຸຍ຺ຍສິກາ ໂຫຕິ? ເຕ ເຈ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ຕໍ ອຘິກຣຓໍ ຕສ຺ມິໍ ອາວາເສ ວູປສເມຕຸໍ. ເຕຫານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູຫິ ຍສ຺ມິໍ ອາວາເສ ພຫຸຕຣາ ຠິກ຺ຂູ ໂສ ອາວາໂສ ຄນ຺ຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພເຫວ ສມຄ຺ເຄຫິ ສນ຺ນິປຕິຕພ຺ພໍ. ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິ ສມນຸມຊ຺ຊິຕພ຺ພາ. ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິ ສມນຸມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຍຖາ ຕຕ຺ຖ ສເມຕິ ຕຖາ ຕໍ ອຘິກຣຓໍ ວູປສເມຕພ຺ພໍ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເຍຠຸຍ຺ຍສິກາ ໂຫຕິ, ເອວຎ຺ຈ ປນິເຘກຈ຺ຈານໍ ອຘິກຣຓານໍ ວູປສໂມ ໂຫຕິ ຍທິທໍ ເຍຠຸຍ຺ຍສິກາຍ.

໔໙. “ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ສຕິວິນໂຍ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ເອວຣູປາຍ ຄຣຸກາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ ປາຣາຊິເກນ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ເຕນ ວາ ‘ສຣຕາຍສ຺ມາ ເອວຣູປີ[໑] ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກ-ສາມນ຺ຕໍ ວາຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສຣາມິ ເອວຣູປີ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາຕິ. ຕສ຺ສ ໂຂ[໒], ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ສຕິວິນໂຍ ທາຕພ຺ໂພ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສຕິວິນໂຍ ໂຫຕິ, ເອວຎ຺ຈ ປນິເຘກຈ຺ຈານໍ ອຘິກຣຓານໍ ວູປສໂມ ໂຫຕິ ຍທິທໍ ສຕິວິນເຍນ.

---

໑. ເອວຣູປໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ ອິ) ເອວຣູປາຍ - ອິຕິ ວຸຈ຺ຈມານວຈເນນ ສເມຕິ. ວິນເຍປິ ສໍສນ຺ເທຕພ຺ພໍ.

໒. ຕສ຺ສ ໂຂ ເອວໍ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

໕໐. "ກຖຍ຺ຈານນ຺ທ, ອມູຬ຺ຫວິນໂຍ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ເອວຣູປາຍ ຄຣຸກາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ ປາຣາຊິເກນ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ເຕນ ວາ 'ສຣຕາຍສ຺ມາ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກ-ສາມນ຺ຕໍ ວາ'ຕິ? (ໂສ ເອວມາຫ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສຣາມິ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາ'ຕິ. ຕເມນໍ ໂສ ນິພ຺ເພເຖນ຺ຕໍ ອຕິເວເຖຕິ 'ອິງ຺ຆາຍສ຺ມາ ສາຘຸກເມວ ຊານາຫິ ຍທິ ສຣສິ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາ'ຕິ.)[1] ໂສ ເອວມາຫ 'ອຫໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຸມ຺ມາທໍ ປາປຸຓິໍ ເຈຕໂສ ວິປຣິຍາສໍ. ເຕນ ເມ ອຸມ຺ມຕ຺ຕເກນ ພຫຸໍ ອສ຺ສາມຓກໍ ອຊ຺ຌາຈິຓ຺ຓໍ ຠາສິຕປຣິກ຺ກນ຺ຕໍ[2]. ນາຫໍ ຕໍ ສຣາມິ. ມູຬ຺ເຫນ ເມ ເອຕໍ ກຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ໂຂ[3] ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ອມູຬ຺ຫວິນໂຍ ທາຕພ຺ໂພ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອມູຬ຺ຫວິນໂຍ ໂຫຕິ, ເອວຍ຺ຈ ປນິເຘກຈ຺ຈານໍ ອຘິກຣຓານໍ ວູປສໂມ ໂຫຕິ ຍທິທໍ ອມູຬ຺ຫວິນເຍນ.

໕໑. "ກຖຍ຺ຈານນ຺ທ, ປຏິຎ຺ຎາຕກຣຓໍ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຈທິໂຕ ວາ ອໂຈທິໂຕ ວາ ອາປຕ຺ຕິໍ ສຣຕິ, ວິວຣຕິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣຕິ[4] ເຕນ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸນາ ວຸຑ຺ຒຕຣໍ ຠິກ຺ຂຸໍ[5] ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ປາເທ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຏິກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຍ຺ຊລິໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ 'ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປນ຺ໂນ, ຕໍ ປຏິເທເສມີຕິ. ໂສ ເອວມາຫ 'ປສ຺ສສີຕິ? 'ອາມ ປສ຺ສາມີຕິ. 'ອາຍຕິໍ ສໍວເຣຍ຺ຍາສີຕິ. ('ສໍວຣິສ຺ສາມີຕິ.)[6] ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຏິຎ຺ຎາຕກຣຓໍ ໂຫຕິ, ເອວຍ຺ຈ ປນິເຘກຈ຺ຈານໍ ອຘິກຣຓານໍ ວູປສໂມ ໂຫຕິ ຍທິທໍ ປຏິຎ຺ຎາຕກຣເຓນ.

໕໒. "ກຖຍ຺ຈານນ຺ທ, ຕສ຺ສປາປິຍສິກາ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂຸໍ ເອວຣູປາຍ ຄຣຸກາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທຕິ ປາຣາຊິເກນ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ເຕນ ວາ 'ສຣຕາຍສ຺ມາ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາ'ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສຣາມິ ເອວຣູປິໍ

---

໑. ( ) ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາໂຐ ວິ - ໔ - ຈູຬວຄ຺ເຄ (໒໓໐) ປິຏ຺ເຐ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສປາປິຍສິກາ-ວາເຣເຍເວເຕນ ຠາວິຕພ຺ພໍ.
໒. ຠາສິຕປຣິກ຺ກນ຺ຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໓. ຕສ຺ສ ໂຂ ເອວໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໔. ອຸຕ຺ຕານີ ກໂຣຕິ (ກ) ໕. ວຸຑ຺ຒຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໖. ( ) ວິນເຍ ນຕ຺ຖິ.

ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາຕິ. ຕເມນໍ ໂສ ນິພ຺ເພເຖນ຺ຕໍ ອຕິເວເຖຕິ ‘ອິງ຺ຆາຍສ຺ມາ ສາຘຸກເມວ ຊານາຫິ, ຍທິ ສຣສິ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາຕິ. ໂສ ເອວມາຫ ‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສຣາມິ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາ; ສຣາມິ ຈ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ເອວຣູປິໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕິກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາຕິ. ຕເມນໍ ໂສ ນິພ຺ເພເຖນ຺ຕໍ ອຕິເວເຖຕິ ‘ອິງ຺ຆາຍສ຺ມາ ສາຘຸກເມວ ຊານາຫິ ຍທິ ສຣສິ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ອິມຎ຺ຫິ ນາມາຫໍ, ອາວຸໂສ, ອປ຺ປມຕ຺ຕິກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອປຸຏ຺ໂຐ ປຏິຊານິສ຺ສາມິ. ກິໍ ປນາຫໍ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາ ປຸຏ຺ໂຐ ນ ປຏິຊານິສ຺ສາມີຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ອິມຎ຺ຫິ ນາມ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ, ອປ຺ປມຕ຺ຕິກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອປຸຏ຺ໂຐ ນ ປຏິຊານິສ຺ສສິ, ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາ ປຸຏ຺ໂຐ[1] ປຏິຊານິສ຺ສສິ? ອິງ຺ຆາຍສ຺ມາ ສາຘຸກເມວ ຊານາຫິ ຍທິ ສຣສິ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາຕິ. ໂສ ເອວມາຫ ‘ສຣາມິ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາ. ທວາ ເມ ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຣວາ ເມ ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ນາຫໍ ຕໍ ສຣາມິ ເອວຣູປິໍ ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ປາຣາຊິກໍ ວາ ປາຣາຊິກສາມນ຺ຕໍ ວາຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຕສ຺ສປາປິຍສິກາ ໂຫຕິ, ເອວຎ຺ຈ ປນິເຘກຈ຺ຈານໍ ອຘິກຣຓານໍ ວູປສໂມ ໂຫຕິ ຍທິທໍ ຕສ຺ສປາປິຍສິກາຍ.

໕໖. “ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ຕິຓວຕ຺ຖາຣໂກ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູນໍ ຠຓ຺ຑນ-ຊາຕານໍ ກລຫຊາຕານໍ ວິວາທາປນ຺ນານໍ ວິຫຣຕໍ ພຫຸໍ ອສ຺ສາມຓກໍ ອຊ຺ຌາຈິຓ຺ຓໍ ໂຫຕິ ຠາສິຕປຣິກ຺ກນ຺ຕໍ. ເຕຫານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູຫິ ສພ຺ເພເຫວ ສມຄ຺ເຄຫິ ສນ຺ນິປຕິຕພ຺ພໍ. ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ເອກໂຕປກ຺ຂິການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ພ຺ຍຕ຺ເຕນ[4] ຠິກ຺ຂຸນາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ອຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ສງ຺ໂຆ ຎາເປຕພ຺ໂພ

‘ສຸຓາຕຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຆ. ອິທໍ ອມ຺ຫາກໍ ຠຓ຺ຑນຊາຕານໍ ກລຫຊາຕານໍ ວິວາທາປນ຺ນານໍ ວິຫຣຕໍ ພຫຸໍ ອສ຺ສາມຓກໍ ອຊ຺ຌາຈິຓ຺ຓໍ ຠາສິຕປຣິກ຺ກນ຺ຕໍ. ຍທິ

---

໑. ອປຸຏ຺ໂຐ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)　　໔. ພ຺ຍຕ຺ຕເຣນ (ສີ, ອິ, ກ)

ສງ຺ໝສຸສ ປຓ຺ຓກລຸລໍ, ອຫໍ ຍາ ເຈວ ອິເມສໍ ອາຍສຸມນ຺ຓານໍ ອາປຓ຺ຕິ ຍາ ຈ ອຓ຺ຕໂນ ອາປຓ຺ຕິ, ອິເມສລ຺ເຈວ ອາຍສຸມນ຺ຓານໍ ອຓ຺ຖາຍ ອຓ຺ຕໂນ ຈ ອຓ຺ຖາຍ, ສງ຺ໝມຊ຺ເຊ ຕິຓວຓ຺ຖາຣເກນ ເທເສຍ຺ຍໍ, ກເປຓ຺ວາ ຖຸລ຺ລວຊ຺ຊໍ ກເປຓ຺ວາ ຄິຫິປຜິສໍຍຸຓ຺ຓນ຺ຕິ.

“ອຖາປເຣສໍ ເອກໂຕປກ຺ຂິການໍ ກິກ຺ຂູນໍ ພ຺ຍຓ຺ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ອຸຜ຺ກາຍ໌ສນາ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຓ຺ວາ ອລ຺ຊລີ ປຓາເມຓ຺ວາ ສງ຺ໂຜ ລາເປຕພ຺ໂພ

‘ສຸຓາຕຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ໂຜ. ອິທໍ ອມ຺ຫາກໍ ກຓ຺ຫນຊາຕານໍ ກລຫຊາຕານໍ ວິວາທາປນ຺ນານໍ ວິຫຣຕໍ ພຫຸ ອສ຺ສາມຓກໍ ອຊ຺ຊາຈິຓ຺ຓໍ ກາສິຕປຣິກ຺ກນ຺ຕໍ. ຍທິ ສງ຺ໝສຸສ ປຓ຺ຓກລຸລໍ, ອຫໍ ຍາ ເຈວ ອິເມສໍ ອາຍສຸມນ຺ຓານໍ ອາປຓ຺ຕິ ຍາ ຈ ອຓ຺ຕໂນ ອາປຓ຺ຕິ, ອິເມສລ຺ເຈວ ອາຍສຸມນ຺ຓານໍ ອຓ຺ຖາຍ ອຓ຺ຕໂນ ຈ ອຓ຺ຖາຍ, ສງ຺ໝມຊ຺ເຊ ຕິຓວຓ຺ຖາຣເກນ ເທເສຍ຺ຍໍ, ກເປຓ຺ວາ ຖຸລ຺ລວຊ຺ຊໍ ກເປຓ຺ວາ ຄິຫິປຜິສໍຍຸຓ຺ຓນ຺ຕິ.

“ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຕິຓວຓ຺ຖາຣໂກ ໂຫຕິ, ເອວລ຺ຈ ປນີເສກຈ຺ຈານໍ ອຘິກຣຓານໍ ວູປສໂມ ໂຫຕິ ຍທິທໍ ຕິຓວຓ຺ຖາຣເກນ.

໕໔. “ຉຍິເມ, ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມາ ສາຣຕີຍາ ປິຍກຣຓາ ຄຣຸກຣຓາ ສງ຺ຄຫາຍ ອວິວາທາຍ ສາມຄ຺ຄິຍາ ເອກີກາວາຍ ສໍວຓ຺ຓນ຺ຕິ. ກຓເມ ຉ? ອິຘານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ເມຓ຺ຕໍ ກາຍກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຜ຺ກິຕໍ ໂຫຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ. ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ສາຣຕີໂຍ ປິຍກຣໂຓ ຄຣຸກຣໂຓ ສງ຺ຄຫາຍ ອວິວາທາຍ ສາມຄ຺ຄິຍາ ເອກີກາວາຍ ສໍວຓ຺ຓຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ເມຓ຺ຕໍ ວຈີກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຜ຺ກິຕໍ ໂຫຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ. ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ສາຣຕີໂຍ ປິຍກຣໂຓ ຄຣຸກຣໂຓ ສງ຺ຄຫາຍ ອວິວາທາຍ ສາມຄ຺ຄິຍາ ເອກີກາວາຍ ສໍວຓ຺ຓຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ເມຓ຺ຕໍ ມໂນກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຜ຺ກິຕໍ ໂຫຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ. ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ສາຣຕີໂຍ ປິຍກຣໂຓ ຄຣຸກຣໂຓ ສງ຺ຄຫາຍ ອວິວາທາຍ ສາມຄ຺ຄິຍາ ເອກີກາວາຍ ສໍວຓ຺ຓຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ເຍ ເຕ ລາກາ ຘມ຺ມິກາ ຘມ຺ມລທ຺ຘາ ອນ຺ຕມໂສ ປຓ຺ຕປຣິຍາປນ຺ນມຓ຺ຕມ຺ປິ ຕຖາຣູເປຫິ ລາເກຫິ ອປຜິວິກຓ຺ຕໂກຄີ

ហោតិ, សីលវន្តេហិ សព្រហ្មចារីហិ សាធារណោ ភវតិ. អយម្បិ ធម្មោ សារណីយោ បិយករណោ គរុករណោ សង្គហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ.

បុន ចបរំ, អានន្ទ, ភិក្ខុ យានិ តានិ សីលានិ អខណ្ឌានិ អច្ឆិទ្ទានិ អសពលានិ អកម្មាសានិ ភុជិស្សានិ វិញ្ញុប្បសត្ថានិ អបរាមដ្ឋានិ សមាធិសំវត្តនិកានិ តថារូបេសុ សីលេសុ សីលសាមញ្ញគតោ វិហរតិ សព្រហ្មចារីហិ អាវិ ចេវ រហោ ច. អយម្បិ ធម្មោ សារណីយោ បិយករណោ គរុករណោ សង្គហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ.

បុន ចបរំ, អានន្ទ, ភិក្ខុ យាយំ ទិដ្ឋិ អរិយា និយ្យានិកា និយ្យាតិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ តថារូបាយ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិសាមញ្ញគតោ វិហរតិ សព្រហ្មចារីហិ អាវិ ចេវ រហោ ច. អយម្បិ ធម្មោ សារណីយោ បិយករណោ គរុករណោ សង្គហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីភាវាយ សំវត្តតិ. ឥមេ ខោ, អានន្ទ, ឆ សារណីយា ធម្មា បិយករណា គរុករណា សង្គហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីភាវាយ សំវត្តន្តិ.

"ឥមេ ចេ តុម្ហេ, អានន្ទ, ឆ សារណីយេ ធម្មេ សមាទាយ វត្តេយ្យាថ, បស្សថ នោ តុម្ហេ, អានន្ទ, តំ វចនបថំ អណុំ វា ថូលំ វា យំ តុម្ហេ នាធិវាសេយ្យាថាតិ? "នោ ហេតំ, ភន្តេ". តស្មាតិហានន្ទ, ឥមេ ឆ សារណីយេ ធម្មេ សមាទាយ វត្តថ. តំ វោ ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ.

ឥទមវោច ភគវា. អត្តមនោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទីតិ.

សាមគាមសុត្តំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ.

៥. សុនក្ខត្តសុត្តំ

៥៥. ឯវំ មេ សុតំ ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ ភគវតោ សន្តិកេ

ອຎ຺ຎາ ພ຺ຍາກຕາ ໂຫຕິ "'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາມາຕິ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ "ສມ຺ພຫຸເລຫິ ກິຣ ຠິກ຺ຂູຫິ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຎ຺ຎາ ພ຺ຍາກຕາ ໂຫຕິ 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາມາຕິ. ອຖ ໂຂ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ 'ສມ຺ພຫຸເລຫິ ກິຣ ຠິກ຺ຂູຫິ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຎ຺ຎາ ພ຺ຍາກຕາ 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາມາຕິ. ເຍ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໍສຸ 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາມາຕິ, ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂູ ສມ຺ມເທວ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໍສຸ ອຸທາຫຸ ສນ຺ເຕຕ຺ເຖກ຺ເຈ ຠິກ຺ຂູ ອຘິມາເນນ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໍສູຕິ?

໕໔. "ເຍ ເຕ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂູ ມມ ສນ຺ຕິເກ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໍສຸ 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາມາຕິ. ສນ຺ເຕຕ຺ເຖກ຺ເຈ ຠິກ຺ຂູ ສມ຺ມເທວ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໍສຸ, ສນ຺ຕິ ປເນກ຺ເຈ ຠິກ຺ຂູ ອຘິມາເນນປິ[໑] ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໍສຸ. ຕຕ຺ຣ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ເຍ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ສມ຺ມເທວ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໍສຸ, ເຕສໍ ຕໍ ຕເຖວ ໂຫຕິ; ເຍ ປນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອຘິມາເນນ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໍສຸ, ຕຕ຺ຣ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຘມ຺ມໍ ເນສໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ[໔]'. ເອວຎ຺ເຈຕ຺ຖ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຫຕິ 'ຘມ຺ມໍ ເນສໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ. ອຖ ຈ ປເນກ຺ເຈ ໂມຆປຸຣິສາ ປຎ຺ຫໍ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ອຠິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ຕຖາຄຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຍມ຺ປິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຘມ຺ມໍ ເນສໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ຕສ຺ສປິ ໂຫຕິ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ເອຕສ຺ສ ຠຄວາ ກາໂລ, ເອຕສ຺ສ ສຸຄຕ ກາໂລ, ຍໍ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍ. ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. "ເຕນ ຫິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ;

---

໑. ອຘິມາເນນ (?) ໔. ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ (ອິ, ກ)

໕໗. "ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ກາມຄຸຓາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ຈກ຺ຂຸ-ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ, ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ...ເປ... ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣສາ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ. ອິເມ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ.

໕໘. "ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຸຄ຺ໂຄລ ໂລກາມິສາຘິມຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ສ. ໂລກາມິສາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕປ຺ປຕິຣູປີ ເຈວ ກຖາ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນຸຘມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ, ອນຸວິຈາເຣຕິ, ຕຎ຺ຈ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ; ອາເນຎ຺ຊປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຈ ປນ ກຖາຍ ກຈ຺ຉມານາຍ ນ ສຸສ຺ສູສຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕິ[1], ນ ຈ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ນ ຈ ເຕນ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິໂສ ສກມ຺ຫາ ຄາມາ ວາ ນິຄມາ ວາ ຈິຣວິປ຺ປວຸຕ຺ໂຖ ອສ຺ສ. ໂສ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຕມ຺ຫາ ຄາມາ ວາ ນິຄມາ ວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕໍ. ໂສ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ວາ ນິຄມສ຺ສ ວາ ເຂມຕຎ຺ຈ ສຸຠິກ຺ຂຕຎ຺ຈ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ; ຕສ຺ສ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ວາ ນິຄມສ຺ສ ວາ ເຂມຕຎ຺ຈ ສຸຠິກ຺ຂຕຎ຺ຈ ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສໍເສຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ສຸສ຺ສູເສຍ຺ຍ, ໂສຕໍ ໂອທເຫຍ຺ຍ, ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຍ຺ຍ, ຕຎ຺ຈ ປຸຣິສໍ ຠເຊຍ຺ຍ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຸຄ຺ໂຄລ ໂລກາມິສາຘິມຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ສ. ໂລກາມິສາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕປ຺ປຕິຣູປີ ເຈວ ກຖາ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນຸຘມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ, ອນຸວິຈາເຣຕິ, ຕຎ຺ຈ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ; ອາເນຎ຺ຊປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຈ ປນ ກຖາຍ ກຈ຺ຉມານາຍ ນ ສຸສ຺ສູສຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕິ, ນ ຈ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ນ ຈ ເຕນ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເອວມສ຺ສ ເວທິຕພ຺ໂພ 'ອາເນຎ຺ຊສໍໂຍຊເນນ ຫິ ໂຂ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ[4] ໂລກາມິສາຘິມຸຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ໂຄໂລຕິ.

---

໑. ອຸປຏ຺ຐເປຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ອາເນຎ຺ຊສໍໂຍຊເນນ ຫິ ໂຂ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ-ອິຕິ ປາໂຐ ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ, ອຏ຺ຐກຖາສຸ ປນ ຕພ຺ພຓ຺ຓນາ ທິສ຺ສຕິເຍວ.

໕໙. "ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ອາເນຎ຺ຊາຘິມຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ສ. ອາເນຎ຺ຊາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕປ຺ປຕິຣູປີ ເຈວ ກຖາ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນຸຘມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ, ອນຸວິຈາເຣຕິ, ຕຎ຺ຈ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ; ໂລກາມິສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຈ ປນ ກຖາຍ ກຈ຺ຉມານາຍ ນ ສຸສ຺ສູສຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕິ, ນ ຈ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ນ ຈ ເຕນ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຓ຺ຑຸປລາໂສ ພນ຺ຘນາ ປວຸຕ຺ໂຕ ອຠພ຺ໂພ ຫຣິຕຕ຺ຕາຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ອາເນຎ຺ຊາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເຍ ໂລກາມິສສໍໂຍຊເນ ເສ ປວຸຕ຺ເຕ. ໂສ ເອວມສ຺ສ ເວທິຕພ຺ໂພ 'ໂລກາມິສສໍໂຍຊເນນ ຫິ ໂຂ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ອາເນຎ຺ຊາຘິມຸຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລຕິ.

໖໐. "ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນາຘິມຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ສ. ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕປ຺ປຕິຣູປີ ເຈວ ກຖາ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນຸຘມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ, ອນຸວິຈາເຣຕິ, ຕຎ຺ຈ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ; ອາເນຎ຺ຊປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຈ ປນ ກຖາຍ ກຈ຺ຉມານາຍ ນ ສຸສ຺ສູສຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕິ, ນ ຈ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ນ ຈ ເຕນ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຖຸສິລາ ເທ຺ວຘາຠິນ຺ນາ ອປ຺ປຏິສນ຺ຘິກາ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເຍ ອາເນຎ຺ຊສໍໂຍຊເນ ເສ ຠິນ຺ເນ ໂສ ເອວມສ຺ສ ເວທິຕພ຺ໂພ 'ອາເນຎ຺ຊສໍໂຍຊເນນ ຫິ ໂຂ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນາຘິມຸຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລຕິ.

໖໑. "ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນາຘິມຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕປ຺ປຕິຣູປີ ເຈວ ກຖາ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນຸຘມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ, ອນຸວິຈາເຣຕິ, ຕຎ຺ຈ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ; ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຈ ປນ ກຖາຍ ກຈ຺ຉມານາຍ ນ ສຸສ຺ສູສຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕິ, ນ ຈ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ນ ຈ ເຕນ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິໂສ ມນຸຎ຺ຎໂພຊນໍ ຠຸຕ຺ຕາວີ ຉຑ຺ເຑຍ຺ຍ[1]. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ອປິ ນຸ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ

໑. ຉທ຺ເທຍ຺ຍ (?)

ຠຕ຺ເຕ[1] ປຸນ ໂຠຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາ ອສ຺ສາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ອທຸຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຕ຺ຕໍ[2] ປຏິກູລສມ຺ມຕນ຺ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເຍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນ-ສໍໂຍຊເນ ເສ ວນ຺ເຕ. ໂສ ເອວມສ຺ສ ເວທິຕພ຺ໂພ ‘ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສໍໂຍຊເນນ ຫິ ໂຂ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນາຘິມຸຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລຕິ.

໖໒. “ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ສ. ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕປ຺ປຕິຣູປີ ເຈວ ກຖາ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນຸຘມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ, ອນຸວິຈາເຣຕິ, ຕຎ຺ຈ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ; ເນວສຎ຺ຎາ-ນາສຎ຺ຎາຍຕນປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຈ ປນ ກຖາຍ ກຈ຺ຈມານາຍ ນ ສຸສ຺ສູສຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕິ, ນ ຈ ຕໍ ປຸຣິສໍ ຠຊຕິ, ນ ຈ ເຕນ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຕາໂລ ມຕ຺ຖກຈ຺ຉິນ຺ໂນ ອຠພ຺ໂພ ປຸນ ວິຣຸຬ຺ຫິຍາ; ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເຍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສໍໂຍຊເນ, ເສ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູເລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກເຕ ອນຠາວໍກເຕ[3] ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ເມ. ໂສ ເອວມສ຺ສ ເວທິຕພ຺ໂພ ‘ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສໍໂຍຊເນນ ຫິ ໂຂ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລຕິ.

໖໓. “ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເອວມສ຺ສ ‘ຕຓ຺ຫາ ໂຂ ສລ຺ລໍ ສມເຓນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອວິຊ຺ຊາວິສໂທໂສ, ຉນ຺ທຣາຄ-ພ຺ຍາປາເທນ ຣຸປ຺ປຕິ. ຕໍ ເມ ຕຓ຺ຫາສລ຺ລໍ ປຫີນໍ, ອປນີໂຕ ອວິຊ຺ຊາວິສໂທໂສ, ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ໂຕຫມສ຺ມີຕິ. ເອວໍມານີ[4] ອສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ສມານໍ[5]. ໂສ ຍານິ ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອສປ຺ປາຍານິ ຕານິ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ; ອສປ຺ປາຍໍ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປທສ຺ສນໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ,

---

໑. ວນ຺ເຕ (ກ - ສີ), ຠຸຕ຺ເຕ (ກ - ສີ, ກ)
໒. ວນ຺ຕໍ (ສີ)
໓. ອນຠາວກເຕ (ສີ, ອິ), ອນຠາວງ຺ຄເຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໔. ເອວໍມານີ (ສີ, ອິ, ກ), ເອວມາທິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໕. ອຕ຺ຖໍ ສມານໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ອຕ຺ຖສມານໍ (ສີ)

ອສປ຺ປາຍໍ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ອສປ຺ປາຍໍ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປທສ຺ສນໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣາໂຄ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸທ຺ຘໍເສຍ຺ຍ. ໂສ ຣາຄານຸທ຺ຘໍສິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິໂສ ສລ຺ເລນ ວິທ຺ໂຘ ອສ຺ສ ສວິເສນ ຄາຬ຺ຫູປເລປເນນ. ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ຠິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສ ໂສ ຠິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ສຕ຺ເຖນ ວຓມຸຂໍ ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ. ສຕ຺ເຖນ ວຓມຸຂໍ ປຣິກນ຺ຕິຕ຺ວາ ເອສນິຍາ ສລ຺ລໍ ເອເສຍ຺ຍ. ເອສນິຍາ ສລ຺ລໍ ເອສິຕ຺ວາ ສລ຺ລໍ ອພ຺ພຸເຫຍ຺ຍ, ອປເນຍ຺ຍ ວິສໂທສໍ ສອຸປາທິເສສໍ. ສອຸປາທິເສໂສຕິ[໑] ຊານມາໂນ. ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ອຸພ຺ຠຕໍ ໂຂ ເຕ ສລ຺ລໍ, ອປນີໂຕ ວິສໂທໂສ ສອຸປາທິເສໂສ[໒]. ອນລຎ຺ຈ ເຕ ອນ຺ຕຣາຍາຍ. ສປ຺ປາຍານິ ເຈວ ໂຠຊນານິ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍາສິ, ມາ ເຕ ອສປ຺ປາຍານິ ໂຠຊນານິ ຠຸຎ຺ຊໂຕ ວໂຓ ອສ຺ສາວີ ອສ຺ສ. ກາເລນ ກາລຎ຺ຈ ວຓໍ ໂຘເວຍ຺ຍາສິ, ກາເລນ ກາລໍ ວຓມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຍ຺ຍາສິ, ມາ ເຕ ນ ກາເລນ ກາລໍ ວຓໍ ໂຘວໂຕ ນ ກາເລນ ກາລໍ ວຓມຸຂໍ ອາລິມ຺ປໂຕ ປຸພ຺ພໂລຫິຕໍ ວຓມຸຂໍ ປຣິໂຍນ຺ຘິ. ມາ ຈ ວາຕາຕເປ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊິ, ມາ ເຕ ວາຕາຕເປ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣໂຊສູກໍ ວຓມຸຂໍ ອນຸທ຺ຘໍເສສິ. ວຓານຸຣກ຺ຂີ ຈ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ວິຫເຣຍ຺ຍາສິ ວຓສາໂຣປີຕິ[໓]. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອຸພ຺ຠຕໍ ໂຂ ເມ ສລ຺ລໍ, ອປນີໂຕ ວິສໂທໂສ ອນຸປາທິເສໂສ. ອນລຎ຺ຈ ເມ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ. ໂສ ອສປ຺ປາຍານິ ເຈວ ໂຠຊນານິ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ອສປ຺ປາຍານິ ໂຠຊນານິ ຠຸຎ຺ຊໂຕ ວໂຓ ອສ຺ສາວີ ອສ຺ສ. ນ ຈ ກາເລນ ກາລໍ ວຓໍ ໂຘເວຍ຺ຍ, ນ ຈ ກາເລນ ກາລໍ ວຓມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ນ ກາເລນ ກາລໍ ວຓໍ ໂຘວໂຕ, ນ ກາເລນ ກາລໍ ວຓມຸຂໍ ອາລິມ຺ປໂຕ ປຸພ຺ພໂລຫິຕໍ ວຓມຸຂໍ ປຣິໂຍນ຺ເຘຍ຺ຍ. ວາຕາຕເປ ຈ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ວາຕາຕເປ ຈາຣິຕ຺ຕໍ

---

໑. ອນຸປາທິເສໂສຕິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ອຍໍ ຫິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ວິສໂຍ.

໒. ອນຸປາທິເສໂສ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ອຍມ຺ປິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ວິສໂຍ.

໓. ວຓສ຺ສາໂຣປີຕິ (ກ) ວຓ + ສໍ + ໂຣປີ = ວຓສາໂຣປີ-ອິຕິ ປທວິຠາໂຄ.

ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣໂຊສູກໍ ວຓມຸຂໍ ອນຸທ຺ຘໍເສຍ຺ຍ. ນ ຈ ວຓານຸຣກ຺ຂີ ວິຫເຣຍ຺ຍ ນ ວຓສາໂຣປີ. ຕສ຺ສ ອິມິສ຺ສາ ຈ ອສປ຺ປາຍກິຣິຍາຍ, ອສຸຈິ ວິສໂທໂສ ອປນີໂຕ ສອຸປາທິເສໂສ, ຕທຸຠເຍນ ວໂຓ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ໂສ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ຄເຕນ ວເຓນ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ.

"ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເອວມສ຺ສ 'ຕຓ຺ຫາ ໂຂ ສລ຺ລໍ ສມເຓນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອວິຊ຺ຊາວິສໂທໂສ ຉນ຺ທຣາຄພ຺ຍາປາເທນ ຣຸປ຺ປຕິ. ຕໍ ເມ ຕຓ຺ຫາສລ຺ລໍ ປຫີນໍ, ອປນີໂຕ ອວິຊ຺ຊາວິສໂທໂສ, ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ໂຕຫມສ຺ມີຕິ. ເອວໍມານິ ອສ຺ສ ອຕຖໍ ສມານໍ. ໂສ ຍານິ ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອສປ຺ປາຍານິ ຕານິ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປທສ຺ສນໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ອສປ຺ປາຍໍ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປທສ຺ສນໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣາໂຄ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸທ຺ຘໍເສຍ຺ຍ. ໂສ ຣາຄານຸທ຺ຘໍສິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ. ມຣຓຎ຺ເຫຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂຍ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕຕິ; ມຣຓມຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ທຸກ຺ຂໍ ຍໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ສໍກິລິຏ຺ຐໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ

໖໔. "ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເອວມສ຺ສ 'ຕຓ຺ຫາ ໂຂ ສລ຺ລໍ ສມເຓນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອວິຊ຺ຊາວິສໂທໂສ ຉນ຺ທຣາຄພ຺ຍາປາເທນ ຣຸປ຺ປຕິ. ຕໍ ເມ ຕຓ຺ຫາສລ຺ລໍ ປຫີນໍ, ອປນີໂຕ ອວິຊ຺ຊາວິສໂທໂສ, ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ໂຕຫມສ຺ມີຕິ. ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ສໂຕ ໂສ ຍານິ ສມ຺ມາ ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອສປ຺ປາຍານິ ຕານິ ນານຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປທສ຺ສນໍ ນານຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ນານຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ນານຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ນານຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ນານຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອສປ຺ປາຍໍ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ນານຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ອສປ຺ປາຍໍ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປທສ຺ສນໍ ນານຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ນານຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ນານຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ

ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ນານຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ນານຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ອສປ຺ປາຍໍ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ນານຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣາໂຄ ຈິຕ຺ຕໍ ນານຸທ຺ຘໍເສຍ຺ຍ. ໂສ ນ ຣາຄານຸທ຺ຘໍສິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ເນວ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ນ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ປຸຣິໂສ ສລ຺ເລນ ວິທ຺ໂຘ ອສ຺ສ ສວິເສນ ຄາຬ຺ຫູປເລປເນນ. ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ພິສກ຺ກໍ ສລ຺ລກຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສ ໂສ ພິສກ຺ໂກ ສລ຺ລກຕ຺ໂຕ ສຕ຺ເຖນ ວຓມຸຂໍ ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ. ສຕ຺ເຖນ ວຓມຸຂໍ ປຣິກນ຺ຕິຕ຺ວາ ເອສນິຍາ ສລ຺ລໍ ເອເສຍ຺ຍ. ເອສນິຍາ ສລ຺ລໍ ເອສິຕ຺ວາ ສລ຺ລໍ ອພ຺ພຸເຫຍ຺ຍ, ອປເນຍ຺ຍ ວິສໂທສໍ ສອຸປາທິເສສໍ ອນຸປາທິເສໂສຕິ ຊານມາໂນ ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ອຸພ຺ພຕໍ ໂຂ ເຕ ສລ຺ລໍ, ອປນີໂຕ ວິສໂທໂສ ອນຸປາທິເສໂສ. ອນລຎ຺ຈ ເຕ ອນ຺ຕຣາຍາຍ. ສປ຺ປາຍານິ ເຈວ ໂພຊນານິ ພຸຎ຺ເຊຍ຺ຍາສິ, ມາ ເຕ ອສປ຺ປາຍານິ ໂພຊນານິ ພຸຎ຺ຊໂຕ ວໂຓ ອສ຺ສາວີ ອສ຺ສ. ກາເລນ ກາລຎ຺ຈ ວຓໍ ໂຘເວຍ຺ຍາສິ, ກາເລນ ກາລໍ ວຓມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຍ຺ຍາສິ. ມາ ເຕ ນ ກາເລນ ກາລໍ ວຓໍ ໂຘວໂຕ ນ ກາເລນ ກາລໍ ວຓມຸຂໍ ອາລິມ຺ປໂຕ ປຸພ຺ພໂລຫິຕໍ ວຓມຸຂໍ ປຣິໂຍນນ຺ຘິ. ມາ ຈ ວາຕາຕເປ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊິ, ມາ ເຕ ວາຕາຕເປ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣໂຊສູກໍ ວຓມຸຂໍ ອນຸທ຺ຘໍເສສິ. ວຓານຸຣກ຺ຂີ ຈ, ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ວິຫເຣຍ຺ຍາສິ ວຓສາໂຣປີຕິ. ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ‘ອຸພ຺ພຕໍ ໂຂ ເມ ສລ຺ລໍ, ອປນີໂຕ ວິສໂທໂສ ອນຸປາທິເສໂສ. ອນລຎ຺ຈ ເມ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ. ໂສ ສປ຺ປາຍານິ ເຈວ ໂພຊນານິ ພຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ສປ຺ປາຍານິ ໂພຊນານິ ພຸຎ຺ຊໂຕ ວໂຓ ນ ອສ຺ສາວີ ອສ຺ສ. ກາເລນ ກາລຎ຺ຈ ວຓໍ ໂຘເວຍ຺ຍ, ກາເລນ ກາລໍ ວຓມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ກາເລນ ກາລໍ ວຓໍ ໂຘວໂຕ ກາເລນ ກາລໍ ວຓມຸຂໍ ອາລິມ຺ປໂຕ ນ ປຸພ຺ພໂລຫິຕໍ ວຓມຸຂໍ ປຣິໂຍນນ຺ເຘຍ຺ຍ. ນ ຈ ວາຕາຕເປ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ວາຕາຕເປ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອນນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣໂຊສູກໍ ວຓມຸຂໍ ນານຸທ຺ຘໍເສຍ຺ຍ. ວຓານຸຣກ຺ຂີ ຈ ວິຫເຣຍ຺ຍ ວຓສາໂຣປີ. ຕສ຺ສ ອິມິສ຺ສາ ຈ ສປ຺ປາຍກິຣິຍາຍ ອສຸ ຈ[1] ວິສໂທໂສ ອປນີໂຕ ອນຸປາທິເສໂສ ຕທຸພເຍນ ວໂຓ ວິຣູເຫຍ຺ຍ. ໂສ ຣຸຬ຺ເຫນ ວເຓນ ສຎ຺ຉວິນາ ເນວ ມຣຓໍ ວາ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ນ ມຣຓມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ.

໑. ອສຸຈິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ໂສຈາຕິ ຕພ຺ພຕ຺ຕນາ ມນສິກາຕພ຺ພາ.

"ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ຖານເມຕໍ ວິຊ຺ຸຊຕິ, ຍໍ ອິເຣກຈ຺ຸຈສ຺ຸສ ກິກ຺ຸຂໂນ ເອວມສ຺ຸສ 'ຕ຺ຸຫາ ໂຂ ສລ຺ຸລໍ ສມເຕນ ວຸຕ຺ຸຕໍ, ອວິຊ຺ຸຊາວິສໂທໂສ ລນ຺ຸທຣາຄ-ພ຺ຸຍາປາເທນ ຣຸປ຺ຸປຕິ. ຕໍ ເມ ຕ຺ຸຫາສລ຺ຸລໍ ປຫີນໍ, ອປນີໂຕ ອວິຊ຺ຸຊາວິສໂທໂສ, ສມ຺ຸມາ ນິພ຺ຸພານາຣິມຸຕ຺ຸໂຕຫມສ຺ຸມີຕິ. ສມ຺ຸມາ ນິພ຺ຸພານາຣິມຸຕ຺ຸຕສ຺ຸເສວ ສໂຕ ໂສ ຍານິ ສມ຺ຸມາ ນິພ຺ຸພານາຣິມຸຕ຺ຸຕສ຺ຸສ ອສປ຺ຸປາຍານິ ຕານິ ນານຸຍ຺ຸຸຍ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ຈກ຺ຸຂຸນາ ຣູປທສ຺ຸສນໍ ນານຸຍ຺ຸຸຍ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ໂສເຕນ ສທ຺ຸທໍ ນານຸຍ຺ຸຸຍ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ພາເນນ ຄນ຺ຸຣໍ ນານຸຍ຺ຸຸຍ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ ອສປ຺ຸປາຍໍ ຊິວ຺ຸຫາຍ ຣສໍ ນານຸຍ຺ຸຸຍ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ ອສປ຺ຸປາຍໍ ກາເຍນ ໂຜຕ຺ຸຖພ຺ຸພໍ ນານຸຍ຺ຸຸຍ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ມນສາ ຣມ຺ຸມໍ ນານຸຍ຺ຸຸຍ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ. ຕສ຺ຸສ ອສປ຺ຸປາຍໍ ຈກ຺ຸຂຸນາ ຣູປທສ຺ຸສນໍ ນານຸຍຸຕ຺ຸຕສ຺ຸສ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ໂສເຕນ ສທ຺ຸທໍ ນານຸຍຸຕ຺ຸຕສ຺ຸສ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ພາເນນ ຄນ຺ຸຣໍ ນານຸຍຸຕ຺ຸຕສ຺ຸສ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ຊິວ຺ຸຫາຍ ຣສໍ ນານຸຍຸຕ຺ຸຕສ຺ຸສ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ກາເຍນ ໂຜຕ຺ຸຖພ຺ຸພໍ ນານຸຍຸຕ຺ຸຕສ຺ຸສ, ອສປ຺ຸປາຍໍ ມນສາ ຣມ຺ຸມໍ ນານຸຍຸຕ຺ຸຕສ຺ຸສ, ຣາໂຄ ຈິຕ຺ຸຕໍ ນານຸທ຺ຸຣໍເສຍ຺ຸຍ. ໂສ ນ ຣາຄານຸທ຺ຸຣໍສິເຕນ ຈິຕ຺ຸເຕນ ເນວ ມຣຕໍ ວາ ນິຄຈ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ ນ ມຣຕມຕ຺ຸຕໍ ວາ ທຸກ຺ຸຂໍ.

໖໕. "ອຸປມາ ໂຂ ເມ ອຍໍ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ກຕາ ອຕ຺ຸຖສ຺ຸສ ວິ຺ຸຍ຺ຸຍາປນາຍ. ອຍໍເຍເວຕ຺ຸຖ ອຕ຺ຸໂຖ. ວໂຕຕິ ໂຂ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ລນ຺ຸເນຕໍ ອຊ຺ຸຊຕ຺ຸຕິການໍ ອາຍຕນານໍ ອຣິວຈນໍ; ວິສໂທໂສຕິ ໂຂ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ອວິຊ຺ຸຊາເຍຕໍ ອຣິວຈນໍ; ສລ຺ຸລນ຺ຸຕິ ໂຂ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ຕ຺ຸຫາເຍຕໍ ອຣິວຈນໍ; ເອສນີຕິ ໂຂ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ສຕິຍາເຍຕໍ ອຣິວຈນໍ; ສຕ຺ຸຖນ຺ຸຕິ ໂຂ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ອຣິຍາເຍຕໍ ປ຺ຸຍາຍ ອຣິວຈນໍ; ກິສກ຺ຸໂກ ສລ຺ຸລກຕ຺ຸໂຕຕິ ໂຂ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ຕຖາຄຕສ຺ຸເສຕໍ ອຣິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ຸມາສມ຺ຸພຸທ຺ຸຣສ຺ຸສ.

"ໂສ ວຕ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ກິກ຺ຸຂຸ ລສຸ ຜສ຺ຸສາຍຕເນສຸ ສໍວຸຕກາຣີ 'ອຸປຣິ ທຸກ຺ຸຂສ຺ຸສ ມູລນ຺ຸຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ຸວາ ນິຣຸປຣິ ອຸປຣິສງ຺ຸຂເຍ ວິມຸຕ຺ຸໂຕ ອຸປຣິສ຺ຸມີ ວາ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣິສ຺ຸສຕິ ຈິຕ຺ຸຕໍ ວາ ອຸປ຺ຸປາເທສ຺ຸສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຸຊຕິ. ເສຍ຺ຸຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ອາປານີຍກໍໂສ ວ຺ຸຕສມ຺ຸປນ຺ຸໂນ ຄນ຺ຸຣສມ຺ຸປນ຺ຸໂນ ຣສສມ຺ຸປນ຺ຸໂນ; ໂສ ຈ ໂຂ ວິເສນ ສໍສ຺ຸໂກ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ຸເຊຍ຺ຸຍ ຊີວິຕຸກາໂມ ອມຣິຕຸກາໂມ ສຸຂກາໂມ ທຸກ຺ຸຂປ຺ຸຝິກູໂລ. ຕໍ ກີ ມ຺ຸລສິ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸ ອາປານີຍກໍສໍ ປິເວຍ຺ຸຍ ຍໍ ຊ຺ຸຍາ 'ອິມາຫໍ ປິວິຕ຺ຸວາ ມຣຕໍ ວາ ນິຄຈ຺ຸລາມິ ມຣຕມຕ຺ຸຕໍ ວາ ທຸກ຺ຸຂນ຺ຸຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ຸເຕ". "ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຸຂຕ຺ຸຕ, ໂສ ວຕ ກິກ຺ຸຂຸ ລສຸ ຜສ຺ຸສາຍຕເນສຸ ສໍວຸຕກາຣີ 'ອຸປຣິ ທຸກ຺ຸຂສ຺ຸສ ມູລນ຺ຸຕິ ອິຕິ

ວິຫິຕ຺ວາ ນິຣຸປຘິ ອຸປຘິສງ຺ຂເຍ ວິມຸຕ຺ໂຕ ອຸປຘິສ຺ຸມິ ວາ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣິສ຺ສຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ວາ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ອາສີວິໂສ[໑] ໂຝຣວິໂສ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຆຍ຺ຍ ຊີວິຕຸກາໂມ ອມຣິຕຸກາໂມ ສຸຂກາໂມ ທຸກ຺ຂປຝິກູໂລ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸສ຺ສ ອາສີວິສສ຺ສ ໂຝຣວິສສ຺ສ ຫຕ຺ຖໍ ວາ ອງ຺ຄຸຎ຺ຖໍ ວາ ທຊ຺ຊາ[໔] ຍໍ ຊາຎ຺ຎາ ‘ອິມິນາຫໍ ທຎ຺ໂຖ ມຣຕໍ ວາ ນິຄຈ຺ຉາມິ ມຣຕມຕ຺ຕໍ ວາ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ເອວເມວ ໂຂ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ, ໂສ ວຕ ກິກ຺ຂຸ ຉສຸ ຜສ຺ສາຍຕເນສຸ ສໍວຸຕກາຣີ ‘ອຸປຘິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ນິຣຸປຘິ ອຸປຘິສງ຺ຂເຍ ວິມຸຕ຺ໂຕ ອຸປຘິສ຺ຸມິ ວາ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣິສ຺ສຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ວາ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ ນິຎ຺ຖິຕໍ ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ອາເນຎ຺ຊສປ຺ປາຍສຸຕ຺ຕໍ

໖໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ກຸຣູສຸ ວິຫຣຕິ ກມ຺ມາສຘມ຺ມໍ ນາມ ກຸຣູນໍ ນິຄໂມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ກິກ຺ຂໂວຕິ. “ກທນ຺ເຕຕິ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ “ອນິຈ຺ຈາ, ກິກ຺ຂເວ, ກາມາ ຕຸຈ຺ຉາ ມຸສາ ໂມສຘມ຺ມາ. ມາຍາກຕເມ ຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ພາລລາປນໍ. ເຍ ຈ ທິຎ຺ຖຘມ຺ມິກາ ກາມາ, ເຍ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມາ; ຍາ ຈ ທິຎ຺ຖຘມ຺ມິກາ ກາມສຎ຺ຎາ, ຍາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມສຎ຺ຎາ, ອຸກຍເມຕໍ ມາຣເຘຍ຺ຍໍ, ມາຣສ຺ເສສ[໖] ວິສໂຍ, ມາຣສ຺ເສສ ນິວາໂປ, ມາຣສ຺ເສສ ໂຄຈໂຣ. ເອຕ຺ເຖເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ມານສາ ອກິຊ຺ຊາປິ ພ຺ຍາປາທາປິ ສາຣມ຺ກາປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເຕວ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອິຘມນຸສິກ຺ຂໂຕ ອນ຺ຕຣາຍາຍ ສມ຺ກວນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຝິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ເຍ ຈ ທິຎ຺ຖຘມ຺ມິກາ ກາມາ, ເຍ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມາ; ຍາ ຈ ທິຎ຺ຖຘມ຺ມິກາ ກາມສຎ຺ຎາ, ຍາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມສຎ຺ຎາ ອຸກຍເມຕໍ ມາຣເຘຍ຺ຍໍ, ມາຣສ຺ເສສ ວິສໂຍ, ມາຣສ຺ເສສ ນິວາໂປ,

---

໑. ອາສີວິໂສ (ກ) ໔. ຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ (ກ) ໖. ມາຣສ຺ເສວ (ກ)

ມາຣສຸເສສ ໂຄຈໂຣ. ເອຕຸເຖເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ມານສາ ອກິຊຊາປິ ພຸຍາປາທາປິ ສາຣມຸກາປິ ສໍວຕຸຕນຸຕິ, ເຕວ ອຣິຍສາວກສຸສ ອິຘມນຸສິກຸຂໂຕ ອນຸຕຣາຍາຍ ສມຸກາວນຸຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ວິປຸເລນ ມຫຄຸຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫເຣຍຸຍໍ ອກິກຸຍຍ ໂລກໍ ອຘິຍຸກາຍ ມນສາ. ວິປຸເລນ ຫິ ເມ ມຫຄຸຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣໂຕ ອກິກຸຍຍ ໂລກໍ ອຘິຍຸກາຍ ມນສາ, ເຍ ປາປກາ ອກຸສລາ ມານສາ ອກິຊຊາປິ ພຸຍາປາທາປິ ສາຣມຸກາປິ, ເຕ ນ ກວິສຸສນຸຕິ. ເຕສໍ ປຫານາ ອປຣິຕຸຕຄຸຈ ເມ ຈິຕຸຕໍ ກວິສຸສຕິ ອປຸປມາຕໍ ສຸກາວິຕນຸຕິ. ຕສຸສ ເອວໍປຜິປນຸນສຸສ ຕພຸພຫຸລວິຫາຣິໂນ ອາຍຕເນ ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕິ. ສມຸປສາເທ ສຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ອາເນຍຸຊໍ ສມາປຊຊຕິ ປຄຸຄາຍ ວາ ອຘິມຸຈຸຈຕິ, ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ການເມຕໍ ວິຊຊຕິ, ຍໍ ຕໍສໍວຕຸຕນິກໍ ວິຄຸຄາຕໍ ອສຸສ ອາເນຍຸຊູປຄໍ ອຍໍ, ກິກຸຂເວ, ປຖມາ ອາເນຍຸຊສປຸປາຍາ ປຜິປທາ ອກຸຂາຍຕິ".

໖໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກຸຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຜິສຄຸຈິກຸຂຕິ 'ເຍ ຈ ທິຍຸກຄມມຸມິກາ ກາມາ, ເຍ ຈ ສມຸປຣາຍິກາ ກາມາ; ຍາ ຈ ທິຍຸກຄມມຸມິກາ ກາມສຄຸຄາ, ຍາ ຈ ສມຸປຣາຍິກາ ກາມສຄຸຄາ; ຍໍ ກິຄຸຈິ ຣູປໍ (ສພຸພໍ ຣູປໍ) ຈຕຸຕາຣິ ຈ ມຫາກູຕານິ, ຈຕຸນຸນຄຸຈ ມຫາກູຕານໍ ອຸປາທາຍຣູປນຸຕິ. ຕສຸສ ເອວໍປຜິປນຸນສຸສ ຕພຸພຫຸລວິຫາຣິໂນ ອາຍຕເນ ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕິ. ສມຸປສາເທ ສຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ອາເນຍຸຊໍ ສມາປຊຊຕິ ປຄຸຄາຍ ວາ ອຘິມຸຈຸຈຕິ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ. ການເມຕໍ ວິຊຊຕິ ຍໍ ຕໍສໍວຕຸຕນິກໍ ວິຄຸຄາຕໍ ອສຸສ ອາເນຍຸຊູປຄໍ ອຍໍ, ກິກຸຂເວ, ທຸຕິຍາ ອາເນຍຸຊສປຸປາຍາ ປຜິປທາ ອກຸຂາຍຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກຸຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຜິສຄຸຈິກຸຂຕິ 'ເຍ ຈ ທິຍຸກຄມມຸມິກາ ກາມາ, ເຍ ຈ ສມຸປຣາຍິກາ ກາມາ; ຍາ ຈ ທິຍຸກຄມມຸມິກາ ກາມສຄຸຄາ, ຍາ ຈ ສມຸປຣາຍິກາ ກາມສຄຸຄາ; ເຍ ຈ ທິຍຸກຄມມຸມິກາ ຣູປາ, ເຍ ຈ ສມຸປຣາຍິກາ ຣູປາ; ຍາ ຈ ທິຍຸກຄມມຸມິກາ ຣູປສຄຸຄາ, ຍາ ຈ ສມຸປຣາຍິກາ ຣູປສຄຸຄາ ອຸກາຍເມຕໍ ອນິຈຸຈໍ. ຍທນິຈຸຈໍ ຕໍ ນາລໍ ອກິນນຸທິຕຸໍ, ນາລໍ ອກິວທິຕຸໍ, ນາລໍ ອຊໂຊສິຕຸນຸຕິ. ຕສຸສ ເອວໍປຜິປນຸນສຸສ ຕພຸພຫຸລວິຫາຣິໂນ ອາຍຕເນ ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕິ ສມຸປສາເທ ສຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ອາເນຍຸຊໍ ສມາປຊຊຕິ ປຄຸຄາຍ ວາ ອຘິມຸຈຸຈຕິ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ການເມຕໍ ວິຊຊຕິ ຍໍ ຕໍສໍວຕຸຕນິກໍ ວິຄຸຄາຕໍ ອສຸສ ອາເນຍຸຊູປຄໍ. ອຍໍ, ກິກຸຂເວ, ຕຕິຍາ ອາເນຍຸຊສປຸປາຍາ ປຜິປທາ ອກຸຂາຍຕິ.

( ) ນຕຸຖິ ສີ-ອິ ໂປຕຸຖເກສຸ

໖໘. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ເຍ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ກາມາ, ເຍ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມາ; ຍາ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ກາມສຎ຺ຎາ, ຍາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມສຎ຺ຎາ; ເຍ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ຣູປາ, ເຍ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ຣູປາ; ຍາ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ຣູປສຎ຺ຎາ, ຍາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ຣູປສຎ຺ຎາ; ຍາ ຈ ອາເນຎ຺ຊສຎ຺ຎາ ສພ຺ພາ ສຎ຺ຎາ. ຍຕ຺ເຖຕາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍປຏິປນ຺ນສ຺ສ ຕພ຺ພຫຸລວິຫາຣິໂນ ອາຍຕເນ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ. ສມ຺ປສາເທ ສຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ ປຎ຺ຎາຍ ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ຕໍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອສ຺ສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນູປຄໍ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຐມາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສປ຺ປາຍາ ປຏິປທາ ອກ຺ຂາຍຕິ.

໖໙. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອຣຎ຺ຎຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຎ຺ຎາຄາຣຄໂຕ ວາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ‘ສຸຎ຺ຎມິທໍ ອຕ຺ເຕນ ວາ ອຕ຺ຕນິເຍນ ວາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍປຏິປນ຺ນສ຺ສ ຕພ຺ພຫຸລວິຫາຣິໂນ ອາຍຕເນ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ. ສມ຺ປສາເທ ສຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ ປຎ຺ຎາຍ ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ຕໍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອສ຺ສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນູປຄໍ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສປ຺ປາຍາ ປຏິປທາ ອກ຺ຂາຍຕິ

໗໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ນາຫໍ ກ຺ວຈນິ[໑] ກສ຺ສຈິ ກິຎ຺ຈນຕສ຺ມິ[໒], ນ ຈ ມມ ກ຺ວຈນິ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ກິຎ຺ຈນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ຕສ຺ສ ເອວໍປຏິປນ຺ນສ຺ສ ຕພ຺ພຫຸລວິຫາຣິໂນ ອາຍຕເນ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ. ສມ຺ປສາເທ ສຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ ປຎ຺ຎາຍ ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ຕໍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອສ຺ສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນູປຄໍ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສປ຺ປາຍາ ປຏິປທາ ອກ຺ຂາຍຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ເຍ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ກາມາ, ເຍ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມາ; ຍາ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ກາມສຎ຺ຎາ, ຍາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມສຎ຺ຎາ; ເຍ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ຣູປາ, ເຍ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ຣູປາ; ຍາ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ຣູປສຎ຺ຎາ, ຍາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ

໑. ກ຺ວຈິນິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ສີ-ອຏ຺) ໒. ກິຎ຺ຈນຕສ຺ມິ (?)

ຣູປສຎ຺ຎາ; ຍາ ຈ ອາເນຎ຺ຊສຎ຺ຎາ, ຍາ ຈ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາ, ສພ຺ພາ ສຎ຺ຎາ. ຍຕ຺ເຖຕາ ອປຣິເສສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍປຏິປນ຺ນສ຺ສ ຕພ຺ພຫຸລວິຫາຣິໂນ ອາຍຕເນ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ. ສມ຺ປສາເທ ສຕິ ເອຕຣຫິ ວາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ປຎ຺ຎາຍ ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ຕໍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອສ຺ສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນູປຄໍ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສປ຺ປາຍາ ປຏິປທາ ອກ຺ຂາຍຕີຕິ.

໗໑. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິຘ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ‘ໂນ ຈສ຺ສ, ໂນ ຈ ເມ ສິຍາ; ນ ຠວິສ຺ສຕິ, ນ ເມ ຠວິສ຺ສຕິ; ຍທຕ຺ຖິ ຍໍ ຠູຕໍ ຕໍ ປຊຫາມີຕິ. ເອວໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ປຏິລຠຕິ. ປຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ນ ວາ ປຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍາຕິ? “ອເປຕ຺ເຖກຈ຺ໂຈ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ປຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ, ອເປຕ຺ເຖກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ນ ປຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍາຕິ. “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນເປຕ຺ເຖກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ປຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ, ອເປຕ຺ເຖກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ນ ປຣິນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍາຕີ “ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ‘ໂນ ຈສ຺ສ, ໂນ ຈ ເມ ສິຍາ; ນ ຠວິສ຺ສຕິ, ນ ເມ ຠວິສ຺ສຕິ; ຍທຕ຺ຖິ ຍໍ ຠູຕໍ, ຕໍ ປຊຫາມີຕິ. ເອວໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ປຏິລຠຕິ. ໂສ ຕໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ອຠິນນ຺ທຕິ, ອຠິວທຕິ, ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍອຸເປກ຺ຂໍ ອຠິນນ຺ທໂຕ ອຠິວທໂຕ ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐໂຕ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ຕທຸປາທານໍ. ສອຸປາທາໂນ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ນ ປຣິນິພ຺ພາຍຕີຕິ. “ກຫໍ ປນ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕີຕິ? “ເນວສຎ຺ຎານາ-ສຎ຺ຎາຍຕນໍ, ອານນ຺ທາຕິ. “ອຸປາທານເສຏ຺ຐໍ ກິຣ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕີຕິ? “ອຸປາທານເສຏ຺ຐຎ຺ຫິ ໂສ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຸປາທິຍມາໂນ ອຸປາທິຍຕິ. ອຸປາທານເສຏ຺ຐຎ຺ເຫຕໍ, ອານນ຺ທ, ຍທິທໍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ”.

໗໒. “ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ‘ໂນ ຈສ຺ສ, ໂນ ຈ ເມ ສິຍາ; ນ ຠວິສ຺ສຕິ, ນ ເມ ຠວິສ຺ສຕິ; ຍທຕ຺ຖິ ຍໍ ຠູຕໍ ຕໍ ປຊຫາມີຕິ. ເອວໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ປຏິລຠຕິ. ໂສ ຕໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ, ນາຠິວທຕິ, ນ ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ອນຠິນນ຺ທໂຕ ອນຠິວທໂຕ ອນຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐໂຕ ນ

ຕນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຕໍ ນ ຕທຸປາທານໍ. ອນຸປາທາໂນ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ປຣິນິພ຺ພາຍຕີຕິ.

໗໓. "ອຈ຺ຊຣິຍໍ, ກນ຺ເຕ, ອພ຺ກຸຕໍ, ກນ຺ເຕ! ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ກິຣ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ກຄວຕາ ໂອຄສ຺ສ ນິຕ຺ຖຣຕາ ອກ຺ຂາຕາ. ກຕໂມ ປນ, ກນ຺ເຕ, ອຣິໂຍ ວິໂມກ຺ໂຂຕິ? "ອິຘານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຝິສຍ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ເຍ ຈ ທິຝ຺ກຘມ຺ມິກາ ກາມາ, ເຍ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມາ; ຍາ ຈ ທິຝ຺ກຘມ຺ມິກາ ກາມສຍ຺ຍາ, ຍາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ກາມສຍ຺ຍາ; ເຍ ຈ ທິຝ຺ກຘມ຺ມິກາ ຣູປາ, ເຍ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ຣູປາ; ຍາ ຈ ທິຝ຺ກຘມ຺ມິກາ ຣູປສຍ຺ຍາ, ຍາ ຈ ສມ຺ປຣາຍິກາ ຣູປສຍ຺ຍາ; ຍາ ຈ ອາເນຍ຺ຊສຍ຺ຍາ, ຍາ ຈ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນສຍ຺ຍາ, ຍາ ຈ ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຍຕນສຍ຺ຍາ ເອສ ສກ຺ກາໂຍ ຍາວຕາ ສກ຺ກາໂຍ. ເອຕໍ ອມຕໍ ຍທິທໍ ອນຸປາທາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິໂມກ຺ໂຂ. ອິຕິ, ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເທສິຕາ ມຍາ ອາເນຍ຺ຊສປ຺ປາຍາ ປຝິປທາ, ເທສິຕາ ອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນສປ຺ປາຍາ ປຝິປທາ, ເທສິຕາ ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຍຕນສປ຺ປາຍາ ປຝິປທາ, ເທສິຕາ ນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສາຍ ໂອຄສ຺ສ ນິຕ຺ຖຣຕາ, ເທສິໂຕ ອຣິໂຍ ວິໂມກ຺ໂຂ. ຍໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາຣາ ກຣຕີຍໍ ສາວການໍ ທິເຕສິນາ ອນຸກມ຺ປເກນ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ກຕໍ ໂວ ຕໍ ມຍາ. ເອຕານິ, ອານນ຺ທ, ຣຸກ຺ຂມູລານິ, ເອຕານິ ສຸຍ຺ຍາຄາຣານິ. ຌາຍຖານນ຺ທ, ມາ ປມາທຕ຺ຖ, ມາ ປຈ຺ຌາ ວິປ຺ປຝິສາຣິໂນ ອຫຸວຕ຺ຖ. ອຍໍ ໂວ ອມ຺ຫາກໍ ອນຸສາສນີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ອາເນຍ຺ຊສປ຺ປາຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ຖິຕໍ ຉຝ຺ກໍ.

໗. ຄຕກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕໍ

໗໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ອຖ ໂຂ ຄຕກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ[໑] ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວຕາ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ

໑. ຄຕກໂມຄ຺ຄລາໂນ (ກ)

ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຄຓກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອິມສ຺ສ ມິຄາຣມາຕຸປາສາທສ຺ສ ທິສ຺ສຕິ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ ຍທິທໍ ຍາວ ປຈ຺ຉິມໂສປານ-ກເຬວຣາ: ອິເມສມ຺ປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ທິສ຺ສຕິ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ ຍທິທໍ ອຊ຺ເຌເນ: ອິເມສມ຺ປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອິສ຺ສາສານໍ ທິສ຺ສຕິ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ ຍທິທໍ ອິສ຺ສຕ຺ເຖ[໑] ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຄຓການໍ ຄຓນາຊີວານໍ ທິສ຺ສຕິ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ ຍທິທໍ ສງ຺ຂາເນ. ມຍຎ຺ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອນ຺ເຕວາສິໍ ລຠິຕ຺ວາ ປຐມໍ ເອວໍ ຄຓາເປມ ‘ເອກໍ ເອກກໍ, ເທ຺ວ ທຸກາ, ຕີຓິ ຕິກາ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຈຕຸກ຺ກາ, ປຎ຺ຈ ປຎ຺ຈກາ, ຉ ຉກ຺ກາ, ສຕ຺ຕ ສຕ຺ຕກາ, ອຏ຺ຐ ອຏ຺ຐກາ, ນວ ນວກາ, ທສ ທສກາຕິ; ສຕມ຺ປິ ມຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຄຓາເປມ, ຠິຍ຺ໂຍປິ ຄຓາເປມ. ສກ຺ກາ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອິມສ຺ມິມ຺ປິ ຘມ຺ມວິນເຍ ເອວເມວ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ ປຎ຺ຎເປຕຸນ຺ຕິ?

໗໕. “ສກ຺ກາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິມສ຺ມິມ຺ປິ ຘມ຺ມວິນເຍ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ ປຎ຺ຎເປຕຸໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ທກ຺ໂຂ ອສ຺ສທມ຺ມໂກ ຠທ຺ທໍ ອສ຺ສາຊານີຍໍ ລຠິຕ຺ວາ ປຐເມເນວ ມຸຂາຘາເນ ກາຣຓໍ ກາເຣຕິ, ອຖ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ກາຣຓໍ ກາເຣຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕຖາຄໂຕ ປຸຣິສທມ຺ມໍ ລຠິຕ຺ວາ ປຐມໍ ເອວໍ ວິເນຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ສີລວາ ໂຫຫິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣາຫິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂສ຺ສຸ ສິກ຺ຂາປເທສູຕິ.

“ຍໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ, ຕເມນໍ ຕຖາຄໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ວິເນຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຫິ, ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ມາ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຫິ ມານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ

---

໑. ອິສ຺ສຕ຺ເຕ (ກ)

ປຏິປຊ຺ຊາຫິ; ຣກ຺ຂາຫິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊາຫິ. ໂສເຕນ
ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາຯເປຯ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາຯເປຯ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາຯເປຯ
ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ ຯເປຯ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ມາ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ
ໂຫຫິ ມານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ
ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ
ປຏິປຊ຺ຊາຫິ; ຣກ຺ຂາຫິ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ມນິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊາຫີຕິ.

“ຍໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ຕເມນໍ
ຕຖາຄໂຕ ອຸຕ຺ຕຣຶ ວິເນຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຫີ. ປຏິສງ຺ຂາ
ໂຍນິໂສ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຍ຺ຍາສິ ເນວ ທວາຍ ນ ມທາຍ ນ ມຓ຺ຑນາຍ ນ
ວິຠູສນາຍ, ຍາວເທວ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ຐິຕິຍາ ຍາປນາຍ ວິຫຶສູປຣຕິຍາ
ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານຸຄ຺ຄຫາຍ ອິຕິ ປຸຣາຓຎ຺ຈ ເວທນໍ ປຏິຫງ຺ຂາມິ, ນວຎ຺ຈ ເວທນໍ ນ
ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມິ, ຍາຕ຺ຣາ ຈ ເມ ຠວິສ຺ສຕິ ອນວຊ຺ຊຕາ ຈ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຈາຕິ.

“ຍໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ, ຕເມນໍ ຕຖາຄໂຕ
ອຸຕ຺ຕຣຶ ວິເນຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣາຫິ, ທິວສໍ ຈງ຺ກເມນ
ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຫິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຐມໍ ຍາມໍ
ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຫິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ມຊ຺ຌິມໍ
ຍາມໍ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍາສິ ປາເທ ປາທໍ ອຈ຺ຈາຘາຍ ສໂຕ
ສມ຺ປຊາໂນ ອຸຏ຺ຐານສຎ຺ຎໍ ມນສິກຣິຕ຺ວາ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິມໍ ຍາມໍ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐາຍ
ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຫີຕິ.

“ຍໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ຕເມນໍ
ຕຖາຄໂຕ ອຸຕ຺ຕຣຶ ວິເນຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ
ໂຫຫິ, ອຠິກ຺ກນ຺ເຕ ປຏິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ
ສມ຺ປຊານກາຣີ, ສມິຎ຺ຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ, ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣເຓ
ສມ຺ປຊານກາຣີ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ, ອຸຈ຺ຈາຣ-
ປສ຺ສາວກມ຺ເມ ສມ຺ປຊານກາຣີ, ຄເຕ ຐິເຕ ນິສິນ຺ເນ ສຸຕ຺ເຕ ຊາຄຣິເຕ ຠາສິເຕ
ຕຸຓ຺ຫີຠາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີຕິ.

“ຍໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ,
ຕເມນໍ ຕຖາຄໂຕ ອຸຕ຺ຕຣຶ ວິເນຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ

ຠຊາຫິ ອຣຎ຺ຎໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂຠກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊນ຺ຕິ. ໂສ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ຠຊຕິ ອຣຎ຺ຎໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປ຺ປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂຠກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ. ໂສ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ, ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ, ປຣິມຸຂໍ ສຕິ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ອຠິຊ຺ຌໍ ໂລເກ ປຫາຍ ວິຄຕາຠິຊ຺ເຌນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ, ອຠິຊ຺ຌາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ພ຺ຍາປາທປໂທສໍ ປຫາຍ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ, ພ຺ຍາປາທປໂທສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ຖີນມິທ຺ຘໍ[1] ປຫາຍ ວິຄຕຖີນມິທ຺ໂຘ ວິຫຣຕິ ອາໂລກສຎ຺ຎີ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ຖີນມິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫາຍ ອນຸທ຺ຘໂຕ ວິຫຣຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ; ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ປຫາຍ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ອກຖໍກຖີ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ.

໗໖. "ໂສ ອິເມ ປຎ຺ຈ ນີວຣເຓ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຎ຺ຎາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຓ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ໆເປໆ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ໆເປໆ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ.

"ເຍ ໂຂ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂູ ເສກ຺ຂາ[4] ອປ຺ປຕ຺ຕມານສາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ປຕ຺ຖຍມານາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ເຕສຸ ເມ ອຍໍ ເອວຣູປີ ອນຸສາສນີ ໂຫຕິ. ເຍ ປນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອຣຫນ຺ໂຕ ຂີຓາສວາ ວຸສິຕວນ຺ໂຕ ກຕກຣຓີຍາ ໂອຫິຕຠາຣາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖາ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊນາ ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ອິເມ ຘມ຺ມາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣາຍ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎາຍ ຈາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຄຓກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ກີ ນຸ ໂຂ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກາ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ເອວໍ ໂອວທີຍມານາ ເອວໍ ອນຸສາສີຍມານາ ສພ຺ເພ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐໍ ນິພ຺ພານໍ ອາຣາເຘນ຺ຕິ ອຸທາຫຸ ເອກຈ຺ເຈ

---

໑. ຖີນມິທ຺ຘໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ເສຂາ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ນາຣາເຘນ຺ຕີຕິ? "ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ມມ ສາວກາ ມຍາ ເອວໍ ໂອວທິຍມານາ ເອວໍ ອນຸສາສິຍມານາ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐໍ ນິພ຺ພານໍ ອາຣາເຘນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ເຈ ນາຣາເຘນ຺ຕີຕິ.

"ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ຍໍ ຕິຏ຺ຐເຕວ ນິພ຺ພານໍ, ຕິຏ຺ຐຕິ ນິພ຺ພານຄາມີ ມຄ຺ໂຄ, ຕິຏ຺ຐຕິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ສມາທເປຕາ; ອຖ ຈ ປນ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກາ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ເອວໍ ໂອວທິຍມານາ ເອວໍ ອນຸສາສິຍມານາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐໍ ນິພ຺ພານໍ ອາຣາເຘນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ເຈ ນາຣາເຘນ຺ຕີຕິ?

໗໗. "ເຕນ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕໍເຍເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ. ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກຸສໂລ ຕ຺ວໍ ຣາຊຄຫຄາມິສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສາຕິ? "ເອວໍ, ໂຠ, ກຸສໂລ ອຫໍ ຣາຊຄຫຄາມິສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສາຕິ. "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິຘ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຣາຊຄຫໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ. ໂສ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຊຄຫໍ ຄນ຺ຕຸໍ; ຕສ຺ສ ເມ ຣາຊຄຫສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ອຸປທິສາຕິ. ຕເມນໍ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາສິ 'ເອຫມ຺ໂຠ[1] ປຸຣິສ, ອຍໍ ມຄ຺ໂຄ ຣາຊຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉ, ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ ອມຸກໍ ນາມ ຄາມໍ, ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉ, ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ ອມຸກໍ ນາມ ນິຄມໍ; ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉ, ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອາຣາມຣາມເຓຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຓຍ຺ຍກໍ ຠູມິຣາມເຓຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຓີຣາມເຓຍ຺ຍກນ຺ຕິ. ໂສ ຕຍາ ເອວໍ ໂອວທິຍມາໂນ ເອວໍ ອນຸສາສິຍມາໂນ ອຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາມຸໂຂ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ອຖ ທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຣາຊຄຫໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ. ໂສ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຊຄຫໍ ຄນ຺ຕຸໍ; ຕສ຺ສ ເມ ຣາຊຄຫສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ອຸປທິສາຕິ. ຕເມນໍ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາສິ 'ເອຫມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ອຍໍ ມຄ຺ໂຄ ຣາຊຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉ, ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ ອມຸກໍ ນາມ ຄາມໍ; ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉ, ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ ອມຸກໍ ນາມ ນິຄມໍ; ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉ, ເຕນ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທກ຺ຂິສ຺ສສິ ຣາຊຄຫສ຺ສ ອາຣາມຣາມເຓຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຓຍ຺ຍກໍ ຠູມິຣາມເຓຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຓີຣາມເຓຍ຺ຍກນ຺ຕິ. ໂສ ຕຍາ ເອວໍ ໂອວທິຍມາໂນ ເອວໍ ອນຸສາສິຍມາໂນ ໂສຕ຺ຖິນາ ຣາຊຄຫໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ໂກ ນຸ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ,

---

໑. ເອວໍ ໂຠ (ສີ, ອິ)

ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ຍໍ ຕິຏ຺ຐເຕວ ຣາຊຄຫໍ, ຕິຏ຺ຐຕິ ຣາຊຄຫຄາມີ ມຄ຺ໂຄ, ຕິຏ຺ຐສິ ຕ຺ວໍ ສມາທເປຕາ; ອຖ ຈ ປນ ຕຍາ ເອວໍ ໂອວທິຍມາໂນ ເອວໍ ອນຸສາສິຍມາໂນ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ອຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາມຸໂຂ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເອໂກ ໂສຕ຺ຖິນາ ຣາຊຄຫໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ? "ເອຕ຺ຖ ກ຺ຍາຫໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ກໂຣມິ? ມຄ຺ຄກ຺ຂາຍີຫໍ, ໂຠ ໂຄຕມາຕິ.

"ເອວເມວ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕິຏ຺ຐເຕວ ນິພ຺ພານໍ, ຕິຏ຺ຐຕິ ນິພ຺ພານຄາມີ ມຄ຺ໂຄ, ຕິຏ຺ຐາມຫໍ ສມາທເປຕາ; ອຖ ຈ ປນ ມມ ສາວກາ ມຍາ ເອວໍ ໂອວທິຍມານາ ເອວໍ ອນຸສາສິຍມານາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐໍ ນິພ຺ພານໍ ອາຣາເທນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ເຈ ນາຣາເທນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖ ກ຺ຍາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກໂຣມິ? ມຄ຺ຄກ຺ຂາຍີຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕຖາຄໂຕຕິ.

໗໘. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຄຓກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ເຍເມ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປຸຄ຺ຄລາ ອສ຺ສທ຺ຘາ ຊີວິກຕ຺ຖາ ນ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ ສຐາ ມາຍາວິໂນ ເກຕພິໂນ[໑] ອຸທ຺ຘຕາ ອຸນ຺ນຬາ ຈປລາ ມຸຂຣາ ວິກິຓ຺ຓວາຈາ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣາ ໂຠຊເນ ອມຕ຺ຕຎ຺ຎຸໂນ ຊາຄຣິຍໍ ອນນຸຍຸຕ຺ຕາ ສາມຎ຺ເຎ ອນເປກ຺ຂວນ຺ໂຕ ສິກ຺ຂາຍ ນ ຕິພ຺ພຄາຣວາ ພາຫຸລິກາ[໔] ສາຖລິກາ ໂອກ຺ກມເນ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ປວິເວເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕທຸຣາ ກຸສີຕາ ຫີນວີຣິຍາ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິໂນ ອສມ຺ປຊານາ ອສມາຫິຕາ ວິພ຺ຠນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ທຸປ຺ປຎ຺ຎາ ເອຬມູຄາ, ນ ເຕຫິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ".

"ເຍ ປນ ເຕ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ ອສຐາ ອມາຍາວິໂນ ອເກຕພິໂນ ອນຸທ຺ຘຕາ ອນຸນ຺ນຬາ ອຈປລາ ອມຸຂຣາ ອວິກິຓ຺ຓວາຈາ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣາ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸໂນ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ສາມຎ຺ເຎ ອເປກ຺ຂວນ຺ໂຕ ສິກ຺ຂາຍ ຕິພ຺ພຄາຣວາ ນພາຫຸລິກາ ນສາຖລິກາ ໂອກ຺ກມເນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕທຸຣາ ປວິເວເກ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍາ ປຫິຕຕ຺ຕາ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິໂນ ສມ຺ປຊານາ ສມາຫິຕາ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎວນ຺ໂຕ ອເນຬມູຄາ, ເຕຫິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຍ ເກຈິ ມູລຄນ຺ຘາ, ກາລານຸສາຣິ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເຍ ເກຈິ ສາຣຄນ຺ຘາ, ໂລຫິຕຈນ຺ທນໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເຍ ເກຈິ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາ, ວສ຺ສິກໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ໂອວາໂທ ປຣມຊ຺ຊຘມ຺ເມສຸ.

---

໑. ເກຕຸຠິໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ພາຫຸລ຺ລິກາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ຄຓກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕໍ

໗໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ ອຈິຣປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຠຄວຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຣາຊາ ມາຄໂຘ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊຄຫໍ ປຏິສງ຺ຂາຣາເປຕິ ຣຎ຺ໂຎ ປຊ຺ໂຊຕສ຺ສ ອາສງ຺ກມາໂນ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຣາຊຄຫໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອຕິປ຺ປໂຄ ໂຂ ຕາວ ຣາຊຄເຫ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ໂຕ, ເຍນ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ໂຕ, ເຍນ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ເອຕຸ ໂຂ ຠວໍ ອານນ຺ໂທ. ສ຺ວາຄຕໍ ໂຠໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ. ຈິຣສ຺ສໍ ໂຂ ຠວໍ ອານນ຺ໂທ ອິມໍ ປຣິຍາຍມກາສິ ຍທິທໍ ອິຘາຄມນາຍ. ນິສີທຕຸ ຠວໍ ອານນ຺ໂທ, ອິທມາສນໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕນ຺ຕິ. ນິສີທິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນປິ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຎ຺ຎຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ເອກຠິກ຺ຂຸປິ ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ

ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ...

ສມນ຺ນາຄໂຕ ເຍຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ອໂຫສິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜຕິ? “ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ເຕຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ເຍຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂສ ກຄວາ ອໂຫສິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜ. ໂສ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກຄວາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາເທຕາ, ອສຍ຺ຊາຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສຍ຺ຊເນຕາ, ອນກ຺ຂາຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອກ຺ຂາຕາ, ມຄ຺ຄຍ຺ຍູ, ມຄ຺ຄວິທູ, ມຄ຺ຄໂກວິໂທ; ມຄ຺ຄານຸຄາ ຈ ປນ ເອຕຣຫິ ສາວກາ ວິຫຣນ຺ຕິ ປຈ຺ຉາ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ. ອຍຍ຺ຈ ຫິທໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ສທ຺ຜິ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ ອໂຫສິ.

ອຖ ໂຂ ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄຜມຫາມຕ຺ໂຕ ຣາຊຄເຫ ກມ຺ມນ຺ເຕ ອນຸສຍ຺ຍາຍມາໂນ ເຍນ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ໂຕ, ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ສທ຺ຜິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄຜມຫາມຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາຕິ? “ອິຜ ມໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂຄປກ-ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເອວມາຫ ‘ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ເຕຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ເຍຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ອໂຫສິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈໍ ‘ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ເຕຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ເຍຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂສ ກຄວາ ອໂຫສິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜ. ໂສ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກຄວາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາເທຕາ, ອສຍ຺ຊາຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສຍ຺ຊເນຕາ, ອນກ຺ຂາຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອກ຺ຂາຕາ, ມຄ຺ຄຍ຺ຍູ, ມຄ຺ຄວິທູ, ມຄ຺ຄໂກວິໂທ; ມຄ຺ຄານຸຄາ ຈ ປນ ເອຕຣຫິ ສາວກາ ວິຫຣນ຺ຕິ ປຈ຺ຉາ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ. ອຍໍ ໂຂ ໂນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ສທ຺ຜິ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ. ອຖ ຕ຺ວໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ.

໙໐. “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ເຕນ ໂພຕາ ໂຄຕເມນ ຖປິໂຕ ‘ອຍໍ ໂວ ມມຈ຺ຈເຍນ ປຏິສຣຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ, ຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ເອຕຣຫິ

ປຜິປາເທຍ຺ຍາຖາຕິ[1]? "ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ກປິໂຕ 'ອຍໍ ໂວ ມມຈ຺ຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ, ຍໍ ມຍໍ ເອຕຣທິ ປຜິປາເທຍ຺ຍາມາຕິ. "ອຕ຺ຖິ ປນ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ສງ຺ເຜນ ສມ຺ມໂຕ, ສມ຺ພຫຸເລຫິ ເຖເຣຫິ ພິກ຺ຂູຫິ ກປິໂຕ 'ອຍໍ ໂນ ພຄວໂຕ ອຈ຺ຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ, ຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍ຺ຍາຖາຕິ? "ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ສງ຺ເຜນ ສມ຺ມໂຕ, ສມ຺ພຫຸເລຫິ ເຖເຣຫິ ພິກ຺ຂູຫິ ກປິໂຕ 'ອຍໍ ໂນ ພຄວໂຕ ອຈ຺ຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ, ຍໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍ຺ຍາມາຕິ. "ເອວໍ ອປ຺ປຜິສຣເຕ ຈ ປນ, ໂພ ອານນ຺ທ, ໂກ ເຫຕຸ ສາມຄ຺ຄິຍາຕິ? "ນ ໂຂ ມຍໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອປ຺ປຜິສຣຕາ; ສປ຺ປຜິສຣຕາ ມຍໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ; ຘມ຺ມປ຺ປຜິສຣຕາຕິ.

"'ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ເຕນ ໂພຕາ ໂຄຕເມນ ກປິໂຕ ອຍໍ ໂວ ມມຈ຺ຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ, ຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍ຺ຍາຖາຕິ ອິຕິ ປຸຝ຺ໂກ ສມາໂນ 'ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ກປິໂຕ "ອຍໍ ໂວ ມມຈ຺ຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ, ຍໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍ຺ຍາມາຕິ ວເທສິ; 'ອຕ຺ຖິ ປນ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ສງ຺ເຜນ ສມ຺ມໂຕ, ສມ຺ພຫຸເລຫິ ເຖເຣຫິ ພິກ຺ຂູຫິ ກປິໂຕ "ອຍໍ ໂນ ພຄວໂຕ ອຈ຺ຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ, ຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍ຺ຍາຖາຕິ ອິຕິ ປຸຝ຺ໂກ ສມາໂນ 'ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເອກພິກ຺ຂຸປິ ສງ຺ເຜນ ສມ຺ມໂຕ, ສມ຺ພຫຸເລຫິ ເຖເຣຫິ ພິກ຺ຂູຫິ ກປິໂຕ, "ອຍໍ ໂນ ພຄວໂຕ ອຈ຺ຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ, ຍໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍ຺ຍາມາຕິ ວເທສິ; 'ເອວໍ ອປ຺ປຜິສຣເຕ ຈ ປນ, ໂພ ອານນ຺ທ, ໂກ ເຫຕຸ ສາມຄ຺ຄິຍາຕິ ອິຕິ ປຸຝ຺ໂກ ສມາໂນ 'ນ ໂຂ ມຍໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອປ຺ປຜິສຣຕາ; ສປ຺ປຜິສຣຕາ ມຍໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ; ຘມ຺ມປ຺ປຜິສຣຕາຕິ ວເທສິ. ອິມສ຺ສ ປນ, ໂພ ອານນ຺ທ, ພາສິຕສ຺ສ ກຖໍ ອຕ຺ໂຖ ທຝ຺ກພ຺ໂພຕິ?

໗໑. "ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ພິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຍ຺ຍຕ຺ຕໍ, ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິຝ຺ກໍ. ເຕ ມຍໍ ຕທຫຸໂປສເຖ ຍາວຕິກາ ເອກໍ ຄາມເຂຕ຺ຕໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣາມ ເຕ

໑. ປຜິສາເວຍ຺ຍາຖາຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ສພເພ ເອກຊຊໍ ສນຸນິປຕາມ; ສນຸນິປຕິຕຸວາ ຍສຸສ ຕໍ ປວຕຸຕຕິ, ຕໍ ອຊເຊສາມ. ຕສຸມິ ເຈ ກລຸລມາເນ ໂຫຕິ ກິກຸຂຸສຸສ ອາປຕຸຕິ, ໂຫຕິ ວີຕິກຸກໂມ, ຕໍ ມຍໍ ຍຖາຄມຸມໍ ຍຖານຸສິຊຸກໍ ກາເຣມາຕິ.

"ນ ກິຣ ໂນ ກວນຸໂຕ ກາເຣນຸຕິ; ຄມຸໂມ ໂນ ກາເຣຕິ". "ອຕຸຖິ ນຸ ໂຂ, ໂກ ອານນຸທ, ເອກກິກຸຂຸປິ, ຍໍ ຕຸມຸເຫ ເອຕຣຫິ ສກຸກໂຣຖ ຄຣຸ ກໂຣຖ[១] ມາເນຖ ປູເຊຖ; ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸ ກຕຸວາ[៤] ອຸປນິສຸສາຍ ວິຫຣຖາຕິ? "ນຕຸຖິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອກກິກຸຂຸປິ, ຍໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ສກຸກໂຣມ ຄຣຸ ກໂຣມ ມາເນມ ປູເຊມ; ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸ ກຕຸວາ ອຸປນິສຸສາຍ ວິຫຣາມາຕິ.

"'ອຕຸຖິ ນຸ ໂຂ, ໂກ ອານນຸທ, ເອກກິກຸຂຸປິ ເຕນ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ຖປິໂຕ "ອຍໍ ໂວ ມມຈຸຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ກວິສຸສຕີຕິ ຍໍ ຕຸມຸເຫ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍຸຍາຖາຕິ ອິຕິ ປຸຜຸໂກ ສມາໂນ 'ນຕຸຖິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອກກິກຸຂຸປິ ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສຸສຕາ ອຣຫຕາ ສມຸມາສມຸພຸທຸເຄນ ຖປິໂຕ "ອຍໍ ໂວ ມມຈຸຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ກວິສຸສຕີຕິ ຍໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍຸຍາມາຕິ ວເທສິ; 'ອຕຸຖິ ປນ, ໂກ ອານນຸທ, ເອກກິກຸຂຸປິ ສງເຜນ ສມຸມໂຕ, ສມຸພຫຸເລຫິ ເຖເຣຫິ ກິກຸຂູຫິ ຖປິໂຕ "ອຍໍ ໂນ ກຄວໂຕ ອຈຸຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ກວິສຸສຕີຕິ ຍໍ ຕຸມຸເຫ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍຸຍາຖາຕິ ອິຕິ ປຸຜຸໂກ ສມາໂນ 'ນຕຸຖິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອກກິກຸຂຸປິ ສງເຜນ ສມຸມໂຕ, ສມຸພຫຸເລຫິ ເຖເຣຫິ ກິກຸຂູຫິ ຖປິໂຕ ອຍໍ ໂນ ກຄວໂຕ ອຈຸຈເຍນ ປຜິສຣຕໍ ກວິສຸສຕີຕິ ຍໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ປຜິປາເທຍຸຍາມາຕິ ວເທສິ; 'ອຕຸຖິ ນຸ ໂຂ, ໂກ ອານນຸທ, ເອກກິກຸຂຸປິ ຍໍ ຕຸມຸເຫ ເອຕຣຫິ ສກຸກໂຣຖ ຄຣຸ ກໂຣຖ ມາເນຖ ປູເຊຖ; ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸ ກຕຸວາ ອຸປນິສຸສາຍ ວິຫຣຖາຕິ ອິຕິ ປຸຜຸໂກ ສມາໂນ 'ນຕຸຖິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອກກິກຸຂຸປິ, ຍໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ສກຸກໂຣມ ຄຣຸ ກໂຣມ ມາເນມ ປູເຊມ; ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸ ກຕຸວາ ອຸປນິສຸສາຍ ວິຫຣາມາຕິ ວເທສິ. ອິມສຸສ ປນ, ໂກ ອານນຸທ, ກາສິຕສຸສ ກຖໍ ອຕຸໂຖ ທຜຸກພຸໂພຕິ?

៣៤. "ອຕຸຖິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສຸສຕາ ອຣຫຕາ ສມຸມາສມຸພຸທຸເຄນ ທສ ປສາທນີຍາ ຄມຸມາ ອກຸຂາຕາ. ຍສຸມິ ໂນ ອິເມ ຄມຸມາ ສໍວິຊຸຊນຸຕິ, ຕໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ສກຸກໂຣມ ຄຣຸ ກໂຣມ ມາເນມ ປູເຊມ; ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸ ກຕຸວາ ອຸປນິສຸສາຍ ວິຫຣາມ. ກຕເມ ທສ?

---

១. ຄຣຸກໂຣຖ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)   ៤. ຄຣຸກຕຸວາ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

"ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ, ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. (໑)

"ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕິ ສຸຕຘໂຣ ສຸຕສນ຺ນິຈໂຍ. ເຍ ເຕ ຘມ຺ມາ ອາທິກລ຺ຍາຓາ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓາ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສາຕ຺ຖໍ, ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ[1], ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຠິວທນ຺ຕິ ຕຖາຣູປາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຘາຕາ[2] ວຈສາ ປຣິຈິຕາ ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ. (໒)

"ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ ( )[3] ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊ-ປຣິກ຺ຂາເຣຫີ. (໓)

"ຈຕຸນ຺ນໍ ຌານານໍ ອາຠິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາຠີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ. (໔)

"ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠຕິ ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ໂຫຕິ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ໂຫຕິ; ອາວິຠາວໍ ຕິໂຣຠາວໍ; ຕິໂຣກຸຏ຺ຏໍ[4] ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ; ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກໂຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ; ອຸທເກປິ ອຠິຊ຺ຊມາເນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ; ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກມຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ປາຓິນາ ປຣິມສຕິ[5] ປຣິມຊ຺ຊຕິ, ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕຕິ. (໕)

"ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ຘາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສິກາຍ ອຸໂຠ ສທ຺ເທ ສຸຓາຕິ ທິພ຺ເພ ຈ ມານຸເສ ຈ, ເຍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ຈ. (໖)

"ປຣສຕ຺ຕານໍ ປຣປຸຄ຺ຄລານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາຕິ. ສຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວີຕຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ສໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວີຕໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ສໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວີຕໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວີຕໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສໍຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ,

---

໑. ສາຕ຺ຖາ ສພ຺ຍຎ຺ຊນາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)
໒. ຘາຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. (ອິຕຣີຕເຣຫີ) ທີ ໓- ໔໔໓ - ປິຏ຺ເຐ ທິສ຺ສຕິ.
໔. ຕິໂຣກຸຑ຺ຑໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ປຣາມສຕິ (ກ)

ມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ສອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສອຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ 'ອວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. (໗)

"ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ປຍ຺ຈປິ ຊາຕິໂຍ ທສປິ ຊາຕິໂຍ ວີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຕິໍສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕ຺ຕາຣີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ປຍ຺ຍາສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຊາຕິສຕມ຺ປິ ຊາຕິສຫສ຺ສມ຺ປິ ຊາຕິສຕສຫສ຺ສມ຺ປິ ອເນເກປິ ສໍວຝ຺ຝກປ຺ເປ ອເນເກປິ ວິວຝ຺ຝກປ຺ເປ ອເນເກປິ ສໍວຝ຺ຝວິວຝ຺ຝກປ຺ເປ 'ອມຸຕ຺ຣາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຝິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕ຺ຣ ອຸທປາທິໍ; ຕຕ຺ຣາປາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຝິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຘູປປນ຺ໂນຕິ. ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. (໘)

"ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. (໙)

"ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຝ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຍ຺ຍາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. (໑໐)

"ອິເມ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ທສ ປສາທນິຍາ ຘມ຺ມາ ອກ຺ຂາຕາ. ຍສ຺ມິໍ ໂນ ອິເມ ຘມ຺ມາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕໍ ມຍໍ ເອຕຣຫິ ສກ຺ກໂຣມ ຄຣຸໍ ກໂຣມ ມາເນມ ປູເຊມ; ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣາມາຕິ.

໙໓. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄຘມຫາມຕ຺ໂຕ ອຸປນນ຺ທໍ ເສນາປຕິໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍຕິ ກວໍ ເສນາປຕິ[1] ຍທິເມ ໂກນ຺ໂຕ ສກ຺ກາຕພ຺ພໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ, ຄຣຸໍ ກາຕພ຺ພໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ມາເນຕພ຺ພໍ ມາເນນ຺ຕິ,

໑. ມຍ຺ຍສິ ເອວໍ ເສນາປຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ມຍ຺ຍສິ ເສນາປຕິ (ສີ), ມຍ຺ຍສິ ກວໍ ເສນາປຕິ (ກ)

ປູເຊຕພ຺ພໍ ປູເຊນ຺ຕິ"? "ຕຄ຺ພິເມ[1] ໂກນ຺ໂຕ ສກ຺ກາຕພ຺ພໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິ, ຄຣຸໍ ກາຕພ຺ພໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ມາເນຕພ຺ພໍ ມາເນນ຺ຕິ, ປູເຊຕພ຺ພໍ ປູເຊນ຺ຕິ. ອິມຍ຺ຈ ຫິ ເຕ ໂກນ຺ໂຕ ນ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ນ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ນ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ນ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ; ອຖ ກິຍ຺ຈຣຫິ ເຕ ໂກນ຺ໂຕ ສກ຺ກເຣຍ຺ຍຸໍ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເນຍ຺ຍຸໍ ປູເຊຍ຺ຍຸໍ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ມາເນຕ຺ວາ ປູເຊຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕິ? ອຖ ໂຂ ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄຘມຫາມຕ຺໕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ກຫໍ ປນ ກວໍ ອານນ຺ໂທ ເອຕຣຫິ ວິຫຣຕີຕິ? "ເວຊຸວເນ ໂຂຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອຕຣຫິ ວິຫຣາມີຕິ. "ກຈ຺ຈິ ປນ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເວຊຸວນໍ ຣມຓີຍຍ຺ເຈວ ອປ຺ປສທ຺ທຍ຺ຈ ອປ຺ປ-ນິຄ຺ໂຆສຍ຺ຈ ວິຊນວາຕໍ ມນຸສ຺ສຣາຫສ຺ເສຍ຺ຍກໍ[4] ປຕິສລ຺ລານສາຣຸປ຺ປນ຺ຕິ? "ຕຄ຺ຆ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເວຊຸວນໍ ຣມຓີຍຍ຺ເຈວ ອປ຺ປສທ຺ທຍ຺ຈ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສຍ຺ຈ ວິຊນວາຕໍ ມນຸສ຺ສຣາຫສ຺ເສຍ຺ຍກໍ ປຕິສລ຺ລານສາຣຸປ຺ປໍ, ຍຖາ ຕໍ ຕຸມ຺ຫາທິເສຫິ ຣກ຺ຂເກຫິ ໂຄປເກຫີຕິ. "ຕຄ຺ຆ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເວຊຸວນໍ ຣມຓີຍຍ຺ເຈວ ອປ຺ປສທ຺ທຍ຺ຈ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສຍ຺ຈ ວິຊນວາຕໍ ມນຸສ຺ສຣາຫສ຺ເສຍ຺ຍກໍ ປຕິສລ຺ລານສາຣຸປ຺ປໍ, ຍຖາ ຕໍ ກວນ຺ເຕຫິ ຊາຍີຫິ ຊານສີລີຫິ. ຊາຍີໂນ ເຈວ ກວນ຺ໂຕ ຊານສີລີໂນ ຈ".

"ເອກມິທາຫໍ, ໂພ ອານນ຺ທ, ສມຍໍ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຝາຄາຣສາລາຍໍ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ໂພ ອານນ຺ທ, ເຍນ ມຫາວນໍ ກູຝາຄາຣສາລາ ເຍນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ. ຕຕ຺ຣ ຈ ປນ ໂສ[5] ກວໍ ໂຄຕໂມ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຊານກຖໍ ກເຖສິ. ຊາຍີ ເຈວ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ອໂຫສິ ຊານສີລີ ຈ. ສພ຺ພຍ຺ຈ ປນ ໂສ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຊານໍ ວຓ຺ເຓສີຕິ.

໗໔. "ນ ຈ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂສ ກຄວາ ສພ຺ພໍ ຊານໍ ວຓ຺ເຓສິ, ນປິ ໂສ ກຄວາ ສພ຺ພໍ ຊານໍ ນ ວຓ຺ເຓສີຕິ. ກຖໍ ຣູປຍ຺ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂສ ກຄວາ ຊານໍ ນ ວຓ຺ເຓສິ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ກາມຣາຄປຣິຍຸຝ຺ຖິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ກາມຣາຄປເຣເຕນ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ກາມຣາຄສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາກູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ ໂສ ກາມຣາຄໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຊາຍຕິ ປຊ຺ຊາຍຕິ ນິຊ຺ຊາຍຕິ ອປຊ຺ຊາຍຕິ. ພ຺ຍາປາທປຣິຍຸຝ຺ຖິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ພ຺ຍາປາທປເຣເຕນ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາກູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ; ໂສ ພ຺ຍາປາທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ

---

໑. ຕຄ຺ຆ ເມ (ກ) ໔. ມນຸສ຺ສຣາຫເສຍ຺ຍກໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໕. ຕຕ຺ຣ ຈ ໂສ (ສີ, ອິ)

ກຣິຕ຺ວາ ຌາຍຕິ ປຌ຺ຌາຍຕິ ນິຌ຺ຌາຍຕິ ອປຌ຺ຌາຍຕິ. ຖີນມິທ຺ຘປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ຖີນມິທ຺ຘປເຣເຕນ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ; ໂສ ຖີນມິທ຺ຘໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຌາຍຕິ ປຌ຺ຌາຍຕິ ນິຌ຺ຌາຍຕິ ອປຌ຺ຌາຍຕິ. ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປເຣເຕນ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ; ໂສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຌາຍຕິ ປຌ຺ຌາຍຕິ ນິຌ຺ຌາຍຕິ ອປຌ຺ຌາຍຕິ. ວິຈິກິຈ຺ຉາປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາປເຣເຕນ, ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຈ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ນິສ຺ສຣຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ; ໂສ ວິຈິກິຈ຺ຉໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຌາຍຕິ ປຌ຺ຌາຍຕິ ນິຌ຺ຌາຍຕິ ອປຌ຺ຌາຍຕິ. ເອວຣູປໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂສ ຠຄວາ ຌານໍ ນ ວຓ຺ເຓສິ.

“ກຖໍ ຣູປຎ຺ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂສ ຠຄວາ ຌານໍ ວຓ຺ເຓສິ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຌ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ. ຕຕິຍໍ ຌານໍ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເອວຣູປໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂສ ຠຄວາ ຌານໍ ວຓ຺ເຓສີຕິ.

“ຄາຣຍ຺ຫໍ ກິຣ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ໂສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຌານໍ ຄຣຫິ, ປາສໍສໍ ປສໍສິ. ຫນ຺ທ, ຈ ທານິ ມຍໍ, ໂຠ ອານນ຺ທ, ຄຈ຺ຉາມ; ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຓີຍາຕິ. “ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄຘມຫາມຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ.

ອຖ ໂຂ ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ວສ຺ສກາເຣ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ມຄຘມຫາມຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ຍໍ ໂນ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ ຕໍ ໂນ ຠວໍ ອານນ຺ໂທ ນ ພ຺ຍາກາສີຕິ. “ນນຸ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອໂວຈຸມ຺ຫາ ‘ນຕ຺ຖິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຠິກ຺ຂຸປິ ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສພ຺ເພນສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາສພ຺ພໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂສ ຠຄວາ ອໂຫສິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ໂສ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠຄວາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາເທຕາ, ອສຎ຺ຊາຕສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສຎ຺ຊເນຕາ, ອນກ຺ຂາຕສ຺ສ

ມຄ຺ຄສ຺ສ ອກ຺ຂາຕາ, ມຄ຺ຄຎ຺ຎູ, ມຄ຺ຄວິທູ, ມຄ຺ຄໂກວິໂທ. ມຄ຺ຄານຸຄາ ຈ ປນ ເອຕຣຫິ ສາວກາ ວິຫຣນ຺ຕິ ປຈ຺ຉາ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ.

ໂຄປກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ມຫາປຸຓ຺ຓມສຸຕ຺ຕໍ

໘໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠຄວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ປຸຓ຺ຓາຍ ປຸຓ຺ຓມາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ອພ຺ໂຠກາເສ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ;

“ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ, ສເຈ ເມ ຠຄວາ ໂອກາສໍ ກໂຣຕິ ປຎ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍາຕິ. “ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ສເກ ອາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉ, ຍທາກງ຺ຂສີຕິ.

໘໖. ອຖ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ສເກ ອາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິເມ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຣູປຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ເວທນຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສຎ຺ຎຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສງ຺ຂາຣຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ວິຎ຺ຎາຓຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘຕິ? “ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຣູປຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ເວທນຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສຎ຺ຎຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສງ຺ຂາຣຸ-ປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ວິຎ຺ຎາຓຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘຕິ.

“ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ “ອິເມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ກິໍມູລກາຕິ? “ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ຉນ຺ທມູລກາຕິ. “ຕໍເຍວ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປາທານໍ ເຕ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ, ອຸທາຫຸ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ປຎ຺ຈຫຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘຫິ ອຸປາທານນ຺ຕິ? “ນ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕໍເຍວ ອຸປາທານໍ ເຕ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ, ນາປິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ປຎ຺ຈຫຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘຫິ ອຸປາທານໍ. ໂຍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ຉນ຺ທຣາໂຄ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ອຸປາທານນ຺ຕິ.

“ສິຍາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ຉນ຺ທຣາຄເວມຕ຺ຕຕາຕິ? “ສິຍາ ຠິກ຺ຂູຕິ ຠຄວາ ອໂວຈ “ອິຘ, ຠິກ຺ຂຸ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ເອວໍຣູໂປ

ສີຍໍ ອນາຄຕມທຸສານໍ, ເອວໍເວທໂນ ສີຍໍ ອນາຄຕມທຸສານໍ, ເອວໍສລຸໂລ ສີຍໍ ອນາຄຕມທຸສານໍ, ເອວໍສງຂາໂຣ ສີຍໍ ອນາຄຕມທຸສານໍ, ເອວໍວິລຸລາໂຕ ສີຍໍ ອນາຄຕມທຸສານນຸຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກຸຂຸ, ສີຍາ ປລຸຈສຸ ອຸປາທານກຸຂນຸເຮສຸ ລນຸທຣາຄເວມຕຸຕຕາຕິ.

“ກິຕຸຕາວຕາ ປນ, ວນຸເຕ, ຂນຸສານໍ ຂນຸສາຮິວຈນໍ ໂຫຕິຕິ? “ຍໍ ກິລຸຈິ, ກິກຸຂຸ, ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ພຫິທຸສາ ວາ, ໂອຣາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ, ຫີນໍ ວາ ປຕີຕໍ ວາ, ຍໍ ທູເຣ ສນຸຕິເກ ວາ ອຍໍ ຣູປກຸຂນຸໂສ. ຍາ ກາຈິ ເວທນາ ອຕີຕານາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນາ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ພຫິທຸສາ ວາ, ໂອຣາຣິກາ ວາ ສຸຂຸມາ ວາ, ຫີນາ ວາ ປຕີຕາ ວາ, ຍາ ທູເຣ ສນຸຕິເກ ວາ ອຍໍ ເວທນາກຸຂນຸໂສ. ຍາ ກາຈິ ສລຸລາ ອຕີຕານາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນາ ฯເປฯ ຍາ ທູເຣ ສນຸຕິເກ ວາ ອຍໍ ສລຸລາກຸຂນຸໂສ. ເຍ ເກຈິ ສງຂາຣາ ອຕີຕານາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນາ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ພຫິທຸສາ ວາ, ໂອຣາຣິກາ ວາ ສຸຂຸມາ ວາ, ຫີນາ ວາ ປຕີຕາ ວາ, ເຍ ທູເຣ ສນຸຕິເກ ວາ ອຍໍ ສງຂາຣກຸຂນຸໂສ. ຍໍ ກິລຸຈິ ວິລຸລາຕໍ ອຕີຕາ-ນາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ພຫິທຸສາ ວາ, ໂອຣາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ, ຫີນໍ ວາ ປຕີຕໍ ວາ, ຍໍ ທູເຣ ສນຸຕິເກ ວາ ອຍໍ ວິລຸລາຕກຸຂນຸໂສ. ເອຕຸຕາວຕາ ໂຂ, ກິກຸຂຸ, ຂນຸສານໍ ຂນຸສາຮິວຈນໍ ໂຫຕິຕິ.

“ໂກ ນຸ ໂຂ, ວນຸເຕ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ຣູປກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍ? ໂກ ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ເວທນາກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍ? ໂກ ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ສລຸລາກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍ? ໂກ ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ສງຂາຣກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍ? ໂກ ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ວິລຸລາຕກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍາຕິ?

“ຈຕຸຕາໂຣ ໂຂ, ກິກຸຂຸ, ມຫາກູຕາ ເຫຕຸ, ຈຕຸຕາໂຣ ມຫາກູຕາ ປຈຸຈໂຍ ຣູປກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍ. ຜສຸໂສ ເຫຕຸ, ຜສຸໂສ ປຈຸຈໂຍ ເວທນາກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍ. ຜສຸໂສ ເຫຕຸ, ຜສຸໂສ ປຈຸຈໂຍ ສລຸລາກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍ. ຜສຸໂສ ເຫຕຸ, ຜສຸໂສ ປຈຸຈໂຍ ສງຂາຣກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍ. ນາມຣູປໍ ໂຂ, ກິກຸຂຸ, ເຫຕຸ, ນາມຣູປໍ ປຈຸຈໂຍ ວິລຸລາຕກຸຂນຸສສຸສ ປລຸລາປນາຍາຕິ.

໗ໆ. “ກຖໍ ປນ, ວນຸເຕ, ສກຸກາຍທິຜຸຖິ ໂຫຕິຕິ? “ອິສ, ກິກຸຂຸ, ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສຸສາວີ ອຣິຍສມຸມສຸສ ອໂກວິໂທ ອຣິຍສມຸເມ ອວິນີໂຕ

ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຣູປວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕນິ ວາ ຣູປໍ, ຣູປສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ເວທນໍ, ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ເວທນາວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ອຕ຺ຕນິ ວາ ເວທນໍ ເວທນາຍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ສຎ຺ຎໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ສຎ຺ຎາວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕນິ ວາ ສຎ຺ຎໍ, ສຎ຺ຎາຍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ສງ຺ຂາເຣ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ ສງ຺ຂາຣວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ອຕ຺ຕນິ ວາ ສງ຺ຂາເຣ, ສງ຺ຂາເຣສຸ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ ວິຎ຺ຎາຓວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕນິ ວາ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂຸ, ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ໂຫຕີຕິ.

“ກຖໍ ປນ, ພນ຺ເຕ, ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ນ ໂຫຕີຕິ? “ອິຘ, ພິກ຺ຂຸ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຣິຍານໍ ທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ ສຸວິນີໂຕ ສປ຺ປຸຣິສານໍ ທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ສຸວິນີໂຕ ນ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ຣູປວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ຣູປໍ, ນ ຣູປສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ນ ເວທນໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ ນ ເວທນາວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ເວທນໍ, ນ ເວທນາຍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ນ ສຎ຺ຎໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ ນ ສຎ຺ຎາວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ສຎ຺ຎໍ, ນ ສຎ຺ຎາຍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ນ ສງ຺ຂາເຣ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ສງ຺ຂາຣວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ສງ຺ຂາເຣ, ນ ສງ຺ຂາເຣສຸ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ນ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ວິຎ຺ຎາຓວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ນ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂຸ, ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ນ ໂຫຕີຕິ.

໘໘. “ໂກ ນຸ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ຣູເປ ອສ຺ສາໂທ, ໂກ ອາທີນໂວ, ກິໍ ນິສ຺ສຣຓໍ? ໂກ ເວທນາຍ ອສ຺ສາໂທ, ໂກ ອາທີນໂວ, ກິໍ ນິສ຺ສຣຓໍ? ໂກ ສຎ຺ຎາຍ ອສ຺ສາໂທ, ໂກ ອາທີນໂວ, ກິໍ ນິສ຺ສຣຓໍ? ໂກ ສງ຺ຂາເຣສຸ ອສ຺ສາໂທ, ໂກ ອາທີນໂວ, ກິໍ ນິສ຺ສຣຓໍ? ໂກ ວິຎ຺ຎາເຓ ອສ຺ສາໂທ, ໂກ ອາທີນໂວ, ກິໍ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ. “ຍໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂຸ, ຣູປໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອຍໍ ຣູເປ ອສ຺ສາໂທ. ຍໍ ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ, ອຍໍ ຣູເປ ອາທີນໂວ. ໂຍ ຣູເປ ຆນ຺ທຣາຄວິນໂຍ ຆນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານໍ, ອິທໍ ຣູເປ ນິສ຺ສຣຓໍ. ຍໍ ໂຂ[1], ພິກ຺ຂຸ, ເວທນໍ ປຏິຈ຺ຈ...

໑. ຍຎ຺ຈ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ... ສງ຺ຂາເຣ ປຏິຈ຺ຈ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອຍໍ ວິຎ຺ຎາເຓ ອສ຺ສາໂທ. ຍໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ ອຍໍ ວິຎ຺ຎາເຓ ອາທີນໂວ. ໂຍ ວິຎ຺ຎາເຓ ຉນ຺ທຣາຄວິນໂຍ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານໍ, ອິທໍ ວິຎ຺ຎາເຓ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ.

໘໙. "ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຊານໂຕ ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ກາເຍ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫໍກາຣມມໍກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ? "ຍໍ ກິຎ຺ຈິ, ຠິກ຺ຂຸ, ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຌ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ ສພ຺ພໍ ຣູປໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິ. ຍາ ກາຈິ ເວທນາ... ຍາ ກາຈິ ສຎ຺ຎາ... ເຍ ເກຈິ ສງ຺ຂາຣາ... ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຌ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ ສພ຺ພໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ກາເຍ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫໍກາຣມມໍກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ.

໙໐. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ "ອິຕິ ກິຣ, ໂຠ, ຣູປໍ ອນຕ຺ຕາ, ເວທນາ ອນຕ຺ຕາ, ສຎ຺ຎາ ອນຕ຺ຕາ, ສງ຺ຂາຣາ ອນຕ຺ຕາ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນຕ຺ຕາ; ອນຕ຺ຕກຕານິ ກມ຺ມານິ ກມຕ຺ຕານໍ[໑] ຜຸສິສ຺ສນ຺ຕີຕິ? ອຖ ໂຂ ພຄວາ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກ຺ຈ຺ໂຈ ໂມຆປຸຣິໂສ ອວິທ຺ວາ ອວິຊ຺ຊາຄໂຕ ຕຓ຺ຫາຘິປເຕຍ຺ເຍນ ເຈຕສາ ສຕ຺ຖຸ ສາສນໍ ອຕິຘາວິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍ 'ອິຕິ ກິຣ, ໂຠ, ຣູປໍ ອນຕ຺ຕາ, ເວທນາ ອນຕ຺ຕາ, ສຎ຺ຎາ ອນຕ຺ຕາ, ສງ຺ຂາຣາ ອນຕ຺ຕາ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນຕ຺ຕາ; ອນຕ຺ຕກຕານິ ກມ຺ມານິ ກມຕ຺ຕານໍ ຜຸສິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ປຏິວິນີຕາ[໔] ໂຂ ເມ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ຣ ຘມ຺ເມສຸ".

"ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ,

---

໑. ກຖມຕ຺ຕານໍ (ສໍ. ມ-໘໕ ປີຐເກ) ໔. ປຏິຈ຺ຈ ວິນີຕາ (ສີ, ອີ), ປຏິປຸຈ຺ຉາມິ ວິນີຕາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເວທນາ... ສຎ຺ຎາ... ສງ຺ຂາຣາ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? “ທຸກ຺ຂໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ ສພ຺ພໍ ຣູປໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ຍາ ກາຈິ ເວທນາ... ຍາ ກາຈິ ສຎ຺ຎາ... ເຍ ເກຈິ ສງ຺ຂາຣາ... ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ ສພ຺ພໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ຣູປສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເວທນາຍປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ສຎ຺ຎາຍປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ສງ຺ຂາເຣສຸປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ; ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ວິຣາຄາ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ. ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ປນ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ມິໍ ຠຎ຺ຎມາເນ ສຏ຺ຐິມຕ຺ຕານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕານິ ວິມຸຈ຺ຈິໍສູຕິ.

ມຫາປຸຓ຺ຓມສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວມໍ.

໑໐. ຈູຬປຸຓ຺ຓມສຸຕ຺ຕໍ

໘໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠຄວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ປຸຓ຺ຓາຍ ປຸຓ຺ຓມາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ອພ຺ໂຠກາເສ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຊາເນຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສໍ ‘ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອຍໍ ຠວນ຺ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ສາຘຸ, ຠິກ຺ຂເວ; ອຏ຺ຐານເມຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນວກາໂສ, ຍໍ

ອສປ្ປុរិໂສ ອສປ្ປុរិសំ ຊາເນយ្យ 'ອສປ្ປុរិໂສ ອយំ ភវំ'ຕិ. ຊາເນយ្យ ປន, ภិກ្ខເວ, ອສປ្ປុរិໂສ សប្ប ុរិសំ 'សប្បុរិໂស ອយំ ភវន្តិ?' "ໂນ ເហតំ, ភន្តេ".

"ສາធុ, ภិក្ខເວ; ເອຕម្បិ ໂខ, ภិក្ខເວ, ອដ្ឋានំ ອនវកាໂស, យំ ອສປ្ປុរិໂស សប្បុរិសំ ຊາເនយ្យ 'សប្បុរិໂស ອយំ ភវន្តិ. ອສປ្ປុរិໂស, ภិក្ខເວ, ອស្សទ្ធម្មសមន្នាគໂຕ ໂហតិ, ອສປ្ປុរិសភត្តិ[1] ໂហតិ, ອសប្បុរិសចិន្តី ໂហតិ, ອសប្បុរិសមន្តី ໂហតិ, ອសប្បុរិសវាໂຈ ໂហតិ, ອសប្បុរិសកម្មន្ໂត ໂហតិ, ອសប្បុរិសទិដ្ឋិ[2] ໂហតិ; ອសប្បុរិសទានំ ເទតិ".

"ກថញ្ច, ภิក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອស្សទ្ធម្មសមន្នាគໂຕ ໂហតិ? ອិធ, ภิក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອស្សទ្ធោ ໂហតិ, ອហិរិໂក ໂហតិ, ອໂនត្តប្បី ໂហតិ, ອប្បស្សុໂត ໂហតិ, កុសីໂត ໂហតិ, មុដ្ឋស្សតិ ໂហតិ, ទុប្បញ្ញោ ໂហតិ. ເອវំ ໂខ, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອស្សទ្ធម្មសមន្នាគໂຕ ໂហតិ. **(១)**

"ກថញ្ច, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອសប្បុរិសភត្តិ ໂហតិ? ອិធ, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិសស្ស ເយ ເត សមណព្រាហ្មណា ອស្សទ្ធា ອហិរិកា ອໂនត្តប្បិໂន ອប្បស្សុតា កុសីតា មុដ្ឋស្សតិໂន ទុប្បញ្ញា, ត្យាស្ស មិត្តា ໂហន្តិ ເត សហាយា. ເອវំ ໂខ, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອសប្បុរិសភត្តិ ໂហតិ. **(២)**

"ກថញ្ច, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອសប្បុរិសចិន្តី ໂហតិ? ອិធ, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອត្តព្យាពាធាយបិ ເចតេតិ, បរព្យាពាធាយបិ ເចតេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ ເចតេតិ. ເອវំ ໂខ, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອសប្បុរិសចិន្តី ໂហតិ. **(៣)**

"ກថញ្ច, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອសប្បុរិសមន្តី ໂហតិ? ອិធ, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອត្តព្យាពាធាយបិ មន្តេតិ, បរព្យាពាធាយបិ មន្តេតិ, ឧភយព្យាពាធាយបិ មន្តេតិ. ເອវំ ໂខ, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອសប្បុរិសមន្តី ໂហតិ. **(៤)**

"ກថញ្ច, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស ອសប្បុរិសវាໂຈ ໂហតិ? ອិធ, ภិក្ខເວ, ອសប្បុរិໂស មុសាវាទី ໂហតិ, បិសុណវាໂຈ ໂហតិ, ផរុសវាໂຈ ໂហតិ, សម្ផប្បលាបី

១. ອសប្បុរិសភត្តិ (សព្ពត្ថ)

២. ອសប្បុរិសទិដ្ឋិ (សព្ពត្ថ)

ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສວາໂຈ ໂຫຕິ. (໕)

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສກມ຺ມນ຺ໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສກມ຺ມນ຺ໂຕ ໂຫຕິ. (໖)

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ເອວໍທິຏ຺ຐີ[໑] ໂຫຕິ ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ, ນຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ[໒] ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ນຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ມາຕາ, ນຕ຺ຖິ ປິຕາ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ[໓] ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ, ເຍ ອິມຎ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ. (໗)

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສທານໍ ເທຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ເທຕິ, ອສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ເທຕິ, ອຈິຕ຺ຕີກຕ຺ວາ ທານໍ ເທຕິ, ອປວິຏ຺ຐໍ ທານໍ ເທຕິ, ອນາຄມນທິຏ຺ຐິໂກ ທານໍ ເທຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສທານໍ ເທຕິ. (໘)

“ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ເອວໍ ອສ຺ສທ຺ຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕ, ເອວໍ ອສປ຺ປຸຣິສຠຕ຺ຕິ, ເອວໍ ອສປ຺ປຸຣິສຈິນ຺ຕີ, ເອວໍ ອສປ຺ປຸຣິສມນ຺ຕີ, ເອວໍ ອສປ຺ປຸຣິສວາໂຈ, ເອວໍ ອສປ຺ປຸຣິສກມ຺ມນ຺ໂຕ, ເອວໍ ອສປ຺ປຸຣິສທິຏ຺ຐິ; ເອວໍ ອສປ຺ປຸຣິສທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຍາ ອສປ຺ປຸຣິສານໍ ຄຕິ ຕຕ຺ຖ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ. ກາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສານໍ ຄຕິ? ນິຣໂຍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ວາ. (໙)

໙໒. “ຊາເນຍ຺ຍ ນຸ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ສປ຺ປຸຣິສໍ ‘ສປ຺ປຸຣິໂສ ອຍໍ ຠວນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ສາຘຸ, ຠິກ຺ຂເວ; ຐານເມຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ສປ຺ປຸຣິໂສ ສປ຺ປຸຣິສໍ ຊາເນຍ຺ຍ ‘ສປ຺ປຸຣິໂສ ອຍໍ ຠວນ຺ຕິ. ຊາເນຍ຺ຍ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສໍ ‘ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອຍໍ ຠວນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ສາຘຸ, ຠິກ຺ຂເວ; ເອຕມ຺ປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສໍ ຊາເນຍ຺ຍ ‘ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອຍໍ ຠວນ຺ຕິ. ສປ຺ປຸຣິໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສທ຺ຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕ

---

໑. ເອວໍທິຏ຺ຐີ (ສີ, ອິ), ເອວໍທິຏ຺ຐິໂກ (ສ຺ຍາ, ກໍ)   ໒. ສຸກຏທຸກ຺ກຏານໍ (ສີ, ອິ)   ໓. ສມຄ຺ຄຕາ (ກ)

ໂຫຕິ, ສປຸປຸຣິສກຕຸຕິ ໂຫຕິ, ສປຸປຸຣິສຈິນຸຕີ ໂຫຕິ, ສປຸປຸຣິສມນຸຕີ ໂຫຕິ, ສປຸປຸຣິສວາໂຈ ໂຫຕິ, ສປຸປຸຣິສກມຸມນຸໂຕ ໂຫຕິ, ສປຸປຸຣິສທິຝຸກິ ໂຫຕິ; ສປຸປຸຣິສທານំ ເທຕິ".

"ກຖຸຈ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສທຸຮມຸມສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ? ອິຮ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສທຸໂຮ ໂຫຕິ, ຫິຣິມາ ໂຫຕິ, ໂອຕຸຕປຸປີ ໂຫຕິ, ພທຸສຸສຸໂຕ ໂຫຕິ, ອາຣທຸຮວີຣິໂຍ ໂຫຕິ, ອຸປຝຸກິຕສຸສຕິ ໂຫຕິ, ປຍຸຍວາ ໂຫຕິ. ເອວំ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສທຸຮມຸມສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ. (១)

"ກຖຸຈ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສກຕຸຕິ ໂຫຕິ? ອິຮ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິສສຸສ ເຍ ເຕ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສທຸຮາ ຫິຣິມນຸໂຕ ໂອຕຸຕປຸປີໂນ ພທຸສຸສຸຕາ ອາຣທຸຮວີຣິຍາ ອຸປຝຸກິຕສຸສຕີໂນ ປຍຸຍວນຸໂຕ, ຕຍາສຸສ ມິຕຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ເຕ ສທາຍາ. ເອວំ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສກຕຸຕິ ໂຫຕິ. (២)

"ກຖຸຈ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສຈິນຸຕີ ໂຫຕິ? ອິຮ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ເນວຕຸຕພຸຍາພາຮາຍ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພຸຍາພາຮາຍ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸກຍພຸຍາພາຮາຍ ເຈເຕຕິ. ເອວំ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສຈິນຸຕີ ໂຫຕິ. (៣)

"ກຖຸຈ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສມນຸຕີ ໂຫຕິ? ອິຮ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ເນວຕຸຕພຸຍາພາຮາຍ ມນຸເຕຕິ, ນ ປຣພຸຍາພາຮາຍ ມນຸເຕຕິ, ນ ອຸກຍພຸຍາພາຮາຍ ມນຸເຕຕິ. ເອວំ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສມນຸຕີ ໂຫຕິ. (៤)

"ກຖຸຈ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສວາໂຈ ໂຫຕິ? ອິຮ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມຸຜປຸປລາປາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເອວំ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສວາໂຈ ໂຫຕິ. (៥)

"ກຖຸຈ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສກມຸມນຸໂຕ ໂຫຕິ? ອິຮ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນຸນາທານາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈຸຉາຈາຣາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເອວំ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສປຸປຸຣິໂສ ສປຸປຸຣິສກມຸມນຸໂຕ ໂຫຕິ. (៦)

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ສປ຺ປຸຣິສທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ເອວໍທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ, ອຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ອຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ມາຕາ, ອຕ຺ຖິ ປິຕາ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ ເຍ ອິມຎ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ສປ຺ປຸຣິສທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ. (໗)

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ສປ຺ປຸຣິສທານໍ ເທຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທານໍ ເທຕິ, ສຫຕ຺ຖາ ທານໍ ເທຕິ, ຈິຕ຺ຕີກຕ຺ວາ ທານໍ ເທຕິ, ອນປວິທ຺ຘໍ ທານໍ ເທຕິ, ອາຄມນທິຏ຺ຐິໂກ ທານໍ ເທຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ສປ຺ປຸຣິສທານໍ ເທຕິ. (໘)

“ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ເອວໍ ສທ຺ຘມ຺ມສມນ຺ນາຄໂຕ, ເອວໍ ສປ຺ປຸຣິສຠຕ຺ຕີ, ເອວໍ ສປ຺ປຸຣິສຈິນ຺ຕີ, ເອວໍ ສປ຺ປຸຣິສມນ຺ຕີ, ເອວໍ ສປ຺ປຸຣິສວາໂຈ, ເອວໍ ສປ຺ປຸຣິສກມ຺ມນ຺ໂຕ, ເອວໍ ສປ຺ປຸຣິສທິຏ຺ຐິ; ເອວໍ ສປ຺ປຸຣິສທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຍາ ສປ຺ປຸຣິສານໍ ຄຕິ ຕຕ຺ຖ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ. ກາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສານໍ ຄຕິ? ເທວມຫຕ຺ຕຕາ ວາ ມນຸສ຺ສມຫຕ຺ຕຕາ ວາຕິ. (໙)

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ຈູຬປຸຓ຺ຓມສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທສມໍ.

ເທວທຫວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ ປຐໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ເທວທຫໍ ປຎ຺ຈຕ຺ຕຍໍ, ກິນ຺ຕິສາມສຸນກ຺ຂຕ຺ຕໍ;
ສປ຺ປາຍຄຓໂຄປກ, ມຫາປຸຓ຺ຓຈູຬປຸຓ຺ຓຎ຺ຈາຕິ.

---

໔. ອນຸປທວຄຸໂຄ

໑. ອນຸປທສຸຕຸຕໍ

໙໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕຸທິກສຸສ ອາຣາເມ. ຕຕຸຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ກິກຸຂໂວຕິ. "ກທນຸເຕຕິ ເຕ ກິກຸຂູ ກຄວໂຕ ປຈຸຈສຸໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ;

"ປຕຸທິໂຕ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ; ມຫາປຄຸໂຄ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ; ປຸຖຸປຄຸໂຄ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ; ຫາສປຄຸໂຄ[๑], ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ; ຊວນປຄຸໂຄ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ; ຕິກຸຂປຄຸໂຄ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ; ນິພຸເພທິກປຄຸໂຄ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ; ສາຣິປຸຕຸໂຕ, ກິກຸຂເວ, ອທຸຒມາສໍ ອນຸປທທມຸມວິປສຸສນໍ ວິປສຸສຕິ. ຕຕຸຣິທໍ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸຕສຸສ ອນຸປທທມຸມ-ວິປສຸສນາຍ ໂຫຕິ.

໙໔. "ອິທ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ ວິວິຈຸເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈຸຈ ອກຸສເລຫິ ທມຸເມຫິ ສວິຕກຸກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ເຍ ຈ ປຖເມ ຊາເນ[๒] ທມຸມາ ວິຕກຸໂກ ຈ ວິຈາໂຣ ຈ ປີຕິ ຈ ສຸຂຄຸຈ ຈິຕຸເຕກຄຸຄຕາ ຈ, ຜສຸໂສ ເວທນາ ສຄຸຄາ ເຈຕນາ ຈິຕຸຕໍ ຉນຸໂທ ອທິໂມກຸໂຂ ວີຣິຍໍ ສຕິ ອຸເປກຸຂາ ມນສິກາໂຣ. ຕຸຍາສຸສ ທມຸມາ ອນຸປທວວຕຸຖິຕາ ໂຫນຸຕິ. ຕຸຍາສຸສ ທມຸມາ ວິທິຕາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຄຸກຫນຸຕິ, ວິທິຕາ ອພຸກຕຸຖໍ ຄຈຸຉນຸຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເອວໍ ກິຣເມ ທມຸມາ ອທຸຕຸວາ ສມຸໂກນຸຕິ, ຫຸຕຸວາ ປຝິເວນຸຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ທມຸເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສຸສິໂຕ ອປຸປຝິພທຸໂທ[๓] ວິປຸປມຸຕຸໂຕ ວິສໍຍຸຕຸໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ 'ອຕຸຖິ ອຸຕຸຕຣິ ນິສຸສຣຕນຸຕິ ປຊານາຕິ. ຕພຸພຫຸລີກາຣາ ອຕຸຖິຕຸເວວສຸສ[๔] ໂຫຕິ. (໑)

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກຸຂເວ, ສາຣິປຸຕຸໂຕ ວິຕກຸກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊຸຊຕຸຕໍ ສມຸປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວໍ ອວິຕກຸກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາທິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ເຍ ຈ ທຸຕິເຍ ຊາເນ ທມຸມາ ອຊຸຊຕຸຕໍ ສມຸປສາໂທ ຈ ປີຕິ ຈ ສຸຂຄຸຈ ຈິຕຸເຕກຄຸຄຕາ ຈ, ຜສຸໂສ ເວທນາ ສຄຸຄາ ເຈຕນາ ຈິຕຸຕໍ

---

໑. ຫາສຸປຄຸໂຄ (ສີ, ອິ)
໒. ປຖມຊຸຊາເນ (ກ - ສີ, ອິ, ກ)
໓. ອປຸປຝິພນຸໂທ (ກ)
໔. ອຕຸຖິເຕວສຸສ (ສີ, ອິ)

ຉນ຺ໂທ ອທິໂມກ຺ໂຂ ວີຣິຍໍ ສຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ມນສິກາໂຣ ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ອນຸປທວວຕ຺ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ວິທິຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຏ຺ຖຫນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອພ຺ຠຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເອວໍ ກິຣເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂຠນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຝິເວນ຺ຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຝິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ 'ອຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕພ຺ພຫຸລີກາຣາ ອຕ຺ຖິຕ຺ເວວສ຺ສ ໂຫຕິ. **(໔)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ, ສຸຂຎ຺ຈ ກາເຍນ ປຝິສໍເວເທຕິ. ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ 'ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີຕິ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເຍ ຈ ຕຕິເຍ ຊາເນ ຘມ຺ມາ ສຸຂຎ຺ຈ ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຎ຺ຎຎ຺ຈ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ຈ ຜສ຺ໂສ ເວທນາ ສຎ຺ຎາ ເຈຕນາ ຈິຕ຺ຕໍ ຉນ຺ໂທ ອທິໂມກ຺ໂຂ ວີຣິຍໍ ສຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ມນສິກາໂຣ ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ອນຸປທວວຕ຺ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ວິທິຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຏ຺ຖຫນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອພ຺ຠຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເອວໍ ກິຣເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂຠນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຝິເວນ຺ຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຝິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ 'ອຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕພ຺ພຫຸລີກາຣາ ອຕ຺ຖິຕ຺ເວວສ຺ສ ໂຫຕິ. **(໕)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິ-ປາຣິສຸທ຺ທິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເຍ ຈ ຈຕຸຕ຺ເຖ ຊາເນ ຘມ຺ມາ ອຸເປກ຺ຂາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຕາ ເຈຕໂສ ອນາໂພໂຄ ສຕິປາຣິສຸທ຺ທິ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ຈ, ຜສ຺ໂສ ເວທນາ ສຎ຺ຎາ ເຈຕນາ ຈິຕ຺ຕໍ ຉນ຺ໂທ ອທິໂມກ຺ໂຂ ວີຣິຍໍ ສຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ມນສິກາໂຣ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ອນຸປທວວຕ຺ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ວິທິຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຏ຺ຖຫນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອພ຺ຠຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເອວໍ ກິຣເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂຠນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຝິເວນ຺ຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຝິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ 'ອຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕພ຺ພຫຸລີກາຣາ ອຕ຺ຖິຕ຺ເວວສ຺ສ ໂຫຕິ. **(໖)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຏິຆສຎ຺ຎານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ອມນສິກາຣາ ‘ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເຍ ຈ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕເນ ຘມ຺ມາ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎາ ຈ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ຈ ຜສ຺ໂສ ເວທນາ ສຎ຺ຎາ ເຈຕນາ ຈິຕ຺ຕໍ ຉນ຺ໂທ ອຘິໂມກ຺ໂຂ ວີຣິຍໍ ສຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ມນສິກາໂຣ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ອນຸປທວວຕ຺ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ວິທິຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອພ຺ຠຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ ‘ເອວໍ ກິຣເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂຠນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຏິເວນ຺ຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຏິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ‘ອຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕພ຺ພຫຸລີກາຣາ ອຕ຺ຖິຕ຺ເວວສ຺ສ ໂຫຕິ. (໘)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເຍ ຈ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕເນ ຘມ຺ມາ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎາ ຈ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ຈ, ຜສ຺ໂສ ເວທນາ ສຎ຺ຎາ ເຈຕນາ ຈິຕ຺ຕໍ ຉນ຺ໂທ ອຘິໂມກ຺ໂຂ ວີຣິຍໍ ສຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ມນສິກາໂຣ ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ອນຸປທວວຕ຺ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ວິທິຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອພ຺ຠຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ ‘ເອວໍ ກິຣເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂຠນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຏິເວນ຺ຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຏິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ‘ອຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕພ຺ພຫຸລີກາຣາ ອຕ຺ຖິຕ຺ເວວສ຺ສ ໂຫຕິ. (໙)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ‘ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ເຍ ຈ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕເນ ຘມ຺ມາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາ ຈ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ຈ, ຜສ຺ໂສ ເວທນາ ສຎ຺ຎາ ເຈຕນາ ຈິຕ຺ຕໍ ຉນ຺ໂທ ອຘິໂມກ຺ໂຂ ວີຣິຍໍ ສຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ມນສິກາໂຣ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ອນຸປທວວຕ຺ຖິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ວິທິຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິ, ວິທິຕາ ອພ຺ຠຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ ‘ເອວໍ ກິຣເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂຠນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຏິເວນ຺ຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຏິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ

ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ 'ອຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕພ຺ພຫຸລີກາຣາ ອຕ຺ຖິຕ຺ເວວສ຺ສ ໂຫຕິ. (໗)

໒໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໂສ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ຕາຍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ສໂຕ ວຸຎ຺ກຫຕິ. ໂສ ຕາຍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ສໂຕ ວຸຎ຺ກຫິຕ຺ວາ ເຍ ຘມ຺ມາ[1] ອຕີຕາ ນິຣຸທ຺ຘາ ວິປຣິຓຕາ, ເຕ ຘມ຺ເມ ສມນຸປສ຺ສຕິ 'ເອວໍ ກິຣເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂພນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຎິເວນ຺ຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຎິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ 'ອຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕພ຺ພຫຸລີກາຣາ ອຕ຺ຖິຕ຺ເວວສ຺ສ ໂຫຕິ. (໘)

໑໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໂສ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາ-ຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຌ຺ຌາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປຌ຺ຌາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕິ. ໂສ ຕາຍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ສໂຕ ວຸຎ຺ກຫຕິ. ໂສ ຕາຍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ສໂຕ ວຸຎ຺ກຫິຕ຺ວາ ເຍ ຘມ຺ມາ ອຕີຕາ ນິຣຸທ຺ຘາ ວິປຣິຓຕາ, ເຕ ຘມ຺ເມ ສມນຸປສ຺ສຕິ 'ເອວໍ ກິຣເມ ຘມ຺ມາ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂພນ຺ຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຎິເວນ຺ຕີຕິ. ໂສ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຎິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ໂສ 'ນຕ຺ຖິ ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕພ຺ພຫຸລີກາຣາ ນຕ຺ຖິຕ຺ເວວສ຺ສ ໂຫຕິ. (໙)

໑໗. "ຍໍ ໂຂ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣິຍສ຺ມິໍ ສີລສ຺ມິໍ ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣິຍສ຺ມິໍ ສມາຘິສ຺ມິໍ ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣິຍາຍ ປຌ຺ຌາຍ, ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣິຍາຍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕເມວ ຕໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣິຍສ຺ມິໍ ສີລສ຺ມິໍ ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣິຍສ຺ມິໍ ສມາຘິສ຺ມິໍ ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຣິຍາຍ ປຌ຺ຌາຍ, ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ

---

໑. ເຍ ເຕ ຘມ຺ມາ (ສີ)

ອຣິຍາຍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ. ຍໍ ໂຂ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ຠຄວໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ ໂອຣໂສ ມຸຂໂຕ ຊາໂຕ ຘມ຺ມໂຊ ຘມ຺ມນິມ຺ມິໂຕ ຘມ຺ມທາຍາໂທ ໂນ ອາມິສທາຍາໂທຕິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕເມວ ຕໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ຠຄວໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ ໂອຣໂສ ມຸຂໂຕ ຊາໂຕ ຘມ຺ມໂຊ ຘມ຺ມນິມ຺ມິໂຕ ຘມ຺ມທາຍາໂທ ໂນ ອາມິສທາຍາໂທຕິ. ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄເຕນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມ຺ມເທວ ອນຸປ຺ປວຕ຺ເຕຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ອນຸປທສຸຕ຺ຕໍ ນິຎ຺ຏິຕໍ ປຏມໍ.

໔. ຉພ຺ພິໂສຘນສຸຕ຺ຕໍ

໙໘. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຒ຺ຐິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ;

“ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຌ຺ຌໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ ‘ຂີຒາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຒີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາມີຕິ. ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາສິຕໍ ເນວ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ນປ຺ປຎິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ. ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຎິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ປຌ຺ໂຫ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ‘ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ອາວຸໂສ, ໂວຫາຣາ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ທິຎ຺ເຏ ທິຎ຺ຏວາທິຕາ, ສຸເຕ ສຸຕວາທິຕາ, ມຸເຕ ມຸຕວາທິຕາ, ວິຌ຺ຌາເຕ ວິຌ຺ຌາຕວາທິຕາ. ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂວຫາຣາ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ. ກຖໍ ຊານໂຕ ປນາຍສ຺ມໂຕ, ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ໂວຫາເຣສຸ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ຂີຒາສວສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຸສິຕວໂຕ ກຕກຣຒີຍສ຺ສ ໂອຫິຕຠາຣສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖສ຺ສ ປຣິກ຺ຂີຒຠວສໍໂຍຊນສ຺ສ ສມ຺ມທຌ຺ຌາ-ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍມນຸຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ ເວຍ຺ຍາກຣຒາຍ ‘ທິຎ຺ເຏ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ,

ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຏິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣາມິ. ສຸເຕ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ. ມຸເຕ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ... ວິຎ຺ຎາເຕ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອນຸປາໂຍ ອນປາໂຍ ອນິສ຺ສິໂຕ ອປ຺ປຏິພທ຺ໂຘ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣາມິ. ເອວໍ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ, ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ໂວຫາເຣສຸ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ‘ສາຘູຕິ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ອນຸໂມທິຕພ຺ພໍ. ‘ສາຘູຕິ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ປຎ຺ໂຫ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ.

໘໘. “‘ປຎ຺ຈິເມ, ອາວຸໂສ, ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ. ກຕເມ ປຎ຺ຈ? ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຣູປຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ເວທນຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສຎ຺ຎຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສງ຺ຂາຣຸ-ປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ວິຎ຺ຎາຓຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ. ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ. ກຖໍ ຊານໂຕ ປນາຍສ຺ມໂຕ, ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ຂີຓາສວສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຸສິຕວໂຕ ກຕກຣຓີຍສ຺ສ ໂອຫິຕຠາຣສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖສ຺ສ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊນສ຺ສ ສມ຺ມທຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍມນຸຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ ‘ຣູປໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອພລໍ ວິຣາຄຸນໍ[໑] ອນສ຺ສາສິກນ຺ຕິ ວິທິຕ຺ວາ ເຍ ຣູເປ ອຸປາຍູປາທານາ[໔] ເຈຕໂສ ອຘິຏ຺ຐານາຠິນິເວສານຸສຍາ, ເຕສໍ ຂຍາ ວິຣາຄາ ນິໂຣຘາ ຈາຄາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ ວິມຸຕ຺ຕໍ ເມ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາມິ. ເວທນໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ. ສຎ຺ຎໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ. ສງ຺ຂາເຣ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ. ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອພລໍ ວິຣາຄຸນໍ ອນສ຺ສາສິກນ຺ຕິ ວິທິຕ຺ວາ ເຍ ວິຎ຺ຎາເຓ ອຸປາຍູປາທານາ ເຈຕໂສ ອຘິຏ຺ຐານາຠິນິເວສານຸສຍາ, ເຕສໍ ຂຍາ ວິຣາຄາ ນິໂຣຘາ ຈາຄາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ ວິມຸຕ຺ຕໍ ເມ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາມິ. ເອວໍ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ, ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ‘ສາຘູຕິ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ອນຸໂມທິຕພ຺ພໍ ‘ສາຘູຕິ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ປຎ຺ໂຫ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ.

---

໑. ວິຣາຄໍ (ສີ, ອິ), ວິຣາຄຸຕໍ (ຏີກາ)   ໔. ອຸປຍູປາທານາ (ກ)

໑໐໐. "'ຉຍິມາ, ອາວຸໂສ, ຘາຕຸໂຍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ. ກຕມາ ຉ? ປຖວີຘາຕຸ, ອາໂປຘາຕຸ, ເຕໂຊຘາຕຸ, ວາໂຍຘາຕຸ, ອາກາສຘາຕຸ, ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ. ອິມາ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຉ ຘາຕຸໂຍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ. ກຖໍ ຊານໂຕ ປນາຍສ຺ມໂຕ, ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອິມາສຸ ຉສຸ ຘາຕູສຸ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ຂີຓາສວສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຸສິຕວໂຕ ກຕກຣຓີຍສ຺ສ ໂອຫິຕຠາຣສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖສ຺ສ ປຣິກ຺ຂີຓຠວ-ສໍໂຍຊນສ຺ສ ສມ຺ມທຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍມນຸຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ 'ປຖວີຘາຕຸໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ນ ອຕ຺ຕໂຕ ອຸປຄຈ຺ຉິໍ, ນ ຈ ປຖວີຘາຕຸນິສ຺ສິຕໍ ອຕ຺ຕານໍ. ເຍ ຈ ປຖວີຘາຕຸນິສ຺ສິຕາ ອຸປາຍູປາທານາ ເຈຕໂສ ອຘິຏ຺ຐານາ-ຠິນິເວສານຸສຍາ, ເຕສໍ ຂຍາ ວິຣາຄາ ນິໂຣຘາ ຈາຄາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ ວິມຸຕ຺ຕໍ ເມ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາມິ. ອາໂປຘາຕຸໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສຯເປຯ ເຕໂຊຘາຕຸໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ. ວາໂຍຘາຕຸໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ... ອາກາສຘາຕຸໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ... ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸໍ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ນ ອຕ຺ຕໂຕ ອຸປຄຈ຺ຉິໍ, ນ ຈ ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸນິສ຺ສິຕໍ ອຕ຺ຕານໍ. ເຍ ຈ ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸນິສ຺ສິຕາ ອຸປາຍູປາທານາ ເຈຕໂສ ອຘິຏ຺ຐານາຠິນິເວສານຸສຍາ ເຕສໍ ຂຍາ ວິຣາຄາ ນິໂຣຘາ ຈາຄາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ ວິມຸຕ຺ຕໍ ເມ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາມິ. ເອວໍ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ, ຊານໂຕ, ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອິມາສຸ ຉສຸ ຘາຕູສຸ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ 'ສາຘູຕິ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ, ອນຸໂມທິຕພ຺ພໍ. 'ສາຘູຕິ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ປຎ຺ໂຫ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ.

໑໐໑. "'ຉ ໂຂ ປນິມານິ, ອາວຸໂສ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣານິ[໑] ອາຍຕນານິ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕານິ ກຕມານິ ຉ? ຈກ຺ຂຸ ເຈວ ຣູປາ ຈ, ໂສຕຎ຺ຈ ສທ຺ທາ ຈ, ຆານຎ຺ຈ ຄນ຺ຘາ ຈ, ຊິວ຺ຫາ ຈ ຣສາ ຈ, ກາໂຍ ຈ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ຈ, ມໂນ ຈ ຘມ຺ມາ ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕານິ. ກຖໍ ຊານໂຕ ປນາຍສ຺ມໂຕ, ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ

---

໑. ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ພາຫິຣານິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອິເມສຸ ຉສຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ອາຍຕເນສຸ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ຂີຓາສວສ຺ສ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ວຸສິຕວໂຕ ກຕກຣຓີຍສ຺ສ ໂອຫິຕພາຣສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖສ຺ສ ປຣິກ຺ຂີຓພວສໍໂຍຊນສ຺ສ ສມ຺ມທລ຺ລາ-ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍມນຸທມ຺ໂມ ໂຫຕິ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ 'ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ, ຣູເປ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາເຓ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຓວິລ຺ລາຕພ຺ເພສຸ ທມ຺ເມສຸ ໂຍ ຉນ຺ໂທ ໂຍ ຣາໂຄ ຍາ ນນ຺ທີ[1] ຍາ ຕຓ຺ຫາ ເຍ ຈ ອຸປາຍູປາທານາ ເຈຕໂສ ອທິຏ຺ຖານາ-ພິນິເວສານຸສຍາ, ເຕສໍ ຂຍາ ວິຣາຄາ ນິໂຣທາ ຈາຄາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ ວິມຸຕ຺ຕໍ ເມ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາມິ. ໂສຕສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ, ສທ຺ເທ ໂສຕວິລ຺ລາເຓ ฯເປฯ ຆານສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ, ຄນ຺ເທ ຆານວິລ຺ລາເຓ. ຊິວ຺ຫາຍ, ອາວຸໂສ, ຣເສ ຊິວ຺ຫາວິລ຺ລາເຓ. ກາຍສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ, ໂຜຏ຺ຖພ຺ເພ ກາຍວິລ຺ລາເຓ. ມນສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ, ທມ຺ເມ ມໂນວິລ຺ລາເຓ ມໂນວິລ຺ລາຓວິລ຺ລາຕພ຺ເພສຸ ທມ຺ເມສຸ ໂຍ ຉນ຺ໂທ ໂຍ ຣາໂຄ ຍາ ນນ຺ທີ ຍາ ຕຓ຺ຫາ ເຍ ຈ ອຸປາຍູປາທານາ ເຈຕໂສ ອທິຏ຺ຖານາພິນິເວສານຸສຍາ ເຕສໍ ຂຍາ ວິຣາຄາ ນິໂຣທາ ຈາຄາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ ວິມຸຕ຺ຕໍ ເມ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາມິ. ເອວໍ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ, ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອິເມສຸ ຉສຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ອາຍຕເນສຸ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ 'ສາທູຕິ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ອນຸໂມທິຕພ຺ພໍ. 'ສາທູຕິ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ປລ຺ໂຫ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ.

໑໐໔. "'ກຖໍ ຊານໂຕ ປນາຍສ຺ມໂຕ, ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອິມສ຺ມິລ຺ຈ ສວິລ຺ລາຓເກ ກາເຍ ພຫິທ຺ທາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫໍກາຣມມໍກາຣມານານຸສຍາ ສມູຫຕາຕິ[4]? ຂີຓາສວສ຺ສ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ວຸສິຕວໂຕ ກຕກຣຓີຍສ຺ສ ໂອຫິຕພາຣສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖສ຺ສ ປຣິກ຺ຂີຓພວສໍໂຍຊນສ຺ສ ສມ຺ມທລ຺ລາ-ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍມນຸທມ຺ໂມ ໂຫຕິ ເວຍ຺ຍາກຣຓາຍ 'ປຸພ຺ເພ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອຄາຣິຍພູໂຕ ສມາໂນ ອວິທ຺ທສຸ ອໂຫສິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ຕຖາຄໂຕ ວາ ຕຖາຄຕສາວໂກ ວາ ທມ຺ມໍ ເທເສສິ. ຕາຫໍ ທມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕ ສທ຺ທໍ ປຏິລພິໍ. ໂສ ເຕນ ສທ຺ທາປຏິລາເພນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອິຕິ ປຏິສລ຺ຈິກ຺ຂິໍ ສມ຺ພາໂທ ຆຣາວາໂສ ຣຊາປໂຖ, ອພ຺ໂພກາໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ. ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ທໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣທ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ

---

໑. ນນ຺ທິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

໔. ສຸສມູຫຕາຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. “ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອປເຣນ ສມເຍນ ອປ຺ປໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ, ອປ຺ປໍ ວາ ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໍ. ໂສ ເອວໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ຠິກ຺ຂູນໍ ສິກ຺ຂາສາຊີວສມາປນ຺ໂນ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ, ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫາສິໍ. ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ ທິນ຺ນາທາຍີ ທິນ຺ນປາຏິກງ຺ຂີ, ອເຖເນນ ສຸຈິຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫາສິໍ. ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອໂຫສິໍ ອາຣາຈາຣີ ວິຣໂຕ ເມຖຸນາ ຄາມຘມ຺ມາ. ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ ສຈ຺ຈວາທີ ສຈ຺ຈສນ຺ໂຘ ເຖໂຕ ປຈ຺ຈຍິໂກ ອວິສໍວາທໂກ ໂລກສ຺ສ. ປິສຸຓໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ, ອິໂຕ ສຸຕ຺ວາ ນ ອມຸຕ຺ຣ ອກ຺ຂາຕາ ອິເມສໍ ເຠທາຍ, ອມຸຕ຺ຣ ວາ ສຸຕ຺ວາ ນ ອິເມສໍ ອກ຺ຂາຕາ ອມູສໍ ເຠທາຍ; ອິຕິ ຠິນ຺ນານໍ ວາ ສນ຺ຘາຕາ ສຫິຕານໍ ວາ ອນຸປ຺ປທາຕາ ສມຄ຺ຄາຣາໂມ ສມຄ຺ຄຣໂຕ ສມຄ຺ຄນນ຺ທີ ສມຄ຺ຄກຣຓິໍ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ອໂຫສິໍ. ຜຣຸສໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ; ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຓ຺ຓສຸຂາ ເປມນີຍາ ຫທຍງ຺ຄມາ ໂປຣີ ພຫຸຊນກນ຺ຕາ ພຫຸຊນມນາປາ ຕຖາຣູປິໍ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ອໂຫສິໍ. ສມ຺ຜປ຺ປລາປໍ ປຫາຍ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ; ກາລວາທີ ຠູຕວາທີ ອຕ຺ຖວາທີ ຘມ຺ມວາທີ ວິນຍວາທີ ນິຘານວຕິໍ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ອໂຫສິໍ ກາເລນ ສາປເທສໍ ປຣິຍນ຺ຕວຕິໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ.

“ໂສ ພີຊຄາມຠູຕຄາມສມາຣມ຺ຠາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ, ເອກຠຕ຺ຕິໂກ ອໂຫສິໍ ຣຕ຺ຕູປຣໂຕ ວິຣໂຕ ວິກາລໂຠຊນາ. ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສ຺ສນາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ. ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນຘາຣຓມຓ຺ຑນວິຠູສນຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ. ອຸຈ຺ຈາສຍນ-ມຫາສຍນາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ. ຊາຕຣູປຣຊຕປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ, ອາມກຘຎ຺ຎປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ, ອາມກມໍສປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ; ອິຕ຺ຖີກຸມາຣິກປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ, ທາສິທາສປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ, ອເຊຬກປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສິໍ, ກຸກ຺ກຸຏສູກຣປຏິຄ຺ຄຫຓາ

ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສີ, ຫຕ຺ຖິຄວສ຺ສວຬວປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສີ, ເຂຕ຺ຕ-ວຕ຺ຖຸປຏິຄ຺ຄຫຓາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສີ. ທູເຕຍ຺ຍປຫິຓຄມນານຸໂຍຄາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສີ, ກຍວິກ຺ກຍາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສີ, ຕຸລາກູຏກໍສກູຏມານກູຏາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສີ, ອຸກ຺ໂກຏນວຎ຺ຈນນິກຕິສາຈິໂຍຄາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສີ, ເຉທນວຘພນ຺ຘນ-ວິປຣາໂມສອາໂລປສຫສາກາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ອໂຫສີ.

“ໂສ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ອໂຫສີ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ, ກຸຈ຺ຉິປຣິຫາຣິເກນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ. ໂສ ເຍນ ເຍເນວ[1] ປກ຺ກມີ ສມາທາເຍວ ປກ຺ກມີ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ ເຍນ ເຍເນວ ເຑຕິ ສປຕ຺ຕຠາໂຣວ ເຑຕີ; ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ; ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ອໂຫສີ ກາຍປຣິຫາຣິເກນ ຈີວເຣນ, ກຸຈ຺ຉິປຣິຫາຣິເກນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ. ໂສ ເຍນ ເຍເນວ ປກ຺ກມີ, ສມາທາເຍວ ປກ຺ກມີ. ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອນວຊ຺ຊສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທສີ.

໑໐໓. “ໂສ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ອໂຫສີ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ; ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊີ; ຣກ຺ຂີ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊີ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາໆເປໆ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາໆເປໆ ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາໆເປໆ ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາໆເປໆ ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ອໂຫສີ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ; ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊີ; ຣກ຺ຂີ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ມນິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊີ. ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອພ຺ຍາເສກສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທສີ.

“ໂສ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕ ປຏິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ອໂຫສີ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ອໂຫສີ, ສມິຎ຺ຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ອໂຫສີ, ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣເຓ ສມ຺ປຊານກາຣີ ອໂຫສີ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ອໂຫສີ, ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວກມ຺ເມ ສມ຺ປຊານກາຣີ ອໂຫສີ, ຄເຕ ຐິເຕ ນິສິນ຺ເນ ສຸຕ຺ເຕ ຊາຄຣິເຕ ຠາສິເຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີ ອໂຫສີ.

---

໑. ເຍນ ເຍນ ຈ (ກ)

“ໂສ ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, (ອິມາຍ ຈ ອຣິຍາຍ ສນ຺ຕຸຝ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ,)[1] ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອິມິນາ ຈ ອຣິເຍນ ສຕິສມ຺ປຊລ຺ເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ພຊຕິ ອຣລ຺ລໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂພກາສໍ ປລາລປຸລ຺ຊໍ. ໂສ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ຑປາຕປຝິກ຺ກນ຺ໂຕ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາພຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິທາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິ ອຸປຝ຺ຐເປຕ຺ວາ.

“ໂສ ອພິຊ຺ຊໍ ໂລເກ ປຫາຍ ວິຄຕາພິຊ຺ເຊນ ເຈຕສາ ວິຫາສຕິ, ອພິຊ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເທສຕິ. ພ຺ຍາປາທປໂທສໍ ປຫາຍ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ວິຫາສຕິ ສພ຺ພ-ປາຓພູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ, ພ຺ຍາປາທປໂທສາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເທສຕິ. ຖີນມິທ຺ທໍ ປຫາຍ ວິຄຕຖີນມິທ຺ໂທ ວິຫາສຕິ ອາໂລກສລ຺ລີ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ຖີນມິທ຺ທາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເທສຕິ. ອຸທ຺ທຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫາຍ ອນຸທ຺ທໂຕ ວິຫາສຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ, ວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ອຸທ຺ທຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເທສຕິ. ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ປຫາຍ ຕິຕ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຫາສຕິ ອກຖໍກຖີ ກຸສເລສຸ ທມ຺ເມສຸ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເທສຕິ.

໑໐໔. “ໂສ ອິເມ ປລ຺ຈ ນີວຣເຓ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປລ຺ລາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຓ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ທມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິພາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາທິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ໆເປໆ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສຕິ.

“ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເທ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸພູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນລ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍລາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອພິນິນ຺ນາເມສຕິ. ໂສ ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພລ຺ລາສຕິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພລ຺ລາສຕິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂທຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພລ຺ລາສຕິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣທຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພລ຺ລາສຕິ; ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພລ຺ລາສຕິ, ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພລ຺ລາສຕິ, ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂທຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພລ຺ລາສຕິ, ອຍໍ ອາສວນິໂຣທຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ

---

໑. ປສ຺ສ ມ - ໑ ຈູຬຫຕ຺ຖິປໂທປເມ (໔໓໙) ປິຝ຺ເຐ.

ຍຖາພູຕໍ ອພ຺ພລ຺ຸລາສິ໌. ຕສ຺ສ ເມ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ, ພວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ: ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິ໌ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ລາຓໍ ອໂຫສິ. ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ພລ຺ຸລາສິ໌. ເອວໍ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ, ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອິມສ຺ມິລ຺ຸຈ ສວິລ຺ຸລາຓເກ ກາເຍ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫໍການມມໍການມານານຸສຍາ ສມູຫຕາຕິ. “ຕສ຺ສ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ‘ສາຘູຕິ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ອນຸໂມທິຕພ຺ພໍ ‘ສາຘູຕິ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ເອວມສ຺ສ ວຈນີໂຍ ‘ລາພາ ໂນ, ອາວຸໂສ, ສຸລທ຺ຘໍ ໂນ, ອາວຸໂສ, ເຍ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຕາທິສໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ ສມນຸປສ຺ສາມາຕິ[1].

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ឆພ຺ພິໂສຘນສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຖິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ສປ຺ປຸຣິສສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ພຄວາ ພິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ພິກ຺ຂໂວຕິ. “ພທນ຺ເຕຕິ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ ພຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມລ຺ຸຈ ໂວ, ພິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມລ຺ຸຈ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ພາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ກຕໂມ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອຸຈ຺ຈາກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຕິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ອຸຈ຺ຈາກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ, ອິເມ ປນລ຺ຸເລ ພິກ຺ຂູ ນ ອຸຈ຺ຈາກຸລາ ປພ຺ພຊິຕາຕິ. ໂສ ຕາຍ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາຍ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍໍ[4], ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຕິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ນ ໂຂ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາຍ ໂລພຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂທສຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ,

---

໑. ປສ຺ສາມາຕິ (ສີ) ໔. ອຍມ຺ປິ (ສີ, ອິ)

ໂມຫຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ອຸຈ຺ຈາກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສ. ໂສ ປຏິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕາຍ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາຍ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ ນ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໑)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ມຫາກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິໆເປໆ[1] ມຫາໂຠຄກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ ໆເປໆ ອຸຬາຣໂຠຄກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ອຸຬາຣໂຠຄກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ, ອິເມ ປນຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ນ ອຸຬາຣໂຠຄກຸລາ ປພ຺ພຊິຕາ'ຕິ. ໂສ ຕາຍ ອຸຬາຣໂຠຄຕາຍ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ອຸຬາຣໂຠຄຕາຍ ໂລຠຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂທສຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂມຫຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ອຸຬາຣໂຠຄກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສ. ໂສ ປຏິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕາຍ ອຸຬາຣໂຠຄຕາຍ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໒ - ໔)

໑໐໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຎາໂຕ ໂຫຕິ ຍສສ຺ສີ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ຎາໂຕ ຍສສ຺ສີ, ອິເມ ປນຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ອປ຺ປຎ຺ຎາຕາ ອປ຺ເປສກ຺ຂາ'ຕິ. ໂສ ເຕນ ຎຕ຺ເຕນ[4] ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ຎຕ຺ເຕນ ໂລຠຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂທສຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂມຫຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ຎາໂຕ ໂຫຕິ ຍສສ຺ສີ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສ. ໂສ ປຏິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ຎຕ຺ເຕນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໕)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ລາຠີ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນ-ຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ລາຠີ

---

໑. ຍຖາ ອຸຈ຺ຈາກຸລວາເຣ, ຕຖາ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ.   ໔. ຎາເຕນ (ສີ, ກ), ຎາຕຕ຺ເຕນ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຈີວຣປິຓ຺ຫປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ, ອິເມ ປນເ຺ລ ກິກ຺ຂູ ນ ລາກິໂນ ຈີວຣປິຓ຺ຫປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານນ຺ຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເກນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຕິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ລາເກນ ໂລກທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂທສທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂມຫທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ລາກີ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຫປາຕເສນາສນ-ຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ອນຸທມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຕິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ລາເກນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. (໖)

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຕິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ, ອິເມ ປນເ຺ລ ກິກ຺ຂູ ນ ພຫຸສ຺ສຸຕາຕິ. ໂສ ເຕນ ພາຫຸສຈ຺ເຈນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຕິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ພາຫຸສຈ຺ເຈນ ໂລກທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂທສທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂມຫທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ອນຸທມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຕິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ພາຫຸສຈ຺ເຈນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. (໗)

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ວິນຍທໂຣ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຕິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ວິນຍທໂຣ, ອິເມ ປນເ຺ລ ກິກ຺ຂູ ນ ວິນຍທຣາຕິ. ໂສ ເຕນ ວິນຍທຣຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສ-ທມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຕິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ວິນຍທຣຕ຺ເຕນ ໂລກທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂທສທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂມຫທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ວິນຍທໂຣ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ອນຸທມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຕິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ວິນຍທຣຕ຺ເຕນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. (໘)

ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ສມ຺ມກຖິໂກ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຕິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ສມ຺ມກຖິໂກ, ອິເມ ປນລ຺ເຍ ພິກ຺ຂູ ນ ສມ຺ມກຖິກາຕິ. ໂສ ເຕນ ສມ຺ມກຖິກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຕິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ສມ຺ມກຖິກຕ຺ເຕນ ໂລພທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ໂທສທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ໂມຫທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ສມ຺ມກຖິໂກ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ອນຸທມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຕິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ສມ຺ມກຖິກຕ຺ເຕນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. (໙)

໑໐໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອາຣລ຺ຍິໂກ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຕິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ອາຣລ຺ຍິໂກ ອິເມ ປນລ຺ເຍ ພິກ຺ຂູ ນ ອາຣລ຺ຍິກາຕິ ໂສ ເຕນ ອາຣລ຺ຍິກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຕິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ອາຣລ຺ຍິກຕ຺ເຕນ ໂລພທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ໂທສທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ໂມຫທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ອາຣລ຺ຍິໂກ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ອນຸທມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຕິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ອາຣລ຺ຍິກຕ຺ເຕນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. (໑໐)

ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ປໍສຸກູລິໂກ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຕິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ປໍສຸກູລິໂກ, ອິເມ ປນລ຺ເຍ ພິກ຺ຂູ ນ ປໍສຸກູລິກາຕິ. ໂສ ເຕນ ປໍສຸກູລິກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຕິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ປໍສຸກູລິກຕ຺ເຕນ ໂລພທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ໂທສທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ, ໂມຫທມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ປໍສຸກູລິໂກ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທມ຺ມານຸທມ຺ມປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ໂນ ອນຸທມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຕິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ປໍສຸກູລິກຕ຺ເຕນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສທມ຺ໂມ. (໑໑)

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ປິຓ຺ຑປາຕິໂກ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ປິຓ຺ຑປາຕິໂກ, ອິເມ ປນລ຺ເຍ ກິກ຺ຂູ ນ ປິຓ຺ຑປາຕິກາຕິ. ໂສ ເຕນ ປິຓ຺ຑປາຕິກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ປິຓ຺ຑປາຕິກຕ຺ເຕນ ໂລກຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ, ໂທສຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ, ໂມຫຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ປິຓ຺ຑປາຕິໂກ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ໂນ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຝິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ປິຓ຺ຑປາຕິກຕ຺ເຕນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໑໔)

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຣຸກ຺ຂມູລິໂກ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ຣຸກ຺ຂມູລິໂກ, ອິເມ ປນລ຺ເຍ ກິກ຺ຂູ ນ ຣຸກ຺ຂມູລິກາຕິ. ໂສ ເຕນ ຣຸກ຺ຂມູລິກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ຣຸກ຺ຂມູລິກຕ຺ເຕນ ໂລກຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ, ໂທສຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ, ໂມຫຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ຣຸກ຺ຂມູລິໂກ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ໂນ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຝິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ ຣຸກ຺ຂມູລິກຕ຺ເຕນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໑໕)

ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ໂສສານິໂກ ໂຫຕິ ຯເປຯ ອພ຺ໂກກາສິໂກ ໂຫຕິ ຯປຯ ເນສຊ຺ຊິໂກ ໂຫຕິ ຯເປຯ ຍຖາສນ຺ຖຕິໂກ ໂຫຕິ ຯເປຯ ເອກາສນິໂກ ໂຫຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫໍ ໂຂມ຺ຫິ ເອກາສນິໂກ, ອິເມ ປນລ຺ເຍ ກິກ຺ຂູ ນ ເອກາສນິກາຕິ. ໂສ ເຕນ ເອກາສນິກຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ເອກາສນິກຕ຺ເຕນ ໂລກຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ, ໂທສຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ, ໂມຫຘມ຺ມາ ວາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຌນ຺ຕິ. ໂນ ເຈປິ ເອກາສນິໂກ ໂຫຕິ; ໂສ ຈ ໂຫຕິ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຝິປນ຺ໂນ ສາມີຈິປ຺ປຝິປນ຺ໂນ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປຸຊ຺ໂຊ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສໍໂສຕິ. ໂສ ປຝິປທໍເຍວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຕນ

ເອກາສນິກຕ຺ເຕນ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເភຕິ. ອຍມ຺ປິ, ភິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໑໘-໑໗)

໑໐໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ភິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເមហិ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເលហិ ຘມ຺ເមហិ ສວິតກ຺កំ ສວິຈារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ ឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ ວິហរតិ. ໂສ ອິຕິ ປដិສញ຺ចិក຺ខតិ 'ອហំ ໂខម຺ហិ ປឋមជ຺ឈានសមាបត຺តិយា លាភី, ອិមេ ປនញ຺ញេ ភិក຺ខូ ປឋមជ຺ឈានសមាបត຺តិយា ន លាភិនោតិ. ໂສ ຕាយ ປឋមជ຺ឈានសមាបត຺តិយា ອត຺តានុក຺កំសេតិ, ປរំ វម຺ភេតិ. ອយម຺ប៊ិ, ភិក຺ខវេ, ອសប຺បុរិសធម຺មោ. ສប຺បុរិសោ ច ខោ, ភិក຺ខវេ, ອិតិ ປដិសញ຺ចិក຺ខតិ 'ປឋមជ຺ឈានសមាបត຺តិយាបិ ໂខ ອតម຺មយតា វុត຺តា ភគវតា. យេន យេន ហិ មញ຺ញន຺តិ តតោ តំ ហោតិ អញ຺ញថាតិ. ໂສ ອតម຺មយតញ຺ញេវ អន຺តរំ ករិត຺វា ຕាយ ປឋមជ຺ឈានសមាបត຺តិយា នេវត຺តានុក຺កំសេតិ, ន បរំ វម຺ភេតិ. អយម຺បិ, ភិក຺ខវេ, សប຺បុរិសធម຺មោ. (໑໙)

ປຸນ ຈປຣໍ, ភិក຺ខវេ, អសប຺បុរិសោ វិតក຺កវិចារានំ វូបសមា អជ຺ឈត຺តំ សម຺បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក຺កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ។បេ។ តតិយំ ឈានំ ។បេ។ ចតុត຺ថំ ឈានំ ឧបសម຺បជ຺ជ វិហរតិ. សោ ឥតិ បដិសញ຺ចិក຺ខតិ 'អហំ ខោម຺ហិ ចតុត຺ថជ຺ឈានសមាបត຺តិយា លាភី, ឥមេ បនញ຺ញេ ភិក຺ខូ ចតុត຺ថជ຺ឈានសមាបត຺តិយា ន លាភិនោតិ. សោ តាយ ចតុត຺ថជ຺ឈាន-សមាបត຺តិយា អត຺តានុក຺កំសេតិ, បរំ វម຺ភេតិ. អយម຺បិ, ភិក຺ខវេ, អសប຺បុរិសធម຺មោ. សប຺បុរិសោ ច ខោ, ភិក຺ខវេ, ឥតិ បដិសញ຺ចិក຺ខតិ 'ចតុត຺ថជ຺ឈានសមាបត຺តិយាបិ ខោ អតម຺មយតា វុត຺តា ភគវតា. យេន យេន ហិ មញ຺ញន຺តិ តតោ តំ ហោតិ អញ຺ញថាតិ. សោ អតម຺មយតញ຺ញេវ អន຺តរំ ករិត຺វា តាយ ចតុត຺ថជ຺ឈាន-សមាបត຺តិយា នេវត຺តានុក຺កំសេតិ, ន បរំ វម຺ភេតិ. អយម຺បិ, ភិក຺ខវេ, សប຺បុរិសធម຺មោ. (໒໐ - ໒໒)

ປຸນ ຈປຣໍ, ภิก຺ขเว, อสป຺ปุริโส สพ຺พโส รูปสญ຺ญานํ สมติก຺กมา ปฏิฆสญ຺ญานํ อต຺ถงฺคมา นานต຺ตสญ຺ญานํ อมนสิการา 'อนน຺โต อากาโสติ อากาสานญ຺จายตนํ อุปสม຺ปช຺ช วิหรติ. โส อิติ ปฏิสญ຺จิก຺ขติ 'อหํ โขม຺หิ อากาสานญ຺จายตนสมาปต຺ติยา ลาภี, อิเม ปนญ຺เญ ภิก຺ขู อากาสา-นญ຺จายตนสมาปต຺ติยา น ลาภิโนติ. โส ตาย อากาสานญ຺จายตน-สมาปต຺ติยา อต຺ตานุก຺กํเสติ, ปรํ วม຺เภติ. อยม຺ปิ, ภิก຺ขเว, อสป຺ปุริสธม຺โม.

ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ภิກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຜິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອາກາສານຌ຺ຈາຍຕນ-ສມາປຕ຺ຕິຍາປິ ໂຂ ອຕມ຺ມຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ ภคວຕາ. ເຍນ ເຍນ ຫິ ມຌ຺ຌນ຺ຕິ ຕໂຕ ຕំ ໂຫຕິ ອຌ຺ຌຖາຕິ. ໂສ ອຕມ຺ມຍຕຌ຺ເຌວ ອນ຺ຕຣំ ກຣິຕ຺ວາ ຕາຍ ອາກາສານຌ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກំເສຕິ, ນ ປຣំ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ภิກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໔໓)

ປຸນ ຈປຣំ, ภิກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຌ຺ຈາຍຕນំ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ອນນ຺ຕំ ວິຌ຺ຌາຕນ຺ຕິ ວິຌ຺ຌາຕຌ຺ຈາຍຕນំ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ໂສ ອິຕິ ປຜິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫំ ໂຂມ຺ຫິ ວິຌ຺ຌາຕຌ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ລາภี, ອິເມ ປນຌ຺ເຌ ภิກ຺ຂູ ວິຌ຺ຌາຕຌ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ນ ລາภิໂນຕິ ໂສ ຕາຍ ວິຌ຺ຌາຕຌ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກំເສຕິ, ປຣំ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ภิກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ภิກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຜິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ວິຌ຺ຌາຕຌ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາປິ ໂຂ ອຕມ຺ມຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ ภคວຕາ. ເຍນ ເຍນ ຫິ ມຌ຺ຌນ຺ຕິ ຕໂຕ ຕំ ໂຫຕິ ອຌ຺ຌຖາຕິ. ໂສ ອຕມ຺ມຍຕຌ຺ເຌວ ອນ຺ຕຣំ ກຣິຕ຺ວາ ຕາຍ ວິຌ຺ຌາຕຌ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກំເສຕິ, ນ ປຣំ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ภิກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໔໔)

ປຸນ ຈປຣំ, ภิກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ສພ຺ພໂສ ວິຌ຺ຌາຕຌ຺ຈາຍຕນំ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ນຕ຺ຖິ ກິຌ຺ຈິຕິ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນំ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ໂສ ອິຕິ ປຜິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫំ ໂຂມ຺ຫິ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ລາภี, ອິເມ ປນຌ຺ເຌ ภิກ຺ຂູ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ນ ລາภิໂນຕິ ໂສ ຕາຍ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກំເສຕິ, ປຣំ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ภิກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ภิກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຜິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາປິ ໂຂ ອຕມ຺ມຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ ภคວຕາ. ເຍນ ເຍນ ຫິ ມຌ຺ຌນ຺ຕິ ຕໂຕ ຕំ ໂຫຕິ ອຌ຺ຌຖາຕິ. ໂສ ອຕມ຺ມຍຕຌ຺ເຌວ ອນ຺ຕຣំ ກຣິຕ຺ວາ ຕາຍ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກំເສຕິ, ນ ປຣំ ວມ຺ເພຕິ. ອຍມ຺ປິ, ภิກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໔໕)

ປຸນ ຈປຣំ, ภิກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ ສພ຺ພໂສ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນំ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນំ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຜິສຌ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອຫំ ໂຂມ຺ຫິ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ລາภี, ອິເມ ປນຌ຺ເຌ ภิກ຺ຂູ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ນ ລາภิໂນຕິ ໂສ

ຕາຍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາປິ ໂຂ ອຕມ຺ມຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ. ເຍນ ເຍນ ຫິ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ ຕໂຕ ຕໍ ໂຫຕິ ອຎ຺ຎຖາຕິ. ໂສ ອຕມ຺ມຍຕຎ຺ເຎວ ອນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕາຍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ນ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ໂມ. (໔໕)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ສພ຺ພໂສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປຎ຺ຎາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ ອາສວາ[໑] ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕິ. ອຍໍ[໔] ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ນ ກິຎ຺ຈິ ມຎ຺ຎຕິ, ນ ກຸຫິຎ຺ຈິ ມຎ຺ຎຕິ, ນ ເກນຈິ ມຎ຺ຎຕີຕິ. (໔໖)

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ສປ຺ປຸຣິສສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ເສວິຕພ຺ພາ-ເສວິຕພ຺ພໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ເທເສສ຺ສາມິ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ກາຍສມາຈາຣໍປາຫໍ[໕] ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ກາຍສມາຈາຣໍ ວຈີສມາຈາຣໍປາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວຈີສມາຈາຣໍ ມໂນສມາຈາຣໍປາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມໂນສມາຈາຣໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍປາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ

---

໑. ເອກຈ຺ຈ ອາສວາ (ກ)	໔. ອຍໍ ໂຂ (ສ຺ຍາ, ກໍ)	໕. ປຫໍ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຍ຺ຈ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ສຍ຺ຍາປຎິລາພໍ-ປາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຍ຺ຈ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສຍ຺ຍາປຎິລາພໍ ທິຎ຺ພິປຎິລາພໍປາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຍ຺ຈ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອຕ຺ຕພາວປຎິລາພນ຺ຕິ

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ພາສິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ.

໑໑໐. "'ກາຍສມາຈາຣໍປາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຍ຺ຈ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ກາຍສມາຈາຣນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພຄວຕາ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຎິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ພນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູໂປ ກາຍສມາຈາໂຣ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປຍ຺ຈ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເອວຣູໂປ ກາຍສມາຈາໂຣ ເສວິຕພ຺ໂພ.

໑໑໑. "ກຖໍຣູປໍ, ພນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ອິຘ, ພນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓີ ຫຕປ຺ປຫເຕ ນິວິຎ຺ໂພ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓພູເຕສຸ; ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ, ຍໍ ຕໍ ປຣສ຺ສ ປຣວິຕ຺ຕູປກຣຓໍ ຄາມຄຕໍ ວາ ອຣຍ຺ຍຄຕໍ ວາ ຕໍ ອທິນ຺ນໍ ເຖຍ຺ຍສງ຺ຂາຕໍ ອາທາຕາ ໂຫຕິ; ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ, ຍາ ຕາ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ມາຕາປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ພາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ພຄິນິຣກ຺ຂິຕາ ຍາຕິຣກ຺ຂິຕາ ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ ສສ຺ສາມິກາ ສປຣິທຓ຺ຑາ ອນ຺ຕມໂສ ມາລາຄຸຓປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາປິ, ຕຖາຣູປາສຸ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ໂຫຕິ ເອວຣູປໍ, ພນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ.

"ກຖໍຣູປໍ, ພນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ? ອິຘ, ພນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຎິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ, ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓພູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣຕິ; ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຎິວິຣໂຕ

ໂຫຕິ, ຍໍ ຕໍ ປຣສ຺ສ ປຣວິຕ຺ຕູປກຣຓໍ ຄາມຄຕໍ ວາ ອຣຎ຺ຎຄຕໍ ວາ, ຕໍ ນາທິນ຺ນໍ ເຖຍ຺ຍສງ຺ຂາຕໍ ອາທາຕາ ໂຫຕິ; ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣໍ ປຫາຍ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຍາ ຕາ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ມາຕາປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ຠາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ຠຄິນິຣກ຺ຂິຕາ ຎາຕິຣກ຺ຂິຕາ ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ ສສ຺ສາມິກາ ສປຣິທຓ຺ຑາ ອນ຺ຕມໂສ ມາລາຄຸຬປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາປິ ຕຖາຣູປາສຸ ນ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ໂຫຕິ. ເອວຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. 'ກາຍສມາຈາຣໍປາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ກາຍສມາຣນ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

“'ວຈີສມາຈາຣໍປາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວຈີສມາຈາຣນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ວຈີສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູໂປ ວຈີສມາຈາໂຣ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປຎ຺ຈ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ວຈີສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ວຈີສມາຈາໂຣ ເສວິຕພ຺ໂພ.

໑໑໔. “ກຖໍຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ວຈີສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ອິຘ, ຠນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ມຸສາວາທີ ໂຫຕິ, ສຠາຄໂຕ[໑] ວາ ປຣິສາຄໂຕ[໒] ວາ ຎາຕິມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ປູຄມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ຣາຊກຸລມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ອຠິນີໂຕ ສກ຺ຂິປຸຏ຺ໂຐ 'ເອຫມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ຊານາສິ ຕໍ ວເທຫີຕິ ໂສ ອຊານໍ ວາ ອາຫ 'ຊານາມີຕິ, ຊານໍ ວາ ອາຫ 'ນ ຊານາມີຕິ; ອປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ 'ປສ຺ສາມີຕິ, ປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ 'ນ ປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ[໓] ອຕ຺ຕເຫຕຸ ວາ ປຣເຫຕຸ ວາ ອາມິສກິຎ຺ຈິກ຺ຂເຫຕຸ[໔] ວາ ສມ຺ປຊານມຸສາ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ; ປິສຸຓາວາໂຈ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ, ອິໂຕ ສຸຕ຺ວາ ອມຸຕ຺ຣ ອກ຺ຂາຕາ ອິເມສໍ ເຠທາຍ, ອມຸຕ຺ຣ ວາ ສຸຕ຺ວາ ອິເມສໍ ອກ຺ຂາຕາ ອມູສໍ ເຠທາຍ ອິຕິ ສມຄ຺ຄານໍ ວາ ເຠຕ຺ຕາ, ຠິນ຺ນານໍ ວາ ອນຸປ຺ປທາຕາ, ວຄ຺ຄາຣາໂມ, ວຄ຺ຄຣໂຕ, ວຄ຺ຄນນ຺ທີ,

---

໑. ສຠຄ຺ຄໂຕ (ພຫູສຸ) ໒. ປຣິສຄ຺ຄໂຕ (ພຫູສຸ) ໓. ປສ຺ສ ມ - ໑ - ສາເລຍ຺ຍກສຸຕ຺ເຕ (໓໕໓) ປິຏ຺ເຐ. ໔. ກິຎ຺ຈກ຺ຂເຫຕຸ (ສີ)

ວຄ຺ຄກາຣຕີ ວາຈໍ ການິຕາ ໂຫຕິ; ຜຣຸສວາໂຈ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ, ຍາ ສາ ວາຈາ ກຓ຺ຫກາ ກກ຺ກສາ ຜຣຸສາ ປຣກຏ຺ກາ ປຣາພິສຊ຺ຊນີ ໂກຌສາມນ຺ຕາ ອສມາຌິ-ສໍວຓ຺ຓນິກາ, ຓຖາຣູປີ ວາຈໍ ການິຕາ ໂຫຕິ; ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ອກາລວາທີ ອກູຓວາທີ ອນຓ຺ຖວາທີ ອຌມ຺ມວາທີ ອວິນຍວາທີ, ອນິຌານວຕີ ວາຈໍ ການິຕາ ໂຫຕິ ອກາເລນ ອນປເທສໍ ອປຣິຍນ຺ຕວຕີ ອນຓ຺ຖສໍຫິຕໍ. ເອວຣູປໍ, ການ຺ເຕ, ວຈີສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຌມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຌມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ.

"ກຖໍຣູປໍ, ການ຺ເຕ, ວຈີສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຌມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຌມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ? ອິຌ, ການ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ສການໂຕ ວາ ປຣິສານໂຕ ວາ ຎາຕິມຊ຺ຊໂຕ ວາ ປູຄມຊ຺ຊໂຕ ວາ ຣາຊກຸລມຊ຺ຊໂຕ ວາ ອພິນີໂຕ ສກ຺ຂິປຸຒ໌ໂຖ 'ເອຫມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ຍໍ ຊານາສິ ຓໍ ວເທຫີຕິ ໂສ ອຊານໍ ວາ ອາຫ 'ນ ຊານາມີຕິ, ຊານໍ ວາ ອາຫ 'ຊານາມີຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ 'ນ ປສ຺ສາມີຕິ, ປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ 'ປສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ອຓ຺ຓເຫຕຸ ວາ ປຣເຫຕຸ ວາ ອາມິສກິຎ຺ຈິກ຺ຂເຫຕຸ ວາ ນ ສມ຺ປຊານມຸສາ ການິຕາ ໂຫຕິ; ປິສຸຓໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອິໂຕ ສຸຓ຺ວາ ນ ອມຸຓ຺ຣ ອກ຺ຂາຓາ ອິເມສໍ ເພທາຍ, ອມຸຓ຺ຣ ວາ ສຸຓ຺ວາ ນ ອິເມສໍ ອກ຺ຂາຓາ ອມູສໍ ເພທາຍ ອິຕິ ກິນ຺ນານໍ ວາ ສນ຺ຌາຓາ ສຫິຓານໍ ວາ ອນຸປ຺ປທາຓາ ສມຄ຺ຄາຣາໂມ ສມຄ຺ຄຣໂຕ ສມຄ຺ຄນນ຺ທີ ສມຄ຺ຄກາຣຕີ ວາຈໍ ການິຕາ ໂຫຕິ; ຜຣຸສໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຓ຺ຓສຸຂາ ເປມນີຍາ ຫທຍງ຺ຄມາ ໂປຣີ ພຫຸຊນກນ຺ຕາ ພຫຸຊນມນາປາ ຓຖາຣູປີ ວາຈໍ ການິຕາ ໂຫຕິ; ສມ຺ຜປ຺ປລາປໍ ປຫາຍ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ກາລວາທີ ກູຓວາທີ ອຓ຺ຖວາທີ ຌມ຺ມວາທີ ວິນຍວາທີ, ນິຌານວຕີ ວາຈໍ ການິຕາ ໂຫຕິ ກາເລນ ສາປເທສໍ ປຣິຍນ຺ຕວຕີ ອຓ຺ຖສໍຫິຕໍ. ເອວຣູປໍ, ການ຺ເຕ, ວຈີສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຌມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຌມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. 'ວຈີສມາຈາຣໍປາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຌນ ວທາມິ ເສວິຓພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຓພ຺ພມ຺ປິ; ຓຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວຈີສມາຈາຣນ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຓໍ ວຸຓ຺ຓໍ ກຄວຓາ ອິທເມຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຓ຺ຓໍ.

"ມໂນສມາຈາຣໍປາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຌນ ວທາມິ ເສວິຓພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຓພ຺ພມ຺ປິ; ຓຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມໂນສມາຈາຣນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຓໍ ວຸຓ຺ຓໍ ກຄວຓາ. ກິຎ຺ເຈຓໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຓ຺ຓໍ? ຍຖາຣູປໍ, ການ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ

ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ມໂນສມາຈາໂຣ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປຎ຺ຈ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ມໂນສມາຈາໂຣ ເສວິຕພ຺ໂພ.

໑໑໓. "ກຖໍຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ອິຘ, ຠນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ອຠິຊ຺ຌາລຸ ໂຫຕິ, ຍໍ ຕໍ ປຣສ຺ສ ປຣວິຕ຺ຕູປກຣຓໍ ຕໍ ອຠິຊ຺ຌາຕາ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕ ຍໍ ປຣສ຺ສ ຕໍ ມມສ຺ສາຕິ; ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ປທຸຏ຺ຐມນສງ຺ກປ຺ໂປ 'ອິເມ ສຕ຺ຕາ ຫຎ຺ຎນ຺ຕຸ ວາ ວຊ຺ຌນ຺ຕຸ ວາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕຸ ວາ ວິນສ຺ສນ຺ຕຸ ວາ ມາ ວາ ອເຫສຸນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ.

"ກຖໍຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ? ອິຘ, ຠນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ໂຫຕິ, ຍໍ ຕໍ ປຣສ຺ສ ປຣວິຕ຺ຕູປກຣຓໍ ຕໍ ນາຠິຊ຺ຌາຕາ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕ ຍໍ ປຣສ຺ສ ຕໍ ມມສ຺ສາຕິ; ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ອປ຺ປທຸຏ຺ຐມນສງ຺ກປ຺ໂປ 'ອິເມ ສຕ຺ຕາ ອເວຣາ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌາ[1] ອນີຆາ ສຸຂີ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣນ຺ຕູຕິ ເອວຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. 'ມໂນສມາຈາຣໍປາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມໂນສມາຈາຣນ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໑໔. "'ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍປາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປຎ຺ຈ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ເສວິຕພ຺ໂພ.

"ກຖໍຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ອິຘ, ຠນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ອຠິຊ຺ຌາລຸ ໂຫຕິ,

---

໑. ອພ຺ຍາປຊ຺ຌາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

ອກິຊ຺ຊາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ; ພ຺ຍາປາທວາ ໂຫຕິ, ພ຺ຍາປາທສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ; ວິເຫສວາ ໂຫຕິ, ວິເຫສາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ເອວຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ.

"ກຖໍຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ? ອິຘ, ກນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ອນກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ອນກິຊ຺ຊາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ; ອພ຺ຍາປາທວາ ໂຫຕິ, ອພ຺ຍາປາທສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ; ອວິເຫສວາ ໂຫຕິ, ອວິເຫສາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕິ. ເອວຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ. 'ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຌ຺ຈ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທນ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ກຄວຕາ, ອິທເມຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໑໕. "'ສຌ຺ຌາປຜິລາກໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຌ຺ຈ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ສຌ຺ຌາປຜິລາກນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ກຄວຕາ. ກິຌ຺ເຈຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ສຌ຺ຌາປຜິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ສຌ຺ຌາ-ປຜິລາໂກ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປຌ຺ຈ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ສຌ຺ຌາປຜິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ສຌ຺ຌາປຜິລາໂກ ເສວິຕພ຺ໂພ.

"ກຖໍຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ສຌ຺ຌາປຜິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ອິຘ, ກນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ອກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ອກິຊ຺ຊາ-ສຫຄຕາຍ ສຌ຺ຌາຍ ວິຫຣຕິ; ພ຺ຍາປາທວາ ໂຫຕິ, ພ຺ຍາປາທສຫຄຕາຍ ສຌ຺ຌາຍ ວິຫຣຕິ; ວິເຫສວາ ໂຫຕິ, ວິເຫສາສຫຄຕາຍ ສຌ຺ຌາຍ ວິຫຣຕິ ເອວຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ສຌ຺ຌາປຜິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ.

"ກຖໍຣູປໍ, ກນ຺ເຕ, ສຌ຺ຌາປຜິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວທ຺ຒນ຺ຕິ? ອິຘ, ກນ຺ເຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ອນກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ອນກິຊ຺ຊາສຫຄຕາຍ ສຌ຺ຌາຍ ວິຫຣຕິ; ອພ຺ຍາປາທວາ ໂຫຕິ, ອພ຺ຍາປາທ-ສຫຄຕາຍ ສຌ຺ຌາຍ ວິຫຣຕິ; ອວິເຫສວາ ໂຫຕິ, ອວິເຫສາສຫຄຕາຍ ສຌ຺ຌາຍ

ວິຫຣຕິ. ເອວຣູປໍ, ภນ຺เຕ, ສญ຺ญາປຏິລາภໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອภິວຑ຺ฒນ຺ຕິ. 'ສญ຺ญາປຏິລາภໍປາหໍ, ภิກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕญ຺จ ອญ຺ญມญ຺ญໍ ສญ຺ญາປຏິລາภນ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ภຄວຕາ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໑໖. "'ທิฏ຺ฐິປຏິລາภໍປາหໍ, ภิກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕญ຺จ ອญ຺ญມญ຺ญໍ ທิฏ຺ฐິປຏິລາภນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ภຄວຕາ. ກິญ຺เຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ภນ຺เຕ, ທิฏ຺ฐິປຏິລາภໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອภິວຑ຺ฒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ທिฏ຺ฐິປຏິລາໂภ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປญ຺จ ໂຂ, ภນ຺เຕ, ທिฏ຺ฐິປຏິລາภໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອภິວຑ຺ฒນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ທिฏ຺ฐິປຏິລາໂภ ເສວິຕພ຺ໂພ.

"ກຖໍຣູປໍ, ภນ຺เຕ, ທिฏ຺ฐິປຏິລາภໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອภິວຑ຺ฒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ອິຘ, ภນ຺เຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ເອວໍທिฏ຺ฐິໂກ ໂຫຕິ 'ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິฏ຺ฐໍ, ນຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ນຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ມາຕາ, ນຕ຺ຖິ ປິຕາ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ ເຍ ອິມญ຺จ ໂລກໍ ປຣญ຺จ ໂລກໍ ສຍໍ ອภิญ຺ญາ ສຈ຺ฉิກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ ເອວຣູປໍ, ภນ຺เຕ, ທिฏ຺ฐິປຏິລາภໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອภິວຑ຺ฒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ.

"ກຖໍຣູປໍ, ภນ຺เຕ, ທिฏ຺ฐິປຏິລາภໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອภິວຑ຺ฒນ຺ຕິ? ອິຘ, ภນ຺เຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ເອວໍທिฏ຺ฐິໂກ ໂຫຕິ 'ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິฏ຺ฐໍ, ອຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ອຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ມາຕາ, ອຕ຺ຖິ ປິຕາ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ ເຍ ອິມญ຺จ ໂລກໍ ປຣญ຺จ ໂລກໍ ສຍໍ ອภिญ຺ญາ ສຈ຺ฉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ ເອວຣູປໍ, ภນ຺เຕ, ທिฏ຺ฐິປຏິລາภໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອภິວຑ຺ฒນ຺ຕິ. 'ທिฏ຺ฐິປຏິລາภໍປາหໍ, ภิກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕญ຺จ ອญ຺ญມญ຺ญໍ ທिฏ຺ฐິປຏິລາภນ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ภຄວຕາ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໑໗. "'ອຕ຺ຕການປຝິລາກໍປາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕລ຺ຈ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ອຕ຺ຕການປຝິລາການ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພຄວຕາ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ພນ຺ເຕ, ອຕ຺ຕການປຝິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ອຕ຺ຕການປຝິລາໂກ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປລ຺ຈ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ອຕ຺ຕການປຝິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ອຕ຺ຕການປຝິລາໂກ ເສວິຕພ຺ໂພ.

"ກຖໍຣູປໍ, ພນ຺ເຕ, ອຕ຺ຕການປຝິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ[1], ພນ຺ເຕ, ອຕ຺ຕການ-ປຝິລາກໍ ອພິນິພ຺ພຕ຺ຕຍໂຕ ອປຣິນິຝ຺ຖິຕການາຍ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ; ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ, ພນ຺ເຕ, ອຕ຺ຕການປຝິລາກໍ ອພິນິພ຺ພຕ຺ຕຍໂຕ ປຣິນິຝ຺ຖິຕການາຍ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. 'ອຕ຺ຕການປຝິລາກໍປາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕລ຺ຈ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ອຕ຺ຕການປຝິລາການ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພຄວຕາ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ພາສິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິຕິ.

໑໑໘. "ສາຘຸ ສາຘຸ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ! ສາຘຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອິມສ຺ສ ມຍາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ພາສິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາສິ.

"'ກາຍສມາຈາຣໍປາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕລ຺ຈ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ກາຍສມາຈາຣນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ກາຍສມາຈາໂຣ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປລ຺ຈ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ກາຍສມາຈາໂຣ ເສວິຕພ຺ໂພ.

"ກຖໍຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິ-ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ອິຘ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕີ

---

໑. ສພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

ໂຫຕິ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓີ ຫຕປ຺ປຫເຕ ນິວິຝ຺ໂຖ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓກູເຕສຸ; ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ, ຍໍ ຕໍ ປຣສ຺ສ ປຣວິຕ຺ຕູປກຣຓໍ ຄາມຄຕໍ ວາ ອຣ຺ຸຍຄຕໍ ວາ, ຕໍ ອທິນ຺ນໍ ເຖຍ຺ຍສງ຺ຂາຕໍ ອາທາຕາ ໂຫຕິ; ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ, ຍາ ຕາ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ມາຕາປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ກາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ກຄິນິຣກ຺ຂິຕາ ຍາຕິຣກ຺ຂິຕາ ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ ສສ຺ສາມິກາ ສປຣິທຓ຺ທາ ອນ຺ຕມໂສ ມາລາຄຸຓປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາປິ ຕຖາຣູປາສຸ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ໂຫຕິ ເອວຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ.

“ກຖໍຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ? ອິຘ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ນິຫິຕທຓ຺ໂທ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ, ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓກູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣຕິ; ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຍໍ ຕໍ ປຣສ຺ສ ປຣວິຕ຺ຕູປກຣຓໍ ຄາມຄຕໍ ວາ ອຣ຺ຸຍຄຕໍ ວາ ຕໍ ນາທິນ຺ນໍ ເຖຍ຺ຍສງ຺ຂາຕໍ ອາທາຕາ ໂຫຕິ; ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣໍ ປຫາຍ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຍາ ຕາ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ມາຕາປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ກາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ກຄິນິຣກ຺ຂິຕາ ຍາຕິຣກ຺ຂິຕາ ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ ສສ຺ສາມິກາ ສປຣິທຓ຺ທາ ອນ຺ຕມໂສ ມາລາຄຸຓປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາປິ, ຕຖາຣູປາສຸ ນ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊິຕາ ໂຫຕິ ເອວຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍສມາຈາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ‘ກາຍ-ສມາຈາຣໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຍ຺ຈ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ກາຍສມາຈາຣນ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

“ວຈີສມາຈາຣໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ໆເປໆ ມໂນສມາຈາຣໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິໆເປໆ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິໆເປໆ ສຍ຺ຍາປຝິລາກໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິໆເປໆ ທິຝ຺ຖິປຝິລາກໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ໆເປໆ.

“‘ອຕ຺ຕກາວປຝິລາກໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕຍ຺ຈ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອຕ຺ຕກາວປຝິລາກນ຺ຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ

ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ຕກາວປຜິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູໂປ ອຕ຺ຕກາວປຜິລາໂກ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປລ຺ຈ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ຕກາວປຜິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເອວຣູໂປ ອຕ຺ຕກາວປຜິລາໂກ ເສວິຕພ຺ໂພ.

"ກຖໍຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ຕກາວປຜິລາກໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ? ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ຕກາວປຜິລາກໍ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕຍໂຕ ອປຣິນິຝ຺ກິຕກາວາຍ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ; ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ຕກາວປຜິລາກໍ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕຍໂຕ ປຣິນິຝ຺ກິຕກາວາຍ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ. 'ອຕ຺ຕກາວປຜິລາກໍປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຕລ຺ຈ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ອຕ຺ຕກາວປຜິລາການ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ, ອິທເມຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິມສ຺ສ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ມຍາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ການິຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ທຝ຺ກພ຺ໂພ.

໑໑໙. "ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍປາຫໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ໂສຕວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ສທ຺ທໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຆານວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຄນ຺ຘໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ຊິວ຺ຫາວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣສໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ກາຍວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ໂຜຝ຺ກພ຺ພໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ; ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ການ຺ເຕ, ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ການິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ. 'ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທ຺ວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ກຄວຕາ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ການ຺ເຕ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ; ຍຖາຣູປລ຺ຈ ໂຂ, ການ຺ເຕ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ,

ເອວຣູປໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍ ເສວິຕພ຺ພໍ. 'ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ, ອິທເມຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ໂສຕວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ສທ຺ທໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕຯເປຯ ເອວຣູໂປ ໂສຕວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ສທ຺ໂທ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ໂສຕວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ສທ຺ໂທ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຆານວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ຄນ຺ໂຘ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຆານວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ຄນ຺ໂຘ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຊິວ຺ຫາວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ຣໂສ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຊິວ຺ຫາວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ຣໂສ ເສວິຕພ຺ໂພ... ກາຍວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ໂຜຕ຺ຖພ຺ພໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ ... ເອວຣູໂປ ກາຍວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ໂຜຕ຺ຖພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ກາຍວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ໂຜຕ຺ຖພ຺ໂພ ເສວິຕພ຺ໂພ.

"'ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູໂປ ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ຘມ຺ໂມ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປລ຺ຈ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ຘມ຺ໂມ ເສວິຕພ຺ໂພ. 'ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ ອິທເມຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມີຕິ.

໑໔໐. "ສາຘຸ ສາຘຸ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ ສາຘຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອິມສ຺ສ ມຍາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາສິ. 'ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ; ຍຖາຣູປລ຺ຈ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍ ເສວິຕພ຺ພໍ. 'ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ຣູປໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ ອິທເມຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

“ໂສຕວິຍ຺ເຍຍ຺ຍໍ ສທ຺ທໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ ฯເປฯ ເອວຣູໂປ ໂສຕວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ສທ຺ໂທ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ໂສຕວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ສທ຺ໂທ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຆານວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ຄນ຺ໂຘ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຆານວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ຄນ຺ໂຘ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຊິວ຺ຫາວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ຣໂສ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຊິວ຺ຫາວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ຣໂສ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ກາຍວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ໂຜຏ຺ຊພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ກາຍວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ໂຜຏ຺ຊພ຺ໂພ ເສວິຕພ຺ໂພ.

“ມໂນວິຍ຺ເຍຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ ฯເປฯ ເອວຣູໂປ ມໂນວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ຘມ຺ໂມ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ມໂນວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ຘມ຺ໂມ ເສວິຕພ຺ໂພ. ‘ມໂນວິຍ຺ເຍຍ຺ຍໍ ຘມ຺ມໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິມສ຺ສ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ມຍາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ພາສິຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຊພ຺ໂພ.

໑໔໑. “ຈີວຣໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີ ฯເປฯ ປິຕ຺ຑປາຕໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ... ເສນາສນໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ... ຄາມໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ... ນິຄມໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ... ນຄຣໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ... ຊນປທໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ... ປຸຄ຺ຄລໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ພາສິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ. ‘ຈີວຣໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພຄວຕາ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ພນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ຈີວຣໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ; ຍຖາຣູປຍ຺ຈ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ຈີວຣໍ ເສວິຕພ຺ພໍ. ‘ຈີວຣໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພຄວຕາ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

“ປິຕ຺ຑປາຕໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ ฯເປฯ ເອວຣູໂປ ປິຕ຺ຑປາໂຕ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ປິຕ຺ຑປາໂຕ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເສນາສນໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ ฯເປฯ ເອວຣູປໍ ເສນາສນໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ... ເອວຣູປໍ ເສນາສນໍ ເສວິຕພ຺ພໍ... ຄາມໍປາຫໍ,

ສາຣິປຸຕ຺ຕ ໆເປໆ ເອວຣູໂປ ຄາໂມ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຄາໂມ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ນິຄໂມ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ນິຄໂມ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູປໍ ນຄຣໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ... ເອວຣູປໍ ນຄຣໍ ເສວິຕພ຺ພໍ... ເອວຣູໂປ ຊນປໂທ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ... ເອວຣູໂປ ຊນປໂທ ເສວິຕພ຺ໂພ.

"'ປຸຄ຺ຄລໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພຄວຕາ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ພນ຺ເຕ, ປຸຄ຺ຄລໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປຍ຺ຈ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ປຸຄ຺ຄລໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຍນ຺ຕິ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ. 'ປຸຄ຺ຄລໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພຄວຕາ ອິທເມຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ພາສິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມີຕິ.

໑໔໔. "ສາຘຸ ສາຘຸ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ! ສາຘຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອິມສ຺ສ ມຍາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ພາສິຕສ຺ສ, ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາສິ. 'ຈີວຣໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຈີວຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ຈີວຣໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ; ຍຖາຣູປຍ຺ຈ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຈີວຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຍນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ຈີວຣໍ ເສວິຕພ຺ພໍ. 'ຈີວຣໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ ອິທເມຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (ຍຖາ ປກມໍ ຕຖາ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ) ເອວຣູໂປ ປິຕ຺ທປາໂຕ... ເອວຣູປໍ ເສນາສນໍ... ເອວຣູໂປ ຄາໂມ... ເອວຣູໂປ ນິຄໂມ... ເອວຣູປໍ ນຄຣໍ... ເອວຣູໂປ ຊນປໂທ.

"'ປຸຄ຺ຄລໍປາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທຸວິເຮນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ, ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຍຖາຣູປໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຸຄ຺ຄລໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອພິວຑ຺ຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ; ຍຖາຣູປຍ຺ຈ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຸຄ຺ຄລໍ

เสวโต อกุสลา ธมฺมา ปริหายนฺติ, กุสลา ธมฺมา อภิวฑฺฒนฺติ, เอวรูโป ปุคฺคโล เสวิตพฺโพ. 'ปุคฺคลํปาหํ, สาริปุตฺต, ทุวิเธน วทามิ เสวิตพฺพมฺปิ, อเสวิตพฺพมฺปีติ อิติ ยํ ตํ วุตฺตํ มยา, อิทเมตํ ปฏิจฺจ วุตฺตํ. อิมสฺส โข, สาริปุตฺต, มยา สํขิตฺเตน ภาสิตสฺส เอวํ วิตฺถาเรน อตฺโถ ทฏฺฐพฺโพ.

๑๔๗. "สพฺเพปิ เจ, สาริปุตฺต, ขตฺติยา อิมสฺส มยา สํขิตฺเตน ภาสิตสฺส เอวํ วิตฺถาเรน อตฺถํ อาชาเนยฺยุํ, สพฺเพสานมฺปิสฺส ขตฺติยานํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย. สพฺเพปิ เจ, สาริปุตฺต, พฺราหฺมณา ฯเปฯ สพฺเพปิ เจ, สาริปุตฺต, เวสฺสา. สพฺเพปิ เจ, สาริปุตฺต, สุทฺทา อิมสฺส มยา สํขิตฺเตน ภาสิตสฺส เอวํ วิตฺถาเรน อตฺถํ อาชาเนยฺยุํ, สพฺเพสานมฺปิสฺส สุทฺทานํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย. สเทวโกปิ เจ, สาริปุตฺต, โลโก สมารโก สพฺรหฺมโก สสฺสมณพฺราหฺมณี ปชา สเทวมนุสฺสา อิมสฺส มยา สํขิตฺเตน ภาสิตสฺส เอวํ วิตฺถาเรน อตฺถํ อาชาเนยฺย, สเทวกสฺสปิสฺส โลกสฺส สมารกสฺส สพฺรหฺมกสฺส สสฺสมณพฺราหฺมณิยา ปชาย สเทวมนุสฺสาย ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขายาติ.

อิทมโวจ ภควา. อตฺตมโน อายสฺมา สาริปุตฺโต ภควโต ภาสิตํ อภินนฺทีติ.

เสวิตพฺพาเสวิตพฺพสุตฺตํ นิฏฺฐิตํ จตุตฺถํ.

๕. พหุธาตุกสุตฺตํ

๑๔๘. เอวํ เม สุตํ. เอกํ สมยํ ภควา สาวตฺถิยํ วิหรติ เชตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส อาราเม. ตตฺร โข ภควา ภิกฺขู อามนฺเตสิ "ภิกฺขโวติ. "ภทนฺเตติ เต ภิกฺขู ภควโต ปจฺจสฺโสสุํ. ภควา เอตทโวจ

"ยานิ กานิจิ, ภิกฺขเว, ภยานิ อุปฺปชฺชนฺติ, สพฺพานิ ตานิ พาลโต อุปฺปชฺชนฺติ, โน ปณฺฑิตโต; เย เกจิ อุปทฺทวา อุปฺปชฺชนฺติ, สพฺเพ เต พาลโต อุปฺปชฺชนฺติ, โน ปณฺฑิตโต; เย เกจิ อุปสคฺคา อุปฺปชฺชนฺติ สพฺเพ เต พาลโต อุปฺปชฺชนฺติ, โน ปณฺฑิตโต. เสยฺยถาปิ, ภิกฺขเว, นฬาคารา วา

ຕິຓາຄາຣາ ວາ ອຄ຺ຄິ ມຸຕ຺ໂຕ[1] ກູຏາຄາຣານິປິ ທຫຕິ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕານິ ນິວາຕານິ ຜຸສິຕຄ຺ຄຬານິ ປິຫິຕວາຕປານານິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍານິ ການິຈິ ຠຍານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ພານິ ຕານິ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ; ເຍ ເກຈິ ອຸປທ຺ທວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ; ເຍ ເກຈິ ອຸປສຄ຺ຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ. ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຏິຠໂຍ ພາໂລ, ອປ຺ປຏິຠໂຍ ປຓ຺ຑິໂຕ; ສອຸປທ຺ທໂວ ພາໂລ, ອນຸປທ຺ທໂວ ປຓ຺ຑິໂຕ; ສອຸປສຄ຺ໂຄ ພາໂລ, ອນຸປສຄ຺ໂຄ ປຓ຺ຑິໂຕ. ນຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕໂຕ ຠຍໍ, ນຕ຺ຖິ ປຓ຺ຑິຕໂຕ ອຸປທ຺ທໂວ, ນຕ຺ຖິ ປຓ຺ຑິຕໂຕ ອຸປສຄ຺ໂຄ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, 'ປຓ຺ຑິຕາ ຠວິສ຺ສາມ ວີມໍສກາຕິ ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, "ປຓ຺ຑິໂຕ ຠິກ຺ຂຸ 'ວີມໍສໂກຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? "ຍໂຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ຘາຕຸກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ອາຍຕນກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທ-ກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ຐານາຐານກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, "ປຓ຺ຑິໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ວີມໍສໂກຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ.

໑໒໕. "ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, 'ຘາຕຸກຸສໂລ ຠິກ຺ຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? "ອຏ຺ຐາຣສ ໂຂ ອິມາ, ອານນ຺ທ, ຘາຕຸໂຍ ຈກ຺ຂຸຘາຕຸ, ຣູປຘາຕຸ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ; ໂສຕຘາຕຸ, ສທ຺ທຘາຕຸ, ໂສຕວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ; ຆານຘາຕຸ, ຄນ຺ຘຘາຕຸ, ຆານ-ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ; ຊິວ຺ຫາຘາຕຸ, ຣສຘາຕຸ, ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ; ກາຍຘາຕຸ, ໂຜຏ຺ຐພ຺ພຘາຕຸ, ກາຍວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ; ມໂນຘາຕຸ, ຘມ຺ມຘາຕຸ, ມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ. ອິມາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຏ຺ຐາຣສ ຘາຕຸໂຍ ຍໂຕ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, 'ຘາຕຸກຸສໂລ ຠິກ຺ຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ. (໑)

"ສິຍາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຎ຺ໂຎປິ ປຣິຍາໂຍ, ຍຖາ 'ຘາຕຸກຸສໂລ ຠິກ຺ຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? "ສິຍາ, ອານນ຺ທ. ຉຍິມາ, ອານນ຺ທ, ຘາຕຸໂຍ ປຖວີຘາຕຸ, ອາໂປຘາຕຸ, ເຕໂຊຘາຕຸ, ວາໂຍຘາຕຸ, ອາກາສຘາຕຸ, ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ. ອິມາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຉ ຘາຕຸໂຍ ຍໂຕ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາປິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, 'ຘາຕຸກຸສໂລ ຠິກ຺ຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ. (໒)

---

໑. ອຄ຺ຄິມຸກ຺ໂກ (ສີ, ອີ)

“ສິຍາ ປນ, ກນຸເຕ, ອລຸໂລປິ ປຣິຍາໂຍ, ຍຖາ ‘ຊາຕຸກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? “ສິຍາ, ອານນຸທ. ฉยิมา, ອານນຸທ, ຊາຕຸໂຍ ສຸຂຊາຕຸ, ທຸກຸຂຊາຕຸ, ໂສມນສຸສຊາຕຸ, ໂທມນສຸສຊາຕຸ, ອຸເປກຸຂາຊາຕຸ, ອວິຊຊາຊາຕຸ. ອິມາ ໂຂ, ອານນຸທ, ฉ ຊາຕຸໂຍ ຍໂຕ ຊານາຕິ ປສຸສຕິ, ເອຕຸຕາວຕາປິ ໂຂ, ອານນຸທ, ‘ຊາຕຸກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ. (๓)

“ສິຍາ ປນ, ກນຸເຕ, ອລຸໂລປິ ປຣິຍາໂຍ, ຍຖາ ‘ຊາຕຸກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? “ສິຍາ, ອານນຸທ. ฉยิมา, ອານນຸທ, ຊາຕຸໂຍ ກາມຊາຕຸ, ເນກຸຂມຸມຊາຕຸ, ພຸຍາປາທຊາຕຸ, ອພຸຍາປາທຊາຕຸ, ວິຫິສາຊາຕຸ, ອວິຫິສາຊາຕຸ. ອິມາ ໂຂ, ອານນຸທ, ฉ ຊາຕຸໂຍ ຍໂຕ ຊານາຕິ ປສຸສຕິ, ເອຕຸຕາວຕາປິ ໂຂ, ອານນຸທ, ‘ຊາຕຸກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ. (๔)

“ສິຍາ ປນ, ກນຸເຕ, ອລຸໂລປິ ປຣິຍາໂຍ, ຍຖາ ‘ຊາຕຸກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? “ສິຍາ, ອານນຸທ. ຕິສຸໂສ ອິມາ, ອານນຸທ, ຊາຕຸໂຍ ກາມຊາຕຸ, ຣູປຊາຕຸ, ອຣູປຊາຕຸ. ອິມາ ໂຂ, ອານນຸທ, ຕິສຸໂສ ຊາຕຸໂຍ ຍໂຕ ຊານາຕິ ປສຸສຕິ, ເອຕຸຕາວຕາປິ ໂຂ, ອານນຸທ, ‘ຊາຕຸກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ. (๕)

“ສິຍາ ປນ, ກນຸເຕ, ອລຸໂລປິ ປຣິຍາໂຍ, ຍຖາ ‘ຊາຕຸກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? “ສິຍາ, ອານນຸທ. ເທຸວ ອິມາ, ອານນຸທ, ຊາຕຸໂຍ ສງຸຂຕາຊາຕຸ, ອສງຸຂຕາຊາຕຸ. ອິມາ ໂຂ, ອານນຸທ, ເທຸວ ຊາຕຸໂຍ ຍໂຕ ຊານາຕິ ປສຸສຕິ, ເອຕຸຕາວຕາປິ ໂຂ, ອານນຸທ, ‘ຊາຕຸກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ. (๖)

๑๔๖. “ກິຕຸຕາວຕາ ປນ, ກນຸເຕ, ‘ອາຍຕນກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? “ฉ ໂຂ ປນິມານິ, ອານນຸທ, ອຊຸຊຕຸຕິກພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ ຈກຸຂຸ ເຈວ ຣູປາ ຈ ໂສຕຸຈ ສທຸທາ ຈ ฆານຸຈ ຄນຸຊາ ຈ ຊິວຸຫາ ຈ ຣສາ ຈ ກາໂຍ ຈ ໂຜຊຸຊພຸພາ ຈ ມໂນ ຈ ຊມຸມາ ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ອານນຸທ, ฉ ອຊຸຊຕຸຕິກພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ ຍໂຕ ຊານາຕິ ປສຸສຕິ, ເອຕຸຕາວຕາ ໂຂ, ອານນຸທ, ‘ອາຍຕນກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ.

“ກິຕຸຕາວຕາ ປນ, ກນຸເຕ, ‘ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທກຸສໂລ ກິກຸຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? “ອິຊານນຸທ, ກິກຸຂຸ ເອວໍ ປຊານາຕິ ‘ອິມສຸມິ ສຕິ ອິທໍ ໂຫຕິ,

ອິມສ຺ສຸປ຺ປາທາ ອິທໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອິມສ຺ມິໍ ອສຕິ ອິທໍ ນ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສ ນິໂຣຘາ ອິທໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຍທິທໍ ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ, ສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປໍ, ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ສຬາຍຕນໍ, ສຬາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ, ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາ, ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານໍ, ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ຠໂວ, ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ, ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສູປາຍາສາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ. ເອວເມຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ສມຸທໂຍ ໂຫຕິ. ອວິຊ຺ຊາຍເຕ຺ວວ ອເສສວິຣາຄນິໂຣຘາ ສງ຺ຂາຣນິໂຣໂຘ, ສງ຺ຂາຣນິໂຣຘາ ວິຎ຺ຎາຓນິໂຣໂຘ, ວິຎ຺ຎາຓນິໂຣຘາ ນາມຣູປນິໂຣໂຘ, ນາມຣູປນິໂຣຘາ ສຬາຍຕນນິໂຣໂຘ, ສຬາຍຕນນິໂຣຘາ ຜສ຺ສນິໂຣໂຘ, ຜສ຺ສນິໂຣຘາ ເວທນານິໂຣໂຘ, ເວທນານິໂຣຘາ ຕຓ຺ຫານິໂຣໂຘ, ຕຓ຺ຫານິໂຣຘາ ອຸປາທານນິໂຣໂຘ, ອຸປາທານນິໂຣຘາ ຠວນິໂຣໂຘ, ຠວນິໂຣຘາ ຊາຕິນິໂຣໂຘ, ຊາຕິນິໂຣຘາ ຊຣາມຣຓໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສູປາຍາສາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເອວເມຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ນິໂຣໂຘ ໂຫຕິ'. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, 'ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຸສໂລ ຠິກ຺ຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ.

໑໒໗. "ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, 'ຐານາຐານກຸສໂລ ຠິກ຺ຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ? "ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ ຍໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ກຎ຺ຈິ[1] ສງ຺ຂາຣໍ ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກຎ຺ຈິ ສງ຺ຂາຣໍ ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ກຎ຺ຈິ ສງ຺ຂາຣໍ ສຸຂໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກຎ຺ຈິ ສງ຺ຂາຣໍ ສຸຂໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ. 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ ຍໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ກຎ຺ຈິ ຘມ຺ມໍ ອຕ຺ຕໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ, 'ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກຎ຺ຈິ ຘມ຺ມໍ ອຕ຺ຕໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ.

---

໑. ກິຎ຺ຈິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໑໔໗. "'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ ຍំ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປុຄ຺ຄໂລ ມາຕຣំ ຊີວិຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານាຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ ເອຕំ ວິຊ຺ຊຕិ, ຍំ ປុຖុຊ຺ຊໂນ ມາຕຣំ ຊີວិຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ. 'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ, ຍំ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປុຄ຺ຄໂລ ປິຕຣំ ຊີວិຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍໆເປໆ ອຣຫນ຺ຕំ ຊີວិຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ ຍំ ທិຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປុຄ຺ຄໂລ ທុຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂລຫិຕំ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ ເອຕំ ວິຊ຺ຊຕិ, ຍំ ປុຖុຊ຺ຊໂນ ທុຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂລຫິຕំ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ. 'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ, ຍំ ທិຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປុຄ຺ຄໂລ ສງ຺ឃំ ភិນ຺ເທຍ຺ຍ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ ເອຕំ ວິຊ຺ຊຕិ, ຍំ ປុຖុຊ຺ຊໂນ ສງ຺ឃំ ភិນ຺ເທຍ຺ຍ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ. 'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ ຍំ ທិຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ໂນ ປុຄ຺ຄໂລ ອຌ຺ຌំ ສຕ຺ຖາຣំ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ ເອຕំ ວິຊ຺ຊຕិ ຍំ ປុຖុຊ຺ຊໂນ ອຌ຺ຌំ ສຕ຺ຖາຣំ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ.

໑໔໘. "'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ, ຍំ ເອກិສ຺ສາ ໂລກធាຕុຍາ ເທ຺ວ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺មាສມ຺ພុທ຺ធា ອປុព຺ពំ ອຈຣិមំ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺យុំ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ ເອຕំ ວິຊ຺ຊຕិ, ຍំ ເອກិສ຺ສາ ໂລກធាຕុຍາ ເອໂກ ອຣຫំ ສມ຺មាສມ຺ພុທ຺ໂធ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ. 'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ, ຍំ ເອກិສ຺ສາ ໂລກធាຕុຍາ ເທ຺ວ ຣາຊາໂນ ຈກ຺ກວຕ຺ຕិໂນ ອປុព຺ពំ ອຈຣិមំ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺យុំ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ ເອຕំ ວິຊ຺ຊຕិ, ຍំ ເອກិສ຺ສາ ໂລກធាຕុຍາ ເອໂກ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ.

໑໕໐. "'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ, ຍំ ອិຕ຺ຖី ອຣຫំ ອສ຺ສ ສມ຺មាສມ຺ພុທ຺ໂធ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ ເອຕំ ວິຊ຺ຊຕិ, ຍំ ປុຣិໂສ ອຣຫំ ອສ຺ສ ສມ຺មាສມ຺ພុທ຺ໂធ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ. 'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ, ຍំ ອិຕ຺ຖី ຣາຊາ ອສ຺ສ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ ເອຕំ ວິຊ຺ຊຕិ, ຍំ ປុຣិໂສ ຣາຊາ ອສ຺ສ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ, ຊານເມຕំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ. 'ອຏ຺ຊານເມຕំ ອນວກາໂສ, ຍំ ອិຕ຺ຖី ສກ຺ກຕ຺ຕំ ກາເຣຍ຺ຍ... ມາຣຕ຺ຕំ ກາເຣຍ຺ຍ... ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕំ ກາເຣຍ຺ຍ, ເນຕំ ຊານំ ວິຊ຺ຊຕີຕិ ປຊານາຕិ; 'ຊານຌ຺ຈ ໂຂ

ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ປຸຣິໂສ ສກ຺ກຕ຺ຕໍ ກເຣຍ຺ຍ... ມາຣຕ຺ຕໍ ກເຣຍ຺ຍ... ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕໍ ກເຣຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ.

໑໓໑. "'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ອິຏ຺ໂຐ ກນ຺ໂຕ ມນາໂປ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ອນິຏ຺ໂຐ ອກນ຺ໂຕ ອມນາໂປ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ. 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ ຍໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ໆເປໆ ຍໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ອິຏ຺ໂຐ ກນ຺ໂຕ ມນາໂປ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສໆເປໆ ຍໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ອນິຏ຺ໂຐ ອກນ຺ໂຕ ອມນາໂປ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ. 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ກາຍສຸຈຣິຕສ຺ສ ອນິຏ຺ໂຐ ອກນ຺ໂຕ ອມນາໂປ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ກາຍສຸຈຣິຕສ຺ສ ອິຏ຺ໂຐ ກນ຺ໂຕ ມນາໂປ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ. 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ ຍໍ ວຈີສຸຈຣິຕສ຺ສໆເປໆ ຍໍ ມໂນສຸຈຣິຕສ຺ສ ອນິຏ຺ໂຐ ອກນ຺ໂຕ ອມນາໂປ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ວຈີສຸຈຣິຕສ຺ສໆເປໆ ຍໍ ມໂນສຸຈຣິຕສ຺ສ ອິຏ຺ໂຐ ກນ຺ໂຕ ມນາໂປ ວິປາໂກ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ.

"'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຕໍນິທານາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຕໍນິທານາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ. 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສມງ຺ຄີ ໆເປໆ ຍໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຕໍນິທານາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ຐານຎ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສມງ຺ຄີໆເປໆ ຍໍ ມໂນ-ທຸຈ຺ຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຕໍນິທານາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ. 'ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ກາຍສຸຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຕໍນິທານາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາຍສ຺ສ

ເວທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເນຕໍ ກາມໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ການຍ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ກາຍສຸຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຕໍນິທານາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາຍສ຺ສ ເວທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ການເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ. 'ອຍ຺ການເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ວຈີສຸຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຯເປຯ ຍໍ ມໂນສຸຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຕໍນິທານາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາຍສ຺ສ ເວທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເນຕໍ ກາມໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ; 'ການຍ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ວຈີສຸຈຣິຕສມງ຺ຄີຯເປຯ ຍໍ ມໂນສຸຈຣິຕສມງ຺ຄີ ຕໍນິທານາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາຍສ຺ສ ເວທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ການເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ປຊານາຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, 'ການາການກຸສໂລ ພິກ຺ຂູຕິ ອລໍ ວຈນາຍາຕິ.

໑໒໔. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ພນ຺ເຕ, ອພ຺ພຸຕໍ, ພນ຺ເຕ ໂກນາໂມ ອຍໍ, ພນ຺ເຕ, ຘມ຺ມປຣິຍາໂຍຕິ? ຕສ຺ມາຕິຫ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ອິມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ 'ພຫຸຘາຕຸໂກຕິປິ ນໍ ຘາເຣຫິ, 'ຈຕຸປຣິວຍ຺ໂຕຕິປິ ນໍ ຘາເຣຫິ, 'ຘມ຺ມາທາໂສຕິປິ ນໍ ຘາເຣຫິ, 'ອມຕທຸນ຺ທຸພີຕິປິ[1] ນໍ ຘາເຣຫິ, 'ອນຸຕ຺ຕໂຣ ສງ຺ຄາມວິຊໂຍຕິປິ ນໍ ຘາເຣຫີຕິ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທີຕິ.

ພຫຸຘາຕຸກສຸຕ຺ຕໍ ນິຍ຺ຊິຕໍ ປຍ຺ຈມໍ.

໖. ອິສິຄິລິສຸຕ຺ຕໍ

໑໒໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ອິສິຄິລິສ຺ມິ ປພ຺ພເຕ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ພຄວາ ພິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ພິກ຺ຂໂວຕິ. "ພທນ຺ເຕຕິ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ປສ຺ສຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ພິກ຺ຂເວ, ເອຕໍ ເວພາຣໍ ປພ຺ພຕນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ພນ຺ເຕ". "ເອຕສ຺ສປິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເວພາຣສ຺ສ ປພ຺ພຕສ຺ສ ອຍ຺ຍາວ ສມຍ຺ຍາ ອໂຫສິ ອຍ຺ຍາ ປຍ຺ຍຕ຺ຕີ".

໑. ທຸທ຺ຣພີຕິປິ (ກ)

"ປສ຺ສຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕໍ ປຓ຺ຑວໍ ປພ຺ພຕນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອຕສ຺ສປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑວສ຺ສ ປພ຺ພຕສ຺ສ ອຎ຺ຎາວ ສມຎ຺ຎາ ອໂຫສິ ອຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕີ".

"ປສ຺ສຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕໍ ເວປຸລ຺ລໍ ປພ຺ພຕນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອຕສ຺ສປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເວປຸລ຺ລສ຺ສ ປພ຺ພຕສ຺ສ ອຎ຺ຎາວ ສມຎ຺ຎາ ອໂຫສິ ອຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕີ".

"ປສ຺ສຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕໍ ຄິຊ຺ຌກູຏໍ ປພ຺ພຕນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອຕສ຺ສປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄິຊ຺ຌກູຏສ຺ສ ປພ຺ພຕສ຺ສ ອຎ຺ຎາວ ສມຎ຺ຎາ ອໂຫສິ ອຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕີ".

"ປສ຺ສຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ອິສິຄິລິໍ ປພ຺ພຕນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ອິມສ຺ສ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິສິຄິລິສ຺ສ ປພ຺ພຕສ຺ສ ເອສາວ ສມຎ຺ຎາ ອໂຫສິ ເອສາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ".

"ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສຕານິ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສິໂນ ອເຫສຸໍ. ເຕ ອິມໍ ປພ຺ພຕໍ ປວິສນ຺ຕາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ປວິຏ຺ຐາ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕເມນໍ ມນຸສ຺ສາ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ອຍໍ ປພ຺ພໂຕ ອິເມ ອິສີ[1] ຄິລຕີຕິ; 'ອິສິຄິລິ ອິສິຄິລິ'ຕ຺ເວວ ສມຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ. ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມິ[2], ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ນາມານິ; ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ນາມານິ; ເທເສສ຺ສາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ນາມານິ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໑໓໔. "ອຣິຏ຺ໂຐ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ[3] ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ອຸປຣິຏ຺ໂຐ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ຕຄຣສິຂີ[4] ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ຍສສ຺ສີ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ສຸທສ຺ສໂນ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ

---

໑. ອິສໂຍ (ກ)　໒. ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມິ ໂວ (ກ)　໓. ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ (ກ - ສີ, ອິ)　໔. ຕຄ຺ຄຣສິຂີ (ກ)

ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ປິຍທສ຺ສີ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ຄນ຺ຘາໂຣ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ປິຓ຺ໂຑໂລ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ອຸປາສໂຠ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ນີໂຕ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ຕໂຖ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ, ສຸຕວາ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ; ຠາວິຕຕ຺ໂຕ ນາມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ເຈກ-ສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິມສ຺ມິໍ ອິສິຄິລິສ຺ມິໍ ປພ຺ພເຕ ຈິຣນິວາສີ ອໂຫສິ.

໑໓໔. "ເຍ ສຕ຺ຕສາຣາ ອນີຆາ ນິຣາສາ,
ປຈ຺ເຈກເມວຊ຺ຌຄມໍສຸ ໂພທິໍ[1].
ເຕສໍ ວິສລ຺ລານ ນຣຸຕ຺ຕມານໍ,
ນາມານິ ເມ ກິຕ຺ຕຍໂຕ ສຸຓາຖ.

"ອຣິຏ຺ໂຐ ອຸປຣິຏ຺ໂຐ ຕຄຣສິຂີ ຍສສ຺ສີ,
ສຸທສ຺ສໂນ ປິຍທສ຺ສີ ຈ ສຸສມ຺ພຸທ຺ໂຘ[2].
ຄນ຺ຘາໂຣ ປິຓ຺ໂຑໂລ ອຸປາສໂຠ ຈ,
ນີໂຕ ຕໂຖ ສຸຕວາ ຠາວິຕຕ຺ໂຕ.

"ສຸມ຺ໂຠ ສຸໂຠ ມຕຸໂລ[3] ອຏ຺ຐໂມ ຈ,
ອຖສ຺ສຸເມໂຆ[4] ອນີໂຆ ສຸທາໂຐ.
ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ຠວເນຕ຺ຕິຂີຓາ,
ຫິງ຺ຄູ ຈ ຫິງ຺ໂຄ ຈ ມຫານຸຠາວາ.

"ເທ຺ວ ຊາລິໂນ ມຸນິໂນ ອຏ຺ຐໂກ ຈ,
ອຖ ໂກສລ຺ໂລ ພຸທ຺ໂຘ ອໂຖ ສຸພາຫຸ;
ອຸປເນມິໂສ ເນມິໂສ ສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ,
ສຈ຺ໂຈ ຕໂຖ ວິຣໂຊ ປຓ຺ຑິໂຕ ຈ.

---

໑. ປຈ຺ເຈກເມວຊ຺ຌຄມຸໍ ສຸໂພທິໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ພຸທ຺ໂຘ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ເມຖຸໂລ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ອຏ຺ຐສຸເມໂຆ (ກ)

“ກາຬູປກາຬາ ວິຊິໂຕ ຊິໂຕ ຈ,
ອງ຺ໂຄ ຈ ປງ຺ໂຄ ຈ ຄຸຕ຺ຕິຊິໂຕ ຈ;
ປສ຺ສີ ຊຫີ ອຸປຘິທຸກ຺ຂມູລໍ[໑],
ອປຣາຊິໂຕ ມາຣພລໍ ອເຊສີ.

“ສຕ຺ຖາ ປວຕ຺ຕາ ສຣຠງ຺ໂຄ ໂລມຫໍໂສ,
ອຸຈ຺ຈງ຺ຄມາໂຍ ອສິໂຕ ອນາສໂວ;
ມໂນມໂຍ ມານຈ຺ຉິໂທ ຈ ພນ຺ຘຸມາ,
ຕທາຘິມຸຕ຺ໂຕ ວິມໂລ ຈ ເກຕຸມາ.

“ເກຕຸມ຺ຠຣາໂຄ ຈ ມາຕງ຺ໂຄ ອຣິໂຍ,
ອຖຈ຺ຈຸໂຕ ອຈ຺ຈຸຕຄາມພ຺ຍາມໂກ;
ສຸມງ຺ຄໂລ ທພ຺ພິໂລ ສຸປຕິຏ຺ຐິໂຕ,
ອສຍ຺ໂຫ ເຂມາຠິຣໂຕ ຈ ໂສຣໂຕ.

“ທຸຣນ຺ນໂຍ ສງ຺ໂຆ ອໂຖປິ ອຸຊ຺ຊໂຍ,
ອປໂຣ ມຸນິ ສຍ຺ໂຫ ອໂນມນິກ຺ກໂມ;
ອານນ຺ໂທ ນນ຺ໂທ ອຸປນນ຺ໂທ ທ຺ວາທສ,
ຠາຣທ຺ວາໄຊ ອນ຺ຕິມເທຫຘາຣີ[໔].

“ໂພຘິ ມຫານາໂມ ອໂຖປິ ອຸຕ຺ຕໂຣ,
ເກສີ ສິຂີ ສຸນ຺ທໂຣ ທ຺ວາຣຠາໄຊ;
ຕິສ຺ສູປຕິສ຺ສາ ຠວພນ຺ຘນຈ຺ຉິທາ,
ອຸປສີຂີ ຕຓ຺ຫາຈ຺ຉິໂທ ຈ ສີຂຣີ[໖].

“ພຸທ຺ໂຘ ອຫຸ ມງ຺ຄໂລ ວີຕຣາໂຄ,
ອຸສຠຈ຺ຉິທາ ຊາລິນິໍ ທຸກ຺ຂມູລໍ;
ສນ຺ຕໍ ປທໍ ອຊ຺ຌຄໂມປນີໂຕ,
ອຸໂປສໂຖ ສຸນ຺ທໂຣ ສຈ຺ຈນາໂມ.

“ເຊໂຕ ຊຍນ຺ໂຕ ປທຸໂມ ອຸປ຺ປໂລ ຈ,
ປທຸມຸຕ຺ຕໂຣ ຣກ຺ຂິໂຕ ປພ຺ພໂຕ ຈ;

---

໑. ປສ຺ສີ ຊຫີ ອຸປຘີ ທຸກ຺ຂມູລໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ອນ຺ຕິມເທຫຘາຣີ (ສີ)
໖. ອຸປສີທຣີ ຕຓ຺ຫາຈ຺ຉິໂທ ຈ ສີທຣີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ມານຕ຺ຖທ຺ໂຮ ໂສກິໂຕ ວີຕຣາໂຄ,
ກຕ຺ໂທ ຈ ພຸທ຺ໂຮ ສຸວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ.

"ເອເຕ ຈ ອລ຺ເລ ຈ ມຫານຸກາວາ,
ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຮາ ກວເນຕ຺ຕິຂີຓາ;
ເຕ ສພ຺ພສງ຺ຄາຕິຄເຕ ມເຫສີ,
ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ວນ຺ທຖ ອປ຺ປເມຍ຺ເຍຕິ.

ອິສິຄິລິສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ຌິຕໍ ຉຝ຺ຌໍ.

໗. ມຫາຈຕ຺ຕາຣີສກສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ກິກ຺ຂໂວຕິ. "ກທນ຺ເຕຕິ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ "ອຣິຍໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສມາຘິ ເທເສສ຺ສາມິ ສອຸປນິສໍ ສປຣິກ຺ຂາຣໍ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ກາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິໂຍ ສມ຺ມາສມາຘິ ສອຸປນິໂສ ສປຣິກ຺ຂາໂຣ? ເສຍ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຝ຺ຌິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ, ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ; ຍາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິເມຫິ ສຕ຺ຕຫງ຺ເຄຫິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕາ ປຣິກ຺ຂຕາ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິໂຍ ສມ຺ມາສມາຘິ ສອຸປນິໂສ ອິຕິປິ, ສປຣິກ຺ຂາໂຣ ອິຕິປິ. ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຝ຺ຌິ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ໂຫຕິ. ກຖລ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຝ຺ຌິ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ໂຫຕິ? ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຌິໍ 'ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຌີຕິ ປຊານາຕິ, ສມ຺ມາທິຝ຺ຌິໍ 'ສມ຺ມາທິຝ຺ຌີຕິ ປຊານາຕິ ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຝ຺ຌິ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຌິ? 'ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຝ຺ຌໍ, ນຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຝານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ນຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ມາຕາ, ນຕ຺ຖິ ປິຕາ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາປຝິປນ຺ນາ, ເຍ ອິມລ຺ຈ ໂລກໍ ປຣລ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຌິ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ? ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິປຫໍ[1], ພິກ຺ຂເວ, ທ຺ວາຍໍ[2] ວທາມິ; ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສາສວາ ປຸຍ຺ຍພາຄິຍາ ອຸປធិເວປກ຺ກາ; ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ອຣິຍາ ອນາສວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ມຄ຺ຄງ຺ຄາ. ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສາສວາ ປຸຍ຺ຍພາຄິຍາ ອຸປធិເວປກ຺ກາ? ‘ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ, ອຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ອຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ມາຕາ, ອຕ຺ຖິ ປິຕາ, ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ ເຍ ອິມຍ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຍ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອພິຍ຺ຍາ ສຈ຺ឆិກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສາສວາ ປຸຍ຺ຍພາຄິຍາ ອຸປធិເວປກ຺ກາ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ອຣິຍາ ອນາສວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ມຄ຺ຄງ຺ຄາ? ຍາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອຣິຍຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນາສວຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສມງ຺ຄິໂນ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ພາວຍໂຕ ປຍ຺ຍາ ປຍ຺ຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປຍ຺ຍາພລໍ ធម຺មវិຈຍສມ຺ໂພຊ຺ឈງ຺ໂຄ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ມຄ຺ຄງ຺ຄໍ[3]. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ອຣິຍາ ອນາສວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ມຄ຺ຄງ຺ຄາ. ໂສ ມິຈ຺ឆាທິຏ຺ຐິຍາ ປຫານາຍ ວາຍມຕິ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ສ຺ວາສ຺ສ[4] ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຍາໂມ. ໂສ ສໂຕ ມິຈ຺ឆាທິຏ຺ຐິ ປຊຫຕິ, ສໂຕ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ສາສ຺ສ[5] ໂຫຕິ ສມ຺ມາສຕິ. ອິຕິຍິເມ[6] ຕໂຍ ធម຺មា ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ອນຸປຣິធាວນ຺ຕິ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ.

໑໓໗. “ຕຕ຺ຣ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປុព຺ພង຺គមា ໂຫຕິ. ກຖຍ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປុព຺ພង຺គមា ໂຫຕິ? ມິຈ຺ឆាສງ຺ກປ຺ປໍ ‘ມິຈ຺ឆាສງ຺ກປ຺ໂປຕິ ປຊານາຕິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປໍ ‘ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປຕິ ປຊານາຕິ, ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. “ກຕໂມ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ឆាສງ຺ກປ຺ໂປ? ກາມສງ຺ກປ຺ໂປ, ພ຺ຍາປາທສງ຺ກປ຺ໂປ, ວິຫິສາສງ຺ກປ຺ໂປ, ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ឆាສງ຺ກປ຺ໂປ.

“ກຕໂມ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ? ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປໍປຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທ຺ວາຍໍ ວທາມິ; ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສາສໂວ ປຸຍ຺ຍພາຄິໂຍ ອຸປធិເວປກ຺ໂກ; ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ອຣິໂຍ ອນາສໂວ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ມຄ຺ຄງ຺ໂຄ. ກຕໂມ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສາສໂວ ປຸຍ຺ຍພາຄິໂຍ

---

໑. ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິມ຺ປຫໍ (ກ) ເອວໍ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປໍປຫໍຕ຺ຍາທີສຸປິ.　໒. ທ຺ວຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ຜີກາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.
໓. ມຄ຺ຄງ຺ຄາ (ສີ, ອິ)　໔. ສ຺ວາຍໍ (ກ)　໕. ສາຍໍ (ກ)　໖. ອິຕິເມ (ສີ), ອິຕິສ຺សិເມ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຸປຘິເວປກ຺ໂກ? ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ງກປ຺ໂປ, ອພ຺ຍາປາທສ຺ງກປ຺ໂປ, ອວິຫິສາສ຺ງກປ຺ໂປ 'ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສ຺ງກປ຺ໂປ ສາສໂວ ປຸຍ຺ຍກາຄິໂຍ ອຸປຘິເວປກ຺ໂກ''.

"ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສ຺ງກປ຺ໂປ ອຣິໂຍ ອນາສໂວ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ມຄ຺ຄ຺ໂຄ? ໂຍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນາສວຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສມ຺ງຄິໂນ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ກາວຍໂຕ ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ ສ຺ງກປ຺ໂປ ອປ຺ປນາ ພ຺ຍປ຺ປນາ ເຈຕໂສ ອກິນິໂຣປນາ ວຈີສ຺ງຂາໂຣ ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສ຺ງກປ຺ໂປ ອຣິໂຍ ອນາສໂວ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ, ມຄ຺ຄ຺ໂຄ. ໂສ ມິຈ຺ຉາສ຺ງກປ຺ປສ຺ສ ປຫານາຍ ວາຍມຕິ, ສມ຺ມາສ຺ງກປ຺ປສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຍາໂມ. ໂສ ສໂຕ ມິຈ຺ຉາສ຺ງກປ຺ປໍ ປຊຫຕິ, ສໂຕ ສມ຺ມາສ຺ງກປ຺ປໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສຕິ. ອິຕິຍິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ສມ຺ມາສ຺ງກປ຺ປໍ ອນຸປຣິຘາວນ຺ຕິ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ.

໑໓໘. "ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ ປຸພ຺ພ຺ງຄມາ ໂຫຕິ. ກຖຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ ປຸພ຺ພ຺ງຄມາ ໂຫຕິ? ມິຈ຺ຉາວາຈໍ 'ມິຈ຺ຉາວາຈາຕິ ປຊານາຕິ, ສມ຺ມາວາຈໍ 'ສມ຺ມາວາຈາຕິ ປຊານາຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ຉາວາຈາ? ມຸສາວາໂທ, ປິສຸຕາ ວາຈາ, ຜຣຸສາ ວາຈາ, ສມ຺ຜປ຺ປລາໂປ ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ຉາວາຈາ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາວາຈາ? ສມ຺ມາວາຈໍປຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວາຍໍ ວທາມິ ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາວາຈາ ສາສວາ ປຸຍ຺ຍກາຄິຍາ ອຸປຘິເວປກ຺ກາ; ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາວາຈາ ອຣິຍາ ອນາສວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ມຄ຺ຄ຺ຄາ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາວາຈາ ສາສວາ ປຸຍ຺ຍກາຄິຍາ ອຸປຘິເວປກ຺ກາ? ມຸສາວາທາ ເວຣມຕີ, ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕີ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕີ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ເວຣມຕີ. ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາວາຈາ ສາສວາ ປຸຍ຺ຍກາຄິຍາ ອຸປຘິເວປກ຺ກາ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາວາຈາ ອຣິຍາ ອນາສວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ມຄ຺ຄ຺ຄາ? ຍາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນາສວ-ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສມ຺ງຄິໂນ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ກາວຍໂຕ ຈຕູຫິ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕຫິ ອາຣຕິ ວິຣຕິ ປຝິວິຣຕິ ເວຣມຕີ. ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາວາຈາ ອຣິຍາ ອນາສວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ມຄ຺ຄ຺ຄາ. ໂສ ມິຈ຺ຉາວາຈາຍ ປຫານາຍ ວາຍມຕິ, ສມ຺ມາວາຈາຍ ອຸປສມ຺ປທາຍ; ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຍາໂມ. ໂສ ສໂຕ ມິຈ຺ຉາວາຈໍ ປຊຫຕິ,

ສໂຕ ສມ຺ມາວາຈំ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສຕິ. ອິຕິຍິເມ ຕໂຍ ធມ຺ມາ ສມ຺ມາວາຈំ ອນຸປຣິធាວນ຺ຕិ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເສយ຺យថិທំ ສມ຺ມາທິຝ຺ກີ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ.

໑໓໙. "ຕຕ຺ຣ, ភិກ຺ខເວ, ສມ຺ມາທິຝ຺ກີ ປຸພ຺ພງ຺គມາ ໂຫຕິ. ກថ຺ຸຈ, ភិກ຺ខເວ, ສມ຺ມາທິຝ຺ກີ ປຸພ຺ພງ຺គມາ ໂຫຕິ? ມິຈ຺ឆາກມ຺មນ຺ຕំ 'ມິຈ຺ឆາກມ຺មນ຺ໂຕຕິ ປຊານາຕິ, ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ຕំ 'ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ໂຕຕິ ປຊານາຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຝ຺ກີ. ກຕໂມ ຈ, ភិກ຺ខເວ, ມິຈ຺ឆາກມ຺មນ຺ໂຕ? ປາຕາຕິປາໂຕ, ອທິນ຺ນາທານំ, ກາເມສຸມິຈ຺ឆາຈາໂຣ ອຍំ, ភិກ຺ខເວ, ມິຈ຺ឆາກມ຺មນ຺ໂຕ. ກຕໂມ ຈ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ໂຕ? ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ຕំປហំ, ភិក຺ខເວ, ທ຺ວາຍំ ວທាມិ ອត຺ថិ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ໂຕ ສາສໂວ ປຸញ຺ញភាគិໂຍ ອុປធិເວປក຺ໂក; ອត຺ថិ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ໂຕ ອຣិໂຍ ອນາສໂວ ໂລກុត຺តໂຣ មគ຺គ຺ໂគ. ກຕໂມ ຈ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ໂຕ ສາສໂວ ປຸញ຺ញភាគិໂຍ ອុປធិເວປក຺ໂក? ປາຕາຕິປາຕາ ເວຣມណី, ອທិន຺ນາທານາ ເວຣມណី, ກາເມສຸມິຈ຺ឆາຈາຣາ ເວຣມណី ອຍំ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ໂຕ ສາສໂວ ປຸញ຺ញភាគិໂຍ ອុປធិເວປក຺ໂក. ກຕໂມ ຈ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ໂຕ ອຣិໂຍ ອນາສໂວ ໂລກុត຺តໂຣ មគ຺គ຺ໂគ? ຍາ ໂខ, ភិក຺ខເວ, ອຣិយຈិត຺តສ຺ສ ອນາສວຈិត຺តສ຺ສ ອຣិយមគ຺គសមង຺គិໂນ ອຣិយមគ຺គំ ភាវយໂຕ ຕີហិ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕហិ ອាຣតិ ວិຣតិ ປថិវិຣតិ ເວຣមណី ອຍំ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາກມ຺មນ຺ໂຕ ອຣិໂຍ ອນາສໂວ ໂລກុត຺តໂຣ មគ຺គ຺ໂគ. ໂສ ມິຈ຺ឆາກມ຺មນ຺តສ຺ສ ປហានាយ ວាយមតិ, ສມ຺ມាກម຺មន຺តស຺ស ອុបសម຺បទាយ; ស຺វាស຺ស ໂហតិ ស຺មាវាយាໂម. ໂស សໂត មិច຺ឆាកម຺មន຺តំ បជហតិ, សໂត សម຺មាកម຺មន຺តំ ឧបសម຺បជ຺ជ វិហរតិ; សាស຺ស ໂហតិ សម຺មាសតិ. ឥតិយិមេ តໂយ ធម຺មា សម຺មាកម຺មន຺តំ អនុបរិធាវន຺តិ អនុបរិវត຺តន຺តិ, ເសយ຺យថិទំ សម຺មាទិដ຺ឋិ, សម຺មាវាយាໂម, សម຺មាសតិ.

໑໔໐. "ຕຕ຺ຣ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາທິຝ຺ກີ ປຸພ຺ພງ຺គມາ ໂຫຕິ. ກថ຺ຸຈ, ភិក຺ខເວ, ສມ຺ມາທິຝ຺ກີ ປຸພ຺ພງ຺គມາ ໂຫຕິ? ມິຈ຺ឆາອາຊີວំ 'ມິຈ຺ឆາອາຊີໂວຕິ ປຊານາຕິ, ສມ຺ມາອາຊີວំ 'ສມ຺ມາອາຊີໂວຕິ ປຊານາຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຝ຺ກີ. ກຕໂມ ຈ, ភិក຺ខເວ, ມິຈ຺ឆາອາຊີໂວ? ກຸຫນາ, ລປນາ, ເນມິត຺តិកតា, និប຺បេសិកតា, លាភេន លាភំ និជិគីសនតា[1]. ອຍំ, ភិក຺ខເວ, ມິຈ຺ឆາອາຊີໂວ. ກຕໂມ ຈ, ភិក຺ខເວ,

[1] និជិគឹសនតា (សី, ស຺យា, កំ, ឥ)

ສມ຺ມາອາຊີໂວ? ສມ຺ມາອາຊີວໍປຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວາຍໍ ວທາມິ ; ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ ສາສໂວ ປຸຎ຺ຎຠາຄິໂຍ ອຸປຘິເວປກ຺ໂກ; ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ ອຣິໂຍ ອນາສໂວ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ມຄ຺ຄງ຺ໂຄ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ ສາສໂວ ປຸຎ຺ຎຠາຄິໂຍ ອຸປຘິເວປກ຺ໂກ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ມິຈ຺ຉາອາຊີວໍ ປຫາຍ ສມ຺ມາອາຊີເວນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ ສາສໂວ ປຸຎ຺ຎຠາຄິໂຍ ອຸປຘິເວປກ຺ໂກ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ ອຣິໂຍ ອນາສໂວ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ມຄ຺ຄງ຺ໂຄ? ຍາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນາສວຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສມງ຺ຄິໂນ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ຠາວຍໂຕ ມິຈ຺ຉາອາຊີວາ ອາຣຕິ ວິຣຕິ ປຏິວິຣຕິ ເວຣມຓີ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ ອຣິໂຍ ອນາສໂວ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ມຄ຺ຄງ຺ໂຄ. ໂສ ມິຈ຺ຉາອາຊີວສ຺ສ ປຫານາຍ ວາຍມຕິ, ສມ຺ມາອາຊີວສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາຍ; ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຍາໂມ. ໂສ ສໂຕ ມິຈ຺ຉາອາຊີວໍ ປຊຫຕິ, ສໂຕ ສມ຺ມາອາຊີວໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສຕິ. ອິຕິຍິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ສມ຺ມາອາຊີວໍ ອນຸປຣິຘາວນ຺ຕິ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ.

໑໔໑. "ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ໂຫຕິ? ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປສ຺ສ ສມ຺ມາວາຈາ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາວາຈສ຺ສ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາອາຊີວສ຺ສ ສມ຺ມາວາຍາໂມ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາວາຍາມສ຺ສ ສມ຺ມາສຕິ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາສຕິສ຺ສ ສມ຺ມາສມາຘິ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາສມາຘິສ຺ສ ສມ຺ມາຎາຓໍ ປໂຫຕິ, ສມ຺ມາຎາຓສ຺ສ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິ ປໂຫຕິ. ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ເສກ຺ໂຂ[1] ທສງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣຫາ ໂຫຕິ. (ຕຕ຺ຣປິ ສມ຺ມາຎາເຓນ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ວິຄຕາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ).

໑໔໒. "ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ໂຫຕິ? ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ນິຊ຺ຊິຓ຺ຓາ ໂຫຕິ. ເຍ ຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິປຈ຺ຈຍາ ອເນເກ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ

---

໑. ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕາ ເສຂາ ປຏິປທາ (ສີ), ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ປາຏິປໂທ (ອິ, ກ) ( ) ນຕ຺ຖິ ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິໂປຕ຺ຖເກສຸ.

ពេ ចស្ស និជ្ជិណ្ណា ហោន្តិ. សម្មាទិដ្ឋិបច្ចយា ចអនេកេ កុសលា ធម្មា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ សម្មាសង្កប្បស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាសង្កប្បោ និជ្ជិណ្ណោ ហោតិ។បេ។ សម្មាវាចស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាវាចា និជ្ជិណ្ណា ហោតិ... សម្មាកម្មន្តស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាកម្មន្តោ និជ្ជិណ្ណោ ហោតិ..សម្មាអាជីវស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាអាជីវោ និជ្ជិណ្ណោ ហោតិ... សម្មាវាយាមស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាវាយាមោ និជ្ជិណ្ណោ ហោតិ... សម្មាសតិស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាសតិ និជ្ជិណ្ណា ហោតិ... សម្មាសមាធិស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាសមាធិ និជ្ជិណ្ណោ ហោតិ... សម្មាញាណស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាញាណំ និជ្ជិណ្ណំ ហោតិ... សម្មាវិមុត្តស្ស, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាវិមុត្តិ និជ្ជិណ្ណា ហោតិ. យេ ច មិច្ឆាវិមុត្តិបច្ចយា អនេកេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សម្ភវន្តិ ពេ ចស្ស និជ្ជិណ្ណា ហោន្តិ. សម្មាវិមុត្តិបច្ចយា ច អនេកេ កុសលា ធម្មា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ.

“ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, វីសតិ កុសលបក្ខា, វីសតិ អកុសលបក្ខា មហាចត្តារីសកោ ធម្មបរិយាយោ បវត្តិតោ អប្បដិវត្តិយោ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មឹ.

១៨៣. “យោ ហិ កោចិ, ភិក្ខវេ, សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឥមំ មហាចត្តារីសកំ ធម្មបរិយាយំ គរហិតព្ពំ បដិក្កោសិតព្ពំ មញ្ញេយ្យ តស្ស ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ទសសហធម្មិកា វាទានុវាទា គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆន្តិ សម្មាទិដ្ឋឹ ចេ ភវំ គរហតិ, យេ ច មិច្ឆាទិដ្ឋិ សមណព្រាហ្មណា ពេ ភោតោ បុជ្ជា, ពេ ភោតោ បាសំសា; សម្មាសង្កប្បំ ចេ ភវំ គរហតិ, យេ ច មិច្ឆាសង្កប្បា សមណព្រាហ្មណា ពេ ភោតោ បុជ្ជា, ពេ ភោតោ បាសំសា; សម្មាវាចំ ចេ ភវំ គរហតិ។បេ។ សម្មាកម្មន្តំ ចេ ភវំ គរហតិ. សម្មាអាជីវំ ចេ ភវំ គរហតិ... សម្មាវាយាមំ ចេ ភវំ គរហតិ... សម្មាសតិ ចេ ភវំ គរហតិ... សម្មាសមាធឹ ចេ ភវំ គរហតិ... សម្មាញាណំ ចេ ភវំ គរហតិ ... សម្មាវិមុត្តឹ ចេ ភវំ គរហតិ, យេ ច មិច្ឆាវិមុត្តិ សមណព្រាហ្មណា ពេ ភោតោ បុជ្ជា, ពេ ភោតោ បាសំសា. យោ កោចិ, ភិក្ខវេ, សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឥមំ មហាចត្តារីសកំ ធម្មបរិយាយំ គរហិតព្ពំ បដិក្កោសិតព្ពំ មញ្ញេយ្យ តស្ស ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ឥមេ ទសសហធម្មិកា វាទានុវាទា គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆន្តិ. យេបិ ពេ, ភិក្ខវេ, អហេសុំ ឱក្កលា វស្សភញ្ញា[១] អហេតុកវាទា

---

១. វយភិញ្ញា (ក) សំ ៣-៧០. អំ ៤-៣៨ បិដ្ឋកេសុ បស្សិតព្ពំ.

ອກິຣິຍວາທາ ນຓ຺ຖິກວາທາ, ເຓປິ ມຫາຈຓ຺ຓາຣີສກໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ນ ຄຣຫິຕພ຺ພໍ ນປຝິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ ອມລ຺ລີສຸ[1] ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນິນ຺ທາພ຺ຍາໂຣສ-ອຸປາຣມ຺ກພາຍາຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທຸນ຺ຕີ.

ມຫາຈຓ຺ຓາຣີສກສຸຓ຺ຓໍ ນິຝ຺ຖິຕໍ ສຓ຺ຓມໍ.

໘. ອານາປານສ຺ສຕິສຸຓ຺ຓໍ

໑໔໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຓ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ ສມ຺ພຫຸເລຫິ ອກິລ຺ລາເຕຫິ ອກິລ຺ລາເຕຫິ ເຖເຣຫິ ສາວເກຫິ ສທ຺ຘິໍ, ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ສາຣິປຸຓ຺ເຕນ ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນນ[4] ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ມຫາກສ຺ສເປນ ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ມຫາກຈ຺ຈາຍເນນ ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ມຫາໂກຝ຺ຖິເກນ ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ມຫາກປ຺ປິເນນ ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ມຫາຈຸນ຺ເທນ ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ອນຸຣຸທ຺ເຘນ ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ເຣວເຕນ ອາຍສ຺ມຕາ ຈ ອານນ຺ເທນ, ອລ຺ເລຫິ ຈ ອກິລ຺ລາເຕຫິ ອກິລ຺ລາເຕຫິ ເຖເຣຫິ ສາວເກຫິ ສທ຺ຘິໍ

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເຖຣາ ກິກ຺ຂູ ນເວ ກິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ກິກ຺ຂູ ທສປິ ກິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ກິກ຺ຂູ ວີສມ຺ປິ ກິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ກິກ຺ຂູ ຕິໍສມ຺ປິ ກິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ກິກ຺ຂູ ຈຓ຺ຓາຣີສມ຺ປິ ກິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ. ເຕ ຈ ນວາ ກິກ຺ຂູ ເຖເຣຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ໂອວທິຍມານາ ອນຸສາສິຍມານາ ອຸຬາຣໍ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສໍ ຊານນ຺ຕິ[5].

໑໔໕. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກຄວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ປວາຣຓາຍ ປຸຓ຺ຓາຍ ປຸຓ຺ຓມາຍ ຣຓ຺ຕິຍາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ອພ຺ໂກກາເສ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ຕຸຓ຺ຫີກູຕໍ ຕຸຓ຺ຫີກູຕໍ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ອາຣທ຺ໂຘສ຺ມິ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມາຍ ປຝິປທາຍ; ອາຣທ຺ຘຈິຓ຺ໂຕສ຺ມິ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມາຍ ປຝິປທາຍ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ກິກ຺ຂເວ, ກິຍ຺ໂຍໂສ ມຓ຺ຓາຍ ວີຣິຍໍ ອາຣກຖ ອປ຺ປຓ຺ຓສ຺ສ

---

໑. ມລ຺ເລຍ຺ຍຸໍ (ກ) ໔. ມຫາໂມຄ຺ຄລາເນນ (ກ)

໕. ປຊານນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ສລ຺ຊານນ຺ຕິ (ກ)

ປຕ຺ຕິຍາ, ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ, ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ອິເຘວາຫໍ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ໂກມຸທິໍ ຈາຕຸມາສິນິໍ ອາຄເມສ຺ສາມີຕິ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ຊານປທາ ຠິກ຺ຂູ "ຠຄວາ ກິຣ ຕຕ຺ເຖວ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ໂກມຸທິໍ ຈາຕຸມາສິນິໍ ອາຄເມສ຺ສຕີຕິ. ເຕ ຊານປທາ ຠິກ຺ຂູ ສາວຕ຺ຖິໍ[໑] ໂອສຣນ຺ຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ເຕ ຈ ໂຂ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ນເວ ຠິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ທສປິ ຠິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ວີສມ຺ປິ ຠິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ຕິໍສມ຺ປິ ຠິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ຈຕ຺ຕາຣີສມ຺ປິ ຠິກ຺ຂູ ໂອວທນ຺ຕິ ອນຸສາສນ຺ຕິ. ເຕ ຈ ນວາ ຠິກ຺ຂູ ເຖເຣຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ໂອວທິຍມານາ ອນຸສາສິຍມານາ ອຸຬາຣໍ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສໍ ຊານນ຺ຕິ.

໑໒໔. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠຄວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ໂກມຸທິຍາ ຈາຕຸມາສິນິຍາ ປຸຓ຺ຓາຍ ປຸຓ຺ຓມາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ອພ຺ໂຠກາເສ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ອປລາປາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ; ນິປ຺ປລາປາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ; ສຸທ຺ຘາ ສາເຣ[໒] ປຕິຏ຺ຐິຕາ. ຕຖາຣູໂປ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ; ຕຖາຣູປາ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ ຍຖາຣູປາ ປຣິສາ ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ປາຫຸເນຍ຺ຍາ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາ ອຎ຺ຊລິກຣຓີຍາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ຕຖາຣູໂປ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ; ຕຖາຣູປາ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ ຍຖາຣູປາຍ ປຣິສາຍ ອປ຺ປໍ ທິນ຺ນໍ ພຫຸ ໂຫຕິ, ພຫຸ ທິນ຺ນໍ ພຫຸຕຣໍ. ຕຖາຣູໂປ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ; ຕຖາຣູປາ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ ຍຖາຣູປາ ປຣິສາ ທຸລ຺ລຠາ ທສ຺ສນາຍ ໂລກສ຺ສ. ຕຖາຣູໂປ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ; ຕຖາຣູປາ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ ຍຖາຣູປໍ ປຣິສໍ ອລໍ ໂຍຊນຄຓນານິ ທສ຺ສນາຍ ຄນ຺ຕຸໍ ປຸໂຏເສນາປິ.[໓]

໑໒໕. "ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ອຣຫນ຺ໂຕ ຂີຓາສວາ ວຸສິຕວນ຺ໂຕ ກຕກຣຓີຍາ ໂອຫິຕຠາຣາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ຖາ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊນາ ສມ຺ມທຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕາ, ເອວຣູປາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສນ຺ຕິ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ.

---

໑. ສາວຕ຺ຖິຍໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)   ໒. ສຸທ຺ຘສາເຣ ປຕິຏ຺ຐິຕາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ປຸໂຏເສນາປິ, ຕຖາຣູໂປ ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸສໍໂຆ, ຕຖາຣູປາ ອຍໍ ປຣິສາ (ສີ, ອິ, ກ)

สนฺติ, ภิกฺขเว, ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ ปญฺจนฺนํ โอรมฺภาคิยานํ สํโยชนานํ ปริกฺขยา โอปปาติกา ตตฺถ ปรินิพฺพายิโน อนาวตฺติธมฺมา ตสฺมา โลกา, เอวรูปาปิ, ภิกฺขเว, สนฺติ ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ. สนฺติ, ภิกฺขเว, ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ ติณฺณํ สํโยชนานํ ปริกฺขยา ราคโทสโมหานํ ตนุตฺตา สกทาคามิโน สกิเทว[1] อิมํ โลกํ อาคนฺตฺวา ทุกฺขสฺสนฺตํ กริสฺสนฺติ, เอวรูปาปิ, ภิกฺขเว, สนฺติ ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ. สนฺติ, ภิกฺขเว, ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ ติณฺณํ สํโยชนานํ ปริกฺขยา โสตาปนฺนา อวินิปาตธมฺมา นิยตา สมฺโพธิปรายนา เอวรูปาปิ, ภิกฺขเว, สนฺติ ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ.

“สนฺติ, ภิกฺขเว, ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ จตุนฺนํ สติปฏฺฐานานํ ภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ, เอวรูปาปิ, ภิกฺขเว, สนฺติ ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ. สนฺติ, ภิกฺขเว, ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ จตุนฺนํ สมฺมปฺปธานานํ ภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติฯเปฯ จตุนฺนํ อิทฺธิปาทานํ... ปญฺจนฺนํ อินฺทฺริยานํ... ปญฺจนฺนํ พลานํ... สตฺตนฺนํ โพชฺฌงฺคานํ... อริยสฺส อฏฺฐงฺคิกสฺส มคฺคสฺส ภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ, เอวรูปาปิ, ภิกฺขเว, สนฺติ ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ. สนฺติ, ภิกฺขเว, ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ เมตฺตาภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ... กรุณาภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ... มุทิตาภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ... อุเปกฺขาภาวนานุโยค-มนุยุตฺตา วิหรนฺติ... อสุภภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ... อนิจฺจ-สญฺญาภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ เอวรูปาปิ, ภิกฺขเว, สนฺติ ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ. สนฺติ, ภิกฺขเว, ภิกฺขู อิมสฺมึ ภิกฺขุสงฺเฆ อานาปานสฺสติ-ภาวนานุโยคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ อานาปานสฺสติ, ภิกฺขเว, ภาวิตา พหุลีกตา มหปฺผลา โหติ มหานิสํสา. อานาปานสฺสติ, ภิกฺขเว, ภาวิตา พหุลีกตา จตฺตาโร สติปฏฺฐาเน ปริปูเรติ. จตฺตาโร สติปฏฺฐานา ภาวิตา พหุลีกตา สตฺต โพชฺฌงฺเค ปริปูเรนฺติ. สตฺต โพชฺฌงฺคา ภาวิตา พหุลีกตา วิชฺชาวิมุตฺตึ ปริปูเรนฺติ.

๑๔๗. “กถํ ภาวิตา จ, ภิกฺขเว, อานาปานสฺสติ กถํ พหุลีกตา มหปฺผลา โหติ มหานิสํสา? อิธ, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อรญฺญคโต วา รุกฺขมูลคโต วา สุญฺญาคารคโต วา นิสีทติ ปลฺลงฺกํ อาภุชิตฺวา อุชุํ กายํ

---

[1] ๑. สกึเทว (ก)

ປຕິຮາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິ ອຸປຏ຺ຖເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ ສໂຕວ[1] ປສ຺ສສຕິ.

“ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ທີຆໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ; ຣສ຺ສໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ; ‘ສພ຺ພກາຍ-ປຝິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ສພ຺ພກາຍປຝິເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ປສ຺ສມ຺ພຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປສ຺ສມ຺ພຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ.

“‘ປີຕິປຝິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປີຕິປຝິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ສຸຂປຝິເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ສຸຂປຝິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣປຝິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣປຝິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ປສ຺ສມ຺ພຍໍ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປສ຺ສມ຺ພຍໍ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ.

“‘ຈິຕ຺ຕປຝິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ຈິຕ຺ຕປຝິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ອກິປ຺ປໂມທຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ອກິປ຺ປໂມທຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ສມາທຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ສມາທຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ວິໂມຈຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ວິໂມຈຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ.

“‘ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ວິຣາຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ວິຣາຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ນິໂຣຘານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ນິໂຣຘານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ປຝິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປຝິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ. ເອວໍ ກາວິຕາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ.

---

໑. ສໂຕ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

໑໔໙. "ກຖໍ ກາວິຕາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຖາເນ ປຣິປູເຣຕິ? ຍສ຺ມີ ສມເຍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ທີຆໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ທີຆໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ; ຣສ຺ສໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ 'ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ; 'ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປສ຺ສມ຺ກຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ປສ຺ສມ຺ກຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ, ກິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມີ ສມເຍ ກິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ກາເຍສຸ ກາຍຄ຺ຄຕຣາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ວທາມິ ຍທິທໍ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສາ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ກິກ຺ຂເວ, ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ກິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. (໑)

"ຍສ຺ມີ ສມເຍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ 'ປີຕິປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ປີຕິປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ສຸຂປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ສຸຂປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປສ຺ສມ຺ກຍໍ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ປສ຺ສມ຺ກຍໍ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ, ກິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມີ ສມເຍ ກິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ເວທນາສຸ ເວທນາຄ຺ຄຕຣາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ວທາມິ ຍທິທໍ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສານໍ ສາຘຸກໍ ມນສິການໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ກິກ຺ຂເວ, ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ກິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. (໒)

"ຍສ຺ມີ ສມເຍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ 'ຈິຕ຺ຕປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ຈິຕ຺ຕປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ອກິປ຺ປໂມທຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ອກິປ຺ປໂມທຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ສມາທຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ສມາທຫໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ວິໂມຈຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ວິໂມຈຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ຈິຕ຺ເຕ

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ, ภິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມິ຺ ສມເຍ ภິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອภິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ນາຫໍ, ภິກ຺ຂເວ, ມຸຏ຺ฐສ຺ສຕິສ຺ສ ອສມ຺ປຊານສ຺ສ ອານາປານສ຺ສຕິ ວທາມິ ຕສ຺ມາຕິຫ, ภິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ຕສ຺ມິ຺ ສມເຍ ภິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອภິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. (໓)

"ຍສ຺ມິ຺ ສມເຍ, ภິກ຺ຂເວ, ภິກ຺ຂຸ 'ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ວິຣາຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ວິຣາຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ນິໂຣຘານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ນິໂຣຘານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; 'ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, 'ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ, ภິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມິ຺ ສມເຍ ภິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອภິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ໂສ ຍໍ ຕໍ ອภິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສານໍ ປຫານໍ, ຕໍ ປຍ຺ຍາຍ ທິສ຺ວາ ສາຘຸກໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ภິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ຕສ຺ມິ຺ ສມເຍ ภິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອภິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. (໔)

"ເອວໍ ภາວິຕາ ໂຂ, ภິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ฐາເນ ປຣິປູເຣຕິ.

໑໕໐. "ກຖໍ ภາວິຕາ ຈ, ภິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ฐານາ ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊ຺ເຄ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ? ຍສ຺ມິ຺ ສມເຍ, ภິກ຺ຂເວ, ภິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອภິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ, ອຸປຏ຺ฐິຕາສ຺ສ ຕສ຺ມິ຺ ສມເຍ ສຕິ ໂຫຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ฐາ[1]. ຍສ຺ມິ຺ ສມເຍ, ภິກ຺ຂເວ, ภິກ຺ຂຸໂນ ອຸປຏ຺ฐິຕາ ສຕິ ໂຫຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ฐາ, ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມິ຺ ສມເຍ ภິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ. ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຕສ຺ມິ຺ ສມເຍ ภິກ຺ຂຸ ภາເວຕິ, ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມິ຺ ສມເຍ ภິກ຺ຂຸໂນ ภາວນາປາຣິປູຣິ຺ ຄຈ຺ฉຕິ. (໑)

"ໂສ ຕຖາສໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຍ຺ຍາຍ ປວິຈິນຕິ ປວິຈຍຕິ[4] ປຣິວີມໍສໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຍສ຺ມິ຺ ສມເຍ, ภິກ຺ຂເວ, ภິກ຺ຂຸ ຕຖາສໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຕໍ ຘມ຺ມໍ

---

໑. ອປ຺ປມ຺ມຸຏ຺ฐາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)　　໔. ປວິຈຣຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ປຌ຺ຌາຍ ປວິຈິນຕິ ປວິຈຍຕິ ປຣິວີມំສំ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງំ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣឹ ຄຈ຺ຉຕິ. (໔)

"ຕສ຺ສ ຕំ ຘມ຺មំ ປຌ຺ຌາຍ ປວິຈິນໂຕ ປວິຈຍໂຕ ປຣິວີມំສំ ອາປຊ຺ຊໂຕ ອາຣທ຺ຘំ ໂຫຕິ ວີຣິຍំ ອສລ຺ລີນំ. ຍສ຺ມឹ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ຕំ ຘມ຺មំ ປຌ຺ຌາຍ ປວິຈິນໂຕ ປວິຈຍໂຕ ປຣິວີມំສំ ອາປຊ຺ຊໂຕ ອາຣທ຺ຘំ ໂຫຕິ ວີຣິຍំ ອສລ຺ລີນំ, ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງំ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣឹ ຄຈ຺ຉຕິ. (໕)

"ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ນິຣາມិສາ. ຍສ຺ມឹ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ນິຣາມិສາ, ປີຕិສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ປີຕិສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງំ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ປີຕិສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣឹ ຄຈ຺ຉຕິ. (໖)

"ປີຕិມນສ຺ສ ກາໂຍປិ ປສ຺ສມ຺ພຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປិ ປສ຺ສມ຺ພຕິ. ຍສ຺ມឹ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ປີຕិມນສ຺ສ ກາໂຍປិ ປສ຺ສມ຺ພຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປិ ປສ຺ສມ຺ພຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງំ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣឹ ຄຈ຺ຉຕິ. (໗)

"ປສ຺ສທ຺ຘກາຍສ຺ສ ສຸຂិໂນ ຈິຕ຺ຕំ ສມາຘິຍຕິ. ຍສ຺ມឹ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ປສ຺ສທ຺ຘກາຍສ຺ສ ສຸຂិໂນ ຈິຕ຺ຕំ ສມາຘິຍຕິ, ສມາຘិສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ສມາຘិສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງំ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ສມາຘិສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣឹ ຄຈ຺ຉຕິ. (໘)

"ໂສ ຕຖາສມາຫິຕំ ຈິຕ຺ຕំ ສາຘຸກំ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ຍສ຺ມឹ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ຕຖາສມາຫິຕំ ຈິຕ຺ຕំ ສາຘຸກំ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ, ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ງំ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມឹ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣឹ ຄຈ຺ຉຕິ. (໙)

໑໔໑. “ຍສ຺ມິ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ເວທນາສຸ ຯເປ ຯ ຈິຕ຺ເຕ ຯເປ ຯ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອພິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາສ຺ສ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ສຕິ ໂຫຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ. ຍສ຺ມິ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ໂຫຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌໍ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣິ ຄຈ຺ຉຕິ. (໑)

“ໂສ ຕຖາສໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາຍ ປວິຈິນຕິ ປວິຈຍຕິ ປຣິວີມໍສໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຍສ຺ມິ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ຕຖາສໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາຍ ປວິຈິນຕິ ປວິຈຍຕິ ປຣິວີມໍສໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌໍ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣິ ຄຈ຺ຉຕິ. (໒)

“ຕສ຺ສ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາຍ ປວິຈິນໂຕ ປວິຈຍໂຕ ປຣິວີມໍສໍ ອາປຊ຺ຊໂຕ ອາຣທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວີຣິຍໍ ອສລ຺ລີນໍ. ຍສ຺ມິ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາຍ ປວິຈິນໂຕ ປວິຈຍໂຕ ປຣິວີມໍສໍ ອາປຊ຺ຊໂຕ ອາຣທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວີຣິຍໍ ອສລ຺ລີນໍ, ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ວີຣິຍ-ສມ຺ໂພຊ຺ຌໍ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣິ ຄຈ຺ຉຕິ. (໓)

“ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ນິຣາມິສາ. ຍສ຺ມິ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ນິຣາມິສາ, ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌໍ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣິ ຄຈ຺ຉຕິ. (໔)

“ປີຕິມນສ຺ສ ກາໂຍປິ ປສ຺ສມ຺ພຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ປສ຺ສມ຺ພຕິ. ຍສ຺ມິ ສມເຍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸໂນ ປີຕິມນສ຺ສ ກາໂຍປິ ປສ຺ສມ຺ພຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ປສ຺ສມ຺ພຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌໍ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌໂຄ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ພິກ຺ຂຸໂນ ພາວນາປາຣິປູຣິ ຄຈ຺ຉຕິ. (໕)

“ປສ຺ສທ຺ຘກາຍສ຺ສ ສຸຂິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຘິຍຕິ. ຍສ຺ມິ໌ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ປສ຺ສທ຺ຘກາຍສ຺ສ ສຸຂິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຘິຍຕິ, ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ, ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາວນາປາຣິປູຣິ໌ ຄຈ຺ຉຕິ. (໖)

“ໂສ ຕຖາສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສາຘຸກໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ຍສ຺ມິ໌ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຕຖາສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສາຘຸກໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ, ອຸເປກ຺ຂາ-ສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ, ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ໂຄ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາວນາປາຣິປູຣິ໌ ຄຈ຺ຉຕິ. ເອວໍ ຠາວິຕາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຎ຺ຘານາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ສຕ຺ຕ ສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ເຄ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ. (໗)

໑໕໔. “ກຖໍ ຠາວິຕາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊ຺ຄາ ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິ໌ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ. ຘມ຺ມວິຈຍ-ສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ฯເປฯ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ. ເອວໍ ຠາວິຕາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊ຺ຄາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິ໌ ປຣິປູເຣນ຺ຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ອານາປານສ຺ສຕິສຸຕ຺ຕໍ ນິຎ຺ຊິຕໍ ອຎ຺ຊມໍ.

໙. ກາຍຄຕາສຕິສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຎິກ຺ກນ຺ຕານໍ ອຸປຎ຺ຘານສາລາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ

ອຸທປາທິ “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ອາວຸໂສ, ອພ຺ພຸຕໍ, ອາວຸໂສ! ຍາວຎ຺ຈິທໍ ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ກາຍຄຕາສຕິ[1] ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ວຸຕ຺ຕາ ມຫານິສໍສາຕິ. ອຍຎ຺ຈ ຫິທໍ ເຕສໍ ພິກ຺ຂູນໍ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ພຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຝິສລ຺ລານາ ວຸຝ຺ຐິໂຕ ເຍນ ອຸປຝ຺ຐານສາລາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ພຄວາ ພິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ພິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາຕິ? “ອິຘ, ພນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ປຈ຺ຉາພຕ຺ຕໍ ປິຎ຺ຑປາຕປຝິກ຺ກນ຺ຕານໍ ອຸປຝ຺ຐານສາລາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ ‘ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ອາວຸໂສ, ອພ຺ພຸຕໍ, ອາວຸໂສ! ຍາວຎ຺ຈິທໍ ເຕນ ພຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ກາຍຄຕາສຕິ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ວຸຕ຺ຕາ ມຫານິສໍສາຕິ. ອຍໍ ໂຂ ໂນ, ພນ຺ເຕ, ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ, ອຖ ພຄວາ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ.

໑໕໔. “ກຖໍ ພາວິຕາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ກາຍຄຕາສຕິ ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອຣຎ຺ຎຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຎ຺ຎາຄາຣຄໂຕ ວາ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາພຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຝ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ ສໂຕວ ປສ຺ສສຕິ; ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ທີຆໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ; ຣສ຺ສໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຣສ຺ສໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສສາມີຕິ ປຊານາຕິ; ‘ສພ຺ພກາຍປຝິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ສພ຺ພກາຍປຝິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ; ‘ປສ຺ສມ຺ພຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປສ຺ສມ຺ພຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ເຍ ເຄຫສິຕາ[2] ສຣສງ຺ກປ຺ປາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ເຕສໍ ປຫານາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສນ຺ຕິຝ຺ຐຕິ ສນ຺ນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ[3] ສມາຘິຍຕິ. ເອວໍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ[4] ພາເວຕິ. (໑)

໑. ກາຍຄຕາ ສຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ເຄຫສ຺ສິຕາ (ຜີກາ)
໓. ເອໂກທີ ໂຫຕິ (ສີ), ເອໂກທິ ໂພຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໔. ກາຍຄຕໍ ສຕິໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ປຸນ ຈປຣໍ, ภິກฺຂເວ, ภິກฺຂຸ ຄຈฺฉນฺໂຕ ວາ 'ຄຈฺฉາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຖິໂຕ ວາ 'ຖິໂຕມฺຫີຕິ ປຊານາຕິ, ນິສິນฺໂນ ວາ 'ນິສິນฺໂນມฺຫີຕິ ປຊານາຕິ, ສຍາໂນ ວາ 'ສຍາໂນມฺຫີຕິ ປຊານາຕິ. ຍຖາ ຍຖາ ວາ ປນສ຺ສ ກາໂຍ ປณິຫິໂຕ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ນໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປฺປມຕฺຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕฺຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ເຍ ເຄຫສິຕາ ສຣສງฺກປฺປາ ເຕ ປຫີຍນฺຕິ. ເຕສໍ ປຫານາ ອຊฺຊຕฺຕເມວ ຈິຕฺຕໍ ສນฺຕິຕฺຖຕິ ສນฺນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ ສມາທິຍຕິ. ເອວມฺປິ, ภິກฺຂເວ, ภິກฺຂຸ ກາຍຄຕາສຕິ ภາເວຕິ. (໔)

ປຸນ ຈປຣໍ, ภິກฺຂເວ, ภິກฺຂຸ ອภິກฺກນฺເຕ ປຕິກฺກນฺເຕ ສມฺປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອາໂລກິເຕ ວິໂລກິເຕ ສມฺປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສມິญฺຊິເຕ ປສາຣິເຕ ສມฺປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ສງฺฆາຕິປຕฺຕຈີວຣທາຣເณ ສມฺປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອສິເຕ ປີເຕ ຂາຍິເຕ ສາຍິເຕ ສມฺປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ອຸຈฺຈາຣປສฺສາວກมฺເມ ສມฺປຊານກາຣີ ໂຫຕິ, ຄເຕ ຖິເຕ ນິສິນฺເນ ສຸຕฺເຕ ຊາຄຣິເຕ ภາສິເຕ ຕุณฺຫີภາເວ ສມฺປຊານກາຣີ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປฺປມຕฺຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕฺຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ເຍ ເຄຫສິຕາ ສຣສງฺກປฺປາ ເຕ ປຫີຍນฺຕິ. ເຕສໍ ປຫານາ ອຊฺຊຕฺຕເມວ ຈິຕฺຕໍ ສນฺຕິຕฺຖຕິ ສນฺນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ ສມາທິຍຕິ. ເອວມฺປິ, ภິກฺຂເວ, ภິກฺຂຸ ກາຍຄຕາສຕິ ภາເວຕິ. (໕)

ປຸນ ຈປຣໍ, ภິກฺຂເວ, ภິກฺຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸທฺທໍ ປາທຕລາ ອໂທ ເກສມຕฺຖກາ ຕຈປຣິຍນฺຕໍ ປູຣໍ ນານປฺປກາຣສ຺ສ ອສຸຈິໂນ ປຈฺຈເວກฺຂຕິ 'ອຕฺຖິ ອິມສฺມິໍ ກາເຍ ເກສາ ໂລມາ ນຂາ ທນฺຕາ ຕໂຈ ມໍສໍ ນฺຫາຣຸ[๑] ອຕฺຖິ ອຕฺຖິມິญฺຊໍ ວກฺກໍ ຫທຍໍ ຍກນໍ ກິໂລມກໍ ປິຫກໍ ປปฺผາສໍ ອນฺຕໍ ອນฺຕຄຸณໍ ອຸທຣິຍໍ ກຣີສໍ ປິຕฺຕໍ ເສມฺຫໍ ປຸພฺໂພ ໂລຫິຕໍ ເສໂທ ເມໂທ ອສฺສຸ ວສາ ເຂໂລ ສິງฺฆາณິກາ ລສິກາ ມຸຕฺຕນฺຕິ.

"ເສยฺຍຖາປິ, ภິກฺຂເວ, ອຸภໂຕມຸຂາ ປຸໂຕລິ[๒] ປູຣາ ນານາວິຫິຕສ຺ສ ທญฺญສ຺ສ, ເສยฺຍຖີທໍ ສາລີນໍ ວີຫີນໍ ມຸຄฺຄານໍ ມາສານໍ ຕິລານໍ ຕณฺฑຸລານໍ, ຕເມນໍ ຈກฺขຸມາ ປຸຣິໂສ ມุญฺຈິຕฺວາ ປຈฺຈເວກฺເຂยฺຍ 'ອິເມ ສາລີ ອິເມ ວີຫີ ອິເມ ມຸຄฺຄາ ອິເມ ມາສາ ອິເມ ຕິລາ ອິເມ ຕณฺฑຸລາຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ภິກฺຂເວ, ภິກฺຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸທฺທໍ ປາທຕລາ ອໂທ ເກສມຕฺຖກາ ຕຈປຣິຍນฺຕໍ ປູຣໍ

---

໑. ນຫາຣຸ (ສີ, ສฺยາ, ກໍ, ອີ)   ໒. ມູໂຕລີ (ສີ, ສฺยາ, ກໍ, ອີ)

ນານປ຺ປກາຣສ຺ສ ອສຸຈິໂນ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ ເກສາ ໂລມາ ນຂາ ທນ຺ຕາ ຕໂຈ ມໍສໍ ນ຺ຫາຣຸ ອຏ຺ຐິ ອຏ຺ຐິມິຎ຺ຊໍ ວກ຺ກໍ ຫທຍໍ ຍກນໍ ກິໂລມກໍ ປິຫກໍ ປປ຺ຜາສໍ ອນ຺ຕໍ ອນ຺ຕຄຸຓໍ ອຸທຣິຍໍ ກຣີສໍ ປິຕ຺ຕໍ ເສມ຺ຫໍ ປຸພ຺ໂພ ໂລຫິຕໍ ເສໂທ ເມໂທ ອສ຺ສຸ ວສາ ເຂໂຬ ສິງ຺ຆາຓິກາ ລສິກາ ມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ເຍ ເຄຫສິຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ເຕສໍ ປຫານາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສນ຺ນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ ສມາຘິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ຠາເວຕິ. **(໔)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ຍຖາຐິຕໍ ຍຖາປຓິຫິຕໍ ຘາຕຸໂສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ ປຖວີຘາຕຸ ອາໂປຘາຕຸ ເຕໂຊຘາຕຸ ວາໂຍຘາຕູຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຄາວິໍ ວຘິຕ຺ວາ ຈຕຸມຫາປເຖ[໑] ພິລໂສ ວິຠຊິຕ຺ວາ[໒] ນິສິນ຺ໂນ ອສ຺ສ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ຍຖາຐິຕໍ ຍຖາປຓິຫິຕໍ ຘາຕຸໂສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ ປຖວີຘາຕຸ ອາໂປຘາຕຸ ເຕໂຊຘາຕຸ ວາໂຍຘາຕູຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ເຍ ເຄຫສິຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ, ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ເຕສໍ ປຫານາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສນ຺ນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ ສມາຘິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ຠາເວຕິ. **(໕)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເສຍ຺ຍຖາປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຣີຣໍ ສີວຖິກາຍ[໓] ຉຑ຺ຑິຕໍ ເອກາຫມຕໍ ວາ ທ຺ວີຫມຕໍ ວາ ຕີຫມຕໍ ວາ ອຸທ຺ຘຸມາຕກໍ ວິນີລກໍ ວິປຸພ຺ພກຊາຕໍ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ, “ອຍມ຺ປິ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມ຺ໂມ ເອວໍຠາວີ ເອວໍອນຕີໂຕຕິ[໔]. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ເຍ ເຄຫສິຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ, ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ເຕສໍ ປຫານາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສນ຺ນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ ສມາຘິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ຠາເວຕິ. **(໖)**

---

໑. ຈາຕຸມ຺ມຫາປເຖ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ປຏິວິຠຊິຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ສີວຖິກາຍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ເອຕໍ ອນຕີໂຕຕິ (ສີ)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເສຍ຺ຍຖາປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຣີຣໍ ສິວຖິກາຍ ຉຑ຺ຑິຕໍ ກາເກຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ກຸລເລຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ຄິຊ຺ເຌຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ກງ຺ເກຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ສຸນເຂຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ພ຺ຍຄ຺ເຆຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ທີປີຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ສິງ຺ຄາເລຫິ ວາ[1] ຂຊ຺ຊມານໍ ວິວິເຘຫິ ວາ ປາຓກຊາເຕຫິ ຂຊ຺ຊມານໍ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມ຺ໂມ ເອວໍຠາວີ ເອວໍອນຕີໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສຯເປຯ ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ຠາເວຕິ. (໗)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເສຍ຺ຍຖາປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຣີຣໍ ສິວຖິກາຍ ຉຑ຺ຑິຕໍ ອຏ຺ຐິກສງ຺ຂລິກໍ ສມໍສໂລຫິຕໍ ນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘໍ ຯເປຯ ອຏ຺ຐິກສງ຺ຂລິກໍ ນິມ຺ມໍສໂລຫິຕມກ຺ຂິຕໍ ນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘໍຯເປຯ ອຏ຺ຐິກສງ຺ຂລິກໍ ອປຄຕມໍສໂລຫິຕໍ ນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘໍ ຯເປຯ ອຏ຺ຐິການິ ອປຄຕສມ຺ພນ຺ຘານິ[2] ທິສາວິທິສາວິກ຺ຂິຕ຺ຕານິ[3], ອຎ຺ເຎນ ຫຕ຺ຖຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ປາທຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ໂຄປ຺ຜກຏ຺ຐິກໍ[4] ອຎ຺ເຎນ ຊງ຺ຆຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ອູຣຸຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ກຏິຏ຺ຐິກໍ[5] ອຎ຺ເຎນ ຜາສຸກຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ປິຏ຺ຐິຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ຂນ຺ຘຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ຄີວຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ຫນຸກຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ທນ຺ຕຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ສີສກຏາຫໍ[5]. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມ຺ໂມ ເອວໍຠາວີ ເອວໍອນຕີໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສຯເປຯ ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ຠາເວຕິ. (໘ - ໑໑)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເສຍ຺ຍຖາປິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ສຣີຣໍ ສິວຖິກາຍ ຉຑ຺ຑິຕໍ ອຏ຺ຐິການິ ເສຕານິ ສງ຺ຂວຓ຺ຓປຏິພາຄານິ[6] ຯເປຯ ອຏ຺ຐິການິ ປຸຎ຺ຊກິຕານິ ເຕໂຣວສ຺ສິການິຯເປຯ ອຏ຺ຐິການິ ປູຕີນິ ຈຸຓ຺ຓກຊາຕານິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມ຺ໂມ ເອວໍຠາວີ ເອວໍອນຕີໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສຯເປຯ ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ຠາເວຕິ. (໑໒ - ໑໔)

໑໕໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິຯເປຯ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ

---

໑. ຄິຊ຺ເຌຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ສຸວາເນຫິ ວາ ຂຊ຺ຊມານໍ ສິຄາເລຫິ ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ອປຄຕນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘານິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓. ທິສາວິທິສາສຸ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕານິ (ສີ, ອິ)

໔. ອຎ຺ເຎນ ໂຄປ຺ຜກຏ຺ຐິກນ຺ຕິ ອິທໍ ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ.

໕ - ໕. ອຎ຺ເຎນ ກຏຏ຺ຐິກໍ ອຎ຺ເຎນ ປິຏ຺ຐິກຓ຺ຏກໍ ອຎ຺ເຎນ ສີສກຏາຫໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໖. ສງ຺ຂວຓ຺ຓູປນິການິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ ອິ)

ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຏໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທກ຺ໂຂ ນ຺ຫາປໂກ[1] ວາ ນ຺ຫາປກນ຺ເຕວາສີ ວາ ກໍສຖາເລ ນ຺ຫານີຍຈຸຓ຺ຓານິ[2] ອາກິຣິຕ຺ວາ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ສນ຺ເນຍ຺ຍ, ສາຍໍ ນ຺ຫານີຍປິຓ຺ຑີ[3] ເສ຺ນຫານຸຄຕາ ເສ຺ນຫປເຣຕາ ສນ຺ຕຣພາຫິຣາ ຜຸຏາ ເສ຺ນເຫນ ນ ຈ ປຄ຺ຆຣິຓີ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ; ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຏໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສຯເປຯ ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ຠາເວຕິ. **(໑໘)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາຯເປຯ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ສມາຘິເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ; ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ສມາຘິເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຏໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທກຣຫໂທ ຄມ຺ຠີໂຣ ອຸພ຺ຠິໂທທໂກ[4]. ຕສ຺ສ ເນວສ຺ສ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຍມຸຂໍ, ນ ປຈ຺ຉິມາຍ ທິສາຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຍມຸຂໍ ນ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຍມຸຂໍ, ນ ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ ອຸທກສ຺ສ ອາຍມຸຂໍ; ເທໂວ ຈ ນ ກາເລນ ກາລໍ ສມ຺ມາ ຘາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຉຍ຺ຍ; ອຖ ໂຂ ຕມ຺ຫາວ ອຸທກຣຫທາ ສີຕາ ວາຣິຘາຣາ ອຸພ຺ຠິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕເມວ ອຸທກຣຫທໍ ສີເຕນ ວາຣິນາ ອຠິສນ຺ເທຍ຺ຍ ປຣິສນ຺ເທຍ຺ຍ ປຣິປູເຣຍ຺ຍ ປຣິປ຺ຜເຣຍ຺ຍ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ອຸທກຣຫທສ຺ສ ສີເຕນ ວາຣິນາ ອປ຺ຜຸຏໍ ອສ຺ສ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ສມາຘິເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ສມາຘິເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຏໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສຯເປຯ ເອວມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ຠາເວຕິ. **(໑໙)**

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາຯເປຯ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ນິປ຺ປີຕິເກນ ສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ນິປ຺ປີຕິເກນ ສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຏໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປ຺ປລິນິຍໍ ວາ ປທຸມິນິຍໍ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີກິນິຍໍ ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ຈານິ ອຸປ຺ປລານິ ວາ ປທຸມານິ ວາ ປຸຓ຺ຑຣີການິ

---

໑. ນຫາປໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ນຫານີຍຈຸຓ຺ຓານິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ສາສ຺ສ ນຫານີຍປິຓ຺ຑີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ອຸພ຺ຠິໂຕທໂກ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ວາ ອຸທເກ ຊາຕານິ ອຸທເກ ສໍວຑ຺ຒານິ ອຸທການຸຄ຺ຄຕານິ ອນ຺ໂຕນິມຸຄ຺ຄໂປສີນິ, ຕານິ ຍາວ ຈຄ຺ຄາ ຍາວ ຈ ມູລາ ສີເຕນ ວາຣິນາ ອພິສນ຺ນານິ ປຣິສນ຺ນານິ[1] ປຣິປູຣານິ ປຣິປ຺ຜຸຜານິ, ນາສ຺ສ[4] ກິຌ຺ຈິ ສພ຺ພາວຕໍ ອຸປ຺ປລານໍ ວາ ປທຸມານໍ ວາ ປຸຕ຺ຑຣີການໍ ວາ ສີເຕນ ວາຣິນາ ອປ຺ຜຸຜໍ ອສ຺ສ; ເອວເມວ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ນິປ຺ປີຕິເກນ ສຸເຂນ ອພິສນ຺ເທຕິ ປຣິສນ຺ເທຕິ ປຣິປູເຣຕິ ປຣິປ຺ຜຣຕິ, ນາສ຺ສ ກິຌ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ນິປ຺ປີຕິເກນ ສຸເຂນ ອປ຺ຜຸຜໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ...ເປ... ເອວມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ພາເວຕິ. (໑໗)

ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ...ເປ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ປຣິສຸທ຺ເຘນ ເຈຕສາ ປຣິໂຍທາເຕນ ຜຣິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນາສ຺ສ ກິຌ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ເຘນ ເຈຕສາ ປຣິໂຍທາເຕນ ອປ຺ຜຸຜໍ ໂຫຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ໂອທາເຕນ ວຕ຺ເຖນ ສສີສໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ອສ຺ສ, ນາສ຺ສ ກິຌ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ໂອທາເຕນ ວຕ຺ເຖນ ອປ຺ຜຸຜໍ ອສ຺ສ; ເອວເມວ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ປຣິສຸທ຺ເຘນ ເຈຕສາ ປຣິໂຍທາເຕນ ຜຣິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ນາສ຺ສ ກິຌ຺ຈິ ສພ຺ພາວໂຕ ກາຍສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ເຘນ ເຈຕສາ ປຣິໂຍທາເຕນ ອປ຺ຜຸຜໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ເຍ ເຄຫສິຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ເຕສໍ ປຫານາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ, ສນ຺ນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ ສມາທິຍຕິ. ເອວມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ກາຍຄຕາສຕິໍ ພາເວຕິ. (໑໘)

໑໕໖. "ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາຍຄຕາສຕິ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ອນ຺ໂຕຄທາວາສ຺ສ[3] ກຸສລາ ທມ຺ມາ ເຍ ເກຈິ ວິຊ຺ຊາພາຄິຍາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ເຈຕສາ ຜຸໂຏ, ອນ຺ໂຕຄທາວາສ຺ສ ກຸນ຺ນທີໂຍ ຍາ ກາຈິ ສມຸທ຺ທງ຺ຄມາ; ເອວເມວ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ອນ຺ໂຕຄທາວາສ຺ສ ກຸສລາ ທມ຺ມາ ເຍ ເກຈິ ວິຊ຺ຊາພາຄິຍາ.

"ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາຍຄຕາສຕິ ອພາວິຕາ ອພຫຸລີກຕາ, ລພຕິ ຕສ຺ສ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ, ລພຕິ ຕສ຺ສ ມາໂຣ ອາຣມ຺ມຕ຺ໍ[5]. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ,

---

໑. ອພິສນ຺ທານິ ປຣິສນ຺ທານິ (ກ)
໓. ອນ຺ໂຕຄທາ ຕສ຺ສ (ສີ, ອິ)
໔. ນ ເນສໍ (?)
໕. ອາຣມຕ຺ໍ (?)

ປຸຣິໂສ ຄຣຸກໍ ສິລາຄຸຬໍ ອລ຺ລມຕ຺ຕິກາປຸຎ຺ເຊ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ. ຕໍ ກິ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ຕໍ ຄຣຸກໍ ສິລາຄຸຬໍ ອລ຺ລມຕ຺ຕິກາປຸຎ຺ເຊ ລເຠຖ ໂອຕາຣນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ອຠາວິຕາ ອພຫຸລີກຕາ, ລຠຕິ ຕສ຺ສ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ, ລຠຕິ ຕສ຺ສ ມາໂຣ ອາຣມ຺ມຓໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸກ຺ຂໍ ກຏ຺ຐໍ ໂກຬາປໍ[໑], ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິ ອາທາຍ 'ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ເຕໂຊ ປາຕຸກຣິສ຺ສາມີ'ຕິ. ຕໍ ກິ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ສຸກ຺ຂໍ ກຏ຺ຐໍ ໂກຬາປໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖນ຺ໂຕ[໒] ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍາຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ອຠາວິຕາ ອພຫຸລີກຕາ, ລຠຕິ ຕສ຺ສ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ, ລຠຕິ ຕສ຺ສ ມາໂຣ ອາຣມ຺ມຓໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທກມຓິໂກ ຣິຕ຺ໂຕ ຕຸຈ຺ໂຉ ອາຘາເຣ ຐປິໂຕ; ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸທກຠາຣໍ ອາທາຍ. ຕໍ ກິ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ລເຠຖ ອຸທກສ຺ສ ນິກ຺ເຂປນນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ອຠາວິຕາ ອພຫຸລີກຕາ, ລຠຕິ ຕສ຺ສ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ, ລຠຕິ ຕສ຺ສ ມາໂຣ ອາຣມ຺ມຓໍ".

໑໕໗. "ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາຍຄຕາສຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ນ ຕສ຺ສ ລຠຕິ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ, ນ ຕສ຺ສ ລຠຕິ ມາໂຣ ອາຣມ຺ມຓໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ລຫຸກໍ ສຸຕ຺ຕຄຸຬໍ ສພ຺ພສາຣມເຍ ອຄ຺ຄຬຜລເກ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ. ຕໍ ກິ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕໍ ລຫຸກໍ ສຸຕ຺ຕຄຸຬໍ ສພ຺ພສາຣມເຍ ອຄ຺ຄຬຜລເກ ລເຠຖ ໂອຕາຣນ຺ຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ນ ຕສ຺ສ ລຠຕິ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ, ນ ຕສ຺ສ ລຠຕິ ມາໂຣ ອາຣມ຺ມຓໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ[໓] ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິ ອາທາຍ 'ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕສ຺ສາມິ, ເຕໂຊ ປາຕຸກຣິສ຺ສາມີ'ຕິ. ຕໍ ກິ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ອມຸໍ ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄິໍ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເຕໂຊ ປາຕຸກເຣຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ເອວເມວ

---

໑. ໂກຬາປໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ (ກ)
໒. ອຠິມຕ຺ເຕນ຺ໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)
໓. ສເສ຺ນຫໍ ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ (ກ)

ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ນ ຕສ຺ສ ລຠຕິ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ, ນ ຕສ຺ສ ລຠຕິ ມາໂຣ ອາຣມ຺ມຓໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທກມຓິໂກ ປູໂຣ ອຸທກສ຺ສ ສມຕິຕ຺ຕິໂກ ກາກເປຍ຺ໂຍ ອາຘາເຣ ຐປິໂຕ; ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸທກຠາຣໍ ອາທາຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ລເຠຖ ອຸທກສ຺ສ ນິກ຺ເຂປນນ຺ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ນ ຕສ຺ສ ລຠຕິ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ, ນ ຕສ຺ສ ລຠຕິ ມາໂຣ ອາຣມ຺ມຓໍ”.

໑໕໘. “ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາຍຄຕາສຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ໂສ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກຣຓີຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ຕຕ຺ຣຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທກມຓິໂກ ປູໂຣ ອຸທກສ຺ສ ສມຕິຕ຺ຕິໂກ ກາກເປຍ຺ໂຍ ອາຘາເຣ ຐປິໂຕ. ຕເມນໍ ພລວາ ປຸຣິໂສ ຍໂຕ ຍໂຕ ອາວິຎ຺ເຉຍ຺ຍ, ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸທກນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ໂສ, ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກຣຓີຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສເມ ຠູມິຠາເຄ ຈຕຸຣສ຺ສາ ໂປກ຺ຂຣຓີ[1] ອສ຺ສ ອາຬິພນ຺ຘາ ປູຣາ ອຸທກສ຺ສ ສມຕິຕ຺ຕິກາ ກາກເປຍ຺ຍາ. ຕເມນໍ ພລວາ ປຸຣິໂສ ຍໂຕ ຍໂຕ ອາຬິໍ ມຸຎ຺ເຈຍ຺ຍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຸທກນ຺ຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ໂສ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກຣຓີຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຠູມິຍໍ ຈຕຸມຫາປເຖ ອາຊຎ຺ຎຣໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ສ ຐິໂຕ ໂອຘສ຺ຕປໂຕໂທ[2] ຕເມນໍ ທກ຺ໂຂ ໂຍຄ຺ຄາຈຣິໂຍ ອສ຺ສທມ຺ມສາຣຖິ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ວາເມນ ຫຕ຺ເຖນ ຣສ຺ມິໂຍ ຄເຫຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຓນ ຫຕ຺ເຖນ ປໂຕທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຍນິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ສາເຣຍ຺ຍາປິ ປຈ຺ຈາສາເຣຍ຺ຍາປິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາຍຄຕາສຕິ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ, ໂສ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກຣຓີຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ”.

---

໑. ໂປກ຺ຂຣິຓີ (ສີ)

໒. ໂອຠາສ຺ຕປໂຕໂທ (ກ), ອຸຠນ຺ຕຣປໂຜໂທ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ອວ + ຘໍສຸ + ຕ = ໂອ-ຘສ຺ຕ - ອິຕິ ປທວິຠາໂຄ.

໑໕ຌ. “ກາຍຄຕາຍ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕິຍາ ອາເສວິຕາຍ ພາວິຕາຍ ພຫຸລີກຕາຍ ຍານີກຕາຍ ວຕ຺ຖຸກຕາຍ ອນຸຏ຺ຐິຕາຍ ປຣິຈິຕາຍ ສຸສມາຣທ຺ຘາຍ ທສານິສໍສາ ປາຜິກ຺ຂາ; ອຣຕິຣຕິສໂຫ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຕໍ ອຣຕິ ສຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຣຕິ ອພິພຸຍ຺ຍ ວິຫຣຕິ. (໑)

“ພຍເພຣວສໂຫ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຕໍ ພຍເພຣວໍ ສຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ພຍເພຣວໍ ອພິພຸຍ຺ຍ ວິຫຣຕິ. (໒)

“ຂໂມ ໂຫຕິ ສີຕສ຺ສ ອຸຓ຺ຫສ຺ສ ຊິຘຈ຺ຉາຍ ປິປາສາຍ ຑໍສມກສວາຕາຕປ-ສຣີສປສມ຺ຜສ຺ສານໍ ທຸຣຸຕ຺ຕານໍ ທຸຣາຄຕານໍ ວຈນປຖານໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ສາຣີຣິການໍ ເວທນານໍ ທຸກ຺ຂານໍ ຕິພ຺ພານໍ ຂຣານໍ ກຏຸການໍ ອສາຕານໍ ອມນາປານໍ ປາຓຫຣານໍ ອທິວາສກຊາຕິໂກ ໂຫຕິ. (໓)

“ຈຕ຺ຕນ຺ນໍ ຊານານໍ ອາພິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິການມລາພີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາພີ ອກສິຣລາພີ. (໔)

“ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈານຸໂພຕິ. ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ໂຫຕິ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ໂຫຕິ, ອາວິພາວໍ ຯເປ ຯ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕຕິ. (໕)

“ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ຘາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສິກາຍ ອຸໂພ ສທ຺ເທ ສຸຓາຕິ ທິພ຺ເພ ຈ ມານຸເສ ຈ, ເຍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ຈ ຯເປຯ. (໖)

“ປຣສຕ຺ຕານໍ ປຣປຸຄ຺ຄລານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາຕິ. ສຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ, ວີຕຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ຯເປຯ ສໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ວີຕໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ສໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ວີຕໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ອມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ສອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ...ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ... ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ອວິມຸຈ຺ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. (໗)

“ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຯເປຯ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. (໘)

“ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. (໙)

“ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຌ຺ຌາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. (໑໐)

“ກາຍຄຕາຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິຍາ ອາເສວິຕາຍ ຠາວິຕາຍ ພຫຸລີກຕາຍ ຍານີກຕາຍ ວຕ຺ຖຸກຕາຍ ອນຸຏ຺ຐິຕາຍ ປຣິຈິຕາຍ ສຸສມາຣທ຺ຘາຍ ອິເມ ທສານິສໍສາ ປາຏິກງ຺ຂາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ກາຍຄຕາສຕິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວມໍ.

໑໐. ສງ຺ຂາຣຸປປຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໑໖໐. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສງ຺ຂາຣຸປປຕ຺ຕິໍ[໑] ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໑໖໑. “ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສທ຺ຘາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສຸເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ຈາເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ປຌ຺ຌາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລານໍ[໔] ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອທິຏ຺ຐາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ຈ ວິຫາຣາ[໕]

---

໑. ສງ຺ຂາຣູປປຕ຺ຕີ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ສງ຺ຂາຣຸປ຺ປຕ຺ຕີ (ສີ, ອີ)

໔. ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລານໍ ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

໕. ວິຫາໂຣ (ສີ, ອີ)

ຈ ເອວໍ ພາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ[1] ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

໑໖໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ສທ຺ຳາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສຸເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ຈາເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ປຍ຺ຍາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລານໍ ຯເປ ຯ ຄຫປຕິມຫາສາລານໍ[4] ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຣິຝ຺ຖາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວໍ ພາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

໑໖໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ສທ຺ຳາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສຸເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ຈາເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ປຍ຺ຍາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ 'ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ[5] ເທວາ ທີຄາຍຸກາ ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຣິຝ຺ຖາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວໍ ພາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

໑໖໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ສທ຺ຳາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສຸເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ຈາເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ປຍ຺ຍາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ, "ຕາວຕິໍສາ ເທວາ ຯເປ ຯ ຍາມາ ເທວາ... ຕຸສິຕາ ເທວາ... ນິມ຺ມານຣຕີ ເທວາ... ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີ ເທວາ ທີຄາຍຸກາ ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຣິຝ຺ຖາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ

---

໑. ຕຕ຺ຣູປປຕ຺ຕິຍາ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ຕຕ຺ຣຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ (ສີ, ອິ)

໔. ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລານໍ ວາ ຄຫປຕິມຫາສາລານໍ ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໕. ຈາຕຸມ຺ມຫາຣາຊິກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວໍ ພາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິຍາ ສໍວຕຸຕນຸຕິ. ອຍໍ, ກິກຸຂເວ, ມຄຸໂຄ ອຍໍ ປຜິປທາ ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິຍາ ສໍວຕຸຕຕິ.

໑໖໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ສທຸຊາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສຸເຕນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ຈາເຄນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ປລຸລາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ 'ສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ ທີຆາຍຸໂກ ວຕຸຕວາ ສຸຂພຫຸໂລຕິ. ສຫສຸໂສ, ກິກຸຂເວ, ພຸຣຫຸມາ ສຫສຸສິໂລກຊາຕຸໍ[๑] ຜຣິຕຸວາ ອຊິມຸຈຸຈິຕຸວາ[๔] ວິຫຣຕິ. ເຍປິ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປິ ຜຣິຕຸວາ ອຊິມຸຈຸຈິຕຸວາ
ວິຫຣຕິ. ເສຍຸຍຖາປິ, ກິກຸຂເວ, ຈກຸຂຸມາ ປຸຣິໂສ ເອກໍ ອາມຕຸທໍ ຫຕຸເຖ ກຣິຕຸວາ ປຈຸຈເວກຸເຂຍຸຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ ສຫສຸສິໂລກຊາຕຸໍ ຜຣິຕຸວາ ອຊິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວິຫຣຕິ. ເຍປິ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປິ ຜຣິຕຸວາ ອຊິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວິຫຣຕິ. ຕສຸສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຫສຸສສຸສ ພຸຣຫຸມຸໂນ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸເຊຍຸຍນຸຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ອຊິຜຸກາຕິ, ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ພາເວຕິ. ຕສຸສ ເຕ ສງຂາຣາ ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວໍ ພາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິຍາ ສໍວຕຸຕນຸຕິ. ອຍໍ, ກິກຸຂເວ, ມຄຸໂຄ ອຍໍ ປຜິປທາ ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິຍາ ສໍວຕຸຕຕິ.

໑໖໖. ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ສທຸຊາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສຸເຕນ... ຈາເຄນ... ປລຸລາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ທຸວິສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ༓ເປ༓ ຕິສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ... ຈຕຸສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ... ປລຸຈສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ ທີຆາຍຸໂກ ວຕຸຕວາ ສຸຂພຫຸໂລຕິ. ປລຸຈສຫສຸໂສ, ກິກຸຂເວ, ພຸຣຫຸມາ ປລຸຈສຫສຸສິໂລກຊາຕຸໍ ຜຣິຕຸວາ ອຊິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວິຫຣຕິ. ເຍປິ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປິ ຜຣິຕຸວາ ອຊິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວິຫຣຕິ. ເສຍຸຍຖາປິ, ກິກຸຂເວ, ຈກຸຂຸມາ ປຸຣິໂສ ປລຸຈ ອາມຕຸທານິ ຫຕຸເຖ ກຣິຕຸວາ ປຈຸຈເວກຸເຂຍຸຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ປລຸຈສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ ປລຸຈສຫສຸສິໂລກຊາຕຸໍ ຜຣິຕຸວາ ອຊິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວິຫຣຕິ. ເຍປິ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປິ ຜຣິຕຸວາ ອຊິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວິຫຣຕິ. ຕສຸສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ປລຸຈສຫສຸສສຸສ ພຸຣຫຸມຸໂນ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸເຊຍຸຍນຸຕິ. ໂສ ຕໍ

---

໑. ສຫສຸສີ ໂລກຊາຕຸໍ (ສີ) ໔. ອຊິມຸລຸຈິຕຸວາ (ກ)

ຈິຕຸຕໍ ທທຕິ, ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ອធិដ្ឋາຕິ, ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ភាវេតិ. ຕສຸສ ເຕ ສງ្ខាຣາ ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວំ ภາວິຕາ ເອວំ ພຫុລີກຕາ ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິຍາ ສំວຕຸຕນຸຕິ. ອຍំ, ภິກຸຂເວ, ມគ្គោ ອຍំ ປដិປທາ ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິຍາ ສំວຕຸຕຕិ.

១៦៧. ປុນ ຈປຣំ, ภິກຸຂເວ, ภິກຸຂຸ ສທຸធាយ ສມນຸນາគໂຕ ໂຫຕິ, ສີເលນ ສມນຸນາគໂຕ ໂຫຕິ, ສຸເຕນ... ຈາເគນ... ປញຸញាយ ສມນຸນາគໂຕ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ສຸຕំ ໂຫຕិ 'ທສສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ ທីឃាຍຸໂກ ວណ្ណວາ ສຸຂពហុໂລຕិ. ທສສຫສຸໂສ, ภິກຸຂເວ, ພຸຣຫຸມາ ທສສຫສຸສີໂລកធាតុំ ផរិត្វា ອធិមុច្ចិត្វា ວិហរតិ. ເຍປិ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປិ ផរិត្វា ອធិមុច្ចិត្វា ວិហរតិ. ເສຍຸຍຖາປិ, ภິກຸຂເວ, ມណិ ເວឡុរិໂຍ ສុໂភ ຊាតិមា ອដ្ឋំໂស ສុបរិកម្មកໂຕ ປណ្ឌុកម្ពលេ ນិក្ខិត្តោ ภាសេຕេ ຈ ຕປេຕេ ຈ[១] វិໂຣຈតិ ຈ; ເອວເມວ ໂຂ, ภິກຸຂເວ, ທສສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ ທສສຫສຸສີໂລកធាតុំ ផរិត្វា ອធិមុច្ចិត្វា ວិហរតិ. ເຍປិ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປិ ផរិត្វា ອធិមុច្ចិត្វា ວិហរតិ. ຕສຸສ ເອວំ ໂຫຕិ 'ອໂຫ ວຕាហំ កាយស្ស ເກທາ ປຣំ មរណា ທສສຫສຸສສຸສ ພຸຣຫຸມុໂນ ສហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យន្តិ. ໂສ ຕໍ ຈិຕຸຕໍ ທທຕិ, ຕໍ ຈិຕຸຕໍ ອធិដ្ឋាតិ, ຕໍ ຈិຕຸຕໍ ภាវេតិ. ຕສຸສ ເຕ ສງ្ខាຣາ ຈ ວិហាຣາ ຈ ເອວំ ภាវិតា ເອວំ ພហុលីកតា ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິຍາ ສំວຕຸຕນຸຕិ. ອຍំ, ภិកຸຂເວ, ມគ្គោ ອຍំ ປដិປທາ ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິຍາ ສំວຕຸຕຕិ.

១៦៨. ປុນ ຈປຣំ, ภិកຸຂເວ, ภិកຸຂຸ ສທຸធាយ ສມນຸນາគໂຕ ໂຫຕិ, ສីເលນ... ສຸເຕນ... ຈາເគນ... ປញຸញាយ ສມນຸນາគໂຕ ໂຫຕិ. ຕສຸສ ສຸຕំ ໂຫຕិ 'ສຕສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ ທីឃាຍຸໂກ ວណ្ណວາ ສຸຂពហុໂລຕិ. ສຕສຫສຸໂສ, ภិកຸຂເວ, ພຸຣຫຸມາ ສຕສຫສຸສີໂລកធាតុំ ផរិត្វា ອធិមុច្ចិត្វា ວិហរតិ ເຍປិ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ ເຕປិ ផរិត្វា ອធិមុច្ចិត្វា ວិហរតិ. ເສຍຸຍຖາປិ, ภិកຸຂເວ, ນិក្ខំ[៤] ຊមុໂພនទំ ທក្ខកម្មារបុត្តឧក្កាមុខសុកុសលសម្បហដ្ឋំ ປណ្ឌុកម្ពលេ ນិក្ខិត្តំ ភាសេຕេ ຈ ຕປេຕេ ຈ វិໂຣຈតិ ຈ; ເອວເມວ ໂຂ, ภិកຸຂເວ, ສຕສຫສຸໂສ ພຸຣຫຸມາ ສຕສຫສຸສີໂລកធាតុំ ផរិត្វា ອធិមុច្ចិត្វា ວិហរតិ ເຍປិ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ ເຕປិ ផរិត្វា ອធិមុច្ចិត្វា ວិហរតិ. ຕສຸສ ເອວំ ໂຫຕិ 'ອໂຫ ວຕាហំ កាយស្ស ເກທາ ປຣំ មរណា ສຕສຫສຸສສຸສ ພຸຣຫຸມុໂນ ສហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យន្តិ. ໂສ ຕໍ

១. ภាសតិ ຕປតិ ຈ (សី, ស្យា, កំ, ក)　　៤. ນេក្ខំ (សី, ស្យា, កំ, ឰ)

ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຝຸກາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວໍ ກາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

໑໖໙. ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຘາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ... ສຸເຕນ... ຈາເຄນ... ປລ຺ລາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ອາກາ ເທວາ ฯເປฯ ປຣິຕ຺ຕາກາ ເທວາ... ອປ຺ປມາຕາກາ ເທວາ... ອາກາສ຺ສຣາ ເທວາ ທີຆາຍຸກາ ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອາກາສ຺ສຣານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຝຸກາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວໍ ກາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

໑໗໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຘາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ... ສຸເຕນ... ຈາເຄນ... ປລ຺ລາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ປຣິຕ຺ຕສຸກາ ເທວາฯເປฯ ອປ຺ປມາຕສຸກາ ເທວາ... ສຸກກິຕ຺ຫາ ເທວາ ທີຆາຍຸກາ ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸກກິຕ຺ຫານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຝຸກາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວໍ ກາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຝິປທາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

໑໗໑. ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຘາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສີເລນ... ສຸເຕນ... ຈາເຄນ... ປລ຺ລາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ເວຫປ຺ຜລາ ເທວາฯເປฯ ອວິຫາ ເທວາ... ອຕປ຺ປາ ເທວາ... ສຸທສ຺ສາ ເທວາ... ສຸທສ຺ສີ ເທວາ... ອກນິຝ຺ກາ ເທວາ ທີຆາຍຸກາ ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອກນິຝ຺ການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຝຸກາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຕິ. ຕສ຺ສ ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ຈ ວິຫາຣາ ຈ ເອວໍ ກາວິຕາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ຕຕ຺ຣຸປປຕ຺ຕິຍາ

สំວត្តន្តិ. ອយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គៃ ອយំ ປដិປທາ តត្រុປປត្តិយា សំວត្តតិ.

໑໗໔. ປុន ຈປរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ສទ្ធាយ ສមន្នាគតោ ហោតិ, សីលេន... សុតេន... ຈາគេន... ປញ្ញាយ ສមន្នាគតោ ហោតិ. តស្ស សុតំ ហោតិ 'ອាកាសា-នញ្ចាយតនូປគា ទេວា ទីឃាយុកា ຈិរដ្ឋិតិកា សុខពហុលាតិ. តស្ស ឯວំ ហោតិ 'ອហោ ວតាហំ កាយស្ស ភេទា ປរំ មរណា ອាកាសានញ្ចាយតនូປគានំ ទេວានំ សហព្យតំ ອុປປជ្ជេយ្យន្តិ. សោ តំ ຈិត្តំ ទហតិ, តំ ຈិត្តំ ອធិដ្ឋាតិ, តំ ຈិត្តំ ភាវេតិ. តស្ស តេ ສង្ខារា ຈ ວិហារា ຈ ឯວំ ភាວិតា ឯວំ ពហុលីកតា តត្រុປປត្តិយា សំວត្តន្តិ. ອយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គៃ ອយំ ປដិປទា តត្រុປປត្តិយា សំວត្តតិ.

១៧៥. ປុន ຈປរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ສទ្ធាយ ສមន្នាគតោ ហោតិ, សីលេន... សុតេន... ຈាគេន... ປញ្ញាយ ສមន្នាគតោ ហោតិ. តស្ស សុតំ ហោតិ 'ວិញ្ញាណញ្ចាយតនូປគា ទេວា ទីឃាយុកា ຈិរដ្ឋិតិកា សុខពហុលាតិ. តស្ស ឯວំ ហោតិ 'ອហោ ວតាហំ កាយស្ស ភេទា ປរំ មរណា ວិញ្ញាណញ្ចាយតនូປគានំ ទេວានំ សហព្យតំ ອុປປជ្ជេយ្យន្តិ. សោ តំ ຈិត្តំ ទហតិ, តំ ຈិត្តំ ອធិដ្ឋាតិ, តំ ຈិត្តំ ភាវេតិ. តស្ស តេ ສង្ខារា ຈ ວិហារា ຈ ឯວំ ភាວិតា ឯວំ ពហុលីកតា តត្រុປປត្តិយា សំວត្តន្តិ. ອយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គៃ ອយំ ປដិປទា តត្រុປປត្តិយា សំວត្តតិ.

១៧៦. ປុន ຈປរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ສទ្ធាយ ສមន្នាគតោ ហោតិ, សីលេន... សុតេន... ຈាគេន... ປញ្ញាយ ສមន្នាគតោ ហោតិ. តស្ស សុតំ ហោតិ ອាកិញ្ចញ្ញាយតនូປគា ទេວា។ປេ។ នេວសញ្ញានាសញ្ញាយតនូປគា ទេວា ទីឃាយុកា ຈិរដ្ឋិតិកា សុខពហុលាតិ. តស្ស ឯວំ ហោតិ 'ອហោ ວតាហំ កាយស្ស ភេទា ປរំ មរណា នេວសញ្ញានាសញ្ញាយតនូປគានំ ទេວានំ សហព្យតំ ອុປປជ្ជេយ្យន្តិ. សោ តំ ຈិត្តំ ទហតិ, តំ ຈិត្តំ ອធិដ្ឋាតិ, តំ ຈិត្តំ ភាវេតិ. តស្ស តេ ສង្ខារា ຈ ວិហារា ຈ ឯວំ ភាວិតា ឯວំ ពហុលីកតា តត្រុປປត្តិយា សំວត្តន្តិ. ອយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គៃ ອយំ ປដិປទា តត្រុປປត្តិយា សំວត្តតិ.

១៧៧. ປុន ຈປរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ສទ្ធាយ ສមន្នាគតោ ហោតិ, សីលេន... សុតេន... ຈាគេន... ປញ្ញាយ ສមន្នាគតោ ហោតិ. តស្ស ឯວំ ហោតិ 'ອហោ

ວຕາຫໍ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເອວໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ນ ກຕ຺ຖຈິ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ[1].

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ສງ຺ຂາຣຸປປຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທສມໍ.

ອນຸປທວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ ທຸຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ອນຸປາທໂສຘນໂປຣິສຘມ຺ໂມ,
ເສວິຕພ຺ພພຫຸຘາຕຸວິຠຕ຺ຕິ;
ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກິຕ຺ຕິນາມຈຕ຺ຕາຣິເສນ,
ອານາປາໂນ ກາຍຄໂຕ ອຸປປຕ຺ຕິ[4].

---

໑. ນ ກຕ຺ຖຈິ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ນ ກຸຫິຎ຺ຈິ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ (ສີ, ອີ), ນ ກຕ຺ຖຈິ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ນ ກຸຫິຎ຺ຈິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີຕິ. (ກ)

໔. ອິໂຕ ປຣໍ ສ຺ຍາ-ກໍ-ກ-ໂປຕ຺ຖເກສຸ ເອວມ຺ປິ ທິສ຺ສຕິ

ຈນ຺ທເກ ວິມເລ ປຣິສຸທ຺ເຘ,
ປຸຕ຺ຕສມ຺ໂມທິນິໂຣຘອຕ຺ຕໂນ
ທນ຺ຘາ ພຫຸຊນເສວິຕໍ ຘມ຺ມວຣໍ,
ຍໍ ອນຸປທໍ ວຄ຺ຄວຣໍ ທຸຕິຍາຕິ.

໓. ສຸຎ຺ຎຕວຄ຺ໂຄ

໑. ຈູຬສຸຎ຺ຎຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໗໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ, ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ເອກມິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມຍໍ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ນຄຣກໍ ນາມ ສກ຺ຍານໍ ນິຄໂມ. ຕຕ຺ຖ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ສຸຎ຺ຎຕາວິຫາເຣນາຫໍ, ອານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ພຫຸລໍ ວິຫຣາມີຕິ. ກຈ຺ຈິ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ສຸສ຺ສຸຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸມນສິກຕໍ ສູປຘາຣິຕນ຺ຕິ? "ຕຄ຺ຆ ເຕ ເອຕໍ, ອານນ຺ທ, ສຸສ຺ສຸຕໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ ສຸມນສິກຕໍ ສູປຘາຣິຕໍ. ປຸພ຺ເພປາຫໍ[໑] ອານນ຺ທ, ເອຕຣຫິປິ[໔] ສຸຎ຺ຎຕາວິຫາເຣນ ພຫຸລໍ ວິຫຣາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ອຍໍ ມິຄາຣມາຕຸປາສາໂທ ສຸຎ຺ໂຎ ຫຕ຺ຖິຄວສ຺ສວຬເວນ, ສຸຎ຺ໂຎ ຊາຕຣູປຣຊເຕນ, ສຸຎ຺ໂຎ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສສນ຺ນິປາເຕນ. ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ ອສຸຎ຺ຎຕໍ, ຍທິທໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕໍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ຄາມສຎ຺ຎໍ, ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສສຎ຺ຎໍ, ອຣຎ຺ຎສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ອຣຎ຺ຎສຎ຺ຎາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ຄາມສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເຕຘ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ມນຸສ຺ສສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເຕຘ ນ ສນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ ເຈວາຍໍ ທຣຖມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ ອຣຎ຺ຎສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ໂສ 'ສຸຎ຺ຎມິທໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ ຄາມສຎ຺ຎາຍາຕິ ປຊານາຕິ, 'ສຸຎ຺ຎມິທໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ ມນຸສ຺ສສຎ຺ຎາຍາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ ອສຸຎ຺ຎຕໍ ຍທິທໍ ອຣຎ຺ຎສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອິຕິ ຍຎ຺ຫິ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕໍ ສຸຎ຺ຎໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອວສິຏ຺ຐໍ ໂຫຕິ, ຕໍ 'ສນ຺ຕມິທໍ ອຕ຺ຖີຕິ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ເອສາ, ອານນ຺ທ, ຍຖາຠຸຈ຺ຈາ ອວິປລ຺ລຕ຺ຖາ ປຣິສຸທ຺ຘາ ສຸຎ຺ຎຕາວກ຺ກນ຺ຕິ ຠວຕິ.

໑໗໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສສຎ຺ຎໍ, ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ອຣຎ຺ຎສຎ຺ຎໍ, ປຖວີສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ມນສິກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ

---

໑. ປຸພ຺ເພຈາຫໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)　　໔. ເອຕຣຫິ ຈ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ປຖວີສຍ຺ຍາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຕ຺ຖຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ອາສພຈມ຺ມໍ ສງ຺ກຸສເຕນ ສຸວິຫຕໍ ວິຄຕວລິກໍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ຍໍ ອິມິສ຺ສາ ປຖວິຍາ ອຸກ຺ກູລວິກ຺ກູລໍ ນທີວິທຸຄ຺ຄໍ ຂາຕຸກຕ຺ຍກຳຍຸກາມໍ ປພ຺ພຕວິສມໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ [1] ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ປຖວີສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ປຖວີສຍ຺ຍາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຕ຺ຖຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ມນຸສ຺ສສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ເຕຊ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ, ເຕຊ ນ ສນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ ເຈວາຍໍ ທຣຖມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ ປຖວີສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ໂສ 'ສຸຍ຺ຍມິທໍ ສຍ຺ຍາຄຕໍ ມນຸສ຺ສສຍ຺ຍາຍາຕິ ປຊານາຕິ, 'ສຸຍ຺ຍມິທໍ ສຍ຺ຍາຄຕໍ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ຍາຍາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ ອສຸຍ຺ຍຕໍ ຍທິທໍ ປຖວີສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອິຕິ ຍຍ຺ຫິ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕໍ ສຸຍ຺ຍໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອວສິຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ, ຕໍ 'ສນ຺ຕມິທໍ ອຕ຺ຖີຕິ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ເອສາ, ອານນ຺ທ, ຍຖາພຸຈ຺ຈາ ອວິປລ຺ລຕ຺ຖາ ປຣິສຸທ຺ຊາ ສຸຍ຺ຍຕາວກ຺ກນ຺ຕິ ພວຕິ.

໑໘໘. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ຍໍ, ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ປຖວີສຍ຺ຍໍ, ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນສຍ຺ຍາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຕ຺ຖຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ເຕຊ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ປຖວີສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ເຕຊ ນ ສນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ ເຈວາຍໍ ທຣຖມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ໂສ 'ສຸຍ຺ຍມິທໍ ສຍ຺ຍາຄຕໍ ອຣຍ຺ຍສຍ຺ຍາຍາຕິ ປຊານາຕິ, 'ສຸຍ຺ຍມິທໍ ສຍ຺ຍາຄຕໍ ປຖວີສຍ຺ຍາຍາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ ອສຸຍ຺ຍຕໍ ຍທິທໍ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອິຕິ ຍຍ຺ຫິ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕໍ ສຸຍ຺ຍໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອວສິຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ ຕໍ 'ສນ຺ຕມິທໍ ອຕ຺ຖີຕິ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ເອສາ, ອານນ຺ທ, ຍຖາພຸຈ຺ຈາ ອວິປລ຺ລຕ຺ຖາ ປຣິສຸທ຺ຊາ ສຸຍ຺ຍຕາວກ຺ກນ຺ຕິ ພວຕິ.

໑໘໙. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ປຖວີສຍ຺ຍໍ, ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ອາກາສານຍ຺ຈາຍຕນສຍ຺ຍໍ, ວິຍ຺ຍາຕຍ຺ຈາຍຕນສຍ຺ຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຕຍ຺ຈາຍຕນສຍ຺ຍາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຕ຺ຖຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເຍ ອສ຺ສຸ

[1] ສພ຺ພໍ (ກ)

ທຣຖາ ປຐວີສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ອາກາສາ-
ນຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ ເຈວາຍໍ ທຣຖມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ
ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ໂສ ‘ສຸຎ຺ຎມິທໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ
ປຐວີສຎ຺ຎາຍາຕິ ປຊານາຕິ, ‘ສຸຎ຺ຎມິທໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນ-
ສຎ຺ຎາຍາຕິ ປຊານາຕິ, ‘ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ ອສຸຎ຺ຎຕໍ ຍທິທໍ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎໍ
ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອິຕິ ຍຎ຺ຫິ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕໍ ສຸຎ຺ຎໍ
ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອວສິຏ຺ຐໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ‘ສນ຺ຕມິທໍ ອຕ຺ຖີຕິ ປຊານາຕິ.
ເອວມ຺ປິສ຺ສ ເອສາ, ອານນ຺ທ, ຍຖາຠຸຈ຺ຈາ ອວິປລ຺ລຕ຺ຖາ ປຣິສຸທ຺ຘາ
ສຸຎ຺ຎຕາວກ຺ກນ຺ຕິ ຠວຕິ.

໑໗໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນ-
ສຎ຺ຎໍ, ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎໍ, ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ
ປຏິຈ຺ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາຍ ຈິຕ຺ຕໍ
ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ ‘ເຍ ອສ຺ສຸ
ທຣຖາ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ
ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ ເຈວາຍໍ ທຣຖມຕ຺ຕາ
ຍທິທໍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂສ ‘ສຸຎ຺ຎມິທໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ
ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎາຍາຕິ ປຊານາຕິ, ‘ສຸຎ຺ຎມິທໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ
ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎາຍາຕິ ປຊານາຕິ, ‘ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ ອສຸຎ຺ຎຕໍ ຍທິທໍ
ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິຕິ ຍຎ຺ຫິ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ນ ໂຫຕິ
ເຕນ ຕໍ ສຸຎ຺ຎໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອວສິຏ຺ຐໍ ໂຫຕິ ຕໍ ‘ສນ຺ຕມິທໍ
ອຕ຺ຖີຕິ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ເອສາ, ອານນ຺ທ, ຍຖາຠຸຈ຺ຈາ ອວິປລ຺ລຕ຺ຖາ
ປຣິສຸທ຺ຘາ ສຸຎ຺ຎຕາວກ຺ກນ຺ຕິ ຠວຕິ.

໑໗໑. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ ຠິກ຺ຂຸ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕ-
ນສຎ຺ຎໍ, ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ, ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາ-
ຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາ-
ຍຕນສຎ຺ຎາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສ ເອວໍ
ປຊານາຕິ ‘ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ,
ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ
ເຈວາຍໍ ທຣຖມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ

ໂສ 'ສຸຎ຺ຎມິທໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຎ຺ຎາຍາ'ຕິ ປຊານາຕິ 'ສຸຎ຺ຎມິທໍ
ສຎ຺ຎາຄຕໍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາຍາ'ຕິ ປຊານາຕິ, 'ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ ອສຸຎ຺ຎຕໍ
ຍທິທໍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ອິຕິ ຍຎ຺ຫິ ໂຂ
ຕຕ຺ຖ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕໍ ສຸຎ຺ຎໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອວສິຏ຺ຐໍ ໂຫຕິ,
ຕໍ 'ສນ຺ຕມິທໍ ອຕ຺ຖີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ເອສາ, ອານນ຺ທ, ຍຖາຠຸຈ຺ຈາ
ອວິປລ຺ລຕ຺ຖາ ປຣິສຸທ຺ຘາ ສຸຎ຺ຎຕາວກ຺ກນ຺ຕິ ຠວຕິ.

໑໗໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາ-
ຍຕນສຎ຺ຎໍ, ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ, ອນິມິຕ຺ຕໍ ເຈໂຕ-
ສມາຘິໍ ປຏິຈ຺ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ອນິມິຕ຺ເຕ ເຈໂຕສມາຘິມ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ
ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ເຍ ອສ຺ສຸ
ທຣຖາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ
ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ ເຈວາຍໍ
ທຣຖມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ ອິມເມວ ກາຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ສຬາຍຕນິກໍ ຊີວິຕປຈ຺ຈຍາ'ຕິ. ໂສ
'ສຸຎ຺ຎມິທໍ ສຎ຺ຎາຄຕໍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາຍາ'ຕິ ປຊານາຕິ, 'ສຸຎ຺ຎມິທໍ
ສຎ຺ຎາຄຕໍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາຍາ'ຕິ ປຊານາຕິ, 'ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ
ອສຸຎ຺ຎຕໍ ຍທິທໍ ອິມເມວ ກາຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ສຬາຍຕນິກໍ ຊີວິຕປຈ຺ຈຍາ'ຕິ. ອິຕິ
ຍຎ຺ຫິ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕໍ ສຸຎ຺ຎໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອວສິຏ຺ຐໍ
ໂຫຕິ, ຕໍ 'ສນ຺ຕມິທໍ ອຕ຺ຖີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ເອສາ, ອານນ຺ທ, ຍຖາຠຸຈ຺ຈາ
ອວິປລ຺ລຕ຺ຖາ ປຣິສຸທ຺ຘາ ສຸຎ຺ຎຕາວກ຺ກນ຺ຕິ ຠວຕິ.

໑໗໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນ-
ສຎ຺ຎໍ, ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎໍ, ອນິມິຕ຺ຕໍ ເຈໂຕສມາຘິໍ
ປຏິຈ຺ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ ເອກຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ອນິມິຕ຺ເຕ ເຈໂຕສມາຘິມ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ
ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອຍມ຺ປິ ໂຂ ອນິມິຕ຺ໂຕ
ເຈໂຕສມາຘິ ອຠິສງ຺ຂໂຕ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິໂຕ'. 'ຍໍ ໂຂ ປນ ກິຎ຺ຈິ ອຠິສງ຺ຂຕໍ
ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕໍ, ຕທນິຈ຺ຈໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ
ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ຠວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ
ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ
ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ. ໂສ ເອວໍ
ປຊານາຕິ 'ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ກາມາສວໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ອສ຺ສຸ
ທຣຖາ ຠວາສວໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເຕປິ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ອສ຺ສຸ ທຣຖາ ອວິຊ຺ຊາສວໍ ປຏິຈ຺ຈ,

ເຕສ ນ ສນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖິ ເຈວາຍໍ ທຣຖມຕ຺ຕາ ຍທິທໍ ອິມເມວ ກາຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ສຣາຍຕນິກໍ ຊີວິຕປຈ຺ຈຍາຕີ. ໂສ 'ສຸຌ຺ລມິທໍ ສລ຺ລາຄຕໍ ກາມາສເວນາຕີ ປຊານາຕິ, 'ສຸຌ຺ລມິທໍ ສລ຺ລາຄຕໍ ກວາສເວນາຕີ ປຊານາຕິ, 'ສຸຌ຺ລມິທໍ ສລ຺ລາຄຕໍ ອວິຊ຺ຊາສເວນາຕີ ປຊານາຕິ, 'ອຕ຺ຖິ ເຈວິທໍ ອສຸຌ຺ລຕໍ ຍທິທໍ ອິມເມວ ກາຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ສຣາຍຕນິກໍ ຊີວິຕປຈ຺ຈຍາຕີ. ອິຕິ ຍລ຺ຫິ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕໍ ສຸຌ຺ລໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອວສິຝ຺ກໍ ໂຫຕິ, ຕໍ 'ສນ຺ຕມິທໍ ອຕ຺ຖີຕິ ປຊານາຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ເອສາ, ອານນ຺ທ, ຍຖາກຸຈ຺ຈາ ອວິປລ຺ລຕ຺ຖາ ປຣິສຸທ຺ຘາ ປຣມານຸຕ຺ຕຣາ ສຸຌ຺ລຕາວກ຺ກນ຺ຕິ ກວຕິ.

໑໘໔. "ເຍປິ[1] ຫິ ເກຈິ, ອານນ຺ທ, ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ປຣມານຸຕ຺ຕຣໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິໍສຸ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິມໍເຍວ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ປຣມານຸຕ຺ຕຣໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິໍສຸ. ເຍປິ[1] ຫິ ເກຈິ, ອານນ຺ທ, ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ປຣມານຸຕ຺ຕຣໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິມໍເຍວ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ປຣມານຸຕ຺ຕຣໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ເຍປິ[1] ຫິ ເກຈິ, ອານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ປຣິສຸທ຺ຘ໌ ປຣມານຸຕ຺ຕຣໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິມໍເຍວ ປຣິສຸທ຺ຘ໌ ປຣມານຸຕ຺ຕຣໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ອານນ຺ທ, 'ປຣິສຸທ຺ຘໍ ປຣມານຸຕ຺ຕຣໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສາມາຕີ[2] ເອວລ຺ຫິ ໂວ[3] ອານນ຺ທ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ການິຕໍ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ຈູຬສຸຌ຺ລຕສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ຝິຕໍ ປຖມໍ.

໔. ມຫາສຸຌ຺ລຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ນິຄ຺ໂຣຘາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ກປິລວຕ຺ຖຸໍ ປິຕ຺ທາຍ ປາວິສິ. ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ປິຕ຺ທາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ທປາຕປຝິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ກາຬເຂມກສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ວິຫາໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ

---

໑. ເຍ (ສີ, ອິ)   ໒. ວິຫຣິສ຺ສາມີຕິ (ອິ, ກ)   ໓. ເຕ (ກ)

ທິວາວິຫາຣາຍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກາຬເຂມກສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ວິຫາເຣ ສມ຺ພຫຸລານິ ເສນາສນານິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ຠຄວາ ກາຬເຂມກສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ວິຫາເຣ ສມ຺ພຫຸລານິ ເສນາສນານິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ ທິສ຺ວານ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ສມ຺ພຫຸລານິ ໂຂ ກາຬເຂມກສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ວິຫາເຣ ເສນາສນານິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ. ສມ຺ພຫຸລາ ນຸ ໂຂ ອິຘ ຠິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ.

໑໘໖. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສມ຺ພຫຸເລຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ຆຏາຍ ສກ຺ກສ຺ສ ວິຫາເຣ ຈີວຣກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນ ຆຏາຍ ສກ຺ກສ຺ສ ວິຫາໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ສມ຺ພຫຸລານິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກາຬເຂມກສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ວິຫາເຣ ເສນາສນານິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕານິ. ສມ຺ພຫຸລາ ນຸ ໂຂ ເອຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ? “ສມ຺ພຫຸລານິ, ຠນ຺ເຕ, ກາຬເຂມກສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ວິຫາເຣ ເສນາສນານິ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕານິ ສມ຺ພຫຸລາ ຠິກ຺ຂູ ເອຕ຺ຖ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຈີວຣກາຣສມໂຍ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ວຕ຺ຕຕີຕິ.

“ນ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ໂສຠຕິ ສງ຺ຄຓິກາຣາໂມ ສງ຺ຄຓິກຣໂຕ ສງ຺ຄຓິກາຣາມຕໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຄຓາຣາໂມ ຄຓຣໂຕ ຄຓສມ຺ມຸທິໂຕ. ໂສ ວຕານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ຄຓິກາຣາໂມ ສງ຺ຄຓິກຣໂຕ ສງ຺ຄຓິກາຣາມຕໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຄຓາຣາໂມ ຄຓຣໂຕ ຄຓສມ຺ມຸທິໂຕ, ຍໍ ຕໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂໍ ປວິເວກສຸຂໍ ອຸປສມສຸຂໍ ສມ຺ໂພຘິສຸຂໍ[1], ຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາຠີ ຠວິສ຺ສຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ໂຍ ຈ ໂຂ ໂສ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເອໂກ ຄຓສ຺ມາ ວູປກຏ຺ໂຐ ວິຫຣຕິ ຕສ຺ເສຕໍ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຏິກງ຺ຂໍ. ຍໍ ຕໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂໍ ປວິເວກສຸຂໍ ອຸປສມສຸຂໍ ສມ຺ໂພຘິສຸຂໍ, ຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາຠີ ຠວິສ຺ສຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີຕິ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

“ໂສ ວຕານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ຄຓິກາຣາໂມ ສງ຺ຄຓິກຣໂຕ ສງ຺ຄຓິກາຣາມຕໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຄຓາຣາໂມ ຄຓຣໂຕ ຄຓສມ຺ມຸທິໂຕ ສາມາຍິກໍ ວາ ກນ຺ຕໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສຕິ ອສາມາຍິກໍ ວາ ອກຸປ຺ປນ຺ຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ໂຍ ຈ

---

໑. ສມ຺ໂພຘສຸຂໍ (ສີ, ອິ), ສມ຺ໂພຘສຸຂໍ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາສຸຂໍ (ກ) ອຸປຣິ ອຣຓວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ເຕ ປນ ສມ຺ໂພຘິສຸຂນ຺ເຕ຺ວວ ທິສ຺ສຕິ.

ໂຂ ໂສ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເອໂກ ຄຓສ຺ມາ ວູປກຏ຺ໂຐ ວິຫຣຕິ ຕສ຺ເສຕໍ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຏິກງ຺ຂໍ ສາມາຍິກໍ ວາ ກນ຺ຕໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສຕິ ອສາມາຍິກໍ ວາ ອກຸປ຺ປນ຺ຕິ ຐານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

“ນາຫໍ, ອານນ຺ທ, ເອກໍ ຣູປມ຺ປິ[1] ສມນຸປສ຺ສາມິ, ຍຕ຺ຖ ຣຕ຺ຕສ຺ສ ຍຖາຠິຣຕສ຺ສ ຣູປສ຺ສ ວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສູປາຍາສາ.

໑໘໗. “ອຍໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ວິຫາໂຣ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຍທິທໍ ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານໍ ອມນສິກາຣາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຎ຺ຎຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິຕຸໍ[2]. ຕຕ຺ຣ ເຈ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕໍ ອິມິນາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣນ຺ຕໍ ຠວນ຺ຕິ[3] ອຸປສງ຺ກມິຕາໂຣ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ອຸປາສກາ ອຸປາສິກາໂຍ ຣາຊາໂນ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາ ຕິຕ຺ຖິຍາ ຕິຕ຺ຖິຍສາວກາ. ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຕຖາຄໂຕ ວິເວກນິນ຺ເນນ ຈິຕ຺ເຕນ ວິເວກໂປເຓນ ວິເວກປພ຺ຠາເຣນ ວູປກຏ຺ເຐນ ເນກ຺ຂມ຺ມາຠິຣເຕນ ພ຺ຍນ຺ຕີຠູເຕນ ສພ຺ພໂສ ອາສວຏ຺ຐານິເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ອຸຍ຺ໂຍຊນິກປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍເຍວ ກຖໍ ກຕ຺ຕາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເຈປິ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ ‘ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຎ຺ຎຕໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ເຕນານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸນາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຓ຺ຐເປຕພ຺ພໍ ສນ຺ນິສາເທຕພ຺ພໍ ເອໂກທິ ກາຕພ຺ພໍ ສມາທຫາຕພ຺ພໍ.

໑໘໘. “ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຓ຺ຐເປຕິ ສນ຺ນິສາເທຕິ ເອໂກທີ ກໂຣຕິ[4] ສມາທຫຕິ? ອິທານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິຯເປຯ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິຯເປຯ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ... ຕຕິຍໍ ຌານໍ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຓ຺ຐເປຕິ ສນ຺ນິສາເທຕິ ເອໂກທີ ກໂຣຕິ ສມາທຫຕິ. ໂສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຎ຺ຎຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຎ຺ຎຕໍ ມນສິກໂຣໂຕ ສຸຎ຺ຎຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ນປ຺ປສີທຕິ ນ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ນ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕເມຕໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຊານາຕິ ‘ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຎ຺ຎຕໍ ໂຂ ເມ ມນສິກໂຣໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຎ຺ຎຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ນປ຺ປສີທຕິ ນ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ນ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ພຫິທ຺ຘາ ສຸຎ຺ຎຕໍ

---

໑. ເອກຣູປມ຺ປິ (ສີ)
໒. ວິຫຣຕໍ (ກ - ສີ), ວິຫຣຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໓. ຠວນ຺ຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໔. ເອໂກທິກໂຣຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ມນສິ ກໂຣຕິ ฯເປฯ ໂສ ອຊ຺ຌຓ຺ຓພຫິທ຺ຘາ ສຸຌ຺ລຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ ฯເປฯ ໂສ ອາເນຌ຺ຊໍ ມນສິກໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ອາເນຌ຺ຊໍ ມນສິກໂຣໂຕ ອາເນຌ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ນປ຺ປສີທຕິ ນ ສນ຺ຕິຠ຺ຖຕິ ນ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕເມຕໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອາເນຌ຺ຊໍ ໂຂ ເມ ມນສິກໂຣໂຕ ອາເນຌ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ນປ຺ປສີທຕິ ນ ສນ຺ຕິຠ຺ຖຕິ ນ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ.

"ເຕນານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸນາ ຕສ຺ມິເຍວ ປຸຣິມສ຺ມິ ສມາຘິນິມິຕ຺ເຕ ອຊ຺ຌຓ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຓ຺ຖເປຕພ຺ພໍ ສນ຺ນິສາເທຕພ຺ພໍ ເອໂກທິ ກາຕພ຺ພໍ ສມາທຫາຕພ຺ພໍ. ໂສ ອຊ຺ຌຓ຺ຕໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ອຊ຺ຌຓ຺ຕໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ມນສິກໂຣໂຕ ອຊ຺ຌຓ຺ຕໍ ສຸຌ຺ລຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຠ຺ຖຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕເມຕໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອຊ຺ຌຓ຺ຕໍ ສຸຌ຺ລຕໍ ໂຂ ເມ ມນສິກໂຣໂຕ ອຊ຺ຌຓ຺ຕໍ ສຸຌ຺ລຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຠ຺ຖຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ພຫິທ຺ຘາ ສຸຌ຺ລຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິฯເປฯ ໂສ ອຊ຺ຌຓ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ສຸຌ຺ລຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ ฯເປฯ ໂສ ອາເນຌ຺ຊໍ ມນສິ ກໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ອາເນຌ຺ຊໍ ມນສິກໂຣໂຕ ອາເນຌ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຠ຺ຖຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕເມຕໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອາເນຌ຺ຊໍ ໂຂ ເມ ມນສິກໂຣໂຕ ອາເນຌ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຠ຺ຖຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ.

໑໘໙."ຕສ຺ສ ເຈ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ອິມິນາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣໂຕ ຈງ຺ກມາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມຕິ, ໂສ ຈງ຺ກມຕິ 'ເອວໍ ມໍ ຈງ຺ກມນ຺ຕໍ ນາກິຊ຺ຌາໂຫມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເຈ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ອິມິນາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣໂຕ ຖານາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມຕິ, ໂສ ຕິຠ຺ຖຕິ 'ເອວໍ ມໍ ຖິຕໍ ນາກິຊ຺ຌາໂຫມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເຈ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ອິມິນາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣໂຕ ນິສຊ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມຕິ, ໂສ ນິສີທຕິ 'ເອວໍ ມໍ ນິສິນ຺ນໍ ນາກິຊ຺ຌາໂຫມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເຈ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ອິມິນາ ວິຫາເຣນ ວິຫຣໂຕ ສຍນາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມຕິ, ໂສ ສຍຕິ 'ເອວໍ ມໍ ສຍນ຺ຕໍ ນາກິຊ຺ຌາໂຫມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ.

"ຕສ្ស ເຈ, ອານន្ទ, ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន វិហរតោ កថាយ[១] ຈិត្តំ ນមតិ, ໂស 'ຍាយំ ກថា ហីນា គម្មា ໂປថុជ្ជនិកា ອនរិយា ອនត្ថសំហិតា ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តតិ, សេយ្យថិទំ រាជកថា ໂຈរកថា មហាមត្តកថា សេនាកថា ភយកថា យុទ្ធកថា អន្នកថា បានកថា វត្ថកថា សយនកថា មាលាកថា គន្ធកថា ញាតិកថា យានកថា គាមកថា និគមកថា នគរកថា ជនបទកថា ឥត្ថិកថា សុរាកថា វិសិខាកថា កុម្ភដ្ឋានកថា បុព្ពបេតកថា នានត្តកថា លោកក្ខាយិកា សមុទ្ទក្ខាយិកា ឥតិភវាភវកថា ឥតិ វា, ឥតិ ເອວរូបឹ កថំ ន កថេស្សាមីតិ. ឥតិហ តត្ថ សម្បជានោ ហោតិ. យា ច ខោ អយំ, អានន្ទ, កថា អភិសល្លេខិកា ចេតោវិវរណសប្បាយា[២] ເອកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ, សេយ្យថិទំ អប្បិច្ឆកថា សន្តុដ្ឋិកថា បវិវេកកថា អសំសគ្គកថា វីរិយារម្ភកថា សីលកថា សមាធិកថា បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញាណទស្សនកថា, ឥតិ 'ເອວរូបឹ កថំ កថេស្សាមីតិ. ឥតិហ តត្ថ សម្បជានោ ហោតិ.

"ຕស្ស ເຈ, ອານន្ទ, ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន វិហរតោ វិតក្កាយ ຈិត្តំ ນមតិ, ໂស 'យេ តេ វិតក្កា ហីនា គម្មា ໂປថុជ្ជនិកា ອនរិយា ອនត្ថសំហិតា ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ, សេយ្យថិទំ កាមវិតក្កោ ព្យាបាទវិតក្កោ វិហឹសាវិតក្កោ, ឥតិ ເອວរូបេ វិតក្កេ[៣] ន វិតក្កេស្សាមីតិ. ឥតិហ តត្ថ សម្បជានោ ហោតិ. យេ ច ខោ ឥមេ, អានន្ទ, វិតក្កា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មាទុក្ខក្ខយាយ, សេយ្យថិទំ នេក្ខម្ម-វិតក្កោ អព្យាបាទវិតក្កោ អវិហឹសាវិតក្កោ, ឥតិ ເອວរូបេ វិតក្កេ[៤] វិតក្កេស្សាមីតិ. ឥតិហ តត្ថ សម្បជានោ ហោតិ.

១៦០. "បញ្ច ខោ ឥមេ, អានន្ទ, កាមគុណា. កតមេ បញ្ច? ຈក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា,

---

១. កស្សាយ (សី), កាសាយ (ស្យា, កំ, ឥ)
២. ចេតោវិចារណសប្បាយា (សី, ស្យា, កំ), ចេតោវិវរណសប្បាយា (ឥ)
៣. ເອວរូបេសុ វិតក្កេសុ (សី, ស្យា, កំ, ក)
៤. ເອວរូបេសុ វិតក្កេសុ (ក)

ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ.. ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ.. ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຣສາ.. ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ອິຏ຺ຐາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ ອິເມ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ ຍຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸນາ ອຠິກ຺ຂຓໍ ສກໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ເມ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ອາຍຕເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເຈຕໂສ ສມຸທາຈາໂຣ'ຕິ? ສເຈ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອຕ຺ຖິ ໂຂ ເມ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ອາຍຕເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເຈຕໂສ ສມຸທາຈາໂຣ'ຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕເມຕໍ[1] ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ໂຍ ໂຂ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ຉນ຺ທຣາໂຄ ໂສ ເມ ນປ຺ປຫີໂນ'ຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ. ສເຈ ປນານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ນຕ຺ຖິ ໂຂ ເມ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ອາຍຕເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເຈຕໂສ ສມຸທາຈາໂຣ'ຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕເມຕໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ໂຍ ໂຂ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ຉນ຺ທຣາໂຄ, ໂສ ເມ ປຫີໂນ'ຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ.

໑໘໑. "ປຎ຺ຈ ໂຂ ອິເມ, ອານນ຺ທ, ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ, ຍຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸນາ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປສ຺ສິນາ ວິຫາຕພ຺ພໍ 'ອິຕິ ຣູປໍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ, ອິຕິ ເວທນາ... ອິຕິ ສຎ຺ຎາ... ອິຕິ ສງ຺ຂາຣາ... ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ'ຕິ. ຕສ຺ສ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ໂຍ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອສ຺ມິມາໂນ ໂສ ປຫີຍຕິ. ເອວໍ ສນ຺ຕເມຕໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ໂຍ ໂຂ ອິເມສຸ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອສ຺ມິມາໂນ, ໂສ ເມ ປຫີໂນ'ຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ. ອິເມ ໂຂ ເຕ, ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມາ ເອກນ຺ຕກຸສລາ ກຸສລາຍາຕິກາ[4] ອຣິຍາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ອນວກ຺ກນ຺ຕາ ປາປິມຕາ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອານນ຺ທ, ກໍ ອຕ຺ຖວສໍ ສມ຺ປສ຺ສມາໂນ ອຣຫຕິ ສາວໂກ ສຕ຺ຖາຣໍ ອນຸພນ຺ຘິຕຸໍ ອປິ ປຓຸຊ຺ຊມາໂນຕິ[5]? "ຠຄວໍມູລກາ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ ຠຄວໍເນຕ຺ຕິກາ

໑. ເອວໍ ສນ຺ຕໍ (ຍ຺ກ) ໔. ຘມ຺ມາ ເອກນ຺ຕກຸສລາຍຕິກາ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ອຏ຺ຐກຖາຏີກາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.
໕. ອປິ ປນຸຊ຺ຊມາໂນປີຕິ (ກ - ສີ), ອປິ ປຍຸຊ຺ຊມາໂນຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຠຄວໍປຏິສຣຓາ. ສາຘຸ ວຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຏິຠາຕຸ ເອຕສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ. ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

໑໙໒. “ນ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຣຫຕິ ສາວໂກ ສຕ຺ຖາຣໍ ອນຸພນ຺ຘິຕຸໍ, ຍທິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍໍ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ ຕສ຺ສ ເຫຕຸ[1]. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ທີຆຣຕ຺ຕສ຺ສ[2] ຫິ ເຕ, ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມາ ສຸຕາ ຘາຕາ ວຈສາ ປຣິຈິຕາ ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ. ຍາ ຈ ໂຂ ອຍໍ, ອານນ຺ທ, ກຖາ ອຠິສລ຺ເລຂິກາ ເຈໂຕວິນີວຣຓ-ສປ຺ປາຍາ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອປ຺ປິຈ຺ຉກຖາ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐິກຖາ ປວິເວກກຖາ ອສໍສຄ຺ຄກຖາ ວີຣິຍາຣມ຺ຠກຖາ ສີລກຖາ ສມາຘິກຖາ ປຎ຺ຎາກຖາ ວິມຸຕ຺ຕິກຖາ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກຖາ. ເອວຣູປິຍາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກຖາຍ ເຫຕຸ ອຣຫຕິ ສາວໂກ ສຕ຺ຖາຣໍ ອນຸພນ຺ຘິຕຸໍ ອປິ ປຓຸຊ຺ຊມາໂນ.

“ເອວໍ ສນ຺ເຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອາຈຣິຍູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອນ຺ເຕ-ວາສູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ.

໑໙໓. “ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ອາຈຣິຍູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ເອກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ຠຊຕິ ອຣຎ຺ຎໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂຠກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ. ຕສ຺ສ ຕຖາວູປກຏ຺ຐສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອນ຺ວາວຕ຺ຕນ຺ຕິ[3] ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເນຄມາ ເຈວ ຊານປທາ ຈ. ໂສ ອນ຺ວາວຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ ມຸຈ຺ຉໍ ນິກາມຍຕິ[4] ເຄຘໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອາວຕ຺ຕຕິ ພາຫຸລ຺ລາຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ອຸປທ຺ທໂວ[5] ອາຈຣິໂຍ. ອາຈຣິຍູປທ຺ເທ຺ວນ ອວຘີສຸ ນໍ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ[6] ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕີ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອາຈຣິຍູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ.

໑໙໔. “ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ອນ຺ເຕວາສູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ? ຕສ຺ເສວ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ສຕ຺ຖຸ ສາວໂກ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ວິເວກມນຸພ຺ຣູຫຍມາໂນ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ຠ຺ຊຕິ

---

໑. ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ສ ເຫຕຸ (ກ)
໒. ທີຆຣຕ຺ຕໍ + ອສ຺ສາຕິ ປທຈ຺ເຉໂທ.
໓. ອນ຺ວາວຏ຺ຏນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ມຸຈ຺ຉຕິ ກາມຍຕິ (ສີ, ອິ) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ນ ຕຖາ ທິສ຺ສຕິ.
໕. ອຸປທ຺ທຸໂຕ (ສີ, ອິ)
໖. ໂປໂນຠວິກາ (ສີ, ອິ)

ອຣຎ຺ຌໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂພກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ. ຕສ຺ສ ຕຖາວູປກຝ຺ກສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອນ຺ວາວຕ຺ຕນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ-ຄຫປຕິກາ ເນຄມາ ເຈວ ຊານປທາ ຈ. ໂສ ອນ຺ວາວຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ-ຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ ມຸຈ຺ຉໍ ນິການຍຕິ, ເຄຘໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອາວຕ຺ຕຕິ ພາຫຸລ຺ລາຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ອຸປທ຺ທໂວ ອນ຺ເຕວາສີ. ອນ຺ເຕວາສູປທ຺ເທ຺ວນ ອວທີສຸ ນໍ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ກວິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອນ຺ເຕວາສູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ.

໑໘໕. "ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາ. ໂສ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ກຊຕິ ອຣຎ຺ຌໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂພກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ. ຕສ຺ສ ຕຖາວູປກຝ຺ກສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອນ຺ວາວຕ຺ຕນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເນຄມາ ເຈວ ຊານປທາ ຈ. ໂສ ອນ຺ວາວຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ ນ ມຸຈ຺ຉໍ ນິການຍຕິ, ນ ເຄຘໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ນ ອາວຕ຺ຕຕິ ພາຫຸລ຺ລາຍ. ຕສ຺ເສວ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ສຕ຺ຖຸ ສາວໂກ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ວິເວກມນຸພ຺ຣູຫຍມາໂນ ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ກຊຕິ ອຣຎ຺ຌໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ປພ຺ພຕໍ ກນ຺ທຣໍ ຄິຣິຄຸຫໍ ສຸສານໍ ວນປຕ຺ຖໍ ອພ຺ໂພກາສໍ ປລາລປຸຎ຺ຊໍ. ຕສ຺ສ ຕຖາວູປກຝ຺ກສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອນ຺ວາວຕ຺ຕນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເນຄມາ ເຈວ ຊານປທາ ຈ. ໂສ ອນ຺ວາວຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊານປເທສຸ ຈ ມຸຈ຺ຉໍ ນິການຍຕິ, ເຄຘໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອາວຕ຺ຕຕິ ພາຫຸລ຺ລາຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ອຸປທ຺ທໂວ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ. ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣູປທ຺ເທ຺ວນ ອວທີສຸ ນໍ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ກວິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣູປທ຺ທໂວ ໂຫຕິ.

"ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ໂຍ ເຈວາຍໍ ອາຈຣິຍູປທ຺ທໂວ, ໂຍ ຈ ອນ຺ເຕວາສູປທ຺ທໂວ ອຍໍ ເຕຫິ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣູປທ຺ທໂວ ທຸກ຺ຂວິປາກຕໂຣ ເຈວ ກຝຸກວິປາກຕໂຣ ຈ, ອປິ ຈ ວິນິປາຕາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

໑໘໖. ຕສ຺ມາຕິຫ ມໍ, ອານນ຺ທ, ມິຕ຺ຕວຕາຍ ສມຸທາຈຣຖ, ມາ ສປຕ຺ຕວຕາຍ. ຕໍ ໂວ ກວິສ຺ສຕິ ທີຌຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ.

“ກຖຄ຺ຈານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາຣໍ ສາວກາ ສປຕ຺ຕວຕາຍ ສມ຺ທາຈຣນ຺ຕິ, ໂນ ມິຕ຺ຕວຕາຍ? ອິຮານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ຮມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອນຸກມ຺ປໂກ ຫິເຕສີ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ‘ອິທໍ ໂວ ຫິຕາຍ, ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ສາວກາ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ນ ອຄ຺ຄາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຖເປນ຺ຕິ, ໂວກ຺ກມ຺ມ ຈ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາຣໍ ສາວກາ ສປຕ຺ຕວຕາຍ ສມ຺ທາຈຣນ຺ຕິ, ໂນ ມິຕ຺ຕວຕາຍ.

“ກຖຄ຺ຈານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາຣໍ ສາວກາ ມິຕ຺ຕວຕາຍ ສມ຺ທາຈຣນ຺ຕິ, ໂນ ສປຕ຺ຕວຕາຍ? ອິຮານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ຮມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອນຸກມ຺ປໂກ ຫິເຕສີ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ‘ອິທໍ ໂວ ຫິຕາຍ, ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ສາວກາ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ອຄ຺ຄາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຖເປນ຺ຕິ, ນ ຈ ໂວກ຺ກມ຺ມ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາຣໍ ສາວກາ ມິຕ຺ຕວຕາຍ ສມ຺ທາຈຣນ຺ຕິ, ໂນ ສປຕ຺ຕວຕາຍ.

ຕສ຺ມາຕິຫ ມໍ, ອານນ຺ທ, ມິຕ຺ຕວຕາຍ ສມ຺ທາຈຣຖ, ມາ ສປຕ຺ຕວຕາຍ. ຕໍ ໂວ ກວິສ຺ສຕິ ທີឃຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ. ນ ໂວ ອຫໍ, ອານນ຺ທ, ຕຖາ ປຣກ຺ກມິສ຺ສາມິ ຍຖາ ກຸມ຺ກກາໂຣ ອາມເກ ອາມກມຕ຺ເຕ. ນິຄ຺ຄຍ຺ຫ ນິຄ຺ຄຍ຺ຫາຫໍ, ອານນ຺ທ, ວກ຺ຂາມິ; ປວຍ຺ຫ ປວຍ຺ຫ, ອານນ຺ທ, ວກ຺ຂາມິ[១]. ໂຍ ສາໂຣ ໂສ ຖສ຺ສຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ມຫາສຸຄ຺ຄຕສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ກິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໓. ອຈ຺ຆຣິຍອພ຺ກຸຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໙໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ຫິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ປຈ຺ឆາກຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ທປາຕປຏິກ຺ກນ຺ຕານໍ ອຸປຏ຺ຖານສາລາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ “ອຈ຺ឆຣິຍໍ, ອາວຸໂສ, ອພ຺ກຸຕໍ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕສ຺ສ

---

១. ປວຍ຺ຫ ປວຍ຺ຫ (ສີ, ອິ), ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ອານນ຺ທ ວກ຺ຂາມິ (ກ)

ມຫິທ຺ຘິກຕາ ມຫານຸຠາວຕາ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ຺ເຘ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຉິນ຺ນປປຎ຺ເຈ ຉິນ຺ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ຺ນວຏ຺ເຏ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວີຕິວຕ຺ເຕ ຊານິສ຺ສຕິ[1] ‘ເອວໍຊຈ຺ຈາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ’ ອິຕິປິ, ‘ເອວໍນາມາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ’ ອິຕິປິ, ‘ເອວໍໂຄຕ຺ຕາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ’ ອິຕິປິ, ‘ເອວໍສີລາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ’ ອິຕິປິ, ‘ເອວໍຘມ຺ມາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ’ ອິຕິປິ, ‘ເອວໍປຎ຺ຎາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ’ ອິຕິປິ, ‘ເອວໍວິຫາຣີ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ’ ອິຕິປິ, ‘ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ’ ອິຕິປີຕິ! ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ “ອຈ຺ຉຣິຍາ ເຈວ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕາ ອຈ຺ຉຣິຍຘມ຺ມສມນ຺ນາຄຕາ ຈ; ອພ຺ຠຸຕາ ເຈວ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕາ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມສມນ຺ນາຄຕາ ຈາຕິ. ອຍຎ຺ຈ ຫິທໍ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ ໂຫຕິ.

໑໙໘. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນຸປຏ຺ຐານສາລາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາຕິ? “ອິທ, ຠນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ຕານໍ ອຸປຏ຺ຐານສາລາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ ‘ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ອາວຸໂສ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫິທ຺ຘິກຕາ ມຫານຸຠາວຕາ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ຕຖາຄໂຕ ອຕີເຕ ພຸທ຺ເຘ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຉິນ຺ນປປຎ຺ເຈ ຉິນ຺ນວຏຸເມ ປຣິຍາທິນ຺ນວຏ຺ເຏ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວີຕິວຕ຺ເຕ ຊານິສ຺ສຕິ ເອວໍຊຈ຺ຈາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປິ, ເອວໍນາມາ... ເອວໍໂຄຕ຺ຕາ... ເອວໍສີລາ... ເອວໍຘມ຺ມາ.. ເອວໍປຎ຺ຎາ... ເອວໍວິຫາຣີ... ເອວໍວິມຸຕ຺ຕາ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸໍ ອິຕິປີຕິ! ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອມ຺ເຫ ເອຕທໂວຈ ‘ອຈ຺ຉຣິຍາ ເຈວ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕາ ອຈ຺ຉຣິຍຘມ຺ມສມນ຺ນາຄຕາ ຈ, ອພ຺ຠຸຕາ ເຈວ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄຕາ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມສມນ຺ນາຄຕາ ຈາຕິ. ອຍໍ ໂຂ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ; ອຖ ຠຄວາ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ.

໑໙໙. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ ຕສ຺ມາຕິຫ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ປຏິຠນ຺ຕຸ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມາຕິ[4]

---

໑. ອນຸສ຺ສຣິສ຺ສຕິ ຊານິສ຺ສຕິ (ກ) ໔. ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາຕິ (?)

“ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ‘ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕໍ ກາຍໍ ອຸປປຊ຺ຊີຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕໍ ກາຍໍ ອຸປປຊ຺ຊິ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑)

“ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ‘ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິເຕ ກາເຍ ອຏ຺ຐາສີຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິເຕ ກາເຍ ອຏ຺ຐາສິ ອິທໍປາຫໍ[1], ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໒)

໔໐໐. “ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ‘ຍາວຕາຍຸກໍ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິເຕ ກາເຍ ອຏ຺ຐາສີຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ຍາວຕາຍຸກໍ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິເຕ ກາເຍ ອຏ຺ຐາສິ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໓)

“ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ‘ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕາ ກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກມີຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ, ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕາ ກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກມິ. ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໔)

໔໐໑. “ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ‘ຍທາ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕາ ກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ອຖ ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ອປ຺ປມາໂຓ ອຸຬາໂຣ ໂອຠາໂສ ໂລເກ ປາຕຸຠວຕິ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ເທວານໍ ເທວານຸຠາວໍ. ຍາປິ ຕາ ໂລກນ຺ຕຣິກາ ອຆາ ອສໍວຸຕາ ອນ຺ຘກາຣາ ອນ຺ຘກາຣຕິມິສາ, ຍຕ຺ຖປິເມ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ເອວໍມຫິທ຺ຘິກາ ເອວໍມຫານຸຠາວາ ອາຠາຍ ນານຸໂຠນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖປິ ອປ຺ປມາໂຓ ອຸຬາໂຣ ໂອຠາໂສ ໂລເກ ປາຕຸຠວຕິ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ເທວານໍ ເທວານຸຠາວໍ. ເຍປິ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາ ອຸປປນ຺ນາ, ເຕປິ ເຕໂນຠາເສນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສຎ຺ຊານນ຺ຕິ ອຎ຺ເຎປິ ກິຣ, ໂຠ, ສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ອິຘູປປນ຺ນາຕິ. ອຍຎ຺ຈ ທສສຫສ຺ສີ ໂລກຘາຕຸ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ,

---

໑. ອິທໍປຫໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ອປ຺ປມາໂຕ ຈ ອຸລາໂຣ ໂອພາໂສ ໂລເກ ປາຕຸພາວຕິ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ເທວານໍ ເທວານຸພາວນ຺ຕິ. ຍມ຺ປິ, ພນ຺ເຕ។ເປ។ ອິທំປາຫំ, ພນ຺ເຕ, ພຄວໂຕ ອຈ຺ឆຣິຍំ ອພ຺ភុតធម຺មំ ធារេមិ. (៥)

៤០៤. "សម຺មុខា មេតំ, ភន຺តេ, ភគវតោ សុតំ, សម຺មុខា បដិគ្គហិតំ 'យទា, អានន຺ទ, ពោធិសត຺តោ មាតុគ຺គុច຺ឆឹ ឱក຺កន຺តោ ហោតិ, ចត຺តារោ ទេវបុត຺តា ចតុទ຺ទិសំ អារក຺ខាយ ឧបគច຺ឆន຺តិ, "មា នំ ពោធិសត຺តំ វា ពោធិសត຺តមាតរំ វា មនុស຺សោ វា អមនុស຺សោ វា កោចិ វា វិហេឋេសីតិ. យម຺បិ, ភន຺តេ។បេ។ ឥទំបាហំ, ភន຺តេ, ភគវតោ អច຺ឆរិយំ អព຺ភុតធម຺មំ ធារេមិ. (៦)

៤០៥. "សម຺មុខា មេតំ, ភន຺តេ, ភគវតោ សុតំ, សម຺មុខា បដិគ្គហិតំ 'យទា, អានន຺ទ, ពោធិសត຺តោ មាតុគ຺គុច຺ឆឹ ឱក຺កន຺តោ ហោតិ, បកតិយា សីលវតី ពោធិសត຺តមាតា ហោតិ, វិរតា បាណាតិបាតា វិរតា អទិន຺នាទានា វិរតា កាមេសុមិច຺ឆាចារា វិរតា មុសាវាទា វិរតា សុរាមេរយមជ຺ជបមាទដ຺ឋានាតិ. យម຺បិ, ភន຺តេ។បេ។ ឥទំបាហំ, ភន຺តេ, ភគវតោ អច຺ឆរិយំ អព຺ភុតធម຺មំ ធារេមិ. (៧)

"សម຺មុខា មេតំ, ភន຺តេ, ភគវតោ សុតំ, សម຺មុខា បដិគ្គហិតំ 'យទា, អានន຺ទ, ពោធិសត຺តោ មាតុគ຺គុច຺ឆឹ ឱក຺កន຺តោ ហោតិ, ន ពោធិសត຺តមាតុ បុរិសេសុ មានសំ ឧប຺បជ຺ជតិ កាមគុណូបសំហិតំ, អនតិក຺កមនីយា ច ពោធិសត຺តមាតា ហោតិ កេនចិ បុរិសេន រត຺តចិត຺តេនាតិ. យម຺បិ, ភន຺តេ។បេ។ ឥទំបាហំ, ភន຺តេ, ភគវតោ អច຺ឆរិយំ អព຺ភុតធម຺មំ ធារេមិ. (៨)

"សម຺មុខា មេតំ, ភន຺តេ, ភគវតោ សុតំ, សម຺មុខា បដិគ្គហិតំ 'យទា, អានន຺ទ, ពោធិសត຺តោ មាតុគ຺គុច຺ឆឹ ឱក຺កន຺តោ ហោតិ, លាភិនី ពោធិសត຺តមាតា ហោតិ បញ຺ចន຺នំ កាមគុណានំ. សា បញ຺ចហិ កាមគុណេហិ សមប຺បិតា សមង຺គីភូតា បរិចារេតីតិ. យម຺បិ, ភន຺តេ។បេ។ ឥទំបាហំ, ភន຺តេ, ភគវតោ អច຺ឆរិយំ អព຺ភុតធម຺មំ ធារេមិ. (៩)

៤០៦. "សម຺មុខា មេតំ, ភន຺តេ, ភគវតោ សុតំ, សម຺មុខា បដិគ្គហិតំ 'យទា, អានន຺ទ, ពោធិសត຺តោ មាតុគ຺គុច຺ឆឹ ឱក຺កន຺តោ ហោតិ, ន ពោធិសត຺តមាតុ កោចិទេវ អាពាធោ ឧប຺បជ຺ជតិ; សុខិនី ពោធិសត຺តមាតា ហោតិ អកិលន຺តកាយា; ពោធិសត຺តញ຺ច

ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ຕິໂຣກຸຈ຺ຉິຄຕໍ ປສ຺ສຕິ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄໍ ອຫີນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ມຓິ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂຠ ຊາຕິມາ ອຏ຺ຐໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ. ຕຕ຺ຣາສ຺ສ ສຸຕ຺ຕໍ ອາວຸຕໍ ນີລໍ ວາ ປີຕໍ ວາ ໂລຫິຕໍ ວາ ໂອທາຕໍ ວາ ປຓ຺ຑຸສຸຕ຺ຕໍ ວາ. ຕເມນໍ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ຫຕ຺ເຖ ກຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ເຂຍ຺ຍ ອຍໍ ໂຂ ມຓິ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂຠ ຊາຕິມາ ອຏ຺ຐໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ, ຕຕ຺ຣິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາວຸຕໍ ນີລໍ ວາ ປີຕໍ ວາ ໂລຫິຕໍ ວາ ໂອທາຕໍ ວາ ປຓ຺ຑຸສຸຕ຺ຕໍ ວາຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຍທາ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉຶ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ນ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕຸ ໂກຈິເທວ ອາພາໂຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ; ສຸຂິນີ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ໂຫຕິ ອກິລນ຺ຕກາຍາ; ໂພທິສຕ຺ຕຎ຺ຈ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ຕິໂຣກຸຈ຺ຉິຄຕໍ ປສ຺ສຕິ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄໍ ອຫີນິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ ຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໐)

໔໐໕. "ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ສຕ຺ຕາຫຊາເຕ, ອານນ຺ທ, ໂພທິສຕ຺ເຕ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ຕຸສິຕໍ ກາຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໑)

"ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ຍຖາ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ອຎ຺ຎາ ອິຕ຺ຖິກາ ນວ ວາ ທສ ວາ ມາເສ ຄພ຺ຠໍ ກຸຈ຺ຉິນາ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ວິຊາຍນ຺ຕິ, ນ ເຫວໍ ໂພທິສຕ຺ຕໍ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ວິຊາຍຕິ. ທເສວ ມາສານິ ໂພທິສຕ຺ຕໍ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ກຸຈ຺ຉິນາ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ວິຊາຍຕີຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ ຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໒)

"ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ຍຖາ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ອຎ຺ຎາ ອິຕ຺ຖິກາ ນິສິນ຺ນາ ວາ ນິປນ຺ນາ ວາ ວິຊາຍນ຺ຕິ, ນ ເຫວໍ ໂພທິສຕ຺ຕໍ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ວິຊາຍຕິ. ຐິຕາວ ໂພທິສຕ຺ຕໍ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ວິຊາຍຕີຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໓)

"ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ຍທາ, ອານນ຺ທ, ໂພທິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ ນິກ຺ຂມຕິ, ເທວາ ນໍ ປຐມໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ ປຈ຺ຉາ ມນຸສ຺ສາຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕ ຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໔)

໔໐໖. "ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ຍທາ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ ນິກ຺ຂມຕິ, ອປ຺ປຕ຺ໂຕວ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ປຖວິໍ ໂຫຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ນໍ ເທວປຸຕ຺ຕາ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ມາຕຸ ປຸຣໂຕ ຐເປນ຺ຕິ, "ອຕ຺ຕມນາ, ເທວິ, ໂຫຫິ; ມເຫສກ຺ໂຂ ເຕ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໕)

"ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ຍທາ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ ນິກ຺ຂມຕິ, ວິສໂທວ ນິກ຺ຂມຕິ ອມກ຺ຂິໂຕ ອຸເທນ[໑] ອມກ຺ຂິໂຕ ເສມ຺ເຫນ ອມກ຺ຂິໂຕ ຣຸຫິເຣນ ອມກ຺ຂິໂຕ ເກນຈິ ອສຸຈິນາ, ສຸທ຺ໂຘ ວິສໂທ[໔]. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ມຓິຣຕນໍ ກາສິເກ ວຕ຺ເຖ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ເນວ ມຓິຣຕນໍ ກາສິກໍ ວຕ຺ຖໍ ມກ຺ເຂຕິ ນາປິ ກາສິກໍ ວຕ຺ຖໍ ມຓິຣຕນໍ ມກ຺ເຂຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຸຠິນ຺ນໍ ສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ. ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ ນິກ຺ຂມຕິ, ວິສໂທວ ນິກ຺ຂມຕິ ອມກ຺ຂິໂຕ ອຸເທນ ອມກ຺ຂິໂຕ ເສມ຺ເຫນ ອມກ຺ຂິໂຕ ຣຸຫິເຣນ ອມກ຺ຂິໂຕ ເກນຈິ ອສຸຈິນາ, ສຸທ຺ໂຘ ວິສໂທຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໖)

"ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ຍທາ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ ນິກ຺ຂມຕິ, ເທ຺ວ ອຸທກສ຺ສ ຘາຣາ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ປາຕຸຠວນ຺ຕິ ເອກາ ສີຕສ຺ສ, ເອກາ ອຸຓ຺ຫສ຺ສ; ເຍນ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທກກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມາຕຸ ຈາຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໗)

໔໐໗. "ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ 'ສມ຺ປຕິຊາໂຕ, ອານນ຺ທ, ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ສເມຫິ ປາເທຫິ ປຖວິຍໍ ປຕິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸໂຂ ສຕ຺ຕປທວີຕິຫາເຣນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຕມ຺ຫິ ຉຕ຺ເຕ ອນຸຘາຣິຍມາເນ, ສພ຺ພາ ຈ ທິສາ ວິໂລເກຕິ, ອາສຠິຎ຺ຈ ວາຈໍ ຠາສຕິ "ອຄ຺ໂຄຫມສ຺ມິ ໂລກສ຺ສ, ເຊຏ຺ໂຐຫມສ຺ມິ ໂລກສ຺ສ, ເສຏ຺ໂຐຫມສ຺ມິ ໂລກສ຺ສ, ອຍມນ຺ຕິມາ ຊາຕິ, ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ຠໂວຕິ. ຍມ຺ປິ, ຠນ຺ເຕຯເປຯ ອິທໍປາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມິ. (໑໘)

---

໑. ອຸທ຺ເທນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)　໔. ວິສຸທ຺ໂຘ (ສ຺ຍາ)

"ສມຸມຸຂາ ເມຕໍ, ກນຸເຕ, ກຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມຸມຸຂາ ປຜິຄຸຄຫິຕໍ 'ຍທາ, ອານນຸທ, ໂພຂິສຕຸໂຕ ມາຕຸກຸຈຸຉິມຸຫາ ນິກຸຂມຕິ, ອຖ ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພຸຣຫຸມເກ ສສຸສມຓພຸຣາຫຸມຕິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສຸສາຍ ອປຸປມາໂຓ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ໂລເກ ປາຕຸກວຕິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວໍ. ຍາປິ ຕາ ໂລກນຸຕຣິກາ ອຘາ ອສໍວຸຕາ ອນຸຣກາຣາ ອນຸຣກາຣຕິມິສາ, ຍຕຸຖປິເມ ຈນຸທິມສູຣິຍາ ເອວໍມຫິທຸຣິກາ ເອວໍມຫານຸກາວາ ອາກາຍ ນານຸໂກນຸຕິ, ຕຕຸຖປິ ອປຸປມາໂຓ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ໂລເກ ປາຕຸກວຕິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວໍ. ເຍປິ ຕຕຸຖ ສຕຸຕາ ອຸປປນຸນາ, ເຕປິ ເຕໂນກາເສນ ອລຸລມລຸລໍ ສລຸຊານນຸຕິ, "ອລຸເລປິ ກິຣ, ໂກ, ສນຸຕິ ສຕຸຕາ ອິຮູປປນຸນາຕິ. ອຍລຸຈ ທສສຫສຸສີ ໂລກຣາຕຸ ສງຸກມຸປຕິ ສມຸປກມຸປຕິ ສມຸປເວຣຕິ, ອປຸປມາໂຓ ຈ ອຸຣາໂຣ ໂອກາໂສ ໂລເກ ປາຕຸກວຕິ ອຕິກຸກມຸເມວ ເທວານໍ ເທວານຸກາວນຸຕິ. ຍມຸປິ, ກນຸເຕ ฯເປฯ ອິທໍປາຫໍ, ກນຸເຕ, ກຄວໂຕ ອຈຸຉຣິຍໍ ອພຸກຸຕຣມຸມໍ ຣາເຣມີຕິ. (໑໙)

໔໐໗. ຕສຸມາຕິຫ ຕຸວໍ, ອານນຸທ, ອິທມຸປິ ຕຖາຄຕສຸສ ອຈຸຉຣິຍໍ ອພຸກຸຕຣມຸມໍ ຣາເຣຫີ. ອິຣານນຸທ, ຕຖາຄຕສຸສ ວິທິຕາ ເວທນາ ອຸປຸປຊຊນຸຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຜຸກຫນຸຕິ, ວິທິຕາ ອພຸກຕຸຖໍ ຄຈຸຉນຸຕິ, ວິທິຕາ ສລຸລາ ອຸປຸປຊຊນຸຕິ ฯລฯ ວິທິຕາ ອຸປຜຸກຫນຸຕິ, ວິທິຕາ ອພຸກຕຸຖໍ ຄຈຸຉນຸຕິ, ວິທິຕາ ວິຕກຸກາ ອຸປຸປຊຊນຸຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຜຸກຫນຸຕິ, ວິທິຕາ ອພຸກຕຸຖໍ ຄຈຸຉນຸຕິ. ອິທມຸປິ ໂຂ, ຕຸວໍ, ອານນຸທ, ຕຖາຄຕສຸສ ອຈຸຉຣິຍໍ ອພຸກຸຕຣມຸມໍ ຣາເຣຫີຕິ. "ຍມຸປິ, ກນຸເຕ, ກຄວໂຕ ວິທິຕາ ເວທນາ ອຸປຸປຊຊນຸຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຜຸກຫນຸຕິ, ວິທິຕາ ອພຸກຕຸຖໍ ຄຈຸຉນຸຕິ; ວິທິຕາ ສລຸລາ. ວິທິຕາ ວິຕກຸກາ ອຸປຸປຊຊນຸຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຜຸກຫນຸຕິ, ວິທິຕາ ອພຸກຕຸຖໍ ຄຈຸຉນຸຕິ. ອິທໍປາຫໍ, ກນຸເຕ, ກຄວໂຕ ອຈຸຉຣິຍໍ ອພຸກຸຕຣມຸມໍ ຣາເຣມີຕິ. (໒໐)

ອິທມໂວຈ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ. ສມນຸລຸໂລ ສຕຸຖາ ອໂຫສິ; ອຕຸຕມນາ ຈ ເຕ ກິກຸຂູ ອາຍສຸມໂຕ ອານນຸທສຸສ ກາສິຕໍ ອກິນນຸທຸນຸຕິ.

ອຈຸຉຣິຍອພຸກຸຕສຸຕຸຕໍ ນິຜຸກິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ພາກຸລສຸຕຸຕໍ

໔໐໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສຸມາ ພາກຸໂລ[໑] ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວລຸວເນ ກລນຸທກນິວາເປฯ ອຖ ໂຂ ອເຈລກສຸສໂປ ອາຍສຸມໂຕ ພາກຸລສຸສ

໑. ພກຸກຸໂລ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ)

ປຸຣາຓຄິຫິສຫາໂຍ ເຍນາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ພາກຸເລນ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອເຈລກສ຺ສໂປ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ພາກຸລໍ ເອຕທໂວຈ

"ກີວຈິຣໍ ປພ຺ພຊິໂຕສິ, ອາວຸໂສ ພາກຸລາຕິ? "ອສີຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສາຕິ. "ອິເມຫິ ປນ ເຕ, ອາວຸໂສ ພາກຸລ, ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ກຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ເມຖຸໂນ ຘມ຺ໂມ ປຝິເສວິໂຕຕິ? "ນ ໂຂ ມໍ, ອາວຸໂສ ກສ຺ສປ, ເອວໍ ປຸຈ຺ຊິຕພ຺ພໍ 'ອິເມຫິ ປນ ເຕ, ອາວຸໂສ ພາກຸລ, ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ກຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ເມຖຸໂນ ຘມ຺ໂມ ປຝິເສວິໂຕຕິ. ເອວລ຺ຈ ໂຂ ມໍ, ອາວຸໂສ ກສ຺ສປ, ປຸຈ຺ຊິຕພ຺ພໍ 'ອິເມຫິ ປນ ເຕ, ອາວຸໂສ ພາກຸລ, ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ກຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ກາມສລ຺ລາ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພາຕິ? ()[1]

໒໑໐. "ອສີຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ນາພິຊານາມິ ກາມສລ຺ລໍ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍ. ຍໍປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ນາພິຊານາຕິ ກາມສລ຺ລໍ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍ ອິທມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຊຣິຍໍ ອພ຺ພຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມ. (໑)

"ອສີຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ນາພິຊານາມິ ພ຺ຍາປາທ-ສລ຺ລໍ ໆເປໆ ວິຫິໍສາສລ຺ລໍ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍ ຍໍປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ນາພິຊານາຕິ ວິຫິໍສາສລ຺ລໍ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍ, ອິທມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຊຣິຍໍ ອພ຺ພຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມ. (໒-໓)

"ອສີຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ນາພິຊານາມິ ກາມວິຕກ຺ກໍ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍ. ຍໍປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ນາພິຊານາຕິ ກາມວິຕກ຺ກໍ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍ, ອິທມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຊຣິຍໍ ອພ຺ພຸຕຘມ຺ມໍ ຘາເຣມ. (໔)

"ອສີຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ນາພິຊານາມິ ພ຺ຍາປາທ-ວິຕກ຺ກໍ ໆເປໆ ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພໍ. ຍໍປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອສີຕິຍາ

---

໑. (ອິເມຫິ ປນ ເຕ ອາວຸໂສ ເຕ ອາວຸໂສ ພກ຺ກຸລ ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ກຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ກາມສລ຺ລາ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພາຕີ (ສີ, ອີ)

ວສ຺ເສຫິ ນາກິຊານາຕິ ວິຫີສາວິຕກ຺ກံ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພံ, ອິທມ຺ປິ ມຍံ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍံ ອພ຺ກຸຕຘມ຺ມံ ຘາເຣມ. (໕-໖)

໔໑໑. "ອສຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ນາກິຊານາມິ ຄຫປຕິຈີວຣံ ສາທິຕາ. ຍံປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ນາກິຊານາຕິ ຄຫປຕິຈີວຣံ ສາທິຕາ, ອິທມ຺ປິ ມຍံ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍံ ອພ຺ກຸຕຘມ຺ມံ ຘາເຣມ. (໗)

"ອສຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ນາກິຊານາມິ ສຕ຺ເຖນ ຈີວຣံ ຉິນ຺ທິຕາ. ຍံປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ນາກິຊານາຕິ ສຕ຺ເຖນ ຈີວຣံ ຉິນ຺ທິຕາ ຯເປຯ ຘາເຣມ. (໘)

"ອສຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ນາກິຊານາມິ ສູຈິຍາ ຈີວຣံ ສິພ຺ພິຕາຯເປຯ ນາກິຊານາມິ ຣຊເນນ ຈີວຣံ ຣຊິຕາ... ນາກິຊານາມິ ກຖິເນ[๑] ຈີວຣံ ສິພ຺ພິຕາ... ນາກິຊານາມິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນံ ຈີວຣກມ຺ເມ ວິຈາຣິຕາ[๔]... ນາກິຊານາມິ ນິມນ຺ຕນံ ສາທິຕາ... ນາກິຊານາມິ ເອວຣູປံ ຈິຕ຺ຕံ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພံ 'ອໂຫ ວຕ ມံ ໂກຈິ ນິມນ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ... ນາກິຊານາມິ ອນ຺ຕຣຆເຣ ນິສີທິຕາ... ນາກິຊານາມິ ອນ຺ຕຣຆເຣ ກຸຍ຺ຊິຕາ.. ນາກິຊານາມິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ອນຸພ຺ຍຍ຺ຊນໂສ ນິມິຕ຺ຕံ ຄເຫຕາ... ນາກິຊານາມິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຘມ຺ມံ ເທສິຕາ ອນ຺ຕມໂສ ຈຕຸປ຺ປທມ຺ປິ ຄາຖံ... ນາກິຊານາມິ ກິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສຍံ ອຸປສງ຺ກມິຕາ... ນາກິຊານາມິ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ຘມ຺ມံ ເທສິຕາ... ນາກິຊານາມິ ສິກ຺ຂມານາຍ ຘມ຺ມံ ເທສິຕາ... ນາກິຊານາມິ ສາມເຕຣິຍາ ຘມ຺ມံ ເທສິຕາ...ນາກິຊານາມິ ປພ຺ພາເຊຕາ... ນາກິຊານາມິ ອຸປສມ຺ປາເທຕາ... ນາກິຊານາມິ ນິສ຺ສຍံ ທາຕາ... ນາກິຊານາມິ ສາມເຕຣັ ອຸປຏ຺ຖາເປຕາ... ນາກິຊານາມິ ຊນ຺ຕາຆເຣ ນ຺ຫາຍິຕາ... ນາກິຊານາມິ ຈຸຕ຺ເຕນ ນ຺ຫາຍິຕາ... ນາກິຊານາມິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຄຕ຺ຕປຣິກມ຺ເມ ວິຈາຣິຕາ[๕]... ນາກິຊານາມິ ອາພາຘံ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພံ ອນ຺ຕມໂສ ຄທ຺ທູຫນມຕ຺ຕມ຺ປິ... ນາກິຊານາມິ ເກສຊ຺ຊံ ອຸປຫຣິຕາ ອນ຺ຕມໂສ ຫຣີຕກີຂຕ຺ຫມ຺ປິ... ນາກິຊານາມິ ອປສ຺ເສນກံ ອປສ຺ສຍິຕາ... ນາກິຊານາມິ ເສຍ຺ຍံ ກປ຺ເປຕາ. ຍံປາຍສ຺ມາ ຯເປຯ ຘາເຣມ. (໙-໓໓)

"ອສຕິ ເມ, ອາວຸໂສ, ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ນາກິຊານາມິ ຄາມນ຺ຕເສນາສເນ ວສ຺ສံ ອຸປຄນ຺ຕາ. ຍံປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອສີຕິຍາ ວສ຺ເສຫິ ນາກິຊານາຕິ

---

໑. ກຖິເນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຈີວຣກມ຺ເມ ພ຺ຍາປາຣິຕາ (ສີ, ອິ) ໕. ພ຺ຍາປາຣິຕາ (ສີ, ອິ)

ຄາມນ຺ຕເສນາສເນ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕາ, ອິທມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ພຸຕທມ຺ມໍ ທາເຣມ. (໓໔)

"ສຕ຺ຕາຫເມວ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ສຣໂຓ ຣຌ຺ກປິຓ຺ຑໍ ພຸຌ຺ຊິໍ; ອຖ ອຌ຺ກມິຍໍ ອຌ຺ຌາ ອຸທປາທິ ຍໍປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ສຕ຺ຕາຫເມວ ສຣໂຓ ຣຌ຺ກປິຓ຺ຑໍ ພຸຌ຺ຊິ; ອຖ ອຌ຺ກມິຍໍ ອຌ຺ຌາ ອຸທປາທິ ອິທມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ພຸຕທມ຺ມໍ ທາເຣມ. (໓໕)

໒໑໔. "ລເກາຍ຺ຍາຫໍ, ອາວຸໂສ ພາກຸລ, ອິມສ຺ມິໍ ທມ຺ມວິນເຍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ລເກາຍ຺ຍໍ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ. ອລຕ຺ຖ ໂຂ ອເຈລກສ຺ສໂປ ອິມສ຺ມິໍ ທມ຺ມວິນເຍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອລຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປທໍ. ອຈິຣູປສມ຺ປນ຺ໂນ ປນາຍສ຺ມາ ກສ຺ສໂປ ເອໂກ ວູປກຌ຺ໂຖ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຂວ ທມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສີ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ພຌ຺ຌາສີ. ອຌ຺ຌຕໂຣ ໂຂ ປນາຍສ຺ມາ ກສ຺ສໂປ ອຣຫຕໍ ອໂຫສີ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອປເຣນ ສມເຍນ ອວາປຸຣຓໍ[໑] ອາທາຍ ວິຫາເຣນ ວິຫາຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ "ອພິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ, ອພິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ. ອຊ຺ຊ ເມ ປຣິນິພ຺ພານໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ. "ຍໍປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ອວາປຸຣຓໍ ອາທາຍ ວິຫາເຣນ ວິຫາຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ 'ອພິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ, ອພິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ; ອຊ຺ຊ ເມ ປຣິນິພ຺ພານໍ ພວິສ຺ສຕີຕິ, ອິທມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ພຸຕທມ຺ມໍ ທາເຣມ". (໓໖)

ອາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ມຊ຺ເຊ ພິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ນິສິນ຺ນໂກວ ປຣິນິພ຺ພາຍິ. "ຍໍປາຍສ຺ມາ ພາກຸໂລ ມຊ຺ເຊ ພິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ນິສິນ຺ນໂກວ ປຣິນິພ຺ພາຍິ, ອິທມ຺ປິ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ພາກຸລສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອພ຺ພຸຕທມ຺ມໍ ທາເຣມາຕິ. (໓໗)

ພາກຸລສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຌິຕໍ ຈຕ຺ຕ຺ຖໍ.

---

໑. ອປາປຸຣຓໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໕. ທນ຺ຕຠູມິສຸຕ຺ຕໍ

໔໑໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ, ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຈິຣວໂຕ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ອຣຎ຺ຎກຸຏິກາຍໍ ວິຫຣຕິ. ອຖ ໂຂ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ຊງ຺ຆາວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ເຍນ ອຈິຣວໂຕ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອຈິຣວເຕນ ສມຓຸທ຺ເທເສນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ອຈິຣວຕໍ ສມຓຸທ຺ເທສໍ ເອຕທໂວຈ

"ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂຠ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ 'ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຜຸເສຍ຺ຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕນ຺ຕິ. 'ເອວເມຕໍ ຣາຊກຸມາຣ, ເອວເມຕໍ ຣາຊກຸມາຣ ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຜຸເສຍ຺ຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕນ຺ຕິ. 'ສາຘຸ ເມ ຠວໍ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສໂນ ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕູຕິ. 'ນ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ສກ຺ໂກມິ ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ. ອຫຎ຺ຈ ຫິ ເຕ, ຣາຊກຸມາຣ, ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ເມ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ນ ອາຊາເນຍ຺ຍາສິ; ໂສ ມມສ຺ສ ກິລມໂຖ, ສາ ມມສ຺ສ ວິເຫສາຕິ. 'ເທເສຕຸ ເມ ຠວໍ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສໂນ ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ. ອປ຺ເປວນາມາຫໍ ໂຠໂຕ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ. 'ເທເສຍ຺ຍໍ ໂຂ ເຕ ອຫໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ. ສເຈ ເມ ຕ຺ວໍ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊາເນຍ຺ຍາສິ, ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລໍ; ໂນ ເຈ ເມ ຕ຺ວໍ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊາເນຍ຺ຍາສິ, ຍຖາສເກ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາສິ, ນ ມໍ ຕຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຏິປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີຕິ 'ເທເສຕຸ ເມ ຠວໍ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສໂນ ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ. ສເຈ ອຫໍ ໂຠໂຕ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານິສ຺ສາມິ[໑], ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລໍ; ໂນ ເຈ ອຫໍ ໂຠໂຕ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານິສ຺ສາມິ, ຍຖາສເກ ຕິຏ຺ຐິສ຺ສາມິ[໔], ນາຫໍ ຕຕ຺ຖ ໂຠວນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ.

---

໑. ອາຊາເນຍ຺ຍາມິ (ກ)

໔. ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາມິ (ກ)

໔໑໔. ອຖ ໂຂ ອຈິຣວໂຕ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ຊຍເສນສຸສ ຣາຊກຸມາຣສຸສ ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຜມ຺ມໍ ເທເສສິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ອຈິຣວຕໍ ສມຓຸທ຺ເທສໍ ເອຕທໂວຈ "ອພຸການເມຕໍ, ໂກ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອນວການໍສ ຍໍ ກິກ຺ຂຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຜຸເສຍ຺ຍ ຈິຕ຺ຕສຸສ ເອກຄ຺ຄຕນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ອຈິຣວຕສຸສ ສມຓຸທ຺ເທສສຸສ ອພຸການຕຍ຺ຈ ອນວການສຕຍ຺ຈ ປເວເທຕ຺ວາ ອຸຍ຺ກາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ.

ອຖ ໂຂ ອຈິຣວໂຕ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ຊຍເສເນ ຣາຊກຸມາເຣ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອຈິຣວໂຕ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ຊຍເສເນນ ຣາຊກຸມາເຣນ ສທ຺ຜິ ກຖາສລ຺ລາໂປ ຕໍ ສພ຺ພໍ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ກຄວາ ອຈິຣວຕໍ ສມຓຸທ຺ເທສໍ ເອຕທໂວຈ "ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ລພ຺ກາ ຍໍ ຕໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ລາຕພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ທພຸກພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ສຈ຺ສິກາຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວຕ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ກາມມຊ຺ເຊ ວສນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິກຸຍ຺ຊນ຺ໂຕ ກາມວິຕກ຺ເກຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ກາມປຣິລາເຫນ ປຣິທຍ຺ຫມາໂນ ກາມປຣິເຍສນາຍ ອຸສ຺ສຸໂກ[1] ລສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ສຈ຺ສິ ວາ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ການໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

໔໑໕. "ເສຍ຺ຍຖາປິສ຺ສຸ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ສຸທນ຺ຕາ ສຸວິນີຕາ, ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ອທນ຺ຕາ ອວິນີຕາ. ຕໍ ກີ ມຍ຺ຍສິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເຍ ເຕ ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ສຸທນ຺ຕາ ສຸວິນີຕາ, ອປິ ນຸ ເຕ ທນ຺ຕາວ ທນ຺ຕການໍ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ທນ຺ຕາວ ທນ຺ຕກູມີ ສມ຺ປາປຸເຕຍ຺ຍຸນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ກນ຺ເຕ". "ເຍ ປນ ເຕ ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ອທນ຺ຕາ ອວິນີຕາ, ອປິ ນຸ ເຕ ອທນ຺ຕາວ ທນ຺ຕການໍ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ອທນ຺ຕາວ ທນ຺ຕກູມີ ສມ຺ປາປຸເຕຍ຺ຍຸໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເຕ ເທ຺ວ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມາ ວາ ອສ຺ສທມ຺ມາ ວາ ໂຄທມ຺ມາ ວາ ສຸທນ຺ຕາ ສຸວິນີຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ເອວເມວ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຍໍ ຕໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ລາຕພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ທພຸກພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ

---

໑. ອຸສ຺ສຸກ຺ໂກ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ຕໍ ວຕ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ກາເມຊຸເຊ ວສນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ ກາມວິຕກ຺ເກຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ກາມປຣິລາເຫນ ປຣິທຍ຺ຫມາໂນ ກາມປຣິເຍສນາຍ ອຸສ຺ສຸໂກ ຌສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ສຈ຺ຉິ ວາ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ການໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

໔໑໖. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຄາມສ຺ສ ວາ ນິຄມສ຺ສ ວາ ອວິທູເຣ ມຫາປພ຺ພໂຕ. ຕເມນໍ ເທ຺ວ ສຫາຍກາ ຕມ຺ຫາ ຄາມາ ວາ ນິຄມາ ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖວິລ຺ງ຺ພເກນ ເຍນ ໂສ ປພ຺ພໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍຸໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອໂກ ສຫາຍໂກ ເຫຒ຺ຖາ ປພ຺ພຕປາເທ ຕິຒ຺ເຖຍ຺ຍ, ເອໂກ ສຫາຍໂກ ອຸປຣິປພ຺ພຕໍ ອາໂຣເຫຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ເຫຒ຺ຖາ ປພ຺ພຕປາເທ ຖິໂຕ ສຫາຍໂກ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິຕໍ ສຫາຍກໍ ເອວໍ ເວທຍ຺ຍ 'ຍໍ, ສມ຺ມ, ກິ ຕ຺ວໍ ປສ຺ສສິ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິໂຕຕິ? ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ປສ຺ສາມິ ໂຂ ອຫໍ, ສມ຺ມ, ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິໂຕ ອາຣາມຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ພູມິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຕີຣາມເຕຍ຺ຍກນ຺ຕິ.

"ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອຒ຺ຖານໍ ໂຂ ເອຕໍ, ສມ຺ມ, ອນວກາໂສ ຍໍ ຕ຺ວໍ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິໂຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ ອາຣາມຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ພູມິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຕີຣາມເຕຍ຺ຍກນ຺ຕິ ຕເມນໍ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິໂຕ ສຫາຍໂກ ເຫຒ຺ຖິມປພ຺ພຕປາທໍ ໂອໂຣຫິຕ຺ວາ ຕໍ ສຫາຍກໍ ພາຫາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປຣິປພ຺ພຕໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ຍໍ, ສມ຺ມ, ກິ ຕ຺ວໍ ປສ຺ສສິ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິໂຕຕິ? ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ປສ຺ສາມິ ໂຂ ອຫໍ, ສມ຺ມ, ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິໂຕ ອາຣາມຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ພູມິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຕີ-ຣາມເຕຍ຺ຍກນ຺ຕິ.

"ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອິທາເນວ ໂຂ ເຕ, ສມ຺ມ, ພາສິຕໍ ມຍໍ ເອວໍ ອາຊານາມ ອຒ຺ຖານໍ ໂຂ ເອຕໍ ສມ຺ມ, ອນວກາໂສ ຍໍ ຕ຺ວໍ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິໂຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສິ ອາຣາມຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ພູມິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຕີຣາມເຕຍ຺ຍກນ຺ຕິ. ອິທາເນວ ຈ ປນ ເຕ ພາສິຕໍ ມຍໍ ເອວໍ ອາຊານາມ 'ປສ຺ສາມິ ໂຂ ອຫໍ, ສມ຺ມ, ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖິໂຕ ອາຣາມຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ວນຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ພູມິຣາມເຕຍ຺ຍກໍ ໂປກ຺ຂຣຕີຣາມເຕຍ຺ຍກນ຺ຕິ. ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ຕຖາ ຫິ ປນາຫໍ, ສມ຺ມ, ອິມິນາ ມຫຕາ ປພ຺ພເຕນ ອາວຸໂຕ[໑] ທຒ຺ເຖຍ຺ຍໍ ນາທ຺ທສນ຺ຕິ.

໑. ອາວໂຍ (ສີ-ອຒ, ອິ), ອາວຸໂຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

“ອໂຕ ມຫນ຺ຕຕເຣນ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອວິຊ຺ຊາຂນ຺ເຘນ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ອາວຸໂຕ ນິວຸໂຕ[1] ໂອຜຸໂຏ[2] ປຣິໂຍນທ຺ໂຘ. ໂສ ວຕ ຍໍ ຕໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ຎາຕພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ຕໍ ວຕ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ກາມມຊ຺ເຌ ວສນ຺ໂຕ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ກາມວິຕກ຺ເກຫິ ຂຊ຺ຊມາໂນ ກາມປຣິຬາເຫນ ປຣິຑຍ຺ຫມາໂນ ກາມປຣິເຍສນາຍ ອຸສ຺ສຸໂກ ຎສ຺ສຕິ ວາ ທກ຺ຂຕິ ວາ ສຈ຺ຉິ ວາ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ສເຈ ໂຂ ຕໍ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຊຍເສນສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ອິມາ ເທ຺ວ ອຸປມາ ປຏິຠາເຍຍ຺ຍຸໍ[3], ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ເຕ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ປສີເທຍ຺ຍ, ປສນ຺ໂນ ຈ ເຕ ປສນ຺ນາກາຣໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ. “ກຸໂຕ ປນ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ຊຍເສນສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ອິມາ ເທ຺ວ ອຸປມາ ປຏິຠາຍິສ຺ສນ຺ຕິ[4] ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠຄວນ຺ຕນ຺ຕິ?

໒໑໗. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ ນາຄວນິກໍ ອາມນ຺ເຕຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ນາຄວນິກ, ຣຎ຺ໂຎ ນາຄໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ນາຄວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອາຣຎ຺ຎກໍ ນາຄໍ ອຕິປສ຺ສິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ນາຄສ຺ສ ຄີວາຍໍ ອຸປນິພນ຺ຘາຫີຕິ. ‘ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ນາຄວນິໂກ ຣຎ຺ໂຎ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ນາຄໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ນາຄວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອາຣຎ຺ຎກໍ ນາຄໍ ອຕິປສ຺ສິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ນາຄສ຺ສ ຄີວາຍໍ ອຸປນິພນ຺ຘຕິ. ຕເມນໍ ຣຎ຺ໂຎ ນາໂຄ ອພ຺ໂຠກາສໍ ນີຫຣຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອາຣຎ຺ຎໂກ ນາໂຄ ອພ຺ໂຠກາສໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອຕ຺ຖເຄຘາ[5] ຫິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອາຣຎ຺ຎກາ ນາຄາ ຍທິທໍ ນາຄວນໍ. ຕເມນໍ ນາຄວນິໂກ ຣຎ຺ໂຎ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ ‘ອພ຺ໂຠກາສຄໂຕ ໂຂ[6], ເທວ, ອາຣຎ຺ຎໂກ ນາໂຄຕິ. ອຖ ໂຂ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຕເມນໍ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖິທມກໍ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ຫຕ຺ຖິທມກ, ອາຣຎ຺ຎກໍ ນາຄໍ ທມຍາຫິ ອາຣຎ຺ຎການຎ຺ເຈວ ສີລານໍ ອຠິນິມ຺ມທນາຍ ອາຣຎ຺ຎການຎ຺ເຈວ ສຣສງ຺ກປ຺ປານໍ ອຠິນິມ຺ມທນາຍ ອາຣຎ຺ຎການຎ຺ເຈວ ທຣຖກິລມຖປຣິຬາຫານໍ ອຠິນິມ຺ມທນາຍ ຄາມນ຺ເຕ ອຠິຣມາປນາຍ ມນຸສ຺ສກນ຺ເຕສຸ ສີເລສຸ ສມາທປນາຍາຕິ.[7]

---

໑. ນິວຸໂຏ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)
໒. ໂອວຸໂຕ (ສີ), ໂອວຸໂຏ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ປຏິຠາເສຍ຺ຍຸໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ປຏິຠາສິສ຺ສນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ເອຕເຄຘາ (ສີ, ອິ)
໖. ໂຂ ເຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໗. ສມາທາປນາຍາຕິ (?)

"'ເອວໍ, ເທວາຕິ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຫຕ຺ຖິທມໂກ ຣລ຺ໂຍ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ມທນ຺ຕໍ ຖມ຺ກໍ ປຖວິຍໍ ນິຂຕິຕ຺ວາ ອາຣລ຺ຌກສ຺ສ ນາຄສ຺ສ ຄີວາຍໍ ອຸປນິພນ຺ຘຕິ ອາຣລ຺ຌການລ຺ເຈວ ສີລານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ອາຣລ຺ຌການລ຺ເຈວ ສຣສງ຺ກປ຺ປານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ອາຣລ຺ຌການລ຺ເຈວ ທຣຄ ກິລມຖປຣິອາຫານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ຄາມນ຺ເຕ ອກິຣມາປນາຍ ມນຸສ຺ສກນ຺ເຕສຸ ສີເລສຸ ສມາທປນາຍ. ຕເມນໍ ຫຕ຺ຖິທມໂກ ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຕ຺ຕສຸຂາ ເປມນີຍາ ຫທຍງ຺ຄມາ ໂປຣີ ພຫຸຊນກນ຺ຕາ ພຫຸຊນມນາປາ ຕຖາຣູປາຫິ ວາຈາຫິ ສມຸທາຈຣຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອາຣລ຺ຌໂກ ນາໂຄ ຫຕ຺ຖິທມກສ຺ສ ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຕ຺ຕສຸຂາ ເປມນີຍາ ຫທຍງ຺ຄມາ ໂປຣີ ພຫຸຊນກນ຺ຕາ ພຫຸຊນມນາປາ ຕຖາຣູປາຫິ ວາຈາຫິ ສມຸທາຈຣິຍມາໂນ ສຸສ຺ສູສຕິ, ໂສຕໍ ໂອທຫຕິ, ອລ຺ລາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຎ຺ກາເປຕິ; ຕເມນໍ ຫຕ຺ຖິທມໂກ ອຸຕ຺ຕຣິ ຕິຓຊາໂສທກໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ຉຕິ.

"ຍໂຕ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອາຣລ຺ຌໂກ ນາໂຄ ຫຕ຺ຖິທມກສ຺ສ ຕິຓຊາ ໂສທກໍ ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ຕຕ຺ຣ ຫຕ຺ຖິທມກສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຊີວິສ຺ສຕິ ໂຂ[໑] ທານິ ອາຣລ຺ຌໂກ[໔] ນາໂຄຕິ. ຕເມນໍ ຫຕ຺ຖິທມໂກ ອຸຕ຺ຕຣິ ກາຣຕໍ ກາເຣຕິ 'ອາທິຍ, ໂກ, ນິກ຺ຂິປ, ໂກຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອາຣລ຺ຌໂກ ນາໂຄ ຫຕ຺ຖິທມກສ຺ສ ອາທານນິກ຺ເຂເປ ວຈນກໂຣ ໂຫຕິ ໂອວາທປ຺ປຜິກໂຣ, ຕເມນໍ ຫຕ຺ຖິທມໂກ ອຸຕ຺ຕຣິ ກາຣຕໍ ກາເຣຕິ 'ອກິກ຺ກມ, ໂກ, ປຜິກ຺ກມ, ໂກຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອາຣລ຺ຌໂກ ນາໂຄ ຫຕ຺ຖິທມກສ຺ສ ອກິກ຺ກມປຜິກ຺ກມວຈນກໂຣ ໂຫຕິ ໂອວາທປ຺ປຜິກໂຣ, ຕເມນໍ ຫຕ຺ຖິທມໂກ ອຸຕ຺ຕຣິ ກາຣຕໍ ກາເຣຕິ 'ອຸຎ຺ກຫ, ໂກ, ນິສີທ, ໂກຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອາຣລ຺ຌໂກ ນາໂຄ ຫຕ຺ຖິທມກສ຺ສ ອຸຎ຺ການນິສຊ຺ຊາຍ ວຈນກໂຣ ໂຫຕິ ໂອວາທປ຺ປຜິກໂຣ, ຕເມນໍ ຫຕ຺ຖິທມໂກ ອຸຕ຺ຕຣິ ອາເນລ຺ຊໍ ນາມ ກາຣຕໍ ກາເຣຕິ, ມຫນ຺ຕສ຺ສ ຜລກໍ ໂສຕ຺ຫາຍ ອຸປນິພນ຺ຘຕິ, ໂຕມຣຫຕ຺ໂຖ ຈ ປຸຣິໂສ ອຸປຣິຄີວາຍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ສມນ຺ຕໂຕ ຈ ໂຕມຣຫຕ຺ຖາ ປຸຣິສາ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ກິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖິທມໂກ ຈ ທີຊໂຕມຣຍຎ຺ກີ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ກິໂຕ ໂຫຕິ. ໂສ ອາເນລ຺ຊໍ ກາຣຕໍ ກາຣິຍມາໂນ ເນວ ປຸຣິເມ ປາເທ ໂຈເປຕິ ນ ປຈ຺ຉິເມ ປາເທ ໂຈເປຕິ, ນ ປຸຣິມກາຍໍ ໂຈເປຕິ ນ ປຈ຺ຉິມກາຍໍ ໂຈເປຕິ, ນ ສີສໍ ໂຈເປຕິ, ນ ກຕ຺ເຓ ໂຈເປຕິ, ນ ທນ຺ເຕ ໂຈເປຕິ,

---

໑. ນຸ ໂຂ (ສີ, ກ) ໔. ຣລ຺ໂຍ (ສີ, ອິ)

ນ ນງ຺ຄຸຏ຺ຐໍ ຈາເລຕິ, ນ ໂສຓ຺ຑໍ ຈາເລຕິ. ໂສ ໂຫຕິ ອາຣຎ຺ຎໂກ ນາໂຄ ຂໂມ ສຕ຺ຕິປ຺ປຫາຣານໍ ອສິປ຺ປຫາຣານໍ ອຸສຸປ຺ປຫາຣານໍ ສຣປຕ຺ຕປ຺ປຫາຣານໍ[໑] ເຠຣິປຓວສງ຺ຂທິຓ຺ຑິມນິນ຺ນາທສທ຺ທານໍ[໔] ສພ຺ພວງ຺ກໂທສນິຫິຕນິນ຺ນີຕກສາໂວ ຣາຊາຣໂຫ ຣາຊໂພຄ຺ໂຄ ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

໔໑໗. “ເອວເມວ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ວາ ກຸເລ ປຈ຺ຈາຊາໂຕ. ໂສ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕ ສທ຺ຘໍ ປຏິລຠຕິ. ໂສ ເຕນ ສທ຺ຘາປຏິລາເຠນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ສມ຺ພາໂຘ ຆຣາວາໂສ ຣຊາປໂຖ, ອພ຺ໂຠກາໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ. ນຍິທໍ ສຸກຣໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕາ ເອກນ຺ຕປຣິປຸຓ຺ຓໍ ເອກນ຺ຕປຣິສຸທ຺ຘໍ ສງ຺ຂລິຂິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ. ຍໍນູນາຫໍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ.

“ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປ຺ປໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ໂຠຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຫາຍ ອປ຺ປໍ ວາ ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ຎາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ປຫາຍ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອຣິຍສາວໂກ ອພ຺ໂຠກາສຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອຕ຺ຖເຄຘາ ຫິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເທວມນຸສ຺ສາ ຍທິທໍ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາ. ຕເມນໍ ຕຖາຄໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ວິເນຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ສີລວາ ໂຫຫິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣາຫິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ, ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂສ຺ສຸ ສິກ຺ຂາປເທສູຕິ.

“ຍໂຕ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອຣິຍສາວໂກ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ,

---

໑. ປຣສຕ຺ຖປ຺ປຫາຣານໍ (ສີ), ປຣສຕ຺ຕຸປ຺ປຫາຣານໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ເຠຣິປຓວສງ຺ຂຕິຓວນິນ຺ນາທສທ຺ທານໍ (ອິ)

ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ, ຕເມນໍ ຕຖາຄໂຕ ອຸຕ຺ຕຣີ ວິເນຕິ 'ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຫິ, ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ມາ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໆເປໆ (ຍຖາ ຄຓກໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພານິ.)

໔໑໙. "ໂສ ອິເມ ປຌ຺ຈ ນີວຣເຓ ປຫາຍ ເຈຕໂສ ອຸປກ຺ກິເລເສ ປຌ຺ຌາຍ ທຸພ຺ພລີກຣເຓ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ເວທນາສຸ ໆເປໆ ຈິຕ຺ເຕ ໆເປໆ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຫຕ຺ຖິທມໂກ ມຫນ຺ຕໍ ຖມ຺ກໍ ປຖວິຍໍ ນິຂນິຕ຺ວາ ອາຣຌ຺ຌກສ຺ສ ນາຄສ຺ສ ຄີວາຍໍ ອຸປນິພ຺ນ຺ຘຕິ, ອາຣຌ຺ຌການຌ຺ເຈວ ສີລານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ອາຣຌ຺ຌການຌ຺ເຈວ ສຣສ຺ງກປ຺ປານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ອາຣຌ຺ຌການຌ຺ເຈວ ທຣຖກິລມຖປຣິຬາຫານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ຄາມນ຺ເຕ ອກິຣມາປນາຍ ມນຸສ຺ສກນ຺ເຕສຸ ສີເລສຸ ສມາທປນາຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຎ຺ຖານາ ເຈຕໂສ ອຸປນິພ຺ນ຺ຘນາ ໂຫນ຺ຕິ ເຄຫສິຕານຌ຺ເຈວ ສີລານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ເຄຫສິຕານຌ຺ເຈວ ສຣສ຺ງກປ຺ປານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ເຄຫສິຕານຌ຺ເຈວ ທຣຖກິລມຖປຣິຬາຫານໍ ອກິນິມ຺ມທນາຍ ຌາຍສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ.

໔໒໐. "ຕເມນໍ ຕຖາຄໂຕ ອຸຕ຺ຕຣີ ວິເນຕິ 'ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາຫິ, ມາ ຈ ກາມູປສໍຫິຕໍ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກສິ. ເວທນາສຸ... ຈິຕ຺ເຕ... ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາຫິ, ມາ ຈ ກາມູປສໍຫິຕໍ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກສີຕິ

"ໂສ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ. ຕຕິຍໍ ຊານໍ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຌ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພ-ນິວາສານຸສ຺ສຕິຌາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ.

໔໔໑. "ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຂ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸພູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຍ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຍາຄາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອພິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຂນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ฯເປฯ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ.

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຂ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸພູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຍ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຍາຄາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອພິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຄຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຄຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຄຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣຄຄາມິນີ ປຝິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ພວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຍາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ.

"ໂສ ໂຫຕິ ພິກ຺ຂຸ ຂໂມ ສີຕສ຺ສ ອຸຓ຺ຫສ຺ສ ຊິຄຈ຺ຉາຍ ປິປາສາຍ ຫໍສມກສວາຕາຕປສຣີສປສມ຺ຜສ຺ສານໍ ທຸຣຸຕ຺ຕານໍ ທຸຣາຄຕານໍ ວຈນປຖານໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ສາຣີຣິການໍ ເວທນານໍ ທຸກ຺ຂານໍ ຕິພ຺ພານໍ ຂຣານໍ ກຝຸການໍ ອສາຕານໍ ອມນາປານໍ ປາຓຫຣານໍ ອຄິວາສກຊາຕິໂກ ໂຫຕິ ສພ຺ພຣາຄໂທສໂມຫ-ນິຫິຕນິນ຺ນີຕກສາໂວ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຍ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຍ຺ຍກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ.

໔໔໔. "ມຫລ຺ລໂກ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ ອທນ຺ໂຕ ອວິນີໂຕ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, 'ອທນ຺ຕມຣຓໍ[໑] ມຫລ຺ລໂກ ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ ກາລງ຺ກໂຕ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ມຊ຺ຊິໂມ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ... ທຫໂຣ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ,

---

໑. ອທນ຺ຕໍ ມຣຓໍ (ກ)

ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ ອທນ຺ໂຕ ອວິນີໂຕ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, 'ອທນ຺ຕມຣຓໍ ທຫໂຣ ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ ກາລງ຺ກໂຕ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເຖໂຣ ເຈປິ ຠິກ຺ຂຸ ອຂີຓາສໂວ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, 'ອທນ຺ຕມຣຓໍ ເຖໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ມຊ຺ຌິໂມ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຠິກ຺ຂຸ... ນໂວ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຠິກ຺ຂຸ ອຂີຓາສໂວ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, 'ອທນ຺ຕມຣຓໍ ນໂວ ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

"ມຫລ຺ລໂກ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ ສຸທນ຺ໂຕ ສຸວິນີໂຕ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, 'ທນ຺ຕມຣຓໍ ມຫລ຺ລໂກ ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ ກາລງ຺ກໂຕ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ມຊ຺ຌິໂມ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ... ທຫໂຣ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ ສຸທນ຺ໂຕ ສຸວິນີໂຕ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, 'ທນ຺ຕມຣຓໍ ທຫໂຣ ຣຍ຺ໂຍ ນາໂຄ ກາລງ຺ກໂຕ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ເຖໂຣ ເຈປິ ຠິກ຺ຂຸ ຂີຓາສໂວ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, 'ທນ຺ຕມຣຓໍ ເຖໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ; ມຊ຺ຌິໂມ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຠິກ຺ຂຸ... ນໂວ ເຈປິ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ຠິກ຺ຂຸ ຂີຓາສໂວ ກາລງ຺ກໂຣຕິ, 'ທນ຺ຕມຣຓໍ ນໂວ ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ'ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອຈິຣວໂຕ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ທນ຺ຕຠູມິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຍ຺ຈມໍ.

໖. ຠູມິຊສຸຕ຺ຕໍ

໒໒໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠູມິໂຊ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຊຍເສນສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຍ຺ຍຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ເຍນາຍສ຺ມາ ຠູມິໂຊ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ຠູມິເຊນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຠູມິຊໍ ເອຕທໂວຈ "ສນ຺ຕິ, ໂຠ

ຠູມິຊ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ‘ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ[1] ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ[2] ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍາຕິ. ອິຘ ໂຠໂຕ ຠູມິຊສ຺ສ ສຕ຺ຖາ ກິໍວາທີ[3] ກິມກ຺ຂາຍີຕີ? “ນ ໂຂ ເມຕໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫີຕໍ. ກາມຍ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ຠຄວາ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ ‘ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍາຕິ. ນ ໂຂ ເມ ຕໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫີຕໍ. ກາມຍ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ຠຄວາ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຕິ. “ສເຈ ໂຂ ໂຠໂຕ ຠູມິຊສ຺ສ ສຕ຺ຖາ ເອວໍວາທີ[4] ເອວມກ຺ຂາຍີ, ອທ຺ຘາ ໂຠໂຕ ຠູມິຊສ຺ສ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ເພສໍເຍວ ປຸຖຸສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ມຸທ຺ຘານໍ[5] ມຍ຺ເຍ ອາຫຈ຺ຈ ຕິຏ຺ຐຕີຕີ” ອຖ ໂຂ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຠູມິຊໍ ສເກເນວ ຖາລິປາເກນ ປຣິວິສິ.

໒໒໔. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠູມິໂຊ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠູມິໂຊ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິຘາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຊຍເສນສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຍ຺ຍຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິໍ.

---

໑. ຈຣຕິ, ອຠພ຺ໂພ (ສີ, ອິ) ເອວມຸປຣິປິ ເອກວຈເນເນວ ທິສ຺ສຕິ.

໒. ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ຈ ເຈປິ (ອຍ຺)

໓. ກິໍວາທີ ກິໍທິຏ຺ຐີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໔. ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໕. ພຸທ຺ຘານໍ (ກ) ມຸທ຺ຘານນ຺ຕິມຸທ຺ຘໍ, ມຕ຺ຖກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຖ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມຍາ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ສນ຺ຕິ, ໂກ ກູມິຊ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຝ຺ຖິໂນ "ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍາຕິ. 'ອິຘ ໂກໂຕ ກູມິຊສ຺ສ ສຕ຺ຖາ ກິໍວາທີ ກິມກ຺ຂາຍີຕີ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຊຍເສນໍ ຣາຊກຸມາຣໍ ເອຕທໂວຈໍ 'ນ ໂຂ ເມ ຕໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຝິຄ຺ຄຫິຕໍ. ຖານຍ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ກຄວາ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ, "ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໂຍນິໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ກພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍາຕິ. ນ ໂຂ ເມ ຕໍ, ຣາຊກຸມາຣ, ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຝິຄ຺ຄຫິຕໍ. ຖານຍ຺ຈ ໂຂ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ກຄວາ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຕິ. 'ສເຈ ໂກໂຕ ກູມິຊສ຺ສ ສຕ຺ຖາ ເອວໍວາທີ ເອວມກ຺ຂາຍີ, ອທ຺ຘາ ໂກໂຕ ກູມິຊສ຺ສ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ເພສໍເຍວ ປຸຖຸສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ມຸທ຺ຘານໍ ມຍ຺ເຍ ອາຫຈ຺ຈ ຕິຝ຺ກຕີຕິ. 'ກຈ຺ຈາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອວໍ ປຸຝ຺ໂຖ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ວຸຕ຺ຕວາທີ ເຈວ ກຄວໂຕ ໂຫມິ, ນ ຈ ກຄວນ຺ຕໍ ອກູເຕນ ອພ຺ກາຈິກ຺ຂາມິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈານຸຘມ຺ມໍ ພ຺ຍາກໂຣມິ, ນ ຈ ໂກຈິ ສຫຘມ຺ມິໂກ ວາທານຸວາໂທ ຄາຣຍ຺ຫໍ ຖານໍ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ?

"ຕຄ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ກູມິຊ, ເອວໍ ປຸຝ຺ໂຖ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ວຸຕ຺ຕວາທີ ເຈວ ເມ ໂຫສິ, ນ ຈ ມໍ ອກູເຕນ ອພ຺ກາຈິກ຺ຂສິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈານຸຘມ຺ມໍ ພ຺ຍາກໂຣສິ, ນ ຈ ໂກຈິ ສຫຘມ຺ມິໂກ ວາທານຸວາໂທ ຄາຣຍ຺ຫໍ ຖານໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ກູມິຊ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິໂນ ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ປາ ມິຈ຺ຉາວາຈາ

มิจฺฉากมฺมนฺตา มิจฺฉาอาชีวา มิจฺฉาวายามา มิจฺฉาสติ มิจฺฉาสมาธิโน เต อาสญฺเจปิ กริตฺวา พฺรหฺมจริยํ จรนฺติ, อภพฺพา ผลสฺส อธิคมาย; อนาสญฺเจปิ กริตฺวา พฺรหฺมจริยํ จรนฺติ, อภพฺพา ผลสฺส อธิคมาย; อาสญฺจ อนาสญฺเจปิ กริตฺวา พฺรหฺมจริยํ จรนฺติ อภพฺพา ผลสฺส อธิคมาย; เนวาสํ นานาสญฺเจปิ กริตฺวา พฺรหฺมจริยํ จรนฺติ อภพฺพา ผลสฺส อธิคมาย. ตํ กิสฺส เหตุ? อโยนิ เหสา, ภูมิช, ผลสฺส อธิคมาย.

๘๘๕. "เสยฺยถาปิ, ภูมิช, ปุริโส เตลตฺถิโก เตลคเวสี เตลปริเยสนํ จรมาโน วาลิกํ โทณิยา อากิริตฺวา อุทเกน ปริปฺโผสกํ ปริปฺโผสกํ ปีเฬยฺย. อาสญฺเจปิ กริตฺวา วาลิกํ โทณิยา อากิริตฺวา อุทเกน ปริปฺโผสกํ ปริปฺโผสกํ ปีเฬยฺย, อภพฺโพ เตลสฺส อธิคมาย; อนาสญฺเจปิ กริตฺวา วาลิกํ โทณิยา อากิริตฺวา อุทเกน ปริปฺโผสกํ ปริปฺโผสกํ ปีเฬยฺย, อภพฺโพ เตลสฺส อธิคมาย; อาสญฺจ อนาสญฺเจปิ กริตฺวา วาลิกํ โทณิยา อากิริตฺวา อุทเกน ปริปฺโผสกํ ปริปฺโผสกํ ปีเฬยฺย, อภพฺโพ เตลสฺส อธิคมาย; เนวาสํ นานาสญฺเจปิ กริตฺวา วาลิกํ โทณิยา อากิริตฺวา อุทเกน ปริปฺโผสกํ ปริปฺโผสกํ ปีเฬยฺย, อภพฺโพ เตลสฺส อธิคมาย. ตํ กิสฺส เหตุ? อโยนิ เหสา, ภูมิช, เตลสฺส อธิคมาย. เอวเมว โข, ภูมิช, เย หิ เกจิ สมณา วา พฺราหฺมณา วา มิจฺฉาทิฏฺฐิโน มิจฺฉาสงฺกปฺปา มิจฺฉาวาจา มิจฺฉา-กมฺมนฺตา มิจฺฉาอาชีวา มิจฺฉาวายามา มิจฺฉาสติ มิจฺฉาสมาธิโน, เต อาสญฺเจปิ กริตฺวา พฺรหฺมจริยํ จรนฺติ, อภพฺพา ผลสฺส อธิคมาย; อนาสญฺเจปิ กริตฺวา พฺรหฺมจริยํ จรนฺติ, อภพฺพา ผลสฺส อธิคมาย; อาสญฺจ อนาสญฺเจปิ กริตฺวา พฺรหฺมจริยํ จรนฺติ อภพฺพา ผลสฺส อธิคมาย; เนวาสํ นานาสญฺเจปิ กริตฺวา พฺรหฺมจริยํ จรนฺติ อภพฺพา ผลสฺส อธิคมาย. ตํ กิสฺส เหตุ? อโยนิ เหสา, ภูมิช, ผลสฺส อธิคมาย.

"เสยฺยถาปิ, ภูมิช, ปุริโส ขีรตฺถิโก ขีรคเวสี ขีรปริเยสนํ จรมาโน คาวึ ตรุณวจฺฉํ วิสาณโต อาวิญฺเฉยฺย[1] อาสญฺเจปิ กริตฺวา คาวึ ตรุณวจฺฉํ วิสาณโต อาวิญฺเฉยฺย, อภพฺโพ ขีรสฺส อธิคมาย; อนาสญฺเจปิ กริตฺวาฯเปฯ

๑. อาวิญฺเชยฺย (สี, สฺยา, กํ, อิ)

ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ຄາວິໍ ຕຣຸຓວຈ຺ຉໍ ວິສາຓໂຕ ອາວິຍ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຠພ຺ໂພ ຂີຣສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອໂຍນິ ເຫສາ, ຠູມິຊ, ຂີຣສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠູມິຊ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂນ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາສມາຘິໂນ ເຕ ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອໂຍນິ ເຫສາ, ຠູມິຊ, ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ.

໔໔໕. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠູມິຊ, ປຸຣິໂສ ນວນີຕຕ຺ຖິໂກ ນວນີຕຄເວສີ ນວນີຕປຣິເຍສນໍ ຈຣມາໂນ ອຸທກໍ ກລເສ ອາສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ມຕ຺ເຖນ[1] ອາວິຍ຺ເຉຍ຺ຍ. ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ກລເສ ອາສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ມຕ຺ເຖນ ອາວິຍ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຠພ຺ໂພ ນວນີຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ກລເສ ອາສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ມຕ຺ເຖນ ອາວິຍ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຠພ຺ໂພ ນວນີຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອໂຍນິ ເຫສາ, ຠູມິຊ, ນວນີຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠູມິຊ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂນ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາສມາຘິໂນ ເຕ ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອໂຍນິ ເຫສາ, ຠູມິຊ, ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠູມິຊ, ປຸຣິໂສ ອຄ຺ຄິຕ຺ຖິໂກ[4] ອຄ຺ຄິຄເວສີ ອຄ຺ຄິປຣິເຍສນໍ ຈຣມາໂນ ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖຍ຺ຍ[5]. ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖຍ຺ຍ, ອຠພ຺ໂພ ອຄ຺ຄິສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ອລ຺ລໍ ກຏ຺ຐໍ ສເສ຺ນຫໍ ອຸຕ຺ຕຣາຣຓິໍ ອາທາຍ ອຠິມນ຺ເຖຍ຺ຍ, ອຠພ຺ໂພ ອຄ຺ຄິສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອໂຍນິ ເຫສາ, ຠູມິຊ, ອຄ຺ຄິສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠູມິຊ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ

---

໑. ມນ຺ເຖນ (ສີ), ມຕ຺ເຕນ (ກ)　　໔. ອຄ຺ຄຕ຺ຖິໂກ (ສີ)　　໕. ອຠິມຕ຺ເຖຍ຺ຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂນ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາສມາຘິໂນ ເຕ ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ອພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອໂຍນິ ເຫສາ, ພູມິຊ, ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ພູມິຊ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂນ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາ ສມ຺ມາວາຈາ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕາ ສມ຺ມາອາຊີວາ ສມ຺ມາວາຍາມາ ສມ຺ມາສຕີ ສມ຺ມາສມາຘິໂນ, ເຕ ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ພພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ພພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ພພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ພພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ໂຍນິ ເຫສາ, ພູມິຊ, ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ.

໔໔໗. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພູມິຊ, ປຸຣິໂສ ເຕລຕ຺ຖິໂກ ເຕລຄເວສີ ເຕລປຣິເຍສນໍ ຈຣມາໂນ ຕິລປິຏ຺ກໍ ໂທຓິຍາ ອາກິຣິຕ຺ວາ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ປີເຬຍ຺ຍ. ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ຕິລປິຏ຺ກໍ ໂທຓິຍາ ອາກິຣິຕ຺ວາ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ປີເຬຍ຺ຍ, ພພ຺ໂພ ເຕລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ຕິລປິຏ຺ກໍ ໂທຓິຍາ ອາກິຣິຕ຺ວາ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ປຣິປ຺ໂຜສກໍ ປີເຬຍ຺ຍ, ພພ຺ໂພ ເຕລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ໂຍນິ ເຫສາ, ພູມິຊ, ເຕລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ເອວເມວ ໂຂ, ພູມິຊ, ເຍ ຫິ ເກຈິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂນໆເປໆ ສມ຺ມາສມາຘິໂນ ເຕ ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ພພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕິ, ພພ຺ພາ ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ໂຍນິ ເຫສາ, ພູມິຊ, ຜລສ຺ສ ອຘິຄມາຍ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພູມິຊ, ປຸຣິໂສ ຂີຣຕ຺ຖິໂກ ຂີຣຄເວສີ ຂີຣປຣິເຍສນໍ ຈຣມາໂນ ຄາວິໍ ຕຣຸຓວຈ຺ຉໍ ຖນໂຕ ອາວິລ຺ເຉຍ຺ຍ. ອາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ຄາວິໍ ຕຣຸຓວຈ຺ຉໍ ຖນໂຕ ອາວິລ຺ເຉຍ຺ຍ, ພພ຺ໂພ ຂີຣສ຺ສ ອຘິຄມາຍ; ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ໆເປໆ ອາສຍ຺ຈ ອນາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາໆເປໆ ເນວາສໍ ນານາສຍ຺ເຈປິ ກຣິຕ຺ວາ ຄາວິໍ ຕຣຸຓວຈ຺ຉໍ ຖນໂຕ ອາວິລ຺ເຉຍ຺ຍ, ພພ຺ໂພ ຂີຣສ຺ສ ອຘິຄມາຍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ?

ໂຍນິ ເຫສາ, ភູມិຊ, ឱនសុ຺ສ ອធិគមາຍ. ເອວມេວ ខោ, ភູມិຊ, យេ ហិ កេចិ ສມណາ ວາ ພ຺ຣາហ຺មណា ວາ ສម຺មាទិដ຺ឋិនោ ។បេ។ ສម຺មាសមាធិនោ តេ អាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ។បេ។ អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ។បេ។ អាសញ຺ច អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ។បេ។ នេវាសំ នានាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ព຺រហ຺មចរិយំ ចរន຺តិ, ភព຺ពា ផលស຺ស អធិគមាយ. តំ កិស຺ស ហេតុ? យោនិ ហេសា, ភូមិជ, ផលស຺ស អធិគមាយ.

៤៨៧. "សេយ຺យថាបិ, ភូមិជ, បុរិសោ នវនីតត຺ថិកោ នវនីតគវេសី នវនីតបរិយេសនំ ចរមានោ ទធឹ កលសេ អាសិញ຺ចិត຺វា មត຺ថេន អាវិញ຺ឆេយ຺យ. អាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ទធឹ កលសេ អាសិញ຺ចិត຺វា មត຺ថេន អាវិញ຺ឆេយ຺យ, ភព຺ពោ នវនីតស຺ស អធិគមាយ; អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា. អាសញ຺ច អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា. នេវាសំ នានាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ទធឹ កលសេ អាសិញ຺ចិត຺វា មត຺ថេន អាវិញ຺ឆេយ຺យ ភព຺ពោ នវនីតស຺ស អធិគមាយ. តំ កិស຺ស ហេតុ? យោនិ ហេសា, ភូមិជ, នវនីតស຺ស អធិគមាយ. ឯវមេវ ខោ, ភូមិជ, យេ ហិ កេចិ សមណា វា ព຺រាហ຺មណា វា សម຺មាទិដ຺ឋិនោ។បេ។ សម຺មាសមាធិនោ តេ អាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ព຺រហ຺មចរិយំ ចរន຺តិ, ភព຺ពា ផលស຺ស អធិគមាយ; អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា... អាសញ຺ច អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា... នេវាសំ នានាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ព຺រហ຺មចរិយំ ចរន຺តិ, ភព຺ពា ផលស຺ស អធិគមាយ. តំ កិស຺ស ហេតុ? យោនិ ហេសា, ភូមិជ, ផលស຺ស អធិគមាយ.

"សេយ຺យថាបិ, ភូមិជ, បុរិសោ តេលត຺ថិកោ តេលគវេសី តេលបរិយេសនំ ចរមានោ តិលបិដ຺ឋំ ទោណិយា អាកិរិត຺វា ឧទកេន បរិប຺ផោសកំ បរិប຺ផោសកំ បីឡេយ຺យ; ( )[១] អាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា... អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា.. អាសញ຺ច អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា... នេវាសំ នានាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា តិលបិដ຺ឋំ ទោណិយា អាកិរិត຺វា ឧទកេន បរិប຺ផោសកំ បរិប຺ផោសកំ បីឡេយ຺យ, ភព຺ពោ តេលស຺ស អធិគមាយ. តំ កិស຺ស ហេតុ? យោនិ ហេសា, ភូមិជ, តេលស຺ស អធិគមាយ. ឯវមេវ ខោ, ភូមិជ, យេ ហិ កេចិ សមណា វា ព຺រាហ຺មណា វា សម຺មាទិដ຺ឋិនោ ។បេ។ សម຺មាសមាធិនោ តេ អាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ព຺រហ຺មចរិយំ ចរន຺តិ, ភព຺ពា ផលស຺ស អធិគមាយ; អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ព຺រហ຺មចរិយំ ចរន຺តិ, ភព຺ពា ផលស຺ស អធិគមាយ; អាសញ຺ច អនាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ព຺រហ຺មចរិយំ ចរន຺តិ, ភព຺ពា ផលស຺ស អធិគមាយ; នេវាសំ នានាសញ຺ចេបិ ករិត຺វា ព຺រហ຺មចរិយំ ចរន຺តិ, ភព຺ពា ផលស຺ស អធិគមាយ. តំ កិស຺ស ហេតុ? យោនិ ហេសា, ភូមិជ, ផលស຺ស អធិគមាយ.

១. (ភព຺ពោ តេលស຺ស អធិគមាយ) (សព຺ពត຺ថ)

"ສເຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຠູມິຊ, ຊຍເສນສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ອິມາ ຈຕສ຺ໂສ ອຸປມາ ປຏິຠາເຍຍ຺ຍຸໍ, ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ເຕ ຊຍເສໂນ ຣາຊກຸມາໂຣ ປສີເທຍ຺ຍ, ປສນ຺ໂນ ຈ ເຕ ປສນ຺ນາກາຣໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ. "ກຸໂຕ ປນ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ຊຍເສນສ຺ສ ຣາຊກຸມາຣສ຺ສ ອິມາ ຈຕສ຺ໂສ ອຸປມາ ປຏິຠາຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ອນຈ຺ຉຣິຍາ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສຸຕປຸພ຺ພາ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠຄວນ຺ຕນ຺ຕິ?

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ຠູມິໂຊ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ຠູມິຊສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ອນຸຣຸທ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ

໔໔໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ເຍນາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫີ[1] 'ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ, ຠນ຺ເຕ, ຖປຕິ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ; ເອວຎ຺ຈ ວເທຫີ[4] 'ອຘິວາເສຕຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ປຎ຺ຈກງ຺ຄສ຺ສ ຖປຕິສ຺ສ ສ຺ວາຕນາຍ ອຕ຺ຕຈຕຸຕ຺ໂຖ ຠຕ຺ຕໍ; ເຍນ ຈ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ປເຄວຕຣໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ; ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ, ຠນ຺ເຕ, ຖປຕິ[5] ພຫຸກິຈ຺ໂຈ ພຫຸກຣຓີໂຍ ຣາຊກຣຓີເຍນາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ປຎ຺ຈກງ຺ຄສ຺ສ ຖປຕິສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ "ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ, ຠນ຺ເຕ, ຖປຕິ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ 'ອຘິວາເສຕຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ປຎ຺ຈກງ຺ຄສ຺ສ ຖປຕິສ຺ສ ສ຺ວາຕນາຍ ອຕ຺ຕຈຕຸຕ຺ໂຖ ຠຕ຺ຕໍ; ເຍນ ຈ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ປເຄວຕຣໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ; ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ, ຠນ຺ເຕ, ຖປຕິ ພຫຸກິຈ຺ໂຈ ພຫຸກຣຓີໂຍ ຣາຊກຣຓີເຍນາຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

---

໑. ວນ຺ທາຫີ, ເອວຎ຺ຈ ວເທຫີ (ສີ, ອີ)   ໔. ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ (ສີ, ອີ)   ໕. ປຎ຺ຈກງ຺ໂຄ ຖປຕິ (ສີ, ອີ)

໔໓໐. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ປຌ຺ຈກ຺ໂຄສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຌ຺ຌຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ປຌ຺ຈກ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂພຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ ສມ຺ປວາເຣສິ. ອຖ ໂຂ ປຌ຺ຈກ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ພຸຕ຺ຕາວິໍ ໂອນີຕປຕ຺ຕປາຓິໍ ອຌ຺ຌຕຣໍ ນີຈໍ ອາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ປຌ຺ຈກ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ

“ອິຘ ມໍ, ພນ຺ເຕ, ເຖຣາ ພິກ຺ຂູ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ ‘ອປ຺ປມາຓໍ, ຄຫປຕິ, ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ພາເວຫີ’ຕິ[1]. ເອເກ຺ຈ ເຖຣາ ເອວມາຫໍສຸ ‘ມຫຄ຺ຄຕໍ, ຄຫປຕິ, ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ພາເວຫີ’ຕິ. ຍາ ຈາຍໍ, ພນ຺ເຕ, ອປ຺ປມາຓາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ, ຍາ ຈ ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອິເມ ຘມ຺ມາ ນານຕ຺ຖາ ເຈວ ນານາພ຺ຍຌ຺ຊນາ ຈ, ອຸທາຫຸ ເອກຕ຺ຖາ ພ຺ຍຌ຺ຊນເມວ ນານນ຺ຕິ? “ເຕນ ຫິ, ຄຫປຕິ, ຕໍ ເຍເວຕ຺ຖ ປຕິພາຕຸ. ອປຓ຺ຓກນ຺ເຕ ອິໂຕ ພວິສ຺ສຕີຕິ. “ມຍ຺ຫໍ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ຍາ ຈາຍໍ ອປ຺ປມາຓາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ, ຍາ ຈ ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອິເມ ຘມ຺ມາ ເອກຕ຺ຖາ ພ຺ຍຌ຺ຊນເມວ ນານນ຺ຕິ. “ຍາ ຈາຍໍ, ຄຫປຕິ, ອປ຺ປມາຓາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ, ຍາ ຈ ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອິເມ ຘມ຺ມາ ນານຕ຺ຖາ ເຈວ ນານາພ຺ຍຌ຺ຊນາ ຈ. ຕທມິນາເປຕໍ, ຄຫປຕິ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາ ອິເມ ຘມ຺ມາ ນານຕ຺ຖາ ເຈວ ນານາພ຺ຍຌ຺ຊນາ ຈ”.

“ກຕມາ ຈ, ຄຫປຕິ, ອປ຺ປມາຓາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ? ອິຘ, ຄຫປຕິ, ພິກ຺ຂຸ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ ຕຖາ ຕຕິຍໍ ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ... ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ... ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ ຕຖາ ຕຕິຍໍ ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ; ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຓນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕິ, ອປ຺ປມາຓາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ.

---

໑. ອປ຺ປມາຓາ ຄຫປຕິ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ພາເວຕພ຺ພາຕິ (ກ)

໒໓໑. “ກຕມາ ຈ, ຄຫປຕິ, ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ? ອິຘ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕິ, ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລານິ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ[1] ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕິ, ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕິ, ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕານິ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕິ, ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ມຫາຣຊ຺ຊໍ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕິ, ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ມຫາຣຊ຺ຊານິ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕິ, ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິໍ ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອຍມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຫປຕິ, ມຫຄ຺ຄຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອິມິນາ ໂຂ ເອຕໍ, ຄຫປຕິ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ ຍຖາ ອິເມ ຘມ຺ມາ ນານຕ຺ຖາ ເຈວ ນານາ-ພ຺ຍຎ຺ຊນາ ຈ.

໒໓໒. “ຈຕສ຺ໂສ ໂຂ ອິມາ ຄຫປຕິ, ຠວູປປຕ຺ຕິໂຍ. ກຕມາ ຈຕສ຺ໂສ? ອິຘ, ຄຫປຕິ, ເອກຈ຺ໂຈ ‘ປຣິຕ຺ຕາຠາຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣິຕ຺ຕາຠານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ເອກຈ຺ໂຈ ‘ອປ຺ປມາຓາຠາຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປ຺ປມາຓາຠານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ເອກຈ຺ໂຈ ‘ສໍກິລິຏ຺ຐາຠາຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສໍກິລິຏ຺ຐາຠານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອິຘ ປນ, ຄຫປຕິ, ເອກຈ຺ໂຈ ‘ປຣິສຸທ຺ຘາຠາຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣິສຸທ຺ຘາຠານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອິມາ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຈຕສ຺ໂສ ຠວູປປຕ຺ຕິໂຍ.

“ໂຫຕິ ໂຂ ໂສ, ຄຫປຕິ, ສມໂຍ, ຍາ ຕາ ເທວຕາ ເອກຊ຺ຌໍ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕິ, ຕາສໍ ເອກຊ຺ຌໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ວຓ຺ຓນານຕ຺ຕໍ ຫິ ໂຂ ປຎ຺ຎາຍຕິ

---

໑. ອຍໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ໂນ ຈ ອາຠານານຕ຺ຕໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ປຸຣິໂສ ສມ຺ພຫຸລານິ ເຕລປ຺ປທີປານິ ເອກໍ ຆຣໍ ປເວເສຍ຺ຍ. ເຕສໍ ເອກໍ ຆຣໍ ປເວສິຕານໍ ອຈ຺ຈິນານຕ຺ຕໍ ຫິ ໂຂ ປຎ຺ຎາເຍຖ, ໂນ ຈ ອາຠານານຕ຺ຕໍ; ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ໂຫຕິ ໂຂ ໂສ ສມໂຍ, ຍາ ຕາ ເທວຕາ ເອກຊ຺ຌໍ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕິ, ຕາສໍ ເອກຊ຺ຌໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ວຓ຺ຓນານຕ຺ຕໍ ຫິ ໂຂ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ຈ ອາຠານານຕ຺ຕໍ.

"ໂຫຕິ ໂຂ ໂສ, ຄຫປຕິ, ສມໂຍ, ຍາ ຕາ ເທວຕາ ຕໂຕ ວິປກ຺ກມນ຺ຕິ, ຕາສໍ ຕໂຕ ວິປກ຺ກມນ຺ຕີນໍ ວຓ຺ຓນານຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ປຎ຺ຎາຍຕິ ອາຠານານຕ຺ຕຎ຺ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ປຸຣິໂສ ຕານິ ສມ຺ພຫຸລານິ ເຕລປ຺ປທີປານິ ຕມ຺ຫາ ຆຣາ ນີຫເຣຍ຺ຍ. ເຕສໍ ຕໂຕ ນີຫຕານໍ[1] ອຈ຺ຈິນານຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ປຎ຺ຎາເຍຖ ອາຠານານຕ຺ຕຎ຺ຈ; ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ໂຫຕິ ໂຂ ໂສ ສມໂຍ, ຍາ ຕາ ເທວຕາ ຕໂຕ ວິປກ຺ກມນ຺ຕິ, ຕາສໍ ຕໂຕ ວິປກ຺ກມນ຺ຕີນໍ ວຓ຺ຓນານຕ຺ຕຎ຺ເຈວ ປຎ຺ຎາຍຕິ ອາຠານານຕ຺ຕຎ຺ຈ.

"ນ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຕາສໍ ເທວຕານໍ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິທໍ ອມ຺ຫາກໍ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ ຘຸວນ຺ຕິ ວາ ສສ຺ສຕນ຺ຕິ ວາ, ອປິ ຈ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ເຖວ ຕາ[2] ເທວຕາ ອຠິນິວິສນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ຕາ ເທວຕາ ອຠິຣມນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ມກ຺ຂິການໍ ກາເຊນ ວາ ປິຏເກນ ວາ ຫຣິຍມານານໍ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິທໍ ອມ຺ຫາກໍ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ ຘຸວນ຺ຕິ ວາ ສສ຺ສຕນ຺ຕິ ວາ, ອປິ ຈ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ເຖວ ຕາ[2] ມກ຺ຂິກາ ອຠິນິວິສນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ຕາ ມກ຺ຂິກາ ອຠິຣມນ຺ຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຕາສໍ ເທວຕານໍ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິທໍ ອມ຺ຫາກໍ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ ຘຸວນ຺ຕິ ວາ ສສ຺ສຕນ຺ຕິ ວາ, ອປິ ຈ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ເຖວ ຕາ ເທວຕາ ອຠິນິວິສນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ຕາ ເທວຕາ ອຠິຣມນ຺ຕີຕິ.

໒໓໓. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສຠິໂຍ ກຈ຺ຈາໂນ[3] ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ "ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ! ອຕ຺ຖິ ຈ ເມ ເອຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕຣີ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ "ຍາ ຕາ, ຠນ຺ເຕ, ເທວຕາ ອາຠາ ສພ຺ພາ ຕາ ປຣິຕ຺ຕາຠາ ອຸທາຫຸ ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ອປ຺ປມາຓາຠາຕິ? "ຕທງ຺ເຄນ ໂຂ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ປຣິຕ຺ຕາຠາ, ສນ຺ຕິ ປເນຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ອປ຺ປມາຓາຠາຕິ. "ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ຕາສໍ

---

໑. ນີຫຣນ຺ຕານໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)　　໒. ຍາ (ກ)　　໓. ກຈ຺ຈາຍໂນ (ສີ)

ເທວຕານໍ ເອກໍ ເທວນິກາຍໍ ອຸປປນ຺ນານໍ ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ປຣິຕ຺ຕາຠາ, ສນ຺ຕິ ປເນຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ອປ຺ປມາຓາຠາຕິ?

“ເຕນ ຫາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ຕໍເຍເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ. ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ຍ຺ວາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ[1] ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ກຕມາ ຈິຕ຺ຕຠາວນາ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ ອຍໍ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ຍ຺ວາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ກຕມາ ຈິຕ຺ຕຠາວນາ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ຍ຺ວາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ກຕມາ ຈິຕ຺ຕຠາວນາ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ຍ຺ວາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ຄາມກ຺ເຂຕ຺ຕານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ມຫາຣຊ຺ຊໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ

---

[1] ໂຍປາຍໍ (ກ)

ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ກຕມາ ຈິຕ຺ຕຠາວນາ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ມຫາຣຸກ຺ຂໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ຍ຺ວາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເອກໍ ມຫາຣຸກ຺ຂໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ໂຍຈາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ມຫາຣຸກ຺ຂານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ກຕມາ ຈິຕ຺ຕຠາວນາ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ມຫາຣຸກ຺ຂານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ຍ຺ວາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ມຫາຣຸກ຺ຂານິ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ໂຍຈາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ກຕມາ ຈິຕ຺ຕຠາວນາ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ? “ຍ຺ວາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕາ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອິມາສໍ ອຸຠິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕຠາວນານໍ ມຫຄ຺ຄຕຕຣາຕິ? “ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ເອກໍ ເທວນິກາຍໍ ອຸປປນ຺ນານໍ ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ປຣິຕ຺ຕາຠາ, ສນ຺ຕິ ປເນຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ອປ຺ປມາຓາຠາຕິ.

໔໓໔. “ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ! ອຕ຺ຖິ ຈ ເມ ເອຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ຍາວຕາ[1], ຠນ຺ເຕ, ເທວຕາ ອາຠາ, ສພ຺ພາຕາ ສໍກິລິຏ຺ຐາຠາ ອຸທາຫຸ ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ປຣິສຸທ຺ຘາຠາຕິ? “ຕທ຺ງ຺ເຄນ ໂຂ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ສໍກິລິຏ຺ຐາຠາ, ສນ຺ຕິ ປເນຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ປຣິສຸທ຺ຘາຠາຕິ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອນຸຣຸທ຺ຘ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ເອກໍ ເທວນິກາຍໍ ອຸປປນ຺ນານໍ ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ສໍກິລິຏ຺ຐາຠາ, ສນ຺ຕິ ປເນຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ປຣິສຸທ຺ຘາຠາຕິ?

---

໑. ຍາ ຕາ (ກ)

“ເຕນ, ຫາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍປິເຘກຈ຺ເຈ[1] ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິສາ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ເຕລປ຺ປທີປສ຺ສ ຌາຍໂຕ ເຕລມ຺ປິ ອປຣິສຸທ຺ຘໍ ວຏ຺ຏິປິ ອປຣິສຸທ຺ຘາ. ໂສ ເຕລສ຺ສປິ ອປຣິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ວຏ຺ຏິຍາປິ ອປຣິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ອນ຺ຘນ຺ຘໍ ວິຍ ຌາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ‘ສໍກິລິຏ຺ຐາຠາ’ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕສ຺ສ ກາຍທຸຏ຺ຐຸລ຺ລມ຺ປິ ນ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘໍ ໂຫຕິ, ຖິນມິທ຺ຘມ຺ປິ ນ ສຸສມູຫຕໍ ໂຫຕິ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈມ຺ປິ ນ ສຸປ຺ປຏິວິນີຕໍ ໂຫຕິ ໂສ ກາຍທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສ຺ສປິ ນ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຕາ ຖິນມິທ຺ຘສ຺ສປິ ນ ສຸສມູຫຕຕ຺ຕາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສປິ ນ ສຸປ຺ປຏິວິນີຕຕ຺ຕາ ອນ຺ຘນ຺ຘໍ ວິຍ ຌາຍຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສໍກິລິຏ຺ຐາຠານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ເຕລປ຺ປທີປສ຺ສ ຌາຍໂຕ ເຕລມ຺ປິ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ວຏ຺ຏິປິ ປຣິສຸທ຺ຘາ. ໂສ ເຕລສ຺ສປິ ປຣິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ວຏ຺ຏິຍາປິ ປຣິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ນ ອນ຺ຘນ຺ຘໍ ວິຍ ຌາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ‘ປຣິສຸທ຺ຘາຠາ’ຕິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ກາຍທຸຏ຺ຐຸລ຺ລມ຺ປິ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘໍ ໂຫຕິ, ຖິນມິທ຺ຘມ຺ປິ ສຸສມູຫຕໍ ໂຫຕິ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈມ຺ປິ ສຸປ຺ປຏິວິນີຕໍ ໂຫຕິ. ໂສ ກາຍທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສ຺ສປິ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຕາ ຖິນມິທ຺ຘສ຺ສປິ ສຸສມູຫຕຕ຺ຕາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສປິ ສຸປ຺ປຏິວິນີຕຕ຺ຕາ ນ ອນ຺ຘນ຺ຘໍ ວິຍ ຌາຍຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣິສຸທ຺ຘາຠານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ເອກໍ ເທວນິກາຍໍ ອຸປປນ຺ນານໍ ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ສໍກິລິຏ຺ຐາຠາ, ສນ຺ຕິ ປເນຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ເທວຕາ ປຣິສຸທ຺ຘາຠາ”ຕິ.

໔໓໕. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສຠິໂຍ ກຈ຺ຈາໂນ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ເອຕທໂວຈ “ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ! ນ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເອວມາຫ ‘ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ວາ ‘ເອວໍ ອຣຫຕິ ຠວິຕຸນ຺ຕິ ວາ; ອຖ ຈ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ‘ເອວມ຺ປິ ຕາ ເທວຕາ, ອິຕິປິ ຕາ ເທວຕາ’ຕ຺ເວວ ຠາສຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອທ຺ຘາ ອາຍສ຺ມຕາ ອນຸຣຸທ຺ເຘນ ຕາຫິ ເທວຕາຫິ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ນິວຸຕ຺ຖປຸພ຺ພຓ຺ເຈວ ສລ຺ລປິຕປຸພ຺ພຓ຺ຈ ສາກຈ຺ຉາ ຈ ສມາປຊ຺ຊິຕປຸພ຺ພາ’ຕິ. “ອທ຺ຘາ ໂຂ ອຍໍ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ອາສຊ຺ຊ ອຸປນີຍ ວາຈາ ຠາສິຕາ, ອປິ ຈ ເຕ ອຫໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມິ ‘ທີຆຣຕ຺ຕໍ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ

---

໑. ອຸປມາຍມິເຘກຈ຺ເຈ (ກ)

ກຈ຺ຈານ, ຕາຫິ ເທວຕາຫິ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ນິວຸຕ຺ຖປຸພ຺ພຎ຺ເຈວ ສລ຺ລປິຕປຸພ຺ພຎ຺ຈ ສາກຈ຺ຉາ ຈ ສມາປຊ຺ຊິຕປຸພ຺ພາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສຠິໂຍ ກຈ຺ຈາໂນ ປຎ຺ຈກງ຺ຄໍ ຖປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ລາຠາ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສຸລທ຺ຘໍ ເຕ, ຄຫປຕິ, ຍໍ ຕ຺ວຎ຺ເຈວ ຕໍ ກງ຺ຂາຘມ຺ມໍ ປຫາສິ[1], ມຍຎ຺ຈິມໍ[2] ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ອລຕ຺ຖມ຺ຫາ ສວນາຍາຕິ.

ອນຸຣຸທ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ອຸປກ຺ກິເລສສຸຕ຺ຕໍ

໒໓໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສມ຺ພິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຄສິຕາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ໂກສມ຺ພິຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິຘ, ຠນ຺ເຕ, ໂກສມ຺ພິຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເຍນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ “ອລໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາ ຠຓ຺ຑນໍ, ມາ ກລຫໍ, ມາ ວິຄ຺ຄຫໍ, ມາ ວິວາທນ຺ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອາຄເມຕຸ, ຠນ຺ເຕ! ຠຄວາ ຘມ຺ມສ຺ສາມີ; ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕຸ; ມຍເມເຕນ ຠຓ຺ຑເນນ ກລເຫນ ວິຄ຺ຄເຫນ ວິວາເທນ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສາມາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ “ອລໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາ ຠຓ຺ຑນໍ, ມາ ກລຫໍ, ມາ ວິຄ຺ຄຫໍ, ມາ ວິວາທນ຺ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອາຄເມຕຸ, ຠນ຺ເຕ! ຠຄວາ ຘມ຺ມສ຺ສາມີ; ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕຸ; ມຍເມເຕນ ຠຓ຺ຑເນນ ກລເຫນ ວິຄ຺ຄເຫນ ວິວາເທນ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສາມາຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ

໑. ປຊຫສິ (ກ) ໒. ຍມ຺ປິມໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

ກິກ຺ຂູ ເອຕຫໂວຈ “ອລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມາ ກຓ຺ຫນໍ, ມາ ກລຫໍ, ມາ ວິຄ຺ຄຫໍ, ມາ ວິວາທນ຺ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ໂສ ກິກ຺ຂູ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອາຄເມຕຸ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ຘມ຺ມສ຺ສາມີ; ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ທິຏ຺ຘຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕຸ; ມຍເມເຕນ ກຓ຺ຫເນນ ກລເຫນ ວິຄ຺ຄເຫນ ວິວາເທນ ປຓ຺ຓາຍິສ຺ສາມາຕິ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ໂກສມ຺ພິ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ໂກສມ຺ພິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຖິຕໂກວ ອິມາ ຄາຖາ ອກາສິ

໔໓໗. “ປຸຖຸສທ຺ໂທ ສມຊໂນ,	ນ ພາໂລ ໂກຈິ ມຓ຺ຓຖ;
ສງ຺ຆສ຺ມີ ກິຊ຺ຊມານສ຺ມີ,	ນາຓ຺ຓໍ ກິຍ຺ໂຍ ອມຓ຺ຓຣຸໍ.
ປຣິມຸຏ຺ກາ ປຓ຺ຑິຕາກາສາ,	ວາຈາໂຄຈຣກາຓິໂນ;
ຍາວິຈ຺ຉນ຺ຕິ ມຸຂາຍາມໍ,	ເຍນ ນີຕາ ນ ຕໍ ວິທູ.
ອກ຺ໂກຈ຺ຉິ ມໍ ອວຘິ ມໍ,	ອຊິນິ ມໍ ອຫາສິ ເມ;
ເຍ ຈ ຕໍ ອຸປນຍ຺ຫນ຺ຕິ,	ເວຣໍ ເຕສໍ ນ ສມ຺ມຕິ.
ອກ຺ໂກຈ຺ຉິ ມໍ ອວຘິ ມໍ,	ອຊິນິ ມໍ ອຫາສິ ເມ;
ເຍ ຈ ຕໍ ນຸປນຍ຺ຫນ຺ຕິ,	ເວຣໍ ເຕສູປສມ຺ມຕິ.
ນ ຫິ ເວເຣນ ເວຣານິ,	ສມ຺ມນ຺ຕີຘ ກຸທາຈນໍ;
ອເວເຣນ ຈ ສມ຺ມນ຺ຕິ,	ເອສ ຘມ຺ໂມ ສນນ຺ຕໂນ.
ປເຣ ຈ ນ ວິຊານນ຺ຕິ,	ມຍເມຕ຺ຖ ຍມາມເສ;
ເຍ ຈ ຕຕ຺ຖ ວິຊານນ຺ຕິ,	ຕໂຕ ສມ຺ມນ຺ຕິ ເມຘຄາ.
ອຏ຺ກິຈ຺ຉິນ຺ນາ ປາຓຫຣາ,	ຄວສ຺ສຘນຫາຣິໂນ;
ຣຏ຺ຑໍ ວິລຸມ຺ປມານານໍ,	ເຕສມ຺ປິ ໂຫຕິ ສງ຺ຄຕິ;

ກສ຺ມາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂນ ສິຍາ.
ສເຈ ລເກຖ ນິປກໍ ສຫາຍໍ,
ສທ຺ຘິ ຈຣໍ ສາຘຸວິຫາຣິ ຘີຣໍ;
ອກິກຸຍ຺ຍ ສພ຺ພານິ ປຣິສ຺ສຍານິ,
ຈເຣຍ຺ຍ ເຕນຕ຺ຕມໂນ ສຕີມາ.

ໂນ ເຈ ລເຠຖ ນິປກໍ ສຫາຍໍ,
ສທ຺ຘິໍ ຈຣໍ ສາຘຸວິຫາຣິ ຘີຣໍ;
ຣາຊາວ ຣຏ຺ຐໍ ວິຊິຕໍ ປຫາຍ,
ເອໂກ ຈເຣ ມາຕງ຺ຄຣຎ຺ເຎວ ນາໂຄ.

ເອກສ຺ສ ຈຣິຕໍ ເສຍ຺ໂຍ,
ນຕ຺ຖິ ພາເລ ສຫາຍຕາ;
ເອໂກ ຈເຣ ນ ຈ ປາປານິ ກຍິຣາ,
ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ມາຕງ຺ຄຣຎ຺ເຎວ ນາໂຄຕິ.

໒໓໘. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຐິຕໂກວ ອິມາ ຄາຖາ ຠາສິຕ຺ວາ ເຍນ ພາລກໂລຓກາຣຄາໂມ[1] ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ຠຄຸ ພາລກໂລຓກາຣຄາເມ ວິຫຣຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຠຄຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ອາສນໍ ປຎ຺ຎເປສິ ອຸທກຎ຺ຈ ປາທານໍ ໂຘວນໍ[2] ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ນິສຊ຺ຊ ປາເທ ປກ຺ຂາເລສິ. ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ຠຄຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຠຄຸໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ກຈ຺ຈິ, ຠິກ຺ຂຸ, ຂມນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ປິຓ຺ຑເກນ ນ ກິລມສີຕິ? "ຂມນີຍໍ ຠຄວາ, ຍາປນີຍໍ ຠຄວາ, ນ ຈາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ປິຓ຺ຑເກນ ກິລມາມີຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຠຄຸໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເຍນ ປາຈີນວໍສທາໂຍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ຈ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອາຍສ຺ມາ ຈ ນນ຺ທິໂຍ[3] ອາຍສ຺ມາ ຈ ກິມິໂລ[4] ປາຈີນວໍສທາເຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ທາຍປາໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວານ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ມາ, ມຫາສມຓ, ເອຕໍ ທາຍໍ ປາວິສິ. ສນ຺ເຕຕ຺ຖ ຕໂຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕກາມຣູປາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ມາ ເຕສໍ ອຜາສຸມກາສີຕິ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ທາຍປາລສ຺ສ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ມນ຺ຕຍມານສ຺ສ. ສຸຕ຺ວານ ທາຍປາລໍ ເອຕທໂວຈ "ມາ, ອາວຸໂສ ທາຍປາລ, ຠຄວນ຺ຕໍ ວາເຣສິ. ສຕ຺ຖາ ໂນ ຠຄວາ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ.

---

໑. ພາລກໂລຓກາຣຄາໂມ (ກ), ຕຖາ ວິນເຍປິ.
໒. ອຸທກຎ຺ຈ ປາທານໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ຠທ຺ທິໂຍ (ມ - ໒ - ນຬກປາເນ - ໑໒໔)
໔. ກິມ຺ພິໂລ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔໓໗. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເຍນາຍສ຺ມາ ຈ ນນ຺ທິໂຍ ເຍນາຍສ຺ມາ ຈ ກິມິໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕຌ຺ຈ ນນ຺ທິຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕຌ຺ຈ ກິມິລໍ ເອຕທໂວຈ “ອຫິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ, ອຫິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ, ສຕ຺ຖາ ໂນ ຑຄວາ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອາຍສ຺ມາ ຈ ນນ຺ທິໂຍ ອາຍສ຺ມາ ຈ ກິມິໂລ ຑຄວນ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອໂກ ຑຄວໂຕ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປຜິຄ຺ຄເຫສິ, ເອໂກ ອາສນໍ ປຌ຺ຌເປສິ, ເອໂກ ປາໂທທກໍ ອຸປຏ຺ຖເປສິ. ນິສີທິ ຑຄວາ ປຌ຺ຌຕ຺ເຕ ອາສເນ. ນິສຊ຺ຊ ປາເທ ປກ຺ຂາເລສິ. ເຕປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຑຄວນ຺ຕໍ ອຫິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ຑຄວາ ເອຕທໂວຈ “ກຈ຺ຈິ ໂວ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຂມນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ປິຓ຺ຑເກນ ນ ກິລມຖາຕິ? “ຂມນີຍໍ ຑຄວາ, ຍາປນີຍໍ ຑຄວາ, ນ ຈ ມຍໍ, ຑນ຺ເຕ, ປິຓ຺ຑເກນ ກິລມາມາຕິ. “ກຈ຺ຈິ ປນ ໂວ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຫູຕາ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣຖາຕິ? “ຕຄ຺ຆ ມຍໍ, ຑນ຺ເຕ, ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຫູຕາ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣາມາຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຫູຕາ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣຖາຕິ? “ອິຘ ມຍ຺ຫໍ, ຑນ຺ເຕ, ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ລາຫາ ວຕ ເມ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ ໂຍຫໍ ເອວຣູເປຫິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ສທ຺ຘີ ວິຫຣາມີຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຑນ຺ເຕ, ອິເມສຸ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕໍ ກາຍກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕໍ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ເມຕ຺ຕໍ ວຈີກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕໍ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ເມຕ຺ຕໍ ມໂນກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕໍ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ. ຕສ຺ສ, ມຍ຺ຫໍ, ຑນ຺ເຕ, ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ຍໍນູນາຫໍ ສກໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອິເມສໍເຍວ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຑນ຺ເຕ, ສກໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອິເມສໍເຍວ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວຕ຺ຕາມິ. ນານາ ຫິ ໂຂ ໂນ, ຑນ຺ເຕ, ກາຍາ, ເອກຌ຺ຈ ປນ ມຌ຺ເຌ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ນນ຺ທິໂຍ ໆເປໆ ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ກິມິໂລ ຑຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ມຍ຺ຫມ຺ປິ ໂຂ, ຑນ຺ເຕ, ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ລາຫາ ວຕ ເມ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ ໂຍຫໍ ເອວຣູເປຫິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຫິ ສທ຺ຘີ ວິຫຣາມີຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຑນ຺ເຕ, ອິເມສຸ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕໍ ກາຍກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕໍ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ເມຕ຺ຕໍ ວຈີກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕໍ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ, ເມຕ຺ຕໍ ມໂນກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕໍ ອາວິ ເຈວ ຣໂຫ ຈ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຑນ຺ເຕ, ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ຍໍນູນາຫໍ ສກໍ ຈິຕ຺ຕໍ

ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອິເມສໍເຍວ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ສກໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອິເມສໍເຍວ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວຕ຺ຕາມິ. ນານາ ຫິ ໂຂ ໂນ, ພນ຺ເຕ, ກາຍາ, ເອກລ຺ຈ ປນ ມລ຺ເລ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ໂຂ ມຍໍ, ພນ຺ເຕ, ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີພູຕາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣາມາຕິ.

໔໔໐. "ສາທຸ, ສາທຸ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ກຈ຺ຈິ ປນ ໂວ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫຣຖາຕິ? "ຕຄ຺ຆ ມຍໍ, ພນ຺ເຕ, ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫຣາມາຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫຣຖາຕິ? "ອິຘ, ພນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ໂຍ ປຖມໍ ຄາມໂຕ ປິຕ຺ທາຍ ປຝິກ຺ກມຕິ, ໂສ ອາສນານິ ປຄ຺ຄເປຕິ, ປານີຍໍ ປຣິໂພຊນີຍໍ ອຸປຝ຺ຖາເປຕິ, ອວກ຺ການປາຕິໍ ອຸປຝ຺ຖາເປຕິ. ໂຍ ປຈ຺ຉາ ຄາມໂຕ ປິຕ຺ທາຍ ປຝິກ຺ກມຕິ ສເຈ ໂຫຕິ ພຕ຺ຕາວເສໂສ, ສເຈ ອາກ຺ງຂຕິ, ພຸລ຺ຊຕິ; ໂນ ເຈ ອາກ຺ງຂຕິ, ອປ຺ປຫຣິເຕ ວາ ຉທ຺ເທຕິ ອປາຓເກ ວາ ອຸທເກ ໂອປິລາເປຕິ, ໂສ ອາສນານິ ປຝິສາເມຕິ, ປານີຍໍ ປຣິໂພຊນີຍໍ ປຝິສາເມຕິ, ອວກ຺ການປາຕິໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ປຝິສາເມຕິ, ພຕ຺ຕຄ຺ຄໍ ສມ຺ມຊ຺ຊຕິ. ໂຍ ປສ຺ສຕິ ປານີຍຆຝໍ ວາ ປຣິໂພຊນີຍຆຝໍ ວາ ວຈ຺ຈຆຝໍ ວາ ຣິຕ຺ຕໍ ຕຈ຺ຉໍ, ໂສ ອຸປຝ຺ຖາເປຕິ. ສຈສ຺ສ ໂຫຕິ ອວິສຍ຺ຫໍ, ຫຕ຺ຖວິກາເຣນ ທຸຕິຍໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖວິລ຺ງຆເນນ ອຸປຝ຺ຖາເປມ[1], ນ ເຕ຺ວວ ມຍໍ, ພນ຺ເຕ, ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ວາຈໍ ພິນ຺ທາມ. ປລ຺ຈາຫິກໍ ໂຂ ປນ ມຍໍ, ພນ຺ເຕ, ສພ຺ພຣຕ຺ຕິໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ນິສີທາມ. ເອວໍ ໂຂ ມຍໍ, ພນ຺ເຕ, ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫຣາມາຕິ.

໔໔໑. "ສາທຸ, ສາທຸ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ ອຕ຺ຖິ ປນ ໂວ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອວໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕານໍ ອາຕາປີນໍ ປຫິຕຕ຺ຕານໍ ວິຫຣຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອລມຣິຍຍາຓ ທສ຺ສນວິເສໂສ ອຘິຄໂຕ ຜາສຸວິຫາໂຣຕິ? "ອິຘ ມຍໍ, ພນ຺ເຕ, ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕາ ໂອພາສລ຺ເຈວ ສລ຺ຊານາມ ທສ຺ສນລ຺ຈ ຣູປານໍ ໂສ ໂຂ ປນ ໂນ ໂອພາໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນລ຺ຈ ຣູປານໍ; ຕລ຺ຈ ນິມິຕ຺ຕໍ ນປ຺ປຝິວິຊ຺ຊາມາຕິ.

---

໑. ອຸປຝ຺ຖເປຕິ (ສີ)

"ຓໍ ໂຂ ປນ ໂວ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ນິມິຓ຺ຓໍ ປຏິວິຌ຺ຌິຓພ຺ພໍ. ອຫມ຺ປິ ສຸທໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ປຸພ຺ເພວ ສມ຺ໂພຘາ ອນຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໂພຘິສຓ຺ໂຓວ ສມາໂນ ໂອຠາສຎ຺ເຈວ ສຎ຺ຊານາມິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ໂອຠາໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ ຓສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຓທໂຫສິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຓຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ເມ ໂອຠາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານນ຺ຕິ? ຓສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຓທໂຫສິ 'ວິຈິກິຈ຺ຉາ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຘິກຣຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ສມາຘິ ຈວິ ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຓ ໂອຠາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຓຖາ ກຣິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຌິສ຺ສຕີຕິ. (໑)

"ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອປ຺ປມຓ຺ໂຓ ອາຓາປີ ປຫິຓຓ຺ໂຓ ວິຫຣນ຺ໂຓ ໂອຠາສຎ຺ເຈວ ສຎ຺ຊານາມິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ໂອຠາໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ ຓສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຓທໂຫສິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຓຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ເມ ໂອຠາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານນ຺ຕິ? ຓສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຓທໂຫສິ 'ອມນສິກາໂຣ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ອມນສິກາຣາຘິກຣຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ສມາຘິ ຈວິ. ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຓ ໂອຠາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຓຖາ ກຣິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຌິສ຺ສຕິ ນ ອມນສິກາໂຣຕິ. (໒)

"ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ…ເປ… ຓສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຓທໂຫສິ 'ຖີນມິທ຺ຘໍ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ຖີນມິທ຺ຘາຘິກຣຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ສມາຘິ ຈວິ. ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຓ ໂອຠາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຓຖາ ກຣິສ຺ສາມິ ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຌິສ຺ສຕິ ນ ອມນສິກາໂຣ ນ ຖີນມິທ຺ຘນ຺ຕິ. (໓)

"ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ…ເປ… ຓສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຓທໂຫສິ 'ຉມ຺ກິຓຓ຺ຓໍ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ຉມ຺ກິຓຓ຺ຓາຘິກຣຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ສມາຘິ ຈວິ. ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຓ ໂອຠາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ປຸຣິໂສ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ໂນ, ຓສ຺ສ ອຸກໂຓປສ຺ເສ ວຘ຺ຒກາ[1] ອຸປ຺ປເຓຍ຺ຍຸໍ, ຓສ຺ສ ຓໂຓນິທານໍ ຉມ຺ກິຓຓ຺ຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ຉມ຺ກິຓຓ຺ຓໍ ອຸທປາທິ, ຉມ຺ກິຓຓ຺ຓາຘິກຣຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ສມາຘິ ຈວິ. ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຓ ໂອຠາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຎ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຓຖາ

໑. ວຘກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

ກຣິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ ນ ອມນສິກາໂຣ ນ ຖີນມິທ຺ຘໍ ນ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ. (໔)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ-ເປ-ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ 'ອຸປ຺ປິລໍ[໑] ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ອຸປ຺ປິລາທິກຣຓຘ຺ຈ ປນ ເມ ສມາທິ ຈວິ. ສມາທິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣທາຍຕິ ທສ຺ສນຘ຺ຈ ຣູປານໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ປຸຣິໂສ ເອກໍ ນິທິມຸຂໍ ຄເວສນ຺ໂຕ ສກິເທວ ປຓ຺ຈນິທິມຸຂານິ ອທິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຕໂຕນິທານໍ ອຸປ຺ປິລໍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຸປ຺ປິລໍ ອຸທປາທິ, ອຸປ຺ປິລາທິກຣຓຘ຺ຈ ປນ ເມ ສມາທິ ຈວິ. ສມາທິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣທາຍຕິ ທສ຺ສນຘ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ນ ອມນສິກາໂຣ, ນ ຖີນມິທ຺ຘໍ, ນ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ, ນ ອຸປ຺ປິລນ຺ຕິ. (໕)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ-ເປ-ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ 'ທຸຕ຺ຖຸລ຺ລໍ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ທຸຕ຺ຖຸລ຺ລາທິກຣຓຘ຺ຈ ປນ ເມ ສມາທິ ຈວິ. ສມາທິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣທາຍຕິ ທສ຺ສນຘ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ນ ອມນສິກາໂຣ, ນ ຖີນມິທ຺ຘໍ, ນ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ, ນ ອຸປ຺ປິລໍ, ນ ທຸຕ຺ຖຸລ຺ລນ຺ຕິ. (໖)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ-ເປ-ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ 'ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍາທິກຣຓຘ຺ຈ ປນ ເມ ສມາທິ ຈວິ. ສມາທິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣທາຍຕິ ທສ຺ສນຘ຺ຈ ຣູປານໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ປຸຣິໂສ ອຸໂພຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ວຕ຺ຕກໍ ຄາຬ຺ຫໍ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ໂສ ຕຕ຺ເຖວ ປຕເມຍ຺ຍ[໔] ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ ອຸທປາທິ, ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍາທິກຣຓຘ຺ຈ ປນ ເມ ສມາທິ ຈວິ. ສມາທິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣທາຍຕິ ທສ຺ສນຘ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ນ ອມນສິກາໂຣ, ນ ຖີນມິທ຺ຘໍ, ນ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ, ນ ອຸປ຺ປິລໍ, ນ ທຸຕ຺ຖຸລ຺ລໍ, ນ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍນ຺ຕິ. (໗)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ-ເປ-ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ 'ອຕິລີນວີຣິຍໍ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ອຕິລີນວີຣິຍາທິກຣຓຘ຺ຈ ປນ ເມ ສມາທິ ຈວິ.

---

໑. ອຸພ຺ພິລ຺ລໍ (ສີ, ອິ), ອຸພ຺ພິລໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ມຕເມຍ຺ຍ (ພຫູສຸ) ປ + ຕມ + ເອຍ຺ຍ = ປຕເມຍ຺ຍ - ອິຕິ ປທວິກາໂຄ.

ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຓ຺ຈ ຣູປານໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ປຸຣິໂສ ວຌ຺ຌກໍ ສິຖິລໍ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ໂສ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ອຸປ຺ປເຕຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອຕິລີນວີຣິຍໍ ອຸທປາທິ, ອຕິລີນວີຣິຍາຘິກຣຓຓ຺ຈ ປນ ເມ ສມາຘິ ຈວິ. ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຓ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ນ ອມນສິກາໂຣ, ນ ຖີນມິທ຺ຘໍ, ນ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ, ນ ອຸປ຺ປິລໍ, ນ ທຸຏ຺ຏຸລ຺ລໍ, ນ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ, ນ ອຕິລີນວີຣິຍນ຺ຕິ. (໙)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ។ເປ។ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ ‘ອພິຊປ຺ປາ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ອພິຊປ຺ປາຘິກຣຓຓ຺ຈ ປນ ເມ ສມາຘິ ຈວິ. ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຓ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ນ ອມນສິກາໂຣ, ນ ຖີນມິທ຺ຘໍ, ນ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ, ນ ອຸປ຺ປິລໍ, ນ ທຸຏ຺ຏຸລ຺ລໍ, ນ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ, ນ ອຕິລີນວີຣິຍໍ, ນ ອພິຊປ຺ປາຕິ. (໑໐)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ។ເປ។ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ ‘ນານຕ຺ຕສຓ຺ຓາ ໂຂ ເມ ອຸທປາທິ, ນານຕ຺ຕສຓ຺ຓາຘິກຣຓຓ຺ຈ ປນ ເມ ສມາຘິ ຈວິ. ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຓ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ນ ອມນສິກາໂຣ, ນ ຖີນມິທ຺ຘໍ, ນ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ, ນ ອຸປ຺ປິລໍ, ນ ທຸຏ຺ຏຸລ຺ລໍ, ນ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ, ນ ອຕິລີນວີຣິຍໍ, ນ ອພິຊປ຺ປາ, ນ ນານຕ຺ຕສຓ຺ຓາຕິ. (໑໑)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ໂອກາສຓ຺ເຈວ ສຓ຺ຊານາມິ ທສ຺ສນຓ຺ຈ ຣູປານໍ ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ໂອກາໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຓ຺ຈ ຣູປານໍ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ອນຸຣຸທ຺ຘາ ເອຕທໂຫສິ ‘ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ເມ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຓ຺ຈ ຣູປານນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ ‘ອຕິນິຊ຺ຊາຍິຕຕ຺ຕໍ ໂຂ ເມ ຣູປານໍ ອຸທປາທິ, ອຕິນິຊ຺ຊາຍິຕຕ຺ຕາຘິກຣຓຓ຺ຈ ປນ ເມ ຣູປານໍ ສມາຘິ ຈວິ. ສມາຘິມ຺ຫິ ຈຸເຕ ໂອກາໂສ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ທສ຺ສນຓ຺ຈ ຣູປານໍ. ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ ຍຖາ ເມ ປຸນ ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ນ ອມນສິກາໂຣ, ນ ຖີນມິທ຺ຘໍ, ນ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ, ນ ອຸປ຺ປິລໍ, ນ ທຸຏ຺ຏຸລ຺ລໍ, ນ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ, ນ ອຕິລີນວີຣິຍໍ, ນ ອພິຊປ຺ປາ, ນ ນານຕ຺ຕສຓ຺ຓາ, ນ ອຕິນິຊ຺ຊາຍິຕຕ຺ຕໍ ຣູປານນ຺ຕິ. (໑໒)

໒໔໒. "ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, 'ວິຈິກິຈ຺ຉາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ອມນສິກາໂຣ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອມນສິກາຣໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ຖີນມິທ຺ຘໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຖີນມິທ຺ຘໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ອຸປ຺ປິລໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປິລໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ອຕິລີນວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຕິລີນວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ອຠິຊປ຺ປາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຠິຊປ຺ປໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ນານຕ຺ຕສຎ຺ຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ, 'ອຕິນິຊ຺ຌາຍິຕຕ຺ຕໍ ຣູປານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຕິນິຊ຺ຌາຍິຕຕ຺ຕໍ ຣູປານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສໍ ປຊຫິໍ.

໒໔໓. "ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ໂອຠາສຎ຺ຫິ ໂຂ ສຎ຺ຊານາມິ, ນ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ; ຣູປານິ ຫິ ໂຂ ປສ຺ສາມິ, ນ ຈ ໂອຠາສໍ ສຎ຺ຊານາມິ 'ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິໍ, ເກວລມ຺ປິ ທິວໍ[໑], ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ'[໔]. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ຍ຺ວາຫໍ ໂອຠາສຎ຺ຫິ ໂຂ ສຎ຺ຊານາມິ ນ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ; ຣູປານິ ຫິ ໂຂ[໕] ປສ຺ສາມິ ນ ຈ ໂອຠາສໍ ສຎ຺ຊານາມິ ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິໍ, ເກວລມ຺ປິ ທິວໍ, ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ 'ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ໂຂ ອຫໍ ສມເຍ ຣູປນິມິຕ຺ຕໍ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ໂອຠາສນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກໂຣມິ, ໂອຠາສຎ຺ຫິ ໂຂ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ສຎ຺ຊານາມິ, ນ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ. ຍສ຺ມິໍ ປນາຫໍ ສມເຍ ໂອຠາສນິມິຕ຺ຕໍ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ຣູປນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກໂຣມິ, ຣູປານິ ຫິ ໂຂ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ປສ຺ສາມິ ນ ຈ ໂອຠາສໍ ສຎ຺ຊານາມິ ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິໍ, ເກວລມ຺ປິ ທິວໍ, ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວນ຺ຕິ.

---

໑. ທິວສໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)　　໔. ຣຕ຺ຕິທິວໍ (ກ)　　໕. ໂຂ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ (ສີ, ກ)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ປຣິຕ຺ຕລ຺ເຈວ ໂອພາສໍ ສລ຺ຊານາມິ, ປຣິຕ຺ຕານິ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ; ອປ຺ປມາຓລ຺ເຈວ ໂອພາສໍ ສລ຺ຊານາມິ, ອປ຺ປມາຓານິ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິ, ເກວລມ຺ປິ ທິວໍ, ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ ‘ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ຍ຺ວາຫໍ ປຣິຕ຺ຕລ຺ເຈວ ໂອພາສໍ ສລ຺ຊານາມິ, ປຣິຕ຺ຕານິ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ; ອປ຺ປມາຓລ຺ເຈວ ໂອພາສໍ ສລ຺ຊານາມິ, ອປ຺ປມາຓານິ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິ, ເກວລມ຺ປິ ທິວໍ, ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ ‘ຍສ຺ມິ໌ ໂຂ ເມ ສມເຍ ປຣິຕ຺ໂຕ ສມາຘິ ໂຫຕິ, ປຣິຕ຺ຕໍ ເມ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ຈກ຺ຂຸ ໂຫຕິ. ໂສຫໍ ປຣິຕ຺ເຕນ ຈກ຺ຂຸນາ ປຣິຕ຺ຕລ຺ເຈວ ໂອພາສໍ ສລ຺ຊານາມິ, ປຣິຕ຺ຕານິ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ. ຍສ຺ມິ໌ ປນ ເມ ສມເຍ ອປ຺ປມາໂຓ ສມາຘິ ໂຫຕິ, ອປ຺ປມາຓໍ ເມ ຕສ຺ມິ໌ ສມເຍ ຈກ຺ຂຸ ໂຫຕິ. ໂສຫໍ ອປ຺ປມາເຓນ ຈກ຺ຂຸນາ ອປ຺ປມາຓລ຺ເຈວ ໂອພາສໍ ສລ຺ຊານາມິ, ອປ຺ປມາຓານິ ຈ ຣູປານິ ປສ຺ສາມິ ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິ, ເກວລມ຺ປິ ທິວໍ, ເກວລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວນ຺ຕິ.

໒໔໔. ຍໂຕ ໂຂ ເມ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ‘ວິຈິກິຈ຺ຉາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ອມນສິກາໂຣ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອມນສິກາໂຣ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ຖີນມິທ຺ຘໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຖີນມິທ຺ຘໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຉມ຺ພິຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ອຸປ຺ປິລໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປິລໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ທຸຏ຺ຸລ຺ລໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ທຸຏ຺ຸລ຺ລໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ອຕິລີນວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຕິລີນວີຣິຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ອພິຊປ຺ປາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອພິຊປ຺ປາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ນານຕ຺ຕສລ຺ລາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ນານຕ຺ຕສລ຺ລາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ, ‘ອຕິນິຊ຺ຊາຍິຕຕ຺ຕໍ

ຮູປານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ອຕິນິຊ຺ຊາຍິຕຕ຺ຕໍ ຮູປານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ປຫີໂນ ອໂຫສິ.

໔໔໕. "ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ເອຕທໂຫສິ 'ເຍ ໂຂ ເມ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ, ເຕ ເມ ປຫີນາ. ຫນ຺ທ, ທານາຫໍ ຕິວິເຘນ ສມາຘິ ພາເວມີຕິ[໑]. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ສວິຕກ຺ກມ຺ປິ ສວິຈາຣໍ ສມາຘິ ພາເວສິ[໔], ອວິຕກ຺ກມ຺ປິ ວິຈາຣມຕ຺ຕໍ ສມາຘິ ພາເວສິ, ອວິຕກ຺ກມ຺ປິ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິ ພາເວສິ, ສປ຺ປີຕິກມ຺ປິ ສມາຘິ ພາເວສິ, ນິປ຺ປີຕິກມ຺ປິ ສມາຘິ ພາເວສິ, ສາຕສຫຄຕມ຺ປິ ສມາຘິ ພາເວສິ, ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕມ຺ປິ ສມາຘິ ພາເວສິ. ຍໂຕ ໂຂ ເມ, ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ສວິຕກ຺ໂກປິ ສວິຈາໂຣ ສມາຘິ ພາວິໂຕ ອໂຫສິ, ອວິຕກ຺ໂກປິ ວິຈາຣມຕ຺ໂຕ ສມາຘິ ພາວິໂຕ ອໂຫສິ, ອວິຕກ຺ໂກປິ ອວິຈາໂຣ ສມາຘິ ພາວິໂຕ ອໂຫສິ, ສປ຺ປີຕິໂກປິ ສມາຘິ ພາວິໂຕ ອໂຫສິ, ນິປ຺ປີຕິໂກປິ ສມາຘິ ພາວິໂຕ ອໂຫສິ, ສາຕສຫຄໂຕປິ ສມາຘິ ພາວິໂຕ ອໂຫສິ, ອຸເປກ຺ຂາສຫຄໂຕປິ ສມາຘິ ພາວິໂຕ ອໂຫສິ. ຌາຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ທສ຺ສນໍ ອຸທປາທິ, ອກຸປ຺ປາ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອຍມນ຺ຕິມາ ຊາຕິ, ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ພໂວຕິ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທີຕິ.

ອຸປກ຺ກິເລສສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ອຏ຺ຐມໍ.

ຒ. ພາລປຕ຺ຑິຕສຸຕ຺ຕໍ

໔໔໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ພຄວາ ພິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ພິກ຺ຂໂວຕິ. "ພທນ຺ເຕຕິ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ຕີຕິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ພາລສ຺ສ ພາລລກ຺ຂຕານິ ພາລນິມິຕ຺ຕານິ ພາລາປທານານິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ ທຸພ຺ພາສິຕພາສີ ຈ ທຸກ຺ກຏກມ຺ມກາຣີ ຈ. ໂນ ເຈຕໍ[໓], ພິກ຺ຂເວ, ພາໂລ

---

໑. ພາເວສິນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ) ໔. ພາເວມິ (ກ) ໓. ໂນ ເຈທໍ (ສໍ ໓ - ໔໕)

ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ອຠວິສ຺ສ ທຸພ຺ຠາສິຕຠາສີ ຈ ທຸກ຺ກຏກມ຺ມກາຣີ ຈ ເກນ ນໍ[໑] ປຓ຺ຑິຕາ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ 'ພາໂລ ອຍໍ ຠວໍ ອສປ຺ປຸຣິໂສ'ຕິ? ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ ທຸພ຺ຠາສິຕຠາສີ ຈ ທຸກ຺ກຏກມ຺ມກາຣີ ຈ, ຕສ຺ມາ ນໍ ປຓ຺ຑິຕາ ຊານນ຺ຕິ 'ພາໂລ ອຍໍ ຠວໍ ອສປ຺ປຸຣິໂສ'ຕິ. ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ຕິວິຘໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ສຠາຍໍ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຣຖິກາຍ[໒] ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ສິງ຺ຆາຏເກ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ຕຕ຺ຣ ເຈ ຊໂນ ຕຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສາຣຸປ຺ປໍ ກຖໍ ມນ຺ເຕຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທີ ໂຫຕິ, ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐາຍີ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາລສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຍໍ ໂຂ ຊໂນ ຕຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສາຣຸປ຺ປໍ ກຖໍ ມນ຺ເຕຕິ, ສໍວິຊ຺ຊນ຺ເຕວ ເຕ[໓] ຘມ຺ມາ ມຍິ, ອຎ຺ຎຈ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສນ຺ທິສ຺ສາມີ'ຕິ. ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ປຐມໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ.

໔໘໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ປສ຺ສຕິ ຣາຊາໂນ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາເຣນ຺ເຕ ກສາຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ ເວຕ຺ເຕຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ ອທ຺ຘທຓ຺ຑເກຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ກຓ຺ຓມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ກຓ຺ຓນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ພິລງ຺ຄຖາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ສງ຺ຂມຸຓ຺ຑິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຣາຫຸມຸຂມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ໂຊຕິມາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖປຊ຺ໂຊຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ເອຣກວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຈີຣກວາສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ເອເຓຍ຺ຍກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ພລິສມໍສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ກຫາປຓິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຂາຣາປຕຈ຺ຉິກມ຺ປິ[໔] ກໂຣນ຺ເຕ ປລິຆປຣິວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ປລາລປີຐກມ຺ປິ[໕] ກໂຣນ຺ເຕ ຕຕ຺ເຕນປິ ເຕເລນ ໂອສິຎ຺ຈນ຺ເຕ ສຸນເຂຫິປິ ຂາທາເປນ຺ເຕ ຊີວນ຺ຕມ຺ປິ ສູເລ ອຸຕ຺ຕາເສນ຺ເຕ ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາລສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຍຖາຣູປານໍ ໂຂ ປາປການໍ ກມ຺ມານໍ ເຫຕຸ ຣາຊາໂນ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາເຣນ຺ຕິ ກສາຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ ໆເປໆ ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ; ສໍວິຊ຺ຊນ຺ເຕວ ເຕ ຘມ຺ມາ ມຍິ, ອຎ຺ຎຈ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສນ຺ທິສ຺ສາມິ. ມໍ ເຈປິ ຣາຊາໂນ[໖] ຊາເນຍ຺ຍຸໍ,

---

໑. ນ ເຕນ ນໍ (ກ), ນ ນໍ (?)
໒. ຣຖິຍາຍ (ພຫູສຸ)
໓. ສໍວິຊ຺ເຊນ຺ເຕ ເຕ ຈ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ຂາຣາປຏິຈ຺ຉກມ຺ປິ (ກ)
໕. ປລາລປິຏ຺ຐກມ຺ປິ (ອິ)
໖. ສເຈ ມມ຺ປິ (ກ)

ມມ຺ປິ ຣາຊາໂນ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາເຣຍ຺ຍຸໍ ກສາຫິປິ ຕາເຬຍ຺ຍຸໍ ໆເປໆ ຊີວນ຺ຕມ຺ປິ ສູເລ ອຸຕ຺ຕາເສຍ຺ຍຸໍ, ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. ອິທມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ທຸຕິຍໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ.

໔໘໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາລໍ ປີຐສມາຣູຬ຺ຫໍ ວາ ມຎ຺ຈສມາຣູຬ຺ຫໍ ວາ ຉມາຍໍ[1] ວາ ເສມານໍ, ຍານິສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ປາປການິ ກມ຺ມານິ ກຕານິ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ, ຕານິສ຺ສ ຕມ຺ຫິ ສມເຍ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຌລມ຺ພນ຺ຕິ ອຠິປ຺ປລມ຺ພນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫຕໍ ປພ຺ພຕກູຏານໍ ຉາຍາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຐວິຍາ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຌລມ຺ພນ຺ຕິ ອຠິປ຺ປລມ຺ພນ຺ຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາລໍ ປີຐສມາຣູຬ຺ຫໍ ວາ ມຎ຺ຈສມາຣູຬ຺ຫໍ ວາ ຉມາຍໍ ວາ ເສມານໍ, ຍານິສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ປາປການິ ກມ຺ມານິ ກຕານິ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ຕານິສ຺ສ ຕມ຺ຫິ ສມເຍ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຌລມ຺ພນ຺ຕິ ອຠິປ຺ປລມ຺ພນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາລສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອກຕໍ ວຕ ເມ ກລ຺ຍາຓໍ, ອກຕໍ ກຸສລໍ, ອກຕໍ ຠີຣຸຕ຺ຕາຓໍ; ກຕໍ ປາປໍ, ກຕໍ ລຸທ຺ທໍ, ກຕໍ ກິພ຺ພິສໍ. ຍາວຕາ, ໂຠ, ອກຕກລ຺ຍາຓານໍ ອກຕກຸສລານໍ ອກຕຠີຣຸຕ຺ຕາຓານໍ ກຕປາປານໍ ກຕລຸທ຺ທານໍ ກຕກິພ຺ພິສານໍ ຄຕິ ຕໍ ຄຕິໍ ເປຈ຺ຈ ຄຈ຺ຉາມີຕິ. ໂສ ໂສຈຕິ ກິລມຕິ ປຣິເທວຕິ ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອິທມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ຕຕິຍໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ.

“ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຍໍ ໂຂ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເອກນ຺ຕໍ ອນິຏ຺ຐໍ ເອກນ຺ຕໍ ອກນ຺ຕໍ ເອກນ຺ຕໍ ອມນາປນ຺ຕິ, ນິຣຍເມວ ຕໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເອກນ຺ຕໍ ອນິຏ຺ຐໍ ເອກນ຺ຕໍ ອກນ຺ຕໍ ເອກນ຺ຕໍ ອມນາປນ຺ຕິ. ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປມາປິ[4] ນ ສຸກຣາ ຍາວ ທຸກ຺ຂາ ນິຣຍາຕິ.

໔໘໘. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສກ຺ກາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປມໍ ກາຕຸນ຺ຕິ? “ສກ຺ກາ ຠິກ຺ຂູຕິ ຠຄວາ ອໂວຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂຸ, ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ທສ຺ເສຍ຺ຍຸໍ ‘ອຍໍ ໂຂ, ເທວ, ໂຈໂຣ ອາຄຸຈາຣີ, ອິມສ຺ສ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ທຓ຺ຑໍ ປເຓຫີຕິ. ຕເມນໍ ຣາຊາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ຄຈ຺ຉຖ,

---

໑. ຉມາຍ (ສີ, ອິ)　　໔. ອຸປມາຫິປິ (ສີ)

ໂຠ, ອິມໍ ປຸຣິສໍ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ສຕ຺ຕິສເຕນ ຫນຖາຕິ. ຕເມນໍ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ສຕ຺ຕິສເຕນ ຫເນຍ຺ຍຸໍ. ອຖ ຣາຊາ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ[1] ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອມ຺ໂຠ, ກຖໍ ໂສ ປຸຣິໂສຕິ? "'ຕເຖວ, ເທວ, ຊີວຕີຕິ. ຕເມນໍ ຣາຊາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ຄຈ຺ຉຖ, ໂຠ, ຕໍ ປຸຣິສໍ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ ສຕ຺ຕິສເຕນ ຫນຖາຕິ. ຕເມນໍ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ ສຕ຺ຕິສເຕນ ຫເນຍ຺ຍຸໍ. ອຖ ຣາຊາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອມ຺ໂຠ, ກຖໍ ໂສ ປຸຣິໂສຕິ? 'ຕເຖວ, ເທວ, ຊີວຕີຕິ. ຕເມນໍ ຣາຊາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ຄຈ຺ຉຖ, ໂຠ, ຕໍ ປຸຣິສໍ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ສຕ຺ຕິສເຕນ ຫນຖາຕິ. ຕເມນໍ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ສຕ຺ຕິສເຕນ ຫເນຍ຺ຍຸໍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕີຫິ ສຕ຺ຕິສເຕຫິ ຫຎ຺ຎມາໂນ ຕໂຕນິທານໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວທິເຍຖາຕິ? "ເອກິສ຺ສາປິ, ຠນ຺ເຕ, ສຕ຺ຕິຍາ ຫຎ຺ຎມາໂນ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕໂຕນິທານໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວທິເຍຖ, ໂກ ປນ ວາໂທ ຕີຫິ ສຕ຺ຕິສເຕຫີຕິ?

໔໕໐. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຣິຕ຺ຕໍ ປາຓິມຕ຺ຕໍ ປາສາຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຕໂມ ນຸ ໂຂ ມຫນ຺ຕຕໂຣ ໂຍ ຈາຍໍ ມຍາ ປຣິຕ຺ໂຕ ປາຓິມຕ຺ໂຕ ປາສາໂຓ ຄຫີໂຕ, ໂຍ ຈ ຫິມວາ ປພ຺ພຕຣາຊາຕິ? "ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ປຣິຕ຺ໂຕ ປາຓິມຕ຺ໂຕ ປາສາໂຓ ຄຫີໂຕ, ຫິມວນ຺ຕໍ ປພ຺ພຕຣາຊານໍ ອຸປນິຘາຍ ສງ຺ຂມ຺ປິ ນ ອຸເປຕິ, ກລຠາຄມ຺ປິ ນ ອຸເປຕິ, ອຸປນິຘມ຺ປິ[2] ນ ອຸເປຕິ". "ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ໂສ ປຸຣິໂສ ຕີຫິ ສຕ຺ຕິສເຕຫິ ຫຎ຺ຎມາໂນ ຕໂຕນິທານໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ ຕໍ ນິຣຍກສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຸປນິຘາຍ ສງ຺ຂມ຺ປິ ນ ອຸເປຕິ, ກລຠາຄມ຺ປິ ນ ອຸເປຕິ, ອຸປນິຘມ຺ປິ ນ ອຸເປຕິ".

"ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ປຎ຺ຈວິຘພນ຺ຘນໍ ນາມ ກມ຺ມກາຣຓໍ ກໂຣນ຺ຕິ ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ[3] ຫຕ຺ເຖ ຄເມນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ທຸຕິເຍ ຫຕ຺ເຖ ຄເມນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ປາເທ ຄເມນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ທຸຕິເຍ ປາເທ ຄເມນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ມຊ຺ເຌ ອຸຣສ຺ມິໍ ຄເມນ຺ຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ[4]. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ສໍເວເສຕ຺ວາ ກຸຘາຣີຫິ[5] ຕຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຯເປຯ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ອຸທ຺ຘໍປາທໍ ອໂຘສິຣໍ

---

໑. ມຊ຺ຌນ຺ຕິກສມຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ), ມຊ຺ຌນ຺ຕິກໍ ສມຍໍ (ອິ)
໒. ອຸປນິຘິມ຺ປິ (ສີ, ອິ)
໓. ອໂຍຂີລໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ (ອິ, ກ)
໕. ກຸຘາຣີຫິ (ກ)

ຄເຫຕ຺ວາ ວາສິຫິ ຕຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາໆເປໆ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ຣເຖ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອາທິຕ຺ຕາຍ ປຖວິຍາ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕາຍ ສໂຊຕິຠູຕາຍ[1] ສາເຣນ຺ຕິປິ ປຈ຺ຈາສາເຣນ຺ຕິປິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາໆເປໆ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ມຫນ຺ຕໍ ອງ຺ຄາຣປພ຺ພຕໍ ອາທິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ສໂຊຕິຠູຕໍ ອາໂຣເປນ຺ຕິປິ ໂອໂຣເປນ຺ຕິປິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ອຸທ຺ຘໍປາທໍ ອໂຘສິຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຕາຍ ໂລຫກຸມ຺ຠິຍາ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ ອາທິຕ຺ຕາຍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕາຍ ສໂຊຕິຠູຕາຍ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ເຜຓຸທ຺ເທຫກໍ ປຈ຺ຈຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ເຜຓຸທ຺ເທຫກໍ ປຈ຺ຈມາໂນ ສກິມ຺ປິ ອຸທ຺ຘໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ສກິມ຺ປິ ອໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ສກິມ຺ປິ ຕິຣິຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລງ຺ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ[2] ມຫານິຣເຍ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫານິຣໂຍ

“ຈຕຸກ຺ກຓ຺ໂຓ ຈຕຸທ຺ວາໂຣ, ວິຠຕ຺ໂຕ ຠາຄໂສ ມິໂຕ;
ອໂຍປາກາຣປຣິຍນ຺ໂຕ, ອຍສາ ປຏິກຸຊ຺ຊິໂຕ.

“ຕສ຺ສ ອໂຍມຍາ ຠູມິ, ຊລິຕາ ເຕຊສາ ຍຸຕາ;
ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນສຕໍ, ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ ສພ຺ພທາ”.

“ອເນກປຣິຍາເຍນປິ ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍກຖໍ ກເຖຍ຺ຍໍ; ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ສຸກຣາ ອກ຺ຂາເນນ ປາປຸຓິຕຸໍ ຍາວ ທຸກ຺ຂາ ນິຣຍາ.

໒໕໑. “ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ຕິຓຠກ຺ຂາ. ເຕ ອລ຺ລານິປິ ຕິຓານິ ສຸກ຺ຂານິປິ ຕິຓານິ ທນ຺ຕຸລ຺ເລຫກໍ ຂາທນ຺ຕິ. ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ຕິຓຠກ຺ຂາ? ຫຕ຺ຖີ ອສ຺ສາ ໂຄຓາ ຄທ຺ຣຠາ ອຊາ ມິຄາ, ເຍ ວາ ປນຎ຺ເຎປິ ເກຈິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ຕິຓຠກ຺ຂາ. ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ອິຘ ປຸພ຺ເພ ຣສາໂທ ອິຘ ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ເຍ ເຕ ສຕ຺ຕາ ຕິຓຠກ຺ຂາ.

“ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ຄູຖຠກ຺ຂາ. ເຕ ທູຣໂຕວ ຄູຖຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ ຘາວນ຺ຕິ ‘ເອຕ຺ຖ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມ, ເອຕ຺ຖ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມາຕິ.

---

໑. ສຎ຺ໂຊຕິຠູຕາຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)　　໒. ນິຣຍປາລາ ປຸນປ຺ປຸນໍ (ກ)

ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອາຫຸຕິຄນ຺ເຘນ ຘາວນ຺ຕິ ‘ເອຕ຺ຖ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມ, ເອຕ຺ຖ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມາຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສນ຺ຕິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ຄູຖຠກ຺ຂາ, ເຕ ທູຣໂຕວ ຄູຖຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ ຘາວນ຺ຕິ ‘ເອຕ຺ຖ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມ, ເອຕ຺ຖ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມາຕິ. ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ຄູຖຠກ຺ຂາ? ກຸກ຺ກຸຏາ ສູກຣາ ໂສຓາ ສິງ຺ຄາລາ, ເຍ ວາ ປນຎ຺ເຎປິ ເກຈິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ຄູຖຠກ຺ຂາ. ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ອິຘ ປຸພ຺ເພ ຣສາໂທ ອິຘ ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ເຍ ເຕ ສຕ຺ຕາ ຄູຖຠກ຺ຂາ.

“ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອນ຺ຘກາເຣ ຊາຍນ຺ຕິ ອນ຺ຘກາເຣ ຊີຍນ຺ຕິ[໑] ອນ຺ຘກາເຣ ມີຍນ຺ຕິ[໔]. ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອນ຺ຘກາເຣ ຊາຍນ຺ຕິ ອນ຺ຘກາເຣ ຊີຍນ຺ຕິ ອນ຺ຘ ກາເຣ ມີຍນ຺ຕິ? ກີຏາ ປຸຬວາ[໕] ຄຓ຺ຑຸປ຺ປາທາ, ເຍ ວາ ປນຎ຺ເຎປິ ເກຈິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອນ຺ຘກາເຣ ຊາຍນ຺ຕິ ອນ຺ຘກາເຣ ຊີຍນ຺ຕິ ອນ຺ຘ ກາເຣ ມີຍນ຺ຕິ. ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ອິຘ ປຸພ຺ເພ ຣສາໂທ, ອິຘ ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ເຍ ເຕ ສຕ຺ຕາ ອນ຺ຘ ກາເຣ ຊາຍນ຺ຕິ ອນ຺ຘ ກາເຣ ຊີຍນ຺ຕິ ອນ຺ຘ ກາເຣ ມີຍນ຺ຕິ.

“ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອຸທກສ຺ມິໍ ຊາຍນ຺ຕິ ອຸທກສ຺ມິໍ ຊີຍນ຺ຕິ ອຸທກສ຺ມິໍ ມີຍນ຺ຕິ. ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອຸທກສ຺ມິໍ ຊາຍນ຺ຕິ ອຸທກສ຺ມິໍ ຊີຍນ຺ຕິ ອຸທກສ຺ມິໍ ມີຍນ຺ຕິ? ມຈ຺ຉາ ກຈ຺ຉປາ ສຸສຸມາຣາ, ເຍ ວາ ປນຎ຺ເຎປິ ເກຈິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອຸທກສ຺ມິໍ ຊາຍນ຺ຕິ ອຸທກສ຺ມິໍ ຊີຍນ຺ຕິ ອຸທກສ຺ມິໍ ມີຍນ຺ຕິ. ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ອິຘ ປຸພ຺ເພ ຣສາໂທ ອິຘ ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ເຕ ສຕ຺ຕາ ອຸທກສ຺ມິໍ ຊາຍນ຺ຕິ ອຸທກສ຺ມິໍ ຊີຍນ຺ຕິ ອຸທກສ຺ມິໍ ມີຍນ຺ຕິ.

“ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ຊາຍນ຺ຕິ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ຊີຍນ຺ຕິ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ມີຍນ຺ຕິ. ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ຊາຍນ຺ຕິ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ຊີຍນ຺ຕິ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ມີຍນ຺ຕິ? ເຍ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ປູຕິມຈ຺ເຉ ວາ ຊາຍນ຺ຕິ ປູຕິມຈ຺ເຉ ວາ ຊີຍນ຺ຕິ ປູຕິມຈ຺ເຉ ວາ ມີຍນ຺ຕິ ປູຕິກຸຓເປ

---

໑. ຊິຍ຺ຍນ຺ຕິ (ກ) ໔. ມິຍ຺ຍນ຺ຕິ (ກ) ໕. ປຏງ຺ຄາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ວາໆເປໆ ປູຕິກຸມ຺ມາເສ ວາ… ຈນ຺ທນິກາຍ ວາ…ໂອລິຄລ຺ເລ ວາ ຊາຍນ຺ຕິ, (ເຍ ວາ ປນຎ຺ເຎປິ ເກຈິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ປາຓາ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ຊາຍນ຺ຕິ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ຊີຍນ຺ຕິ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ມີຍນ຺ຕິ.)[໑] ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ອິຘ ປຸພ຺ເພ ຣສາໂທ ອິຘ ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ເຕ ສຕ຺ຕາ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ຊາຍນ຺ຕິ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ຊີຍນ຺ຕິ ອສຸຈິສ຺ມິໍ ມີຍນ຺ຕິ.

“ອເນກປຣິຍາເຍນປິ ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິກໍ ກເຖຍ຺ຍໍ; ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ສຸກຣໍ ອກ຺ຂາເນນ ປາປຸຓິຕຸໍ ຍາວ ທຸກ຺ຂາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ.

໔໕໔. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ເອກຈ຺ຉິຄ຺ຄລໍ ຍຸຄໍ ມຫາສມຸທ຺ເທ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ. ຕເມນໍ ປຸຣຕ຺ຖິໂມ ວາໂຕ ປຈ຺ຉິເມນ ສໍຫເຣຍ຺ຍ, ປຈ຺ຉິໂມ ວາໂຕ ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ສໍຫເຣຍ຺ຍ, ອຸຕ຺ຕໂຣ ວາໂຕ ທກ຺ຂິເຓນ ສໍຫເຣຍ຺ຍ, ທກ຺ຂິໂຓ ວາໂຕ ອຸຕ຺ຕເຣນ ສໍຫເຣຍ຺ຍ. ຕຕ຺ຣາສ຺ສ ກາໂຓ ກຈ຺ຉໂປ, ໂສ ວສ຺ສສຕສ຺ສ ວສ຺ສສຕສ຺ສ[໒] ອຈ຺ຈເຍນ ສກິໍ ອຸມ຺ມຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ໂສ ກາໂຓ ກຈ຺ຉໂປ ອມຸສ຺ມິໍ ເອກຈ຺ຉິຄ຺ຄເລ ຍຸເຄ ຄີວໍ ປເວເສຍ຺ຍາຕິ? (“ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”.)[໓] “ຍທິ ປນ[໔], ຠນ຺ເຕ, ກທາຈິ ກຣຫຈິ ທີຆສ຺ສ ອທ຺ຘຸໂນ ອຈ຺ຈເຍນາຕິ. “ຂິປ຺ປຕຣໍ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາໂຓ ກຈ຺ຉໂປ ອມຸສ຺ມິໍ ເອກຈ຺ຉິຄ຺ຄເລ ຍຸເຄ ຄີວໍ ປເວເສຍ຺ຍ, ອໂຕ ທຸລ຺ລຠຕຣາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ວທາມິ ສກິໍ ວິນິປາຕຄເຕນ ພາເລນ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ເຫຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖິ ຘມ຺ມຈຣິຍາ ສມຈຣິຍາ ກຸສລກິຣິຍາ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາ. ອຎ຺ຎມຎ຺ຎຂາທິກາ ເອຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຕ຺ຕຕິ ທຸພ຺ພລຂາທິກາ”.

“ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ສເຈ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ທີຆສ຺ສ ອທ຺ຘຸໂນ ອຈ຺ຈເຍນ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍານິ ຕານິ ນີຈກຸລານິ ຈຓ຺ຑາລກຸລໍ ວາ ເນສາທກຸລໍ ວາ ເວນກຸລໍ[໕] ວາ ຣຖກາຣກຸລໍ ວາ ປຸກ຺ກຸສກຸລໍ ວາ. ຕຖາຣູເປ ກຸເລ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ທລິທ຺ເທ ອປ຺ປນ຺ນປານໂຠຊເນ ກສິຣວຸຕ຺ຕິເກ, ຍຕ຺ຖ ກສິເຣນ ຆາສຈ຺ຉາໂທ ລພ຺ຠຕິ. ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ທຸທ຺ທສິໂກ ໂອໂກຏິມໂກ

---

໑. ( ) ນຕ຺ຖິ ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິໂປຕ຺ຖເກສຸ.

໒. ວສ຺ສສຕສ຺ສ ວສ຺ສສຫສ຺ສສ຺ສ ວສ຺ສສຕສຫສ຺ສສ຺ສ (ສີ), ວສ຺ສຕສ຺ສ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ( ) ນຕ຺ຖິ ສີ-ອິ-ໂປຕ຺ຖເກສຸ.　໔. ຍທິ ນູນ (ສີ ສ຺ຍາ, ກໍ ອິ)　໕. ເວຓກຸລໍ (ສີ, ອິ)

ພວ຺ຫາພາໂຘ[໑] ກາໂຓ ວາ ກຸຓີ ວາ ຂຎ຺ໂຊ ວາ ປກ຺ຂຫໂຕ ວາ ນ ລາຠີ ອນ຺ນສ຺ສ ປານສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ຍານສ຺ສ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນສ຺ສ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍສ຺ສ. ໂສ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ໂສ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ ປຐເມເນວ ກລິຄ຺ຄເຫນ ປຸຕ຺ຕມ຺ປິ ຊີເຍຖ, ທາຣມ຺ປິ ຊີເຍຖ, ສພ຺ພໍ ສາປເຕຍ຺ຍມ຺ປິ ຊີເຍຖ, ອຸຕ຺ຕຣິປິ ອຘິພນ຺ຘໍ[໒] ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ກລິຄ຺ຄໂຫ ຍໍ ໂສ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ ປຐເມເນວ ກລິຄ຺ຄເຫນ ປຸຕ຺ຕມ຺ປິ ຊີເຍຖ, ທາຣມ຺ປິ ຊີເຍຖ, ສພ຺ພໍ ສາປເຕຍ຺ຍມ຺ປິ ຊີເຍຖ, ອຸຕ຺ຕຣິປິ ອຘິພນ຺ຘ໌ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ອຖ ໂຂ ອຍເມວ ຕໂຕ ມຫນ຺ຕຕໂຣ ກລິຄ຺ຄໂຫ, ຍໍ ໂສ ພາໂລ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເກວລາ ປຣິປູຣາ[໓] ພາລຠູມີຕິ.

໔໕໓. “ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ປຓ຺ຑິຕລກ຺ຂຓານິ ປຓ຺ຑິຕນິມິຕ຺ຕານິ ປຓ຺ຑິຕາປທານານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ສຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ ສຸຠາສິຕຠາສີ ຈ ສຸກຕກມ຺ມກາຣີ ຈ. ໂນ ເຈຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ສຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ອຠວິສ຺ສ ສຸຠາສິຕຠາສີ ຈ ສຸກຕກມ຺ມກາຣີ ຈ, ເກນ ນໍ[໔] ປຓ຺ຑິຕາ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ ‘ປຓ຺ຑິໂຕ ອຍໍ ຠວໍ ສປ຺ປຸຣິໂສຕິ? ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ສຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ ສຸຠາສິຕຠາສີ ຈ ສຸກຕກມ຺ມກາຣີ ຈ ຕສ຺ມາ ນໍ ປຓ຺ຑິຕາ ຊານນ຺ຕິ ‘ປຓ຺ຑິໂຕ ອຍໍ ຠວໍ ສປ຺ປຸຣິໂສຕິ. ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ຕິວິຘໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ສຠາຍໍ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຣຖິກາຍ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ສິງ຺ຆາຏເກ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ຕຕ຺ຣ ເຈ ຊໂນ ຕຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສາຣຸປ຺ປໍ ກຖໍ ມນ຺ເຕຕິ. ສເຈ,

---

໑. ພຫ຺ວາພາໂຘ (ກ)
໒. ອນຸພນ຺ຘໍ (ສີ, ອິ), ອທ຺ຘຸພນ຺ຘໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໓. ເກວລປຣິປູຣາ (ສີ, ອິ) ມ - ໑ - ໑໙໑ - ປິຏ຺ເຐ ປາລິຍາ ສໍສນ຺ເທຕພ຺ພາ.
໔. ນ ເຕນ ນໍ (ກ), ນ ນໍ (?)

ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປ຺ປມາທຏ຺ຐານາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຍໍ ໂຂ ຊໂນ ຕຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສາຣູປ຺ປໍ ກຖໍ ມນ຺ເຕຕິ; ສໍວິຊ຺ຊນ຺ເຕວ ເຕ ຘມ຺ມາ ມຍິ, ອຫລ຺ຈ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສນ຺ທິສ຺ສາມີຕິ. ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ປຖມໍ ທິຏ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ປຝິສໍເວເທຕິ.

໔໘໔. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ປສ຺ສຕິ ຣາຊາໂນ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາເຣນ຺ເຕ ກສາຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ ເວຕ຺ເຕຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ ອທ຺ຘທຓ຺ຑເກຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ກຓ຺ຓມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ກຓ຺ຓນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ພິລງ຺ຄຖາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ສງ຺ຂມຸຓ຺ຑິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຣາຫຸມຸຂມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ໂຊຕິມາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖປຊ຺ໂຊຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ເອຣກວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຈີຣກວາສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ເອເຓຍ຺ຍກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ພລິສມໍສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ກຫາປຓິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຂາຣາປຕຈ຺ຉິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ປລິຆ-ປຣິວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ປລາລປີຖກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຕຕ຺ເຕນປິ ເຕເລນ ໂອສິຓ຺ຈນ຺ເຕ ສຸນເຂຫິປິ ຂາທາເປນ຺ເຕ ຊີວນ຺ຕມ຺ປິ ສູເລ ອຸຕ຺ຕາເສນ຺ເຕ ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ຍຖາຣູປານໍ ໂຂ ປາປການໍ ກມ຺ມານໍ ເຫຕຸ ຣາຊາໂນ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາເຣນ຺ຕິ ກສາຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ເວຕ຺ເຕຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ອທ຺ຘທຓ຺ຑເກຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ກຓ຺ຓມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ກຓ຺ຓນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ພິລງ຺ຄຖາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ສງ຺ຂມຸຓ຺ຑິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຣາຫຸມຸຂມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ໂຊຕິມາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖປຊ຺ໂຊຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອຣກວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຈີຣກວາສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອເຓຍ຺ຍກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ພລິສມໍສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ກຫາປຓິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຂາຣາປຕຈ຺ຉິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ປລິຆປຣິວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ປລາລປີຖກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕຕ຺ເຕນປິ ເຕເລນ ໂອສິຓ຺ຈນ຺ຕິ, ສຸນເຂຫິປິ ຂາທາເປນ຺ຕິ, ຊີວນ຺ຕມ຺ປິ ສູເລ ອຸຕ຺ຕາເສນ຺ຕິ, ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ນ ເຕ ຘມ຺ມາ ມຍິ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຫລ຺ຈ ນ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສນ຺ທິສ຺ສາມີຕິ. ອິທມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ທຸຕິຍໍ ທິຏ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ປຝິສໍເວເທຕິ.

໔໕໕. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕໍ ປີຐສມາຣູຬ຺ຫໍ ວາ ມຎ຺ຈສມາຣູຬ຺ຫໍ ວາ ຉມາຍໍ ວາ ເສມານໍ, ຍານິສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ກລ຺ຍາຓານິ ກມ຺ມານິ ກຕານິ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕານິ ວາຈາຍ ສຸຈຣິຕານິ ມນສາ ສຸຈຣິຕານິ, ຕານິສ຺ສ ຕມ຺ຫິ ສມເຍ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິໆເປໆ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫຕໍ ປພ຺ພຕກູຏານໍ ຉາຍາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຖວິຍາ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຌລມ຺ພນ຺ຕິ ອຠິປ຺ປລມ຺ພນ຺ຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕໍ ປີຐສມາຣູຬ຺ຫໍ ວາ ມຎ຺ຈສມາຣູຬ຺ຫໍ ວາ ຉມາຍໍ ວາ ເສມານໍ ຍານິສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ກລ຺ຍາຓານິ ກມ຺ມານິ ກຕານິ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕານິ ວາຈາຍ ສຸຈຣິຕານິ ມນສາ ສຸຈຣິຕານິ ຕານິສ຺ສ ຕມ຺ຫິ ສມເຍ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຌລມ຺ພນ຺ຕິ ອຠິປ຺ປລມ຺ພນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອກຕໍ ວຕ ເມ ປາປໍ, ອກຕໍ ລຸທ຺ທໍ, ອກຕໍ ກິພ຺ພິສໍ; ກຕໍ ກລ຺ຍາຓໍ, ກຕໍ ກຸສລໍ, ກຕໍ ຠີຣຸຕ຺ຕາຓໍ. ຍາວຕາ, ໂຠ, ອກຕປາປານໍ ອກຕລຸທ຺ທານໍ ອກຕກິພ຺ພິສານໍ ກຕກລ຺ຍາຓານໍ ກຕກຸສລານໍ ກຕຠີຣຸຕ຺ຕາຓານໍ ຄຕິ, ຕໍ ຄຕິໍ ເປຈ຺ຈ ຄຈ຺ຉາມີຕິ. ໂສ ນ ໂສຈຕິ, ນ ກິລມຕິ, ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອິທມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ຕຕິຍໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ.

“ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິໂຕ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ວາຈາຍ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ມນສາ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຍໍ ໂຂ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເອກນ຺ຕໍ ອິຏ຺ຐໍ ເອກນ຺ຕໍ ກນ຺ຕໍ ເອກນ຺ຕໍ ມນາປນ຺ຕິ, ສຄ຺ຄເມວ ຕໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເອກນ຺ຕໍ ອິຏ຺ຐໍ ເອກນ຺ຕໍ ກນ຺ຕໍ ເອກນ຺ຕໍ ມນາປນ຺ຕິ. ຍາວຎ຺ຈິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປມາປິ ນ ສຸກຣາ ຍາວ ສຸຂາ ສຄ຺ຄາຕິ.

໔໕໖. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສກ຺ກາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປມໍ ກາຕຸນ຺ຕິ? “ສກ຺ກາ ຠິກ຺ຂູຕິ ຠຄວາ ອໂວຈ. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຈຕູຫິ ຈ ອິທ຺ຘີຫິ ຕໂຕນິທານໍ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ກຕເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ສີສໍນ຺ຫາຕສ຺ສ ອຸໂປສຖິກສ຺ສ ອຸປຣິປາສາທວຣຄຕສ຺ສ ທິພ຺ພໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປາຕຸຠວຕິ ສຫສ຺ສາຣໍ ສເນມິກໍ ສນາຠິກໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣໍ. ຕໍ ທິສ຺ວານ ຣຎ຺ໂຎ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ[໑]

໑. ເອຕທໂຫສິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

'ສຸຕໍ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ຍສ຺ສ ຣຄ຺ໂຄ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ທາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ສີສໍນ຺ຫາຕສ຺ສ ອຸໂປສຖິກສ຺ສ ອຸປຣິປາສາທວຣຄຕສ຺ສ ທິພ຺ພໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປາຕ຺ວາຕິ ສຫສ຺ສາຣໍ ສເນມິກໍ ສນາພິກໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູຣໍ, ໂສ ໂຫຕິ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຕິ. ອສ຺ສໍ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີຕິ?

"ອຖ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ທາວສິຕ຺ໂຕ ວາເມນ ຫຕ຺ເຖນ ພິງ຺ກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຓນ ຫຕ຺ເຖນ ຈກ຺ກຣຕນໍ ອພ຺ພຸກ຺ກິຣຕິ 'ປວຕ຺ຕຕຸ ພວໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ, ອພິວິຊິນາຕຸ ພວໍ ຈກ຺ກຣຕນນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຕໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕຕິ. ອນ຺ວເທວ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ສທ຺ທິໍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ປເທເສ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຕິຕ຺ຊາຕິ ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ວາສໍ ອຸເປຕິ ສທ຺ທິໍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ເຍ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ປຝິຣາຊາໂນ ເຕ ຣາຊານໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ເອຫິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ! ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ, ມຫາຣາຊ[1]! ສກໍ ເຕ, ມຫາຣາຊ! ອນຸສາສ ມຫາຣາຊາຕິ. ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ເອວມາຫ 'ປາໂຓ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພ, ອທິນ຺ນໍ ນາທາຕພ຺ພໍ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາ ນ ຈຣິຕພ຺ພາ, ມຸສາ ນ ພາສິຕພ຺ພາ, ມຊ຺ຊໍ ນ ປາຕພ຺ພໍ, ຍຖາພຸຕ຺ຕຄ຺ຈ ພຸຄ຺ຊຖາຕິ. ເຍ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ປຝິຣາຊາໂນ, ເຕ ຣຄ຺ໂຄ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ອນຸຍນ຺ຕາ[3] ພວນ຺ຕິ[2].

໒໕໗. "ອຖ ໂຂ ຕໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ສມຸທ຺ທໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ[4] ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕຕິ ຯເປຯ ທກ຺ຂິຓໍ ສມຸທ຺ທໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕຕິ ຯເປຯ ປຈ຺ຉິມໍ ສມຸທ຺ທໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣໍ ທິສໍ ປວຕ຺ຕຕິ ອນ຺ວເທວ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ສທ຺ທິໍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ. ຍສ຺ມິໍ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ປເທເສ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປຕິຕ຺ຊາຕິ ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ວາສໍ ອຸເປຕິ ສທ຺ທິໍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ.

"ເຍ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ປຝິຣາຊາໂນ ເຕ ຣາຊານໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ 'ເອຫິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ! ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ, ມຫາຣາຊ! ສກໍ ເຕ, ມຫາຣາຊ! ອນຸສາສ ມຫາຣາຊາຕິ. ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ເອວມາຫ 'ປາໂຓ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພ, ອທິນ຺ນໍ ນາທາຕພ຺ພໍ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາ ນ ຈຣິຕພ຺ພາ,

໑. ສ຺ວາຄຕໍ ມຫາຣາຊ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)　　໓. ອນຸຍຸຕ຺ຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ອເຫສຸໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)　　໔. ອຊ຺ໂຊຄເຫຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ມຸສາ ນ ຠາສິຕພ຺ພາ, ມຊ຺ຊໍ ນ ປາຕພ຺ພໍ; ຍຖາຠຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ຠຸຎ຺ຊຖາຕີ. ເຍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ປຏິຣາຊາໂນ ເຕ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ອນຸຍນ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ.

“ອຖ ໂຂ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກຣຕນໍ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິໍ ອຠິວິຊິນິຕ຺ວາ ຕເມວ ຣາຊທານິໍ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ອນ຺ເຕປຸຣທ຺ວາເຣ ອກ຺ຂາຫຕໍ ມຎ຺ເຎ ຕິຏ຺ຐຕິ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ອນ຺ເຕປຸຣທ຺ວາຣໍ ອຸປໂສຠຍມາໂນ ຣຎ຺ໂຎ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ເອວຣູປໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ປາຕຸຠວຕິ. (໑)

໔໕໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ປາຕຸຠວຕິ ສພ຺ພເສໂຕ ສຕ຺ຕປ຺ປຕິຏ຺ໂຐ ອິທ຺ຘິມາ ເວຫາສງ຺ຄໂມ ອຸໂປສໂຖ ນາມ ນາຄຣາຊາ. ຕໍ ທິສ຺ວານ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ ‘ຠທ຺ທກໍ ວຕ, ໂຠ, ຫຕ຺ຖິຍານໍ, ສເຈ ທມຖໍ ອຸເປຍ຺ຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຠທ຺ໂທ ຫຕ຺ຖາຊານີໂຍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ສຸປຣິທນ຺ໂຕ ເອວເມວ ທມຖໍ ອຸເປຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຕເມວ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ວີມໍສມາໂນ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິໍ ອນຸສໍຍາຍິຕ຺ວາ ຕເມວ ຣາຊທານິໍ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ປາຕຣາສມກາສິ. ຣຎ຺ໂຎ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ເອວຣູປໍ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ປາຕຸຠວຕິ. (໒)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ອສ຺ສຣຕນໍ ປາຕຸຠວຕິ ສພ຺ພເສໂຕ ກາຬສີໂສ ມຸຎ຺ຊເກໂສ ອິທ຺ຘິມາ ເວຫາສງ຺ຄໂມ ວລາຫໂກ ນາມ ອສ຺ສຣາຊາ. ຕໍ ທິສ຺ວານ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ ‘ຠທ຺ທກໍ ວຕ, ໂຠ, ອສ຺ສຍານໍ, ສເຈ ທມຖໍ ອຸເປຍ຺ຍາຕິ. ອຖ ໂຂ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຣຕນໍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຠທ຺ໂທ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ສຸປຣິທນ຺ໂຕ ເອວເມວ ທມຖໍ ອຸເປຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຕເມວ ອສ຺ສຣຕນໍ ວີມໍສມາໂນ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິໍ ອນຸສໍຍາຍິຕ຺ວາ ຕເມວ ຣາຊທານິໍ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ປາຕຣາສມກາສິ. ຣຎ຺ໂຎ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ເອວຣູປໍ ອສ຺ສຣຕນໍ ປາຕຸຠວຕິ. (໓)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ມຓິຣຕນໍ ປາຕຸຠວຕິ. ໂສ ໂຫຕິ ມຓິ ເວຬຸຣິໂຍ ສຸໂຠ ຊາຕິມາ ອຏ຺ຐໍໂສ ສຸປຣິກມ຺ມກໂຕ. ຕສ຺ສ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຓິຣຕນສ຺ສ ອາຠາ ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນໍ ຜຸຏາ ໂຫຕິ. ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຕເມວ ມຓິຣຕນໍ ວີມໍສມາໂນ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິໍ ເສນໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ

ມຕີ ສຊຄຸតំ ອາໂຣເປຕ្វາ ຣត្តນុຜການຕິມ្សាຍ ປាຍាສិ. ເຍ ໂຂ ປນ, ភិក្ខເວ, ສມນុຕາ ຄາມາ ອເຫສុំ ເຕ ເຕໂນການ ກມ្មនຸເຕ ປໂຍເຊສុំ 'ທີວាតិ ມលុលມານາ. ຣលុໂល, ភិក្ខເວ, ຈក្កວត្តិស្ស ເອວຣູປំ ມតិຣតនំ ປាតុភវតិ. (៤)

ປុນ ຈປຣំ, ភិក្ខເວ, ຣលុໂល ຈក្កວត្តិស្ស ອិត្ថិຣតនំ ປាតុភវតិ. ສາ ອភិຣູປາ ທស្សនិຍា ປាសាទិកា ປຣມាຍ ວណ្ណໂປក្ខຣតាຍ ສមន្នាគតា ນាតិທីឃា ນាតិຣស្សា ນាតិកិសា ນាតិຖູលា ນາតិកាឡិកា[១] ນាຈុໂຈທាតា, ອតិក្កន្តា មានុសំ ວណ្ណំ, ອប្បត្តា ທិព្ពំ ວណ្ណំ. តស្ស ໂຂ ປນ, ភិក្ខເວ, ອិត្ថិຣតនស្ស ເອວຣູໂປ ກາຍສម្ផស្សោ ໂຫតិ ເສຍ្យថាបិ ນាម តូលបិចុໂນ ວា ກប្បាសបិចុໂນ ວា. តស្ស ໂຂ ປນ, ភិក្ខເວ, ອិត្ថិຣតនស្ស សីເຕ ອុណ្ហានិ គត្តានិ ໂຫន្តិ, ອុណ្ហេ សីតានិ គត្តានិ ໂຫន្តិ. តស្ស ໂຂ ປນ, ភិក្ខເວ, ອិត្ថិຣតនស្ស ກາຍໂຕ ຈន្ទនគន្ធោ ວាຍតិ, មុខໂຕ ອុប្បលគន្ធោ ວាຍតិ. តំ ໂຂ ປນ, ភិក្ខເວ, ອិត្ថិຣតនំ ຣលុໂល ຈក្កວត្តិស្ស ปុព្វុដ្ឋាយិនិ ໂຫតិ ປច្ឆានិបាតិនិ កឹការបដិស្សាវិនិ មនាបចារិនិ បិយវាទិនិ. តំ ໂຂ ປນ, ភិក្ខເວ, ອិត្ថិຣតនំ ຣាជានំ ຈក្កវត្តឹ មនសាបិ ໂນ ອតិចរតិ, កុໂຕ ປន កាເຍន? ຣលុໂល, ភិក្ខເວ, ຈក្កວត្តិស្ស ເອວຣູປំ ອិត្ថិຣតនំ ປាតុភវតិ. (៥)

ປុນ ຈປຣំ, ភិក្ខເວ, ຣលុໂល ຈក្កວត្តិស្ស គហបតិຣតនំ ປាតុភវតិ. តស្ស កម្មវិបាកជំ ທិព្ពចក្ខុ ປាតុភវតិ, ເຍນ និធឹ ປស្សតិ សស្សាមិកម្បិ ອស្សាមិកម្បិ. ໂສ ຣាជានំ ຈក្កវត្តឹ ອុបសង្កមិត្វា ເອວមាហ 'ອប្បោស្សុក្កោ ត្វំ, ເທວ, ໂហហិ. ອហំ ເຕ ធເນន ធនករណីយំ[៤] ករិស្សាមីតិ. ភូតបុព្វំ, ភិក្ខເວ, ຣាជា ຈក្កវត្តិ តមេវ គហបតិຣតនំ វីមំសមាໂນ ນាវំ ອភិរុហិត្វា មជ្ឈេ គង្គាយ នទិយា ໂສតំ ໂອគាហិត្វា[៥] គហបតិຣតនំ ເອតទໂវច 'ອត្ថោ ເម, គហបតិ, ហិរញ្ញសុវណ្ណេនាតិ. 'ເតន ហិ, មហារាជ, ເອកំ តីរំ នាវា ອុបេតូតិ. 'ອិធេវ ເម, គហបតិ, ອត្ថោ ហិរញ្ញសុវណ្ណេនាតិ. ອថ ໂຂ តំ, ភិក្ខເວ, គហបតិຣតនំ ອុភោហិ ហត្ថេហិ ອុទកេ ໂອមសិត្វា បូរំ ហិរញ្ញសុវណ្ណស្ស កុម្ភឹ ອុទ្ធរិត្វា ຣាជានំ ຈក្កវត្តឹ ເອតទໂវច 'ອលមេត្តាវតា, មហារាជ! កតមេត្តាវតា, មហារាជ បូជិតមេត្តាវតា, មហារាជាតិ. ຣាជា ຈក្កវត្តិ ເອວមាហ 'ອលមេត្តាវតា, គហបតិ កតមេត្តាវតា, គហបតិ បូជិតមេត្តាវតា,

---

១. នាតិកាឡិ (សី, ឧ)　　៤. ធនេន ករណីយំ (ក)　　៥. ໂອគាហេត្វា (សី, ឧ)

ຄຫປຕິຕີ. ຣຌ຺ໂຌ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ເອວຣູປໍ ຄຫປຕິຣຕນໍ ປາຕຸກາວຕິ. (໓)

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຌ຺ໂຌ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ປາຕຸກາວຕິ ປຓ຺ຑິໂຕ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ເມຘາວີ ປຜິພໂລ ຣາຊານໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອຸປຍາເປຕພ຺ພໍ ອຸປຍາເປຕຸໍ[1] ອປຍາເປຕພ຺ພໍ ອປຍາເປຕຸໍ ຖເປຕພ຺ພໍ ຖເປຕຸໍ. ໂສ ຣາຊານໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວມາຫ 'ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ຕ຺ວໍ, ເທວ, ໂຫຫີ. ອຫມນຸສາສິສ຺ສາມີຕີ. ຣຌ຺ໂຌ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ເອວຣູປໍ ປຣິຓາຍກຣຕນໍ ປາຕຸກາວຕິ. ຣາຊາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອິເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕີ. (໗)

໔໕໙. "ກຕມາຫິ ຈຕູຫິ ອິທ຺ຘີຫີ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອຠິຣູໂປ ໂຫຕິ ທສ຺ສນີໂຍ ປາສາທິໂກ ປຣມາຍ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຕິວິຍ ອຌ຺ເຌຫິ ມນຸສ຺ເສຫີ. ຣາຊາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອິມາຍ ປຖມາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕີ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ທີຆາຍຸໂກ ໂຫຕິ ຈິຣຏ຺ຊິຕິໂກ ອຕິວິຍ ອຌ຺ເຌຫິ ມນຸສ຺ເສຫີ. ຣາຊາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອິມາຍ ທຸຕິຍາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕີ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອປ຺ປາພາໂຘ ໂຫຕິ ອປ຺ປາຕງ຺ໂກ ສມເວປາກິນິຍາ ຄຫຓິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນາຕິສີຕາຍ ນາຈ຺ຈຸຓ຺ຫາຍ ອຕິວິຍ ອຌ຺ເຌຫິ ມນຸສ຺ເສຫີ. ຣາຊາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ອິມາຍ ຕຕິຍາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕີ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປິຕາ ປຸຕ຺ຕານໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ, ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ. ຣຌ຺ໂຌປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ປິຍາ ໂຫນ຺ຕິ ມນາປາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປິຕຸ ປຸຕ຺ຕາ ປິຍາ ໂຫນ຺ຕິ ມນາປາ, ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຌ຺ໂຌປິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ປິຍາ ໂຫນ຺ຕິ ມນາປາ.

---

໑. ອຸປຜ຺ຖເປຕພ຺ພໍ ອຸປຜ຺ຖເປຕຸໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

“ភូតបុព្វំ, ភិក្ខវេ, ຣາຊາ ຈກ្កវត្តិ ຈតុຣង្គិនិຍາ ເສນາຍ ອຸយ្យានភូមិ និយ្យាសិ. ອຖ ໂខ, ភិក្ខវេ, ພ្រាហ្មណគហបតិកា ຣាជានំ ຈក្កវត្តិំ ອុបសង្កមិត្វា ເອວមាហំសុ ‘ອຕຣມາໂນ, ເທວ, ຍាហិ ຍຖា តំ មយំ ຈិរតរំ ປស្សេយ្យាមាតិ. ຣាជាបិ, ភិក្ខវេ, ຈក្កវត្តិ សារថិំ ອាមន្តេសិ ‘ອຕຣມາໂນ, សារថិ, ປេសេហិ ຍຖា មំ ພ្រាហ្មណគហបតិកា ຈិរតរំ ປស្សេយ្យុន្តិ. ຣាជា, ភិក្ខវេ, ຈក្កវត្តិ ឥមាយ ຈតុត្ថាយ ឥទ្ធិយា សមន្នាគតោ ហោតិ. ຣាជា, ភិក្ខវេ, ຈក្កវត្តិ ឥមាហិ ຈតូហិ ឥទ្ធីហិ សមន្នាគតោ ហោតិ.

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, អបិ នុ ໂខ ຣາຊາ ຈក្កវត្តិ ឥមេហិ សត្តហិ ຣតនេហិ សមន្នាគតោ ឥមាហិ ຈតូហិ ຈ ឥទ្ធីហិ តតោនិទានំ សុខំ ໂសមនស្សំ ປដិសំវេទិយេថាតិ? “ເອកមេកេនបិ, ភន្តេ, ຣតនេន[1] សមន្នាគតោ ຣាជា ຈក្កវត្តិ តតោនិទានំ សុខំ ໂសមនស្សំ ປដិសំវេទិយេថ, ໂក ປន វាໂທ សត្តហិ ຣតនេហិ ຈតូហិ ຈ ឥទ្ធីហីតិ?

៤៧០. ອຖ ໂខ ភគវា ປរិត្តំ ປាណិមត្តំ ປាសាណំ គហេត្វា ភិក្ខូ ອាមន្តេសិ “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមោ នុ ໂខ មហន្តតរោ ໂຍ ຈាយំ មយា ປរិត្តោ ປាណិមត្តោ ປាសាណោ គហិតោ ໂຍ ຈ ហិមវា ປព្វតរាជាតិ? “អប្បមត្តកោ អយំ, ភន្តេ, ភគវតា ປរិត្តោ ປាណិមត្តោ ປាសាណោ គហិតោ; ហិមវន្តំ ປព្វតរាជានំ ອុបនិធាយ សង្ខម្បិ ន ອុបេតិ; កលភាគម្បិ ន ອុបេតិ; ອុបនិធម្បិ ន ອុបេតីតិ. “ເອវមេវ ໂខ, ភិក្ខវេ, យំ ຣាជា ຈក្កវត្តិ សត្តហិ ຣតនេហិ សមន្នាគតោ ຈតូហិ ຈ ឥទ្ធីហិ តតោនិទានំ សុខំ ໂសមនស្សំ ປដិសំវេទេតិ, តំ ទិព្វស្ស សុខស្ស ອុបនិធាយ សង្ខម្បិ ន ອុបេតិ; កលភាគម្បិ ន ອុបេតិ; ອុបនិធម្បិ ន ອុបេតិ”.

“ស ໂខ ໂស, ភិក្ខវេ, ປណ្ឌិតោ សចេ កទាចិ ករហចិ ទីឃស្ស ອទ្ធុនោ ອច្ចយេន មនុស្សត្តំ ອាគច្ឆតិ, យានិ តានិ ອុច្ចាកុលានិ ខត្តិយមហាសាលកុលំ វា ພ្រាហ្មណមហាសាលកុលំ វា គហបតិមហាសាលកុលំ វា តថារូបេ កុលេ ປច្ចាជាយតិ ອឌ្ឍេ មហទ្ធនេ មហាភោគេ ປហូតជាតរូបរជតេ ປហូតវិត្តូ-ປករណេ ປហូតធនធញ្ញេ. ໂស ຈ ហោតិ ອភិរូໂປ ទស្សនីໂຍ ປាសាទិໂក ປរមាយ

១. តេន ຣតនេន (ສី)

ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຓາຍ ສມນ຺ນາຄໂຓ, ລາພີ ອນ຺ນສ຺ສ ປານສ຺ສ ວຓ຺ຖສ຺ສ ຍານສ຺ສ ມາລາຄນ຺ຜວິເລປນສ຺ສ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍສ຺ສ. ໂສ ກາເຍນ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣຓິ, ວາຈາຍ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣຓິ, ມນສາ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣຓິ. ໂສ ກາເຍນ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣິຓ຺ວາ, ວາຈາຍ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣິຓ຺ວາ, ມນສາ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣິຓ຺ວາ, ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຓິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຓິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ອກ຺ຂຘຸຓ຺ໂຓ ປຖເມເນວ ກຜຄ຺ຄເຫນ ມຫນ຺ຓໍ ໂພຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ; ອປ຺ປມຓ຺ຓໂກ ໂສ, ພິກ຺ຂເວ, ກຜຄ຺ຄໂຫ, ຍໍ ໂສ ອກ຺ຂຘຸຓ຺ໂຓ ປຖເມເນວ ກຜຄ຺ຄເຫນ ມຫນ຺ຓໍ ໂພຄກ຺ຂນ຺ຘໍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ອຖ ໂຂ ອຍເມວ ຓໂຓ ມຫນ຺ຓຓໂຣ ກຜຄ຺ຄໂຫ, ຍໍ ໂສ ປຓ຺ທິໂຓ ກາເຍນ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣິຓ຺ວາ, ວາຈາຍ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣິຓ຺ວາ, ມນສາ ສຸຈຣິຓໍ ຈຣິຓ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຓິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຓິ. ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ເພວລາ ປຣິປູຣາ ປຓ຺ທິຓກູມີຓິ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຓ຺ຓມນາ ເຓ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຓ ພາສິຓໍ ອພິນນ຺ທຸນ຺ຓິ.

ພາລປຓ຺ທິຓສຸຓ຺ຓໍ ນິຜ຺ຖິຓໍ ນວມໍ.

໑໐. ເທວທູຓສຸຓ຺ຓໍ

໔໖໑. ເອວໍ ເມ ສຸຓໍ, ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ສາວຓ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຓິ ເຊຓວເນ ອນາຖປິຓ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຓຕ຺ຣ ໂຂ ພຄວາ ພິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຓສິ "ພິກ຺ຂໂວຓິ. "ພທນ຺ເຓຓິ ເຓ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຓ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຓທໂວຈ

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອຄາຣາ ສທ຺ວາຣາ[1] ຓຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ມຊ຺ເຊ ຖິໂຓ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ມນຸສ຺ເສ ເຄຫໍ ປວິສນ຺ເຓປິ ນິກ຺ຂມນ຺ເຓປິ ອນຸຈງ຺ກມນ຺ເຓປິ ອນຸວິຈຣນ຺ເຓປິ; ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຓິກ຺ກນ຺ຓມານຸສເກນ ສຓ຺ເຓ ປສ຺ສາມິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ທີເນ ປຓີເຓ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຓ ທຸຄ຺ຄເຓ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຓ຺ເຓ ປຊານາມິ 'ອິເມ ວຓ ໂພນ຺ໂຓ ສຓ຺ຓາ ກາຍສຸຈຣິເຓນ ສມນ຺ນາຄຓາ ວຈີສຸຈຣິເຓນ ສມນ຺ນາຄຓາ

---

໑. ສນ຺ຘິທ຺ວາຣາ (ກ)

ມໂນສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ ສມ຺ມາທິຎ຺ຌິກາ ສມ຺ມາທິຎ຺ຌິ-
ກມ຺ມສມາທານາ; ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນາ.
ອິເມ ວາ ປນ ໂພນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີສຸຈຣິເຕນ
ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ ສມ຺ມາທິຎ຺ຌິກາ
ສມ຺ມາທິຎ຺ຌິກມ຺ມສມາທານາ; ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນຸສ຺ເສສຸ
ອຸປປນ຺ນາ. ອິເມ ວຕ ໂພນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ
ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ
ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຌິກາ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຌິກມ຺ມສມາທານາ; ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ
ເປຕ຺ຕິວິສຍໍ ອຸປປນ຺ນາ. ອິເມ ວາ ປນ ໂພນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ
ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ
ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຌິກາ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຌິກມ຺ມສມາທານາ; ເຕ ກາຍສ຺ສ
ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ອຸປປນ຺ນາ. ອິເມ ວາ ປນ ໂພນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ
ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ
ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຌິກາ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຌິກມ຺ມສມາທານາ;
ເຕ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນາຕິ.

໔໖໔. "ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ຍມສ຺ສ
ຣຎ຺ໂຍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ 'ອຍໍ, ເທວ, ປຸຣິໂສ ອມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ອເປຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ອສາມຎ຺ໂຍ
ອພ຺ຣາຫ຺ມຎ຺ໂຍ, ນ ກຸເລ ເຊຎ຺ຌາປຈາຍີ. ອິມສ຺ສ ເທໂວ ທຕ຺ທໍ ປເຓຕູຕິ. ຕເມນໍ,
ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ປຖມໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊຕິ ສມນຸຄາຫຕິ ສມນຸພາສຕິ
'ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ປຖມໍ ເທວທູຕໍ ປາຕຸພູຕນ຺ຕິ? ໂສ
ເອວມາຫ 'ນາທ຺ທສໍ, ພນ຺ເຕຕິ.

"ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ
ມນຸສ຺ເສສຸ ທຫຣໍ ກຸມາຣໍ ມນ຺ທໍ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກໍ ສເກ ມຸຕ຺ຕກຣີເສ ປລິປນ຺ນໍ
ເສມານນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ອທ຺ທສໍ, ພນ຺ເຕຕິ.

"ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ຕສ຺ສ ເຕ
ວິຎ຺ຎຸສ຺ສ ສໂຕ ມຫລ຺ລກສ຺ສ ນ ເອຕທໂຫສິ "ອຫມ຺ປິ ໂຂມ຺ຫິ ຊາຕິທມ຺ໂມ, ຊາຕິ
ອນຕີໂຕ. ຫນ຺ທາຫໍ ກລ຺ຍາຓໍ ກໂຣມິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາຕິ? ໂສ ເອວມາຫ
'ນາສກ຺ຂິສ຺ສໍ, ພນ຺ເຕ, ປມາທສ຺ສໍ, ພນ຺ເຕຕິ.

"ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ປມາທວຕາຍ ນ ກລ຺ຍາຓມກາສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ຍຖາ ຕໍ ປມຕ຺ຕໍ. ຕໍ ໂຂ ປນ ເຕ ເອຕໍ ປາປກມ຺ມໍ[1] ເນວ ມາຕຣາ ກຕໍ, ນ ປິຕຣາ ກຕໍ ນ ຠາຕຣາ ກຕໍ, ນ ຠຄິນິຍາ ກຕໍ ນ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈຫິ ກຕໍ ນ ຎາຕິສາໂລຫິເຕຫິ ກຕໍ, ນ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ກຕໍ, ນ ເທວຕາຫິ ກຕໍ, ຕຍາເວຕໍ ປາປກມ຺ມໍ[1] ກຕໍ, ຕ຺ວຎ຺ເຎເວຕສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວທິສ຺ສສີຕິ. (໑)

໔໕໓. "ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ປຐມໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ສມນຸຄາຫິຕ຺ວາ ສມນຸຠາສິຕ຺ວາ ທຸຕິຍໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊຕິ ສມນຸຄາຫຕິ ສມນຸຠາສຕິ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ທຸຕິຍໍ ເທວທູຕໍ ປາຕຸຠູຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ນາທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

"ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ອິຕ຺ຖຶ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ( )[4] ຊິຓ຺ຓໍ ໂຄປານສິວງ຺ກໍ ໂຠຄ຺ຄໍ ທຓ຺ຑປຣາຍນໍ ປເວຘມານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ອາຕຸຣໍ ຄຕໂຍພ຺ພນໍ ຂຓ຺ຑທນ຺ຕໍ ປລິຕເກສໍ ວິລູນໍ ຂລິຕສິຣໍ[5] ວລິນໍ ຕິລກາຫຕຄຕ຺ຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ອທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

"ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຕສ຺ສ ເຕ ວິຎ຺ຎຸສ຺ສ ສໂຕ ມຫລ຺ລກສ຺ສ ນ ເອຕທໂຫສິ ອຫມ຺ປິ ໂຂມ຺ຫິ ຊຣາຘມ຺ໂມ, ຊຣໍ ອນຕີໂຕ. ຫນ຺ທາຫໍ ກລ຺ຍາຓໍ ກໂຣມິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ນາສກ຺ຂິສ຺ສໍ, ຠນ຺ເຕ, ປມາທສ຺ສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

"ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ປມາທວຕາຍ ນ ກລ຺ຍາຓມກາສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ ປມຕ຺ຕໍ. ຕໍ ໂຂ ປນ ເຕ ເອຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ເນວ ມາຕຣາ ກຕໍ, ນ ປິຕຣາ ກຕໍ ນ ຠາຕຣາ ກຕໍ ນ ຠຄິນິຍາ ກຕໍ ນ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈຫິ ກຕໍ, ນ ຎາຕິສາໂລຫິເຕຫິ ກຕໍ, ນ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ກຕໍ ນ ເທວຕາຫິ ກຕໍ,

---

໑. ປາປໍ ກມ຺ມໍ (ສີ, ອິ)

໔. (ອາສີຕິກໍ ວາ ນາວຸຕິກໍ ວາ ວສ຺ສສຕິກໍ ວາ ຊາຕິຍາ) (ກ - ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ຕິກ຺ຍຸຄຸຕ຺ຕເຣປິ.

໕. ຂລິຕໍສິໂຣ (ສີ), ຂລິຕໍສິຣໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຕយາເວតំ ປາປກມ຺មំ ກតំ, ຕ຺ວញ຺ເញເວតស຺ស ວិປាកំ ປដិសំເວទិស຺សតីតិ. (៤)

៤៦៤. "ຕមេនំ, ភិក຺ខເວ, ຍโມ ຣາຊາ ຕຸຕិយំ ເທວທູតំ ສມនុយុញ຺ជិត຺ວາ ສមនុគាហិត຺ວາ ສមនុភាសិត຺ວາ ຕតិយំ ເທວທູតំ ສមនុយុញ຺ជតិ ສមនុគាហតិ ສមនុភាសតិ 'ອម຺ភោ ປុរិស, ន ຕ຺ວំ ອទ຺ទស ມនុស຺សេសុ ຕតិយំ ເທວທູតំ ປាតុភូតន຺តិ? ໂស ເອວមាហ 'នាទ຺ទសំ, ភន຺តេតិ.

"ຕមេនំ, ភិក຺ខເວ, ຍโມ ຣາຊາ ເອວមាហ 'ອម຺ភោ ປុរិស, ន ຕ຺ວំ ອទ຺ទស ມនុស຺សេសុ ອិត຺ថិំ ວາ ປុរិសំ ວາ ອាពាធិកំ ທុក຺ខិតំ ພាឡ຺ហគិលានំ សកេ ມុត຺តករីសេ ປលិប຺បន຺នំ សេមានំ ອញ຺ញេហិ ວុដ຺ឋាបិយមានំ ອញ຺ញេហិ សំវេសិយមានន຺តិ? ໂស ເອວមាហ 'ອទ຺ទសំ, ភន຺តេតិ.

"ຕមេនំ, ភិក຺ខເວ, ຍโມ ຣາຊາ ເອວមាហ 'ອម຺ភោ ປុរិស, ຕស຺ស ເຕ ວិញ຺ញុស຺ស សតោ មហល຺លកស຺ស ន ເອតទហោសិ ອហម຺បិ ខោម຺ហិ ພ຺យាធិធម຺មោ, ພ຺យាធិំ ອនតីតោ. ហន຺ទាហំ កល຺យាណំ ករោមិ កាយេន ວាចាយ មនសាតិ? ໂស ເອວមាហ 'នាសក຺ខិស຺សំ, ភន຺តេ, ປមាទស຺សំ, ភន຺តេតិ.

"ຕមេនំ, ភិក຺ខເວ, ຍโມ ຣາຊາ ເອວមាហ 'ອម຺ភោ ປុរិស, ປមាទវតាយ ន កល຺យាណមកាសិ កាយេន ວាចាយ មនសា. តគ຺ឃ ត຺វំ, ອម຺ភោ ປុរិស, តថា ករិស຺សន຺តិ, យថា តំ ປមត຺តំ. តំ ខោ ປន ເត ເອតំ ປាປកម຺មំ ເនវ មាតរា កតំ, ន ປិតរា កតំ ន ភាតរា កតំ, ន ភគិនិយា កតំ, ន មិត຺តាមច຺ចេហិ កតំ, ន ញាតិសាលោហិតេហិ កតំ, ន សមណព຺រាហ຺មណេហិ កតំ, ន ເທວតាហិ កតំ, ຕយាເວតំ ປាປកម຺មំ កតំ, ຕ຺ວញ຺ញេវេតស຺ស ວិປាកំ ປដិសំເວទិស຺សតីតិ. (៥)

៤៦៥. "ຕមេនំ, ភិក຺ខເວ, ຍโມ ຣາຊາ ຕតិយំ ເທວທູតំ ສមនុយុញ຺ជិត຺ວາ ສមនុគាហិត຺ວາ ສមនុភាសិត຺ວາ ចតុត຺ថំ ເທວທູតំ ສមនុយុញ຺ជតិ ສមនុគាហតិ ສមនុភាសតិ 'ອម຺ភោ ປុរិស, ន ຕ຺ວំ ອទ຺ទស ມនុស຺សេសុ ចតុត຺ថំ ເທວທູតំ ປាតុភូតន຺តិ? ໂស ເອວមាហ 'នាទ຺ទសំ, ភន຺តេតិ.

"ຕមេនំ, ភិក຺ខເວ, ຍโມ ຣາຊາ ເອວមាហ 'ອម຺ភោ ປុរិស, ន ຕ຺ວំ ອទ຺ទស ມនុស຺សេសុ ຣាជានោ ໂចរំ ອាគុចារឹ គហេត຺វា វិវិធា កម຺មការណា ការេន຺តេ កសាហិបិ តាឡេន຺តេ វេត຺តេហិបិ តាឡេន຺តេ អឌ຺ឍទណ຺ឌកេហិបិ តាឡេន຺តេ ហត຺ថម຺បិ ឆិន຺ទន຺តេ បាទម຺បិ ឆិន຺ទន຺តេ ហត຺ថបាទម຺បិ ឆិន຺ទន຺តេ កណ຺ណម຺បិ ឆិន຺ទន຺តេ

ນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ກຓ຺ຓນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ ພິລງ຺ຄຖາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ສງ຺ຂມຸຓ຺ຑິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຣາຫຸມຸຂມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ໂຊຕິມາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖປຊ຺ໂຊຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ເອຣກວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຈີຣກວາສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ເອເຓຍ຺ຍກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ພຬິສມໍສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ກຫາປຓິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຂາຣາປຕຈ຺ຉິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ປລິຆປຣິວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ປລາລປີຐກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ ຕຕ຺ເຕນປິ ເຕເລນ ໂອສິຎ຺ຈນ຺ເຕ ສຸນເຂຫິປິ ຂາທາເປນ຺ເຕ ຊີວນ຺ຕມ຺ປິ ສູເລ ອຸຕ຺ຕາເສນ຺ເຕ ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ເຕຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ອທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

"ຕມເຍນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຕສ຺ສ ເຕ ວິຎ຺ຎຸສ຺ສ ສໂຕ ມຫລ຺ລກສ຺ສ ນ ເອຕທໂຫສິ ເຍ ກິຣ, ໂຠ, ປາປການິ ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ ເຕ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ເອວຣູປາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກຣີຍນ຺ຕິ, ກິມງ຺ຄໍ[໑] ປນ ປຣຕ຺ຖ ຫນ຺ທາຫໍ ກລ຺ຍາຓໍ ກໂຣມິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ນາສກ຺ຂິສ຺ສໍ, ຠນ຺ເຕ, ປມາທສ຺ສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

"ຕມເຍນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ປມາທວຕາຍ ນ ກລ຺ຍາຓມກາສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ ປມຕ຺ຕໍ. ຕໍ ໂຂ ປນ ເຕ ເອຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ເນວ ມາຕຣາ ກຕໍ ນ ປິຕຣາ ກຕໍ ນ ຠາຕຣາ ກຕໍ ນ ຠຄິນິຍາ ກຕໍ ນ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈຫິ ກຕໍ, ນ ຎາຕິສາໂລຫິເຕຫິ ກຕໍ ນ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ກຕໍ, ນ ເທວຕາຫິ ກຕໍ, ຕຍາເວຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ, ຕ຺ວຎ຺ເຎເວຕສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວທິສ຺ສສີຕິ. (໔)

໔໕໕. "ຕມເຍນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ສມນຸຄາຫິຕ຺ວາ ສມນຸຠາສິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈມໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊຕິ ສມນຸຄາຫຕິ ສມນຸຠາສຕິ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ປຎ຺ຈມໍ ເທວທູຕໍ ປາຕຸຠູຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ນາທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

"ຕມເຍນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ 'ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ອິຕ຺ຖິໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ເອກາຫມຕໍ ວາ ທ຺ວີຫມຕໍ ວາ ຕີຫມຕໍ ວາ ອຸທ຺ຘຸມາຕກໍ ວິນີລກໍ ວິປຸພ຺ພກຊາຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ອທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

---

໑. ກິມງ຺ຄ (ສີ, ອິ)

“ຕເມນំ, ភិກຸຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມฺโภ ປຸຣិສ, ຕສฺส เต ວិญฺญุสฺส สโต มหลฺลกสฺส น เอตทโหสิ, “อหมฺปิ โขมฺหิ มรณธมฺโม, มรณํ อนตีโต. หนฺทาหํ กลฺยาณํ กโรมิ กาเยน วาจาย มนสาติ? โส เอวมาห ‘นาสกฺขิสฺสํ, ภนฺเต, ปมาทสฺสํ, ภนฺเตติ.

“ຕເມນំ, ភិກຸຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມฺโภ ປຸຣិສ, ປມາທວຕາຍ ນ ກລຸຍາຓມກາສិ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ຕគ្ឃ ຕຸວំ, ອមฺโภ ປຸຣិສ, ຕຖາ ກຣິສຸສນຸຕິ ຍຖາ ຕំ ປມຕຸຕំ. ຕំ ໂຂ ປນ ເຕ ເອតំ ປາປກມຸມំ ເນວ ມາຕຣາ ກតំ ນ ປិຕຣາ ກតំ ນ ກາຕຣາ ກតំ ນ ກគិນិຍາ ກតំ ນ ມិຕຸຕាມຈຸເຈហិ ກតំ ນ ຍາຕិສາໂລហិເຕហិ ກតំ ນ ສມណພຸຣាហຸມເណហិ ກតំ ນ ເທວຕាហិ ກតំ, ຕຍາເວតំ ປາປກມຸມំ ກតំ, ຕຸວញຸເញເວតສຸສ ວិປាកំ ປដិສំເວທិສຸສតិតិ. (៥)

៤៥៣. “ຕເມນំ, ភិກຸຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ປញຸຈមំ ເທວທູតំ ສមនុយុញ្ជិតុវា ສមនុគាហិតុវា ສមនុភាសិតុវា តុណ្ហី ហោតិ. ຕເມນំ, ភិក្ខវេ, និរយបាលា ປញ្ចវិធពន្ធនំ នាម កម្មការណំ ករោន្តិ តត្តំ អយោខិលំ ហត្ថេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ ទុតិយេ ហត្ថេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ បាទេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ ទុតិយេ បាទេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ មជ្ឈេ ឧរស្មឹ គមេន្តិ. សោ តត្ថ ទុក្ខា តិព្វា ខរា កដុកា វេទនា វេទេតិ, ន ច តាវ កាលំ ករោតិ យាវ ន តំ បាបកម្មំ ព្យន្តីហោតិ. តមេនំ, ភិក្ខវេ, និរយបាលា សំវេសេត្វា កុឋារីហិ តច្ឆន្តិ ។បេ។ តមេនំ, ភិក្ខវេ, និរយបាលា ឧទ្ធំបាទំ អធោសិរំ គហេត្វា វាសីហិ តច្ឆន្តិ ។បេ។ តមេនំ, ភិក្ខវេ, និរយបាលា រថេ យោជេត្វា អាទិត្តាយ បថវិយា សម្បជ្ជលិតាយ សជោតិភូតាយ សារេន្តិបិ, បច្ចាសារេន្តិបិ ។បេ។ តមេនំ, ភិក្ខវេ, និរយបាលា មហន្តំ អង្គារបព្ពតំ អាទិត្តំ សម្បជ្ជលិតំ សជោតិភូតំ អារោបេន្តិបិ ឱរោបេន្តិបិ ។បេ។ តមេនំ, ភិក្ខវេ, និរយបាលា ឧទ្ធំបាទំ អធោសិរំ គហេត្វា តត្តាយ លោហកុម្ភិយា បក្ខិបន្តិ អាទិត្តាយ សម្បជ្ជលិតាយ សជោតិភូតាយ. សោ តត្ថ ផេណុទ្ទេហកំ បច្ចតិ. សោ តត្ថ ផេណុទ្ទេហកំ បច្ចមានោ សកិម្បិ ឧទ្ធំ គច្ឆតិ, សកិម្បិ អធោ គច្ឆតិ, សកិម្បិ តិរិយំ គច្ឆតិ. សោ តត្ថ ទុក្ខា តិព្វា ខរា កដុកា វេទនា វេទេតិ, ន ច តាវ កាលំ ករោតិ យាវ ន តំ បាបកម្មំ ព្យន្តីហោតិ. តមេនំ, ភិក្ខវេ, និរយបាលា មហានិរយេ បក្ខិបន្តិ. សោ ខោ បន, ភិក្ខវេ, មហានិរយោ;

"ຈຕຸກ຺ກຓ຺ໂຓ ຈຕຸທ຺ວາໂຣ, ວິພຕ຺ໂຕ ພາຄໂສ ມິໂຕ;
ອໂຍປາການປຣິຍນ຺ໂຕ, ອຍສາ ປຎິກຸຊ຺ຊິໂຕ.

"ຕສ຺ສ ອໂຍມຍາ ພູມິ, ຊລິຕາ ເຕຊສາຍຸຕາ;
ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນສຕໍ, ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຐຕິ ສພ຺ພທາ".

໔໓໙. "ຕສ຺ສ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ມຫານິຣຍສ຺ສ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ພິຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈິ ອຸຎ຺ຐຫິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມາຍ ພິຕ຺ຕິຍາ ປຎິຫຏ຺ຏຕິ, ປຈ຺ຉິມາຍ ພິຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈິ ອຸຎ຺ຐຫິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ພິຕ຺ຕິຍາ ປຎິຫຏ຺ຏຕິ, ອຸຕ຺ຕຣາຍ ພິຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈິ ອຸຎ຺ຐຫິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓາຍ ພິຕ຺ຕິຍາ ປຎິຫຏ຺ຏຕິ, ທກ຺ຂິຓາຍ ພິຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈິ ອຸຎ຺ຐຫິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ພິຕ຺ຕິຍາ ປຎິຫຏ຺ຏຕິ, ເຫຎ຺ຐາ ອຈ຺ຈິ ອຸຎ຺ຐຫິຕ຺ວາ ອຸປຣິ ປຎິຫຏ຺ຏຕິ, ອຸປຣິໂຕ ອຈ຺ຈິ ອຸຎ຺ຐຫິຕ຺ວາ ເຫຎ຺ຐາ ປຎິຫຏ຺ຏຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຎຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ.

"ໂຫຕິ ໂຂ ໂສ, ພິກ຺ຂເວ, ສມໂຍ ຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ທີຄສ຺ສ ອທ຺ຘຸໂນ ອຈ຺ຈເຍນ ຕສ຺ສ ມຫານິຣຍສ຺ສ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທ຺ວາຣໍ ອປາປຸຣີຍຕິ[1]. ໂສ ຕຕ຺ຖ ສີເຄນ ຊເວນ ຘາວຕິ. ຕສ຺ສ ສີເຄນ ຊເວນ ຘາວໂຕ ຉວິມ຺ປິ ຑຍ຺ຫຕິ, ຈມ຺ມມ຺ປິ ຑຍ຺ຫຕິ, ມໍສມ຺ປິ ຑຍ຺ຫຕິ, ນ຺ຫາຣຸມ຺ປິ ຑຍ຺ຫຕິ, ອຎ຺ຐີນິປິ ສມ຺ປຘູປາຍນ຺ຕິ, ອຸພ຺ພຕໍ ຕາທິສເມວ ໂຫຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ໂສ, ພິກ຺ຂເວ, ພຫຸສມ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອຖ ຕໍ ທ຺ວາຣໍ ປິຘີຍຕິ[4] ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຎຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ.

"ໂຫຕິ ໂຂ ໂສ, ພິກ຺ຂເວ, ສມໂຍ ຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ທີຄສ຺ສ ອທ຺ຘຸໂນ ອຈ຺ຈເຍນ ຕສ຺ສ ມຫານິຣຍສ຺ສ ປຈ຺ຉິມໍ ທ຺ວາຣໍ ອປາປຸຣີຍຕິ ... ເປ ... ອຸຕ຺ຕຣໍ ທ຺ວາຣໍ ອປາປຸຣີຍຕິ ... ເປ ... ທກ຺ຂິຓໍ ທ຺ວາຣໍ ອປາປຸຣີຍຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ສີເຄນ ຊເວນ ຘາວຕິ. ຕສ຺ສ ສີເຄນ ຊເວນ ຘາວໂຕ ຉວິມ຺ປິ ຑຍ຺ຫຕິ, ຈມ຺ມມ຺ປິ ຑຍ຺ຫຕິ, ມໍສມ຺ປິ ຑຍ຺ຫຕິ, ນ຺ຫາຣຸມ຺ປິ ຑຍ຺ຫຕິ, ອຎ຺ຐີນິປິ ສມ຺ປຘູປາຍນ຺ຕິ, ອຸພ຺ພຕໍ ຕາທິສເມວ ໂຫຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ໂສ, ພິກ຺ຂເວ, ພຫຸສມ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອຖ ຕໍ ທ຺ວາຣໍ ປິຘີຍຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຎຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ.

---

໑. ອວາປຸຣີຍຕິ (ສີ) ໔. ປິຖີຍຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

"ໂຫຕິ ໂຂ ໂສ, ភិກ຺ຂເວ, ສມໂຍ ຍំ ກທາຈិ ກຣហិ ທີឃສ຺ສ ອທ຺ធុໂນ ອຈ຺ຈເយន ຕស຺ສ មហានិຣຍស຺ស ປុຣត຺ថិមំ ທ຺វារំ ອປាປុຣីយតិ. ໂສ ຕត຺ថ ສីឃេន ជវេន ធាវតិ. ຕស຺ស ສីឃេន ជវេន ធាវតោ ឆវិម຺បិ ឌយ຺ហតិ, ຈម຺មម຺បិ ឌយ຺ហតិ, មំសម຺បិ ឌយ຺ហតិ, ន຺ហារុម຺បិ ឌយ຺ហតិ, អដ຺ឋីនិបិ សម຺បធូបាយន຺តិ, ឧព຺ភតំ តាទិសមេវ ហោតិ. ໂສ ເຕນ ທ຺វារេន និក຺ខមតិ.

៤៧៣. "ຕស຺ສ ໂຂ ປន, ភិក຺ខវេ, មហានិរយស຺ស សមនន຺តរា សហិតមេវ មហន຺តោ គូថនិរយោ. ໂສ ຕត຺ថ បតតិ. តស຺មឹ ໂຂ ປន, ភិក຺ខវេ, គូថនិរយេ សូចិមុខា បាណា ឆវឹ ឆិន຺ទន຺តិ, ឆវឹ ឆេត຺វា ចម຺មំ ឆិន຺ទន຺តិ, ចម຺មំ ឆេត຺វា មំសំ ឆិន຺ទន຺តិ, មំសំ ឆេត຺វា ន຺ហារុំ ឆិន຺ទន຺តិ, ន຺ហារុំ ឆេត຺វា អដ຺ឋឹ ឆិន຺ទន຺តិ, អដ຺ឋឹ ឆេត຺វា អដ຺ឋិមិញ຺ជំ ខាទន຺តិ. ໂສ ຕត຺ថ ទុក຺ខា តិព຺ពា ខរា កដុកា វេទនា វេទេតិ, ន ច តាវ កាលំ ករោតិ, យាវ ន តំ បាបកម຺មំ ព຺យន຺តីហោតិ. (១)

"ຕស຺ស ໂຂ ປន, ភិក຺ខវេ, គូថនិរយស຺ស សមនន຺តរា សហិតមេវ មហន຺តោ កុក຺កុលនិរយោ. ໂສ ຕត຺ថ បតតិ. ໂສ ຕត຺ថ ទុក຺ខា តិព຺ពា ខរា កដុកា វេទនា វេទេតិ, ន ច តាវ កាលំ ករោតិ យាវ ន តំ បាបកម຺មំ ព຺យន຺តីហោតិ. (២)

"ຕស຺ស ໂຂ ປន, ភិក຺ខវេ, កុក຺កុលនិរយស຺ស សមនន຺តរា សហិតមេវ មហន຺តំ សិម຺ពលិវនំ ឧទ຺ធំ[២] យោជនមុគ຺គតំ សោឡសង຺គុលកណ຺ដកំ[៣] អាទិត຺តំ សម຺បជ຺ជលិតំ សជោតិភូតំ. ຕត຺ថ អារោបេន຺តិបិ ឱរោបេន຺តិបិ. ໂສ ຕត຺ថ ទុក຺ខា តិព຺ពា ខរា កដុកា វេទនា វេទេតិ, ន ច តាវ កាលំ ករោតិ, យាវ ន តំ បាបកម຺មំ ព຺យន຺តីហោតិ. (៣)

"ຕស຺ស ໂຂ ປន, ភិក຺ខវេ, សិម຺ពលិវនស຺ស សមនន຺តរា សហិតមេវ មហន຺តំ អសិបត຺តវនំ. ໂສ ຕត຺ថ បវិសតិ. ຕស຺ស វាតេរិតានិ បត຺តានិ បតិតានិ ហត຺ថម຺បិ ឆិន຺ទន຺តិ, បាទម຺បិ ឆិន຺ទន຺តិ, ហត຺ថបាទម຺បិ ឆិន຺ទន຺តិ, កណ຺ណម຺បិ ឆិន຺ទន຺តិ, នាសម຺បិ ឆិន຺ទន຺តិ, កណ຺ណនាសម຺បិ ឆិន຺ទន຺តិ. ໂສ ຕត຺ថ ទុក຺ខា តិព຺ពា ខរា កដុកា វេទនា វេទេតិ, ន ច តាវ កាលំ ករោតិ, យាវ ន តំ បាបកម຺មំ ព຺យន຺តីហោតិ. (៤)

"ຕស຺ស ໂຂ ປន, ភិក຺ខវេ, អសិបត຺តវនស຺ស សមនន຺តរា សហិតមេវ មហតី ខារោទកា នទី[៣]. ໂສ ຕត຺ថ បតតិ. ໂສ ຕត຺ថ អនុសោតម຺បិ វុយ຺ហតិ, បដិសោតម຺បិ

១. ឧច຺ចំ (ស຺យា, កំ), ឧព຺ភតោ (ក)　　២. សោឡសង຺គុលកណ຺ដកំ (សី)　　៣. ខារោទិកា នទី (សី)

ວຸຍ຺ຫຕິ, ອນ຺ໂສຕປຜິໂສຕມ຺ປິ ວຸຍ຺ຫຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຯຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. (໕)

໔໗໐. "ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ພລິເສນ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຖເລ ປຕິຯ຺ຖາເປຕ຺ວາ ເອວມາຫ຺ສຸ 'ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ກິ໌ ອິຈ຺ຉສີຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ຊິຘຈ຺ຉິໂຕສ຺ມິ, ພນ຺ເຕຕິ. ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ຕຕ຺ເຕນ ອໂຍສງ຺ກຸນາ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ອາທິຕ຺ເຕນ ສມ຺ປຊ຺ຊລິເຕນ ສໂຊຕິພູເຕນ ຕຕ຺ຕໍ ໂລຫຄຸຬໍ ມຸເຂ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ ອາທິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ສໂຊຕິພູຕໍ. ໂສ ຕສ຺ສ [໑] ໂອຯ຺ຖມ຺ປິ ທຫຕິ[໒], ມຸຂມ຺ປິ ທຫຕິ, ກຎ຺ຖມ຺ປິ ທຫຕິ, ອຸຣມ຺ປິ [໓] ທຫຕິ, ອນ຺ຕມ຺ປິ ອນ຺ຕຄຸຓມ຺ປິ ອາທາຍ ອໂຘພາຄາ ນິກ຺ຂມຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຯຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. "ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ເອວມາຫ຺ສຸ 'ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ກິ໌ ອິຈ຺ຉສີຕິ? ໂສ ເອວມາຫ 'ປິປາສິໂຕສ຺ມິ, ພນ຺ເຕຕິ. ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ຕຕ຺ເຕນ ອໂຍສງ຺ກຸນາ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ອາທິຕ຺ເຕນ ສມ຺ປຊ຺ຊລິເຕນ ສໂຊຕິພູເຕນ ຕຕ຺ຕໍ ຕມ຺ພໂລຫໍ ມຸເຂ ອາສິຌ຺ຈນ຺ຕິ ອາທິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ສໂຊຕິພູຕໍ. ຕໍ ຕສ຺ສ [໔] ໂອຯ຺ຖມ຺ປິ ທຫຕິ, ມຸຂມ຺ປິ ທຫຕິ, ກຎ຺ຖມ຺ປິ ທຫຕິ, ອຸຣມ຺ປິ ທຫຕິ, ອນ຺ຕມ຺ປິ ອນ຺ຕຄຸຓມ຺ປິ ອາທາຍ ອໂຘພາຄາ ນິກ຺ຂມຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຯຸກາ ເວທນາ ເວເທຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ປຸນ ມຫານິຣເຍ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ.

"ພູຕປຸພ຺ພໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍມສ຺ສ ຣຌ຺ໂຌ ເອຕທໂຫສິ 'ເຍ ກິຣ, ໂພ, ໂລເກ ປາປການິ ອກຸສລານິ ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕ ເອວຣູປາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກຣີຍນ຺ຕິ. ອໂຫ ວຕາຫໍ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ລເພຍ຺ຍໍ. ຕຖາຄໂຕ ຈ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ຕຌ຺ຈາຫໍ ພຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍໍ. ໂສ ຈ ເມ ພຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍ. ຕສ຺ສ ຈາຫໍ ພຄວໂຕ ຘມ຺ມໍ ອາຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ. ຕໍ ໂຂ ປນາຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນາຌ຺ຌສ຺ສ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວທາມິ, ອປິ ຈ ຍເທວ ສາມໍ ຌາຕໍ ສາມໍ ທິຯ຺ຖໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ ຕເທວາຫໍ ວທາມີຕິ.

---

໑. ຕໍ ຕສ຺ສ (ກ), ຕສ຺ສ (ສີ, ອິ)
໒. ທຍ຺ຫຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ອຸທຣມ຺ປິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)
໔. ເອຕ຺ຖ ປນ ປາຖເພໂທ ນຕ຺ຖິ.

໔໗໑. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ[໑] ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ;

“ໂຈທິຕາ ເທວທູເຕຫິ, ເຍ ປມຊ຺ຊນ຺ຕິ ມາຓວາ;
ເຕ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ໂສຈນ຺ຕິ, ຫີນກາຍູປຄາ ນຣາ.

“ເຍ ຈ ໂຂ ເທວທູເຕຫິ, ສນ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິສາ ອິຘ;
ໂຈທິຕາ ນປ຺ປມຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຣິຍຘມ຺ເມ ກຸທາຈນໍ.

“ອຸປາທາເນ ຠຍໍ ທິສ຺ວາ, ຊາຕິມຣຓສມ຺ຠເວ;
ອນຸປາທາ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຊາຕິມຣຓສງ຺ຂເຍ.

“ເຕ ເຂມປ຺ປຕ຺ຕາ ສຸຂິໂນ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາຠິນິພ຺ພຸຕາ;
ສພ຺ພເວຣຠຍາຕີຕາ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂໍ[໔] ອຸປຈ຺ຈຄຸນ຺ຕິ.

ເທວທູຕສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທສມໍ.

ສຸຎ຺ຎຕວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ ຕຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ທ຺ວິຘາວ ສຸຎ຺ຎຕາ ໂຫຕິ, ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມພາກຸລໍ;
ອຈິຣວຕຠູມິຊນາໂມ, ອນຸຣຸທ຺ຘຸປກ຺ກິເລສໍ;
ພາລປຓ຺ຑິໂຕ ເທວທູຕຎ຺ຈ ເຕ ທສາຕິ.

---

໑. ອິທໍ ວຕ຺ວາ (ສີ, ອິ) ເອວມີທິເສສຸ ຐາເນສຸ.　　໔. ສພ຺ພທຸກ຺ຂາ (ກ)

໔. ວິຠງ຺ຄວຄ຺ໂຄ

໑. ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໒໗໒. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຠິກ຺ຂໂວຕິ. "ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ເທເສສ຺ສາມິ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ, ນປ຺ປຏິກງ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນາຄຕໍ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ໂຍ[1] ຘມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ.
ອສໍຫີຣໍ[2] ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ[3], ໂກ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ.
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.

ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນິ"[4].

໒໗໓. "ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ? 'ເອວໍຣູໂປ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, 'ເອວໍເວທໂນ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, 'ເອວໍສຎ຺ໂຎ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, 'ເອວໍສງ຺ຂາໂຣ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, 'ເອວໍວິຎ຺ຎາໂຓ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕິ? 'ເອວໍຣູໂປ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ, 'ເອວໍເວທໂນ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ, 'ເອວໍສຎ຺ໂຎ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ

---

໑. ຍໍ (ເນຕ຺ຕິປາຬິ) ໒. ອສໍຫີຣໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ຠ) ໓. ກິຈ຺ຈໍ ອາຕປ຺ປໍ (ສີ, ຠ) ໔. ມຸນີຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

នន្ទី ន សមន្វានេតិ, 'ឯវំសង្ខារោ អហោសិំ អតីតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នន្ទី ន សមន្វានេតិ, 'ឯវំវិញ្ញាណោ អហោសិំ អតីតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នន្ទី ន សមន្វានេតិ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អតីតំ នាន្វាគមេតិ.

៤៣៤. "កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អនាគតំ បដិកង្ខតិ? 'ឯវំរូបោ សិយំ អនាគតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នន្ទី សមន្វានេតិ, ឯវំវេទនោ សិយំ។បេ។ ឯវំសញ្ញោ សិយំ... ឯវំសង្ខារោ សិយំ... ឯវំវិញ្ញាណោ សិយំ អនាគតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នន្ទី សមន្វានេតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អនាគតំ បដិកង្ខតិ.

"កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អនាគតំ នប្បដិកង្ខតិ? 'ឯវំរូបោ សិយំ អនាគតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នន្ទី ន សមន្វានេតិ, ឯវំវេទនោ សិយំ... ឯវំសញ្ញោ សិយំ... ឯវំសង្ខារោ សិយំ... 'ឯវំវិញ្ញាណោ សិយំ អនាគតមទ្ធានន្តិ តត្ថ នន្ទី ន សមន្វានេតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អនាគតំ នប្បដិកង្ខតិ.

៤៣៥. "កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បច្ចុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ សំហីរតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, រូបវន្តំ វា អត្តានំ, អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ; វេទនំ។បេ។ សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បច្ចុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ សំហីរតិ.

"កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បច្ចុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ ន សំហីរតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ អរិយានំ ទស្សាវី អរិយធម្មស្ស កោវិទោ អរិយធម្មេ សុវិនីតោ សប្បុរិសានំ ទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស កោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ សុវិនីតោ ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន រូបវន្តំ វា អត្តានំ, ន អត្តនិ វា រូបំ, ន រូបស្មិំ វា អត្តានំ; ន វេទនំ... ន សញ្ញំ... ន សង្ខារេ... ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ, ន អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បច្ចុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ ន សំហីរតិ.

"អតីតំ នាន្វាគមេយ្យ, នប្បដិកង្ខេ អនាគតំ;
យទតីតំ បហីនំ តំ, អប្បត្តញ្ច អនាគតំ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ໂຍ ຘມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ, ໂກ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.

ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

“‘ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ເທເສສ຺ສາມີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຐມໍ.

໔. ອານນ຺ທຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໔໙໘. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ,ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອຸປຏ຺ຐານສາລາຍໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕິ ສມາທເປຕິ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕິ ສມ຺ປຫໍເສຕິ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ຠາສຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນຸປຏ຺ຐານສາລາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປຏ຺ຐານສາລາຍໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ອຠາສີຕິ? “ອາຍສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ອານນ຺ໂທ ອຸປຏ຺ຐານສາລາຍໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ອຠາສີຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ

ສມ຺ປຫໍເສສິ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ອຠາສີຕິ? “ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິໍ ສມາທເປສິໍ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິໍ ສມ຺ປຫໍເສສິໍ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ອຠາສິໍ

“ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ,　　ນປ຺ປຏິກງ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ,　　ອປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນາຄຕໍ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ໂຍ ຘມ຺ມໍ,　　ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ,　　ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ,　　ໂກ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ,　　ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.

ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ,　　ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ,　　ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນິ”.

໔໗໗. “ກຖຎ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ? ເອວໍຣູໂປ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍເວທໂນ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍສຎ຺ໂຎ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍສງ຺ຂາໂຣ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍວິຎ຺ຎາໂຓ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕິ? ເອວໍຣູໂປ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍເວທໂນ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍສຎ຺ໂຎ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍສງ຺ຂາໂຣ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍວິຎ຺ຎາໂຓ ອໂຫສິໍ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ອນາຄຕໍ ປຏິກງ຺ຂຕິ? ເອວໍຣູໂປ ສິຍໍ ອນາຄຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິໍ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍເວທໂນ ສິຍໍ ຯເປຯ ເອວໍສຎ຺ໂຎ

ສິຍໍ... ເອວໍສງ຺ຂາໂຣ ສິຍໍ... ເອວໍວິລ຺ລາໂຓ ສິຍໍ ອນາຄຕມຫ຺ຊານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິ ສມນ຺ວາເນຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນາຄຕໍ ປຏິກງ຺ຂຕິ.

"ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຏິກງ຺ຂຕິ? ເອວໍຣູໂປ ສິຍໍ ອນາຄຕມຫ຺ຊານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ, ເອວໍເວທໂນ ສິຍໍ ໆເປໆ ເອວໍສຍ຺ໂຍ ສິຍໍ... ເອວໍສງ຺ຂາໂຣ ສິຍໍ... ເອວໍວິລ຺ລາໂຓ ສິຍໍ ອນາຄຕມຫ຺ຊານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທິ ນ ສມນ຺ວາເນຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຏິກງ຺ຂຕິ.

"ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ? ອິຘ, ອາວຸໂສ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຣູປວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ອຕ຺ຕນິ ວາ ຣູປໍ, ຣູປສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ເວທນໍ... ສຍ຺ຍໍ... ສງ຺ຂາເຣ... ວິລ຺ລາຓໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ວິລ຺ລາຓວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ອຕ຺ຕນິ ວາ ວິລ຺ລາຓໍ, ວິລ຺ລາຓສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ.

"ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ? ອິຘ, ອາວຸໂສ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຣິຍານໍ ທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ ສຸວິນີໂຕ ສປ຺ປຸຣິສານໍ ທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ສຸວິນີໂຕ ນ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ຣູປວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ຣູປໍ, ນ ຣູປສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ນ ເວທນໍ... ນ ສຍ຺ຍໍ... ນ ສງ຺ຂາເຣ... ນ ວິລ຺ລາຓໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ວິລ຺ລາຓວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ວິລ຺ລາຓໍ, ນ ວິລ຺ລາຓສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ.

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ, ນປ຺ປຏິກງ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕຍ຺ຈ ອນາຄຕໍ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຍ຺ຈ ໂຍ ຘມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ, ໂກ ຊຍ຺ຍາ ມຣຓໍ ສ຺ເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.

ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

"ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກິກ຺ຂູນໍ ຜມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ, ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິກ຺ງຄຍ຺ຈ ອກາສິນ຺ຕິ

໔໗໘."ສາຜຸ, ສາຜຸ, ອານນ຺ທ, ສາຜຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂູນໍ ຜມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ, ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິກ຺ງຄຍ຺ຈ ອກາສິ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ ຯເປຯ
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

"ກຖຍ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ. ກຖຍ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕິ. ກຖຍ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ອນາຄຕໍ ປຕິກ຺ງຂຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອນາຄຕໍ ປຕິກ຺ງຂຕິ. ກຖຍ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຕິກ຺ງຂຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຕິກ຺ງຂຕິ. ກຖຍ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຜມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຜມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ. ກຖຍ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຜມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຜມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ.

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ ຯເປຯ
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ອານນ຺ທກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ ນິຕ຺ກິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

ໝ. ມຫາກຈ຺ຈານກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໔໗໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຕໂປທາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ຜິ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມຍໍ ປຈ຺ຈຸຕ຺ກາຍ ເຍນ ຕໂປໂທ[1] ເຕນຸປສ຺ງກມິ ຄຕ຺ຕານິ ປຣິສິຍ຺ຈິຕຸໍ ຕໂປເທ ຄຕ຺ຕານິ ປຣິສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ

---

໑. ຕໂປທາ (ສີ)

ເອກຈິວໂຣ ອພ຺ກາສິ ຄຕ຺ຕານິ ປຸພ຺ພາປຍມາໂນ[1] ອຖ ໂຂ ອຍ຺ຍຕຣາ ເທວຕາ ອພິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອພິກ຺ກນ຺ຕວຕ຺ຕາ ເກວລກປ຺ປ໌ ຕໂປທ໌ ໂອພາເສຕ຺ວາ ເຍນາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ຘິ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕ໌ ອພ຺ກາສິ. ເອກມນ຺ຕ໌ ກິຕາ ໂຂ ສາ ເທວຕາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕ໌ ສມິທ຺ຘິ໌ ເອຕທໂວຈ "ຘາເຣສິ ຕ຺ວ໌, ພິກ຺ຂຸ, ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈາຕິ? "ນ ໂຂ ອຫ໌, ອາວຸໂສ, ຘາເຣມິ ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈ. ຕ຺ວ໌ ປນາວຸໂສ, ຘາເຣສິ ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈາຕິ? "ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ພິກ຺ຂຸ, ນ ຘາເຣມິ ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈ. ຘາເຣສິ ປນ ຕ຺ວ໌, ພິກ຺ຂຸ, ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ? "ນ ໂຂ ອຫ໌, ອາວຸໂສ, ຘາເຣມິ ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ. ຕ຺ວ໌ ປນາວຸໂສ, ຘາເຣສິ ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ? "ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ພິກ຺ຂຸ ນ ຘາເຣມິ ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ. ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາຫິ ຕ຺ວ໌, ພິກ຺ຂຸ, ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈ; ປຣິຍາປຸຕາຫິ ຕ຺ວ໌, ພິກ຺ຂຸ, ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈ; ຘາເຣຫິ ຕ຺ວ໌, ພິກ຺ຂຸ, ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈ. ອຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ພິກ຺ຂຸ, ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທໂສ ຈ ວິພງ຺ໂຄ ຈ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໂກຕິ. ອິທມໂວຈ ສາ ເທວຕາ; ອິທ໌ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຘາຍິ.

໔໗໐. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ຘິ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕ໌ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕ໌ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕ໌ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ຘິ ພຄວນ຺ຕ໌ ເອຕທໂວຈ

"ອິຘາຫ໌, ພນ຺ເຕ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມຍ໌ ປຈ຺ຈຸພ຺ກາຍ ເຍນ ຕໂປໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ໌ ຄຕ຺ຕານິ ປຣິສິຍ຺ຈິຕຸ໌ ຕໂປເທ ຄຕ຺ຕານິ ປຣິສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ເອກຈິວໂຣ ອພ຺ກາສິ໌ ຄຕ຺ຕານິ ປຸພ຺ພາປຍມາໂນ. ອຖ ໂຂ ພນ຺ເຕ, ອຍ຺ຍຕຣາ ເທວຕາ ອພິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອພິກ຺ກນ຺ຕວຕ຺ຕາ ເກວລກປ຺ປ໌ ຕໂປທ໌ ໂອພາເສຕ຺ວາ ເຍນາຫ໌ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕ໌ ອພ຺ກາສິ. ເອກມນ຺ຕ໌ ກິຕາ ໂຂ ສາ ເທວຕາ ມ໌ ເອຕທໂວຈ 'ຘາເຣສິ ຕ຺ວ໌, ພິກ຺ຂຸ, ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈາຕິ?

"ເອວ໌ ວຸຕ຺ເຕ ອຫ໌, ພນ຺ເຕ, ຕ໌ ເທວຕ໌ ເອຕທໂວຈ໌ 'ນ ໂຂ ອຫ໌, ອາວຸໂສ, ຘາເຣມິ ພທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຍ຺ຈ ວິພງ຺ຄຍ຺ຈ. ຕ຺ວ໌ ປນາວຸໂສ, ຘາເຣສິ

---

[1] ໑. ສຸກ຺ຂາປຍມາໂນ (ກ)

ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈາຕິ? 'ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ນ ຘາເຣມິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ. ຘາເຣສິ ປນ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ? 'ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ຘາເຣມິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ. ຕ຺ວໍ ປນາວຸໂສ, ຘາເຣສິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ? 'ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ນ ຘາເຣມິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ. ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ; ປຣິຍາປຸຓາຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ; ຘາເຣຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ. ອຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທໂສ ຈ ວິຠງ຺ໂຄ ຈ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໂກຕິ. ອິທມໂວຈ, ຠນ຺ເຕ, ສາ ເທວຕາ; ອິທໍ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຘາຍິ. ສາຘຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ເທເສຕູຕິ. "ເຕນ ຫິ, ຠິກ຺ຂຸ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ຘິ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ, ນປ຺ປຏິກງ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນາຄຕໍ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ໂຍ ຘມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ, ໂກ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.

ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ; ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປາວິສິ. ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ, ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ, ເອຕທໂຫສິ "ອິທໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ຠຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຏ຺ໂຐ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ, ນປ຺ປຏິກງ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນາຄຕໍ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ໂຍ ຘມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປ໌, ໂກ ຊຸຍ຺ຍາ ມຣຓໍ ສ຺ເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.
ເອວໍ ວິຫາຣິ ອາຕາປິ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

"ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິກເຊ຺ຍ຺ຍາຕິ?

ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ເອຕທໂຫສິ "ອຍໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ສຕ຺ຖຸ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ ສມ຺ກາວິໂຕ ຈ ວິຍ຺ຍູນໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ; ປໂຫຕິ ຈາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ອິມສ຺ສ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິກຊິຕຸໍ. ຍໍນູນ ມຍໍ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ເຊຍ຺ຍາມາຕິ.

໔໗໑. ອຖ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ສທ຺ທິ ສມ຺ໂມທິສຸ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອິທໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ກາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຝ຺ໂກ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ ໆເປໆ
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

"ເຕສໍ ໂນ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ອມ຺ຫາກໍ, ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ, ເອຕທໂຫສິ ອິທໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ກາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຝ຺ໂກ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ ໆເປໆ
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

"ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິກເຊ຺ຍ຺ຍາຕິ? ເຕສໍ ໂນ,

ອາວຸໂສ ກຈ្ຈານ, ອມ្ຫາກំ ເອຕຫໂຫສិ 'ອយំ ໂខ ອាយសុមា មហាកច្ចាโน สตฺถุ เจว สํวณฺณิโต สมฺภาวิโต จ วิญฺญูนํ สพฺรหฺมจารีนํ ปโหติ จายสฺมา มหากจฺจาโน อิมสฺส ภควตา สํขิตฺเตน อุทฺเทสสฺส อุทฺทิฏฺฐสฺส วิตฺถาเรน อตฺถํ อวิภตฺตสฺส วิตฺถาเรน อตฺถํ วิภชิตุํ. ยํนูน มยํ เยนายสฺมา มหากจฺจาโน เตนุปสงฺกเมยฺยาม; อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ มหากจฺจานํ เอตมตฺถํ ปฏิปุจฺเฉยฺยามาติ. วิภชตายสฺมา มหากจฺจาโนติ.

"เสยฺยถาปิ, อาวุโส, ปุริโส สารตฺถิโก สารคเวสี สารปริเยสนํ จรมาโน มหโต รุกฺขสฺส ติฏฺฐโต สารวโต อติกฺกมฺเมว มูลํ อติกฺกมฺม ขนฺธํ สาขาปลาเส สารํ ปริเยสิตพฺพํ มญฺเญยฺย; เอวํ สมฺปทมิทํ อายสฺมนฺตานํ สตฺถริ สมฺมุขีภูเต ตํ ภควนฺตํ อติสิตฺวา อมฺเห เอตมตฺถํ ปฏิปุจฺฉิตพฺพํ มญฺญถ[1]. โส หาวุโส, ภควา ชานํ ชานาติ, ปสฺสํ ปสฺสติ, จกฺขุภูโต ญาณภูโต ธมฺมภูโต พฺรหฺมภูโต วตฺตา ปวตฺตา อตฺถสฺส นินฺเนตา อมตสฺส ทาตา ธมฺมสฺสามี ตถาคโต. โส เจว ปเนตสฺส กาโล อโหสิ ยํ ภควนฺตํเยว เอตมตฺถํ ปฏิปุจฺเฉยฺยาถ, ยถา โว ภควา พฺยากเรยฺย ตถา นํ ธาเรยฺยาถาติ.

"อทฺธาวุโส กจฺจาน, ภควา ชานํ ชานาติ, ปสฺสํ ปสฺสติ, จกฺขุภูโต ญาณภูโต ธมฺมภูโต พฺรหฺมภูโต วตฺตา ปวตฺตา อตฺถสฺส นินฺเนตา อมตสฺส ทาตา ธมฺมสฺสามี ตถาคโต. โส เจว ปเนตสฺส กาโล อโหสิ, ยํ ภควนฺตํเยว เอตมตฺถํ ปฏิปุจฺเฉยฺยาม; ยถา โน ภควา พฺยากเรยฺย, ตถา นํ ธาเรยฺยาม. อปิ จายสฺมา มหากจฺจาโน สตฺถุเจว สํวณฺณิโต สมฺภาวิโต จ วิญฺญูนํ สพฺรหฺมจารีนํ; ปโหติ จายสฺมา มหากจฺจาโน อิมสฺส ภควตา สํขิตฺเตน อุทฺเทสสฺส อุทฺทิฏฺฐสฺส วิตฺถาเรน อตฺถํ อวิภตฺตสฺส วิตฺถาเรน อตฺถํ วิภชิตุํ. วิภชตายสฺมา มหากจฺจาโน อครุํ กริตฺวาติ[2].

"เตน หาวุโส, สุณาถ, สาธุกํ มนสิ กโรถ; ภาสิสฺสามีติ. "เอวมาวุโสติ โข เต ภิกฺขู อายสฺมโต มหากจฺจานสฺส ปจฺจสฺโสสุํ. อายสฺมา มหากจฺจาโน เอตทโวจ;

---

១. មញ្ញេថ (ឥ) ២. អគរុំ ករិត្វា (សី, ស្យា, កំ, ឥ)

"ຍໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ພຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຊິຕ຺ວາ ອຸຖ຺ຖາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຖ຺ໂຖ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ ຯເປຯ
ຕໍ ເວ ພທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕີ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕີ.

ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ພຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຖ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ.

໔໗໔. "ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕີ? ອິຕິ ເມ ຈກ຺ຂຸ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ, ອິຕິ ຣູປາຕິ ຕຕ຺ຖ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຊໍ[໑] ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຊຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ຕທພິນນ຺ທຕິ, ຕທພິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕີ. ອິຕິ ເມ ໂສຕໍ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ ອິຕິ ສທ຺ທາຕິ ຯເປຯ ອິຕິ ເມ ຆານໍ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ ອິຕິ ຄນ຺ຊາຕິ... ອິຕິ ເມ ຊິວ຺ຫາ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ, ອິຕິ ຣສາຕິ... ອິຕິ ເມ ກາໂຍ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ ອິຕິ ໂຜຖ຺ຖພ຺ພາຕິ... ອິຕິ ເມ ມໂນ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ, ອິຕິ ຘມ຺ມາຕິ ຕຕ຺ຖ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຊໍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຊຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ຕທພິນນ຺ທຕິ, ຕທພິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕີ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕີ.

"ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕີ? ອິຕິ ເມ ຈກ຺ຂຸ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ, ອິຕິ ຣູປາຕິ ຕຕ຺ຖ ນ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຊໍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ນ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຊຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ນ ຕທພິນນ຺ທຕິ, ນ ຕທພິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕີ. ອິຕິ ເມ ໂສຕໍ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ ອິຕິ ສທ຺ທາຕິ ຯເປຯ ອິຕິ ເມ ຆານໍ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ, ອິຕິ ຄນ຺ຊາຕິ... ອິຕິ ເມ ຊິວ຺ຫາ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ, ອິຕິ ຣສາຕິ... ອິຕິ ເມ ກາໂຍ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ, ອິຕິ ໂຜຖ຺ຖພ຺ພາຕິ... ອິຕິ ເມ ມໂນ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຊານໍ, ອິຕິ ຘມ຺ມາຕິ ຕຕ຺ຖ ນ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຊໍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ນ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຊຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ, ນ ຕທພິນນ຺ທຕິ, ນ ຕທພິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕີ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕີ.

---

໑. ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພນ຺ຊໍ (ກ)

໔໗ໞ. "ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ອນາຄຕໍ ປຝິກງ຺ຂຕິ? ອິຕິ ເມ ຈກ຺ຂຸ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ, ອິຕິ ຣູປາຕິ ອປ຺ປຝິລທ຺ທສ຺ສ ປຝິລາກາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຕິທຫຕິ, ເຈຕໂສ ປຕິຓານປຈ຺ຈຍາ ຕທກິນນ຺ທຕິ, ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອນາຄຕໍ ປຝິກງ຺ຂຕິ. ອິຕິ ເມ ໂສຕໍ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ, ອິຕິ ສທ຺ທາຕິ෴ເປ෴ ອິຕິ ເມ ຆານໍ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ, ອິຕິ ຄນ຺ຘາຕິ... ອິຕິ ເມ ຊິວ຺ຫາ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ, ອິຕິ ຣສາຕິ... ອິຕິ ເມ ກາໂຍ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ ອິຕິ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພາຕິ... ອິຕິ ເມ ມໂນ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ, ອິຕິ ຘມ຺ມາຕິ ອປ຺ປຝິລທ຺ທສ຺ສ ປຝິລາກາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຕິທຫຕິ, ເຈຕໂສ ປຕິຓານປຈ຺ຈຍາ ຕທກິນນ຺ທຕິ, ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອນາຄຕໍ ປຝິກງ຺ຂຕິ ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນາຄຕໍ ປຝິກງ຺ຂຕິ.

"ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຝິກງ຺ຂຕິ? ອິຕິ ເມ ຈກ຺ຂຸ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ ອິຕິ ຣູປາຕິ ອປ຺ປຝິລທ຺ທສ຺ສ ປຝິລາກາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນປ຺ປຕິທຫຕິ, ເຈຕໂສ ອປ຺ປຕິຓານປຈ຺ຈຍາ ນ ຕທກິນນ຺ທຕິ, ນ ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຝິກງ຺ຂຕິ. ອິຕິ ເມ ໂສຕໍ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ ອິຕິ ສທ຺ທາຕິ෴ເປ෴ ອິຕິ ເມ ຆານໍ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ ອິຕິ ຄນ຺ຘາຕິ... ອິຕິ ເມ ຊິວ຺ຫາ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ, ອິຕິ ຣສາຕິ... ອິຕິ ເມ ກາໂຍ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ, ອິຕິ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພາຕິ... ອິຕິ ເມ ມໂນ ສິຍາ ອນາຄຕມທ຺ຓານໍ ອິຕິ ຘມ຺ມາຕິ ອປ຺ປຝິລທ຺ທສ຺ສ ປຝິລາກາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນປ຺ປຕິທຫຕິ, ເຈຕໂສ ອປ຺ປຕິຓານປຈ຺ຈຍາ ນ ຕທກິນນ຺ທຕິ, ນ ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຝິກງ຺ຂຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຝິກງ຺ຂຕິ.

໔໗໔. "ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ? ຍຍ຺ຈາວຸໂສ, ຈກ຺ຂຸ ເຍ ຈ ຣູປາ, ອຸກຍເມຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ. ຕສ຺ມິໍ ເຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທຣາຄປ຺-ປຝິພທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ຕທກິນນ຺ທຕິ, ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ. ຍຍ຺ຈາວຸໂສ, ໂສຕໍ ເຍ ຈ ສທ຺ທາ෴ເປ෴ ຍຍ຺ຈາວຸໂສ, ຆານໍ, ເຍ ຈ ຄນ຺ຘາ... ຍາ ຈາວຸໂສ, ຊິວ຺ຫາ ເຍ ຈ ຣສາ... ໂຍ ຈາວຸໂສ, ກາໂຍ, ເຍ ຈ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພາ... ໂຍ ຈາວຸໂສ, ມໂນ ເຍ ຈ ຘມ຺ມາ ອຸກຍເມຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ. ຕສ຺ມິໍ ເຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ຕທກິນນ຺ທຕິ, ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ.

"ກຖຍ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ? ຍຍ຺ຈາວຸໂສ, ຈກ຺ຂຸ ເຍ ຈ ຣູປາ ອຸກຍເມຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ. ຕສ຺ມິ ເຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ນ ຆນ຺ທ-ຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ນ ຆນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ນ ຕທກິນນ຺ທຕິ, ນ ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ. ຍຍ຺ຈາວຸໂສ, ໂສຕໍ ເຍ ຈ ສທ຺ທາ ໆເປໆ ຍຍ຺ຈາວຸໂສ, ຆານໍ, ເຍ ຈ ຄນ຺ຘາ... ຍາ ຈາວຸໂສ, ຊິວ຺ຫາ ເຍ ຈ ຣສາ... ໂຍ ຈາວຸໂສ, ກາໂຍ, ເຍ ຈ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພາ... ໂຍ ຈາວຸໂສ, ມໂນ ເຍ ຈ ຘມ຺ມາ ອຸກຍເມຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ. ຕສ຺ມິ ເຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ນ ຆນ຺ທ-ຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ນ ຆນ຺ທຣາຄປ຺ປຝິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ນ ຕທກິນນ຺ທຕິ, ນ ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ.

໔໗໕. "ຍໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຖາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຏ຺ໂຖ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ ໆເປໆ
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

"ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຏ຺ຖສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ. ອາກງ຺ຂມານາ ຈ ປນ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍເຍວ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ເຆຍ຺ຍາຖ, ຍຖາ ໂວ ກຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຕຖາ ນໍ ຘາເຣຍ຺ຍາຖາຕິ.

ອຖ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ມຫາກຈ຺ຈານສ຺ສ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຖາຍາສນາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ຍໍ ໂຂ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຖາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຏ຺ໂຖ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ ໆເປໆ
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

ເຕສໍ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ, ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ, ເອຕທໂຫສິ "ອິທໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຖາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຏ຺ໂຖ

ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ, ນປ຺ປຏິກງ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນາຄຕໍ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ໂຍ ຘມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ, ໂກ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.

ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

“‘ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສ ຠຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິຠເຊຍ຺ຍາຕິ? ເຕສໍ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ເອຕທໂຫສິ ‘ອຍໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ສຕ຺ຖຸ ເຈວ ສໍວຓ຺ຓິໂຕ ສມ຺ຠາວິໂຕ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ປໂຫຕິ ຈາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ອິມສ຺ສ ຠຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິຠຊິຕຸໍ. ຍໍນູນ ມຍໍ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຏິປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາມາຕິ. ອຖ ໂຂ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິມ຺ຫ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຏິປຸຈ຺ຉິມ຺ຫ. ເຕສໍ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ອິເມຫິ ອາກາເຣຫິ ອິເມຫິ ປເທຫິ ອິເມຫິ ພ຺ຍຎ຺ຊເນຫິ ອຕ຺ໂຖ ວິຠຕ຺ໂຕຕິ.

“ປຓ຺ຑິໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາກຈ຺ຈາໂນ; ມຫາປຎ຺ໂຎ, ຠິກ຺ຂເວ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ. ມໍ ເຈປິ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຏິປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ, ອຫມ຺ປິ ຕໍ ເອວເມວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍໍ ຍຖາ ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ພ຺ຍາກຕໍ, ເອໂສ ເຈເວຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ. ເອວຎ຺ຈ ນໍ ຘາເຣຖາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ມຫາກຈ຺ຈານຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ໂລມສກງ຺ຄິຍຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໒໘໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ໂລມສກງ຺ຄິໂຍ[1] ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ນິໂຄ຺ຣຘາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ຈນ຺ທໂນ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຠິກ຺ກນ຺ຕວຓ຺ໂຓ ເກວລກປ຺ປໍ ນິໂຄ຺ຣຘາຣາມໍ ໂອຠາເສຕ຺ວາ ເຍນາຍສ຺ມາ ໂລມສກງ຺ຄິໂຍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ຈນ຺ທໂນ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ໂລມສກງ຺ຄິຍໍ ເອຕທໂວຈ “ຘາເຣສິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈາຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ຘາເຣມິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ. ຕ຺ວໍ ປນາວຸໂສ, ຘາເຣສິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈາຕິ? “ອຫມ຺ປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ນ ຘາເຣມິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ. ຘາເຣສິ ປນ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ? “ນ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ຘາເຣມິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາ. ຕ຺ວໍ ປນາວຸໂສ, ຘາເຣສິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ? “ຘາເຣມິ ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ, ຘາເຣສິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາຕິ? “ເອກມິທໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ສມຍໍ ຠຄວາ ເທເວສຸ ຕາວຕິໍເສສຸ ວິຫຣຕິ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກມູເລ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພລສິລາຍໍ. ຕຕ຺ຣ ຠຄວາ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ ອຠາສິ;

“ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ, ນປ຺ປຏິກງ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນາຄຕໍ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ໂຍ ຘມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ, ໂກ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.

ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

“ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຘາເຣມິ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕິໂຍ ຄາຖາ. ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສຎ຺ຈ ວິຠງ຺ຄຎ຺ຈ; ປຣິຍາປຸຓາຫິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ,

---

໑. ໂລມສກກງ຺ຄິໂຍ (ຏີກາ)

ภທ្ទេករត្តស្ស อุทฺเทสญฺจ วิภงฺคญฺจ; ธาเรหิ ตฺวํ, ภิกฺขุ, ภทฺเทกรตฺตสฺส อุทฺเทสญฺจ วิภงฺคญฺจ. อตฺถสํหิโต, ภิกฺขุ, ภทฺเทกรตฺตสฺส อุทฺเทโส จ วิภงฺโค จ อาทิพฺรหฺมจริยโกติ. อิทมโวจ ภควา. อิทํ วตฺวา ตตฺเถวนฺตรธายิ.

ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສລ຺ຈ ວິກ຺ງຄລ຺ຈ; ຮາເຣທິ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສລ຺ຈ ວິກ຺ງຄລ຺ຈ. ອຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ກິກ຺ຂຸ, ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທໂສ ຈ ວິກ຺ໂຄ ຈ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໂກຕິ. ອິຫມໂວຈ, ກນ຺ເຕ, ໂສ ເທວປຸຕ຺ໂຕ; ອິທໍ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຮາຍິ. ສາຣຸ ເມ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ກທ຺ເທກຣຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ເທສລ຺ຈ ວິກ຺ງຄລ຺ຈ ເທເສຕູຕິ.

໔໗໗. "ຊານາສິ ປນ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ຕໍ ເທວປຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? "ນ ໂຂ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຊານາມິ ຕໍ ເທວປຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ຈນ຺ທໂນ ນາມ ໂສ, ກິກ຺ຂຸ, ເທວປຸຕ຺ໂຕ. ຈນ຺ທໂນ, ກິກ຺ຂຸ, ເທວປຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ ກຕ຺ວາ[1] ມນສິກຕ຺ວາ ສພ຺ພເຈຕສາ[4] ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ໂອຫິຕໂສໂຕ ຮມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ. ເຕນ ຫິ, ກິກ຺ຂຸ, ສຸຓາຫິ, ສາຮຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ກາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ໂລມສກ຺ງຄິໂຍ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ, ນປ຺ປຜິກ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕລ຺ຈ ອນາຄຕໍ.
ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນລ຺ຈ ໂຍ ຮມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.
ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ, ໂກ ຊລ຺ລາ ມຣຓໍ ສຸເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ;
ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ກທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີ".

"ກຖລ຺ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ອຕີຕໍ ອນ຺ວາຄເມຕິ. ກຖລ຺ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຕິ. ກຖລ຺ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອນາຄຕໍ ປຜິກ຺ຂຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ອນາຄຕໍ ປຜິກ຺ຂຕິ. ກຖລ຺ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຜິກ຺ຂຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ອນາຄຕໍ ນປ຺ປຜິກ຺ຂຕິ. ກຖລ຺ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຮມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຮມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕິ. ກຖລ຺ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຮມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຮມ຺ເມສຸ ນ ສໍຫີຣຕິ.

"ອຕີຕໍ ນານ຺ວາຄເມຍ຺ຍ, ນປ຺ປຜິກ຺ເຂ ອນາຄຕໍ;
ຍທຕີຕໍ ປຫີນໍ ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕລ຺ຈ ອນາຄຕໍ.

---

໑. ອຕ຺ຖິກຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ) ໔. ສພ຺ພໍ ເຈຕໂສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ), ສພ຺ພໍ ເຈຕສາ (ກ)

“ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຎ຺ຈ ໂຍ ຘມ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;
ອສໍຫີຣໍ ອສໍກຸປ຺ປໍ, ຕໍ ວິທ຺ວາ ມນຸພ຺ຣູຫເຍ.

ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈມາຕປ຺ປໍ, ໂກ ຊຎ຺ຎາ ມຣຓໍ ສຸເວ;
ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ.

ເອວໍ ວິຫາຣິໍ ອາຕາປິໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕມຕນ຺ທິຕໍ;
ຕໍ ເວ ຠທ຺ເທກຣຕ຺ໂຕຕິ, ສນ຺ໂຕ ອາຈິກ຺ຂເຕ ມຸນີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ໂລມສກງ຺ຄິໂຍ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ໂລມສກງ຺ຄິຍຠທ຺ເທກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ຈູຬກມ຺ມວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ [໑]

໔໗໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ, ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

“ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ມນຸສ຺ສານໍເຍວ ສຕໍ ມນຸສ຺ສຠູຕານໍ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ຫີນປ຺ປຓີຕຕາ? ທິສ຺ສນ຺ຕິ ຫິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ມນຸສ຺ສາ ອປ຺ປາຍຸກາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ທີຆາຍຸກາ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ພວ຺ຫາພາຘາ[໔], ທິສ຺ສນ຺ຕິ ອປ຺ປາພາຘາ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ອປ຺ເປສກ຺ຂາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ມເຫສກ຺ຂາ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ອປ຺ປໂຠຄາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ມຫາໂຠຄາ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ນີຈກຸລີນາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນາ; ທິສ຺ສນ຺ຕິ ທຸປ຺ປຎ຺ຎາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎວນ຺ໂຕ[໕]. ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມນຸສ຺ສານໍເຍວ ສຕໍ ມນຸສ຺ສຠູຕານໍ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ຫີນປ຺ປຓີຕຕາຕິ?

---

໑. ສຸຠສຸຕ຺ຕນ຺ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ.
໔. ພຫ຺ວາພາຘາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໕. ປຎ຺ຎາວນ຺ໂຕ (ສີ, ອີ)

“ກມ຺ມສ຺ສກາ, ມາຓວ, ສຕ຺ຕາ ກມ຺ມທາຍາທາ ກມ຺ມໂຍນີ ກມ຺ມພນ຺ຘູ[໑] ກມ຺ມປ຺ປຏິສຣຓາ. ກມ຺ມໍ ສຕ຺ເຕ ວິຠຊຕິ ຍທິທໍ ຫີນປ຺ປຓີຕຕາຍາຕິ. ນ ໂຂ ອຫໍ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ. ສາຘຸ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ ຍຖາ ອຫໍ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ.

໒໙໐. “ເຕນ ຫິ, ມາຓວ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ສຸໂຠ ມາຓໂວ ໂຕເທຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ;

“ອິຘ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓີ ຫຕປຫເຕ ນິວິຏ຺ໂຐ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓຠູເຕສຸ[໒]. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ[໓] ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ອປ຺ປາຍຸໂກ ໂຫຕິ. ອປ຺ປາຍຸກສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຏິປທາ ຍທິທໍ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ ລຸທ຺ໂທ ໂລຫິຕປາຓີ ຫຕປຫເຕ ນິວິຏ຺ໂຐ ອທຍາປນ຺ໂນ ປາຓຠູເຕສຸ. **(໑)**

ອິຘ ປນ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ, ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣຕິ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ທີຆາຍຸໂກ ໂຫຕິ. ທີຆາຍຸກສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຏິປທາ ຍທິທໍ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ, ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣຕິ. **(໑)**

---

໑. ກມ຺ມໂຍນີ ກມ຺ມພນ຺ຘຸ (ສີ) ໒. ສພ຺ພປາຓຠູເຕສຸ (ສີ, ກ) ໓. ສມາທິຕ຺ເຕນ (ອິ, ກ)

໔໙໑. ອິຘ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ສຕ຺ຕານັ ວິເຫກກຊາຕິໂກ ໂຫຕິ, ປາຓິນາ ວາ ເລຑ຺ທຸນາ ວາ ທຓ຺ເຑນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວັ ສມຕ຺ເຕນ ເອວັ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣັ ມຣຓາ ອປາຍັ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕັ ນິຣຍັ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣັ ມຣຓາ ອປາຍັ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕັ ນິຣຍັ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕັ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ, ພວ຺ຫາພາໂຘ ໂຫຕິ. ພວ຺ຫາພາຘສັວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທັ ສຕ຺ຕານັ ວິເຫກກຊາຕິໂກ ໂຫຕິ ປາຓິນາ ວາ ເລຑ຺ທຸນາ ວາ ທຓ຺ເຑນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ. (໔)

ອິຘ ປນ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ສຕ຺ຕານັ ອວິເຫກກ-ຊາຕິໂກ ໂຫຕິ ປາຓິນາ ວາ ເລຑ຺ທຸນາ ວາ ທຓ຺ເຑນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວັ ສມຕ຺ເຕນ ເອວັ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣັ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄັ ໂລກັ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣັ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄັ ໂລກັ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕັ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ອປ຺ປາພາໂຘ ໂຫຕິ. ອປ຺ປາພາຘສັວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທັ ສຕ຺ຕານັ ອວິເຫກກຊາຕິໂກ ໂຫຕິ ປາຓິນາ ວາ ເລຑ຺ທຸນາ ວາ ທຓ຺ເຑນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ. (໔)

໔໙໔. ອິຘ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ໂກຘໂນ ໂຫຕິ ອຸປາຍາສພຫຸໂລ. ອປ຺ປມ຺ປິ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອພິສຊ຺ຊຕິ ກຸປ຺ປຕິ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ປຕິຝ຺ກີຍຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວັ ສມຕ຺ເຕນ ເອວັ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣັ ມຣຓາ ອປາຍັ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕັ ນິຣຍັ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣັ ມຣຓາ ອປາຍັ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕັ ນິຣຍັ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕັ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ໂຫຕິ. ທຸພ຺ພຓ຺ຓສັວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທັ ໂກຘໂນ ໂຫຕິ ອຸປາຍາສພຫຸໂລ; ອປ຺ປມ຺ປິ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອພິສຊ຺ຊຕິ ກຸປ຺ປຕິ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ປຕິຝ຺ກີຍຕິ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ (໖)

ອິຘ ປນ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອກ຺ໂກຘໂນ ໂຫຕິ ອນຸປາຍາສພຫຸໂລ; ພຫຸມ຺ປິ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ນາພິສຊ຺ຊຕິ ນ ກຸປ຺ປຕິ ນ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ນ ປຕິຝ຺ກີຍຕິ, ນ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວັ ສມຕ຺ເຕນ ເອວັ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣັ ມຣຓາ ສຸຄຕິ

ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ, ປາສາທິໂກ ໂຫຕິ. ປາສາທິກສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ອກ຺ໂກຣໂນ ໂຫຕິ ອນຸປາຍາສພຫຸໂລ; ພຫຸມ຺ປິ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ນາກິສຊ຺ຊຕິ ນ ກຸປ຺ປຕິ ນ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ນ ປຕິຝ຺ກີຍຕິ, ນ ໂກປຌ຺ຈ ໂທສຌ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຌ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ (໓)

໘໒໓. “ອິຘ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອິສ຺ສາມນໂກ ໂຫຕິ; ປຣລາກສກ຺ການຄຣຸການມານນວນ຺ທນປູຊນາສຸ ອິສ຺ສຕິ ອຸປທຸສ຺ສຕິ ອິສ຺ສໍ ພນ຺ຘຕິ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ, ອປ຺ເປສກ຺ໂຂ ໂຫຕິ. ອປ຺ເປສກ຺ຂສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ອິສ຺ສາມນໂກ ໂຫຕິ; ປຣລາກສກ຺ການຄຣຸການມານ-ນວນ຺ທນປູຊນາສຸ ອິສ຺ສຕິ ອຸປທຸສ຺ສຕິ ອິສ຺ສໍ ພນ຺ຘຕິ. (໔)

“ອິຘ ປນ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອນິສ຺ສາມນໂກ ໂຫຕິ; ປຣລາກສກ຺ການຄຣຸການມານນວນ຺ທນປູຊນາສຸ ນ ອິສ຺ສຕິ ນ ອຸປທຸສ຺ສຕິ ນ ອິສ຺ສໍ ພນ຺ຘຕິ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ, ມເຫສກ຺ໂຂ ໂຫຕິ. ມເຫສກ຺ຂສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ອນິສ຺ສາມນໂກ ໂຫຕິ; ປຣລາກສກ຺ການຄຣຸການ-ມານນວນ຺ທນປູຊນາສຸ ນ ອິສ຺ສຕິ ນ ອຸປທຸສ຺ສຕິ ນ ອິສ຺ສໍ ພນ຺ຘຕິ. (໔)

໘໒໔. “ອິຘ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ນ ທາຕາ ໂຫຕິ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປ຺ທີເປຍ຺ຍໍ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ, ອປ຺ປໂພໂຄ ໂຫຕິ.

ອປ຺ປໂພຄສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ນ ທາຕາ ໂຫຕິ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍໍ. (໕)

"ອິຘ ປນ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ທາຕາ ໂຫຕິ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍໍ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ມຫາໂພໂຄ ໂຫຕິ. ມຫາໂພຄສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ທາຕາ ໂຫຕິ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍໍ. (໕)

໔໒໕. "ອິຘ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ຖທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ອຕິມານີ ອພິວາເທຕພ຺ພໍ ນ ອພິວາເທຕິ, ປຈ຺ຈຸຝ຺ຘາຕພ຺ພໍ ນ ປຈ຺ຈຸຝ຺ເຘຕິ, ອາສນາຣຫສ຺ສ ນ ອາສນໍ ເທຕິ, ມຄ຺ຄາຣຫສ຺ສ ນ ມຄ຺ຄໍ ເທຕິ, ສກ຺ກາຕພ຺ພໍ ນ ສກ຺ໂກຣຕິ, ຄຣຸກາຕພ຺ພໍ ນ ຄຣຸກໂຣຕິ, ມາເນຕພ຺ພໍ ນ ມາເນຕິ, ປູເຊຕພ຺ພໍ ນ ປູເຊຕິ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ, ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ນີຈກຸລີໂນ ໂຫຕິ. ນີຈກຸລີນສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ຖທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ອຕິມານີ; ອພິວາເທຕພ຺ພໍ ນ ອພິວາເທຕິ, ປຈ຺ຈຸຝ຺ຘາຕພ຺ພໍ ນ ປຈ຺ຈຸຝ຺ເຘຕິ, ອາສນາຣຫສ຺ສ ນ ອາສນໍ ເທຕິ, ມຄ຺ຄາຣຫສ຺ສ ນ ມຄ຺ຄໍ ເທຕິ, ສກ຺ກາຕພ຺ພໍ ນ ສກ຺ໂກຣຕິ, ຄຣຸກາຕພ຺ພໍ ນ ຄຣຸກໂຣຕິ, ມາເນຕພ຺ພໍ ນ ມາເນຕິ, ປູເຊຕພ຺ພໍ ນ ປູເຊຕິ. (໖)

"ອິຘ ປນ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຕ຺ຖທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ອນຕິມານີ; ອພິວາເທຕພ຺ພໍ ອພິວາເທຕິ, ປຈ຺ຈຸຝ຺ຘາຕພ຺ພໍ ປຈ຺ຈຸຝ຺ເຘຕິ, ອາສນາຣຫສ຺ສ ອາສນໍ ເທຕິ, ມຄ຺ຄາຣຫສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ເທຕິ, ສກ຺ກາຕພ຺ພໍ ສກ຺ໂກຣຕິ, ຄຣຸກາຕພ຺ພໍ ຄຣຸກໂຣຕິ, ມາເນຕພ຺ພໍ ມາເນຕິ, ປູເຊຕພ຺ພໍ ປູເຊຕິ. ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ

ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ອຸຈ຺ຈາກຸລີໂນ ໂຫຕິ. ອຸຈ຺ຈາກຸລີນສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ອຕ຺ຖທ຺ໂຘ ໂຫຕິ ອນຕິມານີ; ອຠິວາເທຕພ຺ພໍ ອຠິວາເທຕິ, ປຈ຺ຈຸຝ຺ຖາຕພ຺ພໍ ປຈ຺ຈຸຝ຺ເຖຕິ, ອາສນາຣຫສ຺ສ ອາສນໍ ເທຕິ, ມຄ຺ຄາຣຫສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ເທຕິ, ສກ຺ກາຕພ຺ພໍ ສກ຺ກໂຣຕິ, ຄຣຸກາຕພ຺ພໍ ຄຣຸກໂຣຕິ, ມາເນຕພ຺ພໍ ມາເນຕິ, ປູເຊຕພ຺ພໍ ປູເຊຕິ. (ຝ)

໔໙໖. “ອິຘ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ສມຓໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນ ປຣິປຸຈ຺ຉິຕາ ໂຫຕິ ‘ກິໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຸສລໍ, ກິໍ ອກຸສລໍ; ກິໍ ສາວຊ຺ຊໍ, ກິໍ ອນວຊ຺ຊໍ; ກິໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ກິໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ; ກິໍ ເມ ກຣີຍມານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ໂຫຕິ, ກິໍ ວາ ປນ ເມ ກຣີຍມານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕີຕິ? ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ, ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎ ໂຫຕິ. ທຸປ຺ປຎ຺ຎສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ສມຓໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນ ປຣິປຸຈ຺ຉິຕາ ໂຫຕິ ‘ກິໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຸສລໍ, ກິໍ ອກຸສລໍ; ກິໍ ສາວຊ຺ຊໍ, ກິໍ ອນວຊ຺ຊໍ; ກິໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ກິໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ; ກິໍ ເມ ກຣີຍມານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ໂຫຕິ, ກິໍ ວາ ປນ ເມ ກຣີຍມານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕີຕິ? (ຠ)

“ອິຘ ປນ, ມາຓວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ສມຓໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣິປຸຈ຺ຉິຕາ ໂຫຕິ ‘ກິໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຸສລໍ, ກິໍ ອກຸສລໍ; ກິໍ ສາວຊ຺ຊໍ, ກິໍ ອນວຊ຺ຊໍ; ກິໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ກິໍ ນ ເສວິຕພ຺ພໍ; ກິໍ ເມ ກຣີຍມານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ໂຫຕິ, ກິໍ ວາ ປນ ເມ ກຣີຍມານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕີຕິ? ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ເອວໍ ສມຕ຺ເຕນ ເອວໍ ສມາທິນ຺ເນນ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂນ ເຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ສເຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ມຫາປຎ຺ໂຎ ໂຫຕິ. ມຫາປຎ຺ຎສໍວຕ຺ຕນິກາ ເອສາ, ມາຓວ, ປຝິປທາ ຍທິທໍ ສມຓໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣິປຸຈ຺ຉິຕາ ໂຫຕິ ‘ກິໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຸສລໍ, ກິໍ ອກຸສລໍ; ກິໍ ສາວຊ຺ຊໍ, ກິໍ ອນວຊ຺ຊໍ; ກິໍ

ເສວິຕພຸພໍ, ກິ ນ ເສວິຕພຸພໍ; ກິ ເມ ກຣີຍມານໍ ທີຄຣຕຸຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກຸຂາຍ ໂຫຕິ, ກິ ວາ ປນ ເມ ກຣີຍມານໍ ທີຄຣຕຸຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕີຕິ? (ກ)

໔໙ກ. "ອິຕິ ໂຂ, ມາຕວ, ອປຸປາຍຸກສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ອປຸປາຍຸກຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ, ທີຄາຍຸກສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ທີຄາຍຸກຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ; ພວຸຫາພາຂ-ສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ພວຸຫາພາຂຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ, ອປຸປາພາຂສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ອປຸປາພາຂຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ; ທຸພຸພຕຸຕສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ທຸພຸພຕຸຕຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ, ປາສາທິກສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ປາສາທິກຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ; ອປຸເປສກຸຂສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ອປຸເປສກຸຂຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ, ມເຫສກຸຂສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ມເຫສກຸຂຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ; ອປຸປໂກຄສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ອປຸປໂກຄຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ, ມຫາໂກຄ-ສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ມຫາໂກຄຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ; ນີຈກຸລີນສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ນີຈກຸລີນຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ, ອຸຈຸຈາກຸລີນສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ອຸຈຸຈາກຸລີນຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ; ທຸປຸປຄຸຄສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ທຸປຸປຄຸຄຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ, ມຫາປຄຸຄສໍວຕຸຕນິກາ ປຜິປທາ ມຫາປຄຸຄຕຸຕໍ ອຸປເນຕິ. ກມຸມສຸສກາ, ມາຕວ, ສຕຸຕາ ກມຸມທາຍາທາ ກມຸມໂຍນີ ກມຸມພນຸຂູ ກມຸມປຸປຜິສຣຕາ. ກມຸມໍ ສຕຸເຕ ວິກຊຕິ ຍທິທໍ ຫີນປຸປຕີຕຕາຍາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ, ສຸໂກ ມາຕໂວ ໂຕເທຍຸຍປຸຕຸໂຕ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ! ເສຍຸຍຖາປິ, ໂກ ໂຄຕມ, ນິກຸກຸຊຊິຕໍ ວາ ອຸກຸກຸຊຸເຊຍຸຍ, ປຜິຈຸຂນຸນໍ ວາ ວິວເຣຍຸຍ, ມູຂຸຫສຸສ ວາ ມຄຸຄໍ ອາຈິກຸເຂຍຸຍ, ອນຸຂກາເຣ ວາ ເຕລປຊຸໂຊຕໍ ຂາເຣຍຸຍ 'ຈກຸຂຸມນຸໂຕ ຣູປານິ ທກຸຂນຸຕີຕິ; ເອວເມວໍ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຂມຸໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ກວນຸຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຕໍ ຄຈຸຂາມິ ຂມຸມຄຸຈ ກິກຸຂຸສງຄຸຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຂາເຣຕຸ ອຊຸຊຕຄຸເຄ ປາຕຸເປຕໍ ສຣຕໍ ຄຕນຸຕິ.

ຈູຂກມຸມວິກງຄສຸຕຸຕໍ ນິຜຸກິຕໍ ປຄຸຈມໍ.

ຜ. ມຫາກມຸມວິກງຄສຸຕຸຕໍ

໔໙ຂ. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ . ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຂຸວເນ ກລນຸທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສຸມາ ສມິທຸຂີ ອຣຄຸຄກຸຜິກາຍໍ

ວິຫຣຕິ. ອຖ ໂຂ ໂປຕລິປຸຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຊ຺ງພາວິຫາຣໍ ອນຸຈ຺ງກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ເຍນາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ທິ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ສມິທ຺ທິນາ ສທ຺ທິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂປຕລິປຸຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສມິທ຺ທິ ເອຕທໂວຈ "ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ອາວຸໂສ ສມິທ຺ທິ, ສມຓສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຝິຄ຺ຄຫີຕໍ 'ໂມໍພໍ ກາຍກມ຺ມໍ ໂມໍພໍ ວຈີກມ຺ມໍ, ມໂນກມ຺ມເມວ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ. ອຕ຺ຖິ ຈ ສາ[1] ສມາປຕ຺ຕິ, ຍໍ ສມາປຕ຺ຕີ ສມາປນ຺ໂນ ນ ກິຍ຺ຈິ ເວທິຍຕີຕິ? "ມາ ເຫວໍ, ອາວຸໂສ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕ, ອວຈ; (ມາ ເຫວໍ, ອາວຸໂສ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕ, ອວຈ;)[4] ມາ ກຄວນ຺ຕໍ ອພ຺ກາຈິກ຺ຂິ. ນ ຫິ ສາຊຸ ກຄວໂຕ ອພ຺ກກ຺ຂານໍ. ນ ຫິ ກຄວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ໂມໍພໍ ກາຍກມ຺ມໍ ໂມໍພໍ ວຈີກມ຺ມໍ, ມໂນກມ຺ມເມວ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ. ອຕ຺ຖິ ຈ ໂຂ[2] ສາ, ອາວຸໂສ, ສມາປຕ຺ຕິ ຍໍ ສມາປຕ຺ຕີ ສມາປນ຺ໂນ ນ ກິຍ຺ຈິ ເວທິຍຕີຕິ. "ກີວຈິຣໍ ປພ຺ພຊິໂຕສິ, ອາວຸໂສ ສມິທ຺ທີຕິ? "ນ ຈິຣໍ, ອາວຸໂສ! ຕີຓີ ວສ຺ສານີຕິ. "ເອຕ຺ຖ ທານິ ມຍໍ ເຖເຣ ກິກ຺ຂູ ກີ ວກ຺ຂາມ, ຍຕ຺ຣ ຫິ ນາມ ເອວໍນໂວ ກິກ຺ຂຸ[3] ສຕ຺ຖາຣໍ ປຣິຣກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ມຍ຺ຍິສ຺ສຕິ. ສຍ຺ເຈຕນິກໍ, ອາວຸໂສ ສມິທ຺ທິ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ກີ ໂສ ເວທິຍຕີຕິ? "ສຍ຺ເຈຕນິກໍ, ອາວຸໂສ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ທຸກ຺ຂໍ ໂສ ເວທິຍຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂປຕລິປຸຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອາຍສ຺ມໂຕ ສມິທ຺ທິສ຺ສ ກາສິຕໍ ເນວ ອກິນນ຺ທິ ນປ຺ປຝິກ຺ໂກສິ; ອນກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຝິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ຌາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ.

໔໙໙. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ທິ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ໂປຕລິປຸຕ຺ເຕ ປຣິພ຺ພາຊເກ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ສທ຺ທິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ທິ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ໂປຕລິປຸຕ຺ເຕນ ປຣິພ຺ພາຊເກນ ສທ຺ທິ ກຖາສລ຺ລາໂປ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ອາໂຣເຈສີ

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສມິທ຺ທິ ເອຕທໂວຈ "ອຕ຺ຖິ ໂຂ ອິທໍ, ອາວຸໂສ ສມິທ຺ທິ, ກຖາປາກຕໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ.

---

໑. ອຕ຺ຖິ ເຈສາ (ສີ, ກ)

໒. ອຕ຺ຖິ ເຈວ ໂຂ (ສີ, ກ)

໓. ( ) ສ຺ຍາ-ກໍ-ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ.

໔. ນວເກນ ກິກ຺ຂຸນາ (ກ)

ອາຍາມາວຸໂສ ສມິທ຺ຌີ, ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສ຺ສາມ. ຍຖາ ໂນ ກຄວາ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ, ຕຖາ ນໍ ຌາເຣສ຺ສາມາຕິ. "ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສມິທ຺ຌິ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ອານນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມາ ຈ ສມິທ຺ຌິ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ອາຍສ຺ມໂຕ ສມິທ຺ຌິສ຺ສ ໂປຕລິປຸຕ຺ເຕນ ປຣິພ຺ພາຊເກນ ສທ຺ຌີ ກຖາສລ຺ລາໂປ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ທສ຺ສນມ຺ປິ ໂຂ ອຫໍ, ອານນ຺ທ, ໂປຕລິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ນາກິຊານາມິ, ກຸໂຕ ປເນວຣູປໍ ກຖາສລ຺ລາປໍ? ອິມິນາ ຈ, ອານນ຺ທ, ສມິທ຺ຌິນາ ໂມຆປຸຣິເສນ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ວິກຊ຺ຊພ຺ຍາກຣຕິໂຍ ປຌ຺ໂຫ ເອກໍເສນ ພ຺ຍາກໂຕຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສເຈ ປນ[1], ກນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມຕາ ສມິທ຺ຌິນາ ອິທໍ ສນ຺ຌາຍ ກາສິຕໍ "ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ເວທຍິຕໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ມິນ຺ຕິ

໓໐໐. ອຖ ໂຂ[2] ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ປສ຺ສສິ ໂນ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ອິມສ຺ສ ອຸທາຍິສ຺ສ ໂມຆປຸຣິສສ຺ສ ອຸມ຺ມງ຺ຄໍ[3]? ອຌ຺ຌາສີ ໂຂ ອຫໍ, ອານນ຺ທ 'ອິທາເນວາຍໍ ອຸທາຍີ ໂມຆປຸຣິໂສ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊມາໂນ ອໂຍນິໂສ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິ. ອາທິເຍວ[4], ອານນ຺ທ, ໂປຕລິປຸຕ຺ເຕນ ປຣິພ຺ພາຊເກນ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ປຸຈ຺ຉິຕາ. ສຈາຍໍ, ອານນ຺ທ, ສມິທ຺ຌີ ໂມຆປຸຣິໂສ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຖ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ 'ສຌ຺ເຈຕນິກໍ, ອາວຸໂສ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ສຸຂເວທນີຍໍ, ສຸຂໍ ໂສ ເວທຍຕິ; ສຌ຺ເຈຕນິກໍ, ອາວຸໂສ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂສ ເວທຍຕິ; ສຌ຺ເຈຕນິກໍ, ອາວຸໂສ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕ, ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີຍໍ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ໂສ ເວທຍຕີຕິ ເອວໍ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສມິທ຺ຌີ ໂມຆປຸຣິໂສ ໂປຕລິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ສມ຺ມາ (ພ຺ຍາກຣມາໂນ)[5] ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ. ອປິ ຈ,

---

໑. ກີ ປນ (ກ)
໒. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໓. ອຸມ຺ມຄ຺ຄໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ອຸມງ຺ຄໍ (ກ)
໔. ອາທິໂສວ (ສີ, ອິ), ອາທິເຍວ (ກ)
໕. ( ) ນຕ຺ຖິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອານນ຺ທ, ເກ ຈ[1] ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ພາລາ ອພ຺ຍຕ຺ຕາ ເກ ຈ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາກມ຺ມວິກ຺ງຄ໌ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ? ສເຈ ຕຸມ຺ເຫ, ອານນ຺ທ, ສຸເຕຍ຺ຍາຖ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາກມ຺ມວິກ຺ງຄ໌ ວິກຊນ຺ຕສ຺ສາຕິ.

"ເອຕສ຺ສ, ກຄວາ, ກາໂລ, ເອຕສ຺ສ, ສຸຄຕ, ກາໂລ ຍໍ ກຄວາ ມຫາກມ຺ມ-ວິກ຺ງຄ໌ ວິກເຊຍ຺ຍ. ກຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. "ເຕນ ຫານນ຺ທ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ກາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ອານນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘານນ຺ທ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທີ ໂຫຕິ, ປິສຸຓວາໂຈ ໂຫຕິ, ຜຣຸສວາໂຈ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ໂຫຕິ, ອກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ. (໑)

"ອິຘ ປນານນ຺ທ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທີ ໂຫຕິ, ປິສຸຓວາໂຈ ໂຫຕິ, ຜຣຸສວາໂຈ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ໂຫຕິ, ອກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ. (໒)

"ອິຘານນ຺ທ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອນກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊຕິ. (໓)

"ອິຘ ປນານນ຺ທ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ,

---

໑. ເກຈິ (ກ)

ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອນກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ມາທິຝ຺ກິ ໂຫຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. (໒)

໓໐໑. "ອິຈານນ຺ທ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ອາຕປ຺ປມນ຺ວາຍ ປຉານມນ຺ວາຍ ອນຸໂຍຄມນ຺ວາຍ ອປ຺ປມາທມນ຺ວາຍ ສມ຺ມາມນສິກາຣມນ຺ວາຍ ຕຖາຣູປໍ ເຈໂຕສມາອິໍ ຜຸສຕິ, ຍຖາສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຉນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ອມຸໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ປສ຺ສຕິ ອິຉ ປາຓາຕິປາຕິໍ ອທິນ຺ນາທາຍິໍ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣິໍ ມຸສາວາທິໍ ປິສຸຓວາຈໍ ຜຣຸສວາຈໍ ສມ຺ຜປ຺ປລາປິໍ ອກິຊ຺ຊາລຸໍ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິໍ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສ຺ສຕິ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນໍ. ໂສ ເອວມາຫ 'ອຕ຺ຖິ ກິຣ, ໂກ, ປາປການິ ກມ຺ມານິ, ອຕ຺ຖິ ທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ວິປາໂກ. ອມາຫໍ[1] ປຸຄ຺ຄລໍ ອທ຺ທສໍ ອິຉ ປາຓາຕິປາຕິໍ ອທິນ຺ນາທາຍິໍ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິໍ, ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສ຺ສາມິ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນນ຺ຕິ. ໂສ ເອວມາຫ 'ໂຍ ກິຣ, ໂກ, ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກີ, ສພ຺ໂພ ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ເຍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ, ເຕ ສມ຺ມາ ຊານນ຺ຕິ; ເຍ ອຌ຺ຌຖາ ຊານນ຺ຕິ, ມິຈ຺ຉາ ເຕສໍ ຌາຓນ຺ຕິ[2]. ອິຕິ ໂສ ຍເທວ ຕສ຺ສ ສາມໍ ຌາຕໍ ສາມໍ ທິຝ຺ກໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ ຕເທວ ຕຕ຺ຖ ຖາມສາ ປຣາມາສາ[3] ອກິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຌ຺ຌນ຺ຕິ. (໑)

"ອິຉ ປນານນ຺ທ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ອາຕປ຺ປມນ຺ວາຍ ປຉານມນ຺ວາຍ ອນຸໂຍຄມນ຺ວາຍ ອປ຺ປມາທມນ຺ວາຍ ສມ຺ມາມນສິກາຣມນ຺ວາຍ ຕຖາຣູປໍ ເຈໂຕສມາອິໍ ຜຸສຕິ ຍຖາສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຉນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ອມຸໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ປສ຺ສຕິ ອິຉ ປາຓາຕິປາຕິໍ ອທິນ຺ນາທາຍິໍ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິໍ, ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສ຺ສຕິ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນໍ. ໂສ ເອວມາຫ 'ນຕ຺ຖິ ກິຣ, ໂກ, ປາປການິ ກມ຺ມານິ, ນຕ຺ຖິ ທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ວິປາໂກ. ອມາຫໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອທ຺ທສໍ ອິຉ ປາຓາຕິປາຕິໍ ອທິນ຺ນາທາຍິໍ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ກິໍ, ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສ຺ສາມິ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ

---

໑. ອປາຫໍ (ສີ, ອິ, ກ) ອມຸໍ + ອຫໍ = ອມາຫໍ-ອິຕິປທວິກາໂຄ.

໒. ມິຈ຺ຉາ ເຕ ສຌ຺ຊານນ຺ຕິ (ກ)

໓. ປຣາມສ຺ສ (ສີ, ອິ)

ອຸປປນຸນນຸຕິ. ໂສ ເອວມາຫ 'ໂຍ ກິຣ, ໂກ, ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນຸນາທາຍີໆເປໆ ມິຈຸຉາທິຝຸກິ, ສພຸໂພ ໂສ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. ເຍ ເອວໍ ຊານນຸຕິ ເຕ ສມຸມາ ຊານນຸຕິ; ເຍ ອຍຸຍຖາ ຊານນຸຕິ, ມິຈຸຉາ ເຕສໍ ຍາຓນຸຕິ. ອິຕິ ໂສ ຍເທວ ຕສຸສ ສາມໍ ຍາຕໍ ສາມໍ ທິຝຸກໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ, ຕເທວ ຕຕຸຖ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອກິນິວິສຸສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈຸຈໍ, ໂມຆມຍຸຍນຸຕິ. (໔)

"ອິຐານນຸທ, ເອກຈຸໂຈ ສມໂຓ ວາ ພຸຣາຫຸມໂຓ ວາ ອາຕປຸປມນຸວາຍ ປຐານມນຸວາຍ ອນຸໂຍຄມນຸວາຍ ອປຸປມາທມນຸວາຍ ສມຸມາມນສິກາຣມນຸວາຍ ຕຖາຣູປໍ ເຈໂຕສມາຐິ ຜຸສຕິ, ຍຖາສມາຫິເຕ ຈິຕຸເຕ ທິພຸເພນ ຈກຸຂຸນາ ວິສຸທຸເຐນ ອຕິກຸການຸຕມານຸສເກນ ອມຸ ປຸຄຸຄລໍ ປສຸສຕິ ອິຐ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕໍ ອທິນຸນາທານາ ປຝິວິຣຕໍ ກາເມສຸມິຈຸຉາຈາຣາ ປຝິວິຣຕໍ ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣຕໍ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣຕໍ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣຕໍ ສມຸຜປຸປລາປາ ປຝິວິຣຕໍ ອນກິຊຸຊາລຸ ອພຸຍາປນຸນຈິຕຸຕໍ ສມຸມາທິຝຸກິ, ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສຸສຕິ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸນໍ. ໂສ ເອວມາຫ 'ອຕຸຖິ ກິຣ, ໂກ, ກລຸຍາຓານິ ກມຸມານິ, ອຕຸຖິ ສຸຈຣິຕສຸສ ວິປາໂກ. ອມາຫໍ ປຸຄຸຄລໍ ອທຸທສໍ ອິຐ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕໍ ອທິນຸນາທານາ ປຝິວິຣຕໍໆເປໆ ສມຸມາທິຝຸກິ, ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສຸສາມິ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸນນຸຕິ. ໂສ ເອວມາຫ 'ໂຍ ກິຣ, ໂກ, ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ອທິນຸນາທານາ ປຝິວິຣໂຕໆເປໆ ສມຸມາທິຝຸກິ ສພຸໂພ ໂສ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. ເຍ ເອວໍ ຊານນຸຕິ ເຕ ສມຸມາ ຊານນຸຕິ; ເຍ ອຍຸຍຖາ ຊານນຸຕິ, ມິຈຸຉາ ເຕສໍ ຍາຓນຸຕິ. ອິຕິ ໂສ ຍເທວ ຕສຸສ ສາມໍ ຍາຕໍ ສາມໍ ທິຝຸກໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ, ຕເທວ ຕຕຸຖ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອກິນິວິສຸສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈຸຈໍ, ໂມຆມຍຸຍນຸຕິ. (໕)

"ອິຐ ປນານນຸທ, ເອກຈຸໂຈ ສມໂຓ ວາ ພຸຣາຫຸມໂຓ ວາ ອາຕປຸປມນຸວາຍ ປຐານມນຸວາຍ ອນຸໂຍຄມນຸວາຍ ອປຸປມາທມນຸວາຍ ສມຸມາມນສິກາຣມນຸວາຍ ຕຖາຣູປໍ ເຈໂຕສມາຐິ ຜຸສຕິ, ຍຖາສມາຫິເຕ ຈິຕຸເຕ ທິພຸເພນ ຈກຸຂຸນາ ວິສຸທຸເຐນ ອຕິກຸການຸຕມານຸສເກນ ອມຸ ປຸຄຸຄລໍ ປສຸສຕິ ອິຐ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕໍໆເປໆ ສມຸມາທິຝຸກິ, ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສຸສຕິ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນຸນໍ. ໂສ ເອວມາຫ 'ນຕຸຖິ ກິຣ, ໂກ ກລຸຍາຓານິ ກມຸມານິ, ນຕຸຖິ

ສຸຈຣິຕສຸສ ວິປາໂກ. ອມາທໍ ປຸຄຸຄລໍ ອທຸທສໍ ອິຜ ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣຕໍ ອທິນຸນາທານາ ປຜິວິຣຕໍໆເປໆ ສມຸມາທິຜຸກິ, ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ປສຸສາມິ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນຸນນຸຕິ. ໂສ ເອວມາຫ 'ໂຍ ກິຣ, ໂກ, ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ອທິນຸນາທານາ ປຜິວິຣໂຕໆເປໆ ສມຸມາທິຜຸກິ, ສພຸໂພ ໂສ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. ເຍ ເອວໍ ຊານນຸຕິ ເຕ ສມຸມາ ຊານນຸຕິ; ເຍ ອລຸລຖາ ຊານນຸຕິ, ມິຈຸສາ ເຕສໍ ລາຕນຸຕິ. ອິຕິ ໂສ ຍເທວ ຕສຸສ ສາມໍ ລາຕໍ ສາມໍ ທິຜຸກໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ, ຕເທວ ຕຕຸຖ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອກິນິວິສຸສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈຸຈໍ, ໂມຫມລຸລນຸຕິ. (໘)

໓໐໔. "ຕຕຸຣານນຸທ, ຍຸວາຍໍ ສມໂຕ ວາ ພຸຣາຫຸມໂຕ ວາ ເອວມາຫ 'ອຕຸຖິ ກິຣ, ໂກ, ປາປການິ ກມຸມານິ, ອຕຸຖິ ທຸຈຸຈຣິຕສຸສ ວິປາໂກຕິ ອິທມສຸສ ອນຸຊານາມິ; ຍມຸປິ ໂສ ເອວມາຫ ; ອມາທໍ ປຸຄຸຄລໍ ອທຸທສໍ ອິຜ ປາຕາຕິປາຕິ ອທິນຸນາທາຍີ ໆເປໆ ມິຈຸສາທິຜຸກິ, ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ປສຸສາມິ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນຸນນຸຕິ ອິທມຸປິສຸສ ອນຸຊານາມິ; ຍລຸຈ ໂຂ ໂສ ເອວມາຫ 'ໂຍ ກິຣ, ໂກ, ປາຕາຕິປາຕີ ອທິນຸນາທາຍີໆເປໆ ມິຈຸສາທິຜຸກິ, ສພຸໂພ ໂສ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊຕີຕິ ອິທມສຸສ ນານຸຊານາມິ; ຍມຸປິ ໂສ ເອວມາຫ 'ເຍ ເອວໍ ຊານນຸຕິ ເຕ ສມຸມາ ຊານນຸຕິ; ເຍ ອລຸລຖາ ຊານນຸຕິ, ມິຈຸສາ ເຕສໍ ລາຕນຸຕິ ອິທມຸປິສຸສ ນານຸຊານາມິ; ຍມຸປິ ໂສ ຍເທວ ຕສຸສ ສາມໍ ລາຕໍ ສາມໍ ທິຜຸກໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ ຕເທວ ຕຕຸຖ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອກິນິວິສຸສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈຸຈໍ, ໂມຫມລຸລນຸຕິ ອິທມຸປິສຸສ ນານຸຊານາມິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ອລຸລຖາ ທິ, ອານນຸທ, ຕຖາຄຕສຸສ ມຫາກມຸມວິກງຸເຄ ລາຕໍ ໂຫຕິ. (໑)

"ຕຕຸຣານນຸທ, ຍຸວາຍໍ ສມໂຕ ວາ ພຸຣາຫຸມໂຕ ວາ ເອວມາຫ 'ນຕຸຖິ ກິຣ, ໂກ, ປາປການິ ກມຸມານິ, ນຕຸຖິ ທຸຈຸຈຣິຕສຸສ ວິປາໂກຕິ ອິທມສຸສ ນານຸຊານາມິ; ຍລຸຈ ໂຂ ໂສ ເອວມາຫ; ອມາທໍ ປຸຄຸຄລໍ ອທຸທສໍ ອິຜ ປາຕາຕິປາຕິ ອທິນຸນາທາຍີໆເປໆ ມິຈຸສາທິຜຸກິ, ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ປສຸສາມິ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸນນຸຕິ ອິທມສຸສ ອນຸຊານາມິ; ຍລຸຈ ໂຂ ໂສ ເອວມາຫ 'ໂຍ ກິຣ, ໂກ, ປາຕາຕິປາຕີ ອທິນຸນາທາຍີໆເປໆ ມິຈຸສາທິຜຸກິ, ສພຸໂພ ໂສ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊຕີຕິ ອິທມສຸສ ນານຸຊານາມິ;

ຍມ຺ປິ ໂສ ເອວມາຫ 'ເຍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ, ເຕ ສມ຺ມາ ຊານນ຺ຕິ; ເຍ ອລ຺ລຖາ ຊານນ຺ຕິ, ມິຈ຺ຉາ ເຕສໍ ລາຓນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິສ຺ສ ນານຸຊານາມິ; ຍມ຺ປິ ໂສ ຍເທວ ຕສ຺ສ ສາມໍ ລາຕໍ ສາມໍ ທິຝ຺ກໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ, ຕເທວ ຕຕ຺ຖ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອກິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຊມລ຺ລນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິສ຺ສ ນານຸຊານາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອລ຺ລຖາ ຫິ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາກມ຺ມວິກ຺ງເຄ ລາຓໍ ໂຫຕິ. **(໔)**

"ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍ຺ວາຍໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວມາຫ 'ອຕ຺ຖິ ກິຣ, ໂກ, ກລ຺ຍາຓານິ ກມ຺ມານິ, ອຕ຺ຖິ ສຸຈຣິຕສ຺ສ ວິປາໂກຕິ ອິທມສ຺ສ ອນຸຊານາມິ; ຍມ຺ປິ ໂສ ເອວມາຫ 'ອມາຫໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອທ຺ທສໍ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕໍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣຕໍ។ເປ។ ສມ຺ມາທິຝ຺ກິໍ, ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສ຺ສາມິ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ນ຺ນນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິສ຺ສ ອນຸຊານາມິ; ຍລ຺ຈ ໂຂ ໂສ ເອວມາຫ 'ໂຍ ກິຣ, ໂກ, ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣໂຕ។ເປ។ ສມ຺ມາທິຝ຺ກິ, ສພ຺ໂພ ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ອິທມສ຺ສ ນານຸຊານາມິ; ຍມ຺ປິ ໂສ ເອວມາຫ 'ເຍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ, ເຕ ສມ຺ມາ ຊານນ຺ຕິ; ເຍ ອລ຺ລຖາ ຊານນ຺ຕິ, ມິຈ຺ຉາ ເຕສໍ ລາຓນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິສ຺ສ ນານຸຊານາມິ; ຍມ຺ປິ ໂສ ຍເທວ ຕສ຺ສ ສາມໍ ລາຕໍ ສາມໍ ທິຝ຺ກໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ, ຕເທວ ຕຕ຺ຖ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອກິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຊມລ຺ລນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິສ຺ສ ນານຸຊານາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອລ຺ລຖາ ຫິ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາກມ຺ມວິກ຺ງເຄ ລາຓໍ ໂຫຕິ. **(໕)**

"ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍ຺ວາຍໍ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ເອວມາຫ 'ນຕ຺ຖິ ກິຣ, ໂກ, ກລ຺ຍາຓານິ ກມ຺ມານິ, ນຕ຺ຖິ ສຸຈຣິຕສ຺ສ ວິປາໂກຕິ ອິທມສ຺ສ ນານຸຊານາມິ; ຍລ຺ຈ ໂຂ ໂສ ເອວມາຫ 'ອມາຫໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອທ຺ທສໍ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕໍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣຕໍ។ເປ។ ສມ຺ມາທິຝ຺ກິໍ, ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປສ຺ສາມິ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປ຺ນ຺ນນ຺ຕິ ອິທມສ຺ສ ອນຸຊານາມິ; ຍລ຺ຈ ໂຂ ໂສ ເອວມາຫ 'ໂຍ ກິຣ, ໂກ, ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ປຝິວິຣໂຕ។ເປ។ ສມ຺ມາທິຝ຺ກິ, ສພ຺ໂພ ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ ອິທມສ຺ສ ນານຸຊານາມິ; ຍລ຺ຈ ໂຂ ໂສ ເອວມາຫ 'ເຍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ ເຕ ສມ຺ມາ ຊານນ຺ຕິ; ເຍ ອລ຺ລຖາ ຊານນ຺ຕິ, ມິຈ຺ຉາ ເຕສໍ ລາຓນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິສ຺ສ ນານຸຊານາມິ; ຍມ຺ປິ ໂສ ຍເທວ ຕສ຺ສ ສາມໍ

ຎາຓໍ ສາມໍ ທິຏ຺ຐໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ, ຕເທວ ຕຕ຺ຖ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອຠິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອິທມ຺ປິສ຺ສ ນານຸຊານາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຎ຺ຎຖາ ຫິ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາກມ຺ມວິຠງ຺ເຄ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. (໔)

໓໐໓. "ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍ຺ວາຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ປຸພ຺ເພ ວາສ຺ສ ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ ປາປກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ, ປຈ຺ຉາ ວາສ຺ສ ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ ປາປກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ, ມຣຓກາເລ ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ. ເຕນ ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຍຎ຺ຈ ໂຂ ໂສ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິ ໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ ຕສ຺ສ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ[1] ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍ. (໑)

"ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍ຺ວາຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ປຸພ຺ເພ ວາສ຺ສ ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ສຸຂເວທນີຍໍ, ປຈ຺ຉາ ວາສ຺ສ ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ສຸຂເວທນີຍໍ, ມຣຓກາເລ ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ. ເຕນ ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຍຎ຺ຈ ໂຂ ໂສ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິໆເປໆ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ ຕສ຺ສ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍ. (໒)

"ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍ຺ວາຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕໆເປໆ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ປຸພ຺ເພ ວາສ຺ສ ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ສຸຂເວທນີຍໍ, ປຈ຺ຉາ ວາສ຺ສ ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ສຸຂເວທນີຍໍ, ມຣຓກາເລ ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ. ເຕນ ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຍຎ຺ຈ ໂຂ ໂສ ອິຘ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິໆເປໆ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍ. (໓)

---

໑. ອຸປປຊ຺ຊໍ ວາ (ສີ, ອິ), ອຸປປຊ຺ເຊ ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ອຸປປຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ສໍວຕ຺ຓນາຍ ສໍສນ຺ເທຕພ຺ພາ.

“ຓຕ຺ຣານນ຺ທ, ຍ຺ວາຍံ ປ຺ຄ຺ຄໂລ ອິຉ ປາຓາຕິປາຕາ ປຌິວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ປຌິວິຣໂຕ໗ເປ໗ ສມ຺ມາທິຎ຺ຌີ, ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣံ ມຣຓາ ອປາຍံ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕံ ນິຣຍံ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ປຸພ຺ເພ ວາສ຺ສ ຕံ ກຕံ ໂຫຕິ ປາປກມ຺ມံ ທຸກ຺ຂເວທນີຍံ, ປຈ຺ຉາ ວາສ຺ສ ຕံ ກຕံ ໂຫຕິ ປາປກມ຺ມံ ທຸກ຺ຂເວທນີຍံ, ມຣຓກາເລ ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຌີ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ. ເຕນ ໂສ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣံ ມຣຓາ ອປາຍံ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕံ ນິຣຍံ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຍຄ຺ຈ ໂຂ ໂສ ອິຉ ປາຓາຕິປາຕາ ປຌິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຌິວິຣໂຕ ໂຫຕິ໗ເປ໗ ສມ຺ມາທິຎ຺ຌີ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ທິຎ຺ເຖວ ຉມ຺ເມ ວິປາກံ ປຌິສໍເວເທຕິ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍ. (໔)

“ອິຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຕ຺ຖິ ກມ຺ມံ ອກພ຺ພံ ອກພ຺ພາກາສံ, ອຕ຺ຖິ ກມ຺ມံ ອກພ຺ພံ ກພ຺ພາກາສံ, ອຕ຺ຖິ ກມ຺ມံ ກພ຺ພຄ຺ເຈວ ກພ຺ພາກາສຄ຺ຈ, ອຕ຺ຖິ ກມ຺ມံ ກພ຺ພံ ອກພ຺ພາກາສນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕံ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ມຫາກມ຺ມວິກ຺ງຄສຸຕ຺ຕံ ນິຎ຺ຌິຕံ ຉຎ຺ຌံ.

໗. ສຬາຍຕນວິກ຺ງຄສຸຕ຺ຕံ

໓໐໔. ເອວံ ເມ ສຸຕံ. ເອກံ ສມຍံ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍံ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ກິກ຺ຂໂວຕິ. “ກທນ຺ເຕຕິ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສ຺ສ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສຬາຍຕນວິກ຺ງຄံ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ. ຕံ ສຸຓາຖ, ສາຉຸກံ ມນສິ ກໂຣຖ; ກາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວံ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສ຺ສ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

“‘ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ ເວທິຕພ຺ພານິ, ຉ ພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ ເວທິຕພ຺ພານິ, ຉ ວິຄ຺ຄາຓກາຍາ ເວທິຕພ຺ພາ, ຉ ຜສ຺ສກາຍາ ເວທິຕພ຺ພາ, ອຎ຺ຌາຣສ ມໂນປວິຈາຣາ ເວທິຕພ຺ພາ, ຉຕ຺ຕິໍສ ສຕ຺ຕປທາ ເວທິຕພ຺ພາ, ຕຕ຺ຣ ອິທံ ນິສ຺ສາຍ ອິທံ ປຊທຖ, ຕໂຍ ສຕິປຎ຺ຌານາ ຍທຣິໂຍ ເສວຕິ ຍທຣິໂຍ

ເສວມາໂນ ສຕ຺ຖາ ຄຓມນຸສາສິຕຸມຣຫຕິ, ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂຍຄ຺ຄາຈຣິຍານໍ[1] ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖີຕິ. ອຍມຸທ຺ເທໂສ ສຬາຍຕນວິພງ຺ຄສ຺ສ.

໓໐໕. "'ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ ເວທິຕພ຺ພານີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? 'ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ໂສຕາຍຕນໍ ຆານາຍຕນໍ ຊິວ຺ຫາຍຕນໍ ກາຍາຍຕນໍ ມນາຍຕນໍ. "ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ ເວທິຕພ຺ພານີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໑)

"'ຉ ພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ ເວທິຕພ຺ພານີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? 'ຣູປາຍຕນໍ ສທ຺ທາຍຕນໍ ຄນ຺ຘາຍຕນໍ ຣສາຍຕນໍ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາຍຕນໍ ຘມ຺ມາຍຕນໍ. "ຉ ພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ ເວທິຕພ຺ພານີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໒)

"'ຉ ວິລ຺ຎາຓກາຍາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? 'ຈກ຺ຂຸວິລ຺ຎາຓໍ ໂສຕວິລ຺ຎາຓໍ ຆານວິລ຺ຎາຓໍ ຊິວ຺ຫາວິລ຺ຎາຓໍ ກາຍວິລ຺ຎາຓໍ ມໂນວິລ຺ຎາຓໍ. "ຉ ວິລ຺ຎາຓກາຍາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໓)

"'ຉ ຜສ຺ສກາຍາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? 'ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ໂສຕສມ຺ຜສ຺ໂສ ຆານສມ຺ຜສ຺ໂສ ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜສ຺ໂສ ກາຍສມ຺ຜສ຺ໂສ ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ. "ຉ ຜສ຺ສກາຍາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໔)

"'ອຏ຺ຐາຣສ ມໂນປວິຈາຣາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? 'ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ໂສມນສ຺ສຏ຺ຐານີຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ໂທມນສ຺ສຏ຺ຐານີຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ອຸເປກ຺ຂາຏ຺ຐານີຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ...ເປ... ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ... ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ... ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ... ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິລ຺ຎາຍ ໂສມນສ຺ສຏ຺ຐານີຍໍ ຘມ຺ມໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ໂທມນສ຺ສຏ຺ຐານີຍໍ ຘມ຺ມໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ອຸເປກ຺ຂາຏ຺ຐານີຍໍ ຘມ຺ມໍ ອຸປວິຈຣຕິ. ອິຕິ ຉ ໂສມນສ຺ສູປວິຈາຣາ, ຉ ໂທມນສ຺ສູປວິຈາຣາ, ຉ ອຸເປກ຺ຂູປວິຈາຣາ. "ອຏ຺ຐາຣສ ມໂນປວິຈາຣາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໕)

---

໑. ໂຍຄາຈຣິຍານໍ (ກ)

໓໐໖. "'ຉຕ຺ຕິໍສ ສຕ຺ຕປທາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຉ ເຄຫສິຕານິ[1] ໂສມນສ຺ສານິ, ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ[4] ໂສມນສ຺ສານິ, ຉ ເຄຫສິຕານິ ໂທມນສ຺ສານິ, ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ ໂທມນສ຺ສານິ, ຉ ເຄຫສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາ, ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາ. ຕຕ຺ຖ ກຕມານິ ຉ ເຄຫສິຕານິ ໂສມນສ຺ສານິ? ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຣູປານໍ ອິຏ຺ຐານໍ ກນ຺ຕານໍ ມນາປານໍ ມໂນຣມານໍ ໂລກາມິສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕານໍ ປຏິລາຠໍ ວາ ປຏິລາຠໂຕ ສມນຸປສ຺ສໂຕ ປຸພ຺ເພ ວາ ປຏິລທ຺ຘປຸພ຺ພໍ ອຕີຕໍ ນິຣຸທ຺ຘໍ ວິປຣິຓຕໍ ສມນຸສ຺ສຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂສມນສ຺ສໍ. ຍໍ ເອວຣູປໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເຄຫສິຕໍ ໂສມນສ຺ສໍ. ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ສທ຺ທານໍ.. ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຘານໍ.. ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຣສານໍ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພານໍ.. ມໂນວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ອິຏ຺ຐານໍ ກນ຺ຕານໍ ມນາປານໍຯເປຯ ໂສມນສ຺ສໍ. ຍໍ ເອວຣູປໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເຄຫສິຕໍ ໂສມນສ຺ສໍ. ອິມານິ ຉ ເຄຫສິຕານິ ໂສມນສ຺ສານິ.

"ຕຕ຺ຖ ກຕມານິ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ ໂສມນສ຺ສານິ? ຣູປານໍເຕ຺ວວ ອນິຈ຺ຈຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ວິປຣິຓາມວິຣາຄນິໂຣຘໍ[5] 'ປຸພ຺ເພ ເຈວ ຣູປາ ເອຕຣຫິ ຈ ສພ຺ເພ ເຕ ຣູປາ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂສມນສ຺ສໍ. ຍໍ ເອວຣູປໍ ໂສມນສ຺ສໍ ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕໍ ໂສມນສ຺ສໍ. ສທ຺ທານໍເຕ຺ວວ... ຄນ຺ຘານໍເຕ຺ວວ... ຣສານໍເຕ຺ວວ... ໂຜຏ຺ຐພ຺ພານໍເຕ຺ວວ... ຘມ຺ມານໍເຕ຺ວວ ອນິຈ຺ຈຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ວິປຣິຓາມວິຣາຄນິໂຣຘໍ, 'ປຸພ຺ເພ ເຈວ ຘມ຺ມາ ເອຕຣຫິ ຈ, ສພ຺ເພ ເຕ ຘມ຺ມາ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂສມນສ຺ສໍ. ຍໍ ເອວຣູປໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕໍ ໂສມນສ຺ສໍ. ອິມານິ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ ໂສມນສ຺ສານິ.

໓໐໗. "ຕຕ຺ຖ ກຕມານິ ຉ ເຄຫສິຕານິ ໂທມນສ຺ສານິ? ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຣູປານໍຯເປຯ ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ສທ຺ທານໍ... ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຘານໍ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຣສານໍ... ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພານໍ... ມໂນ-ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ອິຏ຺ຐານໍ ກນ຺ຕານໍ ມນາປານໍ ມໂນຣມານໍ ໂລກາມິສປຏິ-ສໍຍຸຕ຺ຕານໍ ອປ຺ປຏິລາຠໍ ວາ ອປ຺ປຏິລາຠໂຕ ສມນຸປສ຺ສໂຕ ປຸພ຺ເພ ວາ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘປຸພ຺ພໍ ອຕີຕໍ ນິຣຸທ຺ຘໍ ວິປຣິຓຕໍ ສມນຸສ຺ສຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂທມນສ຺ສໍ.

---

໑. ເຄຫສ຺ສິຕານິ (?) ໔. ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສິຕານິ (ຏີກາ) ໕. ວິປຣິຓາມໍ ວິຣາຄໍ ວິໂຣຘໍ (ກ)

ຍំ ເອວຣូປំ ໂທມນស្សំ, ອិទំ វុច្ចតិ ເគហសិតំ ໂທមនស្សំ. ອិមានិ ឆ ເគហសិតានិ ໂທមនស្សានិ.

"តត្ថ កតមានិ ឆ ເນក្ខម្មសិតានិ ໂທមនស្សានិ? រូបានំត្វេវ អនិច្ចតំ វិទិត្វា វិបរិណាមវិរាគនិរោធំ, 'បុព្វេ ចេវ រូបា ເອតរហិ ច សព្វេ តេ រូបា អនិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មាតិ ເອវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា អនុត្តរេសុ វិមោក្ខេសុ បិហំ ឧបដ្ឋាបេតិ 'កុទាស្សុ[1] នាមាហំ តទាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមិ យទរិយា ເອតរហិ អាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តីតិ ឥតិ អនុត្តរេសុ វិមោក្ខេសុ បិហំ ឧបដ្ឋាបយតោ ឧប្បជ្ជតិ បិហប្បច្ចយា ໂທមនស្សំ. យំ ເອវរូបំ ໂທមនស្សំ, ອិទំ វុច្ចតិ ເນក្ខម្មសិតំ ໂທមនស្សំ. សទ្ទានំត្វេវ។បេ។ គន្ធានំត្វេវ... រសានំត្វេវ...ໂផដ្ឋព្វានំត្វេវ... ធម្មានំត្វេវ អនិច្ចតំ វិទិត្វា វិបរិណាមវិរាគនិរោធំ, 'បុព្វេ ចេវ ធម្មា ເອតរហិ ច សព្វេ តេ ធម្មា អនិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មាតិ ເອវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា អនុត្តរេសុ វិមោក្ខេសុ បិហំ ឧបដ្ឋាបេតិ កុទាស្សុ នាមាហំ តទាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមិ, យទរិយា ເອតរហិ អាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តីតិ ឥតិ អនុត្តរេសុ វិមោក្ខេសុ បិហំ ឧបដ្ឋាបយតោ ឧប្បជ្ជតិ បិហប្បច្ចយា ໂທមនស្សំ. យំ ເອវរូបំ ໂທមនស្សំ, ອិទំ វុច្ចតិ ເນក្ខម្មសិតំ ໂທមនស្សំ. ອិមានិ ឆ ເນក្ខម្មសិតានិ ໂທមនស្សានិ.

៣០៨. "តត្ថ កតមា ឆ ເគហសិតា ឧបេក្ខា? ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខា ពាលស្ស មូឡ្ហស្ស ( )[4] បុថុជ្ជនស្ស អនោធិជិនស្ស អវិបាកជិនស្ស អនាទីនវទស្សាវិនោ អស្សុតវតោ បុថុជ្ជនស្ស. យា ເອវរូបា ឧបេក្ខា, រូបំ សា នាតិវត្តតិ. តស្មា សា[5] ឧបេក្ខា 'ເគហសិតាតិ វុច្ចតិ. ໂសតេន សទ្ទំ សុត្វា... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ໂផដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខា ពាលស្ស មូឡ្ហស្ស បុថុជ្ជនស្ស អនោធិជិនស្ស អវិបាកជិនស្ស អនាទីនវទស្សាវិនោ អស្សុតវតោ បុថុជ្ជនស្ស. យា ເອវរូបា ឧបេក្ខា, ធម្មំ សា នាតិវត្តតិ. តស្មា សា ឧបេក្ខា 'ເគហសិតាតិ វុច្ចតិ. ອិមា ឆ ເគហសិតា ឧបេក្ខា.

"តត្ថ កតមា ឆ ເນក្ខម្មសិតា ឧបេក្ខា? រូបានំត្វេវ អនិច្ចតំ វិទិត្វា វិបរិណាមវិរាគនិរោធំ, 'បុព្វេ ចេវ រូបា ເອតរហិ ច សព្វេ តេ

---

១. កុទាស្សុ (ស្យា, កំ, ອិ)　　៤. (មូឡ្ហស្ស) (ក)　　៥. សាយំ (ក)

ຣູປາ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມທມ຺ມາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸເປກ຺ຂາ. ຍາ ເອວຣູປາ ອຸເປກ຺ຂາ, ຣູປໍ ສາ ອຕິວຕ຺ຕຕິ. ຕສ຺ມາ ສາ ອຸເປກ຺ຂາ 'ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ສທ຺ທານໍເຕ຺ວວ... ຄນ຺ຘານໍເຕ຺ວວ... ຣສານໍເຕ຺ວວ... ໂຜຎ຺ຖພ຺ພານໍເຕ຺ວວ... ທມ຺ມານໍເຕ຺ວວ ອນິຈ຺ຈຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ວິປຣິຓາມວິຣາຄນິໂຣຘໍ, 'ປຸພ຺ເພ ເຈວ ທມ຺ມາ ເອຕຣຫິ ຈ, ສພ຺ເພ ເຕ ທມ຺ມາ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມທມ຺ມາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸເປກ຺ຂາ. ຍາ ເອວຣູປາ ອຸເປກ຺ຂາ, ທມ຺ມໍ ສາ ອຕິວຕ຺ຕຕິ. ຕສ຺ມາ ສາ ອຸເປກ຺ຂາ 'ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິມາ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາ. 'ຉຕ຺ຕິໍສ ສຕ຺ຕປທາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໐໙. "ຕຕ຺ຣ ອິທໍ ນິສ຺ສາຍ ອິທໍ ປຊຫຖາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ; ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ຍານິ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ ໂສມນສ຺ສານິ ຕານິ ນິສ຺ສາຍ ຕານິ ອາຄມ຺ມ, ຍານິ ຉ ເຄຫສິຕານິ ໂສມນສ຺ສານິ ຕານິ ປຊຫຖ, ຕານິ ສມຕິກ຺ກມຖ. ເອວເມເຕສໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມເຕສໍ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ.

"ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ຍານິ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ ໂທມນສ຺ສານິ, ຕານິ ນິສ຺ສາຍ ຕານິ ອາຄມ຺ມ, ຍານິ ຉ ເຄຫສິຕານິ ໂທມນສ຺ສານິ, ຕານິ ປຊຫຖ, ຕານິ ສມຕິກ຺ກມຖ. ເອວເມເຕສໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມເຕສໍ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ.

"ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ຍາ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາ, ຕາ ນິສ຺ສາຍ ຕາ ອາຄມ຺ມ, ຍາ ຉ ເຄຫສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາ ຕາ ປຊຫຖ, ຕາ ສມຕິກ຺ກມຖ. ເອວເມຕາສໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມຕາສໍ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ.

"ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ຍານິ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ ໂສມນສ຺ສານິ ຕານິ ນິສ຺ສາຍ ຕານິ ອາຄມ຺ມ, ຍານິ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ ໂທມນສ຺ສານິ ຕານິ ປຊຫຖ, ຕານິ ສມຕິກ຺ກມຖ. ເອວເມເຕສໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມເຕສໍ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ.

"ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ຍາ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕາ ອຸເປກ຺ຂາ, ຕາ ນິສ຺ສາຍ ຕາ ອາຄມ຺ມ, ຍານິ ຉ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕານິ ໂສມນສ຺ສານິ, ຕານິ ປຊຫຖ, ຕານິ ສມຕິກ຺ກມຖ. ເອວເມເຕສໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມເຕສໍ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ.

໓໑໐. “ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕສິຕາ, ອຕ຺ຖິ ອຸເປກ຺ຂາ ເອກຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕສິຕາ. ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕສິຕາ? ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂາ ຣູເປສຸ, ອຕ຺ຖິ ສທ຺ເທສຸ, ອຕ຺ຖິ ຄນ຺ເຘສຸ, ອຕ຺ຖິ ຣເສສຸ, ອຕ຺ຖິ ໂຜຏ຺ກພ຺ເພສຸ ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕສິຕາ. ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂາ ເອກຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕສິຕາ? ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂາ ອາກາສານຌ຺ຈາຍຕນນິສ຺ສິຕາ, ອຕ຺ຖິ ວິຌ຺ຌາຓຌ຺ຈາຍຕນນິສ຺ສິຕາ, ອຕ຺ຖິ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນນິສ຺ສິຕາ, ອຕ຺ຖິ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນນິສ຺ສິຕາ ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂາ ເອກຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕສິຕາ.

“ຕຕ຺ຣ, ພິກ຺ຂເວ, ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ເອກຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕສິຕາ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຕໍ ອາຄມ຺ມ ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ນານຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕສິຕາ ຕໍ ປຊຫຖ, ຕໍ ສມຕິກ຺ກມຖ. ເອວເມຕິສ຺ສາ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມຕິສ຺ສາ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ.

“ອຕມ຺ມຍຕໍ, ພິກ຺ຂເວ, ນິສ຺ສາຍ ອຕມ຺ມຍຕໍ ອາຄມ຺ມ ຍາຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ເອກຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຕສິຕາ ຕໍ ປຊຫຖ, ຕໍ ສມຕິກ຺ກມຖ. ເອວເມຕິສ຺ສາ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ເອວເມຕິສ຺ສາ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ. ‘ຕຕ຺ຣ ອິທໍ ນິສ຺ສາຍ ອິທໍ ປຊຫຖາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໑໑. “‘ຕໂຍ ສຕິປຏ຺ຖານາ ຍທຣິໂຍ ເສວຕິ, ຍທຣິໂຍ ເສວມາໂນ ສຕ຺ຖາ ຄຓານຸສາສິຕຸມຣຫຕີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ; ກິຌ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອນຸກມ຺ປໂກ ຫິເຕສີ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ‘ອິທໍ ໂວ ຫິຕາຍ, ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ສາວກາ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ນ ອຌ຺ຌາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຖເປນ຺ຕິ, ໂວກ຺ກມ຺ມ ຈ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ນ ເຈວ ອນຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອນຕ຺ຕມນຕໍ ປຝິສໍເວເທຕິ, ອນວສ຺ສຸໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ. ອິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ປຖມໍ ສຕິປຏ຺ຖານໍ ຍທຣິໂຍ ເສວຕິ, ຍທຣິໂຍ ເສວມາໂນ ສຕ຺ຖາ ຄຓານຸສາສິຕຸມຣຫຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອນຸກມ຺ປໂກ ຫິເຕສີ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ‘ອິທໍ ໂວ ຫິຕາຍ, ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ເອກຈ຺ເຈ ສາວກາ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ນ ອຌ຺ຌາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຖເປນ຺ຕິ, ໂວກ຺ກມ຺ມ ຈ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ; ເອກຈ຺ເຈ ສາວກາ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ອຌ຺ຌາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຖເປນ຺ຕິ, ນ ຈ ໂວກ຺ກມ຺ມ ສຕ຺ຖຸສາສນາ

ວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ນ ເຈວ ອນຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອນຕ຺ຕມນຕໍ ປຏິສໍເວເທຕິ; ນ ຈ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອຕ຺ຕມນຕໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ອນຕ຺ຕມນຕາ ຈ ອຕ຺ຕມນຕາ ຈ ຕທຸຠຍໍ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍໍ ສຕິປຏ຺ຐານໍ ຍທຣິໂຍ ເສວຕິ, ຍທຣິໂຍ ເສວມາໂນ ສຕ຺ຖາ ຄຓມນຸສາສິຕຸມຣຫຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອນຸກມ຺ປໂກ ຫິເຕສີ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ‘ອິທໍ ໂວ ຫິຕາຍ, ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາຕິ. ຕສ຺ສ ສາວກາ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ, ນ ຈ ໂວກ຺ກມ຺ມ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອຕ຺ຕມໂນ ເຈວ ໂຫຕິ, ອຕ຺ຕມນຕຎ຺ຈ ປຏິສໍເວເທຕິ, ອນວສ຺ສຸໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍໍ ສຕິປຏ຺ຐານໍ ຍທຣິໂຍ ເສວຕິ, ຍທຣິໂຍ ເສວມາໂນ ສຕ຺ຖາ ຄຓມນຸສາສິຕຸມຣຫຕິ. ‘ຕໂຍ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຍທຣິໂຍ ເສວຕິ, ຍທຣິໂຍ ເສວມາໂນ ສຕ຺ຖາ ຄຓມນຸສາສິຕຸມຣຫຕີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໑໔. “‘ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂຍຄ຺ຄາຈຣິຍານໍ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຫຕ຺ຖິທມເກນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຫຕ຺ຖິທມ຺ໂມ ສາຣິໂຕ ເອກໍເຍວ ທິສໍ ຘາວຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ວາ ອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ວາ. ອສ຺ສທມເກນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສທມ຺ໂມ ສາຣິໂຕ ເອກຎ຺ເຎວ ທິສໍ ຘາວຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ວາ ອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ວາ. ໂຄທມເກນ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂຄທມ຺ໂມ ສາຣິໂຕ ເອກໍເຍວ ທິສໍ ຘາວຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ວາ ອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ວາ. ຕຖາຄເຕນ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ປຸຣິສທມ຺ໂມ ສາຣິໂຕ ອຏ຺ຐ ທິສາ ວິຘາວຕິ. ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ, ອຍໍ ເອກາ ທິສາ; ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ອຍໍ ທຸຕິຍາ ທິສາ; ສຸຠນ຺ເຕ຺ວວ ອຘິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ອຍໍ ຕຕິຍາ ທິສາ; ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຏິຆສຎ຺ຎານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ອມນສິກາຣາ ‘ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສາ-ນຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖີ ທິສາ; ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ປຎ຺ຈມີ ທິສາ; ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ

'ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ຉຏ຺ຐີ ທິສາ; ສພ຺ພໂສ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ສຕ຺ຕມີ ທິສາ; ສພ຺ພໂສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣທໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ອຍໍ ອຏ຺ຐມີ ທິສາ. ຕຖາຄເຕນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ປຸຣິສທມ຺ໂມ ສາຣິໂຕ, ອິມາ ອຏ຺ຐ ທິສາ ວິຘາວຕິ. 'ໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂຍຄ຺ຄາຈຣິຍານໍ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ສຬາຍຕນວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ອຸທ຺ເທສວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ

໓໑໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຠິກ຺ຂໂວຕິ. "ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ອຸທ຺ເທສວິຠງ຺ຄໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ຕຖາ ຕຖາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ ຍຖາ ຍຖາ[1] ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ຈສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຏໍ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຐິຕໍ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ. ພຫິທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຎ຺ຎາເຓ ອວິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອວິສເຏ ສຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຐິເຕ ອນຸປາທາຍ ອປຣິຕສ຺ສໂຕ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓ-ທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ຠໂວ ນ ໂຫຕີຕິ. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປາວິສິ.

໓໑໔. ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ, ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ, ເອຕທໂຫສິ "ອິທໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ຠຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຏ຺ໂຐ 'ຕຖາ ຕຖາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ

---

໑. ຍຖາ ຍຖາສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ ຍຖາ ຍຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ພຫິທ຺ທາ ຈສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຝໍ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຖິຕໍ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ. ພຫິທ຺ທາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຍ຺ຍາເຓ ອວິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອວິສເຝ ສຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຖິເຕ ອນຸປາທາຍ ອປຣິຕສ຺ສໂຕ ອາຍຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ກໂວ ນ ໂຫຕີຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິກເຊຍ຺ຍາຕິ? ອຖ ໂຂ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ເອຕທໂຫສິ "ອຍໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ສຕ຺ຖຸ ເຈວ ສໍວຓ຺ຓິໂຕ ສມ຺ກາວິໂຕ ຈ ວິຍ຺ຍູນໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ; ປໂຫຕິ ຈາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ອິມສ຺ສ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິກຊິຕຸໍ. ຍໍນູນ ມຍໍ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ເຊຍ຺ຍາມາຕິ.

ອຖ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທິສຸ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕທໂວຈຸໍ

"ອິທໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ກາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຝ຺ໂກ 'ຕຖາ ຕຖາ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ ຍຖາ ຍຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ພຫິທ຺ທາ ຈສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຝໍ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຖິຕໍ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ. ພຫິທ຺ທາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຍ຺ຍາເຓ ອວິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອວິສເຝ ສຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຖິເຕ ອນຸປາທາຍ ອປຣິຕສ຺ສໂຕ ອາຍຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ກໂວ ນ ໂຫຕີຕິ. ເຕສໍ ໂນ, ອາວຸໂສ ກຈ຺ຈານ, ອມ຺ຫາກໍ, ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ, ເອຕທໂຫສິ 'ອິທໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ກາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຝ຺ໂກ ຕຖາ ຕຖາ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຍຖາ ຍຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ພຫິທ຺ທາ ຈສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຝໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຖິຕໍ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ. ພຫິທ຺ທາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຍ຺ຍາເຓ ອວິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອວິສເຝ ສຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຖິເຕ ອນຸປາທາຍ ອປຣິຕສ຺ສໂຕ ອາຍຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ກໂວ ນ ໂຫຕີຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ

ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິພເຊຍ຺ຍາຕິ. “ເຕສໍ ໂນ, ອາວຸໂສ ພຈ຺ຈານ, ອມ຺ຫາກໍ ເອຕທໂຫສິ ‘ອຍໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ສຕ຺ຖຸ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ, ສມ຺ພາວິໂຕ ຈ ວິລ຺ລູນໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປໂຫຕິ ຈາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ອິມສ຺ສ ພຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິພຊິຕ຺ຸ. ຍໍນູນ ມຍໍ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ເຊຍ຺ຍາມາຕິ ວິພຊຕາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນຕິ.

໓໑໕. “‘ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ, ປຸຣິໂສ ສາຣຕ຺ຖິໂກ ສາຣຄເວສີ ສາຣປຣິເຍສນໍ ຈຣມາໂນ ມຫໂຕ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຝ຺ກໂຕ ສາຣວໂຕ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ມູລໍ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຂນ຺ຜໍ ສາຂາປລາເສ ສາຣໍ ປຣິເຍສິຕພ຺ພໍ ມລ຺ເລຍ຺ຍ, ເອວໍ ສມ຺ປທມິທໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຖຣິ ສມ຺ມຸຂີພູເຕ ຕໍ ພຄວນ຺ຕໍ ອຕິສິຕ຺ວາ ອມ຺ເຫ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ຊິຕພ຺ພໍ ມລ຺ລຖ. ໂສ ຫາວຸໂສ, ພຄວາ ຊານໍ ຊານາຕິ, ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕິ, ຈກ຺ຂຸພູໂຕ ລາຕພູໂຕ ຜມ຺ມພູໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມພູໂຕ ວຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິນ຺ເນຕາ ອມຕສ຺ສ ທາຕາ ຜມ຺ມສ຺ສາມີ ຕຖາຄໂຕ. ໂສ ເຈວ ປເນຕສ຺ສ ກາໂລ ອໂຫສິ ຍໍ ພຄວນ຺ຕໍເຍວ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ເຊຍ຺ຍາຖ; ຍຖາ ໂວ ພຄວາ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ຜາເຣຍ຺ຍາຖາຕິ. ‘ອທ຺ຜາວຸໂສ ພຈ຺ຈານ, ພຄວາ ຊານໍ ຊານາຕິ, ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕິ, ຈກ຺ຂຸພູໂຕ ລາຕພູໂຕ ຜມ຺ມພູໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມພູໂຕ ວຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິນ຺ເນຕາ ອມຕສ຺ສ ທາຕາ ຜມ຺ມສ຺ສາມີ ຕຖາຄໂຕ. ໂສ ເຈວ ປເນຕສ຺ສ ກາໂລ ອໂຫສິ, ຍໍ ພຄວນ຺ຕໍເຍວ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ເຊຍ຺ຍາມ; ຍຖາ ໂນ ພຄວາ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ, ຕຖາ ນໍ ຜາເຣຍ຺ຍາມ. ອປິ ຈາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ສຕ຺ຖຸ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ ສມ຺ພາວິໂຕ ຈ ວິລ຺ລູນໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປໂຫຕິ ຈາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ອິມສ຺ສ ພຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິພຊິຕ຺ຸ. ວິພຊຕາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ອຄຣຸໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ. “ເຕນ ຫາວຸໂສ, ສຸຕາຖ, ສາຜຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ພາສິສ຺ສາມີຕິ. ‘ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ມຫາກຈ຺ຈານສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເອຕທໂວຈ

‘ຍໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ພຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິພຊິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ກາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຝ຺ໂຖ “ຕຖາ ຕຖາ, ພິກ຺ຂເວ,

ຠິກ຺ຂຸ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຍຖາ ຍຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ຈສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຏໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຐິຕໍ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ, ພຫິທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຎ຺ຎາເຓ ອວິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອວິສເຏ ສຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຐິເຕ ອນຸປາທາຍ ອປຣິຕສ຺ສໂຕ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ຠໂວ ນ ໂຫຕີຕິ. ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ຠຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ.

໓໑໖. “ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ພຫິທ຺ຘາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວິສຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ຣູປນິມິຕ຺ຕານຸສາຣິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕິ ຣູປນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທຄຘິຕໍ[1] ຣູປນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທວິນິພນ຺ຘໍ[2] ຣູປນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ ພຫິທ຺ຘາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວິສຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາຯເປຯ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ... ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ... ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ... ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕານຸສາຣິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕິ; ຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທຄຘິຕໍ ຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທວິນິພນ຺ຘໍ ຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທສໍໂຍຊນ-ສໍຍຸຕ຺ຕໍ ພຫິທ຺ຘາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວິສຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອາວຸໂສ, ພຫິທ຺ຘາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວິສຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

໓໑໗. “ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ພຫິທ຺ຘາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ນ ຣູປນິມິຕ຺ຕານຸສາຣິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕິ ຣູປນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທຄຘິຕໍ ນ ຣູປນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທວິນິພນ຺ຘໍ ນ ຣູປນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທສໍໂຍຊນ-ສໍຍຸຕ຺ຕໍ, “ພຫິທ຺ຘາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາຯເປຯ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ... ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ... ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ... ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ນ ຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕານຸສາຣິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕິ ນ ຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທຄຘິຕໍ ນ ຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທວິນິພນ຺ຘໍ ນ ຘມ຺ມ-ນິມິຕ຺ຕສ຺ສາທສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, “ພຫິທ຺ຘາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, “ພຫິທ຺ຘາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຏນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

໓໑໘. “ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ[3] ສຓ຺ຐິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ວິເວກຊປີຕິສຸຂານຸສາຣິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕິ

໑.....ຄຖິຕໍ (ສີ, ອີ) ໒......ວິນິພທ຺ຘໍ (ສີ, ອີ) ໓. ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ວິເວກຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທຄະິຕໍ ວິເວກຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທວິນິພນ຺ະໍ ວິເວກຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທ-ສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາທິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ສມາທິຊປີຕິສຸຂານຸສາຣິ ວິລ຺ຍາຄໍ ໂຫຕິ ສມາທິຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທຄະິຕໍ ສມາທິຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທວິນິພນ຺ະໍ ສມາທິຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທ-ສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, "ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ ສຸຂລ຺ຈ ກາເຍນ ປຝິສໍເວເທຕິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ 'ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີຕິ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ອຸເປກ຺ຂານຸສາຣິ ວິລ຺ຍາຄໍ ໂຫຕິ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂສ຺ສາທຄະິຕໍ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂສ຺ສາທ-ວິນິພນ຺ະໍ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂສ຺ສາທສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, "ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຣິ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ອທຸກ຺ຂມສຸຂານຸສາຣິ ວິລ຺ຍາຄໍ ໂຫຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂສ຺ສາທຄະິຕໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂສ຺ສາທວິນິພນ຺ະໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂສ຺ສາທ-ສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, "ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ[1] ສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

໓໑໙. "ກຖລ຺ຈາວຸໂສ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ[1] ອສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ? ອິຮາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຮມ຺ເມຫິ ໆເປໆ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ນ ວິເວກຊປີຕິສຸຂານຸສາຣິ ວິລ຺ຍາຄໍ ໂຫຕິ ນ ວິເວກຊປີຕິ-ສຸຂສ຺ສາທຄະິຕໍ ນ ວິເວກຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທວິນິພນ຺ະໍ ນ ວິເວກຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທ-ສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, "ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ໆເປໆ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ນ ສມາທິຊປີຕິສຸຂານຸສາຣິ ວິລ຺ຍາຄໍ ໂຫຕິ ນ ສມາທິຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທຄະິຕໍ ນ ສມາທິຊປີຕິສຸຂສ຺ສາທວິນິພນ຺ະໍ ນ ສມາທິຊປີຕິ-ສຸຂສ຺ສາທສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, 'ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

---

໑. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປີ)

ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ໆເປໆ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ນ ອຸເປກ຺ຂານຸສາຣີ ວິຍ຺ຍາຓໍ ໂຫຕິ ນ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂສ຺ສາທຄຘິຕໍ ນ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂສ຺ສາທວິນິພນ຺ຘໍ ນ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂສ຺ສາທ-ສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, "ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຊິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ນ ອທຸກ຺ຂມສຸຂານຸສາຣີ ວິຍ຺ຍາຓໍ ໂຫຕິ ນ ອທຸກ຺ຂມສຸຂສ຺ສາທຄຘິຕໍ ນ ອທຸກ຺ຂມສຸຂສ຺ສາທວິນິພນ຺ຘໍ ນ ອທຸກ຺ຂມສຸຂສ຺ສາທສໍໂຍຊນສໍຍຸຕ຺ຕໍ, "ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຊິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ[1] ອສຓ຺ຊິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

໓໔໐. "ກຖຍ຺ຈາວຸໂສ, ອນຸປາທາ ປຣິຕສ຺ສນາ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຣູປວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕນິ ວາ ຣູປໍ, ຣູປສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຣູປໍ ວິປຣິຓມຕິ, ອຍ຺ຍຖາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ຣູປວິປຣິຓາມຍ຺ຍຖາ-ກາວາ ຣູປວິປຣິຓາມານຸປຣິວຕ຺ຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ຣູປວິປຣິຓາມານຸ-ປຣິວຕ຺ຕຊາ ປຣິຕສ຺ສນາ ຘມ຺ມສມຸປ຺ປາທາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຖນ຺ຕິ. ເຈຕໂສ ປຣິຍາທານາ ອຸຕ຺ຕາສວາ ຈ ໂຫຕິ ວິຄາຕວາ ຈ ອເປກ຺ຂວາ ຈ ອນຸປາທາຍ ຈ ປຣິຕສ຺ສຕິ. ເວທນໍ ໆເປໆ ສຍ຺ຍໍ... ສງ຺ຂາເຣ... ວິຍ຺ຍາຓໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ວິຍ຺ຍາຓວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕນິ ວາ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ວິຍ຺ຍາຓສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ຕສ຺ສ ຕໍ ວິຍ຺ຍາຓໍ ວິປຣິຓມຕິ, ອຍ຺ຍຖາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຓ-ວິປຣິຓາມຍ຺ຍຖາກາວາ ວິຍ຺ຍາຓວິປຣິຓາມານຸປຣິວຕ຺ຕິ ວິຍ຺ຍາຓໍ ໂຫຕິ ຕສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຓວິປຣິຓາມານຸປຣິວຕ຺ຕຊາ ປຣິຕສ຺ສນາ ຘມ຺ມສມຸປ຺ປາທາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຖນ຺ຕິ. ເຈຕໂສ ປຣິຍາທານາ ອຸຕ຺ຕາສວາ ຈ ໂຫຕິ ວິຄາຕວາ ຈ ອເປກ຺ຂວາ ຈ ອນຸປາທາຍ ຈ ປຣິຕສ຺ສຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນຸປາທາ ປຣິຕສ຺ສນາ ໂຫຕິ.

໓໔໑. "ກຖຍ຺ຈາວຸໂສ, ອນຸປາທານາ ອປຣິຕສ຺ສນາ ໂຫຕິ? ອິຘາວຸໂສ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຣິຍານໍ ທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ

---

໑. ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ (ສີ, ສຍາ, ກໍ, ປີ)

ສຸວິນີໂຕ ສປ຺ປຸຣິສານໍ ທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ສຸວິນີໂຕ ນ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ ນ ຣູປວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ຣູປໍ ນ ຣູປສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຣູປໍ ວິປຣິຓມຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ຣູປວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ນ ຈ ຣູປວິປຣິຓາມານຸປຣິວຕ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ນ ຣູປວິປຣິຓາມານຸປຣິວຕ຺ຕຊາ ປຣິຕສ຺ສນາ ຘມ຺ມສມຸປ຺ປາທາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ. ເຈຕໂສ ປຣິຍາທານາ ນ ເຈວຸຕ຺ຕາສວາ[1] ໂຫຕິ ນ ຈ ວິຆາຕວາ ນ ຈ ອເປກ຺ຂວາ ອນຸປາທາຍ ຈ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ. ນ ເວທນໍ... ນ ສຎ຺ຎໍ... ນ ສງ຺ຂາເຣ... ນ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ວິຎ຺ຎາຓວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ, ນ ອຕ຺ຕນິ ວາ ວິຎ຺ຎາຓໍ,, ນ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ຕສ຺ສ ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິປຣິຓມຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ນ ຈ ວິຎ຺ຎາຓວິປຣິຓາມານຸປຣິວຕ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ນ ວິຎ຺ຎາຓ-ວິປຣິຓາມານຸປຣິວຕ຺ຕຊາ ປຣິຕສ຺ສນາ ຘມ຺ມສມຸປ຺ປາທາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ. ເຈຕໂສ ປຣິຍາທານາ ນ ເຈວຸຕ຺ຕາສວາ ໂຫຕິ ນ ຈ ວິຆາຕວາ ນ ຈ ອເປກ຺ຂວາ, ອນຸປາທາຍ ຈ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນຸປາທາ ອປຣິຕສ຺ສນາ ໂຫຕິ.

“ຍໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ຠຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຊິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຏ຺ໂຐ ‘ຕຖາ ຕຖາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ ຍຖາ ຍຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ຈສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຏໍ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຐິຕໍ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ. ພຫິທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຎ຺ຎາເຓ ອວິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອວິສເຏ ສຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອສຓ຺ຐິເຕ ອນຸປາທາຍ ອປຣິຕສ຺ສໂຕ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ຠໂວ ນ ໂຫຕີຕິ. ອິມສ຺ສ ໂຂ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ຠຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ. ອາກງ຺ຂມານາ ຈ ປນ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຏິປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ; ຍຖາ ໂວ ຠຄວາ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຕຖາ ນໍ ຘາເຣຍ຺ຍາຖາຕິ.

໓໔໔. ອຖ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ມຫາກຈ຺ຈານສ຺ສ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ

[1] ນ ຈ ອຸຕ຺ຕາສວາ (ສີ)

"ຍໍ ໂຂ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ກາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຝ຺ໂກ 'ຕຖາ ຕຖາ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຍຖາ ຍຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ຈສ຺ສ ວິຄ຺ຍາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຝໍ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຕ຺ກິຕໍ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ. ພຫິທ຺ຘາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຄ຺ຍາເຓ ອວິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອວິສເຝ ສຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຕ຺ກິເຕ ອນຸປາທາຍ ອປຣິຕສ຺ສໂຕ ອາຍຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ກໂວ ນ ໂຫຕີຕິ.

"ເຕສໍ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ, ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ, ເອຕທໂຫສິ 'ອິທໍ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ກຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ກາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປວິຝ຺ໂກ ຕຖາ ຕຖາ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຍຖາ ຍຖາ ອຸປປຣິກ຺ຂໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ຈສ຺ສ ວິຄ຺ຍາຓໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອວິສຝໍ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຕ຺ກິຕໍ ອນຸປາທາຍ ນ ປຣິຕສ຺ເສຍ຺ຍ. ພຫິທ຺ຘາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຄ຺ຍາເຓ ອວິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອວິສເຝ ສຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອສຕ຺ກິເຕ ອນຸປາທາຍ ອປຣິຕສ຺ສໂຕ ອາຍຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓທຸກ຺ຂສມຸທຍສມ຺ກໂວ ນ ໂຫຕີຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິກເຊຍ຺ຍາຕິ? ເຕສໍ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ເອຕທໂຫສິ 'ອຍໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ສຕ຺ຖຸ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ ສມ຺ກາວິໂຕ ຈ ວິຄ຺ຍູນໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປໂຫຕິ ຈາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ອິມສ຺ສ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຸທ຺ທິຝ຺ກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິກຊິຕຸໍ. ຍໍນູນ ມຍໍ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາມາຕິ.

"ອຖ ໂຂ ມຍໍ, ກນ຺ເຕ, ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິມ຺ຫ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ຉິມ຺ຫ. ເຕສໍ ໂນ, ກນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ອິເມຫິ ອາກາເຣຫິ ອິເມຫິ ປເທຫິ ອິເມຫິ ພ຺ຍຄ຺ຊເນຫິ ອຕ຺ໂຖ ວິກຕ຺ໂຕຕິ.

"ປຕ຺ທິໂຕ, ກິກ຺ຂເວ, ມຫາກຈ຺ຈາໂນ; ມຫາປຄ຺ໂຍ, ກິກ຺ຂເວ, ມຫາກຈ຺ຈາໂນ. ມໍ ເຈປິ ຕຸມ຺ເຫ, ກິກ຺ຂເວ, ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຝິປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ, ອຫມ຺ປິ ເອວເມວໍ

ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍໍ, ຍຖາ ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ພ຺ຍາກຕໍ. ເອໂສ ເຈເວຕສ຺ສ[1] ອຕ຺ໂຖ. ເອວຎ຺ຈ ນໍ ຘາເຣຍ຺ຍາຖາຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ອຸທ຺ເທສວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ອຣຓວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ

໓໒໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ, ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຠິກ຺ຂໂວຕິ. "ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ອຣຓວິຠງ຺ຄໍ ໂວ ຠິກ຺ຂເວ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ;

"ນ ກາມສຸຂມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ນ ຈ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ. ເອເຕ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ[2], ອຸໂຠ ອນ຺ເຕ ອນຸປຄມ຺ມ ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ຈກ຺ຂຸກຣຓີ ຎາຓກຣຓີ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອຸສ຺ສາທນຎ຺ຈ ຊຎ຺ຎາ, ອປສາທນຎ຺ຈ ຊຎ຺ຎາ; ອຸສ຺ສາທນຎ຺ຈ ຎຕ຺ວາ ອປສາທນຎ຺ຈ ຎຕ຺ວາ ເນວຸສ຺ສາເທຍ຺ຍ, ນ ອປສາເທຍ຺ຍ[3], ຘມ຺ມເມວ ເທເສຍ຺ຍ. ສຸຂວິນິຈ຺ຉຍໍ ຊຎ຺ຎາ; ສຸຂວິນິຈ຺ຉຍໍ ຎຕ຺ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສຸຂມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ. ຣໂຫວາທໍ ນ ຠາເສຍ຺ຍ, ສມ຺ມຸຂາ ນ ຂີຓໍ[4] ຠເຓ. ອຕຣມາໂນວ ຠາເສຍ຺ຍ, ໂນ ຕຣມາໂນ. ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິໍ ນາຠິນິເວເສຍ຺ຍ, ສມຎ຺ຎໍ ນາຕິຘາເວຍ຺ຍາຕິ ອຍມຸທ຺ເທໂສ ອຣຓວິຠງ຺ຄສ຺ສ.

໓໒໔. "'ນ ກາມສຸຂມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖ-ສໍຫິຕໍ, ນ ຈ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕນ຺ຕິ

---

໑. ເອໂສ ເຈຕສ຺ສ (ສີ, ອິ), ເອໂສ ເຈວ ຕສ຺ສ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ເອໂສເຍວ ຕສ຺ສ (ກ)

໒. ເອເຕ ໂຂ (ສີ), ເອເຕ ເຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ນາປສາເທຍ຺ຍ (ສີ)

໔. ນາຕິຂີຓໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ; ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ໂຍ ກາມປຏິສນ຺ຘິສຸຂິໂນ ໂສມນສ຺ສານຸໂຍໂຄ ຫີໂນ ຄມ຺ໂມ ໂປຖຸຊ຺ຊນິໂກ ອນຣິໂຍ ອນຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຬາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຏິປທາ. ໂຍ ກາມປຏິສນ຺ຘິສຸຂິໂນ ໂສມນສ຺ສານຸໂຍຄໍ ອນນຸໂຍໂຄ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ອທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິຬາໂຫ; ສມ຺ມາປຏິປທາ. ໂຍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ ອນຣິໂຍ ອນຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຬາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຏິປທາ. ໂຍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ອນນຸໂຍໂຄ ທຸກ຺ຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ອທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິຬາໂຫ; ສມ຺ມາປຏິປທາ. 'ນ ກາມສຸຂມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ນ ຈ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕນ຺ຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໒໕. "'ເອເຕ ໂຂ ອຸໂຠ ອນ຺ເຕ ອນຸປຄມ຺ມ ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ຈກ຺ຂຸກຣຓີ ຎາຓກຣຓີ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ, ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ, ສມ຺ມາສມາຘິ. 'ເອເຕ ໂຂ ອຸໂຠ ອນ຺ເຕ ອນຸປຄມ຺ມ ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ຈກ຺ຂຸກຣຓີ ຎາຓກຣຓີ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໒໖. "'ອຸສ຺ສາທນຎ຺ຈ ຊຎ຺ຎາ, ອປສາທນຎ຺ຈ ຊຎ຺ຎາ; ອຸສ຺ສາທນຎ຺ຈ ຎຕ຺ວາ ອປສາທນຎ຺ຈ ຎຕ຺ວາ ເນວຸສ຺ສາເທຍ຺ຍ, ນ ອປສາເທຍ຺ຍ, ຘມ຺ມເມວ ເທເສຍ຺ຍາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸສ຺ສາທນາ ຈ ໂຫຕິ ອປສາທນາ ຈ, ໂນ ຈ ຘມ຺ມເທສນາ? 'ເຍ ກາມປຏິສນ຺ຘິສຸຂິໂນ ໂສມນສ຺ສານຸໂຍຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ສທຸກ຺ຂາ ສອຸປຆາຕາ ສອຸປາຍາສາ ສປຣິຬາຫາ ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ນາຕິ ອິຕິ ວທໍ[1] ອິຕ຺ເຖເກ ອປສາເທຕິ.

---

໑. ອິຕິ ປຣໍ (ກ)

'ເຍ ກາມປຝິສນ຺ຘິສຸຂີໂນ ໂສມນສ຺ສານຸໂຍຄໍ ອນນຸຍຸຕ຺ຕາ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອທຸກ຺ຂາ ອນຸປຆາຕາ ອນຸປາຍາສາ ອປຣິຉາຫາ ສມ຺ມາປຝິປນ຺ນາຕິ ອິຕິ ວທໍ ອິຕ຺ເຖເກ ອຸສ຺ສາເທຕິ.

'ເຍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ສທຸກ຺ຂາ ສອຸປຆາຕາ ສອຸປາຍາສາ ສປຣິຉາຫາ ມິຈ຺ຉາປຝິປນ຺ນາຕິ ອິຕິ ວທໍ ອິຕ຺ເຖເກ ອປສາເທຕິ.

'ເຍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ອນນຸຍຸຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອທຸກ຺ຂາ ອນຸປຆາຕາ ອນຸປາຍາສາ ອປຣິຉາຫາ ສມ຺ມາປຝິປນ຺ນາຕິ ອິຕິ ວທໍ ອິຕ຺ເຖເກ ອຸສ຺ສາເທຕິ.

'ເຍສໍ ເກສຍ຺ຈິ ກວສໍໂຍຊນໍ ອປ຺ປຫີນໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ສທຸກ຺ຂາ ສອຸປຆາຕາ ສອຸປາຍາສາ ສປຣິຉາຫາ ມິຈ຺ຉາປຝິປນ຺ນາຕິ ອິຕິ ວທໍ ອິຕ຺ເຖເກ ອປສາເທຕິ.

'ເຍສໍ ເກສຍ຺ຈິ ກວສໍໂຍຊນໍ ປຫີນໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອທຸກ຺ຂາ ອນຸປຆາຕາ ອນຸປາຍາສາ ອປຣິຉາຫາ ສມ຺ມາປຝິປນ຺ນາຕິ ອິຕິ ວທໍ ອິຕ຺ເຖເກ ອຸສ຺ສາເທຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອຸສ຺ສາທນາ ຈ ໂຫຕິ ອປສາທນາ ຈ, ໂນ ຈ ຘມ຺ມເທສນາ.

໓໔໗. "ກຖຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ເນວຸສ຺ສາທນາ ໂຫຕິ ນ ອປສາທນາ, ຘມ຺ມ-ເທສນາ ຈ[1] ? 'ເຍ ກາມປຝິສນ຺ຘິສຸຂີໂນ ໂສມນສ຺ສານຸໂຍຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ສທຸກ຺ຂາ ສອຸປຆາຕາ ສອຸປາຍາສາ ສປຣິຉາຫາ ມິຈ຺ຉາປຝິປນ຺ນາຕິ ນ ເອວມາຫ. 'ອນຸໂຍໂຄ ຈ ໂຂ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຉາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຝິປທາຕິ ອິຕິ ວທໍ ຘມ຺ມເມວ ເທເສຕິ.

"'ເຍ ກາມປຝິສນ຺ຘິສຸຂີໂນ ໂສມນສ຺ສານຸໂຍຄໍ ອນນຸຍຸຕ຺ຕາ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອທຸກ຺ຂາ ອນຸປຆາຕາ ອນຸປາຍາສາ ອປຣິຉາຫາ ສມ຺ມາປຝິປນ຺ນາຕິ ນ ເອວມາຫ. 'ອນນຸໂຍໂຄ ຈ ໂຂ, ອທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິຉາໂຫ; ສມ຺ມາປຝິປທາຕິ ອິຕິ ວທໍ ຘມ຺ມເມວ ເທເສຕິ.

---

໑. ຘມ຺ມເທສນາວ (ສຸຍາ, ກໍ)

'ເຍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ສທຸກ຺ຂາ ສອຸປຆາຕາ ສອຸປາຍາສາ ສປຣິຬາຫາ ມິຈ຺ຉາປຜິປນ຺ນາຕິ ນ ເອວມາຫ. 'ອນຸໂຍໂຄ ຈ ໂຂ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຬາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຜິປທາຕິ ອິຕິ ວທໍ ຘມ຺ມເມວ ເທເສຕິ.

'ເຍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ອນນຸຍຸຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອທຸກ຺ຂາ ອນຸປຆາຕາ ອນຸປາຍາສາ ອປຣິຬາຫາ ສມ຺ມາປຜິປນ຺ນາຕິ ນ ເອວມາຫ. 'ອນນຸໂຍໂຄ ຈ ໂຂ, ອທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິຬາໂຫ; ສມ຺ມາປຜິປທາຕິ ອິຕິ ວທໍ ຘມ຺ມເມວ ເທເສຕິ.

'ເຍສໍ ເກສຍ຺ຈິ ກວສໍໂຍຊນໍ ອປ຺ປຫີນໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ສທຸກ຺ຂາ ສອຸປຆາຕາ ສອຸປາຍາສາ ສປຣິຬາຫາ ມິຈ຺ຉາປຜິປນ຺ນາຕິ ນ ເອວມາຫ. 'ກວສໍໂຍຊເນ ຈ ໂຂ ອປ຺ປຫີເນ ກໂວປິ ອປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕີຕິ ອິຕິ ວທໍ ຘມ຺ມເມວ ເທເສຕິ.

'ເຍສໍ ເກສຍ຺ຈິ ກວສໍໂຍຊນໍ ປຫີນໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອທຸກ຺ຂາ ອນຸປຆາຕາ ອນຸປາຍາສາ ອປຣິຬາຫາ ສມ຺ມາປຜິປນ຺ນາຕິ ນ ເອວມາຫ. 'ກວສໍໂຍຊເນ ຈ ໂຂ ປຫີເນ ກໂວປິ ປຫີໂນ ໂຫຕີຕິ ອິຕິ ວທໍ ຘມ຺ມເມວ ເທເສຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເນວຸສ຺ສາທນາ ໂຫຕິ ນ ອປສາທນາ, ຘມ຺ມເທສນາ ຈ. 'ອຸສ຺ສາທນຍ຺ຈ ຊຍ຺ຍາ, ອປສາທນຍ຺ຈ ຊຍ຺ຍາ; ອຸສ຺ສາທນຍ຺ຈ ຍຕ຺ວາ ອປສາທນຍ຺ຈ ຍຕ຺ວາ ເນວຸສ຺ສາເທຍ຺ຍ, ນ ອປສາເທຍ຺ຍ, ຘມ຺ມເມວ ເທເສຍ຺ຍາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໒໗. 'ສຸຂວິນິຈ຺ຉຍໍ ຊຍ຺ຍາ; ສຸຂວິນິຈ຺ຉຍໍ ຍຕ຺ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສຸຂມນຸຍຸຍ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ປຍ຺ຈິເມ, ກິກ຺ຂເວ, ກາມຄຸຓາ. ກຕເມ ປຍ຺ຈ? ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຜ຺ກາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ, ໂສຕວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ... ຆານວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ... ຊິວ຺ຫາວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຣສາ... ກາຍວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ໂຜຜ຺ກພ຺ພາ ອິຜ຺ກາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຍ຺ຈ ກາມຄຸຓາ. ຍໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິເມ ປຍ຺ຈ ກາມຄຸເຓ ປຜິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາມສຸຂໍ ມີຬ຺ຫສຸຂໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສຸຂໍ ອນຣິຍສຸຂໍ. 'ນ ອາເສວິຕພ຺ພໍ, ນ ກາເວຕພ຺ພໍ, ນ ພຫຸລີກາຕພ຺ພໍ, ກາຍິຕພ຺ພໍ ເອຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສາຕິ ວທາມິ. ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ

ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ...ເປ... ຕຕິຍໍ ຌານໍ...ເປ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂໍ ປວິເວກສຸຂໍ ອຸປສມສຸຂໍ ສມ຺ໂພຘິສຸຂໍ. 'ອາເສວິຕພ຺ພໍ, ຠາເວຕພ຺ພໍ, ພຫຸລີກາຕພ຺ພໍ, ນ ຠາຍິຕພ຺ພໍ ເອຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສາຕິ ວທາມິ. 'ສຸຂວິນິຈ຺ຉຍໍ ຊຎ຺ຎາ; ສຸຂວິນິຈ຺ຉຍໍ ຎຕ຺ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສຸຂມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໔໙. 'ໂທສາວຫໍ ນ ຠາເສຍ຺ຍ, ສມ຺ມຸຂາ ນ ຂີຓໍ ຠເຓຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ຊຎ຺ຎາ ໂທສາວຫໍ ອຠູຕໍ ອຕຈ຺ຉໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ສສກ຺ກໍ[1], ຕໍ ໂທສາວຫໍ ນ ຠາເສຍ຺ຍ. ຍມ຺ປິ ຊຎ຺ຎາ ໂທສາວຫໍ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ຕສ຺ສປິ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ ອວຈນາຍ. ຍຎ຺ຈ ໂຂ ຊຎ຺ຎາ ໂທສາວຫໍ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ຕຕ຺ຣ ກາລຎ຺ຎູ ອສ຺ສ ຕສ຺ສ ໂທສາວຫສ຺ສ ວຈນາຍ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ຊຎ຺ຎາ ສມ຺ມຸຂາ ຂີຓວາທໍ ອຠູຕໍ ອຕຈ຺ຉໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ສສກ຺ກໍ[1] ຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ຂີຓວາທໍ ນ ຠາເສຍ຺ຍ. ຍມ຺ປິ ຊຎ຺ຎາ ສມ຺ມຸຂາ ຂີຓວາທໍ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ຕສ຺ສປິ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ ອວຈນາຍ. ຍຎ຺ຈ ໂຂ ຊຎ຺ຎາ ສມ຺ມຸຂາ ຂີຓວາທໍ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ຕຕ຺ຣ ກາລຎ຺ຎູ ອສ຺ສ ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ຂີຓວາທສ຺ສ ວຈນາຍ. 'ໂທສາວຫໍ ນ ຠາເສຍ຺ຍ, ສມ຺ມຸຂາ ນ ຂີຓໍ ຠເຓຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໕໐. 'ອຕຣມາໂນວ ຠາເສຍ຺ຍ ໂນ ຕຣມາໂນຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຣມານສ຺ສ ຠາສໂຕ ກາໂຍປິ ກິລມຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ອຸປຫຎ຺ຎຕິ[4] ສໂຣປິ ອຸປຫຎ຺ຎຕິ,[4] ກຓ຺ໂຐປິ ອາຕຸຣີຍຕິ, ອວິສຏ຺ຐມ຺ປິ ໂຫຕິ ອວິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ຕຣມານສ຺ສ ຠາສິຕໍ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕຣມານສ຺ສ ຠາສໂຕ ກາໂຍປິ ນ ກິລມຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຸປຫຎ຺ຎຕິ, ສໂຣປິ ນ ອຸປຫຎ຺ຎຕິ, ກຓ຺ໂຐປິ ນ ອາຕຸຣີຍຕິ, ວິສຏ຺ຐມ຺ປິ ໂຫຕິ ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ອຕຣມານສ຺ສ ຠາສິຕໍ. 'ອຕຣມາໂນວ ຠາເສຍ຺ຍ, ໂນ ຕຣມາໂນຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

---

໑. ສມ຺ປຕ຺ຕໍ (ກ) ໔. ອູຫຎ຺ຎຕິ (ສີ)

໓໓໑. 'ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິ ນາກິນິເວເສຍ຺ຍ, ສມຍ຺ລໍ ນາຕິທາເວຍ຺ຍາຕິ ອິຕິ ໄຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ກຖຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຈ ອກິນິເວໂສ ໂຫຕິ ສມຍ຺ລາຍ ຈ ອຕິສາໂຣ? ອິທ, ກິກ຺ຂເວ, ຕເທເວກຈ຺ເຈສຸ ຊນປເທສຸ 'ປາຕິຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ວິຕ຺ຕນ຺ຕິ[๑] ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ສຣາວນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ 'ຘາໂຣປນ຺ຕິ[๒] ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ໂປຓນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ປິສີລວນ຺ຕິ[๓] ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ. ອິຕິ ຍຖາ ຍຖາ ນໍ ເຕສຸ ເຕສຸ ຊນປເທສຸ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ ຕຖາ ຕຖາ ຖາມສາ ປຣາມາສາ[๔] ອກິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣຕິ 'ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຊມຍ຺ຍນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຈ ອກິນິເວໂສ ໂຫຕິ ສມຍ຺ລາຍ ຈ ອຕິສາໂຣ.

໓໓໒. ກຖຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຈ ອນກິນິເວໂສ ໂຫຕິ ສມຍ຺ລາຍ ຈ ອນຕິສາໂຣ? ອິທ, ກິກ຺ຂເວ, ຕເທເວກຈ຺ເຈສຸ ຊນປເທສຸ 'ປາຕິຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ວິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ສຣາວນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ຘາໂຣປນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ໂປຓນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ, 'ປິສີລວນ຺ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ. ອິຕິ ຍຖາ ຍຖາ ນໍ ເຕສຸ ເຕສຸ ຊນປເທສຸ ສຍ຺ຊານນ຺ຕິ 'ອິທໍ ກິຣເມ[๕] ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ສນ຺ທາຍ ໂວຫຣນ຺ຕີຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ໂວຫຣຕິ ອປຣາມສໍ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຈ ອນກິນິເວໂສ ໂຫຕິ, ສມຍ຺ລາຍ ຈ ອນຕິສາໂຣ. 'ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິ ນາກິນິເວເສຍ຺ຍ ສມຍ຺ລໍ ນາຕິທາເວຍ຺ຍາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໓໓. ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ໂຍ ກາມປຝິສນ຺ທິສຸຂິໂນ ໂສມນສ຺ສານຸໂຍໂຄ ຫີໂນ ຄມ຺ໂມ ໂປຖຸຊ຺ຊນິໂກ ອນຣິໂຍ ອນຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ທມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຬາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຝິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ທມ຺ໂມ ສຣໂຓ. ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ໂຍ ກາມປຝິສນ຺ທິສຸຂິໂນ ໂສມນສ຺ສານຸໂຍຄໍ ອນນຸໂຍໂຄ ຫີນໍ ຄມ຺ມໍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ ອນຣິຍໍ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ອທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ທມ຺ໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິຬາໂຫ; ສມ຺ມາປຝິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ທມ຺ໂມ ອຣໂຓ.

---

໑. ປິຝຸກນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໒. ຫໂຣສນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໓. ປິສີລນ຺ຕິ (ສີ, ອິ), ປິປິລນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໔. ປຣາມສ຺ສ (ສີ) ໕. ອິທໍ ກິຣ ເຕ ຈ (ກ)

ໜໜ໔. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ໂຍ ອຕຸຕກິລມຖານຸໂຍໂຄ ທຸກໂຂ ອນຣິໂຍ ອນຕຸຖສໍຫິໂຕ, ສທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິອາໂຫ;ມິຈຸឆາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສຣໂຓ. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ໂຍ ອຕຸຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ອນນຸໂຍໂຄ ທຸກຂໍ ອນຣິຍໍ ອນຕຸຖສໍຫິຕໍ, ອທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິອາໂຫ; ສມຸມາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອຣໂຓ.

ໜໜ໕. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍາຍໍ ມຊຸຊີມາ ປຜິປທາ ຕຖາຄເຕນ ອກິສມຸພຸທຸຘາ ຈກຸຂຸກຣຕີ ຌາຓກຣຕີ ອຸປສມາຍ ອກິຌຸຌາຍ ສມຸໂພຘາຍ ນິພຸພານາຍ ສໍວຕຸຕຕິ, ອທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິອາໂຫ; ສມຸມາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອຣໂຓ.

ໜໜ໖. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍາຍໍ ອຸສຸສາທນາ ຈ ອປສາທນາ ຈ ໂນ ຈ ຜມຸມເທສນາ, ສທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິອາໂຫ; ມິຈຸឆາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສຣໂຓ. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍາຍໍ ເນວຸສຸສາທນາ ຈ ນ ອປສາທນາ ຈ ຜມຸມເທສນາ ຈ, ອທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິອາໂຫ; ສມຸມາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອຣໂຓ.

ໜໜ໗. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍມິທໍ ກາມສຸຂໍ ມີຊຸຫສຸຂໍ ໂປຖຸຊຸຊນສຸຂໍ ອນຣິຍສຸຂໍ, ສທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິອາໂຫ; ມິຈຸឆາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສຣໂຓ. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍມິທໍ ເນກຸຂມຸມສຸຂໍ ປວິເວກສຸຂໍ ອຸປສມສຸຂໍ ສມຸໂພຘິສຸຂໍ, ອທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິອາໂຫ; ສມຸມາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອຣໂຓ.

ໜໜ໘. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍຸວາຍໍ ຣໂຫວາໂທ ອກູໂຕ ອຕຈຸໂឆ ອນຕຸຖສໍຫິໂຕ, ສທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິອາໂຫ; ມິຈຸឆາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສຣໂຓ. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍຸວາຍໍ ຣໂຫວາໂທ ກູໂຕ ຕຈຸໂឆ ອນຕຸຖສໍຫິໂຕ, ສທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິອາໂຫ; ມິຈຸឆາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ສຣໂຓ. ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍຸວາຍໍ ຣໂຫວາໂທ ກູໂຕ ຕຈຸໂឆ ອຕຸຖສໍຫິໂຕ, ອທຸກໂຂ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິອາໂຫ; ສມຸມາປຜິປທາ. ຕສຸມາ ເອໂສ ຜມຸໂມ ອຣໂຓ.

໓໓໙. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ສມ຺ມຸຂາ ຂີຓວາໂທ ອຠູໂຕ ອຕຈ຺ໂຉ ອນຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຬາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຏິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສຣໂຓ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ສມ຺ມຸຂາ ຂີຓວາໂທ ຠູໂຕ ຕຈ຺ໂຉ ອນຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຬາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຏິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສຣໂຓ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ສມ຺ມຸຂາ ຂີຓວາໂທ ຠູໂຕ ຕຈ຺ໂຉ ອຕ຺ຖສໍຫິໂຕ, ອທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິຬາໂຫ; ສມ຺ມາປຏິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອຣໂຓ.

໓໔໐. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມິທໍ ຕຣມານສ຺ສ ຠາສິຕໍ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຬາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຏິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສຣໂຓ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມິທໍ ອຕຣມານສ຺ສ ຠາສິຕໍ, ອທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິຬາໂຫ; ສມ຺ມາປຏິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອຣໂຓ.

໓໔໑. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຈ ອຠິນິເວໂສ ສມຎ຺ຎາຍ ຈ ອຕິສາໂຣ, ສທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສອຸປຆາໂຕ ສອຸປາຍາໂສ ສປຣິຬາໂຫ; ມິຈ຺ຉາປຏິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ສຣໂຓ. ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຈ ອນຠິນິເວໂສ ສມຎ຺ຎາຍ ຈ ອນຕິສາໂຣ, ອທຸກ຺ໂຂ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອນຸປຆາໂຕ ອນຸປາຍາໂສ ອປຣິຬາໂຫ; ສມ຺ມາປຏິປທາ. ຕສ຺ມາ ເອໂສ ຘມ຺ໂມ ອຣໂຓ.

ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ສຣຓຎ຺ຈ ຘມ຺ມໍ ຊານິສ຺ສາມ, ອຣຓຎ຺ຈ ຘມ຺ມໍ ຊານິສ຺ສາມ; ສຣຓຎ຺ຈ ຘມ຺ມໍ ຎຕ຺ວາ ອຣຓຎ຺ຈ ຘມ຺ມໍ ຎຕ຺ວາ ອຣຓປຏິປທໍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສາມາຕິ ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ສຸຠູຕິ ຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອຣຓປຏິປທໍ ປຏິປນ຺ໂນຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ອຣຓວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວມໍ.

໑໐. ຘາຕຸວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ

໓໔໒. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ມຄເຘສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ຕທວສຣິ; ເຍນ ຠຄ຺ຄໂວ ກຸມ຺ຠກາໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄ຺ຄວໍ ກຸມ຺ຠກາຣໍ ເອຕທໂວຈ "ສເຈ ເຕ ຠຄ຺ຄວ ອຄຣຸ ວິຫເຣມຸ ອາເວສເນ[໑] ເອກຣຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ນ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຄຣຸ. ອຕ຺ຖິ ເຈຕ຺ຖ ປພ຺ພຊິໂຕ ປຐມໍ ວາສູປຄໂຕ. ສເຈ ໂສ ອນຸຊານາຕິ, ວິຫຣຖ[໒] ຠນ຺ເຕ, ຍຖາສຸຂນ຺ຕິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ປຸກ຺ກຸສາຕິ ນາມ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສທ຺ຘາຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ. ໂສ ຕສ຺ມິໍ ກຸມ຺ຠກາຣາເວສເນ[໓] ປຐມໍ ວາສູປຄໂຕ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນາຍສ຺ມາ ປຸກ຺ກຸສາຕິ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ປຸກ຺ກຸສາຕິໍ ເອຕທໂວຈ "ສເຈ ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ, ອຄຣຸ ວິຫເຣມຸ ອາເວສເນ ເອກຣຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ອຸຣຸນ຺ທໍ, ອາວຸໂສ[໔] ກຸມ຺ຠກາຣາເວສນໍ. ວິຫຣຕາຍສ຺ມາ ຍຖາສຸຂນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ກຸມ຺ຠກາຣາເວສນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຕິຓສນ຺ຖາຣກໍ[໕] ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ນິສີທິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ພຫຸເທວ ຣຕ຺ຕິໍ ນິສຊ຺ຊາຍ ວີຕິນາເມສິ ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ປຸກ຺ກຸສາຕິ ພຫຸເທວ ຣຕ຺ຕິໍ ນິສຊ຺ຊາຍ ວີຕິນາເມສິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ "ປາສາທິກໍ ໂຂ ອຍໍ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອິຣິຍຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ປຸຈ຺ເຈຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ປຸກ຺ກຸສາຕິໍ ເອຕທໂວຈ "ກໍສິ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປພ຺ພຊິໂຕ? ໂກ ວາ ເຕ ສຕ຺ຖາ? ກສ຺ສ ວາ ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມໍ ໂຣເຈສີຕິ? "ອຕ຺ຖາວຸໂສ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ

---

໑. ວິຫາຣາມາເວສເນ (ສີ, ອິ), ວິຫຣາມ ນິເວສເນ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ວິຫເຣມຸ ນິເວສເນ (ກ)
໒. ວິຫຣ (ສີ, ອິ)
໓. ກຸມ຺ຠກາຣນິເວສເນ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໔. ອູຣຸນ຺ທໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ອຸຣຸທ຺ຘໍ (ກ) ທີ - ໒ - ສກ຺ກປຎ຺ຫສຸຕ຺ຕຏີກາ ໂອໂລເກຕ຺ຕພ຺ພາ
໕. ຕິຓສນ຺ຖຣິກໍ (ສີ), ຕິຓສນ຺ຖຣກໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂທ ຠຄວາຕິ. ຕາຫໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປພ຺ພຊິໂຕ. ໂສ ຈ ເມ ຠຄວາ ສຕ຺ຖາ. ຕສ຺ສ ຈາຫໍ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມໍ ໂຣເຈມີຕິ. “ກຫໍ ປນ, ຠິກ຺ຂຸ, ເອຕຣຫິ ໂສ ຠຄວາ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທຕິ. “ອຕ຺ຖາວຸໂສ, ອຸຕ຺ຕເຣສຸ ຊນປເທສຸ ສາວຕ຺ຖີ ນາມ ນຄຣໍ. ຕຕ຺ຖ ໂສ ຠຄວາ ເອຕຣຫິ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທຕິ. “ທິຏ຺ຐປຸພ຺ໂພ ປນ ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ, ໂສ ຠຄວາ; ທິສ຺ວາ ຈ ປນ ຊາເນຍ຺ຍາສີຕິ? “ນ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ, ທິຏ຺ຐປຸພ຺ໂພ ໂສ ຠຄວາ; ທິສ຺ວາ ຈາຫໍ ນ ຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ມມຎ຺ຈ ຂ຺ວາຍໍ[1] ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປພ຺ພຊິໂຕ. ຍໍນູນສ຺ສາຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ປຸກ຺ກຸສາຕິໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ຘມ຺ມໍ ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ, ເທເສສ຺ສາມິ. ຕໍ ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ປຸກ຺ກຸສາຕິ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໓໔໓. “‘ຉຘາຕຸໂຣ[2] ອຍໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຸຣິໂສ ຉຜສ຺ສາຍຕໂນ ອຏ຺ຐາຣສ-ມໂນປວິຈາໂຣ ຈຕຸຣາຘິຏ຺ຐາໂນ; ຍຕ຺ຖ ຐິຕໍ ມຎ຺ຎສ຺ສວາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ມຎ຺ຎສ຺ສເວ ໂຂ ປນ ນປ຺ປວຕ຺ຕມາເນ ມຸນິ ສນ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປຎ຺ຎໍ ນປ຺ປມຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ສຈ຺ຈມນຸຣກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຈາຄມນຸພ຺ຣູເຫຍ຺ຍ, ສນ຺ຕິເມວ ໂສ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ອຍມຸທ຺ເທໂສ ຉຘາຕຸວິຠງ຺ຄສ຺ສ[3].

໓໔໔. “‘ຉຘາຕຸໂຣ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຸຣິໂສຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? (ຉຍິມາ, ຠິກ຺ຂຸ, ຘາຕຸໂຍ)[4] ປຖວີຘາຕຸ, ອາໂປຘາຕຸ, ເຕໂຊຘາຕຸ, ວາໂຍຘາຕຸ, ອາກາສຘາຕຸ, ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ. ‘ຉຘາຕຸໂຣ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຸຣິໂສຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໔໕. “‘ຉຜສ຺ສາຍຕໂນ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຸຣິໂສຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ໂສຕສມ຺ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ຆານສມ຺ຜສ຺ສາ-ຍຕນໍ, ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ກາຍສມ຺ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ສາຍຕນໍ. ‘ຉຜສ຺ສາຍຕໂນ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ປຸຣິໂສຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

---

໑. ມໍ ຕ຺ວາຍໍ (ສີ), ມມໍ ຂ຺ວາຍໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ມໍ ຂ຺ວາຍໍ (ອິ)
໒. ຉທ຺ຘາຕຸໂຣ (ສີ)
໓. ຉຘາຕຸວິຠງ຺ຄສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ( ) ນຕ຺ຖິ ສີ-ອີໂປຕ຺ຖເກສຸ.

໓໒໓. "'ອຊຸກາຣສມໂນປວິຈາໂຣ ອຍໍ, ກິກຸຂຸ, ປຸຣິໂສຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕຕໍ. ກິລເຈຕໍ ປຜິຈຈ ວຸຕຕໍ? ຈກຸຂຸນາ ຣູປໍ ທິສວາ ໂສມນສສຊານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ໂທມນສສຊານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ອຸເປກຂາຊານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ; ໂສເຕນ ສທຸທໍ ສຸຕວາ ຆາເນນ ຄນຸຂໍ ຆາຍິຕວາ... ຊິວຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕວາ... ກາເຍນ ໂຜຊຸພຸພໍ ຜຸສິຕວາ... ມນສາ ຂມຸມໍ ວິຄຸລາຍ ໂສມນສສຊານິຍໍ ຂມຸມໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ໂທມນສສຊານິຍໍ ຂມຸມໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ອຸເປກຂາຊານິຍໍ ຂມຸມໍ ອຸປວິຈຣຕິ. ອິຕິ ຉ ໂສມນສສຸປວິຈາຣາ, ຉ ໂທມນສສຸປວິຈາຣາ, ຉ ອຸເປກຂຸປວິຈາຣາ. 'ອຊຸກາຣສມໂນປວິຈາໂຣ ອຍໍ, ກິກຸຂຸ, ປຸຣິໂສຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຜິຈຈ ວຸຕຕໍ.

໓໒໔. "'ຈຕຸຣາຂິຊາໂນ ອຍໍ, ກິກຸຂຸ, ປຸຣິໂສຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕຕໍ. ກິລເຈຕໍ ປຜິຈຈ ວຸຕຕໍ? ປລຸລາຂິຊາໂນ, ສຈຈາຂິຊາໂນ, ຈາຄາຂິຊາໂນ, ອຸປສມາຂິຊາໂນ. 'ຈຕຸຣາຂິຊາໂນ ອຍໍ, ກິກຸຂຸ, ປຸຣິໂສຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕຕໍ ອິທເມຕໍ ປຜິຈຈ ວຸຕຕໍ.

໓໒໕. "'ປລຸລໍ ນປຸປມຊເຊຍຍ, ສຈຈມນຸຣກເຂຍຍ, ຈາຄມນຸພຣູເທຍຍ, ສນຸຕິເມວ ໂສ ສິກເຂຍຍາຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕຕໍ. ກິລເຈຕໍ ປຜິຈຈ ວຸຕຕໍ? ກຖລຈ, ກິກຸຂຸ, ປລຸລໍ ນປຸປມຊຊຕິ? ຉຍິມາ, ກິກຸຂຸ, ຂາຕຸໂຍ ປຖວີຂາຕຸ, ອາໂປຂາຕຸ, ເຕໂຊຂາຕຸ, ວາໂຍຂາຕຸ, ອາກາສຂາຕຸ, ວິລຸລາຓຂາຕຸ.

໓໒໖. "ກຕມາ ຈ, ກິກຸຂຸ, ປຖວີຂາຕຸ? ປຖວີຂາຕຸ ສິຍາ ອຊຊຕຕິກາ ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ, ກິກຸຂຸ, ອຊຊຕຕິກາ ປຖວີຂາຕຸ? ຍໍ ອຊຊຕຕໍ ປຈຈຕຕໍ ກກຂໍ ຂຣິຄຕໍ ອຸປາທິນນໍ[1], ເສຍຍຖິທໍ ເກສາ ໂລມາ ນຂາ ທນຕາ ຕໂຈ ມໍສໍ ນຫາຣຸ ອຊຸກິ ອຊຸກິມິລຸຊໍ[4] ວກກໍ ຫທຍໍ ຍກນໍ ກິໂລມກໍ ປິຫກໍ ປປຸຜາສໍ ອນຸຕໍ ອນຸຕຄຸຕໍ ອຸທຣິຍໍ ກຣີສໍ, ຍໍ ວາ ປນລຸລມປິ ກິລຈິ ອຊຊຕຕໍ ປຈຈຕຕໍ ກກຂໍ ຂຣິຄຕໍ ອຸປາທິນນໍ ອຍໍ ວຸຈຈຕິ, ກິກຸຂຸ, ອຊຊຕຕິກາ ປຖວີຂາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊຊຕຕິກາ ປຖວີຂາຕຸ ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ປຖວີຂາຕຸ ປຖວີຂາຕຸເຣເວສາ. 'ຕໍ ເນຕໍ ມມ ເນໂສຫມສມິ ນ ເມໂສ ອຕຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມມປປລຸລາຍ ທຊຸພຸພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມມປປລຸລາຍ ທິສວາ ປຖວີຂາຕຸຍາ ນິພພິນທຕິ, ປຖວີຂາຕຸຍາ ຈິຕຕໍ ວິຣາເຊຕິ.

---

໑. ອຸປາທິຕຕໍ (ອິ, ກ)　　　　　໔. ອຊຸກິມິລຸຊາ (ສີ, ອິ)

໓໕໐. "ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອາໂປຮາຕຸ? ອາໂປຮາຕຸ ສິຍາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ອາໂປຮາຕຸ? ຍໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອາໂປ ອາໂປຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ ເສຍ຺ຍຖີທໍ ປິຕ຺ຕໍ ເສມ຺ຫໍ ປຸພ຺ໂພ ໂລຫິຕໍ ເສໂທ ເມໂທ ອສ຺ສຸ ວສາ ເຂໂອ ສິງ຺ຆາຕິກາ ລສິກາ ມຸຕ຺ຕໍ, ຍໍ ວາ ປນຫຍ຺ຫມ຺ປິ ກິຍ຺ຈິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອາໂປ ອາໂປຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂຸ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ອາໂປຮາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ອາໂປຮາຕຸ ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ອາໂປຮາຕຸ ອາໂປຮາຕຸເຣເວສາ. 'ຕໍ ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຫຍ຺ຍາຍ ທຕ຺ຖພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຫຍ຺ຍາຍ ທິສ຺ວາ ອາໂປຮາຕຸຍາ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ ອາໂປຮາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕິ.

໓໕໑. "ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ເຕໂຊຮາຕຸ? ເຕໂຊຮາຕຸ ສິຍາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ ກິກ຺ຂຸ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ເຕໂຊຮາຕຸ? ຍໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເຕໂຊ ເຕໂຊຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເຍນ ຈ ສນ຺ຕປ຺ປຕິ, ເຍນ ຈ ຊີຣີຍຕິ, ເຍນ ຈ ປຣິທຍ຺ຫຕິ, ເຍນ ຈ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕໍ ສມ຺ມາ ປຣິຕາມໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຍໍ ວາ ປນຫຍ຺ຫມ຺ປິ ກິຍ຺ຈິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເຕໂຊ ເຕໂຊຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂຸ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ເຕໂຊຮາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ເຕໂຊຮາຕຸ ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ເຕໂຊຮາຕຸ ເຕໂຊຮາຕຸເຣເວສາ. 'ຕໍ ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຫຍ຺ຍາຍ ທຕ຺ຖພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຫຍ຺ຍາຍ ທິສ຺ວາ ເຕໂຊຮາຕຸຍາ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເຕໂຊຮາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕິ.

໓໕໔. "ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ວາໂຍຮາຕຸ? ວາໂຍຮາຕຸ ສິຍາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ວາໂຍຮາຕຸ? ຍໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວາໂຍ ວາໂຍຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອຸທ຺ຮງຄມາ ວາຕາ, ອໂຮຄມາ ວາຕາ ກຸຈ຺ຉິສຍາ ວາຕາ ໂກຕ຺ຖາສຍາ[1] ວາຕາ ອງຄມງຄານຸສາຣິໂນ ວາຕາ, ອສ຺ສາໂສ ປສ຺ສາໂສ ອິຕິ, ຍໍ ວາ ປນຫຍ຺ຫມ຺ປິ ກິຍ຺ຈິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວາໂຍ ວາໂຍຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂຸ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ວາໂຍຮາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ວາໂຍຮາຕຸ ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ວາໂຍຮາຕຸ ວາໂຍຮາຕຸເຣເວສາ

---

໑. ໂກຕ຺ຖສຍາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

'ຕໍ ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ທຜ຺ກພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ທິສ຺ວາ ວາໂຍຮາຕຸຍາ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ວາໂຍຮາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕິ.

໓໕໓. "ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອາກາສຮາຕຸ? ອາກາສຮາຕຸ ສິຍາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ສິຍາ ພາຫິຣາ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂຸ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ອາກາສຮາຕຸ? ຍໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອາກາສໍ ອາກາສຄຕໍ ອຸປາທິນ຺ນໍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກຕ຺ຕຈ຺ຉິທ຺ທໍ ນາສຈ຺ຉິທ຺ທໍ ມຸຂທ຺ວາຣໍ, ເຍນ ຈ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕໍ ອຊ຺ໂຊຫຣຕິ, ຍຕ຺ຖ ຈ ອສິຕປີຕ-ຂາຍິຕສາຍິຕໍ ສນ຺ຕິຝ຺ກຕິ, ເຍນ ຈ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕໍ ອໂຮກາຄໍ[1] ນິກ຺ຂມຕິ, ຍໍ ວາ ປນລ຺ລມ຺ປິ ກິລ຺ຈິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອາກາສໍ ອາກາສຄຕໍ ອຑໍ ອຑຄຕໍ ວິວຣໍ ວິວຣຄຕໍ ອສມ຺ຜຸຝ຺ກໍ ມໍສໂລຫິເຕຫິ ອຸປາທິນ຺ນໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກິກ຺ຂຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ອາກາສຮາຕຸ. ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ອາກາສຮາຕຸ ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ອາກາສຮາຕຸ ອາກາສຮາຕຸເຣເວສາ. 'ຕໍ ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ທຜ຺ກພ຺ພໍ. ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ທິສ຺ວາ ອາກາສຮາຕຸຍາ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ອາກາສຮາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣາເຊຕິ.

໓໕໔. "ອຖາປຣໍ ວິລ຺ລາຓໍເຍວ ອວສິສ຺ສຕິ ປຣິສຸທ຺ຮໍ ປຣິໂຍທາຕໍ. ເຕນ ຈ ວິລ຺ລາເຕນ ກິ໋[4] ວິຊານາຕິ? 'ສຸຂນ຺ຕິປິ ວິຊານາຕິ, 'ທຸກ຺ຂນ຺ຕິປິ ວິຊານາຕິ, 'ອທຸກ຺ຂມສຸຂນ຺ຕິປິ ວິຊານາຕິ. ສຸຂເວທນິຍໍ, ກິກ຺ຂຸ, ຜສ຺ສໍ ປຝິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂາ ເວທນາ. ໂສ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ. 'ຕສ຺ເສວ ສຸຂເວທນິຍສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣຮາ ຍໍ ຕຊ຺ຊໍ ເວທຍິຕໍ ສຸຂເວທນິຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຝິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສຸຂາ ເວທນາ ສາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ສາ ວູປສມ຺ມຕີຕິ ປຊານາຕິ.

໓໕໕. "ທຸກ຺ຂເວທນິຍໍ, ກິກ຺ຂຸ, ຜສ຺ສໍ ປຝິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ. ໂສ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ. 'ຕສ຺ເສວ ທຸກ຺ຂເວທນິຍສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣຮາ ຍໍ ຕຊ຺ຊໍ ເວທຍິຕໍ ທຸກ຺ຂເວທນິຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຝິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ສາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ສາ ວູປສມ຺ມຕີຕິ ປຊານາຕິ.

໓໕໖. "ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນິຍໍ, ກິກ຺ຂຸ, ຜສ຺ສໍ ປຝິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ໂສ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ

---

໑. ອໂຮກາຄາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ເທວທູຕສຸຕ຺ເຕນ ສເມຕິ.		໔. ເຕນ ວິລ຺ລາເຕນ ກິລ຺ຈ (ສີ)

ປຊານາຕິ. ຕສ຺ເສວ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີຍສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣທາ ຍໍ ຕຊ຺ຊໍ ເວທຍິຕໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ, ສາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ສາ ວູປສມ຺ມຕີຕິ ປຊານາຕິ.

໓໕໗. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂຸ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ກຏ຺ຖານໍ ສງ຺ພຜາ[໑] ສໂມຣານາ ອຸສ຺ມາ ຊາຍຕິ, ເຕໂຊ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ເຕສໍເຍວ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກຏ຺ຖານໍ ນານາກາວາ ວິກ຺ເຂປາ ຍາ ຕຊ຺ຊາ ອຸສ຺ມາ, ສາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ສາ ວູປສມ຺ມຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ສຸຂເວທນີຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂາ ເວທນາ. ໂສ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. 'ຕສ຺ເສວ ສຸຂເວທນີຍສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣທາ ຍໍ ຕຊ຺ຊໍ ເວທຍິຕໍ ສຸຂເວທນີຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສຸຂາ ເວທນາ ສາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ສາ ວູປສມ຺ມຕີ'ຕິ ປຊານາຕິ.

໓໕໘. "ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ, ກິກ຺ຂຸ, ຜສ຺ສໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ. ໂສ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. 'ຕສ຺ເສວ ທຸກ຺ຂເວທນີຍສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣທາ ຍໍ ຕຊ຺ຊໍ ເວທຍິຕໍ ທຸກ຺ຂເວທນີຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ສາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ສາ ວູປສມ຺ມຕີ'ຕິ ປຊານາຕິ.

໓໕໙. "ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີຍໍ, ກິກ຺ຂຸ, ຜສ຺ສໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ໂສ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. 'ຕສ຺ເສວ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີຍສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິໂຣທາ ຍໍ ຕຊ຺ຊໍ ເວທຍິຕໍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຕິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ, ສາ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ສາ ວູປສມ຺ມຕີ'ຕິ ປຊານາຕິ.

໓໖໐. "ອຖາປຣໍ ອຸເປກ຺ຂາເຍວ ອວສິສ຺ສຕິ ປຣິສຸທ຺ຘາ ປຣິໂຍທາຕາ ມຸທຸ ຈ ກມ຺ມນຽ຺ຽາ ຈ ປກສ຺ສຣາ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂຸ, ທກ຺ໂຂ ສຸວຕ຺ຕກາໂຣ ວາ ສຸວຕ຺ຕກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ອຸກ຺ກໍ ພນ຺ເຘຍ຺ຍ, ອຸກ຺ກໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກາມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຍ຺ຍ, ອຸກ຺ກາມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຫາເສນ ຊາຕຣູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸກ຺ກາມຸເຂ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ຕເມນໍ ກາເລນ ກາລໍ ອກິຘເມຍ຺ຍ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜເສຍ຺ຍ, ກາເລນ ກາລໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຕໍ ໂຫຕິ ຊາຕຣູປໍ[໒] ສຸຘນ຺ຕໍ ນິທ຺ຘນ຺ຕໍ ນິຫຕໍ[໓] ນິນ຺ນີຕກສາວໍ[໔] ມຸທຸ ຈ ກມ຺ມນຽ຺ຽຈ ປກສ຺ສຣຽ຺ຈ, ຍສ຺ສາ ຍສ຺ສາ ຈ ປິຬນ຺ຘນວິກຕິຍາ ອາກງ຺ຂຕິ, ຍທິ ປຏ຺ຏິກາຍ[໕] ຍທິ ກຸຕ຺ຫລາຍ

---

໑. ສມ຺ຜສ຺ສ (ສີ, ອິ), ສງ຺ຆຜາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໒. ຊາຕຣູປໍ ຘນ຺ຕໍ (ສີ, ອິ)
໓. ນິຫຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໔. ນິຫຕກສາວໍ (ກ)
໕. ປວຏ຺ຏິກາຍ (ສີ, ສ຺ຍາ)

ຍທິ ຄືເວຍ຺ຍກາຍ ຍທິ ສຸວຕ຺ຕມາລາຍ ຕລ຺ຈສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອນຸໂພຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ພິກ຺ຂຸ, ອຖາປຣໍ ອຸເປກ຺ຂາເຍວ ອວສິສ຺ສຕິ ປຣິສຸທ຺ຘາ ປຣິໂຍທາຕາ ມຸທຸ ຈ ກມ຺ມລ຺ລາ ຈ ປພ຺ສ຺ສຣາ ຈ.

໓໖໑. "ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອິມລ຺ເຈ ອຫໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕໍ ອາກາສານລ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍໍ, ຕທນຸຘມ຺ມລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍໍ. ເອວໍ ເມ ອຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ຕໍນິສ຺ສິຕາ ຕທຸປາທານາ ຈິຣໍ ທີ຃ມທ຺ຘານໍ ຕິຏ຺ເຖຍ຺ຍ. ອິມລ຺ເຈ ອຫໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕໍ ວິລ຺ລາຓລ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍໍ, ຕທນຸຘມ຺ມລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍໍ. ເອວໍ ເມ ອຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ຕໍນິສ຺ສິຕາ ຕທຸປາທານາ ຈິຣໍ ທີ຃ມທ຺ຘານໍ ຕິຏ຺ເຖຍ຺ຍ. ອິມລ຺ເຈ ອຫໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕໍ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນໍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍໍຕທນຸຘມ຺ມລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍໍ. ເອວໍ ເມ ອຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ຕໍນິສ຺ສິຕາ ຕທຸປາທານາ ຈິຣໍ ທີ຃ມທ຺ຘານໍ ຕິຏ຺ເຖຍ຺ຍ. ອິມລ຺ເຈ ອຫໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕໍ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນໍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍໍ, ຕທນຸຘມ຺ມລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍໍ. ເອວໍ ເມ ອຍໍ ອຸເປກ຺ຂາ ຕໍນິສ຺ສິຕາ ຕທຸປາທານາ ຈິຣໍ ທີ຃ມທ຺ຘານໍ ຕິຏ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ.

໓໖໔. "ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອິມລ຺ເຈ ອຫໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕໍ ອາກາສານລ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍໍ, ຕທນຸຘມ຺ມລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍໍ; ສງ຺ຂຕເມຕໍ. ອິມລ຺ເຈ ອຫໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕໍ ວິລ຺ລາຓລ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍໍ, ຕທນຸຘມ຺ມລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍໍ; ສງ຺ຂຕເມຕໍ. ອິມລ຺ເຈ ອຫໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕໍ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນໍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍໍ, ຕທນຸຘມ຺ມລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍໍ; ສງ຺ຂຕເມຕໍ. ອິມລ຺ເຈ ອຫໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ເອວໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕໍ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນໍ ອຸປສໍຫເຣຍ຺ຍໍ, ຕທນຸຘມ຺ມລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຍ຺ຍໍ; ສງ຺ຂຕເມຕນ຺ຕິ.

"ໂສ ເນວ ຕໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ, ນ ອພິສລ຺ເຈຕຍຕິ ພວາຍ ວາ ວິພວາຍ ວາ. ໂສ ອນພິສງ຺ຂໂຣນ຺ໂຕ ອນພິສລ຺ເຈຕຍນ຺ໂຕ ພວາຍ ວາ ວິພວາຍ ວາ ນ ກິລ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ, ອນຸປາທິຍໍ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ, ອປຣິຕສ຺ສໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍເຍວ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕິ.

໓໖໓. "ໂສ ສຸຂລ຺ເຈ ເວທນໍ ເວເທຕິ, 'ສາ ອນິຈ຺ຈາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອນຊ຺ໂຊສິຕາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອນພິນນ຺ທິຕາຕິ ປຊານາຕິ. ທຸກ຺ຂລ຺ເຈ ເວທນໍ ເວເທຕິ,

'ສາ ອນິຈ຺ຈາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອນຊ຺ໂຊສິຕາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອນກິນນ຺ທິຕາຕິ ປຊານາຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂລ຺ເຈ ເວທນໍ ເວເທຕິ, 'ສາ ອນິຈ຺ຈາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອນຊ຺ໂຊສິຕາຕິ ປຊານາຕິ, 'ອນກິນນ຺ທິຕາຕິ ປຊານາຕິ.

໓໖໔. "ໂສ ສຸຂລ຺ເຈ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ນໍ ເວເທຕິ; ທຸກ຺ຂລ຺ເຈ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ນໍ ເວເທຕິ; ອທຸກ຺ຂມສຸຂລ຺ເຈ ເວທນໍ ເວເທຕິ, ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ນໍ ເວເທຕິ. ໂສ ກາຍປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ກາຍປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ, 'ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອຸທ຺ຘໍ ຊີວິຕປຣິຍາທານາ ອິເຘວ ສພ຺ພເວທຍິຕານິ ອນກິນນ຺ທິຕານິ ສີຕີກວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ປຊານາຕິ.

໓໖໕. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂຸ, ເຕລລ຺ຈ ປຝິຈ຺ຈ ວຝ຺ຝິລ຺ຈ ປຝິຈ຺ຈ ເຕລປ຺ປທີໂປ ຊາຍຕິ; ຕສ຺ເສວ ເຕລສ຺ສ ຈ ວຝ຺ຝິຍາ ຈ ປຣິຍາທານາ ອລ຺ລສ຺ສ ຈ ອນຸປຫາຣາ[໑] ອນາຫາໂຣ ນິພ຺ພາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ກາຍປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ກາຍປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ, ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ 'ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີຕິ ປຊານາຕິ, 'ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອຸທ຺ຘໍ ຊີວິຕປຣິຍາທານາ ອິເຘວ ສພ຺ພເວທຍິຕານິ ອນກິນນ຺ທິຕານິ ສີຕີກວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ມາ ເອວໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ອິມິນາ ປຣເມນ ປລ຺ລາທິຝ຺ຘາເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອສາ ຫິ, ກິກ຺ຂຸ, ປຣມາ ອຣິຍາ ປລ຺ລາ ຍທິທໍ ສພ຺ພທຸກ຺ຂກ຺ຂເຍ ລາຓໍ.

໓໖໖. "ຕສ຺ສ ສາ ວິມຸຕ຺ຕິ ສຈ຺ເຈ ຄິຕາ ອກຸປ຺ປາ ໂຫຕິ. ຕລ຺ຫິ, ກິກ຺ຂຸ, ມຸສາ ຍໍ ໂມສທມ຺ມໍ, ຕໍ ສຈ຺ຈໍ ຍໍ ອໂມສທມ຺ມໍ ນິພ຺ພານໍ. ຕສ຺ມາ ເອວໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ອິມິນາ ປຣເມນ ສຈ຺ຈາທິຝ຺ຘາເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອຕລ຺ຫິ, ກິກ຺ຂຸ, ປຣມໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ຍທິທໍ ອໂມສທມ຺ມໍ ນິພ຺ພານໍ.

໓໖໗. "ຕສ຺ເສວ ໂຂ ປນ ປຸພ຺ເພ ອວິທ຺ທສ຺ໂນ ອຸປທີ ໂຫນ຺ຕິ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ. ຕ຺ຍາສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຊິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທທມ຺ມາ. ຕສ຺ມາ ເອວໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ອິມິນາ ປຣເມນ

---

໑. ອນຸປາຫາຣາ (ສີ, ອິ), ອນຸປາທານາ (ກໍ)

ຈາຄາຘິຎ຺ຖານເນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອໂສ ຫິ, ພິກ຺ຂຸ, ປຣໂມ ອຣິໂຍ ຈາໂຄ ຍທິທໍ ສພ຺ພູປຘິປຎິນິສ຺សຄ຺ໂຄ.

໓໕໙. "ຕສ຺ເສວ ໂຂ ປນ ປຸພ຺ເພ ອວິທ຺ທສ຺ໂນ ອພິຊ຺ຊາ ໂຫຕິ ឆນ຺ໂທ ສາຣາໂຄ. ស຺ວາສ຺ສ ປຫີໂນ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ឆິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນພາວໍກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ. ຕສ຺ເສວ ໂຂ ປນ ປຸພ຺ເພ ອວິທ຺ທສ຺ໂນ ອາឃາໂຕ ໂຫຕິ ພ຺ຍາປາໂທ ສມ຺ປໂທໂສ. ស຺ວາສ຺ສ ປຫີໂນ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ឆິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນພາວໍກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ. ຕສ຺ເສວ ໂຂ ປນ ປຸພ຺ເພ ອວິທ຺ທສ຺ໂນ ອວິຊ຺ຊາ ໂຫຕິ ສມ຺ໂມໂຫ. ស຺ວາສ຺ສ ປຫີໂນ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ឆິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນພາວໍກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ. ຕສ຺ມາ ເອວໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອິມິນາ ປຣເມນ ອຸປສມາຘິຎ຺ຖາເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອໂສ ຫິ, ພິກ຺ຂຸ, ປຣໂມ ອຣິໂຍ ອຸປສໂມ ຍທິທໍ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ອຸປສໂມ. 'ປញ຺ໍ ນປ຺ປមຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ສຈ຺ຈມນຸຣກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຈາຄມນុພ຺ຣູເຫຍ຺ຍ, ສນ຺ຕິເມວ ໂສ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຎິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໕໘. "'ຍຕ຺ຖ ຨິຕໍ ມຄ຺ຄສ຺ສວາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ມຄ຺ຄສ຺ສເວ ໂຂ ປນ ນປ຺ປວຕ຺ຕມາເນ ມຸນិ ສນ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກិញ຺ເຈຕໍ ປຎິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? 'ອສ຺ມີຕິ, ພິກ຺ຂຸ, ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ, 'ອຍມຫມស຺ມីຕິ ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ, 'ພວិស຺សນ຺ຕິ ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ, 'ນ ພວិស຺សນ຺ຕິ ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ, 'ຣູປີ ພວិស຺សນ຺ຕິ ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ, 'ອຣູປີ ພວិស຺សນ຺ຕິ ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ, 'ສญ຺ີ ພວិស຺សນ຺ຕິ ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ, 'ອສញ຺ີ ພວិស຺សນ຺ຕິ ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ 'ເນວສញ຺ីນາສញ຺ີ ພວិស຺សນ຺ຕິ ມຄ຺ຄິຕເມຕໍ ມຄ຺ຄິຕໍ, ພິກ຺ຂຸ, ໂຣໂຄ ມຄ຺ຄິຕໍ ຄຕ຺ໂທ ມຄ຺ຄິຕໍ ສລ຺ລໍ. ສພ຺ພມຄ຺ຄິຕານໍ ເຕ຺ວວ, ພິກ຺ຂຸ, ສມຕິກ຺កមາ ມຸນិ ສນ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ມຸນិ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂຸ, ສນ຺ໂຕ ນ ຊາຍຕິ, ນ ຊີຍຕິ, ນ ມີຍຕິ, ນ ກុປ຺ປຕິ, ນ ປິເຫຕິ. ຕຄ຺ຫិស຺ស, ພິກ຺ຂຸ, ນຕ຺ຖិ ເຍນ ຊາເຍຖ, ອຊາຍມາໂນ ກឹ ຊີយិស຺សຕິ, ອຊີຍມາໂນ ກឹ ມີយិស຺សຕິ, ອມີຍມາໂນ ກឹ ກុປ຺បិស຺សຕິ, ອກុປ຺ປມາໂນ ກិស຺ស[1] ປິເຫស຺សຕິ? 'ຍຕ຺ຖ ຨິຕໍ ມຄ຺ຄສ຺ສວາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ມຄ຺ຄສ຺ສເວ ໂຂ ປນ ນປ຺ປວຕ຺ຕມາເນ ມຸນិ ສນ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຎິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິມໍ ໂຂ ເມ ຕ຺ວໍ, ພິກ຺ຂຸ, ສໍຂິຕ຺ເຕນ ឆຘາຕຸວິພງ຺ຄໍ ຘາເຣຫີຕິ.

---

໑. ກឹ (ກ)

໓໗໐. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ປຸກ຺ກຸສາຕິ "ສຕ຺ຖາ ກິຣ ເມ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສຸຄໂຕ ກິຣ ເມ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກິຣ ເມ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ອຸຏ຺ຖາຍາສນາ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ປາເທສຸ ສິຣສາ ນິປຕິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຈ຺ຈໂຍ ມໍ, ກນ຺ເຕ, ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຌ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ໂຍຫໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອາວຸໂສວາເທນ ສມຸທາຈຣິຕພ຺ພໍ ອມຘ຺ຘິສ຺ສໍ. ຕສ຺ສ ເມ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ປຝິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ອາຍຕິໍ ສໍວຣາຍາຕິ. "ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ອຈ຺ຈໂຍ ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຌ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ຍໍ ມໍ ຕ຺ວໍ ອາວຸໂສວາເທນ ສມຸທາຈຣິຕພ຺ພໍ ອມຘ຺ຘິຕ຺ຖ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຝິກໂຣສິ, ຕໍ ເຕ ມຍໍ ປຝິຄ຺ຄຓ຺ຫາມ. ວຸທ຺ຘິເຫສາ, ກິກ຺ຂຸ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂຍ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຝິກໂຣຕິ, ອາຍຕິໍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ. "ລເກຍ຺ຍາຫໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ. "ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປນ ເຕ, ກິກ຺ຂຸ, ປຕ຺ຕຈີວຣນ຺ຕິ? "ນ ໂຂ ເມ, ກນ຺ເຕ, ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຕ຺ຕຈີວຣນ຺ຕິ. "ນ ໂຂ, ກິກ຺ຂຸ, ຕຖາຄຕາ ອປຣິປຸຓ຺ຓປຕ຺ຕຈີວຣໍ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ປຸກ຺ກຸສາຕິ ປຕ຺ຕຈີວຣປຣິເຍສນໍ ຈຣນ຺ຕໍ ວິພ຺ກນ຺ຕາ ຄາວີ[໑] ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສິ. ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ ກິກ຺ຂູ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ໂຍ ໂສ, ກນ຺ເຕ, ປຸກ຺ກຸສາຕິ ນາມ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ກຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ໂອວາເທນ ໂອວທິໂຕ ໂສ ກາລງ຺ກໂຕ. ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອກິສມ຺ປຣາໂຍຕິ? "ປຓ຺ຑິໂຕ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸກ຺ກຸສາຕິ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ປຈ຺ຈປາທິ ຘມ຺ມສ຺ສານຸຘມ຺ມໍ, ນ ຈ ມໍ ຘມ຺ມາຘິກຣຓໍ ວິເຫເສສິ[໔]. ປຸກ຺ກຸສາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ປຘ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ຘາຕຸວິກ຺ງຄສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຘິຕໍ ທສມໍ.

---

໑. ກນ຺ຕຄາວີ (ສີ, ອິ), ຄາວີ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໔. ວິເຫເຖສິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ) ວິເຫເສຕິ (ກ)

໑໑. ສຈ຺ຈວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ

໓໗໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ພາຣາຓສິຍໍ ວິຫຣຕິ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ຕຖາຄເຕນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ພາຣາຓສິຍໍ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍໍ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ວາ ເກນຈິ ວາ ໂລກສ຺ມິໍ, ຍທິທໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ. ກຕເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ? ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ. ຕຖາຄເຕນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ພາຣາຓສິຍໍ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍໍ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ວາ ເກນຈິ ວາ ໂລກສ຺ມິໍ, ຍທິທໍ ອິເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ.

“ເສວຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນ; ຠຊຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ-ໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນ. ປຓ຺ຑິຕາ ຠິກ຺ຂູ ອນຸຄ຺ຄາຫກາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊເນຕາ[1] ເອວໍ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ; ເສຍ຺ຍຖາປິ ຊາຕສ຺ສ ອາປາເທຕາ, ເອວໍ ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ. ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ວິເນຕິ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ເຖ. ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ປໂຫຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອາຈິກ຺ຂິຕຸໍ ເທເສຕຸໍ ປຎ຺ຎາເປຕຸໍ ປຏ຺ຐເປຕຸໍ ວິວຣິຕຸໍ ວິຠຊິຕຸໍ ອຸຕ຺ຕານີກາຕຸນ຺ຕິ. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປາວິສິ.

໓໗໔. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂເວຕິ. “ອາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ;

---

໑. ຊເນຕ຺ຕິ (ສີ, ອີ)

"ຕຖາຄເຕນ, ອາວຸໂສ, ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ພາຣາຓສິຍໍ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍໍ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ວາ ເກນຈິ ວາ ໂລກສ຺ມິໍ, ຍທິທໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ. ກຕເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ? ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐ ປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ.

໓໗໓. "ກຕມຎ຺ຈາວຸໂສ, ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ຊາຕິປິ ທຸກ຺ຂາ, ຊຣາປິ ທຸກ຺ຂາ, ມຣຓມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາປິ ທຸກ຺ຂາ, ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລຠຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ; ສໍຂິຕ຺ເຕນ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂາ.

"ກຕມາ ຈາວຸໂສ, ຊາຕິ? ຍາ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕມ຺ຫິ ຕມ຺ຫິ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ຊາຕິ ສຎ຺ຊາຕິ ໂອກ຺ກນ຺ຕິ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ຂນ຺ຘານໍ ປາຕຸຠາໂວ ອາຍຕນານໍ ປຏິລາໂຠ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ຊາຕິ"'.

"ກຕມາ ຈາວຸໂສ, ຊຣາ? ຍາ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕມ຺ຫິ ຕມ຺ຫິ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ຊຣາ ຊີຣຓຕາ ຂຓ຺ຑິຈ຺ຈໍ ປາລິຈ຺ຈໍ ວລິຕ຺ຕຈຕາ ອາຍຸໂນ ສໍຫານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປຣິປາໂກ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ຊຣາ"'.

"ກຕມຎ຺ຈາວຸໂສ, ມຣຓໍ? ຍາ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕມ຺ຫາ ຕມ຺ຫາ ສຕ຺ຕນິກາຍາ ຈຸຕິ ຈວນຕາ ເຠໂທ ອນ຺ຕຣຘານໍ ມຈ຺ຈຸ ມຣຓໍ ກາລໍກິຣິຍາ ຂນ຺ຘານໍ ເຠໂທ ກເລວຣສ຺ສ ນິກ຺ເຂໂປ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສຸປຈ຺ເຉໂທ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ມຣຓໍ"'.

"ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ໂສໂກ? ໂຍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຎ຺ຎຕຣຎ຺ຎຕເຣນ ພ຺ຍສເນນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຕຣຎ຺ຎຕເຣນ ທຸກ຺ຂຘມ຺ເມນ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ໂສໂກ ໂສຈນາ ໂສຈິຕຕ຺ຕໍ ອນ຺ໂຕໂສໂກ ອນ຺ໂຕປຣິໂສໂກ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ "ໂສໂກ".

"ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ປຣິເທໂວ? ໂຍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຠ຺ຠຕຣຠ຺ຠເຕຣນ ພ຺ຍສເນນ ສມ຺ນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຠ຺ຠຕຣຠ຺ຠເຕຣນ ທຸກ຺ຂຘມ຺ເມນ ຝຸຎ຺ຊສ຺ສ ອາເທໂວ ປຣິເທໂວ ອາເທວນາ ປຣິເທວນາ ອາເທວິຕຕ຺ຕໍ ປຣິເທວິຕຕ຺ຕໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ປຣິເທໂວ"'.

"ກຕມຠ຺ຈາວຸໂສ, ທຸກ຺ຂໍ? ຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ກາຍິກໍ ອສາຕໍ ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ທຸກ຺ຂໍ ອສາຕໍ ເວທຍິຕໍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ທຸກ຺ຂໍ"'.

"ກຕມຠ຺ຈາວຸໂສ, ໂທມນສ຺ສໍ? ຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຈຕສິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ເຈຕສິກໍ ອສາຕໍ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ທຸກ຺ຂໍ ອສາຕໍ ເວທຍິຕໍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ໂທມນສ຺ສໍ"'.

"ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ອຸປາຍາໂສ? ໂຍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຠ຺ຠຕຣຠ຺ຠເຕຣນ ພ຺ຍສເນນ ສມ຺ນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຠ຺ຠຕຣຠ຺ຠເຕຣນ ທຸກ຺ຂຘມ຺ເມນ ຝຸຎ຺ຊສ຺ສ ອາຍາໂສ ອຸປາຍາໂສ ອາຍາສິຕຕ຺ຕໍ ອຸປາຍາສິຕຕ຺ຕໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ອຸປາຍາໂສ"'.

"ກຕມຠ຺ຈາວຸໂສ, ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລພຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ? ຊາຕິຘມ຺ມານໍ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ 'ອໂຫ ວຕ, ມຍໍ ນ ຊາຕິຘມ຺ມາ ອສ຺ສາມ; ນ ຈ, ວຕ, ໂນ ຊາຕິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອິຈ຺ຉາຍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ. ອິທມ຺ປິ 'ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລພຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ'. ຊຣາຘມ຺ມານໍ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຕານໍ ໆເປໆ ພ຺ຍາຘິຘມ຺ມານໍ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຕານໍ... ມຣຓຘມ຺ມານໍ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຕານໍ... ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສຘມ຺ມານໍ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ 'ອໂຫ ວຕ, ມຍໍ ນ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສຘມ຺ມາ ອສ຺ສາມ; ນ ຈ, ວຕ, ໂນ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ ອິຈ຺ຉາຍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ. ອິທມ຺ປິ 'ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລພຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ"'.

"ກຕເມ ຈາວຸໂສ, ສໍຂິຕ຺ເຕນ ປຠ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂາ? ເສຍ຺ຍຖິທໍ ຣູປຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ເວທນຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສຠ຺ຠຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສງ຺ຂາຣຸ-ປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ວິຠ຺ຠາຓຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ. ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕາວຸໂສ 'ສໍຂິຕ຺ເຕນ ປຠ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂາ'. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ"'.

໓໗໔. "ກຕມຠ຺ຈາວຸໂສ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ[1] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ຍາຍໍ ຕຓ຺ຫາ ໂປໂນພ຺ພວິກາ[2] ນນ຺ທິຣາຄສຫຄຕາ[3] ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາພິນນ຺ທິນີ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ກາມຕຓ຺ຫາ

---

໑. ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)　　໒. ໂປໂນພວິກາ (ສີ, ອິ)　　໓. ນນ຺ທິຣາຄສຫຄຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຠວຕຓ຺ຫາ ວິຠວຕຓ຺ຫາ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ[1] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ"'.

"ກຕມຎ຺ຈາວຸໂສ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ[2] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ໂຍ ຕສ຺ສາເຍວ ຕຓ຺ຫາຍ ອເສສວິຣາຄນິໂຣໂຘ ຈາໂຄ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ມຸຕ຺ຕິ ອນາລໂຍ, ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ[2] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ"'.

໗໓໕. "ກຕມຎ຺ຈາວຸໂສ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ, ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ, ສມ຺ມາສມາຘິ.

"ກຕມາຈາວຸໂສ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ? ຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ທຸກ຺ເຂ ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂ-ສມຸທເຍ ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣເຘ ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຎາຓໍ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ"'.

"ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ? ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ໂປ, ອພ຺ຍາປາທ-ສງ຺ກປ຺ໂປ, ອວິຫິໍສາສງ຺ກປ຺ໂປ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ"'.

"ກຕມາ ຈາວຸໂສ, ສມ຺ມາວາຈາ? ມຸສາວາທາ ເວຣມຓີ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຓີ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຓີ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ເວຣມຓີ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ສມ຺ມາວາຈາ"'.

"ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ? ປາຓາຕິປາຕາ ເວຣມຓີ, ອທິນ຺ນາທານາ ເວຣມຓີ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ເວຣມຓີ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ"'.

"ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ? ອິຘາວຸໂສ, ອຣິຍສາວໂກ ມິຈ຺ຉາອາຊີວໍ ປຫາຍ ສມ຺ມາອາຊີເວນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ 'ສມ຺ມາອາຊີໂວ"'.

"ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ, ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ

---

໑. ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)   ໒. ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ກີຕິຍາ ອສມฺໂມສາຍ ກິຍฺໂຍກາວາຍ ເວປุລฺລາຍ ກາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ฉนฺทํ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍํ ອາຣກຕິ ຈິຕฺตํ ປគฺคณฺหาติ ปทหติ, ອຍํ ວຸຈฺຈຕາວຸໂສ 'ສມฺມາວາຍາໂມ"'.

"ກຕມາ ຈາວຸໂສ, ສມฺມາສຕິ? ອິធາວຸໂສ, ກິກฺຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສฺສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມฺປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນยฺย ໂລເກ ອກິຊฺຊາໂທມນສฺສํ. ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສฺສີ ວິຫຣຕິ។ເປ។ ຈິຕฺເຕ ຈິຕฺຕານຸປສฺສີ ວິຫຣຕິ... ธมฺเมสุ ธมฺมานุปสฺสี ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມฺປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນยฺย ໂລເກ ອກິຊฺຊາໂທມນສฺສํ, ອຍํ ວຸຈฺຈຕາວຸໂສ 'ສມฺມາສຕິ"'.

"ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ສມฺມາສມາธិ? ອិធາວຸໂສ, ກິກฺຂຸ ວິວิจฺเจว ກາເມຫິ ວິວิจฺจ ອກຸສເລຫິ ธมฺเมหิ ສວິຕกฺกํ ສວິຈາຣํ ວິເວກຊํ ປີຕິສຸຂํ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມฺປชฺช ວິຫຣຕິ, ວິຕกฺกวิจารานํ ວູປສມາ ອชฺฌตฺตํ ສມฺປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທិกาวํ ອວິຕกฺกํ ອວິຈາຣํ ສມາធិຊํ ປີຕິສຸຂํ ທຸຕິຍํ ຊານໍ ອຸປສມฺປชฺช ວິຫຣຕິ, ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປกฺขโก ຈ ວິຫຣຕິ។ເປ។ ຕតិຍํ ຊານํ។ເປ។ ຈตุตฺถํ ຊານໍ ອຸປສມฺປชฺช ວິຫຣຕິ, ອຍํ ວຸຈฺຈຕາວຸໂສ 'ສມฺມາສມາធិ'. ອິທํ ວຸຈฺຈຕາວຸໂສ 'ທຸກฺขนิโรธคามินี ປฏิปทา ອຣិយສຈฺຈํ"'.

"ຕຖາគເຕນາວຸໂສ, ອຣຫຕາ ສມฺມາສມฺພຸທฺເធນ ພາຣາណសិយํ ອិសិປຕເນ ມิคทาเย ອນຸຕฺຕຣํ ธมฺมจกฺกํ ປວตฺติตํ ອປฺປฏิวตฺติยํ ສມເណນ ວາ ພฺຣາຫฺមເណន ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພฺຣຫฺມុនា ວາ ເກນຈិ ວາ ໂລກសฺมिํ, ຍທិທํ ອិເមសํ ຈຕុนฺนํ ອຣិយសຈฺຈานํ ອາຈិກฺขนา ເທສນາ ປញฺญาปนา ປฏฺฐปนา ວិວຣណា ວິភជនា ອុตฺตानีกมฺมนฺติ.

ອិທមໂវຈ ອាយសฺមា សារិปุตฺโต. ອตฺตมนา เต ភិក្ខូ ອាយសฺមโต សារិปุตฺตสฺส ភាសិតំ ອភិนนฺทุนฺติ.

សច្ចវិភង្គសុត្តំ និដ្ឋិតំ ឯកាទសមំ.

១៤. ທກฺຂិຕາວិភງຄສុຕฺតំ

៣៧៦. ເອວំ ເມ សុតំ ເອកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ. អថ ខោ មហាបជាបតិ[1] ໂគតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ.

១. មហាបជាបតិ (សី, ស្យា, កំ, បី)

ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ມຫາປຊາປຕິ ໂຄຕມີ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິທໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ນວໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສາມໍ ກນ຺ຕໍ ສາມໍ ວາຍິຕໍ. ຕໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ຠຄວາ ມຫາປຊາປຕຶ ໂຄຕມຶ ເອຕທໂວຈ "ສງ຺ເຆ, ໂຄຕມິ, ເທຫີ. ສງ຺ເຆ ເຕ ທິນ຺ເນ ອຫຎ຺ເຈວ ປູຊິໂຕ ຠວິສ຺ສາມິ ສງ຺ໂຆ ຈາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ມຫາປຊາປຕິ ໂຄຕມີ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິທໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ນວໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສາມໍ ກນ຺ຕໍ ສາມໍ ວາຍິຕໍ. ຕໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ມຫາປຊາປຕຶ ໂຄຕມຶ ເອຕທໂວຈ "ສງ຺ເຆ, ໂຄຕມິ, ເທຫີ. ສງ຺ເຆ ເຕ ທິນ຺ເນ ອຫຎ຺ເຈວ ປູຊິໂຕ ຠວິສ຺ສາມິ ສງ຺ໂຆ ຈາຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ມຫາປຊາປຕຶ ໂຄຕມີ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິທໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ນວໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສາມໍ ກນ຺ຕໍ ສາມໍ ວາຍິຕໍ. ຕໍ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ມຫາປຊາປຕິ ໂຄຕມຶ ເອຕທໂວຈ "ສງ຺ເຆ, ໂຄຕມິ, ເທຫີ. ສງ຺ເຆ ເຕ ທິນ຺ເນ ອຫຎ຺ເຈວ ປູຊິໂຕ ຠວິສ຺ສາມິ ສງ຺ໂຆ ຈາຕິ.

໓໗໗. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ມຫາປຊາປຕິຍາ ໂຄຕມິຍາ ນວໍ ທຸສ຺ສຍຸຄໍ. ພຫູປກາຣາ[1], ຠນ຺ເຕ, ມຫາປຊາປຕິ ໂຄຕມີ ຠຄວໂຕ ມາຕຸຈ຺ຉາ ອາປາທິກາ ໂປສິກາ ຂີຣສ຺ສ ທາຍິກາ; ຠຄວນ຺ຕໍ ຊເນຕ຺ຕິຍາ ກາລງ຺ກຕາຍ ຖຎ຺ຎໍ ປາເຍສິ. ຠຄວາປິ, ຠນ຺ເຕ, ພຫູປກາໂຣ ມຫາປຊາປຕິຍາ ໂຄຕມິຍາ. ຠຄວນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອາຄມ຺ມ ມຫາປຊາປຕິ ໂຄຕມີ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄຕາ, ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄຕາ, ສງ຺ຆໍ ສຣຓໍ ຄຕາ. ຠຄວນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອາຄມ຺ມ ມຫາປຊາປຕິ ໂຄຕມີ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣຕາ. ຠຄວນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອາຄມ຺ມ ມຫາປຊາປຕິ ໂຄຕມີ ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ຘມ຺ເມ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ສງ຺ເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍກນ຺ເຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ. ຠຄວນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ອາຄມ຺ມ ມຫາປຊາປຕິ ໂຄຕມີ ທຸກ຺ເຂ ນິກ຺ກງ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂສມຸທເຍ ນິກ຺ກງ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂນິໂຣເຘ ນິກ຺ກງ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ນິກ຺ກງ຺ຂາ. ຠຄວາປິ, ຠນ຺ເຕ, ພຫູປກາໂຣ ມຫາປຊາປຕິຍາ ໂຄຕມິຍາຕິ.

---

໑. ພຫຸກາຣາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓໗໙. “ເອວເມຕໍ, ອານນ຺ທ. ຍໍ ຫານນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຸຄ຺ຄລໍ ອາຄມ຺ມ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສານ ນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອິມິນາ ປຸຄ຺ຄເລນ ນ ສຸປ຺ປຕິກາຣໍ ວທາມິ, ຍທິທໍ ອຠິວາທນ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐານຎ຺ຊລິກມ຺ມສາມີຈິກມ຺ມຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺-
ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານຸປ຺ປທາເນນ.

“ຍໍ ຫານນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຸຄ຺ຄລໍ ອາຄມ຺ມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສານນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອິມິນາ ປຸຄ຺ຄເລນ ນ ສຸປ຺ປຕິກາຣໍ ວທາມິ, ຍທິທໍ ອຠິວາທນ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐານອຎ຺ຊລິກມ຺ມສາມີຈິກມ຺ມຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນ-
ຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານຸປ຺ປທາເນນ.

“ຍໍ ຫານນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຸຄ຺ຄລໍ ອາຄມ຺ມ ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ຘມ຺ເມ... ສງ຺ເຆ... ອຣິຍກນ຺ເຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສານນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອິມິນາ ປຸຄ຺ຄເລນ ນ ສຸປ຺ປຕິກາຣໍ ວທາມິ, ຍທິທໍ ອຠິວາທນ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐານ ອຎ຺ຊລິກມ຺ມສາມີຈິກມ຺ມຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺-
ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານຸປ຺ປທາເນນ.

“ຍໍ ຫານນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຸຄ຺ຄລໍ ອາຄມ຺ມ ທຸກ຺ເຂ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ທຸກ຺ຂສມຸທເຍ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣເຘ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ນິກ຺ກງ຺ໂຂ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສານນ຺ທ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອິມິນາ ປຸຄ຺ຄເລນ ນ ສຸປ຺ປຕິກາຣໍ ວທາມິ, ຍທິທໍ ອຠິວາທນປຈ຺ຈຸຏ຺ຐານອຎ຺ຊລິກມ຺ມສາມີຈິກມ຺ມຈີວຣ-
ປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານຸປ຺ປທາເນນ.

໓໗໘. “ຈຸທ຺ທສ ໂຂ ປນິມານນ຺ທ, ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ກຕມາ ຈຸທ຺ທສ? ຕຖາຄເຕ ອຣຫນ຺ເຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ປຐມາ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘ[1] ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ທຸຕິຍາ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ຕຖາຄຕສາວເກ ອຣຫນ຺ເຕ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ຕຕິຍາ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ອຣຫຕ຺ຕຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປນ຺ເນ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖີ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ອນາຄາມິສ຺ສ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ປຎ຺ຈມີ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ອນາຄາມິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປນ຺ເນ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ຉຏ຺ຐີ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ສກທາຄາມິສ຺ສ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ສຕ຺ຕມີ

໑. ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ (ສີ, ອິ)

ປາຓິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ສກທາຄາມິຜລສຈ຺ຆິກິຣິຍາຍ ປຓິປນ຺ເນ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ອຓ຺ຖມີ ປາຓິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ໂສຕາປນ຺ເນ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ນວມີ ປາຓິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຆິກິຣິຍາຍ ປຓິປນ຺ເນ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ທສມີ ປາຓິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ພາຫິຣເກ ກາເມສຸ ວີຕຣາເຄ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ເອກາທສມີ ປາຓິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ປຸຖຸຊ຺ຊນສີລວນ຺ເຕ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ທ຺ວາທສມີ ປາຓິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ປຸຖຸຊ຺ຊນທຸສ຺ສີເລ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ເຕຣສມີ ປາຓິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາ. ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ຈຸທ຺ທສມີ ປາຓິປຸຄ຺ຄລິກາ ທກ຺ຂິຓາຕິ.

“ຕຕ຺ຣານນ຺ທ, ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຕຄຸຓາ ທກ຺ຂິຓາ ປາຓິກງ຺ຂິຕພ຺ພາ, ປຸຖຸຊ຺ຊນທຸສ຺ສີເລ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຫສ຺ສຄຸຓາ ທກ຺ຂິຓາ ປາຓິກງ຺ຂິຕພ຺ພາ, ປຸຖຸຊ຺ຊນສີລວນ຺ເຕ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຕສຫສ຺ສຄຸຓາ ທກ຺ຂິຓາ ປາຓິກງ຺ຂິຕພ຺ພາ, ພາຫິຣເກ ກາເມສຸ ວີຕຣາເຄ ທານໍ ທຕ຺ວາ ໂກຓິສຕສຫສ຺ສຄຸຓາ ທກ຺ຂິຓາ ປາຓິກງ຺ຂິຕພ຺ພາ, ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຆິກິຣິຍາຍ ປຓິປນ຺ເນ ທານໍ ທຕ຺ວາ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍາ ອປ຺ປເມຍ຺ຍາ ທກ຺ຂິຓາ ປາຓິກງ຺ຂິຕພ຺ພາ, ໂກ ປນ ວາໂທ ໂສຕາປນ຺ເນ, ໂກ ປນ ວາໂທ ສກທາຄາມິຜລສຈ຺ຆິກິຣິຍາຍ ປຓິປນ຺ເນ, ໂກ ປນ ວາໂທ ສກທາຄາມິສ຺ສ, ໂກ ປນ ວາໂທ ອນາຄາມິຜລສຈ຺ຆິກິຣິຍາຍ ປຓິປນ຺ເນ, ໂກ ປນ ວາໂທ ອນາຄາມິສ຺ສ, ໂກ ປນ ວາໂທ ອຣຫຕ຺ຕຜລສຈ຺ຆິກິຣິຍາຍ ປຓິປນ຺ເນ, ໂກ ປນ ວາໂທ ອຣຫນ຺ເຕ, ໂກ ປນ ວາໂທ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘ, ໂກ ປນ ວາໂທ ຕຖາຄເຕ ອຣຫນ຺ເຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ.

໓໘໐. “ສຕ຺ຕ ໂຂ ປນິມານນ຺ທ, ສງ຺ຄຄຕາ ທກ຺ຂິຓາ. ກຕມາ ສຕ຺ຕ? ພຸທ຺ຘ຺ປມຸເຂ ອຸພໂຕສງ຺ເຄ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ປຖມາ ສງ຺ຄຄຕາ ທກ຺ຂິຓາ. ຕຖາຄເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ອຸພໂຕສງ຺ເຄ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ທຸຕິຍາ ສງ຺ຄຄຕາ ທກ຺ຂິຓາ. ພິກ຺ຂຸສງ຺ເຄ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ຕຕິຍາ ສງ຺ຄຄຕາ ທກ຺ຂິຓາ. ພິກ຺ຂຸນີສງ຺ເຄ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖີ ສງ຺ຄຄຕາ ທກ຺ຂິຓາ. ‘ເອຕ຺ຕກາ ເມ ພິກ຺ຂູ ຈ ພິກ຺ຂຸນິໂຍ ຈ ສງ຺ຄໂຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສຖາຕິ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ປຍ຺ຈມີ ສງ຺ຄຄຕາ ທກ຺ຂິຓາ. ‘ເອຕ຺ຕກາ ເມ ພິກ຺ຂູ ສງ຺ຄໂຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສຖາຕິ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ຉຓ຺ຖີ ສງ຺ຄຄຕາ ທກ຺ຂິຓາ. ‘ເອຕ຺ຕກາ ເມ ພິກ຺ຂຸນິໂຍ ສງ຺ຄໂຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສຖາຕິ ທານໍ ເທຕິ, ອຍໍ ສຕ຺ຕມີ ສງ຺ຄຄຕາ ທກ຺ຂິຓາ.

“ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ໂຄຕ຺ຣຠຸໂນ ກາສາວກຓ຺ຐາ ທຸສ຺ສີລາ ປາປຘມ຺ມາ. ເຕສຸ ທຸສ຺ສີເລສຸ ສງ຺ຆໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທານໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ ຕທາປາຫໍ, ອານນ຺ທ, ສງ຺ຆຄຕໍ ທກ຺ຂິຓໍ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍໍ ອປ຺ປເມຍ຺ຍໍ ວທາມິ. ນ ເຕ຺ວວາຫໍ, ອານນ຺ທ, ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ສງ຺ຆຄຕາຍ ທກ຺ຂິຓາຍ ປາຏິປຸຄ຺ຄລິກໍ ທານໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ ວທາມິ.

໓໗໑. “ຈຕສ຺ໂສ ໂຂ ອິມາ, ອານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ວິສຸທ຺ຘິໂຍ. ກຕມາ ຈຕສ຺ໂສ? ອຕ຺ຖານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ. ອຕ຺ຖານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ທາຍກໂຕ. ອຕ຺ຖານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ເນວ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ. ອຕ຺ຖານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ເຈວ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ຈ.

“ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ? ອິຘານນ຺ທ, ທາຍໂກ ໂຫຕິ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ, ປຏິຄ຺ຄາຫກາ ໂຫນ຺ຕິ ທຸສ຺ສີລາ ປາປຘມ຺ມາ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ

“ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ທາຍກໂຕ? ອິຘານນ຺ທ, ທາຍໂກ ໂຫຕິ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ, ປຏິຄ຺ຄາຫກາ ໂຫນ຺ຕິ ສີລວນ຺ໂຕ[1] ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມາ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ທາຍກໂຕ.

“ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ເນວ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ? ອິຘານນ຺ທ, ທາຍໂກ ຈ ໂຫຕິ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ, ປຏິຄ຺ຄາຫກາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ທຸສ຺ສີລາ ປາປຘມ຺ມາ ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ເນວ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ໂນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ.

“ກຖຎ຺ຈານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ເຈວ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ຈ? ອິຘານນ຺ທ, ທາຍໂກ ຈ ໂຫຕິ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ, ປຏິຄ຺ຄາຫກາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ສີລວນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມາ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ເຈວ ວິສຸຊ຺ຊຕິ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ຈ. ອິມາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຈຕສ຺ໂສ ທກ຺ຂິຓາ ວິສຸທ຺ຘິໂຍຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ

---

໑. ສີລວນ຺ຕາ (ສີ)

໓໗໔. “ໂຍ ສີລວາ ທຸສ຺ສີເລສຸ ທທາຕິ ທານໍ,
ຘມ຺ເມນ ລທ຺ຘໍ[1] ສຸປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ.
ອຠິສທ຺ທຫໍ ກມ຺ມຜລໍ ອຸຬາຣໍ,
ສາ ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຌຕິ.

ໂຍ ທຸສ຺ສີໂລ ສີລວນ຺ເຕສຸ ທທາຕິ ທານໍ,
ອຘມ຺ເມນ ລທ຺ຘໍ ອປ຺ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ;
ອນຠິສທ຺ທຫໍ ກມ຺ມຜລໍ ອຸຬາຣໍ,
ສາ ທກ຺ຂິຓາ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ວິສຸຊ຺ຌຕິ.

ໂຍ ທຸສ຺ສີໂລ ທຸສ຺ສີເລສຸ ທທາຕິ ທານໍ,
ອຘມ຺ເມນ ລທ຺ຘໍ ອປ຺ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ;
ອນຠິສທ຺ທຫໍ ກມ຺ມຜລໍ ອຸຬາຣໍ,
ນ ຕໍ ທານໍ ວິປຸລປ຺ຜລນ຺ຕິ ພ຺ຣູມິ.[4]

ໂຍ ສີລວາ ສີລວນ຺ເຕສຸ ທທາຕິ ທານໍ,
ຘມ຺ເມນ ລທ຺ຘໍ ສຸປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ;
ອຠິສທ຺ທຫໍ ກມ຺ມຜລໍ ອຸຬາຣໍ,
ຕໍ ເວ ທານໍ ວິປຸລປ຺ຜລນ຺ຕິ ພ຺ຣູມິ.
ໂຍ ວີຕຣາໂຄ ວີຕຣາເຄສຸ ທທາຕິ ທານໍ,
ຘມ຺ເມນ ລທ຺ຘໍ ສຸປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ;
ອຠິສທ຺ທຫໍ ກມ຺ມຜລໍ ອຸຬາຣໍ,
ຕໍ ເວ ທານໍ ອາມິສທານານມຄ຺ຄນ຺ຕິ.[3]

ທກ຺ຂິຓາວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ທ຺ວາທສມໍ.

ວິຠງ຺ຄວຄ຺ໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ຠທ຺ເທການນ຺ທກຈ຺ຈານ, ໂລມສກງ຺ຄິຍາສຸໂຠ;
ມຫາກມ຺ມສຬາຍຕນວິຠງ຺ຄາ, ອຸທ຺ເທສອຣຓາ ຘາຕຸ ສຈ຺ຈໍ.
ທກ຺ຂິຓາວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ.

---

໑. ລທ຺ຘາ (ສີ, ອິ) ໔. ສາ ທກ຺ຂິຓາ ເນວຸຠໂຕ ວິສຸຊ຺ຌຕິ (ສີ, ອິ) ໓. ຕໍ ເວ ທານໍ ວິປຸລນ຺ຕິ ພ຺ຣູມິ (ສີ)

໕. ສຬາຍຕນວຄ຺ໂຄ

໑. ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກວາທສຸຕ຺ຕໍ

໓໘໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ, ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ອຖ ໂຂ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ຄຫປຕິ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ[1] ‘ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ໂສ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. ເຍນ ຈາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທາຫິ[1] ‘ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ ໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ ‘ສາຘຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ.

“ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ໂສ ຠຄວໂຕ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີຕິ. ເຍນ ຈາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ; ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ ‘ສາຘຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

---

໑. ວນ຺ທາຫິ ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ອຎ຺ຎສຸຕ຺ເຕສຸ ປນ ນຕ຺ຖິ.

໓໘໔. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ປຈ຺ຉາສມເຓນ ເຍນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອນາຖປິຓ຺ຑິກໍ ຄຫປຕິໍ ເອຕທໂວຈ “ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ຂມນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍໍ? ກຈ຺ຈິ ເຕ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ; ປຏິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ອຠິກ຺ກໂມຕິ?

“ນ ເມ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ຕິຓ຺ເຫນ ສິຂເຣນ ມຸທ຺ຘນິ[1] ອຠິມຕ຺ເຖຍ຺ຍ[2] ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ມຸທ຺ຘນິ[3] ອູຫນນ຺ຕິ[4]. ນ ເມ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ທຬ຺ເຫນ ວຣຕ຺ຕຂຓ຺ເຑນ ສີເສ ສີສເວຐໍ ທເທຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ຕາ ສີເສ ສີສເວທນາ. ນ ເມ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ກຸຈ຺ຉິໍ ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ກຸຈ຺ຉິໍ ປຣິກນ຺ຕນ຺ຕິ. ນ ເມ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທ຺ວ ພລວນ຺ໂຕ ປຸຣິສາ ທຸພ຺ພລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ສນ຺ຕາເປຍ຺ຍຸໍ, ສມ຺ປຣິຕາເປຍ຺ຍຸໍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ໂຕ ກາຍສ຺ມິໍ ຑາໂຫ. ນ ເມ, ຠນ຺ເຕ

---

໑. ມຸທ຺ຘານໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

໒. ອຠິມນ຺ເຖຍ຺ຍ (ສີ, ອີ)

໓. ໂອຫນນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔. ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ສີສໍ ປຣິກນ຺ຕນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

ສາຣີປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຣ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອພິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອພິກ຺ກໂມສານໍ ປລ຺ລາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມຕີ.

໓໗໕. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ຈກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ.

ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ໂສຕໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ໂສຕນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ຆານໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ຆານນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ຊິວ຺ຫໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ຊິວ຺ຫານິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ກາຍໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ກາຍນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ມນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ມໂນນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. (໑)

ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ຣູປໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ຣູປນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ສທ຺ທໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິฯເປฯ ນ ຄນ຺ຘໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ຣສໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ຘມ຺ມໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ ນ ຈ ເມ ຘມ຺ມນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. (໔)

ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຓໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຓນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ໂສຕວິລ຺ລາຓໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ຆານວິລ຺ລາຓໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ຊິວ຺ຫາວິລ຺ລາຓໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ກາຍວິລ຺ລາຓໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ມໂນວິລ຺ລາຓໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ ນ ຈ ເມ ມໂນວິລ຺ລາຓນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຓໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. (໓)

ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ ນ ຈ ເມ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ໂສຕ-ສມ຺ຜສ຺ສໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ຆານສມ຺ຜສ຺ສໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜສ຺ສໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ກາຍສມ຺ຜສ຺ສໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. (໔)

ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາເວທນານິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ໂສຕສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ຆານສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ.. ນ ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ.. ນ ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊາເວທນານິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. (໕)

໓໗໖. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ປຖວີຘາຕຸໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ປຖວີຘາຕຸນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ອາໂປຘາຕຸໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ເຕໂຊຘາຕຸໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ວາໂຍຘາຕຸໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ອາກາສຘາຕຸໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ວິລ຺ລາຌຘາຕຸໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ວິລ຺ລາຌຘາຕຸນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. (໖)

ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ຣູປໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ຣູປນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ເວທນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ສລ຺ລໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ສງ຺ຂາເຣ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ... ນ ວິລ຺ລາຌໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ວິລ຺ລາຌນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ. ເອວລ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. (໗)

ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ນ ອາກາສານລ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປາທິຍິສ຺ສາມິ, ນ ຈ ເມ ອາກາສານລ຺ຈາຍຕນນິສ຺ສິຕໍ ວິລ຺ລາຌໍ ການິສ຺ສຕີຕິ.

ເອວញ្ហិ ເຕ, គហបតិ, សិក្ខិតព្ពំ. តស្មាតិហ ເຕ, គហបតិ, ເອវំ សិក្ខិតព្ពំ 'ន វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបាទិយិស្សាមិ... ន អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបាទិយិស្សាមិ... ន នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបាទិយិស្សាមិ ន ច មេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតននិស្សិតំ វិញ្ញាណំ ភវិស្សតីតិ. ເອវញ្ហិ ເຕ, គហបតិ, សិក្ខិតព្ពំ. (៣)

តស្មាតិហ ເຕ, គហបតិ, ເອវំ សិក្ខិតព្ពំ 'ន ឥធ លោកំ ឧបាទិយិស្សាមិ, ន ច មេ ឥធ លោកនិស្សិតំ វិញ្ញាណំ ភវិស្សតីតិ. ເອវញ្ហិ ເຕ, គហបតិ, សិក្ខិតព្ពំ. តស្មាតិហ ເຕ, គហបតិ, ເອវំ សិក្ខិតព្ពំ 'ន បរលោកំ ឧបាទិយិស្សាមិ, ន ច មេ បរលោកនិស្សិតំ វិញ្ញាណំ ភវិស្សតីតិ. ເອវញ្ហិ ເຕ, គហបតិ, សិក្ខិតព្ពំ. តស្មាតិហ ເຕ, គហបតិ, ເອវំ សិក្ខិតព្ពំ 'យម្បិ មេ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា តម្បិ ន ឧបាទិយិស្សាមិ, ន ច មេ តំនិស្សិតំ វិញ្ញាណំ ភវិស្សតីតិ. ເອវញ្ហិ ເຕ, គហបតិ, សិក្ខិតព្ពន្តិ. (៤)

໓໘໗. ເອວំ វុត្តេ, ອນາຖປិណ្ឌិໂກ គហបតិ បរោទិ, អស្សូនិ បវត្តេសិ. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ເອតទវោច "ឱលីយសិ ខោ ត្វំ, គហបតិ, សំសីទសិ ខោ ត្វំ, គហបតីតិ? "នាហំ, ភន្តេ អានន្ទ, ឱលីយាមិ, នបិ សំសីទាមិ; អបិ ច មេ ទីឃរត្តំ សត្ថា បយិរុបាសិតោ មនោភាវនីយា ច ភិក្ខូ; ន ច មេ ເອវរូបី ធម្មី កថា សុតបុព្ពាតិ. "ន ខោ, គហបតិ, គិហីនំ ឱទាតវសនានំ ເອវរូបី ធម្មី កថា បដិភាតិ; បព្ពជិតានំ ខោ, គហបតិ, ເອវរូបី ធម្មី កថា បដិភាតីតិ. "តេន ហិ, ភន្តេ សារិបុត្ត, គិហីនម្បិ ឱទាតវសនានំ ເອវរូបី ធម្មី កថា បដិភាតុ. សន្តិ ហិ, ភន្តេ, កុលបុត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា, អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ; ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោតិ.

អថ ខោ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច អានន្ទោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមឹសុ. អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ, អចិរបក្កន្តេ អាយស្មន្តេ ច សារិបុត្តេ អាយស្មន្តេ ច អានន្ទេ, កាលមកាសិ តុសិតំ កាយំ ឧបបជ្ជិ. អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ ទេវបុត្តោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ ជេតវនំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

ເອກມນ຺ຕໍ ອຬ຺ກາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ກິໂຕ ໂຂ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຊກາສິ

"ອິທຫ຺ຫິ ຕໍ ເຊຕວນໍ, ອິສິສງ຺ຆນິເສວິຕໍ;
ອາວຸຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມຣາເຊນ, ປີຕິສ຺ຊນນໍ ມມ.
ກມ຺ມໍ ວິຊ຺ຊາ ຈ ຘມ຺ໂມ ຈ, ສີລໍ ຊີວິຕມຸຕ຺ຕມໍ;
ເອເຕນ ມຈ຺ຈາ ສຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ໂຄຕ຺ເຕນ ຘເນນ ວາ.
ຕສ຺ມາ ຫິ ປຓ຺ຑິໂຕ ໂປໂສ, ສມ຺ປສ຺ສໍ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕໂນ;
ໂຍນິໂສ ວິຈິເນ ຘມ຺ມໍ, ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ວິສຸຊ຺ຊຕິ.
ສາຣິປຸຕ຺ໂຕວ ປຄ຺ຄາຍ, ສີເລນ ອຸປສເມນ ຈ
ໂຍປິ ປາຣງ຺ຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ, ເອຕາວປຣໂມ ສິຍາຕິ.

ອິທມໂວຈ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ. ສມນຸຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຖາ ອໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ "ສມນຸຄ຺ໂຄ ເມ ສຕ຺ຖາຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຘາຍິ.

໓໘໘. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ອິມໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຣຕ຺ຕິ ອລ຺ລຕໂຣ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ອກິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອກິກ຺ກນ຺ຕວຓ຺ໂຓ ເກວລກປ຺ປໍ ເຊຕວນໍ ໂອກາເສຕ຺ວາ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຬ຺ກາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ກິໂຕ ໂຂ ໂສ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ມໍ ຄາຖາຫິ ອຊ຺ຊກາສິ;

"ອິທຫ຺ຫິ ຕໍ ເຊຕວນໍ, ອິສິສງ຺ຆນິເສວິຕໍ;
ອາວຸຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມຣາເຊນ, ປີຕິສ຺ຊນນໍ ມມ.
ກມ຺ມໍ ວິຊ຺ຊາ ຈ ຘມ຺ໂມ ຈ, ສີລໍ ຊີວິຕມຸຕ຺ຕມໍ;
ເອເຕນ ມຈ຺ຈາ ສຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ໂຄຕ຺ເຕນ ຘເນນ ວາ.
ຕສ຺ມາ ຫິ ປຓ຺ຑິໂຕ ໂປໂສ, ສມ຺ປສ຺ສໍ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕໂນ;
ໂຍນິໂສ ວິຈິເນ ຘມ຺ມໍ, ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ວິສຸຊ຺ຊຕິ.
ສາຣິປຸຕ຺ໂຕວ ປຄ຺ຄາຍ, ສີເລນ ອຸປສເມນ ຈ.
ໂຍປິ ປາຣງ຺ຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ, ເອຕາວປຣໂມ ສິຍາຕິ.

"ອິທມໂວຈ, ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ເທວປຸຕ຺ໂຕ 'ສມນຸຄ຺ໂຄ ເມ ສຕ຺ຖາຕິ ມໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຘາຍີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ໂສ ຫິ ນູນ, ຠນ຺ເຕ, ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ. ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ສາຣິປຸຕ຺ເຕ ອຠິປ຺ປສນ຺ໂນ ອໂຫສີຕິ. “ສາຘຸ, ສາຘຸ, ອານນ຺ທ! ຍາວຕກໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຕກ຺ກາຍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອນຸປ຺ປຕ຺ຕໍ ຕໍ ຕຍາ. ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ໂສ, ອານນ຺ທ, ເທວປຸຕ຺ໂຕຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກວາທສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ປຐມໍ.

໔. ຉນ຺ໂນວາທສຸຕ຺ຕໍ

໓໘໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ຈ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມາ ຈ ມຫາຈຸນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມາ ຈ ຉນ຺ໂນ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ ວິຫຣນ຺ຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ ອາພາຘິໂກ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາຈຸນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາຈຸນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ອາຍາມາວຸໂສ ຈຸນ຺ທ, ເຍນາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ ຄິລານປຸຈ຺ຉກາຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາຈຸນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມາ ຈ ມຫາຈຸນ຺ໂທ ເຍນາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ຉນ຺ເນນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຉນ຺ນໍ ເອຕທໂວຈ “ກຈ຺ຈິ ເຕ, ອາວຸໂສ ຉນ຺ນ, ຂມນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍໍ? ກຈ຺ຈິ ເຕ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ; ປຏິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ອຠິກ຺ກໂມຕິ?

“ນ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ຕິຓ຺ເຫນ ສິຂເຣນ

ມຸທ຺ຣນິ ອຠິມຕ຺ເຖຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ມຸທ຺ຣນິ ອູຫນນ຺ຕິ. ນ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຌ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຌ຺ຌາຍຕິ ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ທຌ຺ເຫນ ວຣຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ເຫນ ສີເສ ສີສເວຠໍ ທເທຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ຕາ ສີເສ ສີສເວທນາ. ນ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຌ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຌ຺ຌາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຝາຕໂກ ວາ ໂຄຝາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕິຕ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ກຸຈ຺ຉິ ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ກຸຈ຺ຉິ ປຣິກນ຺ຕນ຺ຕິ. ນ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຌ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຌ຺ຌາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທ຺ວ ພລວນ຺ໂຕ ປຸຣິສາ ທຸພ຺ພລຕຣໍ ປຸຣິສໍ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອງ຺ຄາຣກາສຸຍາ ສນ຺ຕາເປຍ຺ຍຸໍ ສມ຺ປຣິຕາເປຍ຺ຍຸໍ; ເອວເມວ ໂຂ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຘິມຕ຺ໂຕ ກາຍສ຺ມິໍ ຑາໂຫ. ນ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຌ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຌ຺ຌາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ. ສຕ຺ຖໍ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອາຫຣິສ຺ສາມິ, ນາວກງ຺ຂາມິ ຊີວິຕນ຺ຕິ.

໓໙໐. "ມາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ ສຕ຺ຖໍ ອາຫເຣສິ. ຍາເປຕາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ. ຍາເປນ຺ຕໍ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຉນ຺ນໍ ອິຈ຺ຉາມ. ສເຈ ອາຍສ຺ມໂຕ ຉນ຺ນສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ສປ຺ປາຍານິ ໂພຊນານິ, ອຫໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ຉນ຺ນສ຺ສ ສປ຺ປາຍານິ ໂພຊນານິ ປຣິເຍສິສ຺ສາມິ. ສເຈ ອາຍສ຺ມໂຕ ຉນ຺ນສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ສປ຺ປາຍານິ ເພສຊ຺ຊານິ, ອຫໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ຉນ຺ນສ຺ສ ສປ຺ປາຍານິ ເພສຊ຺ຊານິ ປຣິເຍສິສ຺ສາມິ. ສເຈ ອາຍສ຺ມໂຕ ຉນ຺ນສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ປຕິຣູປາ ອຸປຒ຺ຖາກາ, ອຫໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຉນ຺ນໍ ອຸປຒ຺ຖຫິສ຺ສາມິ. ມາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ ສຕ຺ຖໍ ອາຫເຣສິ. ຍາເປຕາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ. ຍາເປນ຺ຕໍ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຉນ຺ນໍ ອິຈ຺ຉາມາຕິ.

"ນປິ ເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ນຕ຺ຖິ ສປ຺ປາຍານິ ໂພຊນານິ; ນປິ ເມ ນຕ຺ຖິ ສປ຺ປາຍານິ ເພສຊ຺ຊານິ; ນປິ ເມ ນຕ຺ຖິ ປຕິຣູປາ ອຸປຒ຺ຖາກາ; ອປິ ຈາວຸໂສ

สาริปุตฺต, ปริจิตฺโต เม สตฺถา ทีฆรตฺตํ มนาเปเนว โน อมนาเปน. เอตญฺหิ, อาวุโส สาริปุตฺต, สาวกสฺส ปติรูปํ ยํ สตฺถารํ ปริจเรยฺย มนาเปเนว โน อมนาเปน. 'อนุปวชฺชํ ฉนฺโน ภิกฺขุ สตฺถํ อาหริสฺสตี'ติ เอวเมตํ[1], อาวุโส สาริปุตฺต, ธาเรหีติ. "ปุจฺเฉยฺยาม มยํ อายสฺมนฺตํ ฉนฺนํ กญฺจิเทว เทสํ, สเจ อายสฺมา ฉนฺโน โอกาสํ กโรติ ปญฺหสฺส เวยฺยากรณายาติ. "ปุจฺฉาวุโส สาริปุตฺต, สุตฺวา เวทิสฺสามีติ.

๓๙๑. "จกฺขุํ, อาวุโส ฉนฺน, จกฺขุวิญฺญาณํ จกฺขุวิญฺญาณวิญฺญาตพฺเพ ธมฺเม 'เอตํ มม, เอโสหมสฺมิ, เอโส เม อตฺตา'ติ สมนุปสฺสสิ? โสตํ, อาวุโส ฉนฺน, โสตวิญฺญาณํ ฯเปฯ ฆานํ, อาวุโส ฉนฺน, ฆานวิญฺญาณํ... ชิวฺหํ, อาวุโส ฉนฺน, ชิวฺหาวิญฺญาณํ ... กายํ, อาวุโส ฉนฺน, กายวิญฺญาณํ.. มนํ, อาวุโส ฉนฺน, มโนวิญฺญาณํ มโนวิญฺญาณวิญฺญาตพฺเพ ธมฺเม 'เอตํ มม, เอโสหมสฺมิ, เอโส เม อตฺตา'ติ สมนุปสฺสสีติ?

"จกฺขุํ, อาวุโส สาริปุตฺต, จกฺขุวิญฺญาณํ จกฺขุวิญฺญาณวิญฺญาตพฺเพ ธมฺเม 'เนตํ มม, เนโสหมสฺมิ, น เมโส อตฺตา'ติ สมนุปสฺสามิ. โสตํ, อาวุโส สาริปุตฺต ฯเปฯ ฆานํ, อาวุโส สาริปุตฺต... ชิวฺหํ, อาวุโส สาริปุตฺต... กายํ, อาวุโส สาริปุตฺต... มนํ, อาวุโส สาริปุตฺต, มโนวิญฺญาณํ มโนวิญฺญาณวิญฺญาตพฺเพ ธมฺเม 'เนตํ มม, เนโสหมสฺมิ, น เมโส อตฺตา'ติ สมนุปสฺสามีติ.

๓๙๔. "จกฺขุสฺมึ, อาวุโส ฉนฺน, จกฺขุวิญฺญาเณ จกฺขุวิญฺญาณวิญฺญาตพฺเพสุ ธมฺเมสุ กึ ทิสฺวา กึ อภิญฺญาย จกฺขุํ จกฺขุวิญฺญาณํ จกฺขุวิญฺญาณวิญฺญาตพฺเพ ธมฺเม 'เนตํ มม, เนโสหมสฺมิ, น เมโส อตฺตา'ติ สมนุปสฺสสิ? โสตสฺมึ, อาวุโส ฉนฺน, โสตวิญฺญาเณ... ฆานสฺมึ, อาวุโส ฉนฺน, ฆานวิญฺญาเณ... ชิวฺหาย, อาวุโส ฉนฺน, ชิวฺหาวิญฺญาเณ... กายสฺมึ, อาวุโส ฉนฺน, กายวิญฺญาเณ... มนสฺมึ, อาวุโส ฉนฺน, มโนวิญฺญาเณ มโนวิญฺญาณวิญฺญาตพฺเพสุ ธมฺเมสุ กึ ทิสฺวา กึ อภิญฺญาย มนํ มโนวิญฺญาณํ มโนวิญฺญาณวิญฺญาตพฺเพ ธมฺเม 'เนตํ มม, เนโสหมสฺมิ, น เมโส อตฺตา'ติ สมนุปสฺสสีติ?

---

๑. เอวเมว โข ตฺวํ (ก)

“ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາເຓ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓວິຎ຺ຎາຕພ຺ເພສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນິໂຣຘໍ ທິສ຺ວາ ນິໂຣຘໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ຈກ຺ຂຸໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓວິຎ຺ຎາຕພ຺ເພ ຘມ຺ເມ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສາມິ. ໂສຕສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ໂສຕວິຎ຺ຎາເຓ... ຆານສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຆານວິຎ຺ຎາເຓ... ຊິວ຺ຫາຍ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ຎາເຓ... ກາຍສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກາຍວິຎ຺ຎາເຓ... ມນສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ມໂນວິຎ຺ຎາເຓ ມໂນວິຎ຺ຎາຓວິຎ຺ຎາຕພ຺ເພສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນິໂຣຘໍ ທິສ຺ວາ ນິໂຣຘໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ມນໍ ມໂນວິຎ຺ຎາຓໍ ມໂນວິຎ຺ຎາຓວິຎ຺ຎາຕພ຺ເພ ຘມ຺ເມ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສາມີຕິ.

໓໙໓. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ມຫາຈຸນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຉນ຺ນໍ ເອຕທໂວຈ ຕສ຺ມາຕິຫ, ອາວຸໂສ ຉນ຺ນ, ອິທມ຺ປິ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສນໍ[1] ນິຈ຺ຈກປ຺ປໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ ‘ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຈລິຕໍ, ອນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຈລິຕໍ ນຕ຺ຖິ. ຈລິເຕ ອສຕິ ປສ຺ສທ຺ຘິ, ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ສຕິ ນຕິ ນ ໂຫຕິ. ນຕິຍາ ອສຕິ ອາຄຕິຄຕິ ນ ໂຫຕິ. ອາຄຕິຄຕິຍາ ອສຕິ ຈຸຕູປປາໂຕ ນ ໂຫຕິ. ຈຸຕູປປາເຕ ອສຕິ ເນວິຘ ນ ຫຸຣໍ ນ ອຸຠຍມນ຺ຕເຣນ. ເອເສວນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມາ ຈ ມຫາຈຸນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຉນ຺ນໍ ອິມິນາ ໂອວາເທນ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກມິໍສຸ.

໓໙໔. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຉນ຺ໂນ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕສຸ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕສຸ ຈ ສາຣິປຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ຈ ມຫາຈຸນ຺ເທ ສຕ຺ຖໍ ອາຫເຣສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອາຍສ຺ມຕາ, ຠນ຺ເຕ, ຉນ຺ເນນ ສຕ຺ຖໍ ອາຫຣິຕໍ. ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍຕິ? “ນນຸ ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຉນ຺ເນນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສມ຺ມຸຂາເຍວ ອນຸປວຊ຺ຊຕາ ພ຺ຍາກຕາຕິ? “ອຕ຺ຖິ, ຠນ຺ເຕ, ປຸພ຺ພຊິຣໍ[2] ນາມ ວຊ຺ຊິຄາໂມ. ຕຕ຺ຖາຍສ຺ມໂຕ ຉນ຺ນສ຺ສ ມິຕ຺ຕກຸລານິ ສຸຫຊ຺ຊກຸລານິ ອຸປວຊ຺ຊກຸລານີຕິ. “ໂຫນ຺ຕິ[3] ເຫເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຉນ຺ນສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ມິຕ຺ຕກຸລານິ ສຸຫຊ຺ຊກຸລານິ ອຸປວຊ຺ຊກຸລານິ.

---

໑. ວຈນໍ (ສີ) ໒. ປປ຺ປຊິຕຬ຺ຫິຕໍ (ກ), ອຸປວຊ຺ຊິຕໍ (ກ) ປຸພ຺ພວິຊ຺ຊນໍ, ປຸພ຺ພວິຊ຺ຊນໍ, ປຸພ຺ພວິຈິຣໍ (ສໍຍຸຕ຺ຕເກ)
໓. ໂປສນ຺ຕິ (ກ)

ນາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອຕ຺ຕາວຕາ 'ສອຸປວຊ຺ໂຊຕິ ວທາມິ. ໂຍ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອິມຍ຺ຈ ກາຍໍ ນິກ຺ຂິປຕິ ອຍ຺ຍຍ຺ຈ ກາຍໍ ອຸປາທິຍຕິ ຕມຫໍ 'ສອຸປວຊ຺ໂຊຕິ ວທາມິ. ຕໍ ຉນ຺ນສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ນຕ຺ຖິ. 'ອນຸປວຊ຺ໂຊ ຉນ຺ໂນ ພິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖໍ ອາຫເຣສີຕິ ເອວເມຕໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຘາເຣຫີຕິ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທີຕິ.

ຉນ຺ໂນວາທສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຘິຕໍ ທຸຕິຍໍ.

໕. ປຸຓ຺ໂຓວາທສຸຕ຺ຕໍ

໕໙໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ໂຓ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຘິໂຕ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ໂຓ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສາຘຸ ມໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ໂອວາເທນ ໂອວທຕຸ, ຍມຫໍ ພຄວໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຖ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. "ເຕນ ຫິ, ປຸຓ຺ຓ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ພາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ໂຓ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ສນ຺ຕິ ໂຂ, ປຸຓ຺ຓ, ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຏ຺ຖາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ. ຕໍ ເຈ ພິກ຺ຂຸ ອພິນນ຺ທຕິ ອພິວທຕິ ອຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຖຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອພິນນ຺ທໂຕ ອພິວທໂຕ ອຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຖໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນນ຺ທີ[1] 'ນນ຺ທີສມຸທຍາ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ, ປຸຓ຺ຓາຕິ ວທາມິ.

"ສນ຺ຕິ ໂຂ, ປຸຓ຺ຓ, ໂສຕວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ... ຆານວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ... ຊິວ຺ຫາວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຣສາ... ກາຍວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພາ... ມໂນວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຘມ຺ມາ ອິຏ຺ຖາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ. ຕໍ ເຈ ພິກ຺ຂຸ ອພິນນ຺ທຕິ ອພິວທຕິ ອຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຖຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອພິນນ຺ທໂຕ ອພິວທໂຕ ອຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຖໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນນ຺ທີ. 'ນນ຺ທີສມຸທຍາ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ, ປຸຓ຺ຓາຕິ ວທາມິ.

---

໑. ນນ຺ທິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

"ສນ຺ຕິ ຈ ໂຂ, ປຸຒ຺ຓ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຍຍ຺ຍາ ຣູປາ ອິຏ຺ຖາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ. ຕໍ ເຈ ຠິກ຺ຂຸ ນາຠິນນ຺ທຕິ ນາຠິວທຕິ ນາຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຖຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອນຠິນນ຺ທໂຕ ອນຠິວທໂຕ ອນຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຖໂຕ ນນ຺ທີ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. 'ນນ຺ທີນິໂຣຘາ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ, ປຸຒ຺ຓາຕິ ວທາມິ.

"ສນ຺ຕິ ຈ ໂຂ, ປຸຒ຺ຓ, ໂສຕວິຎ຺ເຍຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ... ຆານວິຎ຺ເຍຍ຺ຍາ ຄນ຺ຘາ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຍຍ຺ຍາ ຣສາ... ກາຍວິຎ຺ເຍຍ຺ຍາ ໂຜຏ຺ຖພ຺ພາ... ມໂນວິຎ຺ເຍຍ຺ຍາ ຘມ຺ມາ ອິຏ຺ຖາ ກນ຺ຕາ ມນາປາ ປິຍຣູປາ ກາມູປສໍຫິຕາ ຣຊນີຍາ. ຕໍ ເຈ ຠິກ຺ຂຸ ນາຠິນນ຺ທຕິ ນາຠິວທຕິ ນາຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຖຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອນຠິນນ຺ທໂຕ ອນຠິວທໂຕ ອນຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຖໂຕ ນນ຺ທີ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. 'ນນ຺ທີນິໂຣຘາ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ, ປຸຒ຺ຓາຕິ ວທາມິ.

"ອິມິນາ ຈ ຕ຺ວໍ ປຸຒ຺ຓ, ມຍາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ໂອວາເທນ ໂອວທິໂຕ ກຕຣສ຺ມິໍ ຊນປເທ ວິຫຣິສ຺ສສີຕິ? "ອິມິນາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ໂອວາເທນ ໂອວທິໂຕ, ອຕ຺ຖິ ສຸນາປຣນ຺ໂຕ ນາມ ຊນປໂທ, ຕຕ຺ຖາຫໍ ວິຫຣິສ຺ສາມີຕິ.

໓໙໖. "ຈຓ຺ຑາ ໂຂ, ປຸຒ຺ຓ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ; ຜຣຸສາ ໂຂ, ປຸຒ຺ຓ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ. ສເຈ ຕໍ, ປຸຒ຺ຓ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ອກ຺ໂກສິສ຺ສນ຺ຕິ ປຣິຠາສິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ເຕ, ປຸຒ຺ຓ, ກິນ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? "ສເຈ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ອກ຺ໂກສິສ຺ສນ຺ຕິ ປຣິຠາສິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ເມ ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ 'ຠທ຺ທກາ[1] ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ສຸຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ຍໍ ເມ ນຍິເມ ປາຓິນາ ປຫາຣໍ ເທນ຺ຕີຕິ. ເອວເມຕ຺ຖ[4], ຠຄວາ, ຠວິສ຺ສຕິ; ເອວເມຕ຺ຖ, ສຸຄຕ, ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

"ສເຈ ປນ ເຕ, ປຸຒ຺ຓ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ປາຓິນາ ປຫາຣໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປນ ເຕ, ປຸຒ຺ຓ, ກິນ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? "ສເຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ປາຓິນາ ປຫາຣໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ເມ ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ 'ຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ສຸຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ຍໍ ເມ ນຍິເມ ເລຑ຺ຑຸນາ ປຫາຣໍ ເທນ຺ຕີຕິ. ເອວເມຕ຺ຖ, ຠຄວາ, ຠວິສ຺ສຕິ; ເອວເມຕ຺ຖ, ສຸຄຕ, ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

"ສເຈ ປນ ເຕ, ປຸຒ຺ຓ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ເລຑ຺ຑຸນາ ປຫາຣໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປນ ເຕ, ປຸຒ຺ຓ, ກິນ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? "ສເຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ,

---

໑. ກທ຺ຣກາ (ກ) ໔. ເອວມ຺ເມຕ຺ຖ (?)

ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ເລຑ຺ຑຸນາ ປຫາຣໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ເມ ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ 'ຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ສຸຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ຍໍ ເມ ນຍິເມ ທຓ຺ເຑນ ປຫາຣໍ ເທນ຺ຕີຕິ. ເອວເມຕ຺ຖ, ຠຄວາ, ຠວິສ຺ສຕິ; ເອວເມຕ຺ຖ, ສຸຄຕ, ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

"ສເຈ ປນ ເຕ, ປຸຓ຺ຓ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ທຓ຺ເຑນ ປຫາຣໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປນ ເຕ, ປຸຓ຺ຓ, ກິນ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? "ສເຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ທຓ຺ເຑນ ປຫາຣໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ເມ ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ 'ຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ສຸຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ຍໍ ເມ ນຍິເມ ສຕ຺ເຖນ ປຫາຣໍ ເທນ຺ຕີຕິ. ເອວເມຕ຺ຖ, ຠຄວາ, ຠວິສ຺ສຕິ; ເອວເມຕ຺ຖ, ສຸຄຕ, ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

"ສເຈ ປນ ເຕ, ປຸຓ຺ຓ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ສຕ຺ເຖນ ປຫາຣໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປນ ເຕ, ປຸຓ຺ຓ, ກິນ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? "ສເຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ສຕ຺ເຖນ ປຫາຣໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ເມ ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ 'ຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ສຸຠທ຺ທກາ ວຕິເມ ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ, ຍໍ ມໍ[1] ນຍິເມ ຕິຓ຺ເຫນ ສຕ຺ເຖນ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປນ຺ຕີຕິ. ເອວເມຕ຺ຖ, ຠຄວາ, ຠວິສ຺ສຕິ; ເອວເມຕ຺ຖ, ສຸຄຕ, ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

"ສເຈ ປນ ຕໍ, ປຸຓ຺ຓ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ຕິຓ຺ເຫນ ສຕ຺ເຖນ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປນ ເຕ, ປຸຓ຺ຓ, ກິນ຺ຕິ ຠວິສ຺ສຕີຕິ? "ສເຈ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ສຸນາປຣນ຺ຕກາ ມນຸສ຺ສາ ຕິຓ຺ເຫນ ສຕ຺ເຖນ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ເມ ເອວໍ ຠວິສ຺ສຕິ 'ສນ຺ຕິ ໂຂ ຠຄວໂຕ ສາວກາ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ອຏ຺ຏີຍມານາ ຫຣາຍມານາ ຊິຄຸຈ຺ຉມານາ ສຕ຺ຖຫາຣກໍ ປຣິເຍສນ຺ຕິ. ຕໍ ເມ ອິທໍ ອປຣິຍິຏ຺ຐໍເຍວ ສຕ຺ຖຫາຣກໍ ລທ຺ຘນ຺ຕິ. ເອວເມຕ຺ຖ, ຠຄວາ, ຠວິສ຺ສຕິ; ເອວເມຕ຺ຖ, ສຸຄຕ, ຠວິສ຺ສຕີຕິ. "ສາຘຸ, ສາຘຸ, ປຸຓ຺ຓ ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ປຸຓ຺ຓ, ອິມິນາ ທມູປສເມນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສຸນາປຣນ຺ຕສ຺ມິໍ ຊນປເທ ວິຫຣິຕຸໍ. ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ປຸຓ຺ຓ, ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ.

໓໙໗. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ໂຓ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ສຸນາປຣນ຺ໂຕ ຊນປໂທ ເຕນ ຈາຣິກໍ

໑. ຍໍ ເມ (ສີ, ອິ, ກ)

ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ສຸນາປຣນ຺ໂຕ ຊນປໂທ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ອາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ໂຓ ສຸນາປຣນ຺ຕສ຺ມິໍ ຊນປເທ ວິຫຣຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ໂຓ ເຕເນວນ຺ຕຣວສ຺ເສນ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ອຸປາສກສຕານິ ປຏິເວເທສີ[1], ເຕເນວນ຺ຕຣວສ຺ເສນ ປຎ຺ຈມຕ຺ຕານິ ອຸປາສິກາສຕານິ ປຏິເວເທສິ ເຕເນວນ຺ຕຣວສ຺ເສນ ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ ສຈ຺ຉາກາສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ໂຓ ອປເຣນ ສມເຍນ ປຣິນິພ຺ພາຍິ.

ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ ຠິກ຺ຂູ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ໂຍ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ປຸຓ຺ໂຓ ນາມ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວຕາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ໂອວາເທນ ໂອວທິໂຕ ໂສ ກາລງ຺ກໂຕ. ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍຕິ? "ປຓ຺ຑິໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຓ຺ໂຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ປຈ຺ຈປາທິ[2] ຘມ຺ມສ຺ສານຸຘມ຺ມໍ, ນ ຈ ມໍ ຘມ຺ມາຘິກຣຓໍ ວິເຫເຐສິ. ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຓ຺ໂຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ປຸຓ຺ໂຓວາທສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕິຍໍ.

໔. ນນ຺ທໂກວາທສຸຕ຺ຕໍ

໓໙໘. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂຸນິສເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ໂອວທຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ; ອນຸສາສຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ; ກໂຣຕຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຘມ຺ມີ ກຖນ຺ຕິ[3].

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ໂອວທນ຺ຕິ ປຣິຍາເຍນ. ອາຍສ຺ມາ ນນ຺ທໂກ ນ ອິຈ຺ຉຕິ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ໂອວທິຕຸໍ ປຣິຍາເຍນ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ

໑. ປຏິປາເທສິ (ສີ, ອິ), ປຏິເທເສສິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໒. ສຈ຺ຈວາທີ ຘມ຺ມວາທີ (ກ)

໓. ຘມ຺ມິກຖນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ອາຍສຸມນຸຕໍ ອານນຸທໍ ອາມນຸເຕສິ "ກສຸສ ນຸ ໂຂ, ອານນຸທ, ອຊຸຊ ປຣິຍາໂຍ ກິກຸຂຸນິໂຍ ໂອວທິຕຸໍ ປຣິຍາເຍນາຕິ? "ສພຸເພເຫວ, ກນຸເຕ, ກໂຕ[1] ປຣິຍາໂຍ ກິກຸຂຸນິໂຍ ໂອວທິຕຸໍ ປຣິຍາເຍນ. ອຍໍ, ກນຸເຕ, ອາຍສຸມາ ນນຸທໂກ ນ ອິຈຸຉຕິ ກິກຸຂຸນິໂຍ ໂອວທິຕຸໍ ປຣິຍາເຍນາຕິ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ນນຸທກໍ ອາມນຸເຕສິ "ໂອວທ, ນນຸທກ, ກິກຸຂຸນິໂຍ; ອນຸສາສ, ນນຸທກ, ກິກຸຂຸນິໂຍ; ກໂຣຫິ ຕຸວໍ, ພຸຣາຫຸມຓ, ກິກຸຂຸນີນໍ ຓມຸມິ ກຖນຸຕີ. "ເອວໍ, ກນຸເຕຕີ ໂຂ ອາຍສຸມາ ນນຸທໂກ ກຄວໂຕ ປຜິສຸສຸຕຸວາ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕຸຖິ ປິຓຸທາຍ ປາວິສິ. ສາວຕຸຖິຍໍ ປິຓຸທາຍ ຈຣິຕຸວາ ປຈຸຉາກຕຸຕໍ ປິຓຸຫປາຕປຜິກຸກນຸໂຕ ອຕຸຕທຸຕິໂຍ ເຍນ ຣາຊກາຣາໂມ ເຕນຸປສງກມິ. ອທຸທສໍສຸ ໂຂ ຕາ ກິກຸຂຸນິໂຍ ອາຍສຸມນຸຕໍ ນນຸທກໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈຸຉນຸຕໍ. ທິສຸວານ ອາສນໍ ປຍຸຍາເປສຸໍ, ອຸທກຍຸຈ ປາທານໍ ອຸປຜຸກເປສຸໍ. ນິສີທິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ນນຸທໂກ ປຍຸຍຕຸເຕ ອາສເນ. ນິສຊຸຊ ປາເທ ປກຸຂາເລສິ. ຕາປິ ໂຂ ກິກຸຂຸນິໂຍ ອາຍສຸມນຸຕໍ ນນຸທກໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທີສຸ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນາ ໂຂ ຕາ ກິກຸຂຸນິໂຍ ອາຍສຸມາ ນນຸທໂກ ເອຕທໂວຈ "ປຜິປຸຈຸຉກຖາ ໂຂ, ກຄິນິໂຍ, ກວິສຸສຕິ. ຕຕຸຖ ອາຊານນຸຕີຫິ 'ອາຊານາມາຕິສຸສ ວຈນີຍໍ, ນ ອາຊານນຸຕີຫິ 'ນ ອາຊານາມາຕິສຸສ ວຈນີຍໍ. ຍສຸສາ ວາ ປນສຸສ ກງຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ, ອຫເມວ ຕຕຸຖ ປຜິປຸຈຸຉິຕພຸໂພ 'ອິທໍ, ກນຸເຕ, ກຖໍ; ອິມສຸສ ກຸວຕຸໂຖຕິ? "ເອຕຸຕເກນປິ ມຍໍ, ກນຸເຕ, ອຍຸຍສຸສ ນນຸທກສຸສ ອຕຸຕມນາ ອກິຣທຸຊາ[4], ຍໍ ໂນ ອຍຸໂຍ ນນຸທໂກ ປວາເຣຕີຕິ.

໓໙໙. "ຕໍ ກີ ມຍຸຍຖ, ກຄິນິໂຍ, ຈກຸຂຸ ນິຈຸຈໍ ວາ ອນິຈຸຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈຸຈໍ, ກນຸເຕ". "ຍໍ ປນານິຈຸຈໍ ທຸກຸຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກຸຂໍ, ກນຸເຕ". "ຍໍ ປນານິຈຸຈໍ ທຸກຸຂໍ ວິປຣິຓາມຓມຸມໍ, ກລຸລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສຸສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສຸມິ, ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນຸເຕ". "ຕໍ ກີ ມຍຸຍຖ, ກຄິນິໂຍ, ໂສຕໍ ນິຈຸຈໍ ວາ ອນິຈຸຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈຸຈໍ, ກນຸເຕໆເປໆ ຆານໍ ນິຈຸຈໍ ວາ ອນິຈຸຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈຸຈໍ, ກນຸເຕ"... "ຊິວຸຫາ ນິຈຸຈາ ວາ ອນິຈຸຈາ ວາຕິ? "ອນິຈຸຈາ, ກນຸເຕ"... "ກາໂຍ ນິຈຸໂຈ ວາ ອນິຈຸໂຈ ວາຕິ? "ອນິຈຸໂຈ, ກນຸເຕ"... "ມໂນ ນິຈຸໂຈ ວາ ອນິຈຸໂຈ ວາ" ຕິ? "ອນິຈຸໂຈ, ກນຸເຕ". "ຍໍ ປນານິຈຸຈໍ ທຸກຸຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກຸຂໍ, ກນຸເຕ". "ຍໍ ປນານິຈຸຈໍ ທຸກຸຂໍ ວິປຣິຓາມຓມຸມໍ,

---

໑. ນນຸທກສຸສ ກນຸເຕ (ສີ, ອິ)　　໔. ອກິນນຸທາມ (ສຸຍາ, ກໍ)

ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ປຸພ຺ເພວ ໂນ ເອຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຜ຺ຎາຍ ສຸທິຏ຺ຈໍ 'ອິຕິປິເມ ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ອາຍຕນາ ອນິຈ຺ຈາຕິ. "ສາທຸ, ສາທຸ, ຠຄິນິໂຍ! ເອວຜ຺ເຫຕໍ, ຠຄິນິໂຍ, ໂຫຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຜ຺ຎາຍ ປສ຺ສໂຕ".

໔໐໐. "ຕໍ ກິ ມຜ຺ຜຖ, ຠຄິນິໂຍ, ຣູປາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມຜ຺ຜຖ, ຠຄິນິໂຍ, ສທ຺ທາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ຠນ຺ເຕ...ເປ... ຄນ຺ທາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ຠນ຺ເຕ"... "ຣສາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ຠນ຺ເຕ"... "ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ຠນ຺ເຕ"... "ທມ຺ມາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ປຸພ຺ເພວ ໂນ ເອຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຜ຺ຎາຍ ສຸທິຏ຺ຈໍ 'ອິຕິປິເມ ຉ ພາຫິຣາ ອາຍຕນາ ອນິຈ຺ຈາຕິ. "ສາທຸ, ສາທຸ, ຠຄິນິໂຍ ເອວຜ຺ເຫຕໍ, ຠຄິນິໂຍ, ໂຫຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຜ຺ຎາຍ ປສ຺ສໂຕ".

໔໐໑. "ຕໍ ກິ ມຜ຺ຜຖ, ຠຄິນິໂຍ, ຈກ຺ຂຸວິຜ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມຜ຺ຜຖ, ຠຄິນິໂຍ, ໂສຕວິຜ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ...ເປ... ຆານວິຜ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ"... "ຊິວ຺ຫາວິຜ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ"... "ກາຍວິຜ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ"... "ມໂນວິຜ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ"? "ທຸກ຺ຂໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ປຸພ຺ເພວ ໂນ ເອຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຜ຺ຎາຍ ສຸທິຏ຺ຈໍ 'ອິຕິປິເມ ຉ ວິຜ຺ຎາຓກາຍາ ອນິຈ຺ຈາຕິ "ສາທຸ, ສາທຸ, ຠຄິນິໂຍ ເອວຜ຺ເຫຕໍ, ຠຄິນິໂຍ, ໂຫຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຜ຺ຎາຍ ປສ຺ສໂຕ".

๔໐๔. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກຄິນິໂຍ, ເຕລປ຺ປທີປສ຺ສ ຊາຍໂຕ ເຕລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ, ວຏ຺ຝິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ, ອຈ຺ຈິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ, ອາພາປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ. ໂຍ ນຸ ໂຂ, ກຄິນິໂຍ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອມຸສ຺ສ ເຕລປ຺ປທີປສ຺ສ ຊາຍໂຕ ເຕລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ, ວຏ຺ຝິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ, ອຈ຺ຈິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ; ຍາ ຈ ຂ຺ວາສ຺ສ ອາພາ ສາ ນິຈ຺ຈາ ຘຸວາ ສສ຺ສຕາ ອວິປຣິຕາມຘມ຺ມາຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ກຄິນິໂຍ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ອມຸສ຺ສ ຫິ, ກນ຺ເຕ, ເຕລປ຺ປທີປສ຺ສ ຊາຍໂຕ ເຕລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ, ວຏ຺ຝິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ, ອຈ຺ຈິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ; ປເຄວສ຺ສ ອາພາ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ, ກຄິນິໂຍ, ໂຍ ນຸ ໂຂ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ຉ ໂຂເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາ ອາຍຕນາ ອນິຈ຺ຈາ[1] ຍລ຺ຈ ໂຂ ຉ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິເກ ອາຍຕເນ ປຝິຈ຺ຈ ປຝິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ຘຸວໍ ສສ຺ສຕໍ ອວິປຣິຕາມຘມ຺ມນ຺ຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ກຄິນິໂຍ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ຕຊ຺ຊໍ ຕຊ຺ຊໍ, ກນ຺ເຕ, ປຈ຺ຈຍໍ ປຝິຈ຺ຈ ຕຊ຺ຊາ ຕຊ຺ຊາ ເວທນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຕຊ຺ຊສ຺ສ ຕຊ຺ຊສ຺ສ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ນິໂຣຘາ ຕຊ຺ຊາ ຕຊ຺ຊາ ເວທນາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ. "ສາຘຸ, ສາຘຸ, ກຄິນິໂຍ ເອວລ຺ເຫຕໍ, ກຄິນິໂຍ, ໂຫຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ປສ຺ສໂຕ".

๔໐໕. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກຄິນິໂຍ, ມຫໂຕ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຝ຺ຖໂຕ ສາຣວໂຕ ມູລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ, ຂນ຺ໂຘປິ ອນິຈ຺ໂຈ ວິປຣິຕາມຘມ຺ໂມ, ສາຂາປລາສມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ, ຉາຍາປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ. ໂຍ ນຸ ໂຂ, ກຄິນິໂຍ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ອມຸສ຺ສ ມຫໂຕ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຝ຺ຖໂຕ ສາຣວໂຕ ມູລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ, ຂນ຺ໂຘປິ ອນິຈ຺ໂຈ ວິປຣິຕາມຘມ຺ໂມ, ສາຂາປລາສມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ, ຍາ ຈ ຂ຺ວາສ຺ສ ຉາຍາ ສາ ນິຈ຺ຈາ ຘຸວາ ສສ຺ສຕາ ອວິປຣິຕາມຘມ຺ມາຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ກຄິນິໂຍ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ອມຸສ຺ສ ຫິ, ກນ຺ເຕ, ມຫໂຕ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຝ຺ຖໂຕ ສາຣວໂຕ ມູລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ, ຂນ຺ໂຘປິ ອນິຈ຺ໂຈ ວິປຣິຕາມຘມ຺ໂມ, ສາຂາປລາສມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມໍ; ປເຄວສ຺ສ ຉາຍາ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາຕິ. "ເອວເມວ ໂຂ, ກຄິນິໂຍ, ໂຍ ນຸ ໂຂ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ

---

໑. ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຘມ຺ມາ (?)

‘ຉ ໂຂເມ ພາຫິຣາ ອາຍຕນາ ອນິຈ຺ຈາ[໑] ຍຎ຺ຈ ໂຂ ຉ ພາຫິເຣ ອາຍຕເນ ປຏິຈ຺ຈ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ຘຸວໍ ສສ຺ສຕໍ ອວິປຣິຓາມຘມ຺ມນ຺ຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ຠຄິນິໂຍ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ຕຊ຺ຊໍ ຕຊ຺ຊໍ, ຠນ຺ເຕ, ປຈ຺ຈຍໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕຊ຺ຊາ ຕຊ຺ຊາ ເວທນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຕຊ຺ຊສ຺ສ ຕຊ຺ຊສ຺ສ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ນິໂຣຘາ ຕຊ຺ຊາ ຕຊ຺ຊາ ເວທນາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ. “ສາຘຸ, ສາຘຸ, ຠຄິນິໂຍ ເອວຎ຺ເຫຕໍ, ຠຄິນິໂຍ, ໂຫຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສໂຕ”.

໔໐໔. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠຄິນິໂຍ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຄາວິໍ ວຘິຕ຺ວາ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ຄາວິໍ ສງ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ອນ຺ຕຣໍ ມໍສກາຍໍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ພາຫິຣໍ ຈມ຺ມກາຍໍ. ຍໍ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣາ ວິລິມໍສໍ[໒] ອນ຺ຕຣາ ນ຺ຫາຣຸ ອນ຺ຕຣາ ພນ຺ຘນໍ, ຕໍ ຕເທວ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ສຎ຺ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ ສງ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍ ສມ຺ປກນ຺ເຕຍ຺ຍ ສມ຺ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ. ສຎ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ສງ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປກນ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປຣິກນ຺ຕິຕ຺ວາ ວິຘຸນິຕ຺ວາ ພາຫິຣໍ ຈມ຺ມກາຍໍ ເຕເນວ ຈມ຺ເມນ ຕໍ ຄາວິໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ຕເຖວາຍໍ ຄາວີ ສໍຍຸຕ຺ຕາ ອິມິນາວ ຈມ຺ເມນາຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ຠຄິນິໂຍ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ອມຸ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຄາວິໍ ວຘິຕ຺ວາ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ຄາວິໍ ສງ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ອນ຺ຕຣໍ ມໍສກາຍໍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ພາຫິຣໍ ຈມ຺ມກາຍໍ. ຍໍ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣາ ວິລິມໍສໍ ອນ຺ຕຣາ ນ຺ຫາຣຸ ອນ຺ຕຣາ ພນ຺ຘນໍ ຕໍ ຕເທວ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ສຎ຺ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ ສງ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍ ສມ຺ປກນ຺ເຕຍ຺ຍ ສມ຺ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ. ສຎ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ສງ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປກນ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປຣິກນ຺ຕິຕ຺ວາ ວິຘຸນິຕ຺ວາ ພາຫິຣໍ ຈມ຺ມກາຍໍ ເຕເນວ ຈມ຺ເມນ ຕໍ ຄາວິໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ກິຎ຺ຈາປິ ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ຕເຖວາຍໍ ຄາວີ ສໍຍຸຕ຺ຕາ ອິມິນາວ ຈມ຺ເມນາຕິ; ອຖ ໂຂ ສາ ຄາວີ ວິສໍຍຸຕ຺ຕາ ເຕເນວ ຈມ຺ເມນາຕິ.

“ອຸປມາ ໂຂ ເມ ອຍໍ, ຠຄິນິໂຍ, ກຕາ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຎ຺ຎາປນາຍ. ອຍເມເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ; ‘ອນ຺ຕຣາ ມໍສກາໂຍຕິ ໂຂ, ຠຄິນິໂຍ, ຉນ຺ເນຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການໍ ອາຍຕນານໍ ອຘິວຈນໍ; ‘ພາຫິໂຣ ຈມ຺ມກາໂຍຕິ ໂຂ ຠຄິນິໂຍ, ຉນ຺ເນຕໍ ພາຫິຣານໍ ອາຍຕນານໍ ອຘິວຈນໍ; ‘ອນ຺ຕຣາ ວິລິມໍສໍ, ອນ຺ຕຣາ ນ຺ຫາຣຸ, ອນ຺ຕຣາ ພນ຺ຘນນ຺ຕິ

---

໑. ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມາ (ສີ, ອິ)

໒. ວິລິມໍ (ສີ, ອິ, ກ)

ໂຂ, ຄາຄິນິໂຍ, ນນ຺ທິຣາຄສ຺ເສຕໍ ອຝິວຈນໍ; ‘ຕິຕ຺ຫໍ ໂຄວິກນ຺ຕນນ຺ຕິ ໂຂ, ຄາຄິນິໂຍ, ອຣິຍາເຍຕໍ ປຌ຺ຌາຍ ອຝິວຈນໍ; ຍາຍໍ ອຣິຍາ ປຌ຺ຌາ ອນ຺ຕຣາ ກິເລສໍ ອນ຺ຕຣາ ສໍໂຍຊນໍ ອນ຺ຕຣາ ພນ຺ຝນໍ ສຌ຺ຆິນ຺ທຕິ ສງ຺ກນ຺ຕຕິ ສມ຺ປກນ຺ຕຕິ ສມ຺ປຣິກນ຺ຕຕິ.

໔໐໕. “ສຕ຺ຕ ໂຂ ປນິເມ, ຄາຄິນິໂຍ, ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ, ເຍສໍ ກາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຌ຺ຌາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຝ຺ເຖວ ຝມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ອິຝ, ຄາຄິນິໂຍ, ກິກ຺ຂຸ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຝນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຕາມິໍ, ຝມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ ໆເປ ໆ ວິຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ... ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ... ປສ຺ສທ຺ຝິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ... ສມາຝິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ກາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຝນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຕາມິໍ. ອິເມ ໂຂ, ຄາຄິນິໂຍ, ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ, ເຍສໍ ກາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຌ຺ຌາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຝ຺ເຖວ ຝມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີຕິ.

໔໐໖. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ນນ຺ທໂກ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ອິມິນາ ໂອວາເທນ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ “ຄຈ຺ຈຖ, ຄາຄິນິໂຍ; ກາໂລຕິ. ອຖ ໂຂ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ອາຍສ຺ມໂຕ ນນ຺ທກສ຺ສ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ນນ຺ທກໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຝ຺ຖໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຖິຕາ ໂຂ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ “ຄຈ຺ຈຖ, ກິກ຺ຂຸນິໂຍ; ກາໂລຕິ. ອຖ ໂຂ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກມິໍສຸ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕາສຸ ຕາສຸ ກິກ຺ຂຸນີສຸ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕທຫຸໂປສເຖ ຈາຕຸທ຺ທເສ ນ ໂຫຕິ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ‘ອູໂນ ນຸ ໂຂ ຈນ຺ໂທ, ປຸຕ຺ໂຕ ນຸ ໂຂ ຈນ຺ໂທຕິ, ອຖ ໂຂ ອູໂນ ຈນ຺ໂທເຕ຺ວວ ໂຫຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ນນ຺ທກສ຺ສ ຝມ຺ມເທສນາຍ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ ໂນ ຈ ໂຂ ປຣິປຸຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ປາຕິ.

໔໐໗. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ນນ຺ທກໍ ອາມນ຺ເຕສິ “ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ, ນນ຺ທກ, ເສ຺ວປິ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ເຕເນໂວວາເທນ ໂອວເທຍ຺ຍາສີຕິ. “ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ

โข อายสฺมา นนฺทโก ภควโต ปจฺจสฺโสสิ. อถ โข อายสฺมา นนฺทโก ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย สาวตฺถึ ปิณฺฑาย ปาวิสิ. สาวตฺถิยํ ปิณฺฑาย จริตฺวา ปจฺฉาภตฺตํ ปิณฺฑปาตปฏิกฺกนฺโต อตฺตทุติโย เยน ราชการาโม เตนุปสงฺกมิ. อทฺทสํสุ โข ตา ภิกฺขุนิโย อายสฺมนฺตํ นนฺทกํ ทูรโตว อาคจฺฉนฺตํ. ทิสฺวาน อาสนํ ปญฺญาเปสุํ, อุทกญฺจ ปาทานํ อุปฏฺฐเปสุํ. นิสีทิ โข อายสฺมา นนฺทโก ปญฺญตฺเต อาสเน. นิสชฺช ปาเท ปกฺขาเลสิ. ตาปิ โข ภิกฺขุนิโย อายสฺมนฺตํ นนฺทกํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทึสุ. เอกมนฺตํ นิสินฺนา โข ตา ภิกฺขุนิโย อายสฺมา นนฺทโก เอตทโวจ "ปฏิปุจฺฉกถา โข, ภคินิโย, ภวิสฺสติ. ตตฺถ อาชานนฺตีหิ 'อาชานามาติสฺส วจนียํ, น อาชานนฺตีหิ 'น อาชานามาติสฺส วจนียํ. ยสฺสา วา ปนสฺส กงฺขา วา วิมติ วา, อหเมว ตตฺถ ปฏิปุจฺฉิตพฺโพ 'อิทํ, ภนฺเต, กถํ; อิมสฺส ก្វตฺโถติ. "เอตฺตเกนปิ มยํ, ภนฺเต, อยฺยสฺส นนฺทกสฺส อตฺตมนา อภิรทฺธา, ยํ โน อยฺโย นนฺทโก ปวาเรตีติ.

๔๐๗. "ตํ กึ มญฺญถ, ภคินิโย, จกฺขุ นิจฺจํ วา อนิจฺจํ วาติ? "อนิจฺจํ, ภนฺเต". "ยํ ปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ? "ทุกฺขํ, ภนฺเต". "ยํ ปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วิปริณามธมฺมํ, กลฺลํ นุ ตํ สมนุปสฺสิตุํ 'เอตํ มม, เอโสหมสฺมิ, เอโส เม อตฺตาติ? "โน เหตํ, ภนฺเต". "ตํ กึ มญฺญถ, ภคินิโย, โสตํ นิจฺจํ วา อนิจฺจํ วาติ? "อนิจฺจํ, ภนฺเตฯเปฯ ฆานํ นิจฺจํ วา อนิจฺจํ วาติ? "อนิจฺจํ, ภนฺเต... ชิวฺหา... กาโย... มโน นิจฺโจ วา อนิจฺโจ วาติ? "อนิจฺโจ, ภนฺเต". "ยํ ปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ? "ทุกฺขํ, ภนฺเต". "ยํ ปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วิปริณามธมฺมํ, กลฺลํ นุ ตํ สมนุปสฺสิตุํ 'เอตํ มม, เอโสหมสฺมิ, เอโส เม อตฺตาติ? "โน เหตํ, ภนฺเต". "ตํ กิสฺส เหตุ"? "ปุพฺเพว โน เอตํ, ภนฺเต, ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญาย สุทิฏฺฐํ 'อิติปิเม ฉ อชฺฌตฺติกา อายตนา อนิจฺจาติ. "สาธุ สาธุ, ภคินิโย เอวญฺเหตํ, ภคินิโย, โหติ อริยสาวกสฺส ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญาย ปสฺสโต".

๔๐๘. "ตํ กึ มญฺญถ, ภคินิโย, รูปา นิจฺจา วา อนิจฺจา วาติ? "อนิจฺจา, ภนฺเต". "ยํ ปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วา ตํ สุขํ วาติ? "ทุกฺขํ, ภนฺเต". "ยํ ปนานิจฺจํ ทุกฺขํ วิปริณามธมฺมํ, กลฺลํ นุ ตํ สมนุปสฺสิตุํ 'เอตํ มม,

ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິ ມລ຺ລຄ, ກຄິນິໂຍ, ສທ຺ທາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈາ, ກນ຺ເຕ ໆເປ ໆ ຄນ຺ຊາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈາ, ກນ຺ເຕ... ຣສາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈາ, ກນ຺ເຕ... ໂຜຊ຺ຖພ຺ພາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈາ, ກນ຺ເຕ... ຊມ຺ມາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈາ, ກນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? “ທຸກ຺ຂໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? ປຸພ຺ເພວ ໂນ ເອຕໍ, ກນ຺ເຕ, ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ສຸທິຊ຺ກໍ ‘ອິຕິປິເມ ລ ພາຫິຣາ ອາຍຕນາ ອນິຈ຺ຈາຕິ. “ສາຊຸ ສາຊຸ, ກຄິນິໂຍ ເອວລ຺ເຫຕໍ, ກຄິນິໂຍ, ໂຫຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ປສ຺ສໂຕ”.

໔໑໐. “ຕໍ ກິ ມລ຺ລຄ, ກຄິນິໂຍ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ ໆເປ ໆ ໂສຕວິລ຺ລາຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ... ຆານວິລ຺ລາຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ... ຊິວ຺ຫາວິລ຺ລາຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ... ກາຍວິລ຺ລາຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ... ມໂນວິລ຺ລາຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? “ທຸກ຺ຂໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ປຸພ຺ເພວ ໂນ ເອຕໍ, ກນ຺ເຕ, ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ສຸທິຊ຺ກໍ ‘ອິຕິປິເມ ລ ວິລ຺ລາຕກາຍາ ອນິຈ຺ຈາຕິ. “ສາຊຸ ສາຊຸ, ກຄິນິໂຍ ເອວລ຺ເຫຕໍ, ກຄິນິໂຍ, ໂຫຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປລ຺ລາຍ ປສ຺ສໂຕ”.

໔໑໑. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກຄິນິໂຍ, ເຕລປ຺ປທີປສ຺ສ ຊາຍໂຕ ເຕລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມໍ, ວຕ຺ຕິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມາ, ອຈ຺ຈິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມາ, ອາກາປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມາ. ໂຍ ນຸ ໂຂ, ກຄິນິໂຍ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ອມຸສ຺ສ ເຕລປ຺ປທີປສ຺ສ ຊາຍໂຕ ເຕລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມໍ, ວຕ຺ຕິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມາ, ອຈ຺ຈິປິ ອນິຈ຺ຈາ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມາ; ຍາ ຈ ຂວາສ຺ສ ອາກາ ສາ ນິຈ຺ຈາ ຊຸວາ ສສ຺ສຕາ ອວິປຣິຕາມຊມ຺ມາຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ກຄິນິໂຍ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ອມຸສ຺ສ ຫິ, ກນ຺ເຕ, ເຕລປ຺ປທີປສ຺ສ ຊາຍໂຕ ເຕລມ຺ປິ ອນິຈ຺ຈໍ ວິປຣິຕາມຊມ຺ມໍ,

วณฺณมฺปิ อนิจฺจา วิปริณามธมฺมา, อจฺจิปิ อนิจฺจา วิปริณามธมฺมา; ปเคว ตสฺสา อาภา อนิจฺจา วิปริณามธมฺมาติ. "เอวเมว โข, ภคินิโย, โย นุ โข เอวํ วเทยฺย 'ฉ โขเม อชฺฌตฺติกา อายตนา อนิจฺจา. ยญฺจ โข ฉ อชฺฌตฺติเก อายตเน ปฏิจฺจ ปฏิสํเวเทติ สุขํ วา ทุกฺขํ วา อทุกฺขมสุขํ วา, ตํ นิจฺจํ ธุวํ สสฺสตํ อวิปริณามธมฺมนฺติ; สมฺมา นุ โข โส, ภคินิโย, วทมาโน วเทยฺยาติ? "โน เหตํ, ภนฺเต". "ตํ กิสฺส เหตุ"? "ตชฺชํ ตชฺชํ, ภนฺเต, ปจฺจยํ ปฏิจฺจ ตชฺชา ตชฺชา เวทนา อุปฺปชฺชนฺติ. ตชฺชสฺส ตชฺชสฺส ปจฺจยสฺส นิโรธา ตชฺชา ตชฺชา เวทนา นิรุชฺฌนฺตีติ. "สาธุ สาธุ, ภคินิโย! เอวญฺเหตํ, ภคินิโย, โหติ อริยสาวกสฺส ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญาย ปสฺสโต".

๔๑๔. "เสยฺยถาปิ, ภคินิโย, มหโต รุกฺขสฺส ติฏฺฐโต สารวโต มูลมฺปิ อนิจฺจํ วิปริณามธมฺมํ, ขนฺโธปิ อนิจฺโจ วิปริณามธมฺโม, สาขาปลาสมฺปิ อนิจฺจํ วิปริณามธมฺมํ, ฉายาปิ อนิจฺจา วิปริณามธมฺมา. โย นุ โข, ภคินิโย, เอวํ วเทยฺย 'อมุสฺส มหโต รุกฺขสฺส ติฏฺฐโต สารวโต มูลมฺปิ อนิจฺจํ วิปริณามธมฺมํ, ขนฺโธปิ อนิจฺโจ วิปริณามธมฺโม, สาขาปลาสมฺปิ อนิจฺจํ วิปริณามธมฺมํ; ยา จ ขฺวาสฺส ฉายา, สา นิจฺจา ธุวา สสฺสตา อวิปริณามธมฺมาติ; สมฺมา นุ โข โส ภคินิโย, วทมาโน วเทยฺยาติ? "โน เหตํ, ภนฺเต". "ตํ กิสฺส เหตุ"? "อมุสฺส หิ, ภนฺเต, มหโต รุกฺขสฺส ติฏฺฐโต สารวโต มูลมฺปิ อนิจฺจํ วิปริณามธมฺมํ, ขนฺโธปิ อนิจฺโจ วิปริณามธมฺโม, สาขาปลาสมฺปิ อนิจฺจํ วิปริณามธมฺมํ; ปเคว ตสฺส ฉายา อนิจฺจา วิปริณามธมฺมาติ. "เอวเมว โข, ภคินิโย, โย นุ โข เอวํ วเทยฺย 'ฉ โขเม พาหิรา อายตนา อนิจฺจา. ยญฺจ โข พาหิเร อายตเน ปฏิจฺจ ปฏิสํเวเทติ สุขํ วา ทุกฺขํ วา อทุกฺขมสุขํ วา ตํ นิจฺจํ ธุวํ สสฺสตํ อวิปริณามธมฺมนฺติ; สมฺมา นุ โข โส, ภคินิโย, วทมาโน วเทยฺยาติ? "โน เหตํ, ภนฺเต". "ตํ กิสฺส เหตุ"? "ตชฺชํ ตชฺชํ, ภนฺเต, ปจฺจยํ ปฏิจฺจ ตชฺชา ตชฺชา เวทนา อุปฺปชฺชนฺติ. ตชฺชสฺส ตชฺชสฺส ปจฺจยสฺส นิโรธา ตชฺชา ตชฺชา เวทนา นิรุชฺฌนฺตีติ. "สาธุ สาธุ, ภคินิโย เอวญฺเหตํ, ภคินิโย, โหติ อริยสาวกสฺส ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญาย ปสฺสโต".

๔๑๕. "เสยฺยถาปิ, ภคินิโย, ทกฺโข โคฆาตโก วา โคฆาตกนฺเตวาสี วา คาวึ วธิตฺวา ติณฺเหน โควิกนฺตเนน คาวึ สงฺกนฺเตยฺย อนุปหจฺจ

ອນ຺ຕຣໍ ມໍສກາຍໍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ພາຫິຣໍ ຈມ຺ມກາຍໍ. ຍໍ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣາ ວິລິມໍສໍ ອນ຺ຕຣາ ນ຺ຫາຣຸ ອນ຺ຕຣາ ພນ຺ຘນໍ ຕໍ ຕເທວ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ສຎ຺ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ ສງ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍ ສມ຺ປກນ຺ເຕຍ຺ຍ ສມ຺ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ. ສຎ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ສງ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປກນ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປຣິກນ຺ຕິຕ຺ວາ ວິຘຸນິຕ຺ວາ ພາຫິຣໍ ຈມ຺ມກາຍໍ ເຕເນວ ຈມ຺ເມນ ຕໍ ຄາວິໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ຕເຖວາຍໍ ຄາວີ ສໍຍຸຕ຺ຕາ ອິມິນາວ ຈມ຺ເມນາ'ຕິ; ສມ຺ມາ ນຸ ໂຂ ໂສ, ຠຄິນິໂຍ, ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາ"ຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ"? "ອມຸ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ທກ຺ໂຂ ໂຄຆາຕໂກ ວາ ໂຄຆາຕກນ຺ເຕວາສີ ວາ ຄາວິໍ ວຘິຕ຺ວາ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ຄາວິໍ ສງ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ອນ຺ຕຣໍ ມໍສກາຍໍ ອນຸປຫຈ຺ຈ ພາຫິຣໍ ຈມ຺ມກາຍໍ. ຍໍ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣາ ວິລິມໍສໍ ອນ຺ຕຣາ ນ຺ຫາຣຸ ອນ຺ຕຣາ ພນ຺ຘນໍ ຕໍ ຕເທວ ຕິຓ຺ເຫນ ໂຄວິກນ຺ຕເນນ ສຎ຺ຉິນ຺ເທຍ຺ຍ ສງ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍ ສມ຺ປກນ຺ເຕຍ຺ຍ ສມ຺ປຣິກນ຺ເຕຍ຺ຍ. ສຎ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ສງ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປກນ຺ຕິຕ຺ວາ ສມ຺ປຣິກນ຺ຕິຕ຺ວາ ວິຘຸນິຕ຺ວາ ພາຫິຣໍ ຈມ຺ມກາຍໍ ເຕເນວ ຈມ຺ເມນ ຕໍ ຄາວິໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ກິຎ຺ຈາປິ ໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ຕເຖວາຍໍ ຄາວີ ສໍຍຸຕ຺ຕາ ອິມິນາວ ຈມ຺ເມນາ'ຕິ; ອຖ ໂຂ ສາ ຄາວີ ວິສໍຍຸຕ຺ຕາ ເຕເນວ ຈມ຺ເມນາ"ຕິ.

"ອຸປມາ ໂຂ ເມ ອຍໍ, ຠຄິນິໂຍ, ກຕາ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຎ຺ຎາປນາຍ. ອຍເມເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ. 'ອນ຺ຕຣາ ມໍສກາໂຍ'ຕິ ໂຂ, ຠຄິນິໂຍ, ຉນ຺ເນຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການໍ ອາຍຕນານໍ ອຘິວຈນໍ; 'ພາຫິໂຣ ຈມ຺ມກາໂຍ'ຕິ ໂຂ, ຠຄິນິໂຍ, ຉນ຺ເນຕໍ ພາຫິຣານໍ ອາຍຕນານໍ ອຘິວຈນໍ; 'ອນ຺ຕຣາ ວິລິມໍສໍ ອນ຺ຕຣາ ນ຺ຫາຣຸ ອນ຺ຕຣາ ພນ຺ຘນນ຺'ຕິ ໂຂ, ຠຄິນິໂຍ, ນນ຺ທິຣາຄສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ; 'ຕິຓ຺ຫໍ ໂຄວິກນ຺ຕນນ຺'ຕິ ໂຂ, ຠຄິນິໂຍ, ອຣິຍາເຍຕໍ ປຎ຺ຎາຍ ອຘິວຈນໍ; ຍາຍໍ ອຣິຍາ ປຎ຺ຎາ ອນ຺ຕຣາ ກິເລສໍ ອນ຺ຕຣາ ສໍໂຍຊນໍ ອນ຺ຕຣາ ພນ຺ຘນໍ ສຎ຺ຉິນ຺ທຕິ ສງ຺ກນ຺ຕຕິ ສມ຺ປກນ຺ຕຕິ ສມ຺ປຣິກນ຺ຕຕິ.

໔໑໔. "ສຕ຺ຕ ໂຂ ປນິເມ, ຠຄິນິໂຍ, ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ, ເຍສໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຉ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ອິຘ, ຠຄິນິໂຍ, ຠິກ຺ຂຸ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ. ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ຯເປຯ ວິຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ

ກາເວຕິ... ສມາธິສມ຺โພຊ຺ຊ຺ຄํ ກາເວຕິ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺โພຊ຺ຊ຺ຄํ ກາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕํ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕํ ນິໂຣธນິສ຺ສິຕํ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຕາມິํ. ອິເມ ໂຂ, ກຄິນິໂຍ, ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊ຺ຄາ ເຍສํ ກາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂຸ ອາສວານํ ຂຍາ ອນາສວํ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິํ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິํ ທິຝ຺ເຖວ ธມ຺ເມ ສຍํ ອກິຍ຺ຍາ ສຈ຺ฉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີຕິ.

໔໑໕. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ນນ຺ທໂກ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ອິມິນາ ໂອວາເທນ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຸຍ຺โຍເຊສິ "ຄຈ຺ฉຖ, ກຄິນິໂຍ; ກາໂລຕິ. ອຖ ໂຂ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ອາຍສ຺ມໂຕ ນນ຺ທກສ຺ສ ກາສິຕํ ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕํ ນນ຺ທກํ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕํ ກຕ຺ວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິํສຸ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕํ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕํ ອຝ຺ຖํສຸ. ເອກມນ຺ຕํ ຖິຕາ ໂຂ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ ຄຈ຺ฉຖ, ກິກ຺ຂຸນິໂຍ; ກາໂລຕິ. ອຖ ໂຂ ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ກຄວນ຺ຕํ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕํ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກມິํສຸ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕາສຸ ຕາສຸ ກິກ຺ຂຸນີສຸ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ນ ໂຫຕິ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ 'ອູໂນ ນຸ ໂຂ ຈນ຺ໂທ, ປຸຕ຺ໂຕ ນຸ ໂຂ ຈນ຺ໂທຕິ, ອຖ ໂຂ ປຸຕ຺ໂຕ ຈນ຺ໂທເຕ຺ວວ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ ນນ຺ທກສ຺ສ ธມ຺ມເທສນາຍ ອຕ຺ຕມນາ ເຈວ ປຣິປຸຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ປາ ຈ. ຕາສํ, ກິກ຺ຂເວ, ປຍ຺ຈນ຺ນํ ກິກ຺ຂຸນີສຕານํ ຍາ ປຈ຺ฉິມິກາ ກິກ຺ຂຸນີ[1] ສາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕธມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພธິປຣາຍນາຕິ

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ກາສິຕํ ອກິນນ຺ທຸນ຺ຕິ.

ນນ຺ທໂກວາທສຸຕ຺ຕํ ນິຝ຺ຖິຕํ ຈຕຸຕ຺ຖํ.

໕. ຈູຣຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕํ

໔໑໖. ເອວํ ເມ ສຸຕํ. ເອກํ ສມຍํ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍํ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ຫິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ກຄວໂຕ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຝິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວํ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ "ປຣິປກ຺ກາ ໂຂ ຣາຫຸລສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນິຍາ

---

໑. ຍາ ປຈ຺ฉິມາ ກິກ຺ຂຸນີ, ສາ ໂສຕາປນ຺ນາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກํ, ປີ) ຍາ ປຈ຺ฉິມິກາ, ຕາ ກິກ຺ຂຸນິໂຍ (ກ)

ສມ຺ມາ. ຍໍນູນາຫໍ ຣາຫຸລໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ອາສວານໍ ຂເຍ ວິເນຍ຺ຍນ຺ຕີ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ສາວຕ຺ຖິ ປິຕ຺ຫາຍ ປາວິສິ. ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຕ຺ຫາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ຫປາຕປຜິກ຺ກນ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຄຕ຺ຫາຫິ, ຣາຫຸລ, ນິສີທນໍ; ເຍນ ອນ຺ຣວໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ ທິວາວິຫາຣາຍາຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ກຄວໂຕ ປຜິສ຺ສຸຕ຺ວາ ນິສີທນໍ ອາທາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ປິຜ຺ກິໂຕ ປິຜ຺ກິໂຕ ອນຸພນ຺ຣິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອເນການິ ເທວຕາສຫສ຺ສານິ ກຄວນ຺ຕໍ ອນຸພນ຺ຣານິ ໂຫນ຺ຕິ "ອຊ຺ຊ ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ອາສວານໍ ຂເຍ ວິເນສ຺ສຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອນ຺ຣວໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ອລ຺ລຕຣສ຺ມິ ຣຸກ຺ຂມູເລ ປລ຺ລຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ຣາຫຸໂລ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ຣາຫຸລໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

໔໑໗. "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ, ຣາຫຸລ, ຈກ຺ຂຸ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ກນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຣມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ, ຣາຫຸລ, ຣູປາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ກນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ກນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຣມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ, ຣາຫຸລ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ກນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຣມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ, ຣາຫຸລ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ນິຈ຺ໂຈ ວາ ອນິຈ຺ໂຈ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ໂຈ, ກນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ກນ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຣມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ, ຣາຫຸລ, ຍມິທໍ[1] ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທນາຄຕໍ ສລ຺ລາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິລ຺ລາຕຄຕໍ, ຕມ຺ປິ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ,

---

໑. ຍມ຺ປິທໍ (ສີ, ກ)

ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ການ຺ເຕ".

໔໑໘. "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ ຣາຫຸລ, ໂສຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ການ຺ເຕ ຯເປຯ ພານໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ການ຺ເຕ ຯເປຯ ຊິວ຺ຫາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ການ຺ເຕຯເປຯ ກາໂຍ ນິຈ຺ໂຈ ວາ ອນິຈ຺ໂຈ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ໂຈ, ການ຺ເຕ ຯເປຯ ມໂນ ນິຈ຺ໂຈ ວາ ອນິຈ຺ໂຈ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ໂຈ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ການ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ ຣາຫຸລ, ທມ຺ມາ ນິຈ຺ຈາ ວາ ອນິຈ຺ຈາ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈາ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ການ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ ຣາຫຸລ, ມໂນວິລ຺ລາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ຈໍ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ການ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ ຣາຫຸລ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ນິຈ຺ໂຈ ວາ ອນິຈ຺ໂຈ ວາຕິ? "ອນິຈ຺ໂຈ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ການ຺ເຕ". "ຕໍ ກິ ມລ຺ລສິ, ຣາຫຸລ, ຍມິທໍ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທນາຄຕໍ ສລ຺ລາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ ວິລ຺ລາຓຄຕໍ, ຕມ຺ປິ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາຕິ? ອນິຈ຺ຈໍ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາຕິ? "ທຸກ຺ຂໍ, ການ຺ເຕ". "ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທມ຺ມໍ ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ການ຺ເຕ".

໔໑໙. "ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຣາຫຸລ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ຈກ຺ຂຸສ຺ມິ[1] ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຣູເປສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາເຓ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ເສ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຍມິທໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທນາຄຕໍ ສລ຺ລາຄຕໍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ

---

໑. ຈກ຺ຂຸສ຺ມິມ຺ປິ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ເອວມິຕເຣສຸປິ.

ວិញ្ញាណាគតំ, តស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ. សោតស្មិំ និព្ពិន្ទតិ, សទ្ទេសុ និព្ពិន្ទតិ ។បេ។, ឃានស្មិំ និព្ពិន្ទតិ, គន្ធេសុ និព្ពិន្ទតិ... ជិវ្ហាយ និព្ពិន្ទតិ, រសេសុ និព្ពិន្ទតិ... កាយស្មិំ និព្ពិន្ទតិ, ផោដ្ឋព្ពេសុ និព្ពិន្ទតិ... មនស្មិំ និព្ពិន្ទតិ, ធម្មេសុ និព្ពិន្ទតិ, មនោវិញ្ញាណេ និព្ពិន្ទតិ, មនោសម្ផស្សេ និព្ពិន្ទតិ, យមិទំ មនោសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ, តស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ. និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ, វិរាគា វិមុច្ចតិ. វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ, 'ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតីតិ.

ឥទមវោច ភគវា. អត្តមនោ អាយស្មា រាហុលោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទីតិ. ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ អាយស្មតោ រាហុលស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ. តាសញ្ច អនេកានំ ទេវតាសហស្សានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ 'យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ.

ចូឡរាហុលោវាទសុត្តំ និដ្ឋិតំ បញ្ចមំ.

៦. ឆឆក្កសុត្តំ

៤៨០. ឯវំ មេ សុតំ, ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ. តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ "ភិក្ខវោតិ. "ភទន្តេតិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ. ភគវា ឯតទវោច "ធម្មំ វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេស្សាមិ, យទិទំ ឆ ឆក្កានិ. តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ; ភាសិស្សាមីតិ. "ឯវំ, ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ. ភគវា ឯតទវោច

"ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ វេទិតព្ពានិ, ឆ ពាហិរានិ អាយតនានិ វេទិតព្ពានិ, ឆ វិញ្ញាណកាយា វេទិតព្ពា, ឆ ផស្សកាយា វេទិតព្ពា, ឆ វេទនាកាយា វេទិតព្ពា, ឆ តណ្ហាកាយា វេទិតព្ពា.

៤៨១. "'ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ វេទិតព្ពានីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ. កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ចក្ខាយតនំ, សោតាយតនំ, ឃានាយតនំ,

ຊິວ຺ຫາຍຕນំ, ກາຍາຍຕນំ, ມນາຍຕນំ. 'ឆ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການិ ອາຍຕນານិ ເວທិតព຺ພານិតិ ອິតិ យំ តំ ວຸត຺តំ, ອិហមេតំ ປដិច຺ច ວຸត຺តំ. ອិតំ ປຖມំ ឆក຺កំ. (១)

"'ឆ ພាហិរានិ ອាយតនានិ ເວទិតព຺ພានិតិ ອិតិ ໂຂ ປរេតំ ວຸត຺តំ. កិញ຺ចេតំ ປដិច຺ច ວຸត຺តំ? រູປាយតនំ, សទ຺ទាយតនំ, គន຺ធាយតនំ, រសាយតនំ, ໂផដ຺ឋព຺ពាយតនំ, ធម຺មាយតនំ. 'ឆ ພាហិរានិ ອាយតនានិ ເວទិតព຺ພានិតិ ອិតិ យំ តំ ວຸត຺តំ, ອិហមេតំ ປដិច຺ច ວຸត຺តំ. ອិតំ ទុតិយំ ឆក຺កំ. (២)

"'ឆ វិញ຺ញាណកាយា ເວທិតព຺ពាតិ ອិតិ ໂຂ ປរេតំ ວຸត຺តំ. កិញ຺ចេតំ ປដិច຺ច ວຸត຺តំ? ចក຺ខុញ຺ច ປដិច຺ច រូປេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ចក຺ខុវិញ຺ញាណំ, ໂសតញ຺ច ປដិច຺ច សទ຺ទេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ໂសតវិញ຺ញាណំ, ឃានញ຺ច ປដិច຺ច គន຺ធេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ឃានវិញ຺ញាណំ, ជិវ຺ហាញ຺ច ປដិច຺ច រសេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ជិវ຺ហាវិញ຺ញាណំ, កាយញ຺ច ປដិច຺ច ໂផដ຺ឋព຺ពេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ កាយវិញ຺ញាណំ, មនញ຺ច ປដិច຺ច ធម຺មេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ មໂនវិញ຺ញាណំ. 'ឆ វិញ຺ញាណកាយា ເວທិតព຺ពាតិ ອិតិ យំ តំ ວຸត຺តំ, ອិហមេតំ ປដិច຺ច ວຸត຺តំ. ອិតំ តតិយំ ឆក຺កំ. (៣)

"'ឆ ផស຺សកាយា ເວທិតព຺ពាតិ ອិតិ ໂຂ ປរេតំ ວຸត຺តំ. កិញ຺ចេតំ ປដិច຺ច ວຸត຺តំ? ចក຺ខុញ຺ច ປដិច຺ច រូປេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ចក຺ខុវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ; ໂសតញ຺ច ປដិច຺ច សទ຺ទេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ໂសតវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ; ឃានញ຺ច ປដិច຺ច គន຺ធេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ឃានវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ; ជិវ຺ហាញ຺ច ປដិច຺ច រសេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ជិវ຺ហាវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ; កាយញ຺ច ປដិច຺ច ໂផដ຺ឋព຺ពេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ កាយវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ; មនញ຺ច ປដិច຺ច ធម຺មេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ មໂនវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ. 'ឆ ផស຺សកាយា ເວທិតព຺ពាតិ ອិតិ យំ តំ ວຸត຺តំ, ອិហមេតំ ປដិច຺ច ວຸត຺តំ. ອិតំ ចតុត຺ថំ ឆក຺កំ. (៤)

"'ឆ ເວទនាកាយា ເວທិតព຺ពាតិ ອិតិ ໂຂ ປរេតំ ວຸត຺តំ. កិញ຺ចេតំ ປដិច຺ច ວຸត຺តំ? ចក຺ខុញ຺ច ປដិច຺ច រូປេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ចក຺ខុវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ, ផស຺សប຺បច຺ចយា ເវទនា; ໂសតញ຺ច ປដិច຺ច សទ຺ទេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ໂសតវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ, ផស຺សប຺បច຺ចយា ເវទនា; ឃានញ຺ច ປដិច຺ច គន຺ធេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ឃានវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ, ផស຺សប຺បច຺ចយា ເវទនា; ជិវ຺ហាញ຺ច ປដិច຺ច រសេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ ជិវ຺ហាវិញ຺ញាណំ, តិណ຺ណំ សង຺គតិ ផស຺សោ, ផស຺សប຺បច຺ចយា ເវទនា; កាយញ຺ច ປដិច຺ច ໂផដ຺ឋព຺ពេ ច ឧប຺បជ຺ជតិ

ກາຍວິญ຺ญาณํ, ติณฺณํ สงฺคติ ผสฺโส, ผสฺสปจฺจยา เวทนา; มนญฺจ ปฏิจฺจ ธมฺเม จ อุปฺปชฺชติ มโนวิญฺญาณํ, ติณฺณํ สงฺคติ ผสฺโส, ผสฺสปจฺจยา เวทนา. 'ฉ เวทนากายา เวทิตพฺพาติ อิติ ยํ ตํ วุตฺตํ, อิทเมตํ ปฏิจฺจ วุตฺตํ. อิทํ ปญฺจมํ ฉกฺกํ. (๕)

"'ฉ ตณฺหากายา เวทิตพฺพาติ อิติ โข ปเนตํ วุตฺตํ. กิญฺเจตํ ปฏิจฺจ วุตฺตํ? จกฺขุญฺจ ปฏิจฺจ รูเป จ อุปฺปชฺชติ จกฺขุวิญฺญาณํ, ติณฺณํ สงฺคติ ผสฺโส, ผสฺสปจฺจยา เวทนา, เวทนาปจฺจยา ตณฺหา; โสตญฺจ ปฏิจฺจ สทฺเท จ อุปฺปชฺชติ โสตวิญฺญาณํ ฯเปฯ ฆานญฺจ ปฏิจฺจ คนฺเธ จ อุปฺปชฺชติ ฆานวิญฺญาณํ ฯเปฯ ชิวฺหญฺจ ปฏิจฺจ รเส จ อุปฺปชฺชติ ชิวฺหาวิญฺญาณํ ฯเปฯ กายญฺจ ปฏิจฺจ โผฏฺฐพฺเพ จ อุปฺปชฺชติ กายวิญฺญาณํ ฯเปฯ มนญฺจ ปฏิจฺจ ธมฺเม จ อุปฺปชฺชติ มโนวิญฺญาณํ, ติณฺณํ สงฺคติ ผสฺโส, ผสฺสปจฺจยา เวทนา, เวทนาปจฺจยา ตณฺหา. 'ฉ ตณฺหากายา เวทิตพฺพาติ อิติ ยํ ตํ วุตฺตํ, อิทเมตํ ปฏิจฺจ วุตฺตํ. อิทํ ฉฏฺฐํ ฉกฺกํ. (๖)

๔๒๒. "'จกฺขุ อตฺตาติ โย วเทยฺย ตํ น อุปปชฺชติ จกฺขุสฺส อุปฺปาโทปิ วโยปิ ปญฺญายติ. ยสฺส โข ปน อุปฺปาโทปิ วโยปิ ปญฺญายติ, 'อตฺตา เม อุปฺปชฺชติ จ เวติ จาติ อิจฺจสฺส เอวมาคตํ โหติ. ตสฺมา ตํ น อุปปชฺชติ 'จกฺขุ อตฺตาติ โย วเทยฺย. อิติ จกฺขุ อนตฺตา.

"'รูปา อตฺตาติ โย วเทยฺย ตํ น อุปปชฺชติ รูปานํ อุปฺปาโทปิ วโยปิ ปญฺญายติ. ยสฺส โข ปน อุปฺปาโทปิ วโยปิ ปญฺญายติ, 'อตฺตา เม อุปฺปชฺชติ จ เวติ จาติ อิจฺจสฺส เอวมาคตํ โหติ. ตสฺมา ตํ น อุปปชฺชติ 'รูปา อตฺตาติ โย วเทยฺย. อิติ จกฺขุ อนตฺตา, รูปา อนตฺตา.

"'จกฺขุวิญฺญาณํ อตฺตาติ โย วเทยฺย ตํ น อุปปชฺชติ. จกฺขุวิญฺญาณสฺส อุปฺปาโทปิ วโยปิ ปญฺญายติ. ยสฺส โข ปน อุปฺปาโทปิ วโยปิ ปญฺญายติ, 'อตฺตา เม อุปฺปชฺชติ จ เวติ จาติ อิจฺจสฺส เอวมาคตํ โหติ. ตสฺมา ตํ น อุปปชฺชติ, 'จกฺขุวิญฺญาณํ อตฺตาติ โย วเทยฺย. อิติ จกฺขุ อนตฺตา, รูปา อนตฺตา, จกฺขุวิญฺญาณํ อนตฺตา.

"'จกฺขุสมฺผสฺโส อตฺตาติ โย วเทยฺย, ตํ น อุปปชฺชติ จกฺขุสมฺผสฺสสฺส อุปฺปาโทปิ วโยปิ ปญฺญายติ. ยสฺส โข ปน อุปฺปาโทปิ วโยปิ ปญฺญายติ, 'อตฺตา เม อุปฺปชฺชติ จ เวติ จาติ อิจฺจสฺส เอวมาคตํ

ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, 'ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ຈກ຺ຂຸ ອນຕ຺ຕາ, ຣູປາ ອນຕ຺ຕາ, ຈກ຺ຂຸວິຬ຺ຌາຓໍ ອນຕ຺ຕາ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ອນຕ຺ຕາ.

"'ເວທນາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ, ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ເວທນາຍ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ, 'ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ 'ເວທນາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ຈກ຺ຂຸ ອນຕ຺ຕາ, ຣູປາ ອນຕ຺ຕາ, ຈກ຺ຂຸວິຬ຺ຌາຓໍ ອນຕ຺ຕາ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ອນຕ຺ຕາ, ເວທນາ ອນຕ຺ຕາ.

"'ຕຓ຺ຫາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຕຓ຺ຫາຍ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ, 'ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ 'ຕຓ຺ຫາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ຈກ຺ຂຸ ອນຕ຺ຕາ, ຣູປາ ອນຕ຺ຕາ, ຈກ຺ຂຸວິຬ຺ຌາຓໍ ອນຕ຺ຕາ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ໂສ ອນຕ຺ຕາ, ເວທນາ ອນຕ຺ຕາ, ຕຓ຺ຫາ ອນຕ຺ຕາ.

໔໒໓. "'ໂສຕໍ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ ฯເປฯ 'ຆານໍ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ ฯເປฯ 'ຊິວ຺ຫາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍฯເປฯ 'ກາໂຍ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍฯເປฯ 'ມໂນ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ມນສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ, 'ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, 'ມໂນ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ມໂນ ອນຕ຺ຕາ.

"'ຘມ຺ມາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ, 'ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, 'ຘມ຺ມາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ມໂນ ອນຕ຺ຕາ, ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ.

"'ມໂນວິຬ຺ຌາຓໍ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ມໂນວິຬ຺ຌາຓສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປຬ຺ຌາຍຕິ, 'ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ

ອຸປປຊ຺ຊຕິ, 'ມໂນວິລ຺ຸຍາຕ໌ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ມໂນ ອນຕ຺ຕາ, ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ, ມໂນວິລ຺ຸຍາຕ໌ ອນຕ຺ຕາ.

"'ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປລ຺ຸຍາຍຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປລ຺ຸຍາຍຕິ, 'ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ 'ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ມໂນ ອນຕ຺ຕາ, ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ, ມໂນວິລ຺ຸຍາຕ໌ ອນຕ຺ຕາ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ອນຕ຺ຕາ.

"'ເວທນາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ, ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ເວທນາຍ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປລ຺ຸຍາຍຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປລ຺ຸຍາຍຕິ, 'ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, 'ເວທນາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ມໂນ ອນຕ຺ຕາ, ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ, ມໂນວິລ຺ຸຍາຕ໌ ອນຕ຺ຕາ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ອນຕ຺ຕາ, ເວທນາ ອນຕ຺ຕາ.

"'ຕຕ຺ຫາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຕ຺ຫາຍ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປລ຺ຸຍາຍຕິ. ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຸປ຺ປາໂທປິ ວໂຍປິ ປລ຺ຸຍາຍຕິ, 'ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ຕໍ ນ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, 'ຕຕ຺ຫາ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ. ອິຕິ ມໂນ ອນຕ຺ຕາ, ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ, ມໂນວິລ຺ຸຍາຕ໌ ອນຕ຺ຕາ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ອນຕ຺ຕາ, ເວທນາ ອນຕ຺ຕາ, ຕຕ຺ຫາ ອນຕ຺ຕາ.

໔໒໔. "ອຍໍ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ສກ຺ກາຍສມຸທຍຄາມິນີ ປຝິປທາ ;ຈກ຺ຂຸໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ຣູເປ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ຈກ຺ຂຸວິລ຺ຸຍາຕ໌ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ເວທນໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ຕຕ຺ຫໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ໂສຕໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ ຯເປຯ ຆານໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ ຯເປຯ ຊິວ຺ຫໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ

ສມນຸປສ຺ສຕິ ។ເປ។ ກາຍໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ ។ເປ។ ມນໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຘມ຺ເມ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ມໂນວິຍ຺ຎາຓໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ເວທນໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຕຕ຺ຫໍ 'ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ.

"ອຍໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສກ຺ກາຍນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ; ຈກ຺ຂຸໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ ຣູເປ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຎາຓໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ເວທນໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຕຕ຺ຫໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ໂສຕໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ។ເປ។ ຆານໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ។ເປ។ ຊິວ຺ຫໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ។ເປ។ ກາຍໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ។ເປ។ ມນໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຘມ຺ເມ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ມໂນວິຍ຺ຎາຓໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ເວທນໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຕຕ຺ຫໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປສ຺ສຕິ.

៤៤៥. "ຈກ຺ຂຸຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຈ ຣູເປ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຎາຓໍ, ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ. ໂສ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຏ຺ໂຖ ສມາໂນ ອຠິນນ຺ທຕິ ອຠິວທຕິ ອຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຏ຺ຐຕິ. ຕສ຺ສ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ. ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຏ຺ໂຖ

ສມາໂນ ໂສຈຕິ ກິລມຕິ ປຣິເທວຕິ ອຸຣຕ຺ຕາຬິ ກນ຺ທຕິ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ປຏິຆານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຊ຺ໂກ ສມາໂນ ຕສ຺ສາ ເວທນາຍ ສມຸທຍຝ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຝ຺ຈ ອສ຺ສາທຝ຺ຈ ອາທີນວຝ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຝ຺ຈ ຍຖາກູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ. ໂສ ວຕ, ກິກ຺ຂເວ, ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຣາຄານຸສຍໍ ອປ຺ປຫາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ປຏິຆານຸສຍໍ ອປ຺ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອວິຊ຺ຊານຸສຍໍ ອສມູຫນິຕ຺ວາ ອວິຊ຺ຊໍ ອປ຺ປຫາຍ ວິຊ຺ຊໍ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ທິຊ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ກວິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

"ໂສຕຝ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຈ ສທ຺ເທ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂສຕວິຝ຺ຝາຓໍ ...ເປ... ຆານຝ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຈ ຄນ຺ເຘ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຆານວິຝ຺ຝາຓໍ ...ເປ... ຊິວ຺ຫຝ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຈ ຣເສ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຊິວ຺ຫາວິຝ຺ຝາຓໍ ...ເປ... ກາຍຝ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຈ ໂຜຊ຺ກພ຺ເພ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ກາຍວິຝ຺ຝາຓໍ ...ເປ... ມນຝ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຈ ຘມ຺ເມ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມໂນວິຝ຺ຝາຓໍ, ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ. ໂສ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຊ຺ໂກ ສມາໂນ ອກິນນ຺ທຕິ ອກິວທຕິ ອຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຊ຺ກຕິ. ຕສ຺ສ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ. ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຊ຺ໂກ ສມາໂນ ໂສຈຕິ ກິລມຕິ ປຣິເທວຕິ ອຸຣຕ຺ຕາຬິ ກນ຺ທຕິ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ປຏິຆານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຊ຺ໂກ ສມາໂນ ຕສ຺ສາ ເວທນາຍ ສມຸທຍຝ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຝ຺ຈ ອສ຺ສາທຝ຺ຈ ອາທີນວຝ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຝ຺ຈ ຍຖາກູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊານຸສໂຍ ອນຸເສຕິ. ໂສ ວຕ, ກິກ຺ຂເວ, ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຣາຄານຸສຍໍ ອປ຺ປຫາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ປຏິຆານຸສຍໍ ອປ຺ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອວິຊ຺ຊານຸສຍໍ ອສມູຫນິຕ຺ວາ ອວິຊ຺ຊໍ ອປ຺ປຫາຍ ວິຊ຺ຊໍ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ທິຊ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ກວິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

໔໒៥. "ຈກ຺ຂຸຝ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຈ ຣູເປ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈກ຺ຂຸວິຝ຺ຝາຓໍ, ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ. ໂສ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຊ຺ໂກ ສມາໂນ ນາກິນນ຺ທຕິ ນາກິວທຕິ ນາຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຊ຺ກຕິ. ຕສ຺ສ ຣາຄານຸສໂຍ ນານຸເສຕິ. ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຊ຺ໂກ ສມາໂນ ນ ໂສຈຕິ ນ ກິລມຕິ ນ ປຣິເທວຕິ ນ ອຸຣຕ຺ຕາຬິ ກນ຺ທຕິ ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ປຏິຆານຸສໂຍ ນານຸເສຕິ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຊ຺ໂກ

ສມາໂນ ຕສ຺ສາ ເວທນາຍ ສມ຺ທຍຌ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຌ຺ຈ ອສ຺ສາທຌ຺ຈ ອາທີນວຌ຺ຈ ນິສ຺ສຣຕຌ຺ຈ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊານຸສໂຍ ນານຸເສຕິ. ໂສ ວຕ, ພິກ຺ຂເວ, ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຣາຄານຸສຍໍ ປຫາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ປຝິຄານຸສຍໍ ປຝິວິໂນເທຕ຺ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອວິຊ຺ຊານຸສຍໍ ສມູຫນິຕ຺ວາ ອວິຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ວິຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ທິຝ຺ເຈວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ພວິສ຺ສຕີຕິ ການເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

“ໂສຕຌ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ປຝິຈ຺ຈ ສທ຺ເທ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂສຕວິຌ຺ຌາຓໍ ຯເປຯ “ຆານຌ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ປຝິຈ຺ຈ ຄນ຺ເຘ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຆານວິຌ຺ຌາຓໍ ຯເປຯ “ຊິວ຺ຫຌ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ປຝິຈ຺ຈ ຣເສ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຊິວ຺ຫາວິຌ຺ຌາຓໍ ຯເປຯ “ກາຍຌ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ປຝິຈ຺ຈ ໂຜຝ຺ຖພ຺ເພ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ກາຍວິຌ຺ຌາຓໍ ຯເປຯ “ມນຌ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ປຝິຈ຺ຈ ຘມ຺ເມ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມໂນວິຌ຺ຌາຓໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ. ໂສ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຝ຺ໂຖ ສມາໂນ ນາພິນນ຺ທຕິ ນາພິວທຕິ ນາຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຝ຺ຖຕິ. ຕສ຺ສ ຣາຄານຸສໂຍ ນານຸເສຕິ. ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຝ຺ໂຖ ສມາໂນ ນ ໂສຈຕິ ນ ກິລມຕິ ນ ປຣິເທວຕິ ນ ອຸຣຕ຺ຕາຌີ ກນ຺ທຕິ ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ສ ປຝິຄານຸສໂຍ ນານຸເສຕິ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຜຸຝ຺ໂຖ ສມາໂນ ຕສ຺ສາ ເວທນາຍ ສມ຺ທຍຌ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຌ຺ຈ ອສ຺ສາທຌ຺ຈ ອາທີນວຌ຺ຈ ນິສ຺ສຣຕຌ຺ຈ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊານຸສໂຍ ນານຸເສຕິ. ໂສ ວຕ, ພິກ຺ຂເວ, ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຣາຄານຸສຍໍ ປຫາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ປຝິຄານຸສຍໍ ປຝິວິໂນເທຕ຺ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາຍ ເວທນາຍ ອວິຊ຺ຊານຸສຍໍ ສມູຫນິຕ຺ວາ ອວິຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ວິຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ທິຝ຺ເຈວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ພວິສ຺ສຕີຕິ ການເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

໔໒໗. “ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ພິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ[1] ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຣູເປສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາເຓ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ເສ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເວທນາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຕຓ຺ຫາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ. ໂສຕສ຺ມິໍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ສທ຺ເທສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ ຯເປຯ ຆານສ຺ມິໍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຄນ຺ເຘສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ... ຊິວ຺ຫາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຣເສສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ... ກາຍສ຺ມິໍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ໂຜຝ຺ຖພ຺ເພສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ.. ມນສ຺ມິໍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຘມ຺ເມສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ມໂນວິຌ຺ຌາເຓ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ເສ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເວທນາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ຕຓ຺ຫາຍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ. ນິພ຺ພິນ຺ທໍ

໑. ຈກ຺ຂຸສ຺ມິມ຺ປິ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ເອວມິຕເຣສຸປິ.

ວິຣຊ຺ຊຕິ, ວິຣາຄາ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ, ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕີຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ. ອິມສ຺ມິໍ ໂຂ ປນ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ມິໍ ຠຎ຺ຎມາເນ ສຏ຺ຐິມຕ຺ຕານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕານິ ວິມຸຈ຺ຈິໍສູຕິ.

ຉຉກ຺ກສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ມຫາສຬາຍຕນິກສຸຕ຺ຕໍ

໔໒໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ . ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ມຫາສຬາຍຕນິກໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໔໒໘. “ຈກ຺ຂຸໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຣູເປ ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສໍ ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຍມິທໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ຕມ຺ປິ ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຣູເປສຸ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາເຓ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜເສ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຍມິທໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ຕສ຺ມິມ຺ປິ ສາຣຊ຺ຊຕິ.

“ຕສ຺ສ ສາຣຕ຺ຕສ຺ສ ສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມູຬ຺ຫສ຺ສ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ອາຍຕິໍ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ອຸປຈຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຕຓ຺ຫາ ຈສ຺ສ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ ນນ຺ທີຣາຄສຫຄຕາ ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາຠິນນ຺ທິນີ, ສາ ຈສ຺ສ ປວຑ຺ຒຕິ. ຕສ຺ສ ກາຍິກາປິ ທຣຖາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ທຣຖາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ; ກາຍິກາປິ ສນ຺ຕາປາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ສນ຺ຕາປາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ; ກາຍິກາປິ ປຣິຬາຫາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ປຣິຬາຫາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ໂສ ກາຍທຸກ຺ຂມ຺ປິ[1] ເຈໂຕທຸກ຺ຂມ຺ປິ ປຏິສໍເວເທຕິ.

---

໑. ກາຍິກທຸກ຺ຂມ຺ປິ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂມ຺ປິ (ກ)

“ໂສຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ ໆເປໆ ຆານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ ໆເປໆ ຊິວ຺ຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ ໆເປໆ ກາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ ໆເປໆ ມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຘມ຺ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ມໂນວິຎ຺ຎາຓໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຍມິທໍ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕມ຺ປິ ອຊານໍ ອປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ມນສ຺ມິໍ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຘມ຺ເມສຸ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ມໂນວິຎ຺ຎາເຓ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ເສ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຍມິທໍ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕສ຺ມິມ຺ປິ ສາຣຊ຺ຊຕິ.

“ຕສ຺ສ ສາຣຕ຺ຕສ຺ສ ສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມູຬ຺ຫສ຺ສ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ອາຍຕິໍ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ອຸປຈຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຕຓ຺ຫາ ຈສ຺ສ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ ນນ຺ທີຣາຄສຫຄຕາ ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາຠິນນ຺ທິນີ, ສາ ຈສ຺ສ ປວຑ຺ຒຕິ. ຕສ຺ສ ກາຍິກາປິ ທຣຖາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ທຣຖາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ; ກາຍິກາປິ ສນ຺ຕາປາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ສນ຺ຕາປາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ; ກາຍິກາປິ ປຣິຬາຫາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ປຣິຬາຫາ ປວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ໂສ ກາຍທຸກ຺ຂມ຺ປິ ເຈໂຕທຸກ຺ຂມ຺ປິ ປຏິສໍເວເທຕິ.

໔໓໐. “ຈກ຺ຂຸຎ຺ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຣູເປ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສໍ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຍມິທໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕມ຺ປິ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາຠູຕໍ, ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຣູເປສຸ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາເຓ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ເສ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຍມິທໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕສ຺ມິມ຺ປິ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ.

“ຕສ຺ສ ອສາຣຕ຺ຕສ຺ສ ອສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອສມ຺ມູຬ຺ຫສ຺ສ ອາທີນວານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ອາຍຕິໍ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ອປຈຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຕຓ຺ຫາ ຈສ຺ສ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ ນນ຺ທີຣາຄສຫຄຕາ ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາຠິນນ຺ທິນີ, ສາ ຈສ຺ສ ປຫີຍຕິ. ຕສ຺ສ ກາຍິກາປິ ທຣຖາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ທຣຖາ ປຫີຍນ຺ຕິ; ກາຍິກາປິ ສນ຺ຕາປາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ສນ຺ຕາປາ ປຫີຍນ຺ຕິ; ກາຍິກາປິ ປຣິຬາຫາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ປຣິຬາຫາ ປຫີຍນ຺ຕິ. ໂສ ກາຍສຸຂມ຺ປິ ເຈໂຕສຸຂມ຺ປິ ປຏິສໍເວເທຕິ.

໔໓໑. “ຍາ ຕຖາຠູຕສ຺ສ[1] ທິຏ຺ຐິ, ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ; ໂຍ ຕຖາຠູຕສ຺ສ[1] ສງ຺ກປ຺ໂປ, ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ. ໂຍ ຕຖາຠູຕສ຺ສ[1] ວາຍາໂມ, ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຍາໂມ; ຍາ ຕຖາຠູຕສ຺ສ[1] ສຕິ, ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສຕິ; ໂຍ ຕຖາຠູຕສ຺ສ[1] ສມາຘິ ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມາຘິ. ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ກາຍກມ຺ມໍ ວຈີກມ຺ມໍ ອາຊີໂວ ສຸປຣິສຸທ຺ໂທ ໂຫຕິ. ເອວມສ຺ສາຍໍ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

“ຕສ຺ສ ເອວໍ ອິມໍ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາວຍໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ປຎ຺ຈປິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ປຎ຺ຈປິ ພລານິ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕປິ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ.

“ຕສ຺ສິເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ຍຸຄນນ຺ຘາ[4] ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈ. ໂສ ເຍ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ເຕ ຘມ຺ເມ ອຠິຎ຺ຎາ ປຣິຊານາຕິ. ເຍ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ປຫາຕພ຺ພາ, ເຕ ຘມ຺ເມ ອຠິຎ຺ຎາ ປຊຫຕິ. ເຍ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ຠາເວຕພ຺ພາ, ເຕ ຘມ຺ເມ ອຠິຎ຺ຎາ ຠາເວຕິ. ເຍ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ, ເຕ ຘມ຺ເມ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ.

“ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ? ‘ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຣູປຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ເວທນຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສຎ຺ຎຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ສງ຺ຂາຣຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ, ວິຎ຺ຎາຓຸປາທານກ຺ຂນ຺ໂຘ. ອິເມ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ.

“ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ປຫາຕພ຺ພາ? ອວິຊ຺ຊາ ຈ. ຠວຕຓ຺ຫາ ຈ ອິເມ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ປຫາຕພ຺ພາ.

“ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ຠາເວຕພ຺ພາ? ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈ. ອິເມ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ຠາເວຕພ຺ພາ.

“ກຕເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ, ວິຊ຺ຊາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈ. ອິເມ ຘມ຺ມາ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ.

---

໑. ຍຖາຠູຕສ຺ສ (ສີ, ອິ)　　໔. ຍຸຄນທ຺ຘາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

໔໓໔. "ໂສຕໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ ຯເປຯ ຆານໍ ພິກ຺ຂເວ, ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ ຯເປຯ ຊິວ຺ຫໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ ຯເປຯ ກາຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ ຯເປຯ ມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ, ຘມ຺ເມ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ, ມໂນວິຎ຺ຎາຓໍ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ, ຍມິທໍ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕມ຺ປິ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ຍຖາພູຕໍ, ມນສ຺ມິໍ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຘມ຺ເມສຸ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ມໂນວິຎ຺ຎາເຓ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ມໂນສມ຺ຜສ຺ເສ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ, ຍມິທໍ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕສ຺ມິມ຺ປິ ນ ສາຣຊ຺ຊຕິ.

"ຕສ຺ສ ອສາຣຕ຺ຕສ຺ສ ອສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອສມ຺ມູຬ຺ຫສ຺ສ ອາທີນວານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ອາຍຕິໍ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ອປຈຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຕຓ຺ຫາ ຈສ຺ສ ໂປໂນພ຺ພວິກາ ນນ຺ທີຣາຄສຫຄຕາ ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາພິນນ຺ທິນີ, ສາ ຈສ຺ສ ປຫີຍຕິ. ຕສ຺ສ ກາຍິກາປິ ທຣຖາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ທຣຖາ ປຫີຍນ຺ຕິ; ກາຍິກາປິ ສນ຺ຕາປາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ສນ຺ຕາປາ ປຫີຍນ຺ຕິ; ກາຍິກາປິ ປຣິຬາຫາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເຈຕສິກາປິ ປຣິຬາຫາ ປຫີຍນ຺ຕິ. ໂສ ກາຍສຸຂມ຺ປິ ເຈໂຕສຸຂມ຺ປິ ປຝິສໍເວເທຕິ.

໔໓໕. "ຍາ ຕຖາພູຕສ຺ສ ທິຝ຺ຝິ, ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຝ຺ຝິ; ໂຍ ຕຖາພູຕສ຺ສ ສງ຺ກປ຺ໂປ, ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ; ໂຍ ຕຖາພູຕສ຺ສ ວາຍາໂມ, ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາວາຍາໂມ; ຍາ ຕຖາພູຕສ຺ສ ສຕິ, ສາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສຕິ; ໂຍ ຕຖາພູຕສ຺ສ ສມາຘິ, ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມາຘິ. ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ກາຍກມ຺ມໍ ວຈີກມ຺ມໍ ອາຊີໂວ ສຸປຣິສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕິ. ເອວມສ຺ສາຍໍ ອຣິໂຍ ອຝ຺ຝງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

"ຕສ຺ສ ເອວໍ ອິມໍ ອຣິຍໍ ອຝ຺ຝງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພາວຍໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ສຕິປຝ຺ຝານາ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ພາວນາ-ປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ອິທ຺ຘິປາທາ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ປຎ຺ຈປິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ປຎ຺ຈປິ ພລານິ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕປິ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ.

"ຕສ຺ສິເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ຍຸຄນນ຺ຘາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈ. ໂສ ເຍ ຘມ຺ມາ ອພິຎ຺ຎາ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ເຕ ຘມ຺ເມ ອພິຎ຺ຎາ ປຣິຊານາຕິ

ເຍ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បជហតិ. ເຍ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតិ. ເຍ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា សច្ឆិករោតិ.

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា? ‘បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា’តិស្ស វចនីយំ, សេយ្យថិទំ រូបុបាទានក្ខន្ធោ, វេទនុបាទានក្ខន្ធោ, សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ, សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ. ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា.

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា? អវិជ្ជា ច ភវតណ្ហា ច ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា.

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា? សមថោ ច វិបស្សនា ច ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា.

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា? វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពាតិ.

ឥទមវោច ភគវា. អត្តមនា តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ.

មហាសឡាយតនិកសុត្តំ និដ្ឋិតំ សត្តមំ.

---

៧. នគរវិន្ទេយ្យសុត្តំ

៤៣៤. ឯវំ មេ សុតំ. ឯកំ សមយំ ភគវា កោសលេសុ ចារិកំ ចរមានោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន នគរវិន្ទំ នាម កោសលានំ ព្រាហ្មណគាមោ តទវសរិ. អស្សោសុំ ខោ នគរវិន្ទេយ្យកា[1] ព្រាហ្មណគហបតិកា “សមណោ ខលុ, ភោ, គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ កោសលេសុ ចារិកំ ចរមានោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ នគរវិន្ទំ អនុប្បត្តោ. តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ. សោ ឥមំ លោកំ

---

១. នគរវិន្ទេយ្យា (ក)

ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ນຄຣວິນ຺ເທຍ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມຶສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທຶສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘຶ ສມ຺ໂມທຶສຸ; ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທຶສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລຶ ປຓາເມຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທຶສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ສາເວຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທຶສຸ. ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທຶສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນ ໂຂ ນຄຣວິນ຺ເທຍ຺ຍເກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

໔໓໕. “ສເຈ ໂວ, ຄຫປຕໂຍ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ‘ກຖໍຠູຕາ, ຄຫປຕໂຍ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ນ ສກ຺ກາຕພ຺ພາ ນ ຄຣຸກາຕພ຺ພາ ນ ມາເນຕພ຺ພາ ນ ປູເຊຕພ຺ພາຕິ? ເອວໍ ປຸຏ຺ຐາ ຕຸມ຺ເຫ, ຄຫປຕໂຍ, ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖ ‘ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ຣູເປສຸ ອວີຕຣາຄາ ອວີຕໂທສາ ອວີຕໂມຫາ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ, ສມວິສມໍ ຈຣນ຺ຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ເອວຣູປາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ນ ສກ຺ກາຕພ຺ພາ ນ ຄຣຸກາຕພ຺ພາ ນ ມາເນຕພ຺ພາ ນ ປູເຊຕພ຺ພາ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມຍມ຺ປິ ຫິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ຣູເປສຸ ອວີຕຣາຄາ ອວີຕໂທສາ ອວີຕໂມຫາ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ, ສມວິສມໍ ຈຣາມ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ເຕສໍ ໂນ ສມຈຣິຍມ຺ປິ ເຫຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ອປສ຺ສຕໍ, ຕສ຺ມາ ເຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ນ ສກ຺ກາຕພ຺ພາ ນ ຄຣຸກາຕພ຺ພາ ນ ມາເນຕພ຺ພາ ນ ປູເຊຕພ຺ພາ. ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ສທ຺ເທສຸ… ຆານວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ຄນ຺ເຘສຸ… ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ຣເສສຸ… ກາຍວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພສຸ… ມໂນວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອວີຕຣາຄາ ອວີຕໂທສາ ອວີຕໂມຫາ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ, ສມວິສມໍ ຈຣນ຺ຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ເອວຣູປາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ນ ສກ຺ກາຕພ຺ພາ ນ ຄຣຸກາຕພ຺ພາ ນ ມາເນຕພ຺ພາ ນ ປູເຊຕພ຺ພາ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມຍມ຺ປິ ຫິ ມໂນວິຎ຺ເຎຍ຺ເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອວີຕຣາຄາ

ອວີຕໂທສາ ອວີຕໂມຫາ, ອຊຸຊຕຸຕំ ອວູປສນຸຕຈិຕຸຕາ, ສມວິສມំ ຈຣາມ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ເຕສំ ໂນ ສມຈຣິຍມຸປິ ເຫຕំ ອຸຕຸຕຣិ ອປສຸສຕំ. ຕສຸມາ ເຕ ໂភນຸໂຕ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ນ ສກຸກາຕພຸພາ ນ ຄຣຸກາຕພຸພາ ນ ມາເນຕພຸພາ ນ ປູເຊຕພຸພາຕិ. ເອວំ ປຸຝຸກາ ຕຸມຸເຫ, ຄຫປຕໂຍ, ເຕສំ ອລຸລຕិຕຸຖិຍານំ ປຣិພຸພາຊການំ ເອວំ ພຸຍາກເຣຍຸຍາຖ.

៤៣៩. "ສເຈ ປນ ໂວ, ຄຫປຕໂຍ, ອລຸລຕិຕຸຖិຍາ ປຣិພຸພາຊກາ ເອວំ ປຸຈຸເຆຍຸຍុំ 'ກຖំភູຕາ, ຄຫປຕໂຍ, ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສກຸກາຕພຸພາ ຄຣຸກາຕພຸພາ ມາເນຕພຸພາ ປູເຊຕພຸພາຕិ? ເອວំ ປຸຝຸກາ ຕຸມຸເຫ, ຄຫປຕໂຍ, ເຕສំ ອລຸລຕិຕຸຖិຍານំ ປຣិພຸພາຊການំ ເອວំ ພຸຍາກເຣຍຸຍາຖ 'ເຍ ເຕ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ຈກຸຂຸວិລຸເລຍຸເຍສຸ ຣູເປສຸ ວີຕຣາຄາ ວີຕໂທສາ ວີຕໂມຫາ, ອຊຸຊຕຸຕំ ວູປສນຸຕຈិຕຸຕາ, ສມຈຣិຍំ ຈຣນຸຕិ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ເອວຣູປາ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສກຸກາຕພຸພາ ຄຣຸກາຕພຸພາ ມາເນຕພຸພາ ປູເຊຕພຸພາ. ຕំ ກិສຸສ ເຫຕຸ? ມຍມຸປិ ຫិ[១] ຈກຸຂຸວិລຸເລຍຸເຍສຸ ຣູເປສຸ ອວີຕຣາຄາ ອວີຕໂທສາ ອວີຕໂມຫາ, ອຊຸຊຕຸຕំ ອວູປສນຸຕຈិຕຸຕາ, ສມວិສມំ ຈຣາມ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ເຕສំ ໂນ ສມຈຣិຍມຸປិ ເຫຕំ ອຸຕຸຕຣិ ປສຸສຕំ. ຕສຸມາ ເຕ ໂភນຸໂຕ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສກຸກາຕພຸພາ ຄຣຸກາຕພຸພາ ມາເນຕພຸພາ ປູເຊຕພຸພາ. ເຍ ເຕ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ໂສຕວិລຸເລຍຸເຍສຸ ສຫຸເທສຸ. ฆານວិລຸເລຍຸເຍສຸ ຄນຸເຜສຸ. ຊិວຸຫາວិລຸເລຍຸເຍສຸ ຣເສສຸ. ກາຍວិລຸເລຍຸເຍສຸ ໂຜຝຸກຸພຸເພສຸ. ມໂນວិລຸເລຍຸເຍສຸ ຘມຸເມສຸ ວີຕຣາຄາ ວີຕໂທສາ ວີຕໂມຫາ, ອຊຸຊຕຸຕំ ວູປສນຸຕຈិຕຸຕາ, ສມຈຣិຍំ ຈຣນຸຕិ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ເອວຣູປາ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສກຸກາຕພຸພາ ຄຣຸກາຕພຸພາ ມາເນຕພຸພາ ປູເຊຕພຸພາ. ຕំ ກិສຸສ ເຫຕຸ? ມຍມຸປិ ຫិ ມໂນວិລຸເລຍຸເຍສຸ ຘມຸເມສຸ ອວີຕຣາຄາ ອວີຕໂທສາ ອວີຕໂມຫາ ອຊຸຊຕຸຕំ ອວູປສນຸຕຈិຕຸຕາ, ສມວិສມំ ຈຣາມ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ, ເຕສំ ໂນ ສມຈຣិຍມຸປិ ເຫຕំ ອຸຕຸຕຣិ ປສຸສຕំ. ຕສຸມາ ເຕ ໂភນຸໂຕ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສກຸກາຕພຸພາ ຄຣຸກາຕພຸພາ ມາເນຕພຸພາ ປູເຊຕພຸພາຕិ. ເອວំ ປຸຝຸກາ ຕຸມຸເຫ, ຄຫປຕໂຍ, ເຕສំ ອລຸລຕិຕຸຖិຍານំ ປຣិພຸພາຊການំ ເອວំ ພຸຍາກເຣຍຸຍາຖ.

៤៣ກ. "ສເຈ ປນ ໂວ[៤], ຄຫປຕໂຍ, ອລຸລຕិຕຸຖិຍາ ປຣិພຸພາຊກາ ເອວំ ປຸຈຸເຆຍຸຍុំ 'ເກ ປນາຍສຸມນຸຕານំ ອາກາຣາ, ເກ ອນຸວຍາ, ເຍນ ຕຸມຸເຫ

---

១. ມຍំ ຫិ (?)   ៤. ສເຈ ເຕ (ສຸຍາ, ກំ, ອិ, ກ)

ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ເອວໍ ວເທຖ "ອຖ຺ຊາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ວີຕຣາຄາ ວາ ຣາຄວິນຍາຍ ວາ ປຝິປນ຺ນາ, ວີຕໂທສາ ວາ ໂທສວິນຍາຍ ວາ ປຝິປນ຺ນາ, ວີຕໂມຫາ ວາ ໂມຫວິນຍາຍ ວາ ປຝິປນ຺ນາຕິ? ເອວໍ ປຸຝ຺ກາ ຕຸມ຺ເຫ, ຄຫປຕໂຍ, ເຕສໍ ອລ຺ລຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖ 'ຕຖາ ຫິ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອຣລ຺ລວນປຕ຺ຖານິ ປນ຺ຕານິ ເສນາສນານິ ປຝິເສວນ຺ຕິ. ນຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຖາຣູປາ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ຣູປາ ເຍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອກິຣເມຍ຺ຍຸໍ, ນຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຖາຣູປາ ໂສຕວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ສທ຺ທາ ເຍ ສຸຕ຺ວາ ສຸຕ຺ວາ ອກິຣເມຍ຺ຍຸໍ, ນຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຖາຣູປາ ຆານວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ຄນ຺ຊາ, ເຍ ຆາຍິຕ຺ວາ ຆາຍິຕ຺ວາ ອກິຣເມຍ຺ຍຸໍ, ນຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຖາຣູປາ ຊິວ຺ຫາວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ຣສາ, ເຍ ສາຍິຕ຺ວາ ສາຍິຕ຺ວາ ອກິຣເມຍ຺ຍຸໍ, ນຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຖາຣູປາ ກາຍວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ໂຜຝ຺ກພ຺ພາ, ເຍ ຜຸສິຕ຺ວາ ຜຸສິຕ຺ວາ ອກິຣເມຍ຺ຍຸໍ. ອິເມ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ອາກາຣາ, ອິເມ ອນ຺ວຍາ, ເຍນ ມຍໍ[1] ເອວໍ ວເທມ ອຖ຺ຊາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ວີຕຣາຄາ ວາ ຣາຄວິນຍາຍ ວາ ປຝິປນ຺ນາ, ວີຕໂທສາ ວາ ໂທສວິນຍາຍ ວາ ປຝິປນ຺ນາ, ວີຕໂມຫາ ວາ ໂມຫວິນຍາຍ ວາ ປຝິປນ຺ນາຕິ. ເອວໍ ປຸຝ຺ກາ ຕຸມ຺ເຫ, ຄຫປຕໂຍ, ເຕສໍ ອລ຺ລຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ນຄຣວິນ຺ເທຍ຺ຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂກ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຣ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຊກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຊາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວໍ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຊມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອເຕ ມຍໍ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມ ຊມ຺ມລ຺ຈ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆລ຺ຈ. ອຸປາສເກ ໂນ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຊາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປເຕ ສຣຓໍ ຄເຕຕິ.

ນຄຣວິນ຺ເທຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ ນິຝ຺ກິຕໍ ອຝ຺ຖມໍ.

໙. ປິຓ຺ຫປາຕປາຣິສຸທ຺ຊິສຸຕ຺ຕໍ

໔໓໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຣຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຝິສລ຺ລານາ

[1] ເຍນ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ (ສີ, ອິ), ເຍນ ມຍໍ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ວຸຜຸກິໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ̣ກມິ; ອຸປສງ̣ກມິຕ̣ວາ ກຄວນ̣ຕំ ອភិວາເທຕ̣ວາ ເອກມນ̣ຕំ និសីທិ. ເອກមន̣ຕំ និສិន̣នំ ໂຂ ອາຍສ̣មន̣ຕំ ສາຣិປຸຕ̣ຕំ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ວິປ̣ປສນ̣នານិ ໂຂ ເຕ, ສາຣិປຸຕ̣ຕ, ອិន̣ទ̣ຣិຍານិ, ປຣិສុទ̣ໂធ ឆវិວណ̣ໂຓ ປຣិໂយທາໂຕ. ກຕເມន ໂຂ ຕ̣វំ, ສາຣិປຸຕ̣ຕ, ວិຫາເຣន ເອຕຣហិ ພហុលំ ວិហរສិຕិ?

"ສុញ̣ញຕາວិຫາເຣន ໂຂ ອហំ, ກន̣ເຕ, ເອຕຣហិ ພហុលំ ວិហរາមិຕិ. "ສាធុ, ສາធុ, ສາຣិປຸຕ̣ຕ, មហាປុຣិສວិຫາເຣន ກិរ ຕ̣វំ, ສາຣិປຸຕ̣ຕ, ເອຕຣហិ ພហុលំ ວິហរສិ. មហាປុຣិສວິຫາໂຣ ເອໂສ[1], ສາຣិປຸຕ̣ຕ, យទិទំ ສុញ̣ញຕາ. ຕស̣មាຕិហ, ສາຣិປຸຕ̣ຕ, ភិក̣ខុ ສເຈ ອាក̣ង̣ខេយ̣យ 'ສុញ̣ញຕាວិຫាເຣន ພហុលំ[4] ວិហរេយ̣យន̣ຕិ, ເຕន, ສាຣិປុຕ̣ຕ, ភិក̣ខុនា ឥຕិ បដិສញ̣ចិក̣ខិតព̣ពំ 'ເຍន ຈាហំ មគ̣គេន គាមំ ປិណ̣ឌាយ ປាວិសិំ, យស̣មិញ̣ច បទេសេ ປិណ̣ឌាយ ອចរិំ, ເຍន ຈ មគ̣គេន គាមតោ ປិណ̣ឌាយ បដិក̣កមិំ, ອត̣ថិ នុ ໂຂ មេ ຕត̣ថ ຈក̣ខុវិញ̣ញេយ̣យេសុ រូເປសុ ឆន̣ໂທ ວា រាໂគ ວា ໂທໂສ ວា ໂមໂហ ວា បដិឃំ ວាបិ ເຈតសោຕិ? ສເຈ, ສາຣិປុຕ̣ຕ, ភិក̣ខុ បច̣ចវេក̣ខមាໂន ເອວំ ជានាຕិ 'ເຍន ຈាហំ មគ̣គេន គាមំ ປិណ̣ឌាយ ປាວិសិំ, យស̣មិញ̣ច បទេសេ ປិណ̣ឌាយ ອចរិំ, ເຍន ຈ មគ̣គេន គាមតោ ປិណ̣ឌាយ បដិក̣កមិំ, ອត̣ថិ មេ ຕត̣ថ ຈក̣ខុវិញ̣ញេយ̣យេសុ រូເປសុ ឆន̣ໂທ ວា រាໂគ ວា ໂທໂສ ວា ໂមໂហ ວា បដិឃំ ວាបិ ເຈតសោຕិ, ເຕន, ສាຣិປុຕ̣ຕ, ភិក̣ខុនា ເຕសំເຍវ បាបកានំ ອកុសលានំ ធម̣មានំ បហានាយ វាយមិតព̣ពំ. ສເຈ បន, ສាຣិປុຕ̣ຕ, ភិក̣ខុ បច̣ចវេក̣ខមាໂន ເອວំ ជានាຕិ 'ເຍន ຈាហំ មគ̣គេន គាមំ ປិណ̣ឌាយ ປាວិសិំ, យស̣មិញ̣ច បទេសេ ປិណ̣ឌាយ ອចរិំ, ເຍន ຈ មគ̣គេន គាមតោ ປិណ̣ឌាយ បដិក̣កមិំ, នត̣ថិ មេ ຕត̣ថ ຈក̣ខុវិញ̣ញេយ̣យេសុ រូເປសុ ឆន̣ໂທ ວា រាໂគ ວា ໂທໂສ ວា ໂមໂហ ວា បដិឃំ ວាបិ ເຈតសោຕិ, ເຕន, ສាຣិປុຕ̣ຕ, ភិក̣ខុនា ເຕនេវ បីតិបាមោជ̣ជេន វិហាតព̣ពំ អហោរត̣តានុសិក̣ខិនា កុសលេសុ ធម̣មេសុ.

៤៣៨. បុន ຈបរំ, ສាຣិປុຕ̣ຕ, ភិក̣ខុនា ឥຕិ បដិສញ̣ចិក̣ខិតព̣ពំ 'ເຍន ຈាហំ មគ̣គេន គាមំ ປិណ̣ឌាយ ປាວិសិំ, យស̣មិញ̣ច បទេសេ ປិណ̣ឌាយ ອចរិំ, ເຍន ຈ មគ̣គេន គាមតោ ປិណ̣ឌាយ បដិក̣កមិំ, ອត̣ថិ នុ ໂຂ មេ ຕត̣ថ សោតវិញ̣ញេយ̣យេសុ សទ̣ទេសុ ។បេ។ ឃានវិញ̣ញេយ̣យេសុ គន̣ធេសុ... ជិវ̣ហាវិញ̣ញេយ̣យេសុ រសេសុ...

1. ເທສ (ສີ, ສ̣ຍາ, ກំ, ປី)　　4. ເອຕຣហិ ພហុលំ (ສີ, ປី)

ກາຍວິລ຺ເລຍ຺ເຍສຸ ໂຜຊ຺ກພ຺ເພສຸ... ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ฉນ຺ໂທ ວາ ຣາໂຄ ວາ ໂທໂສ ວາ ໂມໂຫ ວາ ປຝິฆํ ວາປິ ເຈຕໂສຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ເຍນ ຈາຫໍ ມຄ຺ເຄນ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ, ຍສ຺ມິລ຺ຈ ປເທເສ ປິຓ຺ຑາຍ ອຈຣິ, ເຍນ ຈ ມຄ຺ເຄນ ຄາມໂຕ ປິຓ຺ຑາຍ ປຝິກ຺ກມິ, ອຕ຺ຖິ ເມ ຕຕ຺ຖ ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ฉນ຺ໂທ ວາ ຣາໂຄ ວາ ໂທໂສ ວາ ໂມໂຫ ວາ ປຝິฆํ ວາປິ ເຈຕໂສຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ເຕສໍເຍວ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ເຍນ ຈາຫໍ ມຄ຺ເຄນ ຄາມໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ, ຍສ຺ມິລ຺ຈ ປເທເສ ປິຓ຺ຑາຍ ອຈຣິ, ເຍນ ຈ ມຄ຺ເຄນ ຄາມໂຕ ປິຓ຺ຑາຍ ປຝິກ຺ກມິ, ນຕ຺ຖິ ເມ ຕຕ຺ຖ ມໂນວິລ຺ເລຍ຺ເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ฉນ຺ໂທ ວາ ຣາໂຄ ວາ ໂທໂສ ວາ ໂມໂຫ ວາ ປຝິฆํ ວາປິ ເຈຕໂສຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ປຫີນາ ນຸ ໂຂ ເມ ປລ຺ຈ ກາມຄຸຓາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອປ຺ປຫີນາ ໂຂ ເມ ປລ຺ຈ ກາມຄຸຓາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ກາມຄຸຓານໍ ປຫານາຍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ປຫີນາ ໂຂ ເມ ປລ຺ຈ ກາມຄຸຓາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໑. ປຸນ ຈປຣໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ປຫີນາ ນຸ ໂຂ ເມ ປລ຺ຈ ນີວຣຓາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອປ຺ປຫີນາ ໂຂ ເມ ປລ຺ຈ ນີວຣຓາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ນີວຣຓານໍ ປຫານາຍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ປຫີນາ ໂຂ ເມ ປລ຺ຈ ນີວຣຓາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໒. ປຸນ ຈປຣໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ'ປຣິລ຺ລາຕາ ນຸ ໂຂ ເມ ປລ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອປຣິລ຺ລາຕາ ໂຂ ເມ ປລ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາຕິ,

ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ປຌ຺ຈນ຺ນັ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານັ ປຣິຌ຺ຌາຍ ວາຍມິຕພ຺ພັ ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວັ ຊານາຕິ 'ປຣິຌ຺ຌາຕາ ໂຂ ເມ ປຌ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພັ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໓. ປຸນ ຈປຣັ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຒິສຌ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພັ 'ພາວິຕາ ນຸ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຎ຺ຖານາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວັ ຊານາຕິ 'ອພາວິຕາ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຎ຺ຖານາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ຈຕຸນ຺ນັ ສຕິປຎ຺ຖານານັ ພາວນາຍ ວາຍມິຕພ຺ພັ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວັ ຊານາຕິ 'ພາວິຕາ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຎ຺ຖານາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພັ ອໂຫຣຕ຺ຕາ-ນຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໔. ປຸນ ຈປຣັ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຒິສຌ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພັ 'ພາວິຕາ ນຸ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວັ ຊານາຕິ 'ອພາວິຕາ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ຈຕຸນ຺ນັ ສມ຺ມປ຺ປຘານານັ ພາວນາຍ ວາຍມິຕພ຺ພັ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວັ ຊານາຕິ 'ພາວິຕາ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພັ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໕. ປຸນ ຈປຣັ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຒິສຌ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພັ 'ພາວິຕາ ນຸ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວັ ຊານາຕິ 'ອພາວິຕາ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ຈຕຸນ຺ນັ ອິທ຺ຘິປາທານັ ພາວນາຍ ວາຍມິຕພ຺ພັ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວັ ຊານາຕິ 'ພາວິຕາ ໂຂ ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພັ ອໂຫຣຕ຺ຕາ-ນຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໖. ປຸນ ຈປຣັ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຒິສຌ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພັ 'ພາວິຕານິ ນຸ ໂຂ ເມ ປຌ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານີຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວັ ຊານາຕິ 'ອພາວິຕານິ ໂຂ ເມ ປຌ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານີຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸນາ ປຌ຺ຈນ຺ນັ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານັ ພາວນາຍ ວາຍມິຕພ຺ພັ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ

ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ກາວິຕານິ ໂຂ ເມ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານີຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຝິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ກາວິຕານິ ນຸ ໂຂ ເມ ປຎ຺ຈ ພລານີຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອກາວິຕານິ ໂຂ ເມ ປຎ຺ຈ ພລານີຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ພລານໍ ກາວນາຍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ກາວິຕານິ ໂຂ ເມ ປຎ຺ຈ ພລານີຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໘. ປຸນ ຈປຣໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຝິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ກາວິຕາ ນຸ ໂຂ ເມ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊ຺ງຄາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອກາວິຕາ ໂຂ ເມ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊ຺ງຄາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂພຊ຺ຊ຺ງຄານໍ ກາວນາຍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ກາວິຕາ ໂຂ ເມ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊ຺ງຄາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໔໙. ປຸນ ຈປຣໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຝິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ກາວິໂຕ ນຸ ໂຂ ເມ ອຣິໂຍ ອຝ຺ຖງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອກາວິໂຕ ໂຂ ເມ ອຣິໂຍ ອຝ຺ຖງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ອຣິຍສ຺ສ ອຝ຺ຖງ຺ຄິກສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ກາວນາຍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ກາວິໂຕ ໂຂ ເມ ອຣິໂຍ ອຝ຺ຖງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໕໐. ປຸນ ຈປຣໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຝິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ກາວິຕາ ນຸ ໂຂ ເມ ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອກາວິຕາ ໂຂ ເມ ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸນາ ສມຖວິປສ຺ສນານໍ ກາວນາຍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ກິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ກາວິຕາ ໂຂ ເມ ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈາຕິ,

ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕາ-ນຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໕໑. ປຸນ ຈປຣໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ສຈ຺ຉິກຕາ ນຸ ໂຂ ເມ ວິຊ຺ຊາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈາຕິ? ສເຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ອສຈ຺ຉິກຕາ ໂຂ ເມ ວິຊ຺ຊາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸນາ ວິຊ຺ຊາຍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ວາຍມິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ 'ສຈ຺ຉິກຕາ ໂຂ ເມ ວິຊ຺ຊາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈາຕິ, ເຕນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕາ-ນຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

໔໕໒. "ເຍ ຫິ ເກຈິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິໂສເຘສຸໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ເອວເມວ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິໂສເຘສຸໍ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ເອວເມວ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສນ຺ຕິ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອຕຣຫິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິໂສເຘນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ເອວເມວ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິໂສເຘນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ[1], 'ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ປຣິໂສເຘສ຺ສາມາຕິ ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທີຕິ.

ປິຓ຺ຑປາຕປາຣິສຸທ຺ຘິສຸຕ຺ຕໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວມໍ.

໑໐. ອິນ຺ທ຺ຣິຍຠາວນາສຸຕ຺ຕໍ

໔໕໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຄຊງ຺ຄລາຍໍ[2] ວິຫຣຕິ ສຸເວຬຸວເນ[3]. ອຖ ໂຂ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ປາຣາສິວິຍນ຺ເຕວາສີ[4] ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ;

---

໑. ໂວ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ (ສີ, ອິ),

໒. ກຊງ຺ຄລາຍໍ (ສີ, ອິ), ກຊ຺ຊງ຺ຄລາຍໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

໓. ເວຬຸວເນ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ມຸເຂລຸວເນ (ສີ, ອິ)

໔. ປາຣາສຣິຍນ຺ໂຕວາສີ (ສີ, ອິ), ປາຣາສິຣິຍນ຺ເຕວາສີ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວຕາ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອຸຕ຺ຕຣໍ ມາຓວໍ ປາຣາສິວິຍນ຺ເຕວາສິໍ ພຄວາ ເອຕທໂວຈ "ເທເສຕິ, ອຸຕ຺ຕຣ, ປາຣາສິວິໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສາວການໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພາວນນ຺ຕິ? "ເທເສຕິ, ໂພ ໂຄຕມ, ປາຣາສິວິໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສາວການໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພາວນນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ອຸຕ຺ຕຣ, ເທເສຕິ ປາຣາສິວິໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສາວການໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພາວນນ຺ຕິ? "ອິຘ, ໂພ ໂຄຕມ, ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ນ ປສ຺ສຕິ, ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ນ ສຸຓາຕິ ເອວໍ ໂຂ, ໂພ ໂຄຕມ, ເທເສຕິ ປາຣາສິວິໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສາວການໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພາວນນ຺ຕິ. "ເອວໍ ສນ຺ເຕ ໂຂ, ອຸຕ຺ຕຣ, ອນ຺ໂຘ ພາວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ພວິສ຺ສຕິ, ພຘິໂຣ ພາວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ພວິສ຺ສຕິ; ຍຖາ ປາຣາສິວິຍສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວຈນໍ. ອນ຺ໂຘ ຫິ, ອຸຕ຺ຕຣ, ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ນ ປສ຺ສຕິ, ພຘິໂຣ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ນ ສຸຓາຕີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ, ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຓໂວ ປາຣາສິວິຍນ຺ເຕວາສີ ຕຸຓ຺ຫີພູໂຕ ມງ຺ກຸພູໂຕ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ອໂຘມຸໂຂ ປຊ຺ຊາຍນ຺ໂຕ ອປ຺ປຝິພາໂນ ນິສີທິ.

ອຖ ໂຂ ພຄວາ ອຸຕ຺ຕຣໍ ມາຓວໍ ປາຣາສິວິຍນ຺ເຕວາສິໍ ຕຸຓ຺ຫີພູຕໍ ມງ຺ກຸພູຕໍ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຘໍ ອໂຘມຸຂໍ ປຊ຺ຊາຍນ຺ຕໍ ອປ຺ປຝິພານໍ ວິທິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ອຍ຺ຍຖາ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເທເສຕິ ປາຣາສິວິໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສາວການໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພາວນໍ, ອຍ຺ຍຖາ ຈ ປນານນ຺ທ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພາວນາ ໂຫຕີຕິ. "ເອຕສ຺ສ, ພຄວາ, ກາໂລ; ເອຕສ຺ສ, ສຸຄຕ, ກາໂລ ຍໍ ພຄວາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພາວນໍ ເທເສຍ຺ຍ. ພຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ພິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. "ເຕນຫານນ຺ທ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ພາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ພນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ;

໔໕໔. "ກຖຍ຺ຈານນ຺ທ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພາວນາ ໂຫຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸໂນ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປາມນາປໍ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ. ຕຍ຺ຈ ໂຂ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຬາຣິກໍ ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນໍ. ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ອຸເປກ຺ຂາຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ; ອຸເປກ຺ຂາ ສຓ຺ຖາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ອຸມ຺ມີເລຕ຺ວາ ວາ ນິມີເລຍ຺ຍ, ນິມີເລຕ຺ວາ ວາ ອຸມ຺ມີເລຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ

ເອວំສີឃំ ເອວំຕុວຝំ ເອວំອប្បກສិເຣນ ອຸປ្បន្នំ ມນាបំ ອຸប្បន្នំ ອມນាបំ ອຸប្បន្នំ ມນាបាມນាបំ និរុជ្ឈតិ, ອຸເປក្ខា សណ្ឋាតិ. ອយំ វុច្ចតានន្ទ, ອរិយស្ស វិនយេ ອនុត្តរា ឥន្ទ្រិយភាវនា ຈក្ខុវិញ្ញេយ្យេសុ ຣູເປសុ.

៤៥៥. ປុន ຈបរំ, ອានន្ទ, ភិក្ខុនោ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា ອຸប្បជ្ជតិ ມນាបំ, ອຸប្បជ្ជតិ ອມນាបំ, ອຸប្បជ្ជតិ ມນាបាມນាបំ. សោ ເອວំ ປជានាតិ 'ອຸប្បន្នំ ໂខ ມេ ឥទំ ມນាបំ, ອຸប្បន្នំ ອມນាបំ, ອຸប្បន្នំ ມນាបាມນាបំ. តញ្ច ໂខ សង្ខតំ ໂອឡារិកំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ. ເອតំ សន្តំ ເອតំ បណីតំ យទិទំ ອຸເបក្ខាតិ. តស្ស តំ ອຸប្បន្នំ ມນាបំ ອຸប្បន្នំ ອມນាបំ ອຸប្បន្នំ ມນាបាມນាបំ និរុជ្ឈតិ; ອຸເបក្ខា សណ្ឋាតិ. ເសយ្យថាបិ, ອានន្ទ, ពលវា ປុរិសោ ອប្បកសិເរເនវ ອច្ឆរំ[1] ປហេរេយ្យ; ເອវເມវ ໂខ, ອានន្ទ, យស្ស កស្សចិ ເອវំសីឃំ ເອວំតុវដំ ເອវំອប្បកសិເរន ອຸប្បន្នំ ມນាបំ ອຸប្បន្នំ ອມນាបំ ອຸប្បន្នំ ມນាបាມນាបំ និរុជ្ឈតិ, ອຸເបក្ខា សណ្ឋាតិ. ອយំ វុច្ចតានន្ទ, ອរិយស្ស វិនយេ ອនុត្តរា ឥន្ទ្រិយភាវនា សោតវិញ្ញេយ្យេសុ សទ្ទេសុ.

៤៥៦. ປុន ຈបរំ, ອានន្ទ, ភិក្ខុនោ ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា ອຸប្បជ្ជតិ ມນាបំ, ອຸប្បជ្ជតិ ອມນាបំ, ອຸប្បជ្ជតិ ມນាបាມນាបំ. សោ ເອវំ ປជានាតិ 'ອຸប្បន្នំ ໂខ ມេ ឥទំ ມນាបំ, ອຸប្បន្នំ ອມນាបំ, ອຸប្បន្នំ ມນាបាມນាបំ. តញ្ច ໂខ សង្ខតំ ໂອឡារិកំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ. ເອតំ សន្តំ ເອតំ បណីតំ យទិទំ ອຸເបក្ខាតិ. តស្ស តំ ອຸប្បន្នំ ມນាបំ ອຸប្បន្នំ ອມນាបំ ອຸប្បន្នំ ມນាបាມນាបំ និរុជ្ឈតិ; ອຸເបក្ខា សណ្ឋាតិ. ເសយ្យថាបិ, ອានន្ទ, ឦសកំໂປເណ[4] ປទុមបលាເស[5] ອុទកផុសិតានិ ປវត្តន្តិ, ន សណ្ឋន្តិ; ເອវເມវ ໂខ, ອານន្ទ, យស្ស កស្សចិ ເອវំសីឃំ ເອវំតុវដំ ເອវំອប្បកសិເរន ອຸប្បន្នំ ມນាបំ ອຸប្បន្នំ ອມນាបំ ອຸប្បន្នំ ມນាបាມນាបំ និរុជ្ឈតិ, ອຸເបក្ខា សណ្ឋាតិ. ອយំ វុច្ចតានន្ទ, ອរិយស្ស វិនយេ ອនុត្តរា ឥន្ទ្រិយភាវនា ឃានវិញ្ញេយ្យេសុ គន្ធេសុ.

៤៥៧. ປុន ຈបរំ, ອານន្ទ, ភិក្ខុនោ ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា ອຸប្បជ្ជតិ ມນាបំ, ອຸប្បជ្ជតិ ອມນាបំ, ອຸប្បជ្ជតិ ມນាបាມນាបំ. សោ ເອវំ ປជានាតិ 'ອຸប្បន្នំ ໂខ ມេ ឥទំ ມນាបំ, ອຸប្បន្នំ ອມນាបំ, ອຸប្បន្នំ ມນាបាມນាបំ. តញ្ច ໂខ សង្ខតំ ໂອឡារិកំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ. ເອតំ សន្តំ ເອតំ បណីតំ យទិទំ

១. ອច្ឆរិកំ (សុយា, កំ, ອិ, ក)　　៤. ឦសកំໂປເណ (សី, សុយា, កំ, ອិ), ឦសកំពណេ (សី-ອដ្ឋ),
៥. ປទុមិនិបត្តេ (សី, សុយា, កំ, ອិ) "ມជ្ឈេ ອុច្ចំ ហុត្វាតិ ដីកាយ សំសន្ទិតព្ពា.

ອຸເປກ຺ຂາຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ; ອຸເປກ຺ຂາ ສຕ຺ຖາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ຊິວ຺ຫຄ຺ເຄ ເຂຣປິຕ຺ທໍ ສໍຍູຫິຕ຺ວາ ອປ຺ປກສິເຣນ ວເມຍ຺ຍ[၁], ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ເອວໍສີຄໍ ເອວໍຕຸວຄໍ ເອວໍອປ຺ປກສິເຣນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ອຸເປກ຺ຂາ ສຕ຺ຖາຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາ ຊິວ຺ຫາວິຍ຺ເຍຍ຺ເຍສຸ ຣເສສຸ.

໔໕໗. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ກາເຍນ ໂຜຊ຺ກພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປາມນາປໍ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ. ຕຍ຺ຈ ໂຂ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຣາຣິກໍ ປຟິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນໍ. ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ອຸເປກ຺ຂາຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ; ອຸເປກ຺ຂາ ສຕ຺ຖາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຍ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຍ຺ເຊຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ເອວໍສີຄໍ ເອວໍຕຸວຄໍ ເອວໍອປ຺ປກສິເຣນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ອຸເປກ຺ຂາ ສຕ຺ຖາຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາ ກາຍວິຍ຺ເຍຍ຺ເຍສຸ ໂຜຊ຺ກພ຺ເພສຸ.

໔໕໘. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸໂນ ມນສາ ຄມ຺ມໍ ວິຍ຺ຍາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປາມນາປໍ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ. ຕຍ຺ຈ ໂຂ ສງ຺ຂຕໍ ໂອຣາຣິກໍ ປຟິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນໍ. ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ອຸເປກ຺ຂາຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ; ອຸເປກ຺ຂາ ສຕ຺ຖາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ພລວາ ປຸຣິໂສ ທິວສໍສນ຺ຕຕ຺ເຕ[໒] ອໂຍກຟາເຫ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ນິປາເຕຍ຺ຍ ທນ຺ໂຄ, ອານນ຺ທ, ອຸທກຜຸສິຕານໍ ນິປາໂຕ, ອຖ ໂຂ ນໍ ຂິປ຺ປເມວ ປຣິກ຺ຂຍໍ ປຣິຍາທານໍ ຄຈ຺ເຈຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ເອວໍສີຄໍ ເອວໍຕຸວຄໍ ເອວໍອປ຺ປກສິເຣນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອມນາປໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມນາປາມນາປໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ອຸເປກ຺ຂາ ສຕ຺ຖາຕິ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາ ມໂນວິຍ຺ເຍຍ຺ເຍສຸ ຄມ຺ເມສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາ ໂຫຕິ.

໔໓໐. "ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ເສໂຂ ໂຫຕິ ປາຏິປໂທ? ອິທານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປາມນາປໍ. ໂສ ເຕນ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ມນາເປນ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ອມນາເປນ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ມນາປາມນາເປນ ອຏ຺ຏີຍຕິ ຫຣາຍຕິ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຯເປຯ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ..., ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ... ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ... ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປາມນາປໍ. ໂສ ເຕນ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ມນາເປນ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ອມນາເປນ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ມນາປາມນາເປນ ອຏ຺ຏີຍຕິ ຫຣາຍຕິ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເສໂຂ ໂຫຕິ ປາຏິປໂທ.

໔໓໑. "ກຕມຎ຺ຈານນ຺ທ, ອຣິໂຍ ໂຫຕິ ຠາວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ? ອິທານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປາມນາປໍ. ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ປຏິກູເລ[1] ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ອປ຺ປຏິກູເລ ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ປຏິກູເລ ຈ ອປ຺ປຏິກູເລ ຈ ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ອປ຺ປຏິກູເລ ຈ ປຏິກູເລ ຈ ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ປຏິກູລຎ຺ຈ ອປ຺ປຏິກູລຎ຺ຈ ຕທຸຠຍໍ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫເຣຍ຺ຍໍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ'ຕິ, ອຸເປກ຺ຂໂກ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ.

໔໓໒. ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາຯເປຯ ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ... ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ... ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ... ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອມນາປໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມນາປາມນາປໍ. ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ປຏິກູເລ ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ອປ຺ປຏິກູເລ ປຏິກູລ-ສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ປຏິກູເລ ຈ ອປ຺ປຏິກູເລ ຈ ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ອປ຺ປຏິກູເລ ຈ ປຏິກູເລ ຈ ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ປຏິກູລ-ສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ. ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ 'ປຏິກູລຎ຺ຈ ອປ຺ປຏິກູລຎ຺ຈ ຕທຸຠຍມ຺ປິ

---

໑. ປຏິກ຺ກູເລ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ອກິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫເຣຍ຺ຍ໌ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນຕິ, ອຸເປກ຺ຂໂກ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຣິໂຍ ໂຫຕິ ກາວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ.

໔໕໓. "ອິຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເທສິຕາ ມຍາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາ, ເທສິໂຕ ເສໂຂ ປາຜິປໂທ, ເທສິໂຕ ອຣິໂຍ ກາວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ. ຍໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາຣາ ກຣຓີຍໍ ສາວການໍ ຫິເຕສິນາ ອນຸກມ຺ປເກນ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ກຕໍ ໂວ ຕໍ ມຍາ. ເອຕານິ, ອານນ຺ທ, ຣຸກ຺ຂມູລານິ, ເອຕານິ ສຸຄ຺ຄາຄາຣານິ, ຊາຍຖານນ຺ທ, ມາ ປມາທຕ຺ຖ, ມາ ປຈ຺ຉາ ວິປ຺ປຜິສາຣິໂນ ອຫຸວຕ຺ຖ. ອຍໍ ໂວ ອມ຺ຫາກໍ ອນຸສາສນີຕິ.

ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທີຕິ.

ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາສຸຕ຺ຕໍ ນິຜ຺ຖິຕໍ ທສມໍ.

ສຣາຍຕນວຄ຺ໂຄ ນິຜ຺ຖິໂຕ ປຄ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ອນາຖປິຕ຺ທິໂກ ຉນ຺ໂນ, ປຸຕ຺ໂຓ ນນ຺ທກຣາຫຸລາ;
ຉຉກ຺ກໍ ສຣາຍຕນິກໍ, ນຄຣວິນ຺ເທຍ຺ຍສຸທ຺ຊິກາ;
ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວນາ ຈາປິ, ວຄ຺ໂຄ ໂອວາທປຄ຺ຈໂມຕິ.

ອິທໍ ວຄ຺ຄານມຸທ຺ທານໍ

ເທວທໂຫນຸປໂທ ຈ, ສຸຄ຺ຄໂຕ ຈ ວິກງ຺ຄໂກ;
ສຣາຍຕໂນຕິ ວຄ຺ຄາ, ອຸປຣິປຕ຺ຕາສເກ ກີຕາຕິ.

ອຸປຣິປຕ຺ຕາສກໍ ສມຕ຺ຕໍ.

ຕີຫິ ປຕ຺ຕາສເກຫິ ປຜິມຕ຺ທິໂຕ ສກໂລ

ມຊ຺ຊິມນິກາໂຍ ສມຕ຺ໂຕ.